

Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028

Byrådets budsjettforslag - Sak 1

Foto: Nikolai Kobets Freund / Oslo kommune

Innholdsfortegnelse

Til Oslo bystyre	8
Kommuneplanens handlingsdel.....	9
Kommunemålene og de viktigste tiltakene i budsjettet	10
Klimabudsjettet.....	11
Oslos klimamål.....	11
Forslag til vedtak	11
Status direkte utslipp og mulighet for å nå mål (mål 1)	11
Tiltak og virkemidler for å redusere direkte utslipp	13
Nye bevilgninger til klimatiltak for å redusere direkte utslipp 2025 - 2028	16
Identifiserte virkemidler for å redusere utslipp innenfor Oslos grenser	16
Status indirekte utslipp og mulighet for måloppnåelse mot 2030 (mål 5)	18
Tiltak og virkemidler for å redusere indirekte utslipp.....	19
Identifiserte virkemidler for å redusere indirekte utslipp.....	20
Status energi og mulighet for måloppnåelse (mål 3)	21
Tiltak og virkemidler for energi	22
Nye bevilgninger for energitiltak 2025 - 2028	25
Identifiserte virkemidler innen energi	25
Status klimatilpasning og naturlig karbonlagring og mulighet for å nå mål (mål 2 og 4).....	26
Tiltak og virkemidler for klimatilpasning og naturlig karbonlagring	27
Nye bevilgninger klimatilpasning og naturlig karbonlagring 2025 - 2025.....	30
Identifiserte virkemidler for klimatilpasning og naturlig karbonlagring	30
Samfunnsøkonomiske forutsetninger	31
Globale vekstutsikter	31
Fortsatt høy aktivitet i norsk økonomi	31
Situasjonen i kommunesektoren	34
Handlingsrommet for kommunesektoren framover	35
Økonomiplan 2025-2028	36
Økonomisk status	36
Driftsbudsjett 2025-2028	37
Investeringsbudsjettet 2025-2028	45
Pensjonskostnader	54
Befolkningsutvikling	63
Hovedoversikter.....	69
Hovedoversikter - samlet Bykassen og foretak	69
Hovedoversikter - Bykassen.....	72
Hovedoversikter - Foretakene	79
Innstilling til vedtak	81
Skattevedtak.....	81
Lånevedtak	83
Klimabudsjett	83
Tallbudsjett	84
Verbalforslag	97
Takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser	99
Økonomireglementet.....	108
Prosedyre for bemanningsreduksjon.....	108
Kommunens tjenesteområder	109
Bydelene (HLS, SET og UTD)	109
Sektoransvar.....	109
Driftsbudsjett med endringer	109
Vedtak forrige periode	113
Demografiske forhold befolkning	118
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	118
Justering for oppgaveendringer mellom sektorer.....	121
Uspesifiserte rammeendringer	121
Spesifiserte rammeendringer	122
Brutto investeringsbudsjett	125
Bydelsfordeling av ordinær drift og økonomisk sosialhjelp	127
Spesifikasjon av budsjetttrammer for bydelene	128

Sentrale avsetninger bydelene	132
Klimaprofil bydelene samlet	132
Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET)	132
Bydelene - avsetninger barn og unge (SET)	133
Bydelene - etablering av nye barnehager (UTD)	136
Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD)	138
Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	142
Bydelene - avsetning helse (HLS)	146
Bydelsrammer	149
Helse (HLS)	160
Sektoransvar	160
Byrådets ambisjoner for sektoren	160
Måltabell	161
Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen	162
Tiltak for å nå sektormålene	162
Driftsbudsjett med endringer	164
Vedtak forrige periode	166
Demografiske forhold befolkning	167
Justeringsfor andre aktivitetsnøytrale forhold	167
Uspesifiserte rammeendringer	169
Spesifiserte rammeendringer	169
Brutto investeringsbudsjett	171
FO1 Administrasjon og fellestjenester	173
FO2C Helsestasjon og skolehelsetjeneste (HLS)	174
FO3 Helse og omsorg	175
Tilskuddsmidler	176
Verbalvedtak	176
Øremerkede midler	177
Sykehjemsetaten (HLS)	177
Helseetaten (HLS)	185
Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HLS)	192
Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HLS)	194
Avsetning husleier sykehjem m.v. (HLS)	195
Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)	196
Prosjekteringsmidler helse (HLS)	199
Sosiale tjenester (SET)	201
Sektoransvar	201
Byrådets ambisjoner for sektoren	201
Måltabell	204
Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen	205
Tiltak for å nå sektormålene	205
Driftsbudsjett med endringer	207
Vedtak forrige periode	209
Justeringsfor andre aktivitetsnøytrale forhold	210
Justeringsfor engangstiltak	210
Justeringsfor oppgaveendringer mellom sektorer	210
Uspesifiserte rammeendringer	211
Spesifiserte rammeendringer	211
Brutto investeringsbudsjett	213
FO2B Barnevern	215
FO2C Aktivitetstilbud for barn og unge (SET)	217
FO4A Sosiale tjenester	219
FO4B Kvalifiseringsprogram	221
FO4C Mottak og integrering av flyktninger	222
FO4D Økonomisk sosialhjelp	223
Tilskuddsmidler	224
Verbalvedtak	224
Øremerkede midler	225
Velferdsetaten (SET)	229
Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging (SET)	235
Trygdeordninger (SET)	237
Barne- og familieetaten (SET)	239

Kriminalitetsforebygging blant ungdom (SET)	243
Byomf. - sosiale tjenester (SET)	246
Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)	249
Hjelpemidelformidlingen Oslo kommune (SET)	250
Tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker (TT-transport) (SET)	253
Tap på utlån (SET)	255
Bostøtte og boligtilskudd (SET)	256
Utdanning (UTD)	260
Sektoransvar	260
Byrådets ambisjoner for sektoren	260
Måltabell	261
Tiltak for å nå sektormålene	263
Driftsbudsjett med endringer	266
Vedtak forrige periode	268
Demografiske forhold befolkning	270
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	271
Uspesifiserte rammeendringer	271
Spesifiserte rammeendringer	272
Brutto investeringsbudsjett	273
FO2A Barnehager	275
Tilskuddsmidler	277
Verbalvedtak	278
Øremerkede midler	278
Utdanningsetaten (UTD)	278
Pedagogisk-psykologisk tjeneste (UTD)	291
Avsetning husleier skoler (UTD)	294
Grunnskolen (UTD)	295
Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (UTD)	300
Videregående skoler (UTD)	302
Fagopplæring (UTD)	304
Fagskoleopplæring (UTD)	307
Voksenopplæring (UTD)	308
Byutvikling (BYU)	311
Sektoransvar	311
Byrådets ambisjoner for sektoren	311
Måltabell	312
Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen	313
Tiltak for å nå sektormålene	313
Driftsbudsjett med endringer	315
Vedtak forrige periode	316
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	317
Uspesifiserte rammeendringer	317
Spesifiserte rammeendringer	317
Brutto investeringsbudsjett	317
Tilskuddsmidler	319
Verbalvedtak	319
Øremerkede midler	320
Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	320
Filipstad infrastruktur (BYU)	325
Fornebu-utbyggingen (BYU)	327
Andre utbyggingsformål (BYU)	328
Områdesatsinger (BYU)	330
Mer byliv (BYU)	332
Byantikvaren (BYU)	335
Plan- og bygningsetaten (BYU)	338
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	343
Sektoransvar	343
Byrådets ambisjoner for sektoren	343
Måltabell	344
Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen	345
Tiltak for å nå sektormålene	347
Driftsbudsjett med endringer	348

Vedtak forrige periode	349
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	352
Justering for engangstiltak	353
Uspesifiserte rammeendringer	354
Spesifiserte rammeendringer	354
Brutto investeringsbudsjett	356
Tilskuddsmidler	363
Verbalvedtak.....	363
Øremerkede midler.....	363
Bymiljøetaten (MOS)	363
Bymiljøetaten - parkering (MOS)	375
Usikkerhetsavsetning investering MOSM.....	379
Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS).....	379
Brann- og redningsetaten (MOS)	383
Kjøp av transporttjenester (MOS)	388
Fornebubanen (MOS)	391
Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	394
Sykkelprosjektet (MOS)	396
Klimaetaten (MOS).....	399
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	404
Sektoransvar.....	404
Byrådets ambisjoner for sektoren.....	404
Måltabell	405
Driftsbudsjett med endringer	405
Vedtak forrige periode.....	406
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	408
Spesifiserte rammeendringer	408
Brutto investeringsbudsjett	409
Tilskuddsmidler	418
Verbalvedtak.....	418
Øremerkede midler.....	418
Beregningsgrunnlag for gebyrer	419
Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	425
Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS).....	436
Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS)	442
Usikkerhetsavsetning investering MOSS	444
Tilskudd til klima- og energitiltak (MOS)	445
Kultur og næring (KON).....	448
Sektoransvar.....	448
Byrådets ambisjoner for sektoren.....	448
Måltabell	449
Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen	451
Tiltak for å nå sektormålene	451
Driftsbudsjett med endringer	453
Vedtak forrige periode	455
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	458
Uspesifiserte rammeendringer	458
Spesifiserte rammeendringer	459
Brutto investeringsbudsjett	460
Tilskuddsmidler	465
Verbalvedtak.....	467
Øremerkede midler.....	468
Oslo Havn KF - overføring (KON)	468
Boligbygg Oslo KF - overføring (KON)	469
Oslobygg KF - overføring (KON)	469
Usikkerhetsavsetning invest. (KON)	471
Forskjellige utbedringstiltak (KON)	471
Næringsutvikling (KON)	472
Overføring av statlige næringsrettede midler (KON)	475
Næringsetaten (KON)	477
Kulturtilskudd m.m. (KON)	479
Kulturetaten (KON)	484

Munchmuseet (KON)	490
Deichman bibliotek (KON)	493
Avsetning husleier kulturbygg (KON)	497
Idrett (KON)	498
Avsetning til husleier idrettsprosjekter (KON)	505
Tilskudd til Den norske kirke (KON)	507
Gravplassetaten (KON)	509
Kommunale foretak	514
Sektoransvar	514
Byrådets ambisjoner for sektoren	514
Måltabell	514
Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen	515
Tiltak for å nå sektormålene	515
Boligbygg Oslo KF (KON)	516
Oslo Havn KF (KON)	519
Oslobygg KF (KON)	522
Byrådsleders kontor (BLK)	534
Sektoransvar	534
Byrådets ambisjoner for sektoren	534
Måltabell	535
Tiltak for å nå sektormålene	536
Driftsbudsjett med endringer	537
Vedtak forrige periode	538
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	538
Uspesifiserte rammeendringer	539
Spesifiserte rammeendringer	539
Brutto investeringsbudsjett	539
Tilskuddsmidler	541
Verbalvedtak	542
Øremerkede midler	542
Medvirkningsrådene (BLK)	542
Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	543
Kommuneadvokaten (BLK)	547
Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	549
Beredskapetsetaten (BLK)	554
Tilf. utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	557
Finans (FIN)	559
Sektoransvar	559
Byrådets ambisjoner for sektoren	559
Måltabell	560
Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen	561
Tiltak for å nå sektormålene	561
Driftsbudsjett med endringer	563
Vedtak forrige periode	564
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	565
Justering for engangstiltak	565
Uspesifiserte rammeendringer	565
Spesifiserte rammeendringer	566
Brutto investeringsbudsjett	567
Tilskuddsmidler	570
Verbalvedtak	570
Øremerkede midler	570
Oslo Origo (FIN)	571
Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	574
Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	577
Innkrevningsetaten (FIN)	584
Bystyrets virksomheter (BYS)	588
Sektoransvar	588
Driftsbudsjett med endringer	588
Vedtak forrige periode	589
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	590
Uspesifiserte rammeendringer	590

Spesifiserte rammeendringer	591
Bystyret m.v. (BYS).....	591
Kontrollutvalget (BYS)	593
Kommunerevisjonen (BYS)	595
Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)	597
Stortingsvalg og kommunevalg (BYS)	599
Barnehage-, skole - og lærlingombud (BYS).....	601
Felles inntekter og utgifter	603
Frie inntekter	603
Øvrige statstilskudd	611
Renter og avdrag	612
Pensjon (kap. 193)	615
Forsikringer.....	617
Diverse avsetninger og tilfeldige inntekter	618
Fond	621
Overføring fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet.....	624
Tap på lånegarantier	627
Lån	628
Økonomireglementet	632
1. Budsjettfullmakter	633
2. Budsjettfullmakter delegert til byrådet.....	635
3. Budsjettfullmakter delegert til bydelsutvalgene	638
4. Budsjettfullmakter for kommunale foretak	641
5. Instruks for økonomiforvaltningen	643
6. Instruks for økonomiforvaltningen i bydeler.....	646
7. Instruks for økonomiforvaltningen i kommunale foretak	648
8. Instruks for investeringer	650
Budsjettekniske merknader.....	653
Pris- og lønnskompensasjon.....	653
Resultat av tariffoppgjøret 2024.....	654
Kompensasjon for befolkningsutvikling.....	654
Merverdiavgift og investeringer	654
Prisforutsetninger investeringsprosjekter	655
KOSTRA	655
Endringer i kapittelinnvidlingen.....	656
Vedlegg.....	658
Prosedyre for bemanningsreduksjon.....	658
Forkortelser	660

Til Oslo bystyre

Byrådet legger med dette fram sitt forslag til Budsjett 2025 og økonomiplan 2025–2028.

Under «Klimabudsjett» presenteres kommunens klimabudsjett, et verktøy som viser hvor utslippene skal kuttes og hvem som har ansvar for det.

Detaljert informasjon om økonomiplanen og de enkelte sektorenes budsjettposter og tiltak, omtales under «Kommunens tjenesteområder».

Oslo, 25. september 2024

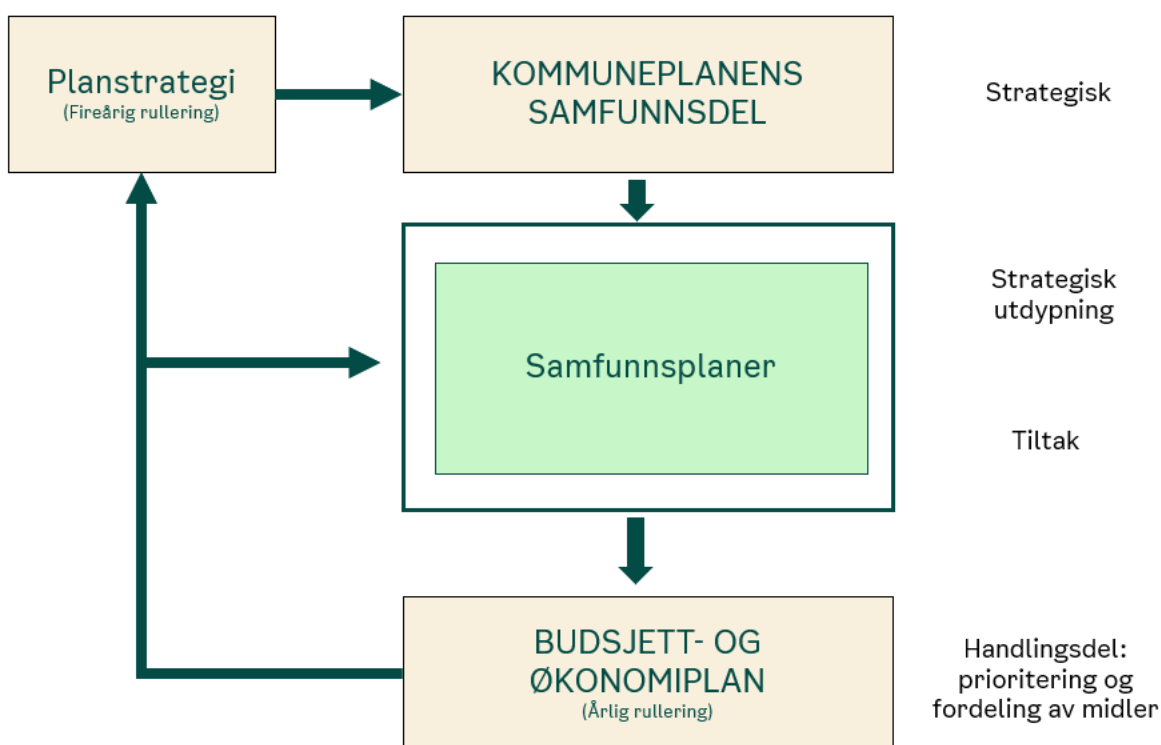
Eirik Lae Solberg

Hallstein Bjercke

Kommuneplanens handlingsdel

Kommuneplanens samfunnsdel er kommunens overordnede styringsverktøy. Den skal ha en handlingsdel som angir hvordan planen skal følges opp. I Oslo kommune utgjør årsbudsjett og økonomiplan kommuneplanens handlingsdel.

Handlingsdelen skal gi grunnlag for kommunens prioritering av ressurser, planleggings- og samarbeidsoppgaver og konkretisere tiltakene innenfor kommunens økonomiske rammer. En god kobling mellom kommuneplanen og økonomiplanen kan bidra til effektiv ressursbruk for å oppnå kommunens mål på tvers av kommunen.

Kommuneloven stiller krav om at kommunal planlegging skal ses i sammenheng med tilgjengelige økonomiske ressurser og økonomiplan. Økonomiplanen er derfor et sentralt verktøy for å samordne de politiske målsettingene med de økonomiske rammene.

Byrådet har sendt på høring forslag til ny kommuneplan samfunnsdel. I planen presenterer byrådet forslag til fem, felles mål – som gjelder for hele kommunen. Disse målene foreslås videre lagt til grunn for byrådets forslag til årsbudsjett 2025 og økonomiplan. Det er viktig for kommunens helhetlige styring og planlegging at det er sammenheng mellom overordnede mål og konkrete tiltak. En handlingsdel som harmonerer med kommuneplanens samfunnsdel, er derfor en målsetting for byrådet.

Kommunemålene og de viktigste tiltakene i budsjettet

Mål 1 - Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv

Dette målet handler om at barn og unge i Oslo skal oppleve trivsel og mestring i gode barnehager og skoler, om folkehelse og livskvalitet, at flest mulig er i arbeid med livslang læring og kvalifisering, at vi har en by med flere gode boliger, nabolag og byrom og et inkluderende idretts- og kulturliv. Derfor foreslår byrådet blant annet mer penger til skolen, midler til et fritidskort som gir alle barn mulighet til å delta i fritidsaktiviteter og en nødvendig satsing på barnevern.

Mål 2 – Oslo er grønn og levende

Dette målet handler om at Oslo skal være klimarobust nullutslippsby, at vi skal utvikle og forbedre miljøvennlig reisemåter, sikre en bærekraftig energiforsyning, redde Oslofjorden og ta vare på Osloområdet, å gi mer plass til natur i byen og fremme en sirkulær økonomi. Derfor foreslår byrådet blant annet midler til tiltak for trafikkreduksjon, økt satsing på å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden, byens elver, parker og nærnatur.

Mål 3 – Oslo er nyskapende og attraktiv

Dette målet handler om at Oslo skal ha et seriøst arbeidsliv med god rekruttering, å støtte frivilligheten, legge til rette for grønn omstilling, gi gode rammevilkår til næringslivet, styrke Oslos rolle som kunnskapshovedstad og være en pulserende hovedstad for både innbyggere og besøkende. Derfor foreslår byrådet blant annet en styrking av rammevilkårene for frivilligheten, viktige moderniseringer av kommunens tjenester og en satsing på arbeidstøy i hjemmetjenesten.

Mål 4 – Oslo er åpen, inkluderende og trygg

Dette målet handler om demokrati og medborgerskap, samfunnssikkerhet og beredskap, at vi skal være en by med toleranse og respekt for andre mennesker, mangfold og inkluderende arenaer, og å gi barn og unge gode alternativer til negative sosiale arenaer for å forebygge utenforskap og redusere ungdomskriminaliteten. Derfor foreslår byrådet blant annet flere tiltak for rusavhengige og sårbare grupper, viktige trafikksikkerhetstiltak og en satsing på idrettsanlegg.

Mål 5 – Oslo er velfungerende og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester

Dette målet handler om at det skal være enkelt å være innbygger i Oslo, at kommunen skal ha høy prioritet på digitalisering og innovasjon, og samarbeide på tvers, at kommunen skal føre en ansvarlig økonomisk politikk i et langsiktig perspektiv, og sikre en effektiv bylogistikk. Derfor er byrådets budsjettforslag ansvarlig, nøkternt og prioriterer det viktigste først.

Med de foreslåtte kommunemålene har byrådet både en ambisjon om bedre koordinering og mer samarbeid på tvers, og rette ressursene mot prioriterte områder. Utfordringene kommunen står overfor gjelder hele kommunen og ingen enkeltsektor kan løse de alene. Nettopp derfor er de foreslåtte målene felles for hele kommunen og går på tvers av sektor og organisering. Under de foreslåtte kommunemålene er det utarbeidet sektormål som viser sektorenes bidrag til å nå kommunemålene og synliggjør at alle må bidra hvis vi skal lykkes.

Klimabudsjettet

Byrådet vil føre en mer offensiv klima- og miljøpolitikk. Vi må kutte klimagassutslipp og ta vare på naturen, slik at kommende generasjoner kan leve gode og frie liv. Oslo trenger flere parker og grøntområder og mindre forurensing. Det skal alltid lønne seg å leve mest mulig miljøvennlig. Byrådets mål er at Klimabudsjettet i større grad skal bli et reelt styringsverktøy for alle kommunens virksomheter.

Klimabudsjettet inneholder tiltak og virkemidler som skal gjennomføres i økonomiplanperioden 2025-2028 innenfor Oslos fem klimamål. Ansvaret for gjennomføring av tiltak og virkemidler er fordelt på kommunale virksomheter og innebærer rapporteringskrav på lik linje med øvrig budsjettrapportering.

Oslos klimamål

Klimabudsjettet skal bidra til at Oslo når sine klimamål. I sak 109/20 Klimastrategi for Oslo mot 2030 vedtok Oslo bystyre fem hovedmål for klimaarbeidet, gjengitt under. Klimastrategien inneholder også en beskrivelse av hvordan disse målene skal nås.

De fem målene i Oslos klimastrategi mot 2030 er:

1. Oslos klimagassutslipp i 2030 er redusert med 95 % sammenliknet med 2009
2. Oslos natur skal forvaltes slik at naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn blir ivarettatt og opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon økes mot 2030
3. Oslos samlede energiforbruk i 2030 er redusert med 10 % sammenliknet med 2009
4. Oslos evne til å tåle klimaendringer er styrket fram mot 2030, og byen utvikles slik at den er rustet for de endringene som forventes fram mot 2100
5. Oslos bidrag til klimagassutslipp utenfor kommunen er betydelig lavere i 2030 enn i 2020

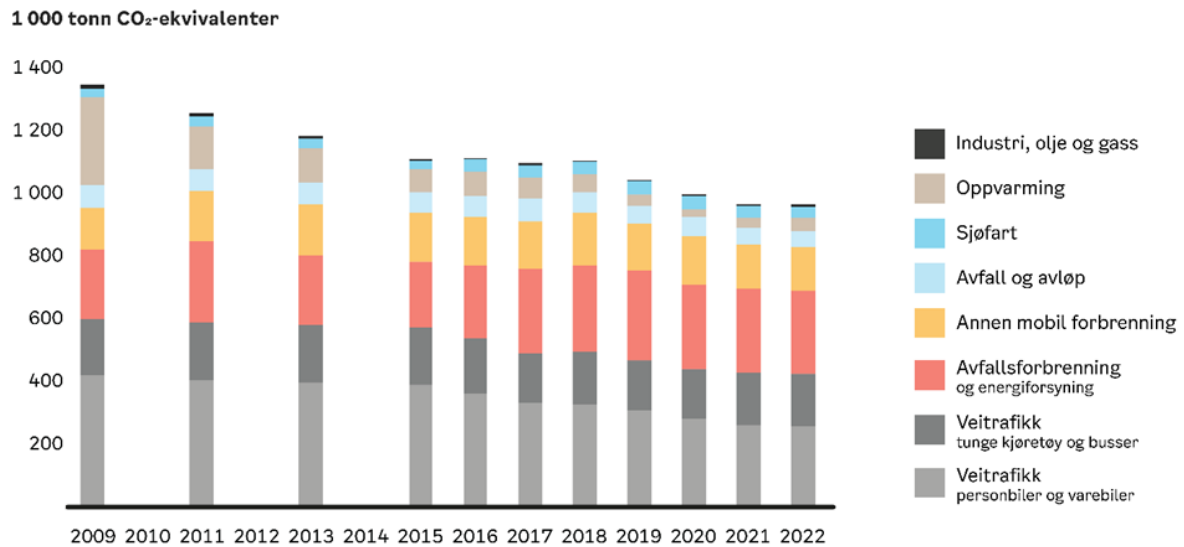
Forslag til vedtak

Bystyret slutter seg til tiltak og virkemidler i Klimabudsjettet 2025, Sak 1. Det arbeides videre med nye og forsterkede virkemidler som bidrar til at kommunen når sine klimamål, slik de fremgår av sak 109/20. Byrådet rapporterer status for gjennomføring av virkemidlene og mulighet for måloppnåelse til bystyret sammen med øvrig økonomirapportering.

Status direkte utslipp og mulighet for å nå mål (mål 1)

Klimagassutslippene i Oslo er redusert med 28 % fra 2009 til 2022 (siste utslippsregnskap fra Miljødirektoratet). Det største bidraget til utslippsreduksjonene er overgangen til elbiler, biodrivstoff og overgang fra oljefyring til utslippsfri oppvarming.

Fra 2021 til 2022 gikk utslippene ned med 0,2 %. Se kapittel 2.1 i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett 2025* for mer detaljert informasjon om klimagassregnskapet og utslippsutviklingen i Oslo. Det kommunefordelte klimagassregnskapet har fortsatt betydelige usikkerheter, og effekten av lokale virkemidler fanges ikke alltid opp. Oslo vil fortsette å jobbe opp mot Miljødirektoratet og SSB for å få inkludert lokale data slik at effekten av Oslos virkemidler blir synliggjort.

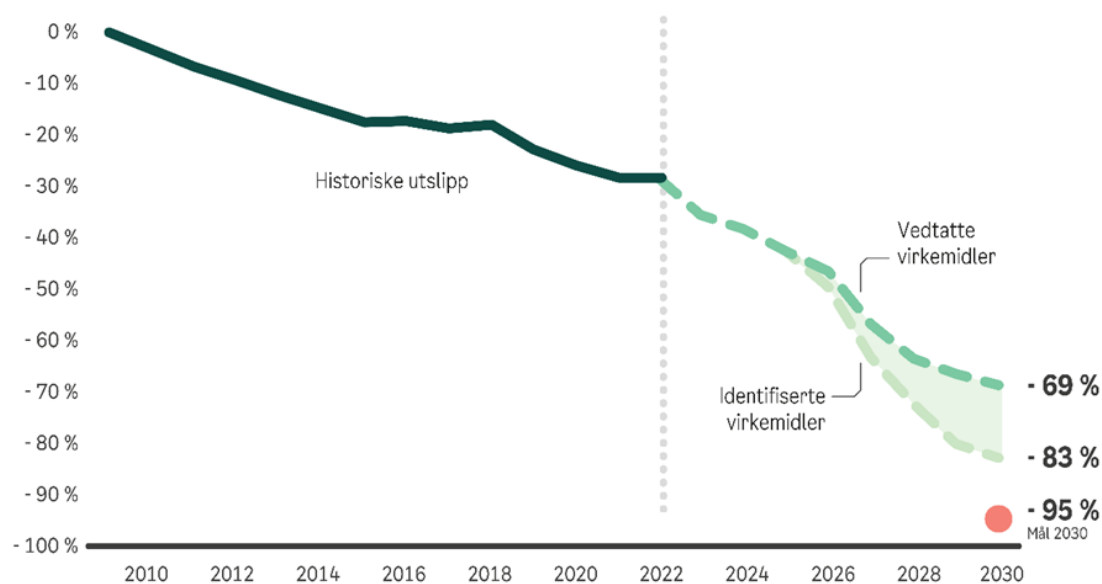

Klimagassutslipp i Oslo fordelt på utslippssektor, 2009-2022. Kilde: Miljødirektoratets kommunefordelte utslippsregnskap

Oppdaterte beregninger fra Klimaetaten viser at vedtatte virkemidler kan gi Oslo utslippsreduksjoner på rundt 69 % i 2030 sammenlignet med 2009. Det betyr at Oslo kommune er 6 %-poeng nærmere klimamålet enn da klimabudsjettet for 2024 ble lagt fram. Endringene skyldes bl.a. ny kunnskap som gjør at Oslos og nasjonale klimavirkemidler trolig får større effekt fram mot 2030 enn tidligere anslått, og at forsterkede incentiver fra den reviderte Oslopakke 3-avtalen fra våren 2024 er inkludert i beregningene. Det må presiseres at 69 % utslippsreduksjon ikke kommer av seg selv, men krever kontinuerlig arbeid og oppfølging.

Identifiserte, men ennå ikke vedtatte virkemidler kan redusere utslippene ytterligere ned til 83 %. Oslo kommune har ikke identifisert virkemidler for å tette gapet mellom 83 og 95 %.

Det er altså både behov for å identifisere, forsterke og iverksette flere virkemidler dersom Oslo skal kunne nå målet i 2030. Det tar tid å innføre nye virkemidler og tid før de gir effekt. Det som gjøres de neste årene er derfor avgjørende for hvordan utslippene utvikler seg mot slutten av tiåret og om Oslo når klimamålet i 2030.

Anslått utslippsutvikling mot 2030 som følge av vedtatte virkemidler og potensiale for utslippskutt dersom nye, identifiserte virkemidler blir vedtatt

Tiltak og virkemidler for å redusere direkte utslipp

Vedtatte virkemidler i dette klimabudsjettet er beregnet til å redusere klimagassutslippene innenfor Oslos grenser med 75 000 tonn CO₂-ekvivalenter i 2025 og 268 100 tonn CO₂-ekvivalenter i 2028, se tabell nedenfor. Generelt kan man si at det er enklere å beregne effekten av tekniske tiltak enn av innføring av økonomiske virkemidler og bygging av ny infrastruktur. Effekten av de to sistnevnte avhenger av adferdsendringer til tusenvis av individer og bedrifter. Adferdsendringen kommer dessuten ofte som et resultat av en pakke med virkemidler, og det er krevende å isolere effekten av det enkelte virkemiddelet. Det er derfor enklere å få gode estimater for effekten av finansiering av karbonfangst og lagring på Klemetsrud, enn for effekten av Oslopakke 3, som omfatter bompengetakster, utbygging av sykkelveier og forbedring av kollektivtilbudet m.m. Utdypende informasjon om metoden for å beregne effekt av virkemidlene i tabellen nedenfor er beskrevet i kapittel 2.3 i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett 2025*.

Utslippssektor	Nr	Tiltak/Virkemidler	Ansvar	Effekt 2025 (tonn CO ₂ e)	Effekt 2028 (tonn CO ₂ e)
Avfallsforbrenning og energiforsyning					
Avfallsforbrenning med karbonfangst	1	Karbonfangst på Klemetsrud: Ny prosjektplan med fremdrift og oppdaterte og kvalitetssikrede kostnadsestimater er forsinket. Eksakt oppstart er avhengig av denne.	KON*	0	143 000
Avfall og avløp					
Uttak av deponigass	2	Vedlikehold av deponigassanlegg på Rommen og Grønmo: Blant annet etablere ny dreneringsløsning i 2025 og optimalisere metanfangst.	EBY*, REG	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
Veitrafikk					

Utslippssektor	Nr	Tiltak/Virkemidler	Ansvar	Effekt 2025 (tonn CO2e)	Effekt 2028 (tonn CO2e)
Overordnede virkemidler for veitrafikk	3	Innkjøp av utslippsfrie (inkludert biogass) kjøretøy i kommunen: Dette skal gjøres iht. «Oslo kommunes handlingsplan for en utslippsfri og delingsbasert maskin- og kjøretøypark i løpet av 2025». Beredskapskjøretøy og spesialkjøretøy vil skje senere enn 2025.	Alle*, UKE*	3 600	4 600
	4	Utslippsfri (inkl. biogass) og transporteffektiv leveranse av varer og tjenester på oppdrag for kommunen.	Alle*, UKE*, KLI	8 600	9 000
	5	Grønn mobilitetsplan: Skal utvikles i 2025 for å heve attraktiviteten til gange, sykkel og kollektivreiser samt bidra til en utslippsfri og effektiv bylogistikk med minst mulig ulemper for byliv og innbyggere.	BYM*, KLI, Ruter	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
Redusert trafikk	6	Tilrettelegge for økt sykling og gange: I 2025 skal det bygges 10 km ny sykkelinfrastruktur og 300 sykkelstativ. samt driftes 180 km sykkelveinett om sommeren og 130 km om vinteren. Det skal etableres hjertesoner og minst 10 snarveier i 2025, gåstrategi skal følges opp med tiltaksliste og dedikert ressurs skal jobbe med grønne jobbreiser for Oslo-bedrifter.	BYM*, KLI*	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
	7	Forbedre kollektivtransporten: Øke framkommelighet, reduserte priser på månedskort, nye trikker, utbedringer for t-banen mm.	Ruter*, BYM*	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
	8	Deleløsninger: Sette av kommunal veigrunn til bildeling, bysykler og utleie av elsparkesykler og elsykler. Prøveordning med omtrent 1000 parkeringsplasser forbeholdt bildeling fortsetter i 2025.	BYM*	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
	9	Redusert transport av masser og avfall: Dette skal skje gjennom premiering i egne anskaffelser. Oslo vil i 2025 legge frem en handlingsplan for lokal, klimavennlig og sirkulær massehåndtering i Oslo, blant annet med mål om å redusere transport knyttet til massehåndtering.	KLI*, FOB*, UKE, OBF, Oslo havn, PBE, EBY, BYM, VAV	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
Utslippsfrie personbiler	10	Ladeinfrastruktur for personbil: Etablere 50 nye ordinære kommunale ladepunkt, oppgradere resterende ladestolper som er bygget før 2018 og etablere 5 nye hurtiglادepunkt i 2025. Tilskudd til ladeplasser for elbil i borettslag og sameier gjennom Klima- og energifondet.	BYM*, KLI*	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
	11	Insentiver for utslippsfrie drosjer: Krav om at alle drosjer som utfører oppdrag innenfor Oslo kommunes grenser skal være utslippsfrie gjelder fra 01.11.2024. Etablere 8 nye hurtiglادepunkt for drosjer i 2025 og gi tilskudd til hjemmelading for drosjesjåfører og hurtiglادestasjoner forbeholdt drosjer.	BYM*, KLI*	12 900	11 000
Utslippsfrie varebiler	12	Insentiver for utslippsfrie varebiler: Nulltakst bomring til og med 2030 (jf. revidert Oslopakke 3), tilskudd til ladeinfrastruktur varebiler og samlastsentre gjennom Klima- og energifondet, etablere 7 nye ladepunkt for vare- og nyttetransport i 2025, pilotprosjekt om å etablere ladere på kommunale parkeringsplasser som vil være tilgjengelig for elvarebiler (og andre) om natten, fremskaffe arealer til ladestasjoner og samlastsentre til næringstransporten, og styrket kommunikasjon om fordeler ved elvarebiler.	KLI*, BYM*, EBY	3 000	9 800

Utslippssektor	Nr	Tiltak/Virkemidler	Ansvar	Effekt 2025 (tonn CO2e)	Effekt 2028 (tonn CO2e)
Utslippsfri/biogass busser	13	Insentiver for utslippsfrie tur- og ekspressbusser: Nulltakst til 2030 gjennom bomringen for nullutslipp- og biogassbusser (jf. revidert Oslopakke 3), krav om at busser som kjører på oppdrag for kommunen skal være utslippsfrie eller bruke biogass (feks. skoleskyss), tilskudd til ladere for buss og offentlig tilgjengelig ladestasjoner til tunge kjøretøy gjennom Klima- og energifondet og informasjon til turbussbransjen om fordeler med el- og biogassbuss.	UKE, UDE, KLI*, BYM	Ikke effekt-beregnet	Ikke effekt-beregnet
Utslippsfri/biogass lastebiler	14	Bruk av utslippsfrie eller biogassdrevne lastebiler på oppdrag fra kommunen (masser og avfall): Fra 01.01.2025 stilles det krav til utslippsfri (inkl. biogass) massetransport, mens tildelingskriterier brukes for transport av avfall.	Alle*, UKE*	**	
	15	Insentiver for utslippsfrie lastebiler: Økte takster for fossile lastebiler i kombinasjon med nulltakst bomring for nullutslipp- og biogasslastebiler til og med 2030 (jf. revidert Oslopakke 3), etablere 7 nye ladepunkter til vare- og nyttetransport i 2025 (samme som tiltak 12), fremskaffe arealer til og koordinert arbeid med omkringliggende kommuner for etablering av energistasjoner, informasjon mot transportbransjen. Tilskudd til etablering av offentlig tilgjengelige hurtigladdere, biogasstasjoner og bedrifters egne ladepunkter gjennom Klima- og energifondet. Effekt i 2028 er sum av virkemiddel 14 og 15.	BYM*, KLI*, EBY	**	18 500
Annen mobil forbrenning					
Utslippsfri bygg- og anleggsvirksomhet	16	Krav om utslippsfri bygg- og anleggsvirksomhet på oppdrag for kommunen fra 2025.	Alle*, UKE*	18 500	18 600
	17	Krav om fossilfri bygg- og anleggsvirksomhet i reguleringsplaner.	PBE*, KLI*	21 300	35 600
Utslippsfrie maskiner og motorredskaper	18	Tilrettelegge for at maskiner som håndterer varer og last på Oslo havn er utslippsfrie.	Oslo Havn*	1 900	2 600
	19	Innkjøp av utslippsfrie maskiner i Oslo kommunes maskinpark: Dette skal gjøres i løpet av 2025 iht. «Oslo kommunes handlingsplan for en utslippsfri og delingsbasert maskin- og kjøretøypark». Utskifting av spesialmaskiner vil skje senere enn 2025.	Alle*, UKE*	600	2 700
	20	Tilskudd til utslippsfrie motorredskaper og tilrettelegge for bruk av strøm på utendørs arrangementer.	KLI*, BYM*	1 200	4 700
Sjøfart					
Utslippsfri havneligge	21	Etablere landstrøm for tank- og cruiseskip og følge opp bruk av landstrøm til containerskip: Anleggene skal bygges i løpet av 2025, oppfølging av bruk av landsstrøm skjer kontinuerlig.	Oslo Havn*	3 400	8 000
Summert effekt av virkemidler i Klimabudsjettet				75 000	268 300

**Rapporteringsansvar. Rapporterer i forbindelse med øvrig økonomirapportering.*

*** Effekten av virkemidlet i 2025 overlapper med effekt av virkemiddel 4. Dette betyr ikke at virkemidlet ikke har effekt i 2025, men at effektene ikke kan skilles fra hverandre. Se vedlegget Underlag til Klimabudsjett.*

Nye bevilgninger til klimatiltak for å redusere direkte utslipp 2025 - 2028

I budsjettet for 2025 er det bevilget 101 mill. til nye/styrkede virkemidler som bidrar til å redusere de direkte klimagassutslippene. Tabellene nedenfor viser hvilke virkemidler dette er og hvilke vedtatte virkemidler de er relevante for. I tillegg øker netto bompenginntekter i 2025 med 50 mill. gjennom den reviderte Oslopakke 3-avtalen. 99 % av samlede inntekter på 93,2 mrd. i perioden 2025-2045 brukes på kollektivtransport og gang- og sykkeltiltak, som bl.a. reduserer biltrafikk og klimagassutslipp.

Virksomhet	Tiltak i driftsbudsjettet	2025	2026	2027	2028
Kollektivtrafikk	Videreføre billettprisene på kollektivtransport som gjelder ved utgangen av 2024. Relevant for tiltak 7.	53 000	53 000	53 000	53 000
Bymiljøetaten	Merkostnader grunnet skjerpede kontraktskrav til klima, miljø og andre krav. Relevant for tiltak 4 og 14.	36 500	36 500	36 500	36 500
Næringsutvikling	Klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse Klemetsrud. Relevant for tiltak 1.	1 500	1 500		
SUM		91 000	91 000	89 500	89 500

Virksomhet	Tiltak i investeringsbudsjettet	2025	2026	2027	2028
Bymiljøetaten	Tiltak for trafikkreduksjon. Relevant for tiltak 6.	10 000	10 000	10 000	10 000
SUM		10 000	10 000	10 000	10 000

Identifiserte virkemidler for å redusere utslipp innenfor Oslos grenser

Oslo kommune gjør et stort arbeid med å identifisere mulige nye virkemidler. Nedenfor følger en tabell som viser oversikt over virkemidler som kan redusere utslipp ned til 83 %. Dette er delvis virkemidler som forutsetter nasjonale avklaringer, lovhjemler og vedtak og delvis mulige lokale tiltak som vurderes eller som ikke er ferdig utformet.

Sektor	Virkemidler	Estimert isolert effekt
Tverrgående virkemidler	CO2-avgift tilsvarende 2 000 kr i 2030, uten å redusere andre drivstoffavgifter slik det er blitt gjort de siste årene. Dette er et virkemiddel som avhenger av nasjonale myndigheter.	9 000 - 17 000
Veitrafikk	Opptrapping av nasjonalt omsetningskrav for biodrivstoff til 33 % i veitrafikken i 2030, som varslet i statsbudsjettet for 2024. Regjeringen vedtar nytt nivå annen hvert år.	30 000 - 44 000
	Dobbel takst i bomringen for nye fossile personbiler i løpet av 2026. Del av revidert Oslopakke 3-avtale fra vår 2024, men forutsetter at nasjonale myndigheter oppretter ny takstklasse.	1 500 - 3 000
	Dobbel takst i bomringen for nye fossile varebiler i løpet av 2026. Forutsetter at nasjonale myndigheter oppretter ny takstklasse. Oslopakke 3-avtalen sier det skal vurderes ytterligere insentiver for å endre varebilparken fra fossil til nullutslipp i avtaleperioden. Da kan ev. dobbelt takst inngå.	2 000 - 4 000
	Nullutslippssone for varebiler og tunge kjøretøy innenfor Ring 2 (langs indre bomsnitt) fra 1.1.2027. Forutsetter at det gis lovhjemmel fra nasjonale	9 000 - 17 000

Sektor	Virkemidler	Estimert isolert effekt
	myndigheter. Statens vegvesen utarbeidet et forslag høsten 2022, men regjeringen har fortsatt ikke sendt dette på høring.	
	Nullutslippssone for personbiler innenfor Ring 2 (langs indre bomsnitt) fra 1.1.2028. Forutsetter at det gis lovhjemmel fra nasjonale myndigheter, se over.	1 000 - 2 000
	Avgiftsbelegge og omdisponere parkeringsplasser ved kommunale arbeidsplasser. Kan innføres gitt lokalt vedtak.	1 000 - 2 000
	Forsterket lokalvirkemiddelpakke for varebiler (utrulling av nattlading på kommunale parkeringsplasser, forbeholde vareleveringsarealer, økt differensiering mellom fossil og nullutslipp i bomringen, utvidet krav til bruk av elektrisk varebil i anskaffelser m.m.)	2 000 - 4 000
	Nasjonal pakke med økonomiske virkemidler for tunge kjøretøy. Regjeringen vedtok i 2024 et mål om 100 % nullutslipp eller biogass i nybilsalget i 2030 for tunge kjøretøy. Det har ikke kommet nye virkemidler for å støtte opp om målet.	4 000 - 8 000
	Krav i løyver til busser som opererer i Oslo (utover Ruter). Stortinget ba regjeringen fremme forslag om lovendring i 2023 slik at det kan stilles nullutslippskrav til all løyvebasert virksomhet. Det har per september 2024 ikke kommet endringer.	2 000 - 3 000
	Skattelegging av parkering betalt av arbeidsgiver. Forutsetter nasjonal endring i skatteregulverk.	Ikke effekt-beregnet
	Krav om at private aktører må ta betalt for parkering på arbeidsplasser, kjøpesentre osv. Forutsetter nasjonal lovhjemmel.	Ikke effekt-beregnet
	Tilrettelegge for overgang fra personbil til elektrisk MC gjennom å omdisponere parkeringsplasser og gjennom kommunikasjon.	Ikke effekt-beregnet
	Utvide dagens krav til utslippsfri transport i anskaffelser til å gjelde alle anskaffelser for å inkludere leveranser under 500.000 kr og som leveres sjeldnere enn hver uke.	Ikke effekt-beregnet
	Tilgang for utslippsfrie/biogassdrevne tunge kjøretøy og varebiler i kollektivfelt. Avhenger av nasjonale myndigheter. I forbindelse med stenging av Ring 1, har Oslo kommune bedt samferdselsministeren vurdere dette	Ikke effekt-beregnet
	Reduserte fartsgrenser fra 80 til 70 km/t.	Ikke effekt-beregnet
Avfallsforbrenning og energiforsyning	Karbonfangst på husholdningsavfall fra Oslo kommune. Kommunens anlegg på Haraldrud som forbrenner husholdningsavfallet er på slutten av sin levetid. I 2022 utredet kommunen muligheter for forbrenning av husholdningsavfall med karbonfangst i egenregi sammenliknet med å anskaffe tjenesten i markedet	40 000 - 50 000
	Karbonfangst eller bytte brenseltype på avfallsforbrenningsanlegget til Hafslund Celsio på Haraldrud.	21 000 - 27 000
	Ettersortering av husholdningsavfallet fra Oslo kommune. Ny avfallsforskrift krever 60 % utsortering av plast som er egnet til materialgjenvinning i løpet av 2030. Renovasjons- og gjenvinningsetaten har utarbeidet en konseptvalgutredning.	15 000 - 22 000
	Økt tekstilgjenvinning. Utsorteringsgraden kan potensielt økes ved å innføre husstandsnære oppsamlingsenheter for innsamling av tekstiler.	2 000 - 4 000
	100 % fossilfri fjernvarme. I perioder med høye strømpriser/lave temperaturer benyttes det fremdeles noe fossil gass.	1 000 - 9 000
	Virkemidler for karbonfangst på CO2 med biologisk opphav (for eksempel omvendte auksjoner). Etter vedtak fra Stortinget gjennomførte regjeringen en ekstern utredning av virkemidler som ble ferdigstilt i mars 2024.	Ikke effekt-beregnet
	Differensiering av pris for avfallsforbrenning basert på CO2-innhold hos Hafslund Celsio (portavgift). Innebærer at aktører som har mye plast i avfallet, må betale mer for forbrenning.	Ikke effekt-beregnet
Annen mobil forbrenning	Krav til at alle bygge- og anleggsplasser er utslippsfrie senest i 2030. Miljødirektoratet sendte i august 2024 forslag om hjemmel til at kommuner kan stille slike krav på høring. Kan også bidra til å sikre effekt for virkemiddel 17 under vedtatte virkemidler.	7 000 - 9 000
	Opptapping av nasjonalt omsetningskrav for avansert biodrivstoff til 28 % for ikke-veigående maskiner. I Statsbudsjettet for 2024 varslet regjeringen en	9 000 - 12 000

Sektor	Virkemidler	Estimert isolert effekt
	plan om å trappe opp omsetningskravet. Den konkrete opptrappingen vil regjeringen komme tilbake til annen hvert år.	
	Krav om utslippsfrie maskiner og motorredskaper i alle oppdrag for kommunen, uavhengig av type kontrakt.	Ikke effekt-beregnet
	Enova-støtte til maskiner brukt på godsterminaler, i industri mm.	Ikke effekt-beregnet
Sjøfart	Krav eller insentiver for utslippsfri inn- og utseiling for utenriksfergene.	8 000 - 10 000
	Etablering av landstrøm til godsskip.	1 000 - 3 000
	Miljødifferensiering av havneavgifter for bruk av landstrøm.	Tilretteleggende virkemiddel
	Insentiver for utslippsfri inn- og utseiling for alle skipstyper (miljødifferensiering havneavgifter, prioritering av kaitilgang og andre arealer).	Ikke effekt-beregnet
	Strategisk samarbeid med andre byer/havner (fylleinfrastruktur, miljødifferensiering og grønne korridorer)	Tilretteleggende virkemiddel
Oppvarming	Nasjonalt forbud mot bruk av gass til oppvarming og byggvarme. Forslag til forskrift om forbud mot bruk av fossil gass til byggvarme har vært på høring sommer 2024.	15 000 - 20 000
Avfall og avløp	Utbedring av kummer på Rommen deponi.	Ikke effekt-beregnet
	Nytt toppdekke på Rommen deponi.	Ikke effekt-beregnet

Status indirekte utslipp og mulighet for måloppnåelse mot 2030 (mål 5)

Oslos bidrag til klimagassutslipp utenfor kommunen (indirekte utslipp) skal være betydelig lavere i 2030 enn i 2020. Indirekte utslipp skyldes i hovedsak vårt forbruk av varer og tjenester som produseres og transporteres utenfor Oslo. Klimaetaten anslår Oslos indirekte utslipp å ligge mellom 7,5-9 mill. tonn CO₂-ekvivalenter, basert på [Miljødirektoratets estimater for forbruksbaserte utslipp](#) i Norge (2024) og [Asplan Viaks forbruksbaserte utslippsregnskap for Oslo kommune \(2018\)](#)

Materialbruk i bygge- og anleggsprosjekter er en av hovedkildene til Oslos indirekte utslipp. Selv om Oslobygg har redusert sine materialutslipp og flere private utbyggere har fokus på å redusere utslipp fra materialer, er det grunn til å anta at indirekte utslipp fra bygg- og anleggssektoren har økt siden 2015, blant annet på grunn av store anleggsprosjekter som Fornebubanen og Ny vannforsyning.

Produksjon av transportmidler, maskiner og drivstoff som brukes i Oslo er en annen stor kilde til indirekte utslipp. Produksjon av elektriske kjøretøy og maskiner gir som regel større utslipp enn produksjon av fossile kjøretøy og maskiner, mens produksjon og bruk av fossilt drivstoff gir betydelig større utslipp enn elektrisitet. Over livsløpet (indirekte og direkte utslipp) har elbiler opp mot 70 % lavere utslipp enn fossile biler i Europa ([International Council on Clean Transportation](#)). I Norge vil denne forskjellen være enda større på grunn av en renere elektrisitetsmiks. I Oslo har elandelen økt betydelig for alle kjøretøygrupper de siste årene. Dette gjelder også for bygge- og anleggsmaskiner.

Mat er også en stor kilde til indirekte utslipp. Produksjon av rødt kjøtt er svært utslippskrevende, og bidrar med omtrent 60 % av utslippet fra jordbruket i Norge ifølge [Nibio](#). Innkjøp av kjøtt i

kommunens drift gikk opp med om lag 4 % mellom 2019 og 2023. Det foreligger ikke tall for Oslos innbyggere og næringsliv.

Tiltak og virkemidler for å redusere indirekte utslipp

Klimabudsjettet for indirekte utslipp inneholder tiltak og virkemidler innenfor hovedkategoriene Forbruk, Kjøretøy, maskiner og drivstoff og Bygg- og anleggsmaterialer. Virkemidler som reduserer indirekte utslipp, sammenfaller i stor grad med tiltak som gir en mer sirkulær økonomi.

De fleste virkemidlene bidrar til å redusere indirekte utslipp fra kommunens egen virksomhet. Indirekte utslipp fra Oslos befolkning og næringsliv er imidlertid betydelig større enn det kommunen selv står for, men det er mer krevende for kommunen å finne treffsikre virkemidler. Det vil bli viktig fremover å bruke det handlingsrommet som er når kommunen identifiserer nye virkemidler for å redusere indirekte utslipp.

Tabellen nedenfor viser vedtatte tiltak og virkemidler i Klimabudsjettet, men har ikke med estimater for reduserte utslipp som følge av virkemidlene, med unntak av virkemiddel 15 på bygg og anlegg. Dette skyldes at tallgrunnlaget er usikkert. Se mer info i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett 2025*. Det antas at virkemidler som bidrar til et mer sirkulært forbruk av bygge- og anleggsmaterialer, er virkemidlene med størst utslippsreducerende effekt.

Utslippssektor/tiltak	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
Forbruk			
Overordnet	1	Kommunikasjon for å stimulere til endret forbrukeradferd og mer sirkulært samfunn: Bruke klimaoslo.no og sosiale medier.	KLI
Bærekraftig mat og redusert matsvinn	2	Øke bruk av samkjøpsavtale med klimavennlig menyplanleggingsverktøy tilpasset barnehager: Dette skal skje i samarbeid med leverandør og brukere.	UKE*, bydelene
	3	Vegetarmat som standard på møter og arrangementer: Internkommunikasjon og tilpasning av samkjøpsavtaler.	UKE*, alle*
	4	Måle matsvinn hos virksomheter med matproduksjon og -servering: Utvikle indikatorer og teste måleverktøy, samt lage veiledningsmaterieill for relevante tiltak.	UKE*, HEL, SYE, bydelene
Et mer sirkulært forbruk av tekstil, engangsplast, IKT, fritidsutstyr, verktøy og møbler	5	Øke omløp av varer på ombruksplattformen Loopfront for Oslo kommune: Sørge for tilgang for de fleste virksomheter i 2025, tilpasse plattformen og gjennomføre kampanjer for økt ombruk.	UKE*
	6	Redusere forbruk av møbler og øke bruk av samkjøpsavtaler for reparasjon, redesign og bruktkjøp: Følge opp leverandørene.	UKE*, alle
	7	Redusere svinn og unødvendig kassering i leie- og vaskeavtale av klær i Lyocell til helse- og omsorgssektoren: blant annet ved bruk av digital sporing.	UKE*, HEL, SYE, bydelene
	8	Innbyggerrettede tiltak og samarbeid med frivillige, private aktører, andre kommuner og akademia for et mer bærekraftig og redusert forbruk: Dette inkluderer blant annet arbeid med utlånsordninger, deleløsninger i boligsameier, borettslag og velforeninger, gratis/rabattert utleie av lokaler, pilotprosjekt for økt ombruk av lekeplassutstyr og kommunikasjon.	BYM*, REG, Deichman, ByKuben, FutureBuilt, KUL, bydelene, UDE
Kjøretøy, maskiner og drivstoff			
Reduserte utslipp fra produksjon av drivstoff		Se virkemidler for veitrafikk i kapitlet om direkte utslipp ovenfor.	

Utslippssektor/tiltak	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
Reduserte utslipp fra produksjon av kjøretøy og maskiner	9	Delingstjenester og felles flåtestyringssystem for kjøretøy og maskiner: Forvalte system og foreslå tiltak for økt bruk av bildelingstjenester i kommunen.	UKE*, alle
	10	Nye føringer for og klimakrav ved kjøp av nye elektriske kjøretøy: I 2025 skal føringene for å fremme klimavennlig produksjon og verdikjeder følges opp	UKE*, alle
Bygge- og anleggsmaterialer			
Et mer sirkulært forbruk av bygge- og anleggsmaterialer	11	Stille klimakrav til byggematerialer i egne prosjekter.	Oslobygg*, Boligbygg
	12	Ombruk av byggematerialer: Ta i bruk digitale systemer for oversikt over byggematerialer og komponenter, og delta i samarbeid/pilotprosjekt med Sirkulær Ressurssentral for å utvikle åpne markedsplasser for ombruk.	Oslobygg*
	13	Klimakrav i anskaffelser av anleggsmaterialer og i entreprise: Vann- og avløpsetaten (VAV): Viderefører klimakrav til betong og stål, vurderer å stille klimakrav til andre materialtyper samt i økende grad stille krav til miljøvaredeklarasjoner. Fornebubanen (FOB): Redusert materialbruk og krav til klimavennlige materialer (slik som lavkarbon betong klasse A) i sine entrepriser. Bruk av klimavennlige materialer reduserer utslippene i prosjektet med om lag 40 000 tonn CO2, se mer i vedlegg. I tillegg kommer effekten av krav om at entreprenør skal stille klima- og miljøkrav til sine materialleverandører for vesentlige materialgrupper (betong, sement, stål mm). FOB stiller også krav om klimagassregnskap med tilhørende rapportering i entrepriser. Bymiljøetaten (BYM): Følger opp klimagassbudsjett og -regnskap i to pilotprosjekter, og lyser ut minst én konkurranse med tildeling på klimagassutslipp i 2025.	BYM*, VAV*, FOB*
	14	Ombruk og gjenvinning av masser og stein: BYM, VAV og FOB ombruker og gjenvinner masser og stein i egne prosjekter der hvor det er mulig og hensiktsmessig. BYM stiller krav til gjenbrukte pukkmasser ved innkjøp og lagrer og ombruker overskuddstein fra kommunale prosjekter.	BYM*, VAV*, FOB*
	15	Utvikle standardkrav til materialer i kommunens egne bygg- og anleggsprosjekter.	UKE*, PBE, KLI, OBF, VAV, BYM, FOB, Oslo havn, BBY

**Rapporteringsansvar*

Identifiserte virkemidler for å redusere indirekte utslipp

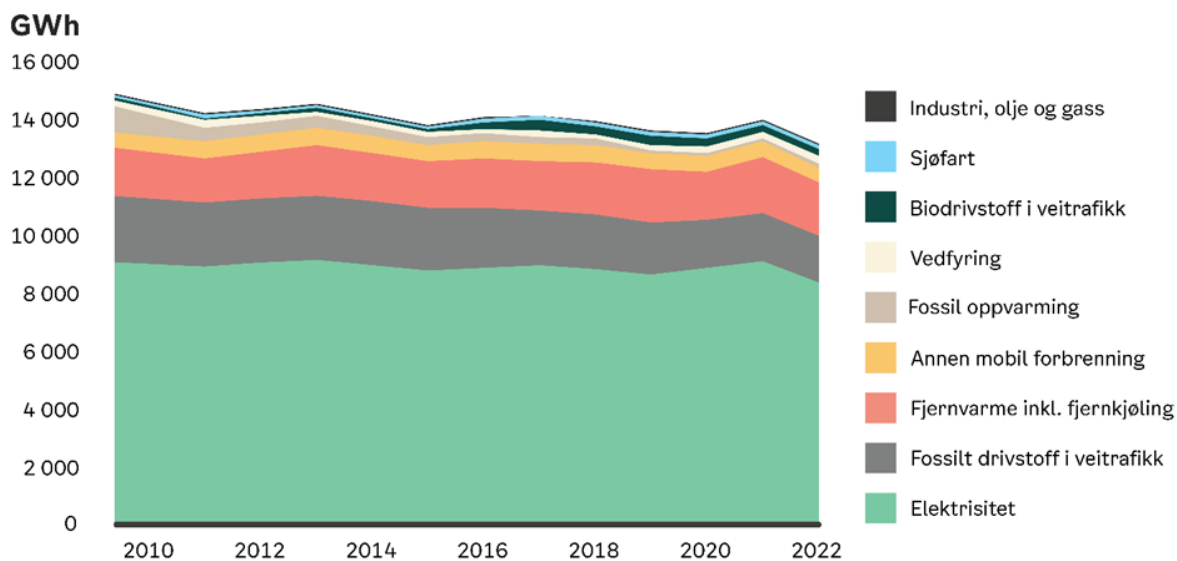
Tabellen under viser hvilke mulige nye virkemidler som kan iverksettes i Oslo for å redusere indirekte utslipp ytterligere. Dette er delvis virkemidler som forutsetter nasjonale vedtak og delvis mulige lokale tiltak som kan utredes nærmere/vurderes eller som ikke er ferdig utformet.

Klimakrav til materialer er det kommunale virkemidlet som potensielt vil gi størst effekt. Dette virkemidlet kan redusere utslippene fra bygge- og anleggsmaterialer med 30 % fra alle prosjekter i Oslo, også private og statlige.

Utslippssektor/tiltak	Virkemidler
Forbruk	
Et mer sirkulært forbruk	Premiering av brukte møbler i anskaffelser.
	Etablere ombrukslager tilknyttet kommunens ombruksplattform, for å sikre tilstrekkelig med mellomagringsplass.
	Låneordning for parkdresser i høy kvalitet til barn i kommunale barnehager, der leverandør har ansvar for vedlikehold og reparasjon av dressene. Dette kan bidra til å utvikle markedet i en mer sirkulær retning, der dressene brukes mye lengre, slik at forbruket går ned.
	Nasjonalt momsfristak på brukthandel og reparasjons- og redesignstjenester for å endre de relative prisene i favør av mer sirkulære varer og tjenester framfor å kjøpe nytt.
	Nasjonal regulering av import av ultra fast fashion/tekstiler, som reduserer forbruket av blant annet plastbaserte tekstiler med dårlig kvalitet som ikke kan materialgjenvinnes.
Bærekraftig mat og redusert matsvinn	Mer fisk og annen sjømat, belgvekster, grønnsaker, korn, svin, kylling, meieriprodukter og egg fremfor storfe og småfe i menyer på kommunens syke- og eldrehjem, i tråd med Handlingsplan for bærekraftige måltider i Sykehjemsetaten.
	Vegetardager og alltid vegansk alternativ i kantiner som inngår i leieavtaler, gjennom reforhandlingsprosesser og samarbeid med andre leietakere. Disse kantinene omfattes ikke av handlingsplanen for bærekraftig, sunn og mer plantebasert mat i dag.
	Lavere pris for plantebasert mat sammenlignet med tilsvarende måltider som inneholder kjøtt eller fisk i kommunens kantiner og i kantiner som er en del av leieforholdet.
Kjøretøy, maskiner og drivstoff	
Redusert utslipp fra produksjon av kjøretøy og maskiner	Øke antall parkeringsplasser satt av til elektriske delebiler på kommunal grunn i sentrumsnære strøk.
Redusert utslipp fra reiser til og fra Oslo	Felles reisepolicy for kommunens virksomheter med føringer om å velge klimavennlige alternativer når det er mulig.
Bygge- og anleggsmaterialer	
Bruk av mer sirkulære bygg- og anleggsmetoder som gir reduserte utslipp fra materialer	Klimahensyn i konseptvalgutredninger som sikrer at klima er en del av resultatmålene til bygge- og anleggsprosjektene.
	Bedre planlegging og rutiner for kommunens gravearbeid, for å unngå unødvendig graving, materialbruk og massetransport.
	Krav om gradvis reduserte utslipp fra materialer for alle utbyggere. Kan gi årlig utslippsreduksjon i størrelsesorden 100 000 - 150 000 tonn CO ₂ ekvivalenter i 2030.
	Krav til ombrukskartlegging i kommunens anleggsprosjekter som innebærer fjerning av gammel infrastruktur som gir avfall på over 10 tonn. I TEK 17 er det stilt krav til ombrukskartlegging av byggematerialer. Det finnes i dag ikke lignende krav for anleggsmaterialer.

Status energi og mulighet for måloppnåelse (mål 3)

Energiforbruket i Oslo er redusert med 13 % siden 2009. Oslo har dermed nådd det vedtatte målet om å redusere det totale energiforbruket med 10 % innen 2030 sammenliknet med 2009 og energiforbruket per person er dermed redusert med 28 %. De største reduksjonene kommer fra utfasing av oljefyr, mer energieffektive bygg og fra elektrifisering av personbilparken, siden elektriske motorer er mer effektive enn forbrenningsmotorer. Ifølge [Elvia](#) har også maks effektuttak (mengde strøm brukt den kaldeste timen i året) hatt en svakt nedadgående trend de siste årene. Dette skyldes økt bruk av fjernvarme, transformasjon av næringsområder til bolig og lavere energibruk i nye bygg. Energibruk i bygg stod for 75 % av det totale energiforbruket i Oslo.

Utvikling i energibruk i Oslo fra 2009 til 2022 (GWh)

For å nå målet om 95 % utslippsreduksjon må vi elektrifisere effektkrevende sektorer som tungtransport, bygge- og anleggsplasser og havnevirkksomhet. Energisystemet må tilpasses en utslippsfri by ved å sikre nok kapasitet i strømmettet til klimaomstillingen vi skal igjennom.

Tiltak og virkemidler for energi

Virkemidlene i dette klimabudsjettet vil bidra til at Oslos energisystem er bedre tilpasset en utslippsfri by. De kan bidra til å redusere energiforbruket med 57 000 MWh årlig og øke lokal energiproduksjon med 33 600 MWh årlig innen 2030. Dette tilsvarer energiforbruket til over 5300 husholdninger. I tillegg kan virkemidlene bidra med over 77 000 kW fleksibel effekt årlig. Gjennom å dempe behovet for energi og øke fleksibel effekt i byen, reduseres behovet for økt nettkapasitet og økt energiforsyning. Dette kan også bidra til å redusere behovet for å bygge ned natur for energiproduksjon.

Tabellen nedenfor viser vedtatte tiltak og virkemidler som bidrar til energieffektivisering, energifleksibilitet og lokal energiproduksjon. Utdypende informasjon om metoden for å beregne effekt av virkemidlene i tabellen nedenfor er beskrevet i kapittel 4 i vedlegget *Underlag til Klimabudsjett 2025*.

For flere av virkemidlene er det ikke beregnet effekt siden de er tilretteleggende for tiltak. Enova lanserte høsten 2023 et energiprogram med tilskuddsordninger til større energioppgraderinger av borettslag, sameier og yrkesbygg. Energiprogrammet vil utløse energitiltak i Oslo utover virkemidlene som er presentert under.

Tiltak	Nr	Virkemidler	Ansvarlig	Besparelse/produksjon av energi i 2030 (MWh/år)	Installert fleksibel effekt i 2030 (kW)
Tverrgående virkemidler	1	Forbildeprogrammet FutureBuilt: Delta og bidra med prosjekter.	PBE*	Tilretteleggende	
	2	Vurdere modeller for gevinstrealisering av energitiltak i Oslo kommunes leiekontrakter: I 2025 skal Oslobygg vurdere ulike modeller. Formålet er å insentivere flere energitiltak i Oslo kommunes bygningsmasse.	OBF*, BBY, UKE, FIN	Tilretteleggende	
	3	Vurdere behov og mulighet for å stille mer ambisiøse energikrav i kommunens standard leieavtale for næringslokaler: Dette skal eksempelvis gjøres ved å justere eksisterende krav til energimerking og vurdere absolutte minimumskrav i visse situasjoner. I 2025 skal Byrådsavdeling for finans vurdere behovet. Virksomheter som leier/eier bygg involveres i vurderingen.	FIN*, OBF, BBY, UKE	Tilretteleggende	
	4	Opprette samarbeidsarenaer mellom kommunen og bygg- og eiendomsaktører: KLI arrangerer i 2025 nettverksmøter i <i>Næring for klima</i> , om energitiltak i bygg, rettet mot bygg- og eiendomsaktører i Oslo.	KLI (Næring for klima)	Tilretteleggende	
Energi-effektivisering	5	Kampanjer om energieffektivisering: Gjennomføres i 2025 rettet mot befolkning og næringsliv, særlig ved rehabilitering.	KLI	Tilretteleggende	
	6	Kartlegge og iverksette effektiviseringstiltak i kommunens bygningsmasse. Det er antatt at det vil være lønnsomt å gjennomføre energitiltak for en femtedel av de 2000 byggene som er forvaltet av Oslobygg.	OBF*, BBY*, BYM*, VAV*, REG*, HAV*	54 000 MWh/år	
	7	Øke energieffektiviteten og redusere energibruken i vann- og avløpsanleggene: Dette skal blant annet skje gjennom å redusere vanntrykket om natten, skifte ut eldre pumper og optimalisere temperaturstyring.	VAV*	2 500 MWh/år	
	8	Redusere energibruk til belysning av gate- og parkanlegg og byrom: Gjøres blant annet ved å skifte ut gamle lysarmaturer.	BYM*	Ikke effekt- beregnet	
	9	Videreutvikle og formidle veileder for energieffektivisering av eldre og verneverdige bygg: I 2025 skal Byantikvaren videreutvikle innbyggerveilederen. PBE, KLI og OBF skal involveres og bidra.	BYA*, PBE, KLI, OBF	Tilretteleggende	

Tiltak	Nr	Virkemidler	Ansvarlig	Besparelse/produksjon av energi i 2030 (MWh/år)	Installert fleksibel effekt i 2030 (kW)
	10	“Fang energityven” i bygg driftet av Oslo kommune: Årlig kampanje hvor energirådgivere går gjennom energianlegg i utvalgte bygg, og identifiserer driftsfeil og energisluk. I 2025 skal OBF gjennomføre “Fang energityven” i minimum 10 bygg.	OBF*	500 MWh/år + indirekte	
Sum energibesparelse				57 000 MWh/år	
Økt energi-fleksibilitet	11	Pilotprosjekt om fleksibilitetstjenester med kommunale ressurser: Deltakende virksomheter skal i 2025 tilby å koble ut fleksibel effekt, slik som f. eks elkjeler, for å frigjøre effekt i fleksibilitetsmarkeder.	KLI*, OBF, HAV, SYE		12 700 kW
	12	Helhetlig energiplanlegging i Oslo mot 2030: I 2025 skal KLI, PBE, Elvia og Celsio videreutvikle og pilotere energiplanleggingsverktøy og vurdere om det kan brukes i offentlig saksbehandling.	KLI*, PBE, Elvia, Celsio	Tilretteleggende	
	13	Tilskuddsordning for deltagelse i fleksibilitetsmarkeder: Stimulerer til at fleksibel effekt fra næringsbygg kan tilbys i markeder.	KLI*		30 000 kW
	14	Utvikle en veileder for kartlegging av fleksibilitetspotensial i bygg med høyt energiforbruk: Vil øke kunnskapen om fleksibilitetsløsninger og -markeder i næringslivet i Oslo. KLI skal utvikle veilederen i økonomiplanperioden basert på pilotprosjektet beskrevet i virkemiddel 11.	KLI*	Tilretteleggende	
	15	Sesonglagring av fjernvarme på Furuset. Utbygging av energibrønn for sesonglagring av overskuddsvarme fra fjernvarmenettet i kombinasjon med et lavtemperaturnett for å levere energieffektiv varme til bebyggelsen på Furuset.	KLI*	Ikke effekt- beregnet	
Sum energifleksibilitet					42 700 kW
	16	Øke lokal energiproduksjonen hos kommunale virksomheter som eier bygg og anlegg: Oslobygg skal etablere totalt 3 MWp ny solproduksjon innen 2026, tilsvarende om lag 2 200 MWh. Vann- og avløpsetaten skal i 2025 ferdigstille en vannturbin på høydebassenget på St. Hanshaugen, som vil gi en årlig energiproduksjon på 500 MWh.	OBF*, BBY*, BYM*, VAV*, REG*, HAV*	23 600 MWh/år	27 000 kW

Tiltak	Nr	Virkemidler	Ansvarlig	Besparelse/produksjon av energi i 2030 (MWh/år)	Installert fleksibel effekt i 2030 (kW)
	17	Støtteordning for solenergianlegg til borettslag og sameier	KLI*	7 000 MWh/år	8 000 kW
	18	Videreutvikle veiledning om krav til innhold i byggesøknader om energiproduksjon (solceller) i 2025.	PBE*	Tilretteleggende	Tilretteleggende
	19	Kartlegge grå arealer til produksjon av solenergi: Kan være solskjerming på utfartsparkeringer og solceller på idrettsanlegg. Kartleggingen gjennomføres av OBF i 2025 og KLI tar initiativ overfor kommunale foretak til å kartlegge egne gråe arealer.	OBF*, KLI	Tilretteleggende	Tilretteleggende
	20	Veikart for utbygging av solenergi i Oslo: Vil definere mål om årlig energiproduksjon og presentere virkemidler.	KLI*, PBE, OBF	Tilretteleggende	Tilretteleggende
SUM produksjon og fleksibilitet fra økt energi-produksjon				33 600 MWh/år	35 000 kw
Sum totalt				90 600 MWh/år	77 700 kW

*Rapporteringsansvar

Nye bevilgninger for energitiltak 2025 - 2028

I budsjettet for 2025 er det bevilget 11 mill. til nye energitiltak. Tabellene nedenfor viser hvilke tiltak dette er, samt hvilke vedtatte virkemidler de er relevante for.

Virksomhet	Tiltak i driftsbudsjettet	2025	2026	2027	2028
Oslobygg	ENØK-støtte til energieffektiviseringstiltak, relevant for virkemiddel 6.	6 000	8 333	8 333	8 333
SUM		6 000	8 333	8 333	8 333

Virksomhet	Tiltak i investeringsbudsjettet	2025	2026	2027	2028
Boligbygg	Integrere og systematisere energitiltak sammen med planlegging av utskifting, oppgradering og utvikling av porteføljen. Relevant for virkemiddel 6 og 15.	5 000	5 000	5 000	5 000
SUM		5 000	5 000	5 000	5 000

Identifiserte virkemidler innen energi

Det er fortsatt behov for ytterligere virkemidler for å sikre at Oslo har nok energi og effekt til å nå klimamålet. Tabellen under viser en oversikt over identifiserte virkemidler som kan bidra til dette.

Tiltak	Identifiserte virkemidler
Overordnet virkemiddel	Endringer i den nasjonale strømstøtteordningen slik at den i større grad stimulerer til energieffektivisering og ny lokal energiproduksjon.
Energieffektivisering	Differensiere eiendomsskatt basert på byggets energiklasse. Kommunen har ikke hjemmel til dette i dag. Virkemidlet krever lovendringer.
	Økt offentlig tilskudd til energieffektivisering av bygningsmasse fra nasjonale myndigheter og kommunen.
	Stille minimumskrav om energimerke i kommunenes leiekontrakter.
Energifleksibilitet	Støtteordning for konvertering til vannbåren varme. Det vil stimulere til økt bruk av fjernvarme til oppvarming av bygg, som bidrar til å avlaste strømmettet.
	Pilotområde for lavtemperatur fjernvarmenett som tilrettelegger for bruk av overskuddsvarme og er en mer energieffektiv fjernvarmeløsning.
Energiproduksjon	Økt tilskudd til solenergianlegg til boligeiere og yrkesbygg, både fra nasjonale myndigheter og kommunen.
	Tilgjengeliggjøre og utlyse kommunale arealer til lokal kraftproduksjon, slik som solceller.
	Stille krav om lokal fornybar energiproduksjon .

Status klimatilpasning og naturlig karbonlagring og mulighet for å nå mål (mål 2 og 4)

Oslo har som mål at Oslos evne til å tåle klimaendringer skal styrkes fram mot 2030, og byen skal utvikles slik at den er rustet for de endringene som forventes fram mot 2100. Målet for karbonlagring er at Oslos natur skal forvaltes slik at naturlige karbonlagre i vegetasjon og jordsmonn blir ivaretatt og opptaket av klimagasser i skog og annen vegetasjon økes mot 2030.

Klimaet i Oslo blir varmere og våtere. Det gir økte utfordringer med overvann, flom, skred og erosjon, tørkeperioder og krevende vinterforhold. For nærmere omtale av disse klimautfordringene se [Klimaprofil for Oslo og Akershus](#).

[Klimasårbarhetsanalysen for Oslo](#) viser at Oslo er relativt godt rustet for å takle dagens værforhold, men ikke like godt for endringene som vil komme. Det er utfordringer med ekstremnedbør og høyere temperaturer som det er behov for mer kunnskap om og som bør forebygges bedre, for eksempel elveflom, skred, stormflo, varmeøyer og tørke. Det er et spesielt behov for å se på hvordan drift og vedlikehold kan bli mer klimatilpasset. Det er fortsatt et stort vedlikeholdsetterslep i gatenettet og i vann- og avløpssystemet.

Oslos blågrønne strukturer tilbyr sentrale økosystemtjenester, som fordøyning av vann, karbonlagring og temperaturregulering. Marka utgjør nesten to tredeler av kommunens areal, samtidig har Oslo store grøntområder i og utenfor byggesonen. Samtidig viser [Grøntregnskapet for Oslo](#) at det har vært en nedgang i grønne arealer i byggesonen på 6 % fra 2017 til 2021.

Arbeidet for økt karbonopptak og styrking av økosystemer for en mer klimarobust by har overlappende tiltak og virkemidler, derfor er disse målene i samme virkemiddeltabell i klimabudsjettet.

Dette er første gang klimatilpasning og naturlig karbonlagring er inkludert i klimabudsjettet.

Tiltak og virkemidler for klimatilpasning og naturlig karbonlagring

Oslo har et bredt spekter av virkemidler for å styrke byens evne til å håndtere klimaendringene. Arbeidet for å styrke økosystemtjenester i et klima i endring, ved å bevare grønne arealer og bærekraftig forvaltning av natur, bidrar også til å styrke naturlig karbonlagring. Tabellen under viser tiltak og virkemidler Oslo skal gjennomføre i økonomiplanperioden.

I økonomiplanperioden forventes det at oversvømmelser som følge av styrtregn vil være den naturhendelsen som vil gi størst utfordringer. Virkemidlene med å planlegge for og bygge hovedflomvei og fordrøyningsnettverk gjennom byen (nr. 15) og lage en skybruddsplan for Oslo (nr. 6) er derfor to av de mest sentrale virkemidlene som skal gjennomføres fremover. Virkemidler som styrker naturmangfoldet, er også viktig for økosystemtjenester innen klimatilpasning og karbonlagring.

Sektor/tiltak	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
Tverrgående prosesser og overordnede virkemidler			
Styrke private initiativ til klimatilpasning	1	Kommunisere kommunens overvannsarbeid og løsninger for private grunneiere: I 2025 skal det startes en informasjonskampanje rettet mot huseiere for å unngå oversvømmelser i bygg og videreutvikler faktaark om åpne, lokale og naturbaserte overvannstiltak for utbyggere. Fortsetter arbeidet med samordning av klagehåndtering for overvann.	PBE*, VAV*, BYM, Oslobygg, KLI
	2	Støtteordning for overvannstiltak som bidrar til å infiltrere og fordrøye overvann: Tilskuddet skal opprettes i 2025 og rettes mot boligeiere, borettslag og sameier i etablert bebyggelse i definerte områder der behovet er størst.	KLI*, VAV
	3	Formidle hvordan Oslos innbyggere kan bidra til å styrke og ivareta stedege natur: Egen kommunikasjonsstrategi for Oslo kommunes arbeid for biologisk mangfold. Arbeidet startes opp i 2025 og ferdigstilles i 2026. Informere grunneiere om kartlagte verdifulle naturtyper.	BYM*, PBE, VAV, REG, RKL, KLI
Klima- og naturkrav i anskaffelser	4	Utvikle virkemidler, krav og metoder for anskaffelser av trevirke fra klima- og naturvennlig skogsdrift med skånsomme hogstmetoder: Arbeidet gjennomføres i 2025.	UKE*, KLI, BYM
Arealdisponering i byen, Marka og fjorden			
Forebygge fare for overvann, flom og skred i byen	5	Planlegge for å avsette arealer til overvannshåndtering og snøhåndtering: PBE: fortsatt koordineringsansvar for oppfølging av handlingsplan for overvannshåndtering i økonomiplanperioden. I økonomiplanperioden utredes om det er kommunale tomter som kan brukes til fordrøyning av overvann. I forbindelse med reguleringsplaner utarbeide overvannsutredninger.	PBE*, EBY, VAV, BYM
	6	Lage en skybruddsplan (temakart) for Oslo: I 2025 skal PBE utrede potensial, risiko, konsekvens og kostnader ved ulike tiltak i et nedbørsfelt, som grunnlag for å lage en skybruddsplan (temakart) for Oslo.	PBE*, BYM
	7	Forbedre oppfølgingen av krav til utredning og sikring mot naturfarer i plan- og byggesaker: Oslo kommunes tverretatlige ressursgruppe for naturfarer videreføres i økonomiplanperioden. Gruppen gir råd til kommunale etater og virksomheter om håndtering av naturfarer, samt vurdere hvordan kommunen i sin helhet bør innrette seg mot kjent og ukjent risiko for naturfare.	PBE*, EBY, BER, BYM, BRE, OBF, VAV, HAV
Ivareta og utvide grøntområder i byggesonen	8	Ivareta grønnstruktur og arealer for naturmangfold i byen: I 2025 skal PBE utarbeide et grøntregnskap for perioden 2021-2025 (PBE) og kartlegge arealer med potensiale for å etablere ny natur eller restaurere natur (BYM). Lage en prioritert liste over hvilke reguleringsplaner som bør omreguleres ut fra hensyn til biologisk mangfold og verdifulle naturtyper	PBE*, BYM*

Sektor/tiltak	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
Bevare og styrke blågrønne arealer i Marka	9	Begrense nye landbruksveier: I 2025 skal det vurderes hvilke retningslinjer som skal ligge til grunn for instruks til Regionkontor Landbruk, for å sikre at veisøknader innvilges kun helt unntaksvis.	MOS*, BYM, KLI
Bygg og uteområder			
Klimatilpasse utforming og materialvalg av bygg og uteområder	10	Ivareta overvannshåndtering og grønne kvaliteter ved utbygging: PBE: fortsatt koordineringsansvar for oppfølging av handlingsplan for grønne tak og fasader. Videreutvikle kunnskapsbanken om grønne tak og fasader som inneholder veiledning, gode eksempler, informasjon om tilskudd med mer. Oslobygg: Ferdigstille tre pilotprosjekter med grønne tak på eksisterende og nye bygg. KLI: I 2025 lage en veileder om kombinasjoner av solenergianlegg og grønne tak og fasader.	PBE*, Oslobygg*, KLI*, BYA
	11	Klimatilpasse forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av bygg og uteområder: Oslobygg vil gjennomføre tiltak for klimatilpasning på egne uteområder og arbeide for å innarbeide kartleggingsverktøy for klimatilpasning i tilstandsvurderinger på eksisterende eiendommer. Byantikvaren kal i 2025 utarbeide og ta i bruk en veileder for klimatilpasning av verneverdige bygg og anlegg, for ulike bygningstyper og områdeforutsetninger.	Oslobygg*, BYA*
Gater og infrastruktur			
Klimarobust vann- og avløpssystem	12	Klimatilpasse utvikling, drift og vedlikehold av vann- og avløpssystemet: Fortsette arbeidet med Ny vannforsyning Oslo for å sikre leveringssikkerhet. Ferdigstille ny overføringsledning til Holmenkollen og Voksenåsen med tilhørende høydebasseng ved Tryvannstårnet. Prosjektene ferdigstilles 2025. Fortsette å utvikle metodikk for hvilke større avløpsområder med kapasitetsproblemer som bør prioriteres, samt forbedre overvåkning av avløpsnettet for å redusere utslipp. I økonomiplanperioden er det også planlagt tiltak for å bedre avløpsrensingen. Gravplassetaten skal videreføre arbeidet med å redusere bruk av drikkevann til vanning av gravplasser med ytterligere 5 % ved å forbedre sine vanningsrutiner.	VAV*, GPE*
	13	Redusere overvann i avløpsrørene: I 2025 er det planlagt å gjennomføre 50 investeringsprosjekter på forskjellige steder i Oslo som vil bedre kapasiteten på avløpsnettet. Fortsette med å avdekke feilkoblinger, kartlegge kilder til overvann som ikke skal inn på avløpsnettet og gjennomføre driftstiltak for å redusere overvann i avløpsrørene.	VAV*
Klimarobust gatenett, offentlige arealer og grøntområder	14	Klimatilpasse utvikling, drift og vedlikehold av gatenett, grønnstruktur og andre offentlige arealer: BYM: redusere avrenningen av overvann i egne prosjekter for gater, park og byrom. Drift av overvannsløsninger som regnbed, sandfang, rister og grøfter skal inkluderes i den ordinære driften for parkforvaltning, byforvaltning og veidrift fra 2025. Oppgradere Åsland snødeponi og jobbe videre med snøhåndteringsanskaffelsen SMELT i 2025. GPE: I økonomiplanperioden samarbeide med Oslotrær om nyplanting, skjøtsel, kartlegging og bevaring av trær. I 2025 vurdere mulighetene for å etablere damanlegg med fordryningskammer på flere gravplasser.	BYM*, GPE*, PBE
	15	Planlegge for og bygge hovedflomvei og fordryningsnettverk: BYM: I 2025 skal det utarbeides et tverretattlig styringsdokument for planlegging og bygging av et hovedflomvei- og fordryningsnettverk i Oslo. KLI: Skal i 2025 videreutvikle pilotprosjektet med fordryningstiltak i Marka for å redusere fare for skader nedstrøms i byggesonen.	BYM*, KLI*, VAV, PBE
	16	Rense overvann fra veier og gater: BYM: I 2025 skal det etableres infiltrasjonsbaserte renseløsninger i nye gateprosjekter. Vannområde Oslo, koordinert av Bymiljøetaten, skal jobbe	BYM*, VAV

Sektor/tiltak	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
		for å fastsette grenseverdier for forurensing i overvann som føres fra veier og gater til vassdrag.	
Naturforvaltning og -restaurering			
Styrke naturen i Marka	17	Videreføre og fremme lokaltilpasset fleralderskogbruk med lukkede hogstformer: BYM: skal i økonomiplanperioden fortsette med å konvertere skogarealet i kommuneskogen til fleraldret skog der forholdene ligger til rette for dette. Etaten tilstreber lukkede hogstformer på 90 % av det behandlede skogarealet hvert år. BYM og KLI: Skal i 2025 vurdere muligheten for å sertifisere hele eller deler av kommuneskogen etter sertifiseringsordning for naturvennlig skogbruk med lukkede hogstformer	BYM*, KLI
	18	Ikke tillate hogst og inngrep i gammelskog og intakt myr: I tråd med handlingsplan for biomangfold, skal det i 2025 vurderes hvilke instruksjoner kommunen bør gi til Regionkontor Landbruk slik at det ikke innvilges søknader om hogst og andre inngrep i gammelskog og myr som gir negative konsekvenser for naturmangfold og klima.	MOS*, BYM, KLI
	19	Restaurere våtområder: I 2025 skal det restaureres om lag 10 dekar myr i Nordmarka/Lillomarka og om lag 10 dekar myr i Østmarka, samt utredes potensial og nytteverdi for biologisk mangfold, karbonlagring og klimatilpasning ved restaurering av myr, sumpskog og andre våtområder i Marka. Anbefale tiltak som bør gjennomføres og hensyn som skal tas i kommuneskogen.	BYM*
	20	Fremme stedege og klimarobuste treslag: Gjøres gjennom å plante furu eller løvtrær etter hogst der forholdene for disse treslagene er bedre egnet enn gran og spesielt på tørre og skogbrannutsatte områder.	BYM*
Styrke og restaurere naturen i byggesonen	21	Gjenåpne lukkede bekker og etablere natur langs vassdrag: VAV: Videre arbeid med gjenåpning av Bakåsbekken på Furuset og Gaustadbekken. BYM: skal i økonomiplanperioden i samarbeid med prosjektet Oslotrær (PBE) plante miniskoger og kantvegetasjon ved elver og bekker. EBY: I 2025 skal det utarbeides fagrapporter knyttet til overvann, klimatilpasning og klimagassutslipp ved gjenåpning av Vestre bekkedrag over Gladengveien 18 på Ensjo. Reguleringsplanen skal på offentlig ettersyn i 2025. Reguleringsplan for gjenåpning av Trosterudbekken skal på offentlig ettersyn ved årsskifte 2024/2025.	VAV*, BYM*, EBY*, PBE
	22	Bevare trær og plante stedege trær i byen: BYM: Fortsette kartleggingen av store, gamle trær i byggesonen. PBE: Gjennom prosjektet Oslotrær, samarbeide med etater, bydelene og privat sektor om å øke andel trær i byen og skjøtsel av eksisterende trær. PBE vil også videreføre arbeidet med innbyggerinvolvering innen dette.	PBE*, BYM*
	23	Styrke skjøtsel og forvaltning av naturverdier: I 2025 skal BYM videreføre og forbedre skjøtelsen av 45 verdifulle blomsterenger som driftes av kommunen og styrke arbeidet med å bekjempe fremmede plantearter med svært høy økologisk risiko. I økonomiplanperioden utarbeide en statusrapport for truede arter, inkludert bevaringstiltak for hvordan et utvalg av de artene som er mest truet kan sikres.	BYM*
	24	Restaurere engmiljøer og dammer: I 2025 skal minst fem dekar forringete engmiljøer og minst 3 dammer restaureres.	BYM*
Styrke naturen i og ved fjorden	25	Videreføre pilotprosjektet med reetablering av ålegrasenger i Frognerkilen og ved Gressholmen BYM: Gjenåpning av Refstadbekken i forbindelse med etablering av Refstadparken, gjenåpning av Østensjøbekken i tråd med forvaltningsplan for Østensjøområdet miljøpark og videre arbeid med forprosjekt for gjenåpning av Aurevannsbekken gjennom Huken.	BYM*
Beredskap for helse og samfunnssikkerhet			
Klimajustert helseberedskap	26	Beredskapsrutiner for sikker drikkevannsforsyning av god kvalitet: I 2025 skal VAV innføre et nytt krisehåndteringsverktøy (Rayvn) for å	VAV*

Sektor/tiltak	Nr	Virkemidler	Ansvarlig
		forbedre håndteringen av kritiske drikkevannshendelser. Holde beredskapsøvelser for vann- og avløpssystemet, i tillegg til løpende arbeid med evaluering og forbedring av beredskapsplanverket.	
	27	Beredskapsrutiner ved grenseoverskridelser av luftkvalitet: I 2025 skal BYM utrede nye tiltak for å bedre luftkvaliteten i Oslo. Beredskapsrutiner ved overskridelser av grenseverdiene for luftkvalitet revideres også i denne prosessen.	BYM*

*Rapporteringsansvar

Nye bevilgninger klimatilpasning og naturlig karbonlagring 2025 - 2025

I budsjettet for 2025 er det bevilget 51 mill. til nye/styrkede virkemidler som bidrar til klimatilpasning og naturlig karbonlagring. Tabellene nedenfor viser hvilke virkemidler dette er, samt hvilke vedtatte virkemidler de er relevante for. Prosjektene vil oftest også omfatte annet arbeid som ikke er direkte knyttet virkemidlene i klimabudsjett.

Virksomhet	Tiltak i driftsbudsjettet	2025	2026	2027	2028
Plan- og bygningsetaten	Skybruddsplan, relevant for virkemiddel 6.	6 000	6 000	4 000	2 000
Klimaetaten	Støtteordning for overvannstiltak, relevant for virkemiddel 2	5 000	5 000	5 000	5 000
SUM		11 000	11 000	9 000	7 000

Virksomhet	Tiltak i investeringsbudsjettet	2025	2026	2027	2028
Bymiljøetaten	Bekkeåpning av Østensjøbekken, relevant for virkemiddel 21		7 100	2 600	
Bymiljøetaten	Park og nærnatur, relevant for virkemiddel 14	40 000	40 000	40 000	40 000
SUM		40 000	47 100	42 600	40 000

Identifiserte virkemidler for klimatilpasning og naturlig karbonlagring

Tabellen under viser identifiserte virkemidler innen klimatilpasning og naturlig karbonlagring som ikke er vedtatt, men som er mulige nye virkemidler. I 2024 har arbeidet med å inkludere vedtatte virkemidler for klimatilpasning og naturlig karbonlagring i klimabudsjettet vært hovedfokus. Tabellen under er derfor ikke uttømmende, og inkluderer blant annet ikke virkemidler som kan styrke klimatilpasning i bygg, gater, infrastruktur og beredskap. Oslo kommune vil jobbe for å identifisere ytterligere virkemidler som kan styrke Oslos klimarobusthet og naturlige karbonlagring til Klimabudsjett 2026.

Utslippssektor/tiltak	Virkemidler
Begrense nedbygging av natur	Utvikling av arealregnskap, jf. handlingsplan for biologisk mangfold.
	Gjennomføre tiltak som gjør det mulig å bli en arealnøytral kommune, jf. Byutviklingsstrategien i utkast til Kommuneplanens samfunnsdel som er på høring frem til 28.10.24.
Sikre grøntområder i byggesonen	Gjennomgå gamle reguleringsplaner for å ivareta områder med viktig naturmangfold, lagrer karbon og/eller bidrar til klimatilpasning av byen.

Samfunnsøkonomiske forutsetninger

S&P Global Ratings (S&P) vurderer to ganger per år Oslo kommunes soliditet og gjeldsbetjeningsevne – altså vår evne til å klare å betale gjelden vår. S&P gir Oslo kommune høyeste oppnåelige karakter, AAA, som kun staten og Kommunalbanken oppnår i norsk sammenheng. Våren 2024 nedjusterte S&P Oslo kommunes såkalte *outlook* fra *stable* til *negative* for første gang siden 2007, grunnet utviklingen med økende gjeld og negativt driftsresultat. Dette innebærer økt risiko for en fremtidig nedgradering.

Kommunens økonomiske handlingsrom påvirkes av utviklingen globalt og nasjonalt. Det siste året har prisveksten avtatt både i Norge og hos våre viktigste handelspartnere. Likevel er prisveksten fortsatt over inflasjonsmålene, og rentene har stabilisert seg på et høyere nivå enn vi har blitt vant til det siste drøye tiåret. Samtidig er de statlige rammebetingelsene ventet å gi kommunen mindre økonomisk handlingsrom i tiden fremover.

Globale vekstutsikter

Høy inflasjon og en rask økning i styringsrentene dempet den økonomiske veksten gjennom fjoråret. Konsumprisindeksene har avtatt siden toppen, og rentene har stabilisert seg. Dette øker husholdningenes kjøpekraft, som gir utsikter til en moderat vekst i BNP hos våre handelspartnere (Pengepolitisk rapport 2:24, Norges bank, s. 10).

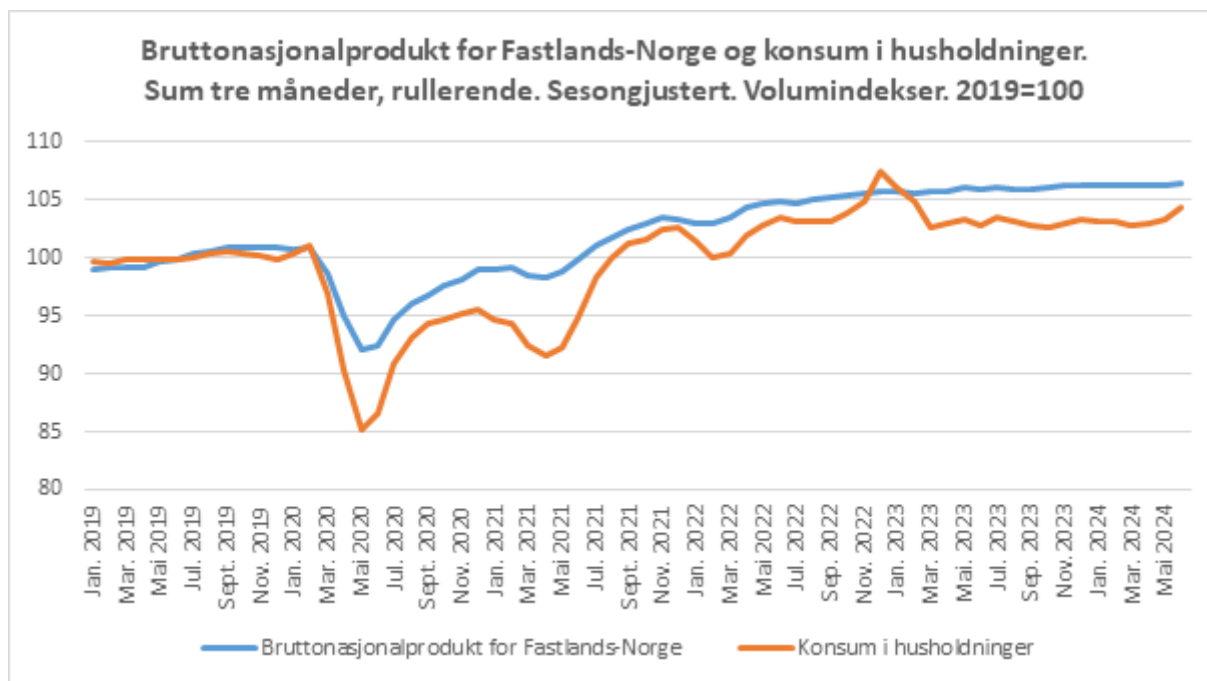
De europeiske energiprisene har stabilisert seg på et lavere nivå enn prisene vi opplevde i perioden ultimo 2021 til ultimo 2023. Samtidig er prisene vesentlig høyere enn tiårene før dette. Til tross for høyere styringsrenter har arbeidsledigheten holdt seg på et lavt nivå, og veksten har tatt seg noe opp. Både den amerikanske sentralbanken (FED) og den europeiske sentralbanken (ECB) forventer at styringsrentene skal settes ned i løpet av 2024 eller tidlig 2025. Både FED og ECB anslår en moderat økonomisk vekst i 2025 på henholdsvis 2 og 1,5 %. Arbeidsledigheten er forventet å stige noe i begge regioner, fra dagens lave nivåer.

Det er usikkerhet om den økonomiske utviklingen. Det har vært enkelte tilbakeslag i finansmarkedene globalt, men samlet for året hittil har likevel utviklingen vært god. Det er tegn til at lavere inflasjon og større balanse i arbeidsmarkedet fører til mer moderat prisvekst – og at vi dermed er på vei ut av en lønns- og prisspiral (Finansdepartementet, Meld. St. 2 (2023-2024)).

Fortsatt høy aktivitet i norsk økonomi

I Norge har den økonomiske veksten avtatt, samtidig som arbeidsledigheten har holdt seg lav. Lønnsoppgjøret i frontfaget tyder på at lønningene vil stige mer enn prisene, slik at husholdningenes kjøpekraft øker. Dette kan bidra til at den økonomiske veksten tar seg noe opp ut året og neste år (Finansdepartementet, Meld. St. 2 (2023-2024)).

Gjennom fjoråret og hittil i år har den økonomiske veksten vært lav. Husholdningenes konsum har økt noe. Se figur under.

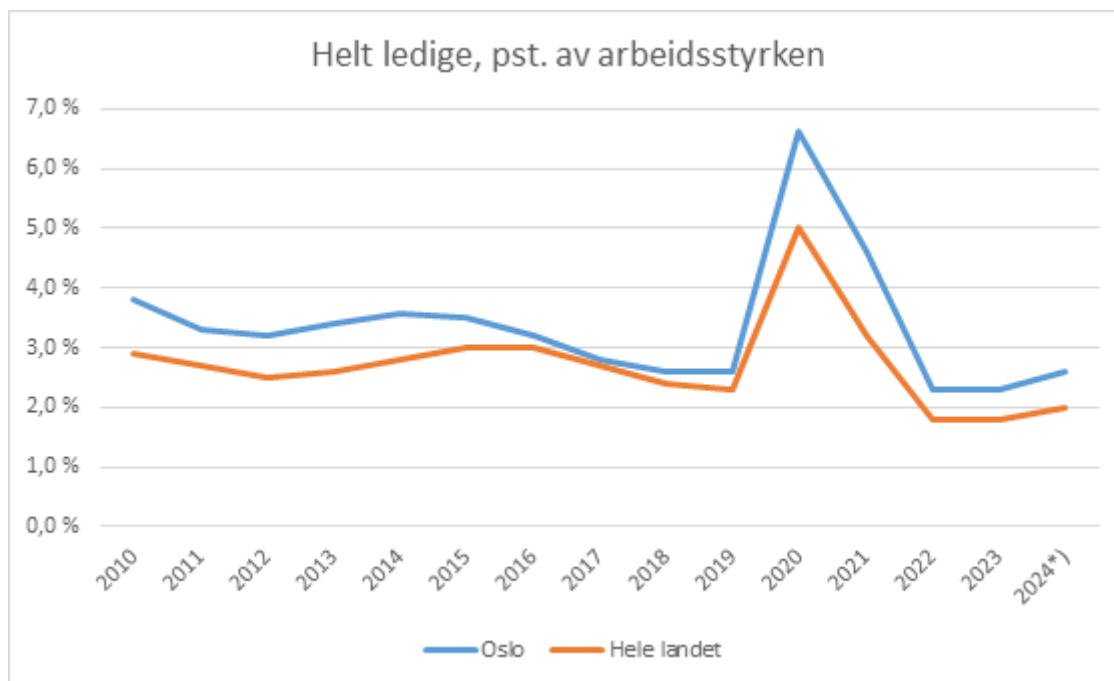
Bruttonasjonalprodukt for Fastlands-Norge og konsum i husholdninger. Månedlig. Sesongjustert. Volumindekser. 2019=100

Kilde: SSB (artikkel om nasjonalregnskapet, 22.08.24).

Arbeidsmarkedet er fortsatt stramt i de fleste bransjer. Ledigheten forventes å øke litt de neste par årene, før den igjen faller. Noe av bakgrunnen for dette er at flere ukrainske flyktninger melder seg på arbeidsmarkedet, og mange vil i starten registreres som arbeidssøkere, før flere av dem etter hvert kommer i jobb. Den registrerte arbeidsledigheten har som ventet økt litt og var 2 % for landet ved utgangen av august (NAV, Arbeidsmarkedet nå, august 2024). Norges bank forventer at den økte økonomiske veksten vil bidra til økt sysselsetting, og at flere vil komme på kortidsopphold i takt med at aktiviteten i bygg- og anleggsnæringen tar seg opp (Norges Bank, Pengepolitisk rapport 2/2024).

Oslo er et av fylkene med høyest ledighet. Nær 11 000 personer, tilsvarende 2,7 % av arbeidsstyrken i Oslo, var helt arbeidsledige ved utgangen av august, en økning på 13 % sammenlignet med samme tid i fjor. Ledigheten i Oslo er fortsatt på et lavt nivå. NAV forventer en svakere utvikling i arbeidsmarkedet fremover. Dette betyr at ledigheten i Oslo sannsynligvis vil fortsette å øke i høst (NAV, pressemelding om Oslos arbeidsmarked, 30. august 2024).

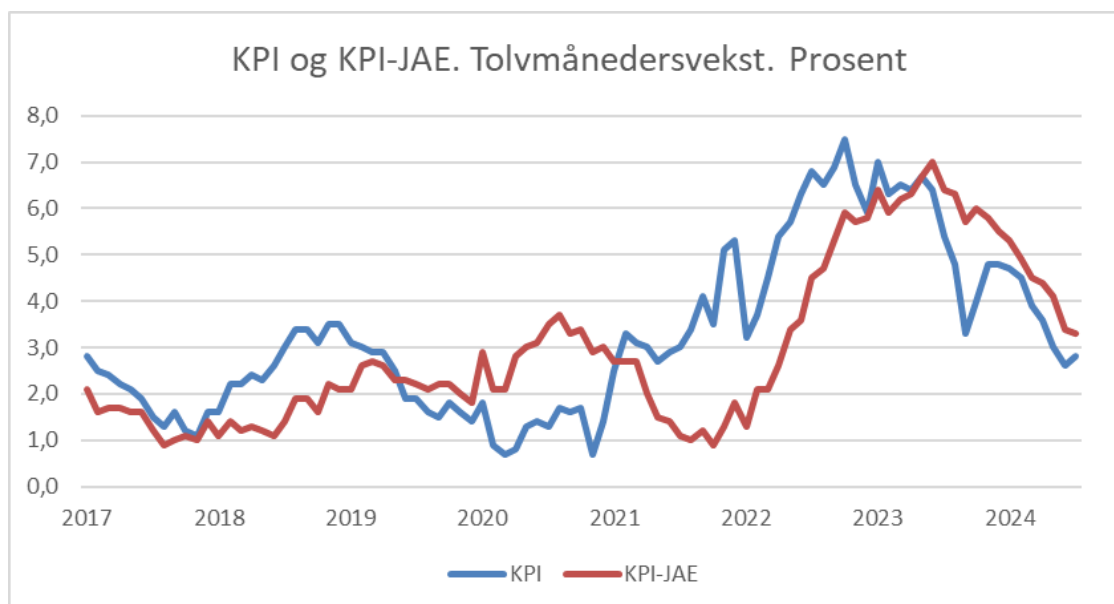
Figuren nedenfor viser utviklingen i helt ledige for Oslo og for hele Norge. Tallene for Oslo ligger litt over landstallene. Under koronapandemien var årsgjennomsnittet 6,6 % for Oslo, mens det var 5,0 % for hele landet. Etter pandemien ligger Oslo om lag 0,5 prosentpoeng over landet.

*) 2024 er tall for 8 første måneder i 2024. Helt ledige. Prosent av arbeidsstyrken.

Kilde: NAV.no, statistikk, hovedtall om arbeidsmarkedet

Prisveksten i år har avtatt, men er fortsatt over inflasjonsmålet. Tolv månedersveksten i konsumpriser (KPI) var på 2,6 % fra august 2023 til august 2024. Konsumprisindeksen justert for avgiftsendringer og uten energivarer (KPI-JAE), var på 3,2 %. Lønnsveksten ser ut til å bli høyere enn anslått i mars, og i juni anslo Norges Bank årslønnsveksten i 2024 til 5,2 %. Høy lønnsvekst, svak produktivetsvekst og kronesvekkelse vil bidra til å holde prisveksten oppe fremover. (Norges Bank, Pengepolitisk rapport 2/2024).

KPI og KPI-JAE. Tolv månedersvekst. Prosent

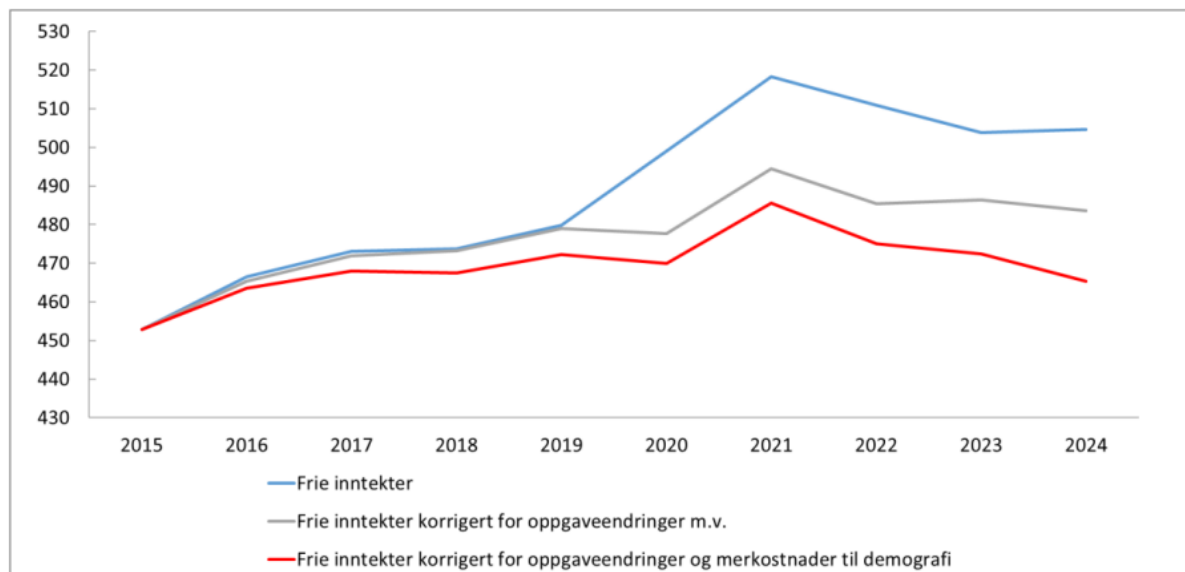
Kilde: SSB, tabell 03013 og 05327

Situasjonen i kommunesektoren

Etter stortingsbehandlingen av Revidert nasjonalbudsjett 2024 anslås det en realnedgang på 1,0 mrd. i de frie inntektene og en realvekst på 8,4 mrd. i samlede inntekter. Kilde: Teknisk beregningsutvalg for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU-k). Det betyr at handlingsrommet for kommunesektoren svekkes i 2024.

Over flere år har kommunesektoren fått høyere vekst i frie inntekter enn forutsatt i de fremlagte statsbudsjettene, hovedsakelig som følge av betydelig merskattevekst. Merskatten kommunesektoren har fått de siste årene har vært engangsinntekter som ikke er videreført. Samtidig har prisveksten vært høyere enn det kommunene har blitt kompensert for. Merskatten har skjult de underliggende utfordringene i kommuneøkonomien, men disse kom delvis til syne i 2023 hvor 44 % av kommunene hadde negativt netto driftsresultat.

Figuren nedenfor er hentet fra kap. 2.6 i TBU-k. Den røde linja viser utviklingen i kommunesektorens frie inntekter målt i faste 2024-kroner etter at det er korrigert for inntektsvekst knyttet til at kommunesektoren har fått nye oppgaver og for merkostnader til befolkningsvekst i aldersgrupper som trenger kommunale tjenester. Figuren viser at frie inntekter er om lag på samme nivå i 2024 som i 2016 og at kommunesektoren ikke har fått økt handlingsrom gjennom økte inntekter. Det betyr at inntektsøkning som er formidlet som vekst i handlingsrom egentlig ikke har vært reell vekst i handlingsrom, og at satsinger innenfor veksten i frie inntekter i realiteten ikke har vært finansiert fra statens side.

Figur 2.5 Utviklingen i frie inntekter med korreksjoner^{1,2,3}. Mrd. 2024-kroner. 2015 til 2024

¹ Den grå linjen er korrigert for oppgaveendringer, engangsoverføringer mv.

² Den røde linjen er i tillegg justert for merkostnader til demografi.

³ Det er justert for anslag på merkostnader til pensjon i 2024. Historisk inngår merkostnader til pensjon i kostnadsveksten (kommunal deflator).

Kilder: Kommunal- og distriktsdepartementet og Finansdepartementet.

Handlingsrommet for kommunesektoren framover

De senere årene har betydelig merskattevekst bidratt til at inntektsveksten til kommunesektoren har vært større enn lagt til grunn i de årlige statsbudsjettene. Kommunenes kostnader som følge av endringer i befolkningssammensetningen er ventet å øke betydelig i årene framover. Kostnadsveksten skyldes hovedsakelig at andelen eldre i befolkningen øker, og derav økte utgifter innenfor helse- og omsorgstjenesten og pensjonsutbetalingene. Arbeidskraftsbehovet vil bli større, samtidig som andelen innbyggere i yrkesaktiv alder går ned. Inntektene i statsbudsjettet vil vokse saktere som følge av at veksten i arbeidsstyrken flater ut og at veksten i inntekter fra oljefondet reduseres.

Perspektivmeldingen 2024 viser at statens gjennomsnittlige årlige vekst i handlingsrom fram mot 2033 er ventet å bli om lag 17 mrd., mot 22 mrd. årlig vekst i perioden 2011-2019. De kommende årenes handlingsrom er oppjustert siden Perspektivmeldingen i 2021, noe som skyldes stor petroleumsaktivitet og sterk verdiøkning i oljefondet. De neste to stortingsperiodene øker det økonomiske handlingsrommet mer enn beløpet som skal til for å dekke økte demografiutgifter i kommunesektoren og helseforetak.

Krigen i Ukraina gjør at det er bred politisk enighet om å prioritere forsvar og sikkerhet høyere enn tidligere. Andre prioriteringer på statsbudsjettet sammen med en strammere finanspolitikk gjør at kommunesektoren må forberede seg på mindre økonomisk handlingsrom i tiden framover.

TBU-k peker i sin juni-rapport på at effektivisering og innovasjon kan motvirke det økte presset mot offentlige finanser. Samtidig slår utvalget fast at staten på sin side bør styrke den lokale handlefriheten ved å fjerne uhensiktsmessige reguleringer av ressursbruken i kommuner og fylkeskommuner og unngå å innføre nye.

Økonomiplan 2025-2028

Økonomisk status

Budsjett 2025 og økonomiplan 2025-2028 er byrådets første fullstendige budsjett etter kommunevalget. I forslaget er det lagt til grunn et konsolidert budsjett med trygg økonomisk styring.

Det er viktig for byrådet at driftsutgiftene tilpasses driftsinntektene og at varige driftsutgifter ikke finansieres med «engangspenger» fra disposisjonsfond. Resultatgraden i driftsbudsjettet er derfor styrket sammenlignet med vedtatt økonomiplan. Det budsjetteres med et netto driftsresultat i 2025 på 356 mill., økende til i underkant av 1,3 mrd. i 2027 og 2028. Det innebærer at målet om en resultatgrad på 1,5 % er innfridd de to siste årene i økonomiplanperioden. Dette bidrar til økt driftsfinansiering av investeringene og at veksten i gjeldsgraden er lavere sammenlignet med vedtatt økonomiplan. Både styrket resultatgrad og redusert gjeldsgrad bidrar til at Oslo kommune kan beholde toppratingen, AAA, fra analysebyrådet S&P Global Ratings, som vurderer vår evne til å betjene gjelden vår.

For 2025 foreslås det brutto driftsutgifter i virksomhetene på ca. 81 mrd. (det er da korrigert for interne transaksjoner mellom virksomhetene) og netto driftsutgifter på ca. 62 mrd. For 2025 foreslås det investeringer for ca. 24 mrd.

Vanskelige økonomiske tider i samfunnet med høy rente og høy inflasjon har bl.a. medført at utgiftene til sosialhjelp har økt. I budsjettforslaget er bydelenes sosialhjelpsrammer styrket med 100 mill. årlig fra 2025. I tillegg foreslås det en sentral usikkerhetsavsetning til sosialhjelp med 200 mill. i 2025 og 100 mill. i 2026.

I budsjettforslaget er det lagt til grunn en lønnsvekst på 4,6 % i 2025. For øvrige kommunale driftsutgifter og konsumprisindeksen er det forutsatt en vekst i 2025 på 3,1 %. Både forutsatt lønns- og prisvekst i 2025 er noe lavere enn i vedtatt budsjett for 2024.

En styrking av resultatgraden, økte utgifter til sosialhjelp, reduserte frie inntekter for Oslo som følge av endringer i inntektssystemet for kommunesektoren samt å skape handlingsrom for å følge opp satsinger i byrådserklæringen, er årsakene til at byrådet foreslår å øke rammekuttene sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Samlet uspesifisert rammekutt utgjør 429 mill. i 2025, økende til 2 026 mill. i 2028. Årlig kutt utgjør ca. 0,8 % i 2025, ca. 1,9 % i 2026 og ca. 0,6 % i både 2027 og 2028. Byrådet foreslår også noen spesifiserte kutt-tiltak. Dette utgjør ca. 167 mill. i 2025, økende til 306 mill. i 2028.

I byrådserklæringen står det at det skal gjennomføres et effektiviseringsprogram for hele kommunen som skal gå igjennom de ulike sektorene og anbefale tiltak for å frigjøre ressurser. Dette arbeidet er igangsatt.

Byrådet foreslår et investeringsbudsjett for økonomiplanperioden 2025-2028 på til sammen 75,9 mrd. Dette er noe lavere sammenlignet med vedtatt økonomiplan 2024-2027. Til prosjektene Ny vannforsyning til Oslo og Fornebubanen foreslås det avsatt hhv. 11,3 mrd. og 15,2 mrd. i kommende økonomiplanperiode.

Ca. 61 % av investeringene i økonomiplanperioden forutsettes finansiert med lån. Beregnet gjeldsgrad i økonomiplanperioden er 72 % ved utgangen av 2025, økende til 78 % ved utgangen av 2028. Gjeldsgradsveksten er lavere sammenlignet med vedtatt økonomiplan og må ses i sammenheng med noe lavere investeringsvolum, økt driftsfinansiering av investeringene, samt at det i revidert budsjett 2024 ble avsatt ca. 1,3 mrd. til ekstra nedbetaling av bykassens lån i lånefondet.

Driftsbudsjett 2025-2028

Hovedstørrelser i Oslo kommunes driftsbudsjett

Tall i mill.					
	Dok 3/2024	2025	2026	2027	2028
Sum generelle driftsinntekter*	-63 046	-65 873	-65 565	-65 578	-65 690
Netto driftsutgifter virksomhetene	59 831	62 303	60 290	59 233	58 849
Netto finansutgifter (inkl. aksjeutbytte)	3 170	3 214	4 389	5 074	5 572
Netto driftsresultat	-45	-356	-885	-1 271	-1 269
Benyttet slik:					
Bruk av driftsfond til drift	-1 305	-676	-240	-85	-85
Bruk av driftsfond til investering	-668	-763	-434	-537	-592
Avsetning til driftsfond	1 082	587	608	604	997
Overføring fra drift til investering-generell	268	445	518	752	357
Overføring fra drift til investering-midler fra driftsfond	668	763	434	537	592
Sum disponering av netto driftsresultat	45	356	885	1 271	1 269

Dok 3/2024 er i 2024 - kroner. Økonomiplan 2025-2028 er i 2025 kroner.

*Skatt på inntekt og formue (kap. 800), eiendomsskatt (kap. 810), rammetilskudd fra staten (kap. 840) og andre generelle statstilskudd (kap. 845 Koronakompensasjon og kap. 850 Integreringstilskudd flyktninger)

Netto driftsresultat (driftsinntektene fratrasket driftsutgifter og netto finansutgifter) er positivt alle årene i økonomiplanperioden og øker fra 356 mill. i 2025 til i underkant av 1,3 mrd. i 2027 og 2028. Sum generelle driftsinntekter ligger jevnt på mellom 65,6 og 65,9 mrd. alle årene i økonomiplanperioden. Netto driftsutgifter i virksomhetene reduseres utover i økonomiplanperioden. Reduksjonen i netto driftsutgifter i virksomhetene skyldes i hovedsak dels redusert fondsbruk og dels innarbeidede rammekutt. Netto finansutgifter (inkludert aksjeutbytte) øker fra 3,2 mrd. i 2025 til ca. 5,6 mrd. i 2028. Økningen i netto finansutgifter må ses i sammenheng med et høyt investeringsvolum med relativt stor grad av lånefinansiering.

Tabell: Overføring fra drift til investering i ny økonomiplan (ekskl. overføring av midler fra driftsfond)

					Tall i mill.
Overføring fra drift til investeringsbudsjettet-generell	2024	2025	2026	2027	2028
Bykassen	31	168	47	50	-
Kommunale foretak	237	244	239	258	-
Sum vedtatt økonomiplan	268	412	286	308	-
Bykassen		201	372	494	219
Kommunale foretak		244	145	258	138
Sum ny økonomiplan		445	518	752	357

Samlede overføringer fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet, inklusive de kommunale foretakene, ligger på mellom 357 mill. og 752 mill. årlig i forslaget til ny økonomiplan (eksklusiv overføring av midler fra driftsfond). Dette er en del høyere enn i vedtatt økonomiplan.

Overføringene finansierer ca. 2,7 % av investeringene i kommende økonomiplanperiode mens overføring av midler fra driftsfond finansierer ca. 3,1 % av investeringene i økonomiplanperioden.

Tabell: Generelle driftsinntekter

					Tall i mill.
Generelle driftsinntekter	Dok 3/2024	2025	2026	2027	2028
Skatt på inntekt og formue (kap. 800)	-46 580	-47 235	-46 183	-46 283	-46 383
Rammetilskudd fra staten (kap. 840)	-12 996	-15 357	-16 182	-16 229	-16 309
Eiendomsskatt (kap. 810)	-2 095	-1 940	-1 950	-1 960	-1 970
Andre generelle driftsinntekter (kap. 845+kap. 850)	-1 375	-1 341	-1 250	-1 106	-1 028
Sum generelle driftsinntekter	-63 046	-65 873	-65 565	-65 578	-65 690

I ny økonomiplan er årlig nivå på sum generelle driftsinntekter på mellom 65,6 og 65,9 mrd. Dette er mellom 2,6-2,9 mrd. høyere enn nivået i vedtatt budsjett for 2024.

Økningen i skatt på inntekt og formue og rammetilskudd skyldes i hovedsak at beløpene er prisjustert (utgjør 2,35 mrd. årlig). Videre er det lagt inn inntektsvekst knyttet til forventet befolkningsvekst, basert på oppdaterte anslag i revidert nasjonalbudsjett, realvekst i 2025 og endringer i inntektssystemet basert på regjeringens signaler i kommuneproposisjonen for 2025 som ble lagt frem i mai i år, samt endringer i tilskudd til tannhelsetjenesten og gratis deltids plass i SFO fra 3. klasse.

Sammenlignet med vedtatt økonomiplan er eiendomsskatt på bolig redusert med 155 mill. årlig hvorav 75 mill. årlig skyldes prisutvikling i 2023 og 80 mill. årlig ved å redusere satsen fra 2,8 til 2,5 promille. Etter dette utgjør eiendomsskatt på bolig 665 mill. årlig i ny økonomiplan. Eiendomsskatt på næring økes med 10 mill. i 2028 sammenlignet med vedtatt økonomiplan. Dette skyldes netto økning i næringseiendommer. I ny økonomiplan utgjør eiendomsskatt på næring 1 275 mill. i 2025, økende til 1 305 mill. i 2028.

Andre generelle driftsinntekter gjelder integreringstilskudd flyktninger fra staten og midler fra

den statlige rentekompensasjonsordningen knyttet til investeringer i skoler, omsorgsboliger, sykehjem og kirkebygg. Disse inntektene utgjør ca. 1,3 mrd. i 2025, synkende til ca. 1 mrd. i 2028. Reduksjonen gjelder integreringstilskuddet og skyldes i hovedsak noe lavere mottak av flyktninger utover i økonomiplanperioden.

Det vises til kapittelet om felles inntekter og utgifter for nærmere omtale av generelle driftsinntekter.

Tabell: Finansinntekter og finansutgifter i driftsbudsjettet

	Tall i mill.				
	Dok. 3/2024	2025	2026	2027	2028
Utbytte fra aksjeselskaper	-1 600	-1 950	-2 000	-2 050	-2 100
Renteinntekter	-838	-1 123	-1 161	-1 162	-1 161
Sum finansinntekter	-2 438	-3 073	-3 161	-3 212	-3 261
Renteutgifter	2 722	3 159	3 785	4 262	4 778
Avdrag på lån	2 885	3 128	3 765	4 023	4 054
Sum finansutgifter	5 607	6 287	7 550	8 286	8 832
Sum netto finansutgifter	3 170	3 214	4 389	5 074	5 572

Gjennom hele økonomiplanperioden er det en vekst i finansutgiftene, fra 6,2 mrd. i 2025 til ca. 8,8 mrd. i 2028. Finansinntektene varierer mellom ca. 3,1 mrd. og 3,3 mrd. i perioden.

Økningen i finansutgiftene skyldes et høyt investeringsvolum med stor grad av lånefinansiering, noe som må ses i sammenheng med store investeringer i sosial og teknisk infrastruktur. I økonomiplanperioden foreslår byrådet at det gjøres investeringer for til sammen 75,9 mrd. hvorav ca. 46,6 mrd. eller 61 % finansieres med lån.

I økonomiplanen er det lagt til grunn en innlånsrente på ca. 3,8 prosent for nye låneopptak, hvilket er ca. 0,6 prosentpoeng lavere enn i vedtatt økonomiplan.

Aksjeutbytte fra energiselskapene foreslås oppjustert med 250 mill. årlig i 2025-2027 og med 300 mill. 2028 sammenlignet med vedtatt økonomiplan. Det innebærer et årlig aksjeutbytte på mellom 1,95 og 2,1 mrd. i ny økonomiplanperiode. Det vises til nærmere omtale av aksjeutbytte i kapitlet om felles inntekter og utgifter.

Driftsrammer for bykassesektorene

Netto driftsrammer - Bykassen (beløp i mill.)	Dok 3 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bydelene (HLS, SET og UTD)	30 710	31 948	31 589	31 487	31 483
Helse (HLS)	3 507	3 635	3 596	3 579	3 562
Sosiale tjenester (SET)	2 114	2 266	2 183	2 195	2 208
Utdanning (UTD)	18 602	19 412	19 176	19 169	19 080
Byutvikling (BYU)	707	704	685	676	668
Miljø og samferdsel (MOS)	4 827	5 058	5 019	4 932	4 819
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	-1 752	-2 289	-2 924	-3 653	-3 702

Netto driftsrammer - Bykassen (beløp i mill.)	Dok 3 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Kultur og næring (KON)	3 021	3 204	3 153	3 160	3 147
Byrådslederens kontor (BLK)	802	825	807	802	797
Finans (FIN)	1 356	1 389	1 356	1 339	1 324
Bystyrets virksomheter (BYS)	242	319	248	313	250
Avsetningskapitler (FIN)	516	654	592	882	1 201
Finansposter (FIN)	-1 699	-1 686	-1 648	-1 640	-1 597
Sum sektorene - bykasse	62 954	65 439	63 833	63 241	63 239

Tabellen viser hvordan netto driftsrammer fordeles mellom de ulike sektorene. Sektorene har ulik finansiering. Enkelte sektorer er i stor grad forutsatt egenfinansiert av kommunen (eksempelvis utdanning – UTD). Andre sektorer har store inntekter, noe som blant annet medfører at miljø- og samferdsel sine selvfinansierende virksomheter har en negativ netto driftsramme (dvs. at inntektene er høyere enn utgiftene).

Ca. 78 % av bykassens samlede netto driftsramme vil i 2025 bli benyttet til de to største sektorene, bydelene og utdanning.

Brutto driftsrammer - Bykassen (beløp i mill.)	Dok 3 2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Bydelene (HLS, SET og UTD)	35 113	36 359	36 000	35 898	35 894
Helse (HLS)	8 573	8 920	8 881	8 864	8 847
Sosiale tjenester (SET)	3 625	3 887	3 805	3 817	3 830
Utdanning (UTD)	20 402	21 281	21 046	21 038	20 950
Byutvikling (BYU)	1 168	1 183	1 164	1 155	1 147
Miljø og samferdsel (MOS)	6 599	6 918	6 844	6 821	6 801
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	2 656	2 699	2 696	2 677	2 655
Kultur og næring (KON)	3 636	3 840	3 789	3 796	3 784
Byrådslederens kontor (BLK)	863	888	871	865	860
Finans (FIN)	2 199	2 263	2 230	2 212	2 197
Bystyrets virksomheter (BYS)	279	364	286	358	288
Avsetningskapitler (FIN)	701	838	777	1 067	1 386
Finansposter (FIN)	2	2	2	2	2
Sum sektorene - bykasse	85 816	89 443	88 388	88 570	88 639

Effektiviseringstiltak

I Hammersborgerklæringen sa vi at vi skal gjennomføre et effektiviseringsprogram for hele kommunen som skal gå gjennom de ulike sektorene, identifisere unødvendig dobbeltarbeid og anbefale tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester. Dette arbeidet er i gang og programmet vil ha som mål å redusere kommunens aktivitetsnivå, frigjøre økonomisk handlingsrom og danne grunnlag for målrettede kutt til erstatning for eller i tillegg til proporsjonale rammekutt. Målet er å kutte kostnadene, øke inntektene, redusere dobbeltarbeid og forbedre effektiviteten på kommunens kjerneoppgaver for å skape handlingsrom for våre politiske prioriteringer og samfunnsflokene vi skal løse.

Rammereduksjoner

Tabellen nedenfor viser hva som er gjenstående rammereduksjoner fra vedtatt økonomiplan for 2024-2027.

Uspesifiserte rammereduksjoner vedtatt øk.plan 2024-2027 (tall i mill.)	2025	2026	2027	2028
Bydelene (HLS, SET og UTD)	-208,1	-357,7	-512	-512
Helse (HLS)	-5,8	-19,6	-36,9	-36,9
Sosiale tjenester (SET)	-4,1	-17,7	-30,4	-30,4
Utdanning (UTD)	-7,9	-106,4	-197,6	-197,6
Byutvikling (BYU)	-2,4	-7,8	-14,1	-14,1
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	-5,8	-21,9	-39	-39
Kultur og næring (KON)	-5,2	-17,8	-30,5	-30,5
Byrådsleders kontor (BLK)	-5,2	-10	-15,3	-15,3
Finans (FIN)	-4,2	-14,3	-25,8	-25,8
Bystyrets organer (BYS)	-0,7	-2,2	-3,7	-3,7
Sum aggregert	-249,4	-575,5	-905,2	-905,2

I forslag til økonomiplan for 2025-2028 er det innarbeidet nye uspesifiserte rammereduksjoner slik at uspesifiserte rammereduksjoner for bykassen utgjør totalt 428,9 mill. i 2025. Tabellen nedenfor viser hvordan dette fordeler seg på sektorene.

Uspesifiserte rammereduksjoner pr. sektor øk.plan 2025-2028 (tall i mill.)	2025	2026	2027	2028
Bydelene (HLS, SET og UTD)	-198,5	-684,5	-838,8	-991,2
Helse (HLS)	-25,6	-26,1	-26,7	-36,9
Sosiale tjenester (SET)	-23,3	-65,6	-78,3	-91
Utdanning (UTD)	-83	-365,2	-451,1	535,2
Byutvikling (BYU)	-11,7	-31	-37,3	-43,4
Miljø og samferdsel - miljø (MOS)	-14,5	-69,3	-86,3	-103,3
Kultur og næring (KON)	-26,1	-59,5	-69,7	-83,5
Byrådsleders kontor (BLK)	-7,8	-24,1	-29,3	-34,3
Finans (FIN)	-35,5	-73	-84,5	-96,5
Bystyrets organer (BYS)	-2,9	-7,6	-9,1	-10,5
Sum aggregert	-428,9	-1 405,90	-1 711,20	-2 026,00

Årlige nye kutt - (mill. kr)	2025	2026	2027	2028
Kutt 2025 (ca. 0,8 %)	-428,9	-428,9	-428,9	-428,9
Kutt 2026 (ca. 1,9 %)		-977	-977	-977
Kutt 2027 (ca. 0,6 %)			-305,3	-305,3
Kutt 2028 (ca. 0,6 %)				-314,8
Sum aggregert	-428,9	-1 405,90	-1 711,20	-2 026,00

I tillegg til de innarbeidede uspesifiserte rammereduksjonene foreslås det flere spesifiserte rammereduksjoner som erstatning for uspesifiserte kutt i økonomiplan 2025-2028. Tabellen

nedenfor viser noen av disse spesifiserte kuttene. Det vises til ytterligere informasjon om kuttene under sektoromtalene.

Spesifiserte kutt-tiltak (tall i mill. kr)	2025	2026	2027	2028
Arbeidsrettede tiltak i bydelene (kap.307)	-5	-5	-5	-5
Boligsosialt utviklingsprogram (BOSin) (kap.307)	-5	-5	-5	-5
Utviklingstiltak i bydelene - redusert avsetning (kap.307)	-6	-6	-6	-6
Kutt i kvalitets- og kompetansemidler (kap. 306)	-7	-7	-7	-7
Økte refusjonsinntekter (kap. 306)	-8	-8	-8	-8
Reduksjon i administrative stillinger (FO1)	-10	-20	-20	-20
Aktivitetstid i hjemmetjenesten – tilpasse aktivitet og ramme (FO3)	-45	-45	-45	-45
Årsverksreduksjon på grunn av digitalt tilsyn langtidshjem (Sykehjemsetaten)	0	-20	-25	-30
Intern strukturtilpasning for økt kapasitetsutnyttelse KAD, Legevakt og oppdrag for HSØ (Helseetaten)	0	-11	-18	-18
Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Sykehjemsetaten)	-2	-6	-6	-6
Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Helseetaten)	-2	-5	-10	-10
Tannhelse (Helseetaten)	-37	-37	-37	-37
Effektivisering av UDA	-7,9	-29,7	-34,9	-43,4
Avvikle kommunens støtte til Fagskolen i Oslo	-5	-10	-10	-10
Avvikle Popsenteret	0	-7,8	-7,8	-7,8
Øvrige spesifiserte kutt-tiltak	-27,6	-44,1	-46,3	-48
Sum spesifiserte rammereduksjoner	-167,5	-266,6	-291	-306,2

Pågående gevinstrealiseringer

Alle virksomhetene er bedt om at de skal, med utgangspunkt i sitt ansvarsområde, vurdere om det er tiltak, tjenester, arbeidsform, samhandling på tvers av virksomheter, virkemidler eller rammebetingelser mv. som bør initieres, justeres eller avvikles. Dette skal tas opp i styringsdialogen gjennom året og rapporteres på i virksomhetens årsberetning for 2024.

I kommunen og ute i virksomhetene pågår det effektiviseringstiltak med mål om gevinstrealisering. Det foregår arbeid med å se på ulike sentraliseringer av administrative oppgaver og bruk av digitalisering for å effektivisere og muliggjøre økt handlingsrom. Blant annet pågår det arbeid for helhetlig styring av IKT og digitalisering, digitalisering av kommunens bygningsmasse for mer effektiv eiendomsforvaltning og utredning av selvbetjente løsninger for henting og levering av hjelpemidler.

Finansielle måltall

Med finansielle måltall siktes det til politiske mål for økonomisk utvikling, eksempelvis mål for utvikling i netto driftsresultat, gjeldsgrad og driftsreserver. Finansielle måltall skal benyttes som styringsverktøy, og etter kommuneloven har kommunestyret en plikt til å fastsette slike.

Dette vil kunne bidra til å øke bevisstheten om langsiktig økonomiforvaltning i budsjettprosessene og bedre kunnskapen om kommunens økonomiske stilling og hvilke politiske ambisjoner det er rom for i et lengre perspektiv.

Kommuneloven stiller ikke nærmere krav til valg av måltall og hvilket nivå måtallene bør ligge på. Dette må vurderes individuelt av den enkelte kommune. Måtallene må fastsettes slik at de gjenspeiler hva som skal til for å oppnå en forsvarlig langsiktig økonomisk utvikling. Loven krever ikke at de finansielle måtallene skal være bindende for årsbudsjettet og økonomiplanen.

Bystyret har vedtatt en resultatgrad på 1,5 % som finansielt måltall for Oslo kommune.

Resultatgrad

Resultatgraden viser netto driftsresultat som andel av driftsinntektene.

$$\text{Resultatgrad} = \frac{\text{netto driftsresultat}}{\text{sm driftsinntekter}}$$

Netto driftsresultat fremkommer på følgende måte:

Driftsinntekter
- Driftsutgifter
- Avskrivninger
Finansinntekter
- Finansutgifter
- Avdrag på lån
+ Motpost avskrivninger
= Netto driftsresultat

Et positivt netto driftsresultat kan benyttes til å finansiere investeringer (jf overføringer fra drift til investering) eller avsettes til driftsfond.

Mange kommuner benytter resultatgrad som finansielt måltall. Det er store variasjoner mellom norske kommuners størrelse, utvikling og økonomi, et gjennomsnittstall kan dermed gi et lite tilpasset mål.

Som følge av eiendomsreformen i Oslo kommune, med etablering av egne kommunale eiendomsforetak og med en mer profesjonell ivaretagelse av eiendomsmassen, benyttes en resultatgrad som er 0,5 %-poeng lavere sammenlignet med anbefalingen fra det tekniske beregningsutvalget for kommunal og fylkeskommunal økonomi (TBU).

Tabell: Resultatgrad vedtatt øk.plan vs ny øk.plan.

	2024	2025	2026	2027	2028
Vedtatt øk.plan 2024 -2027	0,10 %	0,20 %	0,60 %	0,80 %	
Ny øk.plan 2025 - 2028		0,40 %	1,10 %	1,50 %	1,50 %

Tabell: Netto driftsresultat og resultatgrad

Tall i mill.

	2025	2026	2027	2028
Netto driftsresultat bykassen	-113	-635	-1 013	-1 003
Netto driftsresultat KFene	-244	-251	-258	-266
Samlet netto driftsresultat Oslo kommune	-356	-885	-1 271	-1 269
Resultatgrad Sak 1	0,40 %	1,10 %	1,50 %	1,50 %

I forslag til økonomiplan 2025-2028 ligger resultatgraden på hhv. 0,4 % og 1,1 % i 2025 og 2026 og på 1,5 % i både 2027 og 2028. Dette er en forbedring sammenlignet med vedtatt økonomiplan hvor resultatgraden ligger på mellom 0,1 og 0,8 %. En resultatgrad på 1,5 % i økonomiplanperioden innebærer at netto driftsresultat det enkelte år må ligge på i underkant av 1,3 mrd. Skal netto driftsresultat forbedres må enten utgiftene reduseres og/eller inntektene økes.

Bruk av fond for å finansiere driften innebærer isolert sett at netto driftsresultat (driftsinntektene fratrasket driftsutgifter og netto finansutgifter) reduseres. I økonomiplanperioden forutsettes følgende bruk av fond for å finansiere driften:

Tall i mill.

	2025	2026	2027	2028
Bruk av driftsfond til drift	-676	-240	-85	-85

Fondsbruken skyldes dels et ekstraordinært aksjeutbytte på 600 mill. i 2023 som ble avsatt til fond. Fondsmidlene er disponert i 2024-2026 hvorav 250 mill. i 2025 og med 100 mill. i 2026 for å finansiere driftsbudsjettet. Fondsbruken er også knyttet til at det ble avsatt 1,7 mrd. til driftsfond høsten 2022 for å dekke opp for redusert aksjeutbytte som følge av økt skattelegging av energiselskapene. Fondsmidlene disponeres i perioden 2023-2026, hvorav 72 mill. i 2025 og 55 mill. i 2026.

Tiårsperioden 2014-2023 viser følgende utvikling i resultatgraden for Oslo kommune:

Resultatgrad	2014	2015	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
Budsjett	1,20 %	2,30 %	1,70 %	1,20 %	2,70 %	2,30 %	2,00 %	0,50 %	1,00 %	-1,50 %
Regnskap	1,50 %	2,60 %	2,90 %	4,40 %	4,10 %	4,80 %	3,00 %	3,10 %	4,70 %	-0,60 %
Måltall	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %	1,50 %

De relativt gode resultatene de siste årene skyldes i hovedsak økte skatteinntekter, men også mindreforbruk i virksomhetene. I Sak 1/2025 legges det til grunn, som i alle budsjetter, at virksomhetene bruker opp det driftsbudsjettet de får tildelt.

I beregninger av resultatgraden for Oslo kommune fram til og med 2020 ble det korrigert for driftsresultatene til Oslo Havn KF og VAR-sektor. Fra og med 2021 korrigeres det ikke lenger for Oslo Havn KF da det nå legges til grunn utbytte fra foretaket til bykassen. Det korrigeres heller ikke for VAR-sektor (dette gjelder avregning mot selvkostfond som utgjør relativt små beløp).

Investeringsbudsjettet 2025-2028

Hovedstørrelser i Oslo kommunes investeringsbudsjett - Bykassen + KF

Byrådet foreslår et investeringsbudsjett for økonomiplanperioden 2025-2028 på til sammen 75,9 mrd. hvorav 42,6 mrd. (56 %) for bykassen og 33,3 mrd. (44 %) i regi av de kommunale foretakene.

Investeringer i varige driftsmidler (talli mill.)	2024	2025	2026	2027	2028	Sum
Vedtatt økonomiplan 2024-2027						
Bykassen	14 577	14 523	11 355	7 428	-	47 883
KF	8 536	9 743	10 222	8 770	-	37 271
Sum Oslo kommune*	23 113	24 267	21 576	16 198		85 154
Ny økonomiplan 2025-2028						
Bykassen		15 434	11 710	9 592	5 907	42 643
KF		8 340	8 422	9 310	7 227	33 300
Sum Oslo kommune*		23 774	20 132	18 902	13 134	75 943

*Korrigert for investeringstilskudd mellom bykassen og KF

26,5 mrd. (35 %) av Oslo kommunes investeringer i ny økonomiplanperiode gjelder Fornebubanen (15,2 mrd.) og Ny vannforsyning til Oslo (11,3 mrd.). Både Fornebubanen og Ny vannforsyning til Oslo er planlagt ferdigstilt i 2028.

I ny økonomiplan ligger det inne investeringer for ca. 23,8 mrd. i 2025 fordelt med 15,4 mrd. på bykassen og 8,3 mrd. i de kommunale foretakene. Ca. 9,7 mrd. (41 %) av samlede investeringer i 2025 gjelder Ny vannforsyning til Oslo (5,4 mrd.) og Fornebubanen (4,3 mrd.).

Til eiendomskjøp i bykassens investeringsbudsjett er det satt av 100 mill. årlig i 2025-2028. I tillegg er det gjort en avsetning i bykassens driftsbudsjett for å dekke rentekostnader tilsvarende lånefinansiering av strategisk eiendomskjøp for ca. 1 mrd. årlig i 2024-2025 og med 527 mill. i 2026. Investeringsmidler til strategisk eiendomskjøp vil først komme inn i budsjettet når det foreligger et konkret kjøp.

Tabell - Oversikt over hva byrådet foreslår av endringer i bykassens investeringsbudsjett

Tall i mill.

Endringer investeringer - bykassen	2025	2026	2027	2028
Fornebubanen	-180	400	850	2 110,00
Ny vannforsyning til Oslo	-305,7	-713,9	712,1	756,9
Øvrige endringer VAR-sektor	452,3	104,3	222,9	1 253,10
BYM-Sykkelprosjektet	-	-	-	700
BYM-byutviklingsprosjekter	-78,3	78	158,8	216
BYM-Refstadparken	20	120	106	
BYM-Trafikksikkerhet	90	85	85	100
BYM-Park og nærnatur – park- og rekreasjonsområder	40	40	40	40
BYM-Trafikkreduksjon - Tiltak for bedre bomiljø	10	10	10	10
BYM-Friluftsliv i marka – turveier og forbindelser	6,2	5,5	7	7
BYM-Østensjøbekken – bekkeåpning		7,1	2,6	-
BYM-Rehabilitering av kunstgressbaner	112	197,7	128,2	71,1
BYM-Kampen friplass	15,8	30,5	-	-
BYM-Voksentoppen kunstgressbane	5	-	-	-
BYM-Merbehov Kalbakken servicebygg	6,4	-	-	-
Digitalisering overgang til ny boligløsning kommunal bolig	9	-	-	-
Modernisere pasientvarslingsanlegg/digitalt tilsyn langtidshjem	205	-	-	-
Utskiftning av teknologi knyttet til trygghetspakker	10,5	9,2	1,6	-
Tannklinikk Søndre Nordstrand		-	-	26,5
Anskaffelse av nytt fagsystem for barnehage	20	10	-	-
EBY-Fiskehallkaia på Vippetangen	56	-	-	-
EBY-Eiendomsserverv/-kjøp, initiere transformasjon m.v.	-	-	-	100
EBY-investeringsmidler - ledige bygg	-	-	-	31,3
UKE-Etablering av felles regnskapstjeneste	2,5	2,5	-	
UKE-Ekstra midler til fellessystemer og felles IKT-plattform	15	-	-	-
UKE-Nytt konkurranse- og kontraktsadministrasjonsverktøy	14,1	1,6	-	-
Diverse øvrige endringer	384,8	-32	-160,3	485,4
Sum endringer bykassen	910,6	355,5	2 163,90	5 907,20

Endringene for Fornebubanen og Ny vannforsyning til Oslo er innenfor bystyrets vedtatte styringsrammer for prosjektene. For Ny vannforsyning til Oslo er det behov for å øke styringsrammen med ca. 2,8 mrd. Økningen er innenfor bystyrets vedtatte kostnadsramme for prosjektet. Byrådet vil komme tilbake til periodiseringen av prosjektets merbehov i Tilleggsinnstillingen.

Byrådet foreslår en investeringsramme for sykkelprosjektet på 700 mill. i 2028 og en økning i rammen til trafikksikkerhet slik at det ligger inne 100 mill. årlig til tiltaket i økonomiplanperioden. Begge prosjektene er i regi av Bymiljøetaten. Disse endringene er i tråd med handlingsprogrammet for Oslopakke 3 for 2025-2028.

I vedtatt økonomiplan er det ikke avsatt midler til rehabilitering av kunstgressbaner i 2025-2027. I ny økonomiplanperiode foreslås det avsatt til sammen 509 mill. til rehabilitering av kunstgressbaner. I tillegg settes det av 5 mill. i 2025 til Voksentoppen kunstgressbane.

Tabell - Oversikt over hva byrådet foreslår av endringer i foretakenes investeringsbudsjett

Tall i mill.

Endringer investeringer - kommunale eiendomsforetak	2025	2026	2027	2028
Omsorg+ investeringer	-53	-33	80	234
Sykehjemsinvesteringer	-441	-260	-1	690
Skoleinvesteringer	-934	-1 297	319	4 823
Barnehageinvesteringer	-6	-89	-39	106
Lokale omsorgsboliger	-125	25	26	-
Boliger til vanskeligstilte	309	244	193	355
Idrettsinvesteringer	-401	-346	177	831
Diverse investeringer	45	50	6	-
Oslo Havn investeringer	202	-93	-220	188
Sum endringer kommunale eiendomsforetak	-1 404	-1 799	541	7 227

Noen av de viktigste satsingene, utover skoler, barnehager og omsorgsboliger, som det er innarbeidet midler til er 530 mill. til kjøp av boliger for vanskeligstilte., 246 mill. til etablering av nye samlokalisering av boliger med base til ulike målgrupper, samt 372 mill. til rehabilitering av Frognerbadet.

Tall i mill.

Investeringer i varige driftsmidler	Dok. 3/2024	2025	2026	2027	2028
Bydelene (HLS, SET, UTD)	78	67	58	58	48
Helse (HLS)	189	307	60	52	78
Sosiale tjenester (SET)	9	9	9	9	9
Utdanning (UTD)	192	229	213	164	45
Byutvikling (BYU)	169	224	168	168	168
Miljø og samferdsel-miljø(MOS)	5 396	5 906	6 034	5 255	3 314
Miljø og samferdsel-selvfin. (MOS)	7 226	7 513	4 696	3 550	2 010
Kultur og næring (KON)	886	666	346	219	124
Byrådslederens kontor (BLK)	127	90	4	4	4
Finans (FIN)	288	423	122	113	108
Bystyrets organer (BYS)	17	-	-	-	-
Sum bykassen	14 577	15 434	11 710	9 592	5 907
Oslo Havn KF (KON)	458	528	195	346	188
Boligbygg Oslo KF (KON)	700	605	495	495	355
Oslobygg KF (KON)	7 378	7 207	7 732	8 469	6 684
Sum kommunale foretak	8 536	8 340	8 422	9 310	7 227
Sum Oslo kommune	23 113	23 774	20 132	18 902	13 134

Av bykassens samlede investeringer i økonomiplanperioden på 42,6 mrd. gjelder 38,3 mrd. MOS-sektor hvorav 20,5 mrd. MOS-miljø og 17,8 mrd. MOS-selvfinansierende. 26,5 mrd. av MOS-sektors samlede investeringer i økonomiplanperioden gjelder Fornebubanen og Ny vannforsyning til Oslo.

Det foreslås investeringer i kommunale foretakene med ca. 8,3 mrd. i 2025, hvorav ca. 7,2 mrd. i Oslobygg KF, 0,6 mrd. i Boligbygg Oslo KF og ca. 0,5 mrd. i Oslo Havn KF. For hele

økonomiplanperioden foreslås det investeringer i foretakene med 33,3 mrd. hvorav 32 mrd. i regi av de to eiendomsforetakene og 1,3 mrd. for Oslo Havn KF.

Sak 1/2025 Økonomiplan 2025-2028 Investeringer i varige driftsmidler - mill.kr	2025	2026	2027	2028	sum 2025-2028	%-andel 2025-2028
Skolebygg	4 788	4 942	5 642	4 581	19 954	26 %
Omsorgsboliger/sykehjem/institusjoner	1 004	1 486	1 444	924	4 858	6 %
Barnehager	760	406	317	106	1 588	2 %
Kommunale utleieboliger	605	495	495	355	1 950	3 %
Samferdsel/kommunaltekniske anlegg	13 525	10 483	8 699	5 214	37 921	50 %
Kirke, kultur, idrett og friluftsliv*	1 310	1 225	1 266	1 179	4 979	7 %
Byutvikling	613	595	604	450	2 262	3 %
Øvrig (inventar, IKT, maskiner, biler etc.)	1 169	501	435	326	2 431	3 %
Sum totalt Oslo kommune	23 774	20 132	18 902	13 134	75 943	100 %

**For idrett inngår bygging av fleridrettshaller på skoler

50 % eller 37,9 mrd. av Oslo kommunes investeringer i ny økonomiplanperiode er knyttet til samferdsel og kommunaltekniske anlegg (inkludert Fornebu og Ny vannforsyning til Oslo) og 26 % til skolebygg (19,9 mrd.).

Det vises til sektoromtalen i Sak 1 for nærmere omtale av de enkelte investeringsprosjektene.

Samlet finansieringsbehov i Oslo kommunes investeringsbudsjett – Bykassen+KF

Tabell: Samlet finansieringsbehov i investeringsbudsjettet

Tall i mill.

	Dok. 3/2024	2025	2026	2027	2028	Sum 2025-2028
Investeringer i varige driftsmidler	23 113	23 774	20 132	18 902	13 134	75 943
Tilskudd til andres investeringer	69	54	64	111	34	263
Utlån	2 949	3 449	2 106	2 206	2 056	9 817
Avdrag på lån	975	968	1 013	1 062	1 113	4 157
Avsetninger til fond	15,7	0,4	68,1	0,4	0,4	69
Sum finansieringsbehov	27 122	28 246	23 384	22 282	16 337	90 249

Samlet finansieringsbehov i Oslo kommunes investeringsbudsjett i 2025 utgjør ca. 28,2 mrd. Foruten investeringer i varige driftsmidler med ca. 23,8 mrd., foreslås det i investeringsbudsjettet i 2025 utlån med 3 449 mill., hvor 1 806 mill. gjelder videreutlånsordningen av Husbankmidler og 1 643 mill. til Sporveien for anskaffelse av nye trikker og nye vogner til Fornebu. Til avdrag på lån foreslås det avsatt 968 mill. i 2025 som

gjelder betjening av kommunens lån i Husbanken knyttet til videreutlånsordningen (startlån).

Det foreslås i tillegg tilskudd til andres investeringer med 54 mill. og gjelder i hovedsak rehabilitering av kirker og bygging av Diakonhjemmet T-banestasjon.

Finansiering av Oslo kommunes investeringsbudsjett – Bykassen + KF

Tabell: Finansiering av investeringsbudsjettet

Tall i mill.

	Dok. 3/2024	2025	2026	2027	2028	Sum 2025- 2028	Sum 2025- 2028 %- andel
Bruk av lån	-18 551	-18 683	-14 306	-13 277	-10 079	-56 344	62 %
Salg av varige driftsmidler	-276	-376	-366	-366	-366	-1 474	2 %
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 731	-1 643	-1 612	-1 653	-1 358	-6 265	7 %
Mottatte avdrag på utlån og tilskudd fra andre	-5 477	-6 141	-5 999	-5 513	-3 417	-21 069	23 %
Utdeling fra selskaper (utbytte)	-150	-150	-150	-150	-150	-600	1 %
Bruk av bundne investeringsfond	0	-44	-	-35	-19	-99	0,10 %
Overføring fra drift-midler fra driftsfond	-668	-763	-434	-537	-592	-2 326	3 %
Overføringer fra drift-generell	-268	-445	-518	-752	-357	-2 071	2 %
Sum finansiering	-27 122	-28 246	-23 384	-22 282	-16 337	-90 249	100 %
Andel lånefinansiering av sum finansieringsbehov	68 %	66 %	61 %	60 %	62 %	-	-

Det foreslås et samlet låneopptak i 2025 med ca. 18,7 mrd., hvilket finansierer 66 % av de totale utgiftene på ca. 28,2 mrd. (inklusive utgifter til utlån, avdrag på lån, tilskudd til andres investeringer og avsetning til fond) i investeringsbudsjettet til Oslo kommune. For hele økonomiplanperioden sett under ett er lånefinansieringsandelen på 62 % av samlet finansieringsbehov.

Tabell: Finansiering av investeringer i varige driftsmidler

Tall i mill.

OSLO KOMMUNE	2025	Fin. i %	2026	Fin. i %	2027	Fin. i %	2028	Fin. i %	sum 2025-2028	Fin. i %
Investeringer i varige driftsmidler	23 774		20 132		18 902		13 134		75 943	
Finansiering:										
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 643	7 %	-1 612	8 %	-1 653	9 %	-1 358	10 %	-6 265	8,30 %
Tilskudd fra andre	-5 003	21 %	-4 861	24 %	-4 335	23 %	-2 279	17 %	-16 477	21,70 %
Salg av varige driftsmidler	-376	1,60 %	-366	2 %	-366	2 %	-366	3 %	-1 474	1,90 %
Utdeling fra selskaper (utbytte)	-150	0,60 %	-150	0,70 %	-150	1 %	-150	1 %	-600	0,80 %

OSLO KOMMUNE	2025	Fin. i %	2026	Fin. i %	2027	Fin. i %	2028	Fin. i %	sum 2025-2028	Fin. i %
Bruk av lån	-15 349	65 %	-12 192	61 %	-11 075	59 %	-8 014	61 %	-46 630	61,40 %
Bruk av bundne investeringsfond	-44	0 %	0	0,00 %	-35	0,20 %	-19	0,10 %	-99	0,13 %
Overføring fra drift-generell	-445	2 %	-518	3 %	-752	4 %	-357	3 %	-2 071	2,70 %
Overføring fra drift-midler fra driftsfond	-763	3 %	-434	2 %	-537	3 %	-592	5 %	-2 326	3,10 %
Sum finansiering	-23 774	100 %	-20 132	100 %	-18 902	100 %	-13 134	100 %	-75 943	100 %

Andelen lån som finansierer investeringer i varige driftsmidler er på 65 % i 2025 og utgjør ca. 15,3 mrd. For hele økonomiplanperioden sett under ett er låneandelen på 61,4 %, tilsvarende 46,6 mrd.

Kompensasjon for merverdiavgift finansierer 8,3 % av investeringene i økonomiplanperioden.

Tilskuddsfinansiering av investeringer, som utgjør 21,7 % i økonomiplanperioden, gjelder i hovedsak midler fra staten til investeringer i bl.a. sykehjem og Fornebubanen, samt midler fra Oslopakke 3. I tillegg mottar kommunen grunneierbidrag til byutviklingsprosjekter.

Midler fra driftsfond finansierer 3,1 % av investeringene i økonomiplanperioden. I 2025 foreslås det brukt 763 mill. fra driftsfond.

Overføringer fra driften (generell) finansierer 2,7 % av investeringene i økonomiplanperioden. I 2025 foreslås det overført 445 mill. fra driften fordelt med 201 mill. for bykassen og 244 mill. for kommunale foretak.

Salg av varige driftsmidler finansierer 1,9 % av investeringene i økonomiplanperioden. Dette gjelder salg av eiendom.

Utdeling fra selskaper (utbytte) med 150 mill. årlig i økonomiplanen finansierer 0,8 % av investeringene. Dette gjelder midler fra Hav Eiendom AS som eies 100 % av Oslo Havn KF. Utbyttet inngår i finansieringen av investeringene i Oslo Havn KF.

Nærmere om låneopptak og utvikling av langsiktig rentebærende lånegjeld

Tabell: Samlet låneopptak for Oslo kommune

Tall i mill.

	Dok. 3/2024	2025	2026	2027	2028	Sum 2025-2028
Låneopptak bykassen	12 298	13 008	7 623	6 078	4 313	31 023
Låneopptak kommunale foretak	6 253	5 675	6 683	7 198	5 766	25 322
Samlet låneopptak Oslo kommune	18 551	18 683	14 306	13 277	10 079	56 344

Det foreslås et samlet låneopptak i 2025 på ca. 18,7 mrd. fordelt med 13 mrd. på bykassen og 5,7 mrd. for kommunale foretak. For hele økonomiplanperioden foreslås det et samlet låneopptak på ca. 56,3 mrd., hvor 7,2 mrd. gjelder lån i Husbanken til videreutlånsordningen (startlån). Låneopptaket er betydelig lavere siste året i økonomiplanperioden, noe som må ses i sammenheng med at investeringsnivået også er noe lavere dette året.

Tabell: Nærmere spesifisering av samlet låneopptak

Tall i mill.

	Dok. 3/2024	2025	2026	2027	2028	Sum 2025- 2028
Bruk av lån Oslo kommune	18 551	18 683	14 306	13 277	10 079	56 344
<i>Fordelt på:</i>						
Lån i lånefondet til egne investeringer	16 551	16 883	12 506	11 477	8 279	49 144
Lån i husbanken til videreutlånsordningen	2 000	1 800	1 800	1 800	1 800	7 200
Sum bruk av lån Oslo kommune	18 551	18 683	14 306	13 277	10 079	56 344

Tabell: Netto gjeldsøkning

Tall i mill.

	Dok. 3/2024	2025	2026	2027	2028	Sum 2025- 2028
Avdrag på lån - driftsbudsjettet	2 885	3 128	3 765	4 023	4 054	14 971
Avdrag på lån - investeringsbudsjettet	975	968	1 013	1 062	1 113	4 157
Sum avdrag på lån	3 860	4 096	4 779	5 086	5 167	19 127
Sum bruk av lån	18 551	18 683	14 306	13 277	10 079	56 344
Netto gjeldsøkning	14 691	14 587	9 527	8 191	4 913	37 217

Samtidig som kommunens samlede låneopptak øker med 56,3 mrd. i økonomiplanperioden, så er samlet avdrag på lån i drifts- og investeringsbudsjettet på ca. 19,1 mrd. Dette medfører en netto gjeldsøkning i løpet av økonomiplanperioden på 37,2 mrd. Det vises til egen omtale av kommunens gjeldsgrad nedenfor.

Økte investeringer gir økte finanskostnader

Befolkningsvekst og endringer i befolkningssammensetningen innebærer at det må investeres for å sikre tilstrekkelig kapasitet i det kommunale tjenestetilbudet og nødvendig infrastruktur. For å kunne finansiere disse investeringene er det nødvendig for kommunen å gjøre låneopptak. Dette medfører igjen økte finanskostnader som må dekkes over kommunens driftsbudsjett.

46,6 mrd. av kommunens planlagte investeringer på 75,9 mrd. vil i kommende økonomiplanperiode bli finansiert med lån. Årlige rente- og avdragsutgifter vil øke fra 6,2 mrd. i 2025 til ca. 8,8 mrd. i 2028. I forslag til økonomiplan 2025-2028 er det lagt til grunn en langsiktig innlånsrente på 3,79 %.

Tabell: Forventet utvikling i rente- og avdragsutgifter i driftsbudsjettet 2025-2028 Oslo kommune

Tall i mill.

	Dok. 3/2024	2025	2026	2027	2028
Renteutgifter	2 722	3 159	3 785	4 262	4 778
Avdrag på lån	2 885	3 128	3 765	4 023	4 054
Sum finansutgifter	5 607	6 287	7 550	8 286	8 832
Økning fra året før	-	680	1 263	736	546
Økning fra året før i %	-	12 %	20 %	10 %	7 %
Økning fra 2024 akkumulert	-	680	1 943	2 679	3 225

Gjeldsgraden

Gjeldsgraden viser brutto lånegjeld som andel av driftsinntektene.

$$\text{Gjeldsgrad} = \frac{\text{Brutto lånegjeld}}{\text{Sum driftsinntekter}}$$

Da det er driftsinntektene som skal betjene gjelden, er det nyttig å se hvordan lånegjelden utvikler seg i forhold til driftsinntektene.

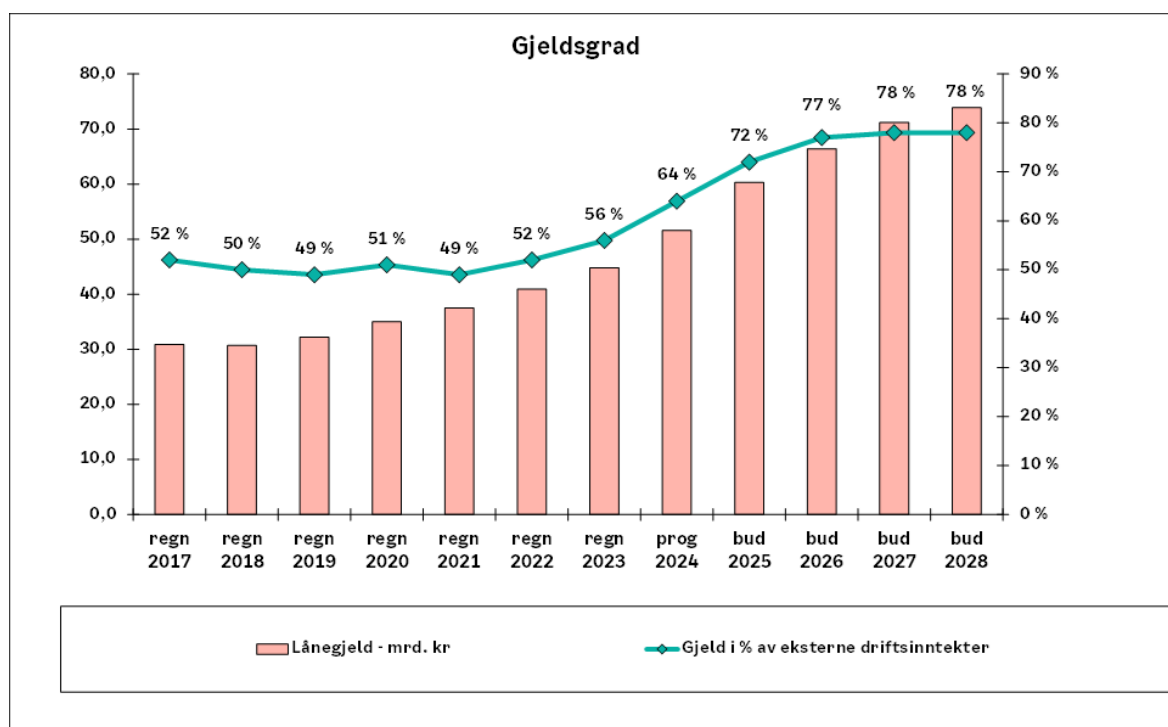
Det er et krav i kommuneloven at det skal redegjøres for kommunens gjeldsutvikling.

Det er ikke noe fasit på hvor stor gjeldsgraden bør være. Til syvende og sist blir det et spørsmål om hvor store finanskostnader man har rom til å belaste driften med.

Hva som inngår i beregningen av gjeldsgrad

Ikke all lånegjeld tas med i beregningen av kommunens gjeldsgrad. Det ses bort fra pensjonsforpliktelsene som ikke er en rentebærende lånegjeld. Videre ses det bort fra lån for å finansiere investeringer til vann, avløp og renovasjon (finanskostnadene dekkes av VAR-gebyrer), og lån i Husbanken til videreutlånsordningen (en selvfinansierende ordning hvor kommunens låntagere betaler det samme til kommunen som kommunen må betale til Husbanken). Oslo Universitetssykehus sin andel av ny storbylegevakt er trukket ut.

Figur: Utvikling i gjeldsgrad 2017-2028

Figuren viser at kommunens gjeldsgrad vil øke fra 64 % i 2024 til 78 % i 2027 og 2028. Veksten i gjeldsgrad er kraftigst i de to første årene i økonomiplanperioden og flater ut de to siste årene. Dette skyldes at investeringsnivået er betydelig lavere i 2027 og 2028.

Erfaringsmessig vil det imidlertid være et visst omfang av investeringene som blir gjennomført noe senere enn budsjettet. Et påregnelig etterslep i 2028 vil isolert sett redusere gjeldsgraden i 2028. Kommunens finansstrategi med ikke å ta opp lån før det likviditetsmessig er behov for det, vil også medføre at veksten i gjeldsgraden blir noe forskjøvet ut i tid.

I beregningen av gjeldsgrad er det forutsatt at de løpende driftsinntektene vil øke med 4 % årlig etter 2025 som følge av at kommunen årlig blir kompensert for forventet lønns- og prisvekst (i kommunens driftsbudsjett er alle driftsinntekter og driftsutgifter i faste 2025-kroner alle årene i økonomiplanperioden 2025-2028).

Tabell: Korrigert netto gjeldsøkning

Tall i mill.

Oslo kommune (bykassen + KF)	Prognose 2024	Øk.plan 2025-2028				
		2025	2026	2027	2028	Sum 2025-28
Avdrag på lån - driftsbudsjettet	2 866	3 128	3 765	4 023	4 054	14 971
Avdrag på lån - investeringsbudsjettet	1 257	968	1 013	1 062	1 113	4 157
Sum avdrag på lån	4 123	4 096	4 779	5 086	5 167	19 127
Sum bruk av lån	21 908	18 683	14 306	13 277	10 079	56 344
Netto gjeldsøkning	17 785	14 587	9 527	8 191	4 913	37 217

Oslo kommune (bykassen + KF)	Øk.plan 2025-2028					
Tallene inkluderer VAR-sektor, videreutlån og ny storbylegevakt utgjør følgende netto gjeldsøkning:	7 901	7 287	4 644	3 407	1 140	16 477
Korrigerer man for dette får vi følgende netto gjeldsøkning:						
Korrigert netto gjeldsøkning	9 884	7 300	4 883	4 784	3 772	20 740

I forslag til økonomiplan 2025-2028 er det en netto gjeldsøkning i perioden på 37,2 mrd., hvorav 20,7 mrd. inngår i beregning av gjeldsgraden.

I økonomiplanen er det lagt til grunn en innlånsrente på 3,79 % for nye låneopptak. Da majoriteten av kommunens gjeld er i lån med fastrente, er usikkerheten i planperioden relativt liten. På sikt vil utviklingen i renten ha stor påvirkning på renteutgiftene.

Pensjonskostnader

Pensjonskostnadens betydning for kommunens økonomiske handlefrihet

Ansatte i stat og kommune er medlemmer i en offentlig tjenstepensjonsordning (OfTP). Ny OfTP fra og med 01.01.2020 medfører at alle årskull født fra og med 1963 tjener opp pensjon etter tilsvarende prinsipper som i Folketrygden og kan ta denne ut fleksibelt fra 62 års alder.

Årskullene før 1962 beholder tidligere ytelsesordning med garantert ytelsesnivå. Ytelsesnivået er 70 % eller 67,3 % av sluttlønn etter 30 opptjeningsår, avhengig av om man var tilsatt før eller etter 01.01.2012.

Fra og med 01.01.2021 er kravet om minimum 20 % stillingsstørrelse for å bli tatt opp som medlem i pensjonsordningen fjernet.

Oslo kommune betaler pensjonspremie til Oslo Pensjonsforsikring AS (OPF) som er kommunens heleide livsforsikringsselskap, og til Statens Pensjonskasse (SPK) for undervisningspersonalet. Den betalte pensjonspremien er kommunens finansiering av de ansattes OfTP.

Finansieringen av de to ordningene er grunnleggende forskjellig. I ordningen i OPF er det i henhold til forsikringsvirksomhetsloven et krav om at alle fremtidige pensjonsforpliktelser skal være fullt ut fonderte etter hvert som de oppstår. Dette innebærer at pensjonsmidlene som forvaltes av OPF til enhver tid skal tilsvare pensjonsforpliktelsene kommunen har påtatt seg overfor sine arbeidstakere. Det vil si at kommunen må innbetale pensjonspremie i dag for ytelser som skal utbetales i fremtiden (inntil 80 år for fremtidig etterlattepensjon). Ordningen i SPK er derimot, i all hovedsak, en såkalt «pay-as-you-go-ordning».

Foruten å betale engangspremie for årets lønnsvekst til de yrkesaktive, innebærer dette at det er tilstrekkelig at årlig innbetalt premie skal dekke de årlige pensjonsutbetalingene. Som følge av at OfTP finansieres ulikt i OPF og SPK innebærer dette at pensjonspremien til de to ordningene utvikler seg forskjellig.

Forenklet sagt har ordningen i OPF forskuddsvis innbetaling av fremtidige pensjonsutbetalinger (sparing), mens ordningen i SPK er refusjon av årlig utbetalt pensjon. Som følge av usikkerhet om

størrelsen på de fremtidige pensjonsutbetalingene, varierer årlig premie til OPF vesentlig mer enn premie til SPK. Av denne grunn vil den etterfølgende delen av kapitlet i all hovedsak omhandle tjenestepensjonsordningen i OPF.

Sentrale begreper

Pensjonspremie

Oslo kommunes tjenestepensjonsordning skal til enhver tid være fondert. Dette innebærer at Oslo kommune må innbetale pensjonspremie til OPF slik at pensjonsmidlene kommunen har innbetalt til selskapet tilsvarer de fremtidige pensjonsforpliktelsene kommunen har påtatt seg overfor sine arbeidstagere frem til i dag. I en fondert ordning er det arbeidsgiveren som har ansvaret for at avsetningene på pensjonsfondet øker i takt med forpliktelsene overfor nåværende ansatte, tidligere ansatte, og pensjonistene som er tilknyttet ordningen.

Premiens størrelse vil avhenge av flere forutsetninger. OPF må benytte premietariffer som tilfredsstiller Finanstilsynets krav. Videre vil den realiserte lønnsveksten og avkastningen på pensjonsmidlene avgjøre hvor stor premieinnbetalingen må være for at fonderingen av pensjonsmidlene skal tilsvare pensjonsforpliktelsene. Pensjonspremien kan følgelig anta stor variasjon fra år til år.

Pensjonskostnad

Kommunen skal, i henhold til forskrift, regnskapsføre en årlig pensjonskostnad.

Pensjonskostnaden er kalkulatorisk, og skal gjenspeile et antatt stabilt kostnadsnivå på lang sikt. Det er Kommunal- og distriktsdepartementet (KDD) som fastsetter de lovpålagte beregningsparameterne som inngår i kostnadsberegningen.

Årsaken til at man ikke kostnadsfører pensjonspremien direkte er for å oppnå mer stabilitet i kommunenes regnskap. Det er viktig å merke seg at det er pensjonspremien som skal innbetales til OPF, og ikke den kalkulatoriske regnskapsførte kostnaden. Det er pensjonspremien, og ikke pensjonskostnaden som gir uttrykk for den realøkonomiske utgiften ved å ha tjenestepensjonsordning.

Premieavvik

Fra år til år vil pensjonspremien og pensjonskostnaden anta ulike størrelser, og differansen dem imellom kalles premieavvik. Selv om det kan være store forskjeller mellom pensjonspremie og pensjonskostnad vil den kalkulatoriske regnskapsførte kostnaden over tid utgjøre det samme som den innbetalte premien. Det skyldes at premieavviket fra et år avskrives i like store årlige andeler over de syv etterfølgende årene. Dette omtales som amortisering og regnskapsmessig tilsvarer det avdrag på lån. Amortiseringen av premieavviket over de syv etterfølgende årene etter at det oppsto, regnskapsføres som et tillegg til netto pensjonskostnad.

Forutsetningene for beregning av pensjonskostnad, fastsatt av KDD, har tidligere undervurdert faktisk utvikling i pensjonspremie ved at departementet har underestimert forholdet mellom faktisk lønnsvekst og avkastning på pensjonsmidlene. Dette har systematisk ledet til at norske kommuner har hatt en lavere regnskapsført pensjonskostnad i kommuneregnskapet enn den pensjonspremien som er innbetalt til forsikringsselskapene. Dette har medført et stadig økende premieavvik som må avdras etterfølgende år.

Når årlige premieavvik overstiger årlige amortiseringskostnader, vil man akkumulere premieavvik. Effekten av det akkumulerte premieavviket synliggjøres gjennom samlede pensjonskostnader som

etter hvert blir langt høyere enn den årlige økningen i pensjonsforpliktelse skulle tilsi. Dette fordi de årlige amortiseringskostnadene etter hvert utgjør en stor andel av den totale pensjonskostnaden.

Konsekvensen av de store akkumulerte premieavvikene er at kommunenes budsjetter og regnskap ikke tilkjennegir de reelle pensjonsutgiftene. Kostnaden er kun et uttrykk for periodisering av premieutgiften for å forhindre store variasjoner fra år til år. Dersom man ikke hensyntar dette, men baserer økonomiplanleggingen kun på pensjonskostnad uten henblikk på premieavviket, vil det ikke eksistere tilgjengelige midler til å finansiere premien som skal betales.

Dette innebærer betydelig svekkelse av arbeidskapitalen, og premie som overstiger kostnaden må i så fall lånefinansieres. Videre genererer svekkelsen av arbeidskapitalen rentekostnader som må belastes driftsbudsjettet. Ytterligere er det risiko for store kutt i budsjettene hvis det mangler finansiering av premieavvikene når de en gang skal nedskrives, og periodiseringen av premieavvikene fører til at kostnaden overgår de reelle premiebetalingene.

I ordningen i SPK hvor innbetalingene i all hovedsak tilsvarende de løpende utbetalingene vil man ikke ha tilsvarende premieavvik. KDD har strammet noe inn på parameterne for beregning av pensjonskostnad. Samtidig forventes ny OfTP på noe lengre sikt å kunne gi lavere variasjon mellom innbetalt premie og årlig beregnet kostnad. Disse forholdene vil lede til større samsvar mellom den regnskapsførte kostnaden og de betalte premier i fremtiden. På den andre siden er reguleringen av pensjon under utbetaling endret fra G fratrasket 0,75 %, til gjennomsnittet av lønns- og prisveksten i samfunnet. Dette har bidratt til større vekst i premieavviket i 2022 og 2023 hvor prisveksten i samfunnet har vært høy.

Fond for premieavvik

Det er etablert et eget internt ubundet driftsfond i bykassen for dekking av premieavvik. Fondet reduserer svekkelsen av arbeidskapitalen og dermed rentekostnadene ved å unngå å ta opp lån, i tillegg til å sikre finansiering av premieavviket. Slik er fondet også en buffer mot budsjettkutt ved nedbygging av akkumulerte premieavvik.

Premiefond i OPF

I tillegg til avsatte pensjonsmidler har kommunen, som alle øvrige forsikringstakere i OPF, et premiefond tilknyttet tjenstepensjonsordningen. Premiefondet forvaltes av OPF og kan utelukkende anvendes til å finansiere pensjonspremie. Premiefondet tilføres midler i den utstrekning OPF realiserer avkastningsoverskudd på forvaltningen av pensjonsmidlene. I tillegg tilføres fondet eventuelle frigjorte reserver, som følger av systemmessige endringer i tjenstepensjonsordningen. Pensjonsordningen skal til enhver tid være fullfondert. Midler utover det som til enhver tid er nødvendig for å sikre fullfondert ordning, og eventuell styrking av kapitalbuffer i selskapet, blir satt på premiefond for å finansiere fremtidige premiekrav, når ordningen ikke lenger er fullfondert. Som budsjettforutsetning for kommunens pensjonskostnad er det, som tidligere år, forutsatt at OPF realiserer et slikt overskudd tilsvarende 0,5 % av pensjonsmidlene årlig i ny økonomiplan.

Som følge av OPFs gode avkastningsresultat i 2020, 2021 og 2022 og frigjøring av pensjonsmidler i forbindelse med innføringen av ny OfTP, har premiefondet vært tilført betydelige midler. KDD la i Kommuneproposisjonen for 2022 til grunn at det fremtidige økonomiske rammeverket vil baseres på at kommunene disponerer midlene på premiefond tilknyttet reservefrigjøring jevnt utover en syvårsperiode. De betydelige premiefondsavsetningene har vært

innarbeidet i tidligere økonomiplaner, og har sørget for å dempe veksten i akkumulert premieavvik og dermed veksten i fremtidige pensjonskostnader.

Variasjoner i pensjonsutgifter

Endringer i KDDs beregningsparametere og OPFs premietariffer resulterer i endrede pensjonsutgifter. Disse endringene vil normalt bli varslet et år i forveien. Følgelig er det mulig å predikere premie- og kostnadseffekten av disse. Forhold som fremtidig realisert lønnsvekst og avkastning på pensjonsmidlene, samt usikkerhet knyttet til endringer i ansattebestanden vil systematisk utgjøre en usikkerhet i beregningen av fremtidige pensjonsutgifter.

Usikkerhet i realisert lønnsvekst og avkastning

Når realisert lønnsvekst og avkastning avviker fra beregningsforutsetningene, påvirkes både pensjonspremie og fremtidig kostnad. Dersom lønnsveksten viser seg å bli høyere enn forutsatt, må dette kompenseres gjennom økt premieinnbetaling. Tilsvarende vil premien måtte økes dersom finansavkastningen på pensjonsmidlene viser seg å være svakere enn forutsetningene som lå til grunn for beregningene. Ettersom økt premie leder til økt premieavvik, vil effekten slå direkte ut i neste års kostnad gjennom amortiseringskostnaden for tidligere års premieavvik.

Usikkerhet i bestandsendringer

Et annet usikkerhetsmoment ved beregning av pensjonsutgifter er endringer i ansattebestanden. Et av hovedelementene i kostnadsberegningen er årets pensjonsopptjening for de yrkesaktive medlemmene. Årets pensjonsopptjening reflekterer pensjonskostnaden for Oslo kommune ved å ha medlemmene ansatt i ett år til. Kostnadselementet vil avhenge av den ansattes alder, kjønn og lønnsnivå for arbeidstakere med ny OfTP. For arbeidstakere født 1962 eller tidligere vil også forutgående tjenestetid påvirke pensjonskostnaden. Dette følger av at nødvendig størrelse på årlig opptjening avhenger av disse variablene for å sikre det fastsatte fremtidige pensjonsnivået. Forutsetningene for kostnadsberegningene vil dermed endres når ansatte slutter og erstattes av nytilsatte, også for tilfellet at nytilsatt har samme lønnsnivå som den som avslutter sitt arbeidsforhold.

Økonomiplan

Det er betydelig risiko i de fremtidige avkastningsestimatene og pensjonspremier i ny økonomiplan som følge av underliggende usikkerhet i både de nasjonale og internasjonale kapitalmarkedenes innvirkning på avkastningsresultater og inflasjon.

Den globale økonomien kan se ut til å gå inn for en myk landing. Markedet er likevel sårbart for eksterne sjokk som for eksempel endrede sysselsettingstall eller økonomiske indikatorer fra de store økonomiene, utfallet av valget i USA eller ytterligere forverring av den inverterte rentekurven, slik som den omseggripende markedsvolatiliteten i august med påfølgende fall og stabilisering tilkjennega.

Dette, kombinert med depresieringen av kronen mot euro og dollar, medfører at de nasjonale rentenedsettelsene har latt vente på seg, og det kan synes som om rentenivået i Norge holdes i bero ut 2024. Markedet har imidlertid priset inn flere rentekutt, og det er store forskjeller mellom rentemarkedets forventninger og Norges Bank per utgangen av august 2024.

Ny rentegaranti

På grunn av makrosituasjonen og endrede forventninger til det langsiktige rentenivået vedtok OPF sitt styre 26.08.2024 å øke rentegarantien fra 1,5 % til 2,0 % fra 2025. OPF garanterer dermed for et høyere minimumsnivå av pensjonen, som fører til at kundenes premieinnbetalinger blir lavere. Imidlertid fører det til at avkastningsoverskuddet reduseres, med tilhørende reduksjon i avsetninger til buffer – og premiefond. Kundene får dermed en likviditetseffekt på kort sikt ved at premieinnbetalingene blir lave, men alt annet lik vil det bli dertil lavere premiefond til å dekke uforutsette fremtidige reguleringer og lavere bufferfond og dermed lavere fremtidig avkastningspotensial.

Den nye rentegarantien bidrar med en skjønnsmessig reduksjon på 10 % av premieinnbetalingene til pensjonsordningen årlig.

Egenandelsordningen for AFP 62-64

Egenandelsordningen for uføretilfeller ble avviklet i 2020. Ny offentlig AFP blir en ytelse som tas ut av alle som kvalifiserer, og kan fritt kombineres med arbeid. Dette i motsetning til dagens AFP som er en ren tidligpensjonsytelse. Det vil derfor ikke være behov for egenandelsordning med ny AFP. Nåværende AFP vil gradvis utfases frem til den er helt avviklet fra og med 2028. Egenandelsordningen for AFP vil utfases i samme takt. Byrådet vil i tilleggssinnstillingen komme tilbake til fordeling av budsjetttramme til virksomhetene som er omfattet av ordningen.

Utvikling i pensjonskostnader for ordningene i OPF

Tabellen nedenfor viser byrådets forslag til budsjett for 2025 og økonomiplanperioden 2025-2028.

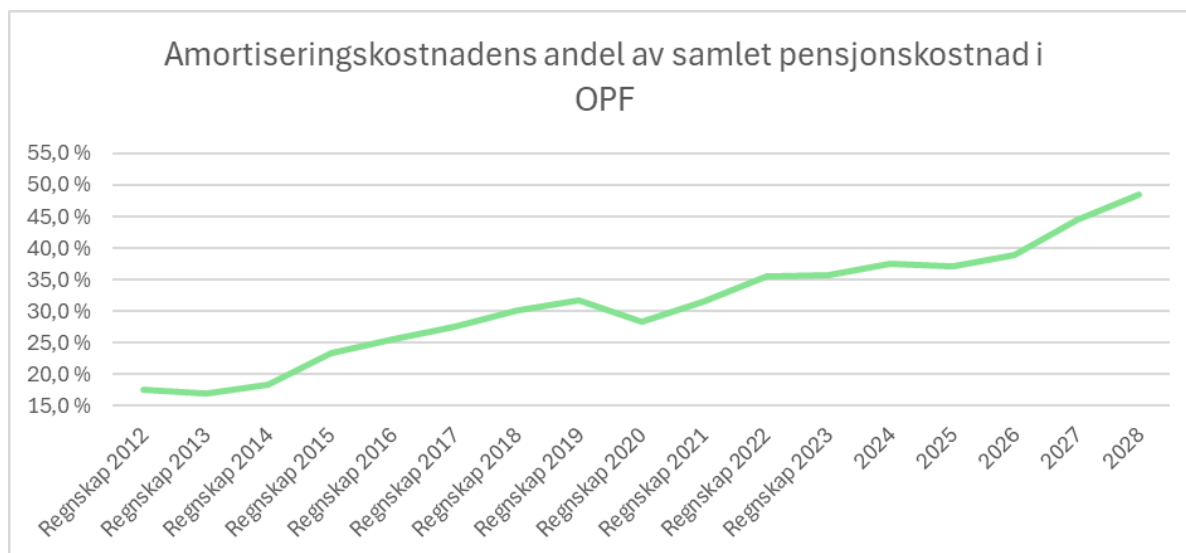
Tabell Premie- og kostnadsutvikling for ordningen i OPF i planperioden 2024 – 2028.

	2024*	2025	2026	2027	2028
Pensjonskostnad inkl. arbeidsgiveravgift	5 031	5 143	5 172	5 584	5 899
Pensjonspremie inkl. arbeidsgiveravgift	5 318	6 470	6 447	6 423	6 687

**Dok3/2024 i 2024-kroner, økonomiplanperioden er i 2025-kroner*

God avkastning i OPF har bidratt til lave og stabile netto pensjonskostnader, samtidig som ny rentegaranti og disposisjoner av premiefondet har gitt vesentlige besparelser i premieinnbetalinger med sikte på å stabilisere samlede pensjonskostnader. Dette er allikevel ikke tilstrekkelig til å stabilisere pensjonskostnadene som fortsetter å øke.

I ny økonomiplan er amortiseringskostnaden i 2028 forventet å utgjøre nesten halvparten av samlet pensjonskostnad, og dette er et uttrykk den betraktelige størrelsen det akkumulerte premieavviket har antatt. Periodiseringen av tidligere års premieutgifter er hovedårsaken til den sterke veksten i samlede pensjonskostnader, og med den forventede veksten i premieavvik i årene fremover vil problemet kun tilta ettersom kommunens reelle utgifter til pensjon gjør seg gjeldende i budsjettene. Dette vil alt annet likt legge beslag på betydelige midler og redusere det økonomiske handlingsrommet i årene fremover.

Utvikling i pensjonskostnader for ordningene i OPF og SPK

Tabellen nedenfor viser utviklingen i pensjonskostnadene for ordningene i OPF og SPK fra 2018 til 2028. Tallene for 2018 til 2023 er regnskapstall, tall for 2024 er vedtatt budsjett, mens tallene for 2025 – 2028 er hva som er budsjettet i økonomiplanperioden.

SPK har ikke levert oppdaterte aktuarberegninger når dette skrives, og tallene for SPK er følgelig ikke hensyntatt effektene av inneværende års lønns-, trygde-, og pensjonsoppgjør.

Utvikling i pensjonskostnader for ordningene i OPF og SPK

	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Kostnad OPF inkl. arbeidsgiveravgift	3 479	3 889	4 051	3 930	4 063	4 676	5 031	5 143	5 172	5 584	5 899
Kostnad SPK inkl. arbeidsgiveravgift	729	702	628	655	702	656	721	746	772	782	
Samlet kostnad inkl. arbeidsgiveravgift	4 208	4 591	4 679	4 585	5 014	5 332	5 752	5 889	5 944	6 366	5 899
Kostnadsprosent OPF	23,30 %	20,50 %	21,20 %	21,90 %	21,90 %	21,90 %	20,30 %	19,10 %	19,20 %	20,70 %	21,90 %
Kostnadsprosent SPK	13,70 %	14,10 %	12,60 %	13,20 %	14,10 %	14,10 %	14,50 %	15,00 %	15,50 %	15,70 %	

Utvikling i akkumulert premieavvik

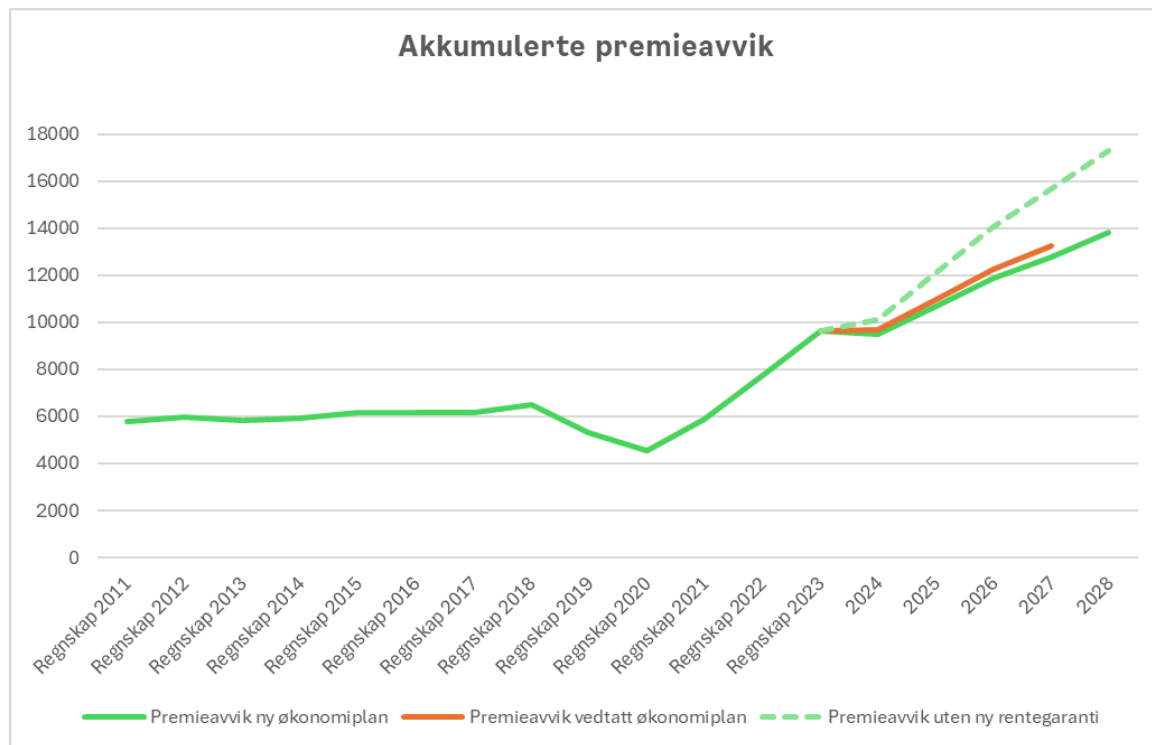
Figuren nedenfor illustrerer utviklingen i akkumulert premieavvik for ordningen i OPF.

Premieavviket er svært avhengig av hvilken lønnsvekst, G-vekst og avkastning som realiseres.

Akkumulert premieavvik er et «lån» som tilbakebetales med amortiseringselementet som inngår i brutto pensjonskostnad. Kostnadene med tilbakebetalingen er derfor hensyntatt i prognosen for

pensjonskostnad. Et stadig akkumulerende premieavvik innebærer høyere fremtidig pensjonskostnader all den tid hvert års avvik skal tilbakebetales de etterfølgende 7 år.

Utvikling i akkumulert premieavvik

Det akkumulerte premieavviket i ny økonomiplanperiode vil utvikle seg med en marginal forskyvning under den samme trenden som premieavviket i vedtatt økonomiplan. Dette skyldes reduksjon av inneværende års premieinnbetaling og økt rentegaranti i OPF. Den underliggende tendensen fortsetter imidlertid, og det akkumulerte premieavviket er forventet å vokse til 13,8 mrd. i 2028, med påfølgende konsekvenser for vekst i amortiseringskostnader og økte samlede pensjonskostnader.

Inneværende års premieinnbetaling er redusert med 601 mill. Dette skyldes at utfallet av årets lønns-, trygde-, og pensjonsoppgjør ble lavere enn forutsetningene som var lagt til grunn i aktuarberegningene. Premieinnbetalingen i 2024 er forventet å reduseres såpass mye at det akkumulerte premieavviket minker for første gang siden 2020 når sum amortisert premieavvik til føring hensyntas. Den lavere premieinnbetalingen innebærer at premieavviket i 2024 minker og fører til reduserte amortiseringskostnader for de etterfølgende syv årene og påvirker hele økonomiplanperioden 2025-2028.

I tillegg innebærer ny rentegaranti som nevnt store reduksjoner i premieinnbetalingene til OPF, og dermed også premieavvikene. Den stiplede linjen viser hvordan premieavvikene ville utviklet seg uten ny rentegaranti, og rentegarantien er dermed hovedårsaken til at premieavvikene ikke øker sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

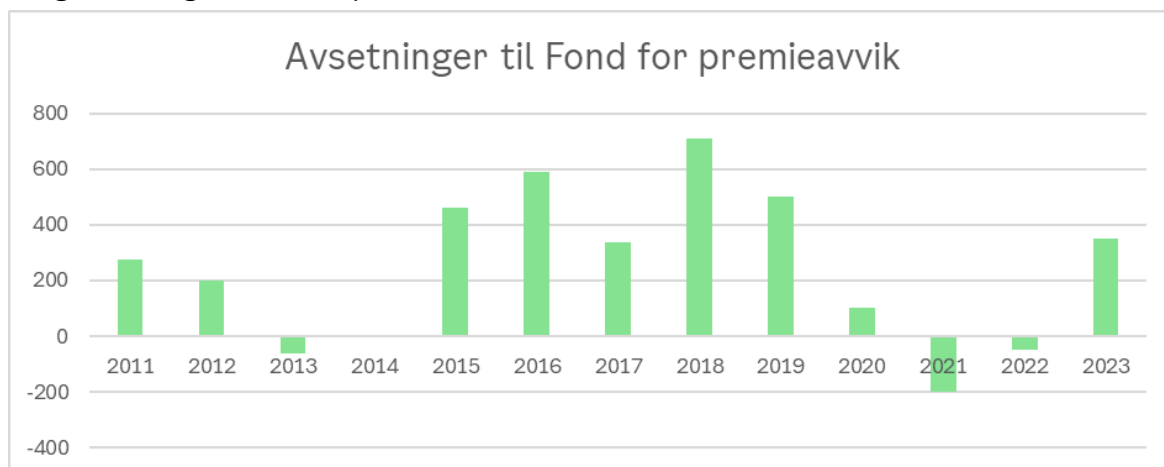
I tillegg vil effekten på premieavviket av tidligere ekstraordinære premiefondsdisposisjoner elimineres etter hvert som de amortiseres. Ved disposisjoner fra premiefondet vil

amortiseringskostnaden, og dermed samlet pensjonskostnad, reduseres de etterfølgende 7 årene. Samtidig vil effekten være eliminert i det 8. året når det lavere premieavviket er fullt ut amortisert. I både vedtatt og ny økonomiplan er det lagt til grunn betydelige premiefondsdisposisjoner som vil løpe ut etter ny økonomiplanperiode.

Utviklingen i Fond for premieavvik (disposisjonsfond i bykassen)

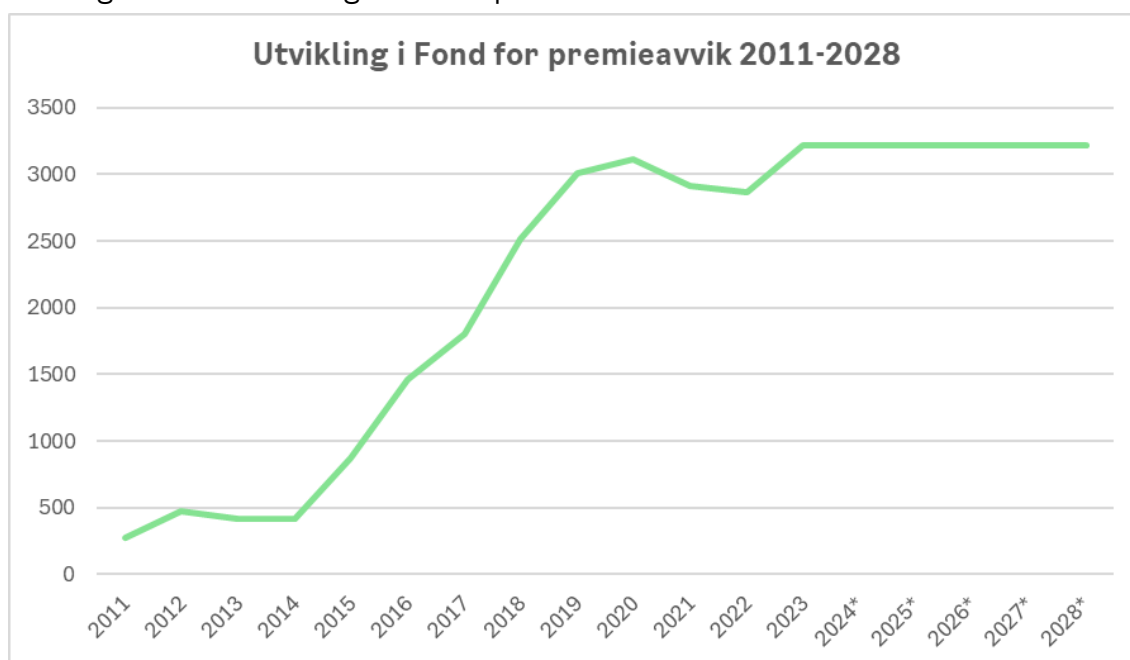
I regnskap 2023 utgjør premieavviksfondet ca. 3,2 mrd. Årlig avsetning til premieavviksfondet fra 2011-2023 er vist i figuren under.

Årlig avsetning til Fond for premieavvik fra 2011 til 2023.

Fond for premieavvik utgjør 3,2 mrd. ved utgangen av 2023. I vedtatt budsjett for 2024 er det budsjettet en avsetning til fondet på 350 mill. I ny økonomiplanperiode 2025 -2028 foreslås det ingen avsetning til eller bruk av fondet for premieavvik.

Utvikling i middelbeholdning i Fond for premieavvik 2011-2028

*Dok 3/2024

Utviklingen i premiefondet hos OPF

Premiefondet hos OPF er etter resultatdisponeringen for 2023 tilført 543 mill. fra overskuddet. Etter disposisjon av 2 700 mill. i 2023 utgjør total fondsreserve 2 735 mill.

Når OPF realiserer høyere avkastning enn forventet vil dette redusere fremtidig pensjonskostnad. Samtidig blir ikke pensjonspremien redusert tilsvarende før den realiserede overskuddsavkastningen avsatt til premiefond benyttes til å finansiere pensjonspremien.

I inneværende år anvendes 2 456 mill. av den realiserede overskuddsavkastningen på premiefondet for å motvirke deler av den vesentlige veksten i premieavviket. For pensjonskostnaden i ny økonomiplanperiode er det lagt til grunn at realiserede premiefondsmidler fases inn i pensjonspolisen. Premiefondsbruken bidrar dermed til å redusere det akkumulerte premieavviket.

Årlige premieavvik avhenger av realisert avkastning hos OPF. Det innebærer at jo større andel av premieutgiften som kan finansieres med avkastning, desto lavere blir årlig premieavvik. Forutsetningen om ny årlig tilførsel til premiefond tilsvarende 0,5 % avkastningsoverskudd er videreført i forslaget til pensjonskostnader i ny økonomiplanperiode.

I vedtatt økonomiplan er det lagt til grunn ekstraordinære premiefondsdisposisjoner som vil tømme beholdningen i premiefondet i løpet av økonomiplanperioden. Det er følgelig nødvendig med tilførsel av avkastningsoverskudd utover forutsetningen på 0,5 % i økonomiplanperioden for å kunne gjennomføre vedtatt premiefondsdisposisjon.

Finansiering av akkumulert premieavvik

Ettersom premiefondet i OPF også er en potensiell finansieringskilde for akkumulert premieavvik, må dette sees i sammenheng med kommunens premieavviksfond for å vurdere midler avsatt til å dekke premieavviket.

Et vesentlig forhold er differansen mellom premieavviket, som kan beskrives som et lån, og hva som er avsatt i fond. Differansen mellom det akkumulerte premieavviket og avsatte fondsmidler i ny økonomiplan er forventet å stige til 10,6 mrd. i 2028. Dersom kommunen ikke har frie midler til å dekke dette, kan det bety redusert tjenestetilbudet til fremtidens innbyggere.

Når man disponerer midler fra premiefond i OPF for å finansiere pensjonspremie vil premieavviket reduseres tilsvarende. Ettersom disposisjoner fra premiefond, vil redusere det akkumulerte premieavviket tilsvarende som disposisjonen, vil finansieringsgraden om lag opprettholdes. Disposisjoner fra premiefond i OPF fungerer dermed som ekstraordinære avdrag på akkumulert premieavvik. Disponeres midler derimot fra premieavviksfondet i bykassen vil premieavviket ikke bli påvirket, og graden av underfinansiering øker.

Befolkningsutvikling

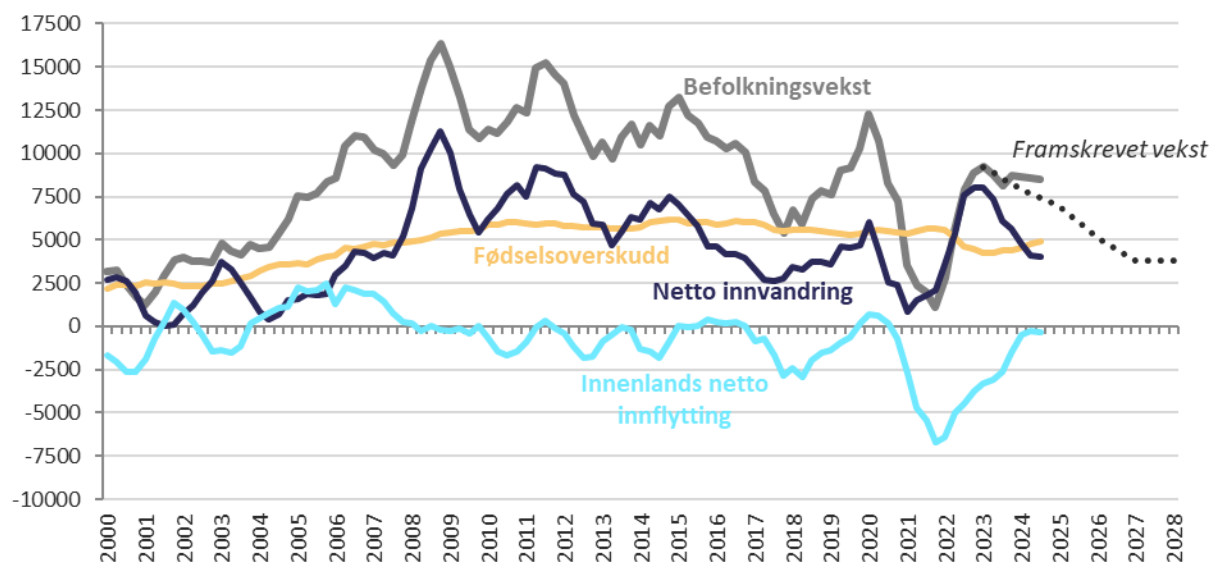
Ved planlegging av kommunens tjenesteproduksjon er det viktig å ta hensyn til befolkningsutviklingen. Antall innbyggere og aldersfordelingen blant disse påvirker både investeringsbehovet i kommunen og den løpende tjenesteytingen. Befolkningsutviklingen vil påvirke det økonomiske handlingsrommet til kommunen både på utgifts- og inntektssiden. Virkningen for kommunen av befolkningsvekst avhenger av hvilke aldersgrupper som vokser. Det er stor forskjell i behovet for kommunale tjenester mellom et barn og en ung voksen i yrkesaktiv alder. Vekst i den yrkesaktive delen av befolkningen kan også bety økte skatteinntekter til kommunen.

Oslo kommune lager hvert år en framskrivning av befolkningen som benyttes til planlegging av kommunens investeringer, tjenestetilbud og planarbeid. Det er usikkerhet knyttet til alle faktorer som inngår i framskrivingene og det blir derfor laget et høy-, et lav- og et mellomalternativ av framskrivningen. Mellomalternativet blir lagt til grunn i budsjettsammenheng.

Befolkningsutviklingen i Oslo de siste årene

Oslo hadde 717 710 innbyggere per 1. januar 2024. Det var en økning på nesten 9 000 personer, eller 1,2 % fra året før. I løpet av første halvår 2024 økte befolkningen i Oslo med ytterligere 2 900 personer, til en folkemengde på 720 500 innbyggere.

Oslo har hatt høy befolkningsvekst de siste 20 årene, med en årlig vekst på 1-3 %, med unntak av pandemiårene 2020 og 2021 da veksten var noe lavere. Siden tusenårsskiftet har befolkningen steget med over 200 000 personer.

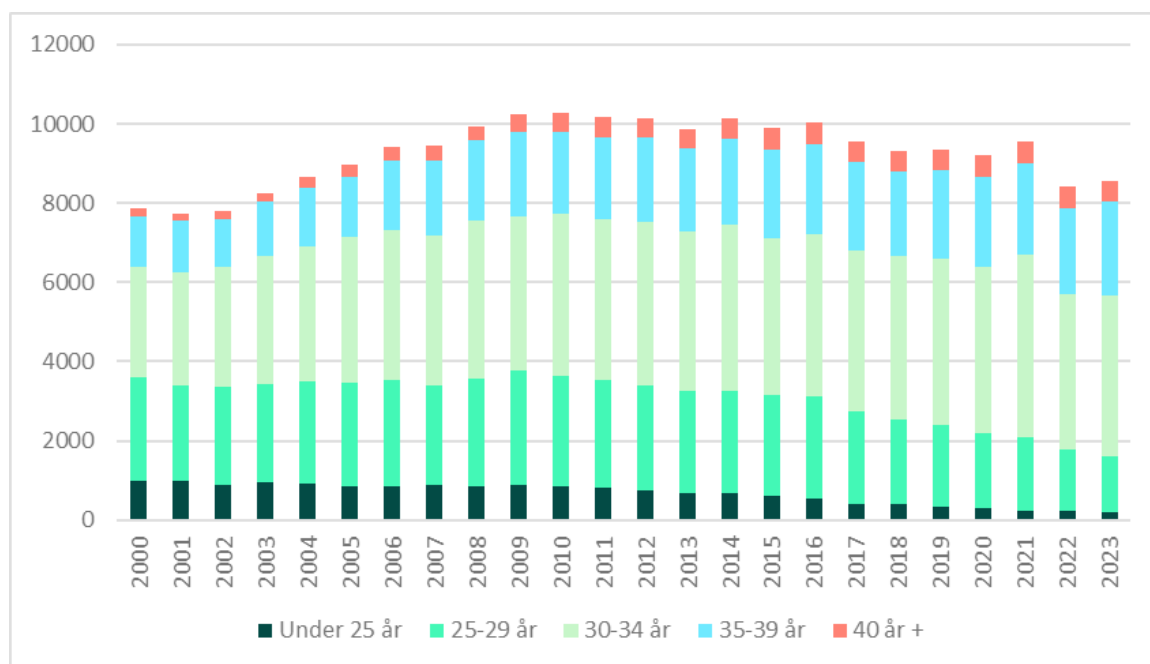
Befolkningsendringer og framskrevet befolkningsvekst (2023-2028). Løpende kvartalsvis utvikling, fire siste kvartaler summert. 2000-2.kv. 2024.

Kilde: ssb.no (tabell 01222)

Det har vært en synkende trend i antall barnefødsler i Oslo det siste tiåret, særlig når vi tar i betraktning at antallet kvinner i fruktbar alder har økt. 2021 var et unntaksår med flere fødsler

enn foregående år, både i Oslo og i hele landet, sannsynligvis som følge av koronapandemien. I 2022 sank imidlertid antall fødsler betydelig igjen, og det samlede fruktbarhetstallet (SFT) var rekordlavt i både 2022 og 2023. I løpet av første halvår 2024 har antall fødsler gått noe opp, og det kan se ut som om den nedadgående trenden enten flater ut eller er på vei opp igjen.

Noe av årsaken til at fruktbarheten har gått ned er at kvinner i gjennomsnitt er eldre når de får sitt første barn enn tidligere. Gjennomsnittsalderen for mødres fødealder har økt fra 30,6 år til 33,5 år i Oslo fra år 2000 til 2023.

Antall fødte i Oslo, etter mors alder. 2000-2023.

Kilde: Oslo kommunes statistikkbank, BEF011: [Antall fødte barn etter mors alder \(B\)](#)

Til tross for synkende antall fødte barn i Oslo de siste årene, har det likevel blitt født flere enn det dør, og dette fødselsoverskuddet bidrar til befolkningsveksten.

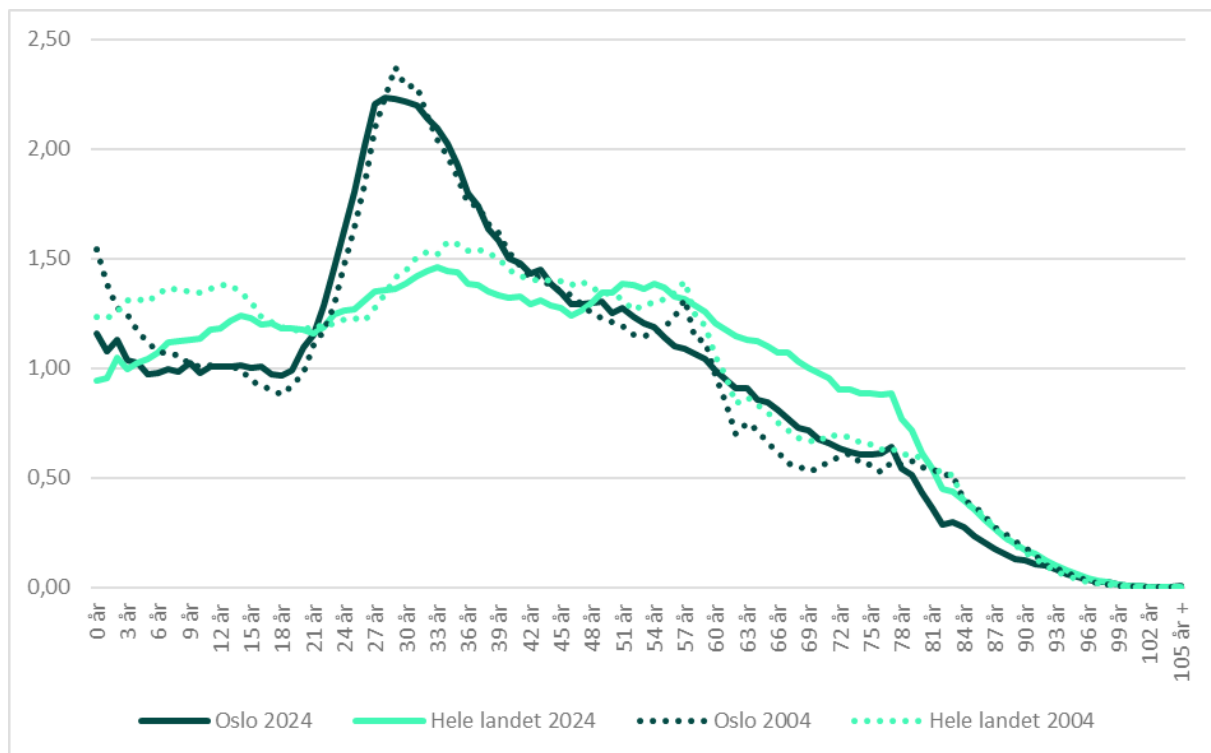
Oslo er en by som mange flytter til fra andre steder i Norge, men samtidig er det også mange som flytter ut av byen. De siste årene har flere flyttet ut av Oslo, til andre kommuner, enn fra andre kommuner til Oslo. Flyttereignskapet innenlands har dermed bidratt til å dempe befolkningsveksten i Oslo. Derimot har antallet innvandringer til Oslo, de siste årene, oversteget antall utvandring, og dermed bidratt til befolkningsvekst. Det har vært stor variasjon i nettoinnflyttingen til Oslo de siste årene, først som følge av høy utflytting under pandemien og deretter som følge av flyktninger fra Ukraina.

Aldersprofilen

Oslo har en alderssammensetning som skiller seg betydelig fra alderssammensetningen i landet som helhet. Oslo har en større andel barnehagebarn enn landet, men en lavere andel skolebarn.

Videre har Oslo en vesentlig høyere andel unge voksne enn landet og gjennomgående noe lavere andeler i 45-årsalderen og eldre enn landet.

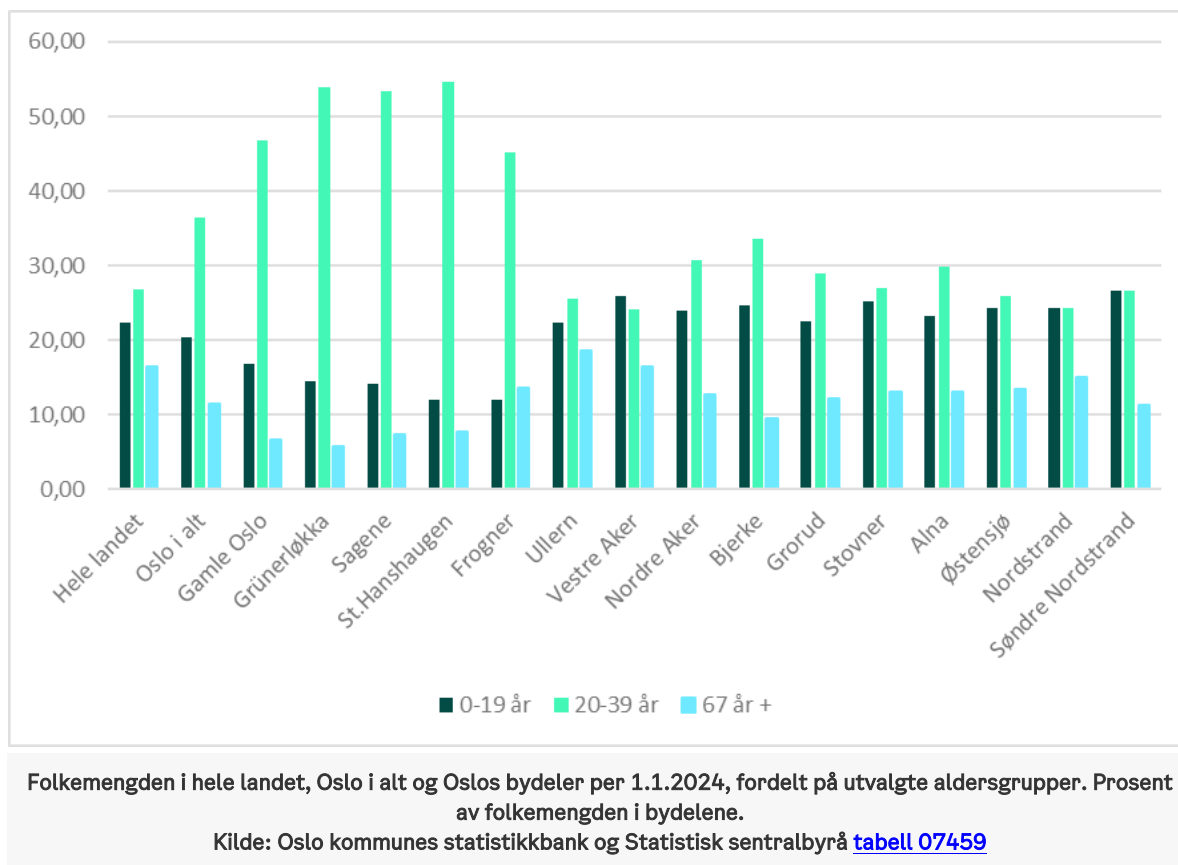
Aldersprofilen til Oslo holdes ved like av et gjentakende livsfasebasert flyttemønster. De høye andelenene i ung voksen-alder skyldes kraftig tilflytting i forbindelse med studier og jobb blant unge voksne. Mange unge voksne stifter familie i Oslo, men flytter ut av kommunen mens barna er relativt små. Dette aldersbestemte flyttemønsteret har holdt seg stabilt over mange år, og gjør at Oslo bevarer de tydeligste kjennetegnene i aldersprofilen sin år etter år, med et toppunkt på rundt 30 års alder. I løpet av de siste 20 årene har imidlertid fordelingen jevnet seg noe ut mellom alderstrinnene. Som ellers i Norge, har andelen 60 år og eldre i Oslo, blitt større i perioden.

Befolkningen fordelt etter alder per 1.1. 2004 og 2024. Prosent av folkemengden i Oslo og hele landet.

Kilde: [Statistisk sentralbyrå \(tabell 07459\)](#)

Det er store variasjoner i alderssammensetningen når vi sammenligner de ulike bydelene i Oslo. Det er i de indre bydelene vi finner den store dominansen av unge voksne, mens de ytre bydelene har større andeler barn og eldre.

Forventet befolkningsutvikling

Når det for eksempel skal planlegges for skole- og barnehagekapasitet er det av betydning hvordan befolkningen utvikler seg i ulike deler av byen. Planene må derfor løpende tilpasses utviklingen i befolkningen. Oslo har i en rekke år hatt en svært høy befolkningsvekst som har krevd store investeringer. Det tar tid å øke kapasiteten f.eks. innenfor skolesektoren. Det er derfor viktig at tidsperspektivet i planleggingen strekker seg noe lenger enn økonomiplanperioden. Oslo har derfor lagt stor vekt på å lage oppdaterte framskrivninger hvert år for å fange opp endringer i befolkningsutviklingen. Små endringer i fødselsrater kan gi relativt store utslag i etterspørselen etter barnehager, og på litt sikt også skoler. Her er det også en utfordring i framskrivingene at mange barn flytter ut av Oslo før de når skolealder. Små endringer i flyttemønsteret kan gi betydelige utslag i størrelsen på barnebefolkningen.

Gitt forutsetningene i befolkningsframskrivingen, forventes det en fortsatt ung aldersprofil i 2050. Det skyldes blant annet at det nevnte flyttemønsteret med påfyll av unge voksne forventes å vedvare. Det er likevel blant de eldre at det er forventet sterkest vekst.

For befolkningen totalt forventes det en vekst fram mot 2050 på om lag 15 %, gitt forutsetningene i mellomalternativet. De aller fleste aldersgrupper antas å få befolkningsvekst fram mot 2050, men det vil bli store forskjeller i veksttakten mellom aldersgruppene.

I prosent er det i de eldste aldersgruppene det forventes størst vekst. Den store økningen kommer av at dagens eldrebefolkning, som er født i de relativt små mellomkrigskullene, gradvis vil bli etterfulgt av de langt større etterkrigskullene. Det første store etterkrigskullet, født i 1946, fyller 80 år i 2026. Aldersgruppen 80-89 år forventes øke med over 30 % i løpet av

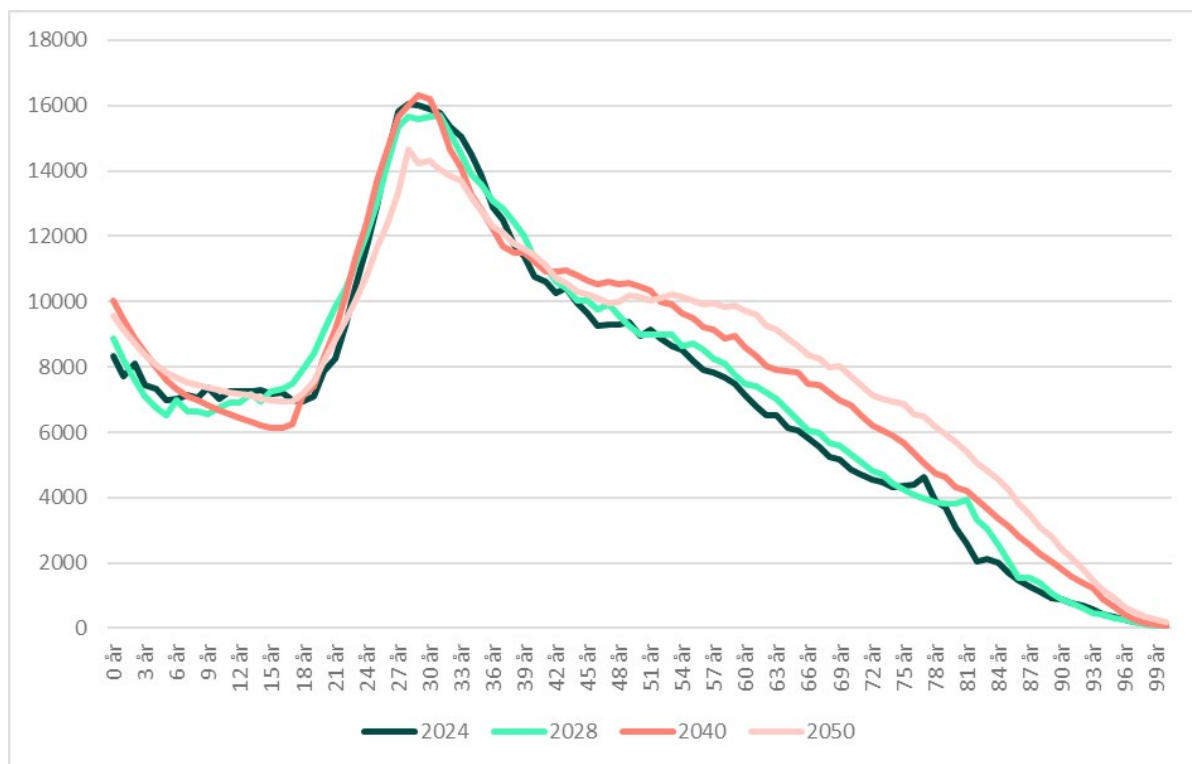
økonomiplanperioden. Det er imidlertid fortsatt noen år før antall personer over 90 år forventes å øke markant. I perioden mellom 2040 og 2050 forventer vi mer enn en dobling av eldre innbyggere, både i aldersgruppen 80-89 år og i aldersgruppen 90 år og eldre.

Den forventede utviklingen gjenspeiles i de kommunale eiendomsforetakenes investeringsbudsjetter for den kommende økonomiplanperioden (2025-2028), der investeringene i sykehjem, Omsorg+ og andre lokale omsorgsboliger fortsatt vil være høye. Sammenlignet med vedtatt økonomiplan vil imidlertid nivået bli tatt ned noe de første to årene i byrådets forslag til ny økonomiplan. Beregnet demografiskompensasjon til bydelene i kommende økonomiplan er også hovedsakelig kostnader til helse- og omsorgstjenester.

Barnebefolkningen påvirkes av nedgangen i fruktbarhet. Det ser man blant annet på utviklingen i antall barn i barnehagealder som har gått ned og som forventes å fortsette å avta litt i løpet av økonomiplanperioden. På noe lengre sikt forventes antall barn i barnehagealder å øke igjen. Det tas utgangspunkt i framskrivningene, i kombinasjon med vurderinger av en realistisk økning i dekningsgrad, når det planlegges endringer og investeringer på barnehageområdet.

I økonomiplanperioden forventes det noe vekst også i de yrkesaktive aldersgruppene, men mest blant de over 50 år. På lengre sikt, fram mot 2050, forventes det et imidlertid en nedgang blant unge voksne. Det forventes en stagnasjon i innflyttingen av unge voksne utover i framskrivingsperioden kombinert med stadig høy utflytting av barnefamilier. Det vil etter hvert kunne føre til nedgang i aldersgruppene 19-29 år og 30-39 år. Dette er imidlertid den aldersgruppen som påvirkes mest av inn- og utflytting og inn- og utvandring, som er de mest usikre av forutsetningene som ligger til grunn for befolkningsframskrivingen. Dersom innvandringen eller innflyttingen blir annerledes enn anslått, er det denne aldersgruppen som vil påvirkes mest.

Oslo kommunes investeringsutgifter i prosent av driftsinntekter har ligget over øvrige større kommuner og resten av landet, korrigert for VAR-sektor (vann og avløp) de seneste årene. Alle ovenfor nevnte demografidrevne faktorer forventes å bidra til at dette vil vedvare også i inneværende økonomiplanperiode og årene fremover.

Antall personer bosatt i Oslo etter alder. Statistikk 2024 og framskrevet 2028, 2040 og 2050.
Mellomalternativet til Oslo kommunes framskriving 2023.
Kilde: Oslo kommunes statistikkbank (tabell: BEF003)

Tabell. Aldersfordelingen i Oslo, statistikk per 2024 og framskriving fra 2023
(mellomalternativet)

	Faktisk 2024	Framskrevet 2028	Framskrevet 2030	Framskrevet 2040	Framskrevet 2050	Endring i prosent 2024- 28	Endring i prosent 2024- 40	Endring i prosent 2024- 50
0 år	8 328	8 862	9 133	10 021	9 572	6,4	20,3	14,9
1-5 år	37 613	36 125	37 279	42 355	42 098	-4	12,6	11,9
6-12 år	50 115	47 395	45 726	47 897	51 667	-5,4	-4,4	3,1
13-15 år	21 723	21 387	20 961	18 673	21 122	-1,5	-14	-2,8
16-18 år	21 140	22 729	22 273	19 486	21 036	7,5	-7,8	-0,5
19-29 år	129 859	134 803	136 556	135 105	121 057	3,8	4	-6,8
30-39 år	138 986	138 787	137 091	133 491	129 642	-0,1	-4	-6,7
40-49 år	98 888	102 034	104 326	107 742	104 582	3,2	9	5,8
50-66 år	128 220	134 166	137 306	152 060	163 850	4,6	18,6	27,8
67-79 år	59 801	61 614	63 413	78 633	92 484	3	31,5	54,7
80-89 år	18 344	24 288	26 337	32 251	42 920	32,4	75,8	134
90 år+	4 693	4 474	4 718	8 872	12 600	-4,7	89	168,5
I alt	717 710	736 664	745 119	786 586	812 630	2,6	9,6	13,2

Hovedoversikter

Hovedoversikter - samlet Bykassen og foretak

Nedenfor følge konsoliderte hovedoversikter (bykassen + foretakene).

Konsolidert bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

(Beløp i 1000 kr)	Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Rammetilskudd	-12 996 000	-15 357 000	-16 182 000	-16 229 000	-16 309 000
Inntekts- og formueskatt	-46 580 000	-47 235 113	-46 183 113	-46 283 113	-46 383 113
Eiendomsskatt	-2 095 000	-1 940 000	-1 950 000	-1 960 000	-1 970 000
Andre generelle driftsinntekter	-1 374 730	-1 341 376	-1 249 638	-1 106 000	-1 027 848
Sum generelle driftsinntekter	-63 045 730	-65 873 489	-65 564 751	-65 578 113	-65 689 961
Sum bevilgninger drift, netto	59 830 716	62 302 552	60 289 835	59 233 079	58 849 027
Avskrivninger	2 267 994	2 409 562	2 409 562	2 409 562	2 409 562
Sum netto driftsutgifter	62 098 710	64 712 114	62 699 397	61 642 641	61 258 589
Brutto driftsresultat	-947 020	-1 161 375	-2 865 354	-3 935 472	-4 431 372
Eksterne renteinntekter	-757 692	-1 030 538	-1 097 544	-1 127 544	-1 155 544
Konserninterne renteinntekter	-80 000	-92000	-63000	-34000	-5000
Utbytter	-1 600 000	-1 950 000	-2 000 000	-2 050 000	-2 100 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Eksterne renteutgifter	220 619	477 195	512 602	526 531	560 275
Konserninterne renteutgifter	2 501 300	2 681 900	3 272 041	3 735 720	4 217 985
Eksterne avdrag på lån	61 501	0	0	0	0
Konserninterne avdrag på lån	2 823 900	3 127 919	3 765 372	4 023 397	4 053 978
Netto finansutgifter	3 169 628	3 214 476	4 389 471	5 074 104	5 571 694
Motpost avskrivninger	-2 267 994	-2 409 562	-2 409 562	-2 409 562	-2 409 562
Netto driftsresultat	-45 386	-356 461	-885 445	-1 270 930	-1 269 240
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering - generell	268 060	444 699	517 583	752 009	356 810
Overføring til investering - fond	668 315	763 395	434 185	536 572	591 685
Bruk av bundne driftsfond	-309 708	-292 495	-257 495	-321 995	-414 995
Avsetning til bundne driftsfond	386 300	266 800	231 800	333 231	597 959
Bruk av disposisjonsfond	-1 663 376	-1 146 553	-416 615	-299 502	-261 615
Avsetning til disposisjonsfond	695 795	320 615	375 987	270 615	399 396
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	45 386	356 461	885 445	1 270 930	1 269 240
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Konsolidert bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

(Beløp i 1000 kr)		Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Bykasse virksomheter:						
Bydelene (HLS, SET og UTD)	Nettoutgift	30 710 086	31 948 128	31 588 828	31 487 173	31 482 710
Helse (HLS)	Nettoutgift	3 507 353	3 634 721	3 595 871	3 578 542	3 561 641
Sosiale tjenester (SET)	Nettoutgift	2 113 665	2 265 654	2 183 218	2 195 499	2 207 841
Utdanning (UTD)	Nettoutgift	18 602 014	19 411 751	19 176 142	19 168 668	19 080 470
Byutvikling (BYU)	Nettoutgift	707 438	704 118	684 780	676 460	668 330
Miljø og samferdsel (MOS)	Nettoutgift	4 826 966	5 058 472	5 019 382	4 932 025	4 818 578
Miljø og samferdsel - selvfinsierende (MOS)	Nettoutgift	-1 751 966	-2 289 372	-2 924 089	-3 653 102	-3 702 454
Kultur og næring (KON)	Nettoutgift	3 020 656	3 203 832	3 152 532	3 159 608	3 147 195
Byrådslederens kontor (BLK)	Nettoutgift	802 338	824 931	807 424	802 464	797 437
Finans (FIN)	Nettoutgift	1 355 696	1 389 348	1 356 425	1 338 635	1 323 970
Bystyrets organer (BYS)	Nettoutgift	242 298	319 139	247 803	312 943	249 715
Avsetningskapitler (FIN)	Nettoutgift	516 039	653 611	592 060	881 990	1 201 138
Finansposter (FIN)	Nettoutgift	-1 698 739	-1 685 577	-1 647 555	-1 640 399	-1 597 499
Sum sektorene - bykasse	Nettoutgift	62 953 844	65 438 756	63 832 821	63 240 506	63 239 072
Sum kommunale foretak - netto utgift ekskl. finanstransaksjoner		-3 123 128	-3 136 204	-3 542 986	-4 007 427	-4 390 045
Sum konsern - bykasse og KF		59 830 716	62 302 552	60 289 835	59 233 079	58 849 027

Konsolidert bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

(Beløp i 1000 kr)	Dok 3/2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Investeringer i varige driftsmidler	23 112 807	23 774 043	20 132 347	18 902 390	13 134 059
Fordelte utgifter/internsalg	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	69 000	54 000	64 000	111 000	34 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0
Eksterne utlån av egne midler	943 000	1 643 000	300 000	400 000	250 000
Interne utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Eksterne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Interne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	24 124 807	25 471 043	20 496 347	19 413 390	13 418 059
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 730 876	-1 643 469	-1 611 617	-1 652 712	-1 357 541
Tilskudd fra andre	-4 349 819	-5 002 900	-4 860 835	-4 334 971	-2 278 500
Salg av varige driftsmidler	-276 000	-376 000	-366 000	-366 000	-366 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Mottatte eksterne avdrag på utlån av egne midler	-212 000	-277 000	-277 000	-317 000	-277 000
Mottatte interne avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av eksterne lån	0	0	0	0	0
Bruk av interne lån	-16 551 477	-16 882 944	-12 505 751	-11 476 540	-8 279 179
Sum investeringsinntekter	-23 270 172	-24 332 313	-19 771 203	-18 297 223	-12 708 220
Videreutlån	2 006 000	1 806 000	1 806 000	1 806 000	1 806 000
Bruk av lån til videreutlån	-2 000 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
Avdrag på lån til videreutlån	975 000	968 326	1 013 487	1 062 284	1 112 674
Mottatte avdrag på videreutlån	-915 000	-861 000	-861 000	-861 000	-861 000
Netto utgifter videreutlån	66 000	113 326	158 487	207 284	257 674

(Beløp i 1000 kr)	Dok 3/2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Overføring fra drift - generell	-268 060	-444 699	-517 583	-752 009	-356 810
Overføring fra drift - fond	-668 315	-763 395	-434 185	-536 572	-591 685
Bruk av bundne investeringsfond	0	-44 342	0	-35 250	-19 398
Avsetning til bundne investeringsfond	15 740	380	68 137	380	380
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-920 635	-1 252 056	-883 631	-1 323 451	-967 513
Fremført til dekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0

Konsolidert bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

(Beløp i 1000 kr)		Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Bykasse virksomheter:						
Bydelene (HLS, SET og UTD)	Utgift	79 350	67 000	58 000	58 000	48 000
Helse (HLS)	Utgift	179 559	307 066	60 000	52 400	77 500
Sosiale tjenester (SET)	Utgift	9 390	9 100	8 700	8 700	8 700
Utdanning (UTD)	Utgift	190 900	229 100	213 100	164 100	45 000
Byutvikling (BYU)	Utgift	169 250	224 250	168 250	168 250	168 250
Miljø og samferdsel (MOS)	Utgift	5 405 134	5 905 953	6 033 931	5 254 715	3 314 095
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	Utgift	7 225 545	7 512 622	4 696 200	3 549 894	2 009 970
Kultur og næring (KON)	Utgift	886 300	666 000	346 159	219 300	123 700
Byrådslederens kontor (BLK)	Utgift	126 842	89 738	4 085	4 150	4 300
Finans (FIN)	Utgift	287 800	422 925	121 775	112 650	107 650
Bystyrets organer (BYS)	Utgift	16 750	0	0	0	0
Avsetningskapitler (FIN)	Utgift	0	0	0	0	0
Overføringsposter	Utgift	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler - bykasse	Utgift	14 576 820	15 433 754	11 710 200	9 592 159	5 907 165
Tilskudd til andres investeringer		241 000	278 000	172 000	183 000	38 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		0	0	0	0	0
Utlån av egne midler		943 000	1 643 000	300 000	400 000	250 000
Tilskudd til KF fra bykasse		-172 000	-224 000	-108 000	-72 000	-4 000
Sum bevilgning investeringer - bykasse		15 588 820	17 130 754	12 074 200	10 103 159	6 191 165
Kommunale foretak:						
Oslo Havn KF (KON)		457 750	528 250	195 450	346 250	187 500
Boligbygg Oslo KF (KON)		700 000	605 000	495 000	495 000	355 000
Oslobygg KF (KON)		7 378 237	7 207 039	7 731 697	8 468 981	6 684 394
Investeringer i varige driftsmidler - KF		8 535 987	8 340 289	8 422 147	9 310 231	7 226 894
Tilskudd til andres investeringer		0	44 800	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		0	0	0	0	0
Utlån av egne midler		0	0	0	0	0
Tilskudd til bykasse fra KF		0	-44 800	0	0	0
Sum bevilgning investeringer - KF		8 535 987	8 340 289	8 422 147	9 310 231	7 226 894
Bevilgning investeringer - Oslo kommune		24 124 807	25 471 043	20 496 347	19 413 390	13 418 059

Hovedoversikter - Bykassen

Årsbudsjett 2025

Årsbudsjett drift – bykassen

Beløp i 1000 kr		Regnskap 2023	Dok 3/2024	Budsjett 2025
Bydelene (HLS, SET og UTD)	Utgift	35 707 150	35 756 374	36 359 118
	Inntekt	-6 111 898	-5 046 288	-4 410 990
Helse (HLS)	Utgift	8 480 976	8 572 830	8 919 750
	Inntekt	-4 889 979	-5 065 477	-5 285 029
Sosiale tjenester (SET)	Utgift	4 889 757	3 625 181	3 887 341
	Inntekt	-2 066 897	-1 511 516	-1 621 687
Utdanning (UTD)	Utgift	19 606 027	20 401 564	21 281 485
	Inntekt	-2 527 294	-1 799 550	-1 869 734
Byutvikling (BYU)	Utgift	1 093 364	1 167 975	1 182 845
	Inntekt	-720 679	-460 537	-478 727
Miljø og samferdsel (MOS)	Utgift	7 706 852	6 599 188	6 918 066
	Inntekt	-2 609 510	-1 772 222	-1 859 594
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	Utgift	2 456 333	2 656 295	2 699 451
	Inntekt	-3 771 895	-4 408 261	-4 988 823
Kultur og næring (KON)	Utgift	4 081 185	3 635 790	3 840 329
	Inntekt	-765 129	-615 134	-636 497
Byrådslederens kontor (BLK)	Utgift	914 940	863 338	887 819
	Inntekt	-114 536	-61 000	-62 888
Finans (FIN)	Utgift	2 152 656	2 199 194	2 262 593
	Inntekt	-874 428	-843 498	-873 245
Bystyrets virksomheter (BYS)	Utgift	332 935	279 147	364 397
	Inntekt	-40 580	-36 849	-45 258
Avsetningskapitler (FIN)	Utgift	-302 515	700 876	838 448
	Inntekt	-176 699	-184 837	-184 837
Finansposter (FIN)	Utgift	67 491	1 530	1 530
	Inntekt	-1 659 032	-1 700 269	-1 687 107
Sum sektorene	Utgift	87 187 151	86 459 282	89 443 172
Sum sektorene	Inntekt	-26 328 556	-23 505 438	-24 004 416
Sum sektorene	Nettoutgift	60 858 595	62 953 844	65 438 756

Beløp i 1000 kr	Regnskap 2023	Dok 3/2024	Budsjett 2025
Rammetilskudd	-11 731 499	-12 996 000	-15 357 000
Inntekts- og formueskatt	-45 630 532	-46 580 000	-47 235 113
Eiendomsskatt	-2 041 852	-2 095 000	-1 940 000
Andre generelle driftsinntekter	-1 394 454	-1 374 730	-1 341 376
Sum generelle driftsinntekter	-60 798 336	-63 045 730	-65 873 489
Sum bevilgninger drift, netto	60 858 595	62 953 844	65 438 756
Avskrivninger	1 932 248	0	0
Sum netto driftsutgifter	62 790 843	62 953 844	65 438 756
Brutto driftsresultat	1 992 507	-91 886	-434 733
Eksterne renteinntekter	-963 754	-745 000	-1 016 994
Konserninterne renteinntekter	-167 924	-80 000	-92 000
Utbytter	-2 100 000	-1 600 000	-1 950 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0
Eksterne renteutgifter	344 533	171 500	436 187
Konserninterne renteutgifter	509 589	738 100	924 000
Eksterne avdrag på lån	28 211	0	0
Konserninterne avdrag på lån	3 491 492	1 798 700	2 020 719
Netto finansutgifter	1 142 147	283 300	321 912
Motpost avskrivninger	-1 932 248	0	0
Netto driftsresultat	1 202 406	191 414	-112 821
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:			
Overføring til investering - generell	369 403	31 260	201 059
Overføring til investering - fond	467 266	497 365	483 985
Overføring til investering - virksomhetene samlet	40 826	0	0
Bruk av bundne driftsfond	-1 953 506	-309 708	-292 495
Avsetning til bundne driftsfond	1 872 714	386 300	266 800
Bruk av disposisjonsfond	-5 791 769	-1 492 426	-867 143
Avsetning til disposisjonsfond	3 792 661	695 795	320 615
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-1 202 406	-191 414	112 821
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0

Årsbudsjett investering – bykassen

(tall i 1000 kr)		Regnskap 2023	Dok 3 2024	Budsjett 2025
Bykasse virksomheter:				
Bydelene (HLS, SET og UTD)	Utgift	99 266	79 350	67 000
Helse (HLS)	Utgift	269 510	179 559	307 066
Sosiale tjenester (SET)	Utgift	23 321	9 390	9 100

(tall i 1000 kr)		Regnskap 2023	Dok 3 2024	Budsjett 2025
Utdanning (UTD)	Utgift	198 543	190 900	229 100
Byutvikling (BYU)	Utgift	70 282	169 250	224 250
Miljø og samferdsel (MOS)	Utgift	4 259 296	5 405 134	5 905 953
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	Utgift	5 108 333	7 225 545	7 512 622
Kultur og næring (KON)	Utgift	374 956	886 300	666 000
Byrådslederens kontor (BLK)	Utgift	90 382	126 842	89 738
Finans (FIN)	Utgift	402 584	287 800	422 925
Bystyrets organer (BYS)	Utgift	0	16750	0
Avsetningskapitler (FIN)	Utgift	4 758	0	0
Overføringsposter	Utgift	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler - bykasse	Utgift	10 901 232	14 576 820	15 433 754
Tilskudd til andres investeringer		858 607	241 000	278 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		10 750	0	0
Utlån av egne midler			943 000	1 643 000
Interne avdrag på lån		1 000 000		
Sum bevilgning investeringer - bykasse		12 770 589	15 760 820	17 354 754

(beløp i 1000 kr)	Regnskap 2023	Dok 3 2024	Budsjett 2025
Investeringer i varige driftsmidler	10 901 232	14 576 820	15 433 754
Fordelte utgifter/internsalg	858 607	0	0
Tilskudd til andres investeringer	10 750	241 000	278 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		0	0
Eksterne utlån av egne midler		943 000	1 643 000
Interne utlån av egne midler		0	0
Eksterne avdrag på lån		0	0
Interne avdrag på lån	1 000 000	0	0
Sum investeringsutgifter	12 770 589	15 760 820	17 354 754
Kompensasjon for merverdiavgift	-440 026	-493 709	-456 968
Tilskudd fra andre	-4 202 364	-4 099 819	-4 486 700
Salg av varige driftsmidler	-221 018	-210 000	-310 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0
Mottatte eksterne avdrag på utlån av egne midler	-1 469 321	-212 000	-277 000
Mottatte interne avdrag på utlån av egne midler	0	0	0
Bruk av eksterne lån	0	0	0
Bruk av interne lån	-9 442 149	-10 298 407	-11 208 406
Sum investeringsinntekter	-15 774 880	-15 313 935	-16 739 074
Videreutlån	1 658 024	2 006 000	1 806 000
Bruk av lån til videreutlån	-1 654 542	-2 000 000	-1 800 000
Avdrag på lån til videreutlån	921 458	975 000	968 326
Mottatte avdrag på videreutlån	-670 429	-915 000	-861 000
Netto utgifter videreutlån	254 512	66 000	113 326
Overføring fra drift - generell	-369 403	-31 260	-201 059
Overføring fra drift - fond	-467 266	-497 365	-483 985
Overføring fra drift - virksomhetene	-40 826	0	0
Bruk av bundne investeringsfond	-513 167	0	0
Avsetning til bundne investeringsfond	433 144	15 740	380
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	-44342
Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	9 172 388	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	8 214 870	-512 885	-729 006
Fremført til dekning i senere år udekket beløp	5 465 092	0	0

Bykasse - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første ledd

Økonomiplan driftsbudsjettet - bykassen (Beløp i 1000 kr)	Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Rammetilskudd	-12 996 000	-15 357 000	-16 182 000	-16 229 000	-16 309 000
Inntekts- og formueskatt	-46 580 000	-47 235 113	-46 183 113	-46 283 113	-46 383 113
Eiendomsskatt	-2 095 000	-1 940 000	-1 950 000	-1 960 000	-1 970 000
Andre generelle driftsinntekter	-1 374 730	-1 341 376	-1 249 638	-1 106 000	-1 027 848
Sum generelle driftsinntekter	-63 045 730	-65 873 489	-65 564 751	-65 578 113	-65 689 961
Sum bevilgninger drift, netto	62 953 844	65 438 756	63 832 821	63 240 506	63 239 072
Avskrivninger	0	0	0	0	0
Sum netto driftsutgifter	62 953 844	65 438 756	63 832 821	63 240 506	63 239 072
Brutto driftsresultat	-91 886	-434 733	-1 731 930	-2 337 607	-2 450 889
Eksterne renteinntekter	-745 000	-1 016 994	-1 084 000	-1 114 000	-1 142 000
Konserninterne renteinntekter	-80 000	-92 000	-63 000	-34 000	-5 000
Utbytter	-1 600 000	-1 950 000	-2 000 000	-2 050 000	-2 100 000
Gevinster og tap på finansielle omløpsmidler	0	0	0	0	0
Eksterne renteutgifter	171 500	436 187	471 594	485 523	519 267
Konserninterne renteutgifter	738 100	924 000	1 259 141	1 427 720	1 579 085
Eksterne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Konserninterne avdrag på lån	1 798 700	2 020 719	2 513 572	2 609 797	2 596 578
Netto finansutgifter	283 300	321 912	1 097 307	1 325 040	1 447 930
Motpost avskrivninger	0	0	0	0	0
Netto driftsresultat	191 414	-112 821	-634 623	-1 012 567	-1 002 959
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:					
Overføring til investering - generell	31 260	201 059	372 133	493 646	219 310
Overføring til investering - fond	497 365	483 985	434 185	498 685	591 685
Bruk av bundne driftsfond	-309 708	-292 495	-257 495	-321 995	-414 995
Avsetning til bundne driftsfond	386 300	266 800	231 800	333 231	597 959
Bruk av disposisjonsfond	-1 492 426	-867 143	-416 615	-261 615	-261 615
Avsetning til disposisjonsfond	695 795	320 615	270 615	270 615	270 615
Dekning av tidligere års merforbruk	0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat	-191 414	112 821	634 623	1 012 567	1 002 959
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)	0	0	0	0	0

Bykasse - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 andre ledd

Økonomiplan driftsbudsjettet - bykassen (Beløp i 1000 kr)		Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Bykasse virksomheter:						
Bydelene (HLS, SET og UTD)	Nettoutgift	30 710 086	31 948 128	31 588 828	31 487 173	31 482 710
Helse (HLS)	Nettoutgift	3 507 353	3 634 721	3 595 871	3 578 542	3 561 641
Sosiale tjenester (SET)	Nettoutgift	2 113 665	2 265 654	2 183 218	2 195 499	2 207 841

Økonomiplan driftsbudsjettet - bykassen (Beløp i 1000 kr)		Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Utdanning (UTD)	Nettoutgift	18 602 014	19 411 751	19 176 142	19 168 668	19 080 470
Byutvikling (BYU)	Nettoutgift	707 438	704 118	684 780	676 460	668 330
Miljø og samferdsel (MOS)	Nettoutgift	4 826 966	5 058 472	5 019 382	4 932 025	4 818 578
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	Nettoutgift	-1 751 966	-2 289 372	-2 924 089	-3 653 102	-3 702 454
Kultur og næring (KON)	Nettoutgift	3 020 656	3 203 832	3 152 532	3 159 608	3 147 195
Byrådslederens kontor (BLK)	Nettoutgift	802 338	824 931	807 424	802 464	797 437
Finans (FIN)	Nettoutgift	1 355 696	1 389 348	1 356 425	1 338 635	1 323 970
Bystyrets virksomheter (BYS)	Nettoutgift	242 298	319 139	247 803	312 943	249 715
Avsetningskapitler (FIN)	Nettoutgift	516 039	653 611	592 060	881 990	1 201 138
Finansposter (FIN)	Nettoutgift	-1 698 739	-1 685 577	-1 647 555	-1 640 399	-1 597 499
Sum sektorene - bykasse	Nettoutgift	62 953 844	65 438 756	63 832 821	63 240 506	63 239 072

Bykasse - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første ledd

(Beløp i 1000 kr)	Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Investeringer i varige driftsmidler	14 576 820	15 433 754	11 710 200	9 592 159	5 907 165
Fordelte utgifter/internsalg	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	241 000	278 000	172 000	183 000	38 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0
Eksterne utlån av egne midler	943 000	1 643 000	300 000	400 000	250 000
Interne utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Eksterne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Interne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	15 760 820	17 354 754	12 182 200	10 175 159	6 195 165
Kompensasjon for merverdiavgift	-493 709	-456 968	-342 117	-265 212	-254 041
Tilskudd fra andre	-4 099 819	-4 486 700	-4 860 835	-4 194 600	-2 278 500
Salg av varige driftsmidler	-210 000	-310 000	-300 000	-300 000	-300 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Mottatte eksterne avdrag på utlån av egne midler	-212 000	-277 000	-277 000	-317 000	-277 000
Mottatte interne avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av eksterne lån	0	0	0	0	0
Bruk av interne lån	-10 298 407	-11 208 406	-5 822 554	-4 278 430	-2 513 285
Sum investeringsinntekter	-15 313 935	-16 739 074	-11 602 506	-9 355 242	-5 622 826
Videreutlån	2 006 000	1 806 000	1 806 000	1 806 000	1 806 000
Bruk av lån til videreutlån	-2 000 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000	-1 800 000
Avdrag på lån til videreutlån	975 000	968 326	1 013 487	1 062 284	1 112 674
Mottatte avdrag på videreutlån	-915 000	-861 000	-861 000	-861 000	-861 000
Netto utgifter videreutlån	66 000	113 326	158 487	207 284	257 674
Overføring fra drift - generell	-31 260	-201 059	-372 133	-493 646	-219 310
Overføring fra drift - fond	-497 365	-483 985	-434 185	-498 685	-591 685
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetning til bundne investeringsfond	15 740	380	68 137	380	380
Bruk av ubundet investeringsfond	0	-44 342	0	-35 250	-19 398
Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-512 885	-729 006	-738 181	-1 027 201	-830 013

Fremført til dekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0

Bykasse - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 andre ledd

(Beløp i 1000 kr)		Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Bykasse virksomheter:						
Bydelene (HLS, SET og UTD)	Utgift	79 350	67 000	58 000	58 000	48 000
Helse (HLS)	Utgift	179 559	307 066	60 000	52 400	77 500
Sosiale tjenester (SET)	Utgift	9 390	9 100	8 700	8 700	8 700
Utdanning (UTD)	Utgift	190 900	229 100	213 100	164 100	45 000
Byutvikling (BYU)	Utgift	169 250	224 250	168 250	168 250	168 250
Miljø og samferdsel (MOS)	Utgift	5 405 134	5 905 953	6 033 931	5 254 715	3 314 095
Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)	Utgift	7 225 545	7 512 622	4 696 200	3 549 894	2 009 970
Kultur og næring (KON)	Utgift	886 300	666 000	346 159	219 300	123 700
Byrådslederens kontor (BLK)	Utgift	126 842	89 738	4 085	4 150	4 300
Finans (FIN)	Utgift	287 800	422 925	121 775	112 650	107 650
Bystyrets organer (BYS)	Utgift	16750	0	0	0	0
Avsetningskapitler (FIN)	Utgift	0	0	0	0	0
Overføringsposter	Utgift	0	0	0	0	0
Investeringer i varige driftsmidler - bykasse	Utgift	14 576 820	15 433 754	11 710 200	9 592 159	5 907 165
Tilskudd til andres investeringer		241 000	278 000	172 000	183 000	38 000
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper		0	0	0	0	0
Utlån av egne midler		943 000	1 643 000	300 000	400 000	250 000
Sum bevilgning investeringer - bykasse		15 760 820	17 354 754	12 182 200	10 175 159	6 195 165

Fondsutvikling – Bykassen

Avsetning til fond	(Beløp i 1000 kr)		2025	2026	2027	2028
15400	Avsetning til disposisjonsfond	940	0	0	0	0
15410	Avsetning til Vintervedlikeholdsfond	940	50 000			
15419	Avsetning til Fond for samferdselsformål	940	261 615	261 615	261 615	261 615
15421	Avsetning til Energigjenvinningsfond husholdningsfond	940	0	0	0	0
15425	Avsetning til Fond for tap på lånegarantier	940	9 000	9 000	9 000	9 000
	Sum ubunde avsetninger		320 615	270 615	270 615	270 615
15502	Avsetninger til Skogavgiftsfondet	950	300	300	300	300
15506	Avsetninger til Selvkostfond Feiervesenet	950	0	0	0	0
15507	Avsetninger til Klima- og energifond	950	13 000	13 000	13 000	13 000
15508	Avsetninger til Tapsfond	950	33 000	33 000	33 000	33 000
15509	Avsetninger til Selvkostfond Renovasjon	950	0	0	36 047	112 378
15510	Avsetninger til Selvkostfond Vann	950	0	0	884	96 281
15512	Avsetninger til Fond Oslopakke 3 bompenger	950	220 500	185 500	250 000	343 000
	Sum bunde avsetninger		266 800	231 800	333 231	597 959
	Sum avsetninger til driftsfond		587 415	502 415	603 846	868 574
Bruk av driftsfond			2025	2026	2027	2028
19400	Bruk av disposisjonsfond	940	-268 728	0	0	0

Avsetning til fond	(Beløp i 1000 kr)		2025	2026	2027	2028
19409	Bruk av fond for avsetning driftsmidler	940	-72 000	-55 000	0	0
19416	Bruk av Fond for investeringer MOS	940	-14 800	0	0	0
19417	Bruk av Fond driftsmidler	940	-250 000	-100 000	0	0
19419	Bruk av Fond for samferdselsformål	940	-261 615	-261 615	-261 615	-261 615
19425	Bruk av Fond for tap på lånegarantier	940	0	0	0	0
19427	Bruk av fond for koronareparasjon	940	0	0	0	0
	Sum bruk av ubunde driftsfond		-867 143	-416 615	-261 615	-261 615
19502	Bruk av Skogavgiftsfondet	950	-320	-320	-320	-320
19506	Bruk av Selvkostfond Feiervesenet	950	0	0	0	0
19507	Bruk av Klima- og energifond	950	-71 675	-71 675	-71 675	-71 675
19512	Bruk av Fond Oslopakke 3 bompenger	950	-220 500	-185 500	-250 000	-343 000
	Sum bruk av bunde driftsfond		-292 495	-257 495	-321 995	-414 995
	Sum bruk av driftsfond		-1 159 638	-674 110	-583 610	-676 610
	Netto avsetninger/bruk i driftsbudsjettet		-572 223	-171 695	20 236	191 964
Investerings-						
budsjettet:						
Avsetning til fond			2025	2026	2027	2028
5583	Avsetninger til bundet investeringsfond - grunneierbidrag	959	0	67 757	0	0
5581	Avsetninger til Fond for offentlige tilfluktsrom	959	380	380	380	380
	Sum avsetning til bundet investeringsfond		380	68 137	380	380
Bruk av fond						
9583	Bruk av bundet investeringsfond - grunneierbidrag	959	-44 342	0	-35 250	-19 398
	Sum bruk av bundet investeringsfond		-44 342	0	-35 250	-19 398
	Netto avsetninger i investeringsbudsjettet		-43 962	68 137	-34 870	-19 018
Overføring av driftsfond til bruk i investering						
15711	Overføring til investering, Fond for samferdselsformål	980	261 615	261 615	261 615	261 615
15714	Overføring til investering, Fond for investeringer MOS	980	14 800	0	0	0
	Bruk av ubundet driftsfond		276 415	261 615	261 615	261 615
15730	Overføring til investering, Fond for Oslopakke 3 til investeringer	980	207 250	172 250	236 750	329 750
15731	Overføring til investering, Skogavgiftsfondet	980	320	320	320	320
	Bruk av bunde driftsfond		207 570	172 570	237 070	330 070
	Sum overføring av driftsfond til bruk i investering		483 985	434 185	498 685	591 685

Hovedoversikter - Foretakene

Foretak - Bevilgningsoversikt drift etter § 5-4 første og andre ledd

(Beløp i 1000 kr)		Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Kommunale foretak:						
060 Oslo Havn KF (KON)	Netto driftsresultat	-136 800	-143 640	-150 822	-158 363	-166 281
055 Boligbygg Oslo KF (KON)	Netto driftsresultat	0	0	0	0	0
063 Oslobygg KF (KON)	Netto driftsresultat	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Sum kommunale foretak - netto driftsresultat		-236 800	-243 640	-250 822	-258 363	-266 281
Disponering eller dekning av netto driftsresultat:						
Overføring til investering - generell		236 800	243 640	145 450	258 363	137 500
Overføring til investering - fond		170 950	279 410	0	37887	0
Bruk av bundne driftsfond		0	0	0	0	0
Avsetning til bundne driftsfond		0	0	0	0	0
Bruk av disposisjonsfond		-170 950	-279 410	0	-37887	0
Avsetning til disposisjonsfond		0	0	105 372	0	128 781
Dekning av tidligere års merforbruk		0	0	0	0	0
Sum disponeringer eller dekning av netto driftsresultat		236 800	243 640	250 822	258 363	266 281
Fremført til inndekning i senere år (merforbruk)		0	0	0	0	0

Foretak - Bevilgningsoversikt investering etter § 5-5 første og andre ledd

(Beløp i 1000 kr)	Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Kommunale foretak:					
060 Oslo Havn KF (KON)	457 750	528 250	195 450	346 250	187 500
055 Boligbygg Oslo KF (KON)	700 000	605 000	495 000	495 000	355 000
063 Oslobygg KF (KON)	7 378 237	7 207 039	7 731 697	8 468 981	6 684 394
Investeringer i varige driftsmidler - KF	8 535 987	8 340 289	8 422 147	9 310 231	7 226 894
Tilskudd til andres investeringer	0	44 800	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0
Utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Investeringsutgifter KF	8 535 987	8 385 089	8 422 147	9 310 231	7 226 894
Investeringer i varige driftsmidler	8 535 987	8 340 289	8 422 147	9 310 231	7 226 894
Fordelte utgifter/internsalg	0	0	0	0	0
Tilskudd til andres investeringer	0	44 800	0	0	0
Investeringer i aksjer og andeler i selskaper	0	0	0	0	0
Eksterne utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Interne utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Eksterne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Interne avdrag på lån	0	0	0	0	0
Sum investeringsutgifter	8 535 987	8 385 089	8 422 147	9 310 231	7 226 894
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 237 167	-1 186 500	-1 269 500	-1 387 500	-1 103 500

(Beløp i 1000 kr)	Dok 3 2024	Budsjett 2025	Budsjett 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Tilskudd fra andre	-422 000	-785 000	-108 000	-212 371	-4 000
Salg av varige driftsmidler	-66 000	-66 000	-66 000	-66 000	-66 000
Salg av finansielle anleggsmidler	0	0	0	0	0
Utdeling fra selskaper	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Mottatte eksterne avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Mottatte interne avdrag på utlån av egne midler	0	0	0	0	0
Bruk av eksterne lån	0	0	0	0	0
Bruk av interne lån	-6 253 070	-5 674 539	-6 683 197	-7 198 110	-5 765 894
Sum investeringsinntekter	-8 128 237	-7 862 039	-8 276 697	-9 013 981	-7 089 394
Videreutlån	0	0	0	0	0
Bruk av lån til videreutlån	0	0	0	0	0
Avdrag på lån til videreutlån	0	0	0	0	0
Mottatte avdrag på videreutlån	0	0	0	0	0
Netto utgifter videreutlån	0	0	0	0	0
Overføring fra drift - generell	-236 800	-243 640	-145 450	-258 363	-137 500
Overføring fra drift - fond	-170 950	-279 410	0	-37 887	0
Bruk av bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetning til bundne investeringsfond	0	0	0	0	0
Bruk av ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Avsetning til ubundet investeringsfond	0	0	0	0	0
Dekning av tidligere års udekket beløp	0	0	0	0	0
Sum overføring fra drift og netto avsetninger	-407 750	-523 050	-145 450	-296 250	-137 500
Fremført til dekning i senere år udekket beløp	0	0	0	0	0

Innstilling til vedtak

Skattevedtak

1. For skatt på inntekt og formue for personlige skattytere for inntektsåret 2025

- a) På inntekt benyttes Stortingets vedtatte maksimumssats
- b) På formue benyttes Stortingets vedtatte maksimumssats

2. Forskrift om eiendomsskatt

Forskrift om eiendomsskatt 2025 Oslo kommune

Fastsatt av Oslo bystyre xx.12.2024 med hjemmel i lov 6. juni 1975 nr. 29 om eiendomsskatt til kommunane (eiendomsskattelova) §2:

§ 1. Utskrivingsalternativ

For eiendomsskatteåret 2025 skrives eiendomsskatt ut på faste eiendommer i Oslo kommune, jf. eiendomsskatteloven § 3 bokstav a. Det skrives ut eiendomsskatt på næringsdelen, bygning og grunn, i tidligere skattlagt verk og bruk i henhold til overgangsregelen til eiendomsskatteloven §§ 3 og 4.

§ 2. Skattesats

Alminnelig skattesats settes til 3,7 promille, jf. eiendomsskatteloven § 10 og § 11 første ledd. Skattesatsen for boligdelen i eiendom med selvstendige boenheter settes til 2,5 promille jf. [eiendomsskatteloven § 12](#) bokstav a.

§ 3. Eiendomsskattegrunnlag

Eiendomsskattegrunnlaget for boliger fastsettes på grunnlag av skattemessige formuesverdier der slike er tilgjengelige, jf. eiendomsskatteloven § 8 C-1. Eiendomsskattegrunnlag for øvrige eiendommer fastsettes etter bestemmelsene i eiendomsskatteloven § 8 A og § 8 B.

§ 4. Bunnfradrag for selvstendige boenheter

Bystyret fastsetter et bunnfradrag på inntil kr 4 700 000 for alle selvstendige boenheter i faste eiendommer som ikke benyttes i næringsvirksomhet, jf. eiendomsskatteloven § 11 annet ledd. Som selvstendig boenhet som har krav på bunnfradrag anses:

1. Bolig som er godkjent av plan- og bygningsmyndighetene som selvstendig boenhet etter gjeldende regelverk på godkjenningstidspunktet.
2. Alle fritidsboliger.
3. Hver enkelt leilighet/boenhet i boligsammenslutninger som boligsameier, boligselskap, borettslag, eierseksjonssameier mv.
4. Andre boenheter som:
 - a. er fysisk adskilt fra øvrig boareal i eksisterende bolig,
 - b. er godkjent til varig opphold,

- c. har egen separat inngang fra ytre rom og
- d. har alle hovedfunksjoner (stue, kjøkken, soverom (soveplass), bad og wc) for en bolig.

§ 5. Fritak

Bystyret vedtar følgende fritak for eiendomsskatt, jf. eiendomsskatteloven § 7:

i. Nærmere angitte eiendommer eller del av eiendommer eid av stiftelser eller institusjoner som tar sikte på å gagne en kommune, et fylke eller staten jf. eiendomsskatteloven § 7 bokstav a. Bystyret vil angi de enkelte eiendommene som fritas i eget vedtak. Fritak er særlig aktuelt for eiendommer som benyttes til

- helsetjenester,
- sosialt arbeid,
- utdanning,
- idrett,
- kultur,
- samfunns- og bydelshus,
- studentboliger,
- arbeid for interessene til personer med psykiske og fysiske helseutfordringer,

så langt eiendommene ikke benyttes til kommersiell aktivitet.

ii. Nærmere angitte eiendommer eller del av eiendommer med bygninger av historisk verdi fritas for eiendomsskatt, jf. eiendomsskatteloven § 7 bokstav b. Med bygning av historisk verdi menes bygninger som etter kulturminneloven er fredet (enten automatisk, ved forskrift eller ved enkeltvedtak), midlertidig fredet eller hvor fredning pågår. Bystyret vil angi de enkelte eiendommene som fritas i eget vedtak.

§ 6. Betaling

Eiendomsskattekrav forfaller til betaling i fire like store terminer, jf. eiendomsskatteloven § 25.

§ 7. Delegasjon av kompetanse

Bystyrets kompetanse i alle saker hvor eiendomsskatteloven har lagt kompetansen til formannskapet, delegeres til byrådet.

§ 8. Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft 1. januar 2025.

3. Takster til eiendomsskatt

a) Gjeldende takster for eiendomsskatt forlenges ut 2027

b) Det igangsettes ny alminnelig taksering av næringseiendom, kraft og tele m.m. med sikte på å benytte nye takster ved utskrivningen av eiendomsskatt for 2028.

Lånevedtak

4. Oslo kommune tar opp lån i 2025 i henhold til punktene a, b, c, d og e nedenfor:

a) Bykassens bruk av lån i 2025 fastsettes til 13 008,4 mill.

Lånebeløpet fordeler seg på følgende elementer:

- Lån i lånefondet med 11 208,4 mill. (budsjettkapittel 910)
- Lån i Husbanken til videreutlånsordningen med 1 800 mill. (budsjettkapittel 926)

Gjennomsnittlig finansierings- /avdragstid kan være inntil 20 år med jevne årlige avsetninger/avdrag for låneopptak til investeringer til bykassen. For investeringer i VAR-sektor kan gjennomsnittlig finansierings-/avdragstid være inntil 40 år med jevne årlige avsetninger/avdrag.

b) Kommunale foretak får fullmakt til å ta opp lån i Lånefondet for inntil:

- Oslobygg KF 5 292,5 mill.
- Boligbygg Oslo KF 382,0 mill.

c) Innlån til Lånefondet (budsjettkapittel 080), 18 494,0 mill., til nye låneopptak med 16 882,9 mill. og til refinansiering av eldre lån med 1 607,1 mill.

d) Lån til likviditetsformål inntil 3 000 mill.

e) Der hvor kommunen kan oppnå bedre lånebetingelser i Husbanken enn ved eget innlån til Lånefondet, benyttes Husbanken. Alle låneopptak i Husbanken til kommunale foretak utføres av bykassens sentrale enhet for finansforvaltning.

Klimabudsjett

5. Oslos klimamål:

Bystyret slutter seg til tiltak og virkemidler i Klimabudsjettet 2025, Sak 1. Det arbeides videre med nye og forsterkede virkemidler som bidrar til at kommunen når sine klimamål, slik de fremgår av sak 109/20. Byrådet rapporterer status for gjennomføring av virkemidlene og mulighet for måloppnåelse til bystyret sammen med øvrig økonomirapportering.

Tallbudsjett

6. Drifts- og investeringsbudsjettet for bykassen i 2025 vedtas slik:

6.1 Driftsbudsjettet –bykassen

Kap.	Driftsbudsjettet Bydelene (HLS, SET og UTD):	Driftsramme	Økonomisk sosialhjelp	Sum
1	Gamle Oslo	2 446 009	245 629	2 691 638
2	Grünerløkka	2 136 678	218 749	2 355 427
3	Sagene	1 783 711	138 999	1 922 710
4	St. Hanshaugen	1 306 303	114 298	1 420 601
5	Frogner	1 917 552	117 996	2 035 548
6	Ullern	1 530 909	38 338	1 569 247
7	Vestre Aker	2 042 865	48 108	2 090 973
8	Nordre Aker	2 191 871	66 657	2 258 528
9	Bjerke	1 630 374	122 223	1 752 597
10	Grorud	1 473 608	99 177	1 572 785
11	Stovner	1 805 007	146 659	1 951 666
12	Alna	2 578 017	179 112	2 757 129
13	Østensjø	2 381 274	83 359	2 464 633
14	Nordstrand	2 229 001	57 728	2 286 729
15	Søndre Nordstrand	1 943 221	170 059	2 113 280
	Sum bydelsfordelt ramme	29 396 400	1 847 091	31 243 491

Driftsbudsjettet bydelene (HSL, SET og UTD)

Beløp i 1000 kr

Kapittel nr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
302	Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET)	308 381	0	308 381
305	Bydelene - etablering av nye barnehager (UTD)	37 021	0	37 021
306	Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD)	186 510	-37 000	149 510
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	103 750	0	103 750
308	Bydelene - avsetning helse (HLS)	105 975	0	105 975
Totalsum		741 637	-37 000	704 637

Driftsbudsjettet Helse (HLS)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
313	Sykehjemsetaten (HLS)	6 565 009	-4 833 765	1 731 244
314	Helseetaten (HLS)	1 594 412	-396 202	1 198 210
316	Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HLS)	29 327	-24 741	4 586
317	Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HLS)	669 090	-30 321	638 769
328	Avsetning husleier sykehjem m.v. (HLS)	-10 376	0	-10 376
372	Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)	71 092	0	71 092

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
374	Prosjekteringsmidler helse (HLS)	1 196	0	1 196
Totalsum		8 919 750	-5 285 029	3 634 721

Driftsbudsjettet Sosiale tjenester (SET)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
315	Velferdsetaten (SET)	1 691 855	-807 474	884 381
319	Tilskudd til helse-, sosial og mangfold og krim.forebygging (SET)	186 631	0	186 631
350	Trygdeordninger (SET)	9 624	0	9 624
360	Barne- og familieetaten (SET)	962 512	-597 102	365 410
362	Kriminalitetsforebygging blant ungdom (SET)	15 824	0	15 824
371	Byomf. - sosiale tjenester (SET)	65 697	0	65 697
375	Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)	984	0	984
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (SET)	44 632	-2 335	42 297
417	Tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker (TT-transport) (SET)	54 643	0	54 643
427	Tap på utlån (SET)	4 000	0	4 000
428	Bostøtte og boligtilskudd (SET)	850 939	-214 776	636 163
Totalsum		3 887 341	-1 621 687	2 265 654

Driftsbudsjettet Utdanning (UTD)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
200	Utdanningsetaten (UTD)	688 764	-52 541	636 223
203	Pedagogisk-psykologisk tjeneste (UTD)	289 621	-18 092	271 529
208	Avsetning husleier skoler (UTD)	93 031	0	93 031
210	Grunnskolen (UTD)	13 124 717	-792 457	12 332 260
211	Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (UTD)	1 095 681	-132 096	963 585
230	Videregående skoler (UTD)	4 548 705	-237 350	4 311 355
231	Fagopplæring (UTD)	369 720	-114 393	255 327
250	Fagskoleopplæring (UTD)	99 909	-94 709	5 200
294	Voksenopplæring (UTD)	971 337	-428 096	543 241
Totalsum		21 281 485	-1 869 734	19 411 751

Driftsbudsjettet Byutvikling (BYU)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
400	Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)	268 618	-161 108	107 510
405	Filipstad infrastruktur (BYU)	13 996	0	13 996
485	Områdesatsinger (BYU)	118 800	0	118 800
490	Mer byliv (BYU)	35 839	0	35 839
520	Byantikvaren (BYU)	44 549	-2 404	42 145
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	701 043	-315 215	385 828

Kapittelnr. Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
Totalsum	1 182 845	-478 727	704 118

Driftsbudsjettet Miljø og samferdsel (MOS)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr. Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
542 Bymiljøetaten (MOS)	1 815 076	-812 129	1 002 947
543 Bymiljøetaten - parkering (MOS)	347 585	-742 524	-394 939
647 Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS)	90 221	-122 968	-32 747
650 Brann- og redningsetaten (MOS)	737 117	-154 778	582 339
711 Kjøp av transporttjenester (MOS)	3 738 940	0	3 738 940
752 Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)	4 332	0	4 332
761 Sykkelprosjektet (MOS)	113 344	-20 724	92 620
771 Klimaetaten (MOS)	71 451	-6 471	64 980
Totalsum	6 918 066	-1 859 594	5 058 472

Driftsbudsjettet Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr. Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	1 429 304	-3 505 278	-2 075 974
648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	1 157 214	-1 436 231	-279 017
651 Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS)	35 026	-39 107	-4 081
770 Tilskudd til klima- og energiltak (MOS)	77 907	-8 207	69 700
Totalsum	2 699 451	-4 988 823	-2 289 372

Driftsbudsjettet Kultur og næring (KON)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr. Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
179 Oslobygg KF - overføring (KON)	6 000	0	6 000
455 Næringsutvikling (KON)	73 675	-15	73 660
456 Overføring av statlige næringsrettede midler (KON)	32 931	-32 931	0
459 Næringsetaten (KON)	77 216	-36 812	40 404
500 Kulturtilskudd m.m. (KON)	375 553	-7 300	368 253
502 Kulturetaten (KON)	549 761	-122 141	427 620
504 Munchmuseet (KON)	491 272	-153 950	337 322
505 Deichman bibliotek (KON)	544 016	-36 720	507 296
545 Idrett (KON)	1 280 872	-144 061	1 136 811
548 Avsetning til husleier idrettsprosjekter (KON)	44 600	0	44 600
581 Tilskudd til Den norske kirke (KON)	179 842	0	179 842
590 Gravplassetaten (KON)	184 591	-102 567	82 024
Totalsum	3 840 329	-636 497	3 203 832

Driftsbudsjettet Byrådsleders kontor (BLK)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
115	Medvirkningsrådene (BLK)	10 268	0	10 268
120	Byråd/byrådsavdelingene (BLK)	643 322	-21 088	622 234
140	Kommuneadvokaten (BLK)	57 759	-12 083	45 676
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	143 630	-29 717	113 913
184	Beredskapsetaten (BLK)	31 340	0	31 340
191	Tilf. utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)	1 500	0	1 500
Totalsum		887 819	-62 888	824 931

Driftsbudsjettet Finans (FIN)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
121	Oslo Origo (FIN)	129 253	0	129 253
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	78 602	-1 804	76 798
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	1 914 642	-797 862	1 116 780
130	Innkrevningsetaten (FIN)	140 096	-73 579	66 517
Totalsum		2 262 593	-873 245	1 389 348

Driftsbudsjettet Bystyrets virksomheter (BYS)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
100	Bystyret m.v. (BYS)	167 237	-4 341	162 896
109	Kontrollutvalget (BYS)	5 234	-10	5 224
110	Kommunerevisjonen (BYS)	74 986	-22 505	52 481
111	Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)	29 792	-10 285	19 507
112	Stortingsvalg og kommunevalg (BYS)	79 898	-8 117	71 781
113	Barnehage-, skole - og lærlingombud	7 250	0	7 250
Totalsum		364 397	-45 258	319 139

Driftsbudsjettet Felles inntekter og utgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
124	Forsikringer (FIN)	194 803	-180 823	13 980
192	Diverse avsetn. og tilfeldige inntekter (FIN)	598 600	-4 014	594 586
193	Avsetning pensjon (FIN)	45 045	0	45 045
800	Skatt på inntekt og formue (FIN)	0	-47 235 000	-47 235 000
810	Eiendomsskatt (FIN)	0	-1 940 113	-1 940 113
840	Rammetilskudd fra staten (FIN)	0	-15 357 000	-15 357 000
845	Øvrige generelle statstilskudd (FIN)	1 530	-75 630	-74 100
850	Generelle statstilskudd vedr. flyktn. Mv. (SET)	0	-1 265 746	-1 265 746
898	Overføringer fra KF mv. (FIN)	0	-1 687 107	-1 687 107
900	Renter (FIN)	924 000	-688 994	235 006
901	Utbytte fra aksjeselskaper (KON)	0	-1 950 000	-1 950 000
910	Lån (FIN)	2 020 719	0	2 020 719

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift 2025	Inntekt 2025	Netto 2025
927	Betjening av videreutlån (SET)	436 187	-420 000	16 187
940	Disposisjonsfond (FIN)	320 615	-867 143	-546 528
950	Bundne driftsfond (FIN)	266 800	-292 495	-25 695
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	685 044	0	685 044
Totalsum		5 493 343	-71 964 065	-66 470 722

6.2 Investeringsbudsjettet - bykassen

Investeringsbudsjett (HLS, SET og UTD)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	1 Investeringsutgifter	18 500
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	2 Finansiering av investeringer	-3 700
Sum 307			14 800
308	Bydelene - avsetning helse (HLS)	1 Investeringsutgifter	48 500
308	Bydelene - avsetning helse (HLS)	2 Finansiering av investeringer	-5 700
Sum 308			42 800
Totalsum			57 600

Investeringsbudsjettet Helse (HLS)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
313	Sykehjemsetaten (HLS)	1 Investeringsutgifter	231 125
313	Sykehjemsetaten (HLS)	2 Finansiering av investeringer	-46 225
Sum 313			184 900
314	Helseetaten (HLS)	1 Investeringsutgifter	39 141
314	Helseetaten (HLS)	2 Finansiering av investeringer	-7 828
Sum 314			31 313
372	Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)	1 Investeringsutgifter	36 800
372	Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)	2 Finansiering av investeringer	-7 360
Sum 372			29 440
Totalsum			245 653

Investeringsbudsjett Sosiale tjenester (SET)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
315	Velferdsetaten (SET)	1 Investeringsutgifter	5 000

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
315	Velferdsetaten (SET)	2 Finansiering av investeringer	-1 000
Sum 315			4 000
360	Barne- og familieetaten (SET)	1 Investeringsutgifter	2 700
360	Barne- og familieetaten (SET)	2 Finansiering av investeringer	-540
Sum 360			2 160
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (SET)	1 Investeringsutgifter	1 400
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (SET)	2 Finansiering av investeringer	-280
Sum 384			1 120
427	Tap på utlån (SET)	1 Investeringsutgifter	4 000
427	Tap på utlån (SET)	2 Finansiering av investeringer	-2 000
Sum 427			2 000
Totalsum			9 280

Investeringsbudsjett Utdanning (UTD)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
200	Utdanningsetaten (UTD)	1 Investeringsutgifter	193 100
200	Utdanningsetaten (UTD)	2 Finansiering av investeringer	-28 960
Sum 200			164 140
271	Bydelsoppgaver (UTD)	1 Investeringsutgifter	36 000
271	Bydelsoppgaver (UTD)	2 Finansiering av investeringer	-7 200
Sum 271			28 800
Totalsum			192 940

Investeringsbudsjett Byutvikling (BYU)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
416	Fornebu-utbyggingen (BYU)	2 Finansiering av investeringer	-10 000
Sum 416			-10 000
425	Andre utbyggingsformål (BYU)	1 Investeringsutgifter	219 250
425	Andre utbyggingsformål (BYU)	2 Finansiering av investeringer	-319 850
Sum 425			-100 600
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	1 Investeringsutgifter	5 000
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	2 Finansiering av investeringer	-800
Sum 609			4 200

Kapittelnr. Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
Totalsum		-106 400

Investeringsbudsjett Miljø og samferdsel (MOS)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr. Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
542 Bymiljøetaten (MOS)	1 Investeringsutgifter	800 303
542 Bymiljøetaten (MOS)	2 Finansiering av investeringer	-290 539
Sum 542		509 764
543 Bymiljøetaten - parkering (MOS)	1 Investeringsutgifter	80 100
543 Bymiljøetaten - parkering (MOS)	2 Finansiering av investeringer	-2 720
Sum 543		77 380
550 Usikkerhetsavsetning investering MOS	1 Investeringsutgifter	150 000
Sum 550		150 000
650 Brann- og redningsetaten (MOS)	1 Investeringsutgifter	36 800
650 Brann- og redningsetaten (MOS)	2 Finansiering av investeringer	-7 360
Sum 650		29 440
711 Kjøp av transporttjenester (MOS)	1 Investeringsutgifter	5 000
Sum 711		5 000
712 Fornebubanen (MOS)	1 Investeringsutgifter	4 285 000
712 Fornebubanen (MOS)	2 Finansiering av investeringer	-4 285 000
Sum 712		0
761 Sykkelprosjektet (MOS)	1 Investeringsutgifter	553 750
761 Sykkelprosjektet (MOS)	2 Finansiering av investeringer	-89 985
Sum 761		463 765
Totalsum		1 235 349

Investeringsbudsjett Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr. Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
620 Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	1 Investeringsutgifter	7 011 347
Sum 620		7 011 347
648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	1 Investeringsutgifter	248 800
Sum 648		248 800
651 Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS)	1 Investeringsutgifter	2 475
Sum 651		2 475

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
660	Usikkerhetsavsetning investering MOSS	1 Investeringsutgifter	250 000
Sum 660			250 000
Totalsum			7 512 622

Investeringsbudsjett Kultur og næring (KON)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
170	Oslo Havn KF - overføring (KON)	2 Finansiering av investeringer	-44 800
Sum 170			-44 800
172	Boligbygg Oslo KF - overføring (KON)	1 Investeringsutgifter	116 500
Sum 172			116 500
179	Oslobygg KF - overføring (KON)	1 Investeringsutgifter	107 500
Sum 179			107 500
180	Usikkerhetsavsetning invest. (KON)	1 Investeringsutgifter	300 000
Sum 180			300 000
185	Forskjellige utbedringstiltak (KON)	1 Investeringsutgifter	24 600
Sum 185			24 600
502	Kulturetaten (KON)	1 Investeringsutgifter	131 000
502	Kulturetaten (KON)	2 Finansiering av investeringer	-8 000
Sum 502			123 000
504	Munchmuseet (KON)	1 Investeringsutgifter	7 000
Sum 504			7 000
545	Idrett (KON)	1 Investeringsutgifter	191 400
545	Idrett (KON)	2 Finansiering av investeringer	-37 368
Sum 545			154 032
581	Tilskudd til Den norske kirke (KON)	1 Investeringsutgifter	45 000
Sum 581			45 000
590	Gravplassetaten (KON)	1 Investeringsutgifter	12 000
590	Gravplassetaten (KON)	2 Finansiering av investeringer	-2 400
Sum 590			9 600
Totalsum			842 432

Investeringsbudsjett Byrådsleders kontor (BLK)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	1 Investeringsutgifter	89 738

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	2 Finansiering av investeringer	-17 948
Totalsum			71 790

Investeringsbudsjett Finans (FIN)

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
121	Oslo Origo (FIN)	1 Investeringsutgifter	282 400
Sum 121			282 400
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	1 Investeringsutgifter	2 650
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-530
Sum 122			2 120
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	1 Investeringsutgifter	137 875
125	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-27 575
Sum 125			110 300
Totalsum			394 820

Investeringsbudsjett Felles inntekter og utgifter

Beløp i 1000 kr

Kapittelnr.	Kapittel	Utgift/inntekt	Forslag 2025
910	Lån (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-11 208 406
Sum 910			-11 208 406
920	Utlån egne midler (FIN)	1 Investeringsutgifter	1 643 000
920	Utlån egne midler (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-275 000
Sum 920			1 368 000
926	Videreutlån (SET)	1 Investeringsutgifter	1 806 000
926	Videreutlån (SET)	2 Finansiering av investeringer	-1 800 000
Sum 926			6 000
927	Betjening av videreutlån (SET)	1 Investeringsutgifter	968 326
927	Betjening av videreutlån (SET)	2 Finansiering av investeringer	-861 000
Sum 927			107 326
959	Bundne investeringsfond (FIN)	1 Investeringsutgifter	380
959	Bundne investeringsfond (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-44 342
Sum 959			-43 962
980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	2 Finansiering av investeringer	-685 044
Sum 980			-685 044

7. Krav til netto driftsresultat samt investeringsbudsjett med finansiering for 2025 for kommunale foretak vedtas slik:

7.1 Kapittel 055 Boligbygg Oslo KF

Krav til netto driftsresultat for Boligbygg Oslo KF settes til 0 mill. i 2025. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Beløp i 1 000 kr

Prosjekt/art		Budsjett 2025
106600	Rehabiliterings- og utviklingsprosjekter	350 000
118605	Kjøp av boliger til vanskeligstilte	250 000
122600	Klimatiltak	5 000
	Sum investeringsutgifter	605 000
78820	Tilskudd fra eierkommune	-116 500
79110	Lån i Lånefondet	-382 000
6700	Salg av eiendom	-66 000
7290	Refundert investeringsmva.	-40 500
	Sum finansiering	-605 000

7.2 Kapittel 060 Oslo Havn KF

Krav til netto driftsresultat for Oslo Havn KF settes til 143,64 mill. i 2025. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Beløp i 1 000 kr

Prosjekt/art		Budsjett 2025
123900	Diverse investeringer	528 250
	Tilskudd til bykassa	44 800
	Sum investeringsutgifter	573 050
9750	Overføring fra driftsbudsjettet	-423 050
9050	Utbytte fra HAV eiendom AS	-150 000
	Sum finansiering	-573 050

7.3 Kapittel 063 Oslobygg KF

Krav til netto driftsresultat for Oslobygg KF settes til 100 mill. i 2025. Investeringsrammen med finansiering fastsettes slik:

Beløp i 1 000 kr

Prosjekt/art		Budsjett 2025
106500	Akuttiltak/Generell rehabilitering	550 000
106520	Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.	2 176 367
106720	Kap.utvidelse/nybygg - barnehager	315 464
106730	Rehabilitering/akuttiltak - barnehager	100 000
109500	Investering avsetn - ikke fordelt	491 500
109700	Akuttvedlikehold/rehabilitering sykehjem	70 000
111710	Ufordelt sykehjem	19 500
111711	Ufordelt Omsorg+	140 000
113605	Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte	96 000
114718	Rehab/nybygg - boliger til vanskeligstilte	38 350
114725	Investeringer barnehager - ikke fordelt	344 150
115810	Rehabilitering idrettsanlegg	72 600
116503	Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak	52 000
116510	Kapasitetsbevarende tiltak - fordelte prosjekter	1 450 277
116810	Idrettsanlegg - rehab/nybygg	743 905
116820	Idrettsanlegg - ufordelt	4 000
116830	Biler og maskiner	2 904
117700	Ufordelt avsetning lokale omsorgsboliger	76 600
123403	Kjelsåsveien - Omsorg+ boliger	328 522
123405	Villa Sorgenfri - demontering/gjenoppbygging	45 000
124401	Boliger for flyktninger i Maridalsveien 292	89 900
	Sum investeringsutgifter	7 207 039
78820	Tilskudd fra eierkommune	-107 500
8199	Tilskudd fra staten	-561 000
79110	Lån i Lånefondet	-5 292 539
9750	Overføring fra driftsbudsjettet	-100 000
7290	Refundert investeringsmva.	-1 146 000
	Sum finansiering	-7 207 039

Prosjektnr. 106520 fordeles på følgende skoler:

Beløp i 1 000 kr

Kap. 063, prosjektnr. 106520 Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg	Ferdigs- tillelse	Styrings- ramme P50	Kostnads- ramme P85	Bevilget tom 2024	Budsjett 2025
Nordstrand ungdomsskole - utvidelse (med regulering)	1-25	270 000	314 000	232 300	37 700
Edvard Munch vgs - utvidelse (Kunstindustrimuseet)	2-27	987 000	1 144 000	530 500	376 034
Hellerud vgs - byggfag	2-25	61 900	70 000	26 600	35 300
Bjørsvika skole	2-28	2 150 000	2 610 000	199 000	720 000
Verksted BYM Nordbergveiene / Midtstuen skole	1-26	171 000	192 000	42 800	67 686
Økern ungdomsskole	2-27	2 340 000	2 650 000	698 162	5 742 47
Engebråten ungdomsskole - utvidelse til U9	2-27	405 000	472 000	58 000	145 000
Ellingsrud ungdomsskole	4-27	634 000	753 000	45 000	185 000
Vahl skole	3-25	36 400	42 100	1 000	35 400
Sum		7 981 600	9 220 800	2 712 662	2 176 367

Prosjektnr. 106510 fordeles på følgende skoler:

Beløp i 1 000 kr

Kap. 063, prosjektnr. 116510 Skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak	Ferdigstillelse	Styrings- ramme P50	Kostnads- ramme P85	Bevilget tom 2024	Budsjett 2025
Haukåsen	2-26	865 000	1 006 000	272 100	364 520
Hartvig Nissen	2-25	1 658 200	1 735 300	1 052 700	605 500
Klemetsrud barneskole - nybygg og rehabilitering	4-26	481 000	550 000	86 100	160 265
Lilleborg barneskole - totalrehabilitering	4-27	624 000	719 000	210 200	180 000
Stovner skole - tilbygg	3-27	600 000	760 000	36 000	139 992
Sum		4 228 200	4 770 300	1 657 100	1 450 277

Prosjektnr. 106720 gjelder følgende barnehage:

Beløp i 1 000 kr

Kap. 063, prosjektnr. 106720 Barnehager - kapasitetsutvidelse/nybygg	Ferdigstillelse	Styrings- ramme P50	Kostnads- ramme P85	Bevilget tom 2024	Budsjett 2025
Sophies Minde - barnehage og bydelshus	2-26	922 500	1 112 500	448 625	315 464
Sum		922 500	1 112 500	448 625	315 464

Prosjektnr. 114718 fordeles på følgende boliger til vanskeligstilte:

Kap. 063, prosjektnr. 114718 Rehab/nybygg boliger vanskeligstilte	Ferdigstillelse	Styrings- ramme P50	Kostnads- ramme P85	Bevilget tom 2024	Budsjett 2025
Hauges vei 9 og Åmot vei 8	3-26	65 000	74 500	4 500	38 350
Sum		65 000	74 500	4 500	38 350

Prosjektnr. 116810 fordeles på følgende idrettsanlegg:

Beløp i 1 000 kr

Kap. 063, prosjektnr. 116810 Idrettsanlegg - rehab/nybygg	Ferdigstillelse	Styrings- ramme P50	Kostnads- ramme P85	Bevilget tom 2024	Budsjett 2025
Dælenenga flerbrukshall	3-25	541 000	561 000	385 200	155 800
Stovner bad	2-26	1 390 000	1 500 000	709 000	417 505
Løren aktivitetspark og flerbrukshall	2-25	268 600	301 600	196 000	72 600
Frognerbadet rehabilitering	2-27	372 000	443 000	0	98 000
Sum		2 571 600	2 805 600	1 290 200	743 905

8. Lånefondets budsjett for 2025 vedtas slik:

Lånefondet - drift (mill. kr):

Artsgruppe		Dok 3 2024	Sak 1 2025
100-599	Omkostninger og renteutgifter	2 501,3	2 681,9
510-519	Avdrag på eksterne lån	2 823,9	3 217,9
	Sum eksterne finansutgifter	5 325,2	5 809,8
690-909	Refunderte omkostninger og renter	2 501,3	2 681,9
692	Mottatte avdrag på utlån	2 823,9	3 217,9
	Sum interne finansinntekter	5 325,2	5 809,8

Lånefondet - investering (mill.kr):

Artsgruppe		Dok 3 2024	Budsjett- forslag 2025
520-529	Utlån	16 551,50	16 882,90
	Sum interne utlån	16 551,50	16 882,90
910-919	Bruk av lån	16 551,50	16 882,90
	Sum bruk av lån	16 551,50	16 882,90

9. Finansielle måltall for Oslo kommune vedtas slik:

Måltall for resultatgrad (netto driftsresultat som andel av driftsinntektene) settes til 1,5 %.

10. Forslag til økonomiplan 2025-2028 vedtas

Byrådet gis fullmakt til å oppdatere samtlige oversikter til økonomiplan 2025-2028 i tråd med bystyrets budsjettvedtak for 2025.

11. Måltall og oversikter over drifts- og investeringsprosjekter

Byrådet gis fullmakt til å oppdatere samtlige tabeller om måltall og oversikter over drifts- og investeringsprosjekter i tråd med bystyrets budsjettvedtak for 2025.

Verbalforslag

12. Følgende verbalforslag vedtas

12.1 Helse

12.1.1 Skolehelsetjenesten

Skolehelsetjenesten skal styrkes i tråd med vedtatt økonomi- og handlingsplan, slik at skolehelsetjenesten som effektivt lavterskeltilbud gjøres mer tilgjengelig for barn og unge. Kommunal norm for bemanningstetthet i skolehelsetjenesten oppheves, slik at bydelene gis større handlingsrom til å vurdere hvilket kompetansebehov som er hensiktsmessig lokalt

12.2 Miljø og samferdsel

12.2.1 Klima- og energifondet

Det kan i 2025 gis tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 150 mill. over ordningen "Tilskudd til klima- og energiltak".

12.3 Sosiale tjenester

12.3.1 Mottak av flyktninger

Oslo kommune tar imot flyktninger i tråd med IMDIs anmodning.

12.3.2 Kommunale boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller

Funksjonen som operativ bestiller for kommunale boliger til vanskeligstilte, herunder samlokaliserte boliger til personer med samtidige rus og psykisk helseproblemer, på området Sosiale tjenester, overføres til Velferdsetaten fra og med 2025.

12.3.3 Medikamentfrie rehabiliteringstilbud i rusomsorgen (H67/2019)

Temaplanen for Oslo kommunes rusinstitusjoner 2021 – 2030 ble vedtatt av bystyret i 2021. Planen beskriver ulike omstillinger i perioden, samt tjenestekategorier og mandater. Det legges opp til at det i 2030 er 80 plasser i kategorien rusfri rehabilitering, og byrådet foreslår derfor at verbalvedtak H67/2019 oppheves.

Medikamentfrie rehabiliteringstilbud i rusomsorgen (H67/2019)

Bystyret ber byrådet sørge for at det finnes tilstrekkelig med medikamentfrie rehabiliteringstilbud i rusomsorgen i Oslo kommune.

13. Følgende Bystyrevedtak vedtas endret

Forslag til nytt vedtak:

13.1 Reglement for bydelene endres slik:

a. § 2-5 nr. 1. Tilsynsutvalg for institusjoner mv. oppheves.

b. § 2-5 nr. 1-3 skal lyde:

1. Tilsynsutvalg for hjemmetjenester

Bydelsutvalget kan opprette og velge et tilsynsutvalg for hjemmetjenester. Tilsynsutvalget skal bestå av totalt tre medlemmer og varamedlemmer.

Tilsynet er et frivillig tilbud til brukerne. Det er opp til hver enkelt bruker, eventuelt i samråd med pårørende eller verge å ta kontakt med utvalget. Bruker avgjør om kommunikasjonen skal foregå i form av hjemmebesøk eller gjennom skriftlig eller muntlig kommunikasjon.

Ansatte i vedkommende bydel eller hos ikke-kommunale tjenesteytende leverandører, kan ikke være medlem eller varamedlem av tilsynsutvalg.

Bydelsutvalget kan invitere det lokale eldrerådet eller rådene for personer med nedsatt funksjonsevne til å foreslå en kandidat til tilsynsutvalget.

2. Tilsynsutvalg skal rapportere til bydelsutvalget.

3. Tilsynsutvalg kan ikke delegeres avgjørelsesmyndighet.

13.2 Instruks for kommunale tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester vedtatt 30.01.2008 endres slik:

a. Innledningen skal lyde:

Alle bydelsutvalg kan opprette tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester, og bestemmer selv dets organisering ut over det som følger av disse retningslinjene.

Bydeler med tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester skal sørge for at nye medlemmer av tilsynsutvalg gis tilstrekkelig opplæring.

B. Punkt 2 VIRKEOMRÅDE skal lyde:

Tilsynsutvalget skal føre tilsyn med bydelens hjemmebaserte tjenester. Instruksen gjelder også for tilsyn hos bruker med privat leverandør betalt av kommunen.

Tilsynet er et frivillig tilbud for brukerne av tjenestene.

Tilsynet skal skje i den bydel utvalget er oppnevnt for.

C. Punkt 4 OPPGAVER skal lyde:

Tilsynsutvalget skal føre tilsyn med at tjenesteyterne sørger for at informasjon om pasient- og brukerombudet, og om hvordan ombudet kan kontaktes, er lett tilgjengelig for brukere av hjemmetjenestene.

Medisinskfaglige oppgaver ligger utenfor tilsynsutvalgets oppgaver

13.3 Instruks for kommunale tilsynsutvalg for institusjon mv. vedtatt 25.05.2005 oppheves.

13.4 Endringene trer i kraft med virkning fra 1. januar 2025.

Takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser

14. Takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser for 2025 fastsettes slik:

14.1 Månedlig oppholdsbetaling i barnehage

Månedlig oppholdsbetaling i barnehage 01.01.2025 – 31.12.2025

For foresatte med årlig inntekt lik eller over 366 667 kr gjelder følgende satser, beløp i kr.:

	Beløp i kroner
1. barn	2 200
2. barn (70 %)	1 700
3. barn (kun kostpenger)	300

Kost i barnehage tilsvarer kr 300 per barn per måned og er inkludert i satsene.

Foresatte med årlig inntekt under kr 366 667 skal etter søknad betale en månedlig sats som på årsbasis tilsvarer 6 % av årlig inntekt. Kostpenger kommer i tillegg. Søskenmoderasjon gjelder også for denne gruppen.

Satsene gjelder fulltidsplass i kommunale barnehager, dvs. oppholdstid 41 timer pr. uke eller mer. Bydelsutvalgene fastsetter betalingssatser for barn med oppholdstid inntil 41 timer.

Det gis fritak for foreldrebetaling for 20 timer per uke (gratis kjernetid) til alle barn i alderen 2 til 5 år i husholdninger med en samlet inntekt under kr 642 700. Tilsvarende gjelder for barn med utsatt skolestart. For fire- og femåringer i bydelene Alna, Stovner, Bjerke, Grorud og Søndre Nordstrand er inntektsgrensen for gratis kjernetid for barnehageåret 2024/2025 kr 750 500.

Oppholdsbetalingen for fulltidsplass i bydeler med gratis kjernetid utover nasjonal ordning, reduseres med betaling tilsvarende 20 timer.

Maksimalprisen for en barnehageplass og inntektsgrensen for den nasjonale ordningen med gratis kjernetid for barn i alderen 2 til 5 år vil bli fastsatt av Stortinget i forbindelse med behandlingen av statsbudsjettet for 2025. Oppholdsbetalingen i Oslo kommune må justeres i henhold til Stortingets vedtak.

14.2 Oppholdsbetaling i aktivitetsskolen

Månedlig oppholdsbetaling i Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) 01.01.2025 – 31.12.2025

	Inntekt til og med kr 279 072 (2,25G)	Inntekt fra kr 279 073 (2,25 G) til kr 496 128 (4G)	Inntekt fra kr 496 129 (4G)
Fulltidsplass	283	518	1 200
Deltidsplass	0	0	0

Inntektsgrensene justeres i samsvar med endring i folketrygdens grunnbeløp (G) pr. 01.05.2025.

Inntekstgrensene er basert på månedlige satser for grunnbeløpet.

Satsene tar utgangspunkt i en sats for fulltidsplass uten inntektsmoderasjon på 3 704 kr/mnd.

Alle elever i Osloskolen har tilbud om gratis deltidsplass i Aktivitetsskolen (AKS). Det er også innført et nasjonalt krav til inntektsgradert oppholdsbetaling i AKS. Kommunen skal etter søknad gi reduksjon i oppholdsbetalingen slik at oppholdsbetalingen per elev maksimalt utgjør seks prosent av husholdningens inntekt. Oslo kommunes inntekstsgrenser kommer i tillegg til denne ordningen. Foresatte får den mest gunstige oppholdsbetalingen av de to.

Det kreves ikke oppholdsbetaling i aktivitetsskolen for barn med særskilte behov fra 5.-7. trinn. Det kreves ikke oppholdsbetaling i aktivitetsskolen for barn av flyktninger som deltar i introduksjonsprogrammet.

14.3 Tilbud til barn med særskilte behov fra 8.-10. trinn og på videregående skole

Det kreves ikke oppholdsbetaling for tilbud før og etter skoletid til barn med særskilte behov fra 8.-10. trinn og på videregående skole.

14.4 Fastsettelse av kurspriser og avgifter for opplæring i norsk og samfunnsfag for voksne innvandrere

Byrådet gis fullmakt til å fastsette følgende satser innenfor rammen av vedtatt budsjett:

- Kurspriser for opplæring i norsk og samfunnskunnskap for betalingselever
- Prøveavgifter for avsluttende prøve i norsk og avsluttende prøver i samfunnskunnskap for betalingselever og personer med rett, som må gå opp til ny prøve
- Prøveavgifter for å gjennomføre statsborgerskapsprøve

14.5 Fastsetting av timepris ved salg av fysioterapitjenester

Pris for kjøp og salg av fysioterapitjenester mellom bydelene justeres i samsvar med bydelsdeflator, 4,57 % og settes i 2025 til kr 536 for 60 minutters behandling og kr 405 for 45 minutters behandling.

14.6 Pris pr vektet sykehjemsplass 2025

Prisen pr. vektet sykehjemsplass i 2025 fastsettes til kr 1 139 201.

14.7 Pris på helsehusplasser med varighet på mer enn 40 døgn

For opphold i helsehus som sammenhengende varer mer enn 40 døgn økes prisen pr. døgn for bydelene med 10 prosent fra og med dette tidspunkt.

14.8 Salgspris for forsterkede plasser for yngre med demenssykdom ved Furuset hageby

Salgspris for forsterkede plasser for yngre med demenssykdom ved Furuset hageby skal være kostnadsdekkende og fastsatt i samsvar med vedtatte effektiviseringskrav og inntektsforutsetninger. Når avtaler om kjøp av tjenester inngås skal det være dialog med kjøperbydel om tjenesteinnhold. Justering av pris på avtaler om salg av tjenester til bydelene skal holdes innenfor kommunens deflator. Ved aktivitetsendringer i tjenestekjøpene skal avtalene reforhandles i dialog med kjøperbydelene.

14.9 Salgspris for nevrologiske plasser ved Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter og ved Østensjø bo og rehabiliteringssenter

Salgspris for nevrologiske plasser ved Kingosgate bo- og rehabiliteringssenter og ved Østensjø bo- og rehabiliteringssenter skal være kostnadsdekkende og fastsatt i samsvar med vedtatte effektiviseringskrav og inntektsforutsetninger. Når avtaler om kjøp av tjenester inngås skal det være dialog med kjøperbydel om tjenesteinnhold. Justering av pris på avtaler om salg av tjenester til bydelene skal holdes innenfor kommunens deflator. Ved aktivitetsendringer i tjenestekjøpene skal avtalene reforhandles i dialog med kjøperbydelene

14.10 Kostøre i sykehjem

Kostøret i sykehjem fastsettes til kr 141 pr. dag.

14.11 Egenbetaling for trygghetsalarm

Egenbetaling for trygghetsalarm

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag - i henhold til forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester 1)	Månedssats i kroner
Fra kr 372 084 (over 3G)	310

1) Alminnelig inntekt 2023 tillagt ev. utenlandsk pensjon og hjelpestønad til hjelp i huset, og fratrullet ev omsorgslønnsbidrag i alminnelig inntekt. Inntekten gjelder for husstanden, dvs. hjelpemottaker og ektefelle/partner/samboer, ev. også foreldres inntekt dersom hjelpemottaker er under 18 år.

Egenbetaling på kr 310 pr mnd. Omfatter både analoge og digitale alarmer (inkludert SIM-kort).

Bydelene gis fullmakt til å avgjøre om de vil innkreve egenandeler på trygghetsalarmer eller dekke dette selv.

14.12 Behovsprøving ved vedtak om utvidede trygghetspakker

Personer over 75 år skal ha rett på å få trygghetsalarm til innendørs bruk når de selv ønsker dette, dvs. uten at bydelen gjør en behovsvurdering. Søknader om tildeling av alarmer og utstyr utover digital trygghetsalarm til innebruk skal behovsprøves før vedtak om slike utvidede trygghetspakker fattes. Dette skal gjelde for alle aldersgrupper.

14.13 Egenandel på anskaffelse av utstyr når brukerens husholdningsinntekt er over 2G

Innkjøp av trygghetsalarmer for innendørs bruk finansieres 100 % av Oslo kommune. For bærbare digitale trygghetsalarmer til utendørs bruk og tilleggsutstyr utover dette betales 50 % av innkjøpspris som egenandel av brukeren som får vedtak om dette utstyret når brukerens husholdningsinntekt er over 2G. Brukere med husholdningsinntekt under 2G fritas for egenandel.

14.14 Egenandel på installasjon av utstyr når brukerens husholdningsinntekt er over 2G

Engangskostnaden for installasjon av alle typer trygghetsalarmer og tilleggsutstyr skal betales av brukeren når brukerens husholdningsinntekt er over 2 G. Brukere med husholdningsinntekt under 2G fritas for egenandel. Bydelene gis anledning til å fritta personer som allerede har analog trygghetsalarm for ny installasjonskostnad knyttet til digital alarm.

14.15 Egenbetaling for praktisk bistand og opplæring

Maksimal egenandel per måned for hjemmetjenester i husholdninger med inntekt under 2G vedtas

hvert år i statsbudsjettet. Egenandeler som foreslås i tilleggsinnstillingen:

Egenbetaling for praktisk bistand og opplæring.

Husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag - i henhold til forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester 1/	Timesats i kroner	Utgiftstak i kroner pr. mnd./pr år (timer)
Under kr 248 056 (under 2 G) 2/	36	kr 220 pr. mnd. (6 timer)
Fra kr 248 056 (2-3 G)	93	kr 9 300 pr. år (100 timer)
Fra kr 372 084 (3-4 G)	236	kr 23 600 pr. år (100 timer)
Fra kr 496 112 (over 4 G)	388	kr 38 800 pr. år (100 timer)

1) Alminnelig inntekt 2023 tillagt ev. utenlandsk pensjon og hjelpestønad til hjelp i huset, og fratrasket ev omsorgslønnsbidrag i alminnelig inntekt. Inntekten gjelder for husstanden, dvs. hjelpemottaker og ektefelle/partner/samboer, ev. også foreldres inntekt dersom hjelpemottaker er under 18 år.

2) Dersom husstandens samlede skattbare nettoinntekt før særfradrag er under 2 G, skal samlet vederlag for tjenester ikke overstige et utgiftstak på kroner 220 pr. måned i 2024. Jf. forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester § 10. Utgiftstaket reguleres hvert år i statsbudsjettet som legges frem i oktober og vedtas i desember. Revidert utgiftstak for inntekter under 2 G legges derfor fram i tilleggsinnstillingen for budsjett 2025.

14.16 Veiledende normer for økonomisk sosialhjelp til livsopphold

Veiledende norm for økonomisk sosialhjelp til livsopphold prisjusteres med 3,9 % og fastsettes slik fra 1.1.2025:

	Sak 1 2025
Enslige aleneboende	9 070
Ektepar/samboere	14 233
Enslige forsørgere	10 585
Mottakere i bofellesskap	6 880
Barn 0-5 år	4 115
Barn 6-10 år	4 115
Barn 11-17 år	5 449
Unge hjemmeboende 18-23 år	5 449

14.17 Bydelsbetaling for opphold i rusinstitusjoner/botiltak i rusomsorgen under Velferdsetaten:

1. Bydelsbetaling for opphold på rusinstitusjoner/botiltak under Velferdsetaten prisjusteres 3,9 % og utgjør kr 1 205 per. døgn per. beboer.

2. For Svingen, Adamstuen og i forsterket bolig utgjør bydelsbetalingen kr 2 092 pr. døgn per. beboer.

3. Velferdsetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer

14.18 Bydelsbetaling for øvrige institusjoner og botilbud under Velferdsetaten

Bydelsbetalingen justeres med 3,9 %.

14.19 Egenbetaling ved rusinstitusjoner og botilbud under Velferdsetaten

1. For opphold i omsorgsinstitusjoner under Velferdsetaten med full forpleining beregnes egenbetaling etter forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Egenbetalingen kan maksimalt utgjøre kr 9 867 pr. måned.

2. For opphold i rehabiliteringsinstitusjoner under Velferdsetaten med redusert forpleining beregnes egenbetaling etter forskrift om egenandel for kommunale helse- og omsorgstjenester. Det er bydelene som beregner og krever inn egenbetalingen. Hvor mye egenbetaling som kan kreves vil variere som følge av ulik forpleining ved de ulike rehabiliteringsinstitusjonene.

Egenbetalingen ved den enkelte institusjon er prisjustert med 3,9 % og kan maksimalt utgjøre

Institusjon	Maks egenbetaling pr mnd.
Bjørnerud	7 087
Bygdøy	5 934
Karlsborg	7 394
Lassonløkken	7 548
Liakollen	7 087
Fredheim	9 395
Haugenstua ressursenter	7 555
Østensjøveien hus 1. og 2.etasje	6 931
Østensjøveien hus leiligheter 3.etasje	5 934
Østensjøveien Svingen	8 241
Bosatt H25	5 934
Exit	9 395
Vestli rehabiliteringssenter	5 934

3. Byrådet gis fullmakt til å fastsette husleie for beboere i private og kommunale boligtiltak under Velferdsetaten

14.20 Bydelsbetaling for opphold i midlertidig botilbud for unge voksne (døgnovernatting) i Velferdsetaten

Bydelsbetaling for opphold i midlertidig botilbud for unge voksne i Velferdsetaten settes til kr 1 450 pr døgn pr beboer.

14.21 Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens institusjoner

1. Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens institusjoner justeres med 3,9 %.
2. Barne- og familieetaten gis i samarbeid med aktuell bydel fullmakt til å fastsette en høyere bydelsbetaling for beboere med særlige utfordringer.

14.22 Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens bo- og avlastningstilbud

Bydelsbetaling for opphold i Barne- og familieetatens bo- og avlastningstilbud justeres med 3,9 %.

14.23 Bydelsbetaling for hjelpetiltaket Multisystemisk terapi (MST)

Bydelsbetalingen for hjelpetiltaket MST i Barne- og familieetaten utgjør kr 2 300 pr døgn

14.24 TT – tjenesten

Egenandelene prisjusteres med 3,9 %. Månedssatsen settes lik et bestemt antall turer for å unngå administrativt merarbeid. Antall turer videreføres og settes dermed til 10 turer for voksne og 20 turer for barn 6-18 år.

14.25 Tilrettelagt transport: Egenandel for TT-reiser i Oslo

Egenandel for TT-reiser innenfor Oslos grenser settes til kr 55 for voksne og kr 28 for barn under 18 år.

14.26 Tilrettelagt transport: Egenandelstak for faste reiser til dagtilbudene som alternativ til arbeid, arbeid og høyere utdanning

Det settes et egenandelstak tilsvarende egenandelen på 10 turer for voksne og 20 turer for personer under 18 år for faste TT-reiser. Egenandelstaket gjelder både i Oslo og Akershus begrenset til området som før 01.01.2020 tilhørte Akershus fylke.

14.27 Tilrettelagt transport: Egenandel for reisende til skolefritidsordning annet sted enn lokalisert til grunnskolen

Månedlig egenandel for transporttjenester for reiser til skolefritidsordning på annet sted enn lokalisert til grunnskolen settes tilsvarende egenandelen 20 turer for personer under 18 år for reiser i Oslo.

14.28 Tilrettelagt transport: Kvote – fritidsreiser

For brukere av transporttjenesten for forflytningshemmede fra og med 6 år settes kvoten til 150 reiser per år. For brukere som for første gang søker etter 1. juli, settes kvoten til 75 fritidsreiser første året. Det gis anledning til å søke om et begrenset antall tilleggsreiser.

14.29 Tilrettelagt transport: Egenandel for fritidsreiser til kommunene Lørenskog, Nittedal, Bærum og Nordre Follo geografisk begrenset til området som tidligere tilhørte Oppegård kommune

I forskrift om tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker, Oslo kommune, § 9, er følgende gjort gjeldende: *Dersom sterke helse- eller sosialmessige grunner tilsier det, og det foreligger et særskilt reisebehov, kan TT-brukere unntaksvis innvilges rett til å benytte et bestemt antall fritidsreiser etter avtalt formål i kommunene Bærum, Lørenskog, Nittedal og Nordre Follo begrenset til området som tidligere tilhørte Oppegård kommune.*

I Nordre Follo er retten til å benytte et bestemt antall fritidsreiser etter avtalt formål begrenset til området som før 01.01.2020 tilhørte Oppegård kommune.

Egenandel for fritidsreise til kommunene Bærum, Lørenskog, Nittedal og Nordre Follo begrenset

til området som tidligere tilhørte Oppegård kommune, settes til kr 112 for voksne og kr 56 for barn under 18 år.

14.30 Tilrettelagt transport: Egenandel faste reiser i Akershus

Egenandel for faste TT-reiser i Akershus begrenset til området som før 01.01.2020 tilhørte Akershus fylke, settes til kr 55 for voksne og kr 28 for barn under 18 år.

14.31 Tilrettelagt transport: Egenandel fritidsreiser til Oslo lufthavn Gardermoen ved egne flyreiser

I forskrift om tilrettelagt transport med forflytningsvansker, Oslo kommune, § 9, er følgende gjort gjeldende: TT- brukere kan benytte fritidsreiser til Oslo lufthavn Gardermoen ved egen flyreise. Egenandelen for TT-reiser til Oslo lufthavn Gardermoen settes til kr 272 for voksne og kr 136 for barn under 18 år.

14.32 Administrasjonsgebyr for kommunale gravferder

Sats for administrasjonsgebyr for kommunale gravferder (gravferder uten pårørende) økes med 3,9 % til kr 2 245 fra 01.01.2025.

14.33 Leiepris for utenbys-brukere for kapell og seremonirom

For utleie av kapell og seremonirom for utenbys-brukere økes leieprisen med 3,9 % til kr 3 368 fra 01.01.2025.

14.34 Egenbetaling for elevplasser ved Oslo kulturskole

Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo kulturskole økes med 3,9 % til kr 4 691 per elev per år fra 01.01.2025. Byrådet gis fullmakt til å fastsette avgifter utenom ordinære elevplasser innen rammen av vedtatt budsjett.

14.35 Gebyr for vann og avløp

Samlet gebyr for vann- og avløp økes med 17,75 % i 2025.

Vanngebyret økes med 29,53 % i 2025.

Avløpsgebyret økes med 5,98 % i 2025.

Tilknytningsgebyr vann økes 29,53 % i 2025.

Tilknytningsgebyr avløp økes med 5,98 % i 2025.

Abonnements- og vannmålergebyret økes med 3,9 % i 2025.

14.36 Gebyr for tømning av slam og avløpsvann fra mindre avløpsanlegg

Satsene for tømmegebyr prisjusteres med kommunal deflator på 3,9 %. Sats pr kubikkmeter i 2024 settes til kr 602 eks. mva.

14.37 Gebyr for husholdningsrenovasjon

Gebyr for renovasjon økes med 4 % i 2025.

14.38 Tilsynsgebyr for ildsted (tidligere feiegebyret)

Tilsynsgebyret settes til kr 272 kr eks. mva.

Gebyr for utført feiing ved behov kr 1 000 eks. mva. for den første skorsteinen, og kr 750 eks. mva. for de påfølgende.

14.39 Parkeringsavgift

Satser for beboerparkeringsbevis

Taksten for helårs beboerparkeringstillatelse endres som skissert under.

	2024 Fossil	2025 Fossil	2024 Elektrisk	2025 Elektrisk
Ordinær beboerparkeringstillatelse indre by				
Bil	5 940	6 200	2 000	2 090
MC/moped	2 970	3 100	1 000	1 045
Næringsdrivende				
Én bil	7 990	8 330	2 000	2 090
To biler	17 310	18 050	4 330	4 520
Tre biler	27 970	29 170	7 000	7 300
Fire biler	39 950	41 671	10 000	10 430
Fem biler	53 270	55 560	13 340	13 910
Økning per bil over fem	13 320	13 890	3 330	3 480

Indre by (takstgruppe 2300) består av bydelene Frogner, St. Hanshaugen, Gamle Oslo, Grünerløkka og Sagene. Ytre by (takstgruppe 2310) består av bydelene Ullern, Nordre Aker, Alna, Stovner, Bjerke og Vestre Aker. Med fossil menes diesel-, bensin-, hybrid og ladbare hybridbiler.

Satser for parkeringsavgift

Takstene for bruk av kommunale parkeringsplasser endres som skissert under.

Takstgruppe	Maks p-tid	Avgiftstid	Tidsenhet	2024 Fossil	2025 Fossil	2024 Elektrisk	2025 Elektrisk
2012	2 timer	13-20	1 time	86	90	26	45
2012	2 timer	13-20	2 timer	203	212	60	106
2020	2 timer	sep.20	1 time	86	90	26	45
2020	2 timer	sep.20	2 timer	203	212	60	106
2040	8 timer	00-24	1 time	86	90	Gratis	Gratis
2040	8 timer	00-24	2 timer	203	212	Gratis	Gratis
2040	8 timer	00-24	Per påfølgende halvtime	43	45	Gratis	Gratis
2200	2 timer	sep.20	1 time	60	69	21	35
2200	2 timer	sep.20	2 timer	124	136	43	68
2240	4 timer	sep.20	1 time	60	69	21	35
2240	4 timer	sep.20	2 timer	124	136	43	68
2240	4 timer	sep.20	3 timer	187	201	67	101
2240	4 timer	sep.20	4 timer	251	268	-	134
2250	Ubegr.	sep.20	1 time	60	69	21	35

Takstgruppe	Maks p-tid	Avgiftstid	Tidsenhet	2024 Fossil	2025 Fossil	2024 Elektrisk	2025 Elektrisk
2260	2 timer	sep.20	1 time	60	69	21	35
2260	2 timer	09-2009-20	2 timer	124	136	43	68
2300	Ubegr.	sep.20	1 time	60	69	21	35
2300	Ubegr.	sep.20	2 timer	124	136	43	68
2300	Ubegr.	sep.20	3 timer	187	201	67	101
2300	Ubegr.	sep.20	4 timer	251	268	90	134
2300	Ubegr.	sep.20	5-24 timer	313	333	113	167
2310	Ubegr.	sep.20	1 time	38	40	16	20
2310	Ubegr.	sep.20	2 timer	78	81	32	41
2310	Ubegr.	sep.20	3 timer	117	122	49	61
2310	Ubegr.	sep.20	4 timer	156	163	66	82
2310	Ubegr.	sep.20	5-24 timer	196	204	81	102
2520	4 uker	sep.20	1 time	60	69	21	35
2520	4 uker	sep.20	1 uke	366	382	130	191
2520	4 uker	sep.20	4 uker	1 311	1 367	460	684
2600	2 timer	sep.20	1 time	38	40	11	20
2600	2 timer	sep.20	2 timer	81	85	23	43
2650	4 uker	sep.20	1 time	19	20	5	10
2650	4 uker	sep.20	1 døgn	88	92	27	46
2650	4 uker	sep.20	1 uke	227	237	69	119
2650	4 uker	sep.20	4 uker	819	854	245	427
2700	Ubegr.	sep.20	1 time	19	20	5	10
2850	1 døgn	sep.20	1 time	19	20	5	10
2850	1 døgn	sep.20	1 døgn	88	92	27	46
2880	Ubegr.	sep.20	1 time	19	20	5	10
2960	4 uker	sep.20	1 time	19	20	5	10
2960	4 uker	sep.20	1 døgn	88	92	27	46
2960	4 uker	sep.20	1 uke	227	237	69	119
2960	4 uker	sep.20	4 uker	819	854	245	427

Oversikt takstgrupper:

2012 – Gateparkering innenfor Ring 1, kombinert med lastesone

2020 – Gateparkering utenfor Ring 1

2040 – Næringsparkering innenfor Ring 1

2200 – Gateparkering mellom Ring 1 og Ring 3

2240 – Jordal Park

2250 – Gateparkering mellom Ring 1 og Ring 3

2260 – Gateparkering mellom Ring 1 og Ring 3

2300 – Gjesteparkering i beboersonen, indre by

2310 – Gjesteparkering i beboersonen, ytre by

2520 – Gateparkering mellom Ring 1 og Ring 3

2600 – Gateparkering utenfor Ring 3

2650 – P-plasser utenfor Ring 3

2700 – P-plasser utenfor Ring 3

2850 – P-plasser fritidsparkering

2880 – P-plasser fritidsparkering

2960 – P-plasser fritidsparkering

Satser for lading av elkjøretøy

Satser for lading av elkjøretøy ved kommunale ladepunkter settes etter følgende modell:

Ladekapasitet (3,6 eller 7,2 kW) x strømprisprognose x +/- 1,2 (+20 % dagtid, -20 % nattestid) x 1,15 (15 % risiko- og driftspåslag).

Takst	Type lading	Maks tid	Avgiftstid	Minstesats
3051	Semi-hurtig korttid	3 timer	sep.20	35
3051	Semi-hurtig korttid	3 timer	20.sep	13
3052	Normal korttid	3 timer	sep.20	35
3052	Normal korttid	3 timer	20.sep	13
3053	Semi-hurtig langtid	24 timer	sep.20	35
3053	Semi-hurtig langtid	24 timer	20.sep	13
3054	Normal langtid	24 timer	sep.20	20
3054	Normal langtid	24 timer	20.sep	35

Satsene vurderes månedlig.

14.40 Betaling for vigsler

År	Betaling for vigsler for innbyggere i andre kommuner, innen vanlig tid og sted	Betaling for vigsler på lørdager i kommunens tilbudte lokale	Betaling for vigsler etter brudeparets ønske utenfor kommunens vanlige tilbud om tid og sted for vigsler
2024	1 086	2 050	5 305
2025	1 128	2 130	5 512

Økonomireglementet

15. Byrådets forslag til økonomireglement for 2025 vedtas

Prosedyre for bemanningsreduksjon

16. Byrådets forslag til prosedyre for bemanningsreduksjon vedtas

Kommunens tjenesteområder

Bydelene (HLS, SET og UTD)

Sektoransvar

Dette kapitlet omfatter bydelsøkonomi. Her presenteres økonomiplan 2025–2028 for bydelene samlet og alle sentrale avsetningskapitler. Dette omfatter tjenesteområder under både Byrådsavdeling for helse (HLS), Byrådsavdeling for utdanning (UTD) og Byrådsavdeling for sosiale tjenester (SET).

Hovedtall for bydelene

Hovedtall for bydelene

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	35 113,1	36 359,1	35 999,8	35 898,2	35 893,7
Driftsinntekter	-4 403,0	-4 411,0	-4 411,0	-4 411,0	-4 411,0
Totalsum	30 710,1	31 948,1	31 588,8	31 487,2	31 482,7

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	30 710 086	30 710 086	30 710 086	30 710 086
Vedtak forrige periode				
Arbeid til alle - flere skal gis mulighet til arbeid (kap.307)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Avvikling av midlertidig styrking av Frisklivssentralene i bydelene (FO3)	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Bedre kjøreløgstikk og digitale låser i hjemmetjenesten (FO3)	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Bosettingstiltak flyktninger	-283 443	-407 443	-502 443	-502 443
Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med kognitiv svikt og demenssykdom (FO3)	5 000	10 000	10 000	10 000
Demografikompensasjon (FO2B)	-6 000	-14 000	-23 000	-23 000
Demografikompensasjon (FO2C)	-2 000	0	-1 000	-1 000
Demografikompensasjon (FO3)	171 000	348 000	547 000	547 000
Endring avsetning 2025–2028 (kap. 308)	500	500	500	500
Etablering av nye barnehageplasser - planlegging og prosjektering (kap. 306)	-5 000	-4 930	-4 930	-4 930

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Etablering av nye barnehageplasser (planlegging og prosjektering) (kap. 306)	-4 957	-4 511	-4 910	-4 910
Flyktninger - ekstra tilskudd	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Generell rammereduksjon bydelene økonomiplan 24-27	-208 067	-356 051	-504 765	-504 765
Helhetlig handlingsplan rus (kap.307)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Informasjonssikkerhet og personvern i bydelene (FO1)	7 500	7 500	7 500	7 500
Justering av kapittel 305 Bydelene - etablering av nye barnehager (kap. 305)	12 332	33 892	63 592	63 592
Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)	0	0	1 100	1 100
Kompetanseheving - negativ sosial kontroll mv.	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Kvalitet og kompetanse i barnehagen (kap. 306)	1 000	2 500	2 000	2 000
Midlertidig paviljong for Karlstua barnehage (kap. 305)	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Midlertidige plasser for Sofies Hage barnehage (kap. 305)	0	0	-500	-500
Ny rammeavtale for brukervalg i hjemmetjenesten (FO3)	7 500	7 500	7 500	7 500
Oppdatert integreringstilskudd år 2-5	-24 522	-24 522	-24 522	-24 522
Ophør av avdrag på inventar og utstyr i nytt bydelshus (Bydel Søndre Nordstrand)	0	0	2 000	2 000
Overføring til bydelsrammen for å finansiere økt tilskudd til private barnehager (FO2A)	6 000	6 000	6 000	6 000
Overføring til bydelsrammen for å finansiere økt tilskudd til private barnehager (FO2A)	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Pilotprosjekt sekstimersdag (kap. 306)	-3 279	-4 784	-4 784	-4 784
Pilotprosjekt sekstimersdag/reduisert arbeidstid - overført fra kap. 122 (kap. 306)	-3 011	-4 516	-4 516	-4 516
Psykisk helse (FO3)	1 750	5 750	5 750	5 750
Rammereduksjon avsetning sosiale tjenester SET (kap. 307)	0	-980	-4 215	-4 215
Rammereduksjon avsetninger barn og unge OVK (kap. 303)	0	-161	-691	-691
Rammereduksjon diverse barnehagetiltak OVK (kap. 306)	0	-454	-1 953	-1 953
Rammereduksjon sentrale avsetninger HLS (kap. 308)	0	-93	-399	-399
Realvekst i tilskudd til private barnehager (FO2A)	6 000	6 000	6 000	6 000
Realøkning i tilskudd til private barnehager (FO2A)	0	5 600	5 600	5 600
Redusert maksimalpris i familiebarnehager (FO2A)	3 366	3 366	3 366	3 366
Redusert maksimalpris i ordinære barnehager (FO2A)	175 800	175 800	175 800	175 800
Reduserte utgifter TT-ordningen og samordning Rosa busser	0	10 000	10 000	10 000
Ruskonsulent ung - teknisk korrigering (kap.307)	30	30	30	30
Ruskonsulent ung i bydelene	1 220	1 220	1 220	1 220
Sentralisering av myndighetsoppgaver barnehage (kap. 306)	0	5 530	5 530	5 530
Skolehelsetjeneste (FO2C)	22 000	22 000	22 000	22 000
Sosialagenter (kap.307)	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Språkstimulering førskolebarn (kap. 306)	725	4 379	5 278	5 278

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Teknisk fordeling av ramme	2 011	-2 084	-2 084	-2 084
Tidlig innsats i barnehagen (kap. 306)	4 500	4 500	4 500	4 500
TT-ordning - økte utgifter og økt aktivitet	-18 000	-33 000	-33 000	-33 000
Vestre Aker-inndekning av resterende merforbruk 2022	26 300	26 300	26 300	26 300
Økt tilskudd til private barnehager - overført fra kapittel 306 (FO2A)	0	-5 600	-5 600	-5 600
Økte utgifter økonomisk sosialhjelp	0	-45 000	-45 000	-45 000
Sum Vedtak forrige periode	-165 245	-283 262	-311 246	-311 246
Vedtak forrige periode	-165 245	-283 262	-311 246	-311 246
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	30 544 841	30 426 824	30 398 840	30 398 840
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 329 140	1 329 140	1 329 140	1 329 140
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 329 140	1 329 140	1 329 140	1 329 140
Demografiske forhold befolkning				
Demografikompensasjon (FO2B)	2 000	0	-4 000	-15 000
Demografikompensasjon (FO2C)	-1 000	-9 000	-14 000	-19 000
Demografikompensasjon (FO3)	7 000	14 000	8 000	247 000
Sum Demografiske forhold befolkning	8 000	5 000	-10 000	213 000
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Bosettingstilskudd flyktninger - overført fra kap. 307	964 475	880 207	746 720	668 568
Bosettingstilskudd flyktninger - overført til nytt budsjettkapittel kap. 302	-964 475	-880 207	-746 720	-668 568
Driftskonsekvenser av å anskaffe nytt fagsystem for barnehage (kap. 306)	0	2 000	2 000	2 000
Endring pensjon OPF	-159 423	-159 423	-159 423	-159 423
Fagsystem Helseetaten (kap. 306)	-1 021	-1 021	-1 021	-1 021
Fagsystem Helseetaten (Kap.303)	-1 022	-1 022	-1 022	-1 022
Flyktninger årgang 2	-22 100	-22 100	-22 100	-22 100
Flyktninger årgang 3	-28 100	-28 100	-28 100	-28 100
Flyktninger årgang 4	-13 120	-13 120	-13 120	-13 120
Korrigerings i fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 (flere bydeler)	-79 094	0	0	0
Lønns- og prisjustering særskilte tildelinger	53 317	53 317	53 317	53 317
Nye familier (FO2C)	36 000	36 000	36 000	36 000
Nye familier (kap. 308)	-37 100	-37 100	-37 100	-37 100
Overføring av midler til nytt ombud for barnehage, skole og læringer (FO2A)	-625	-625	-625	-625
Responscenter - flytting av avsatte midler fra Helseetaten til kap. 308	18 000	18 000	18 000	18 000
Styrket barnevern - delvis rammefinansiering av behandlings- og omsorgsinstitusjoner i Barne- og familieetaten (FO2B)	-8 700	-8 700	-8 700	-8 700
Tilrettelagt transport (TT) - økt aktivitet	18 000	18 000	18 000	18 000
Tilskudd flyktninger årgang 2-5	-591 774	0	0	0
Tilskudd til flyktninger årgang 2-5	591 774	0	0	0
Økonomisk sosialhjelp - økte utgifter	100 000	100 000	100 000	100 000
Økt teknologieleie (drift) ved overgang fra 2G til 4G (FO3)	10 100	10 100	10 100	10 100
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-114 888	-33 794	-33 794	-33 794
Justering for oppgaveendringer mellom sektorer				
Boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller, varig tiltak (kap.307)	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Sum Justering for oppgaveendringer mellom sektorer	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Uspesifiserte rammeendringer				
Generell rammereduksjon bydelene økonomiplan 25–28	13 398	-317 227	-317 227	-467 102
Rammereduksjon avsetning helse (kap. 308)	-304	-760	-760	-960
Rammereduksjon avsetning sosiale tjenester (kap. 307)	-674	-1 686	-1 686	-2 131
Rammereduksjon avsetninger barn og unge (kap. 303)	-758	-1 895	-1 895	-2 395
Rammereduksjon avsetninger diverse barnehagetiltak (kap. 306)	-2 096	-5 239	-5 239	-6 622
Sum Uspesifiserte rammeendringer	9 566	-326 807	-326 807	-479 210
Spesifiserte rammeendringer				
Aktivitetseendringer i familiebarnehage (FO2A)	-3 818	-3 818	-3 818	-3 818
Aktivitetstid i hjemmetjenesten – tilpasse aktivitet og ramme (FO3)	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
Arbeidsrettede tiltak i bydelene (kap.307)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Arbeidstøy i hjemmetjenesten (FO3)	15 000	15 000	15 000	15 000
Avvikle avsetning heltidskultur (kap. 308)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Avvikle avsetning utviklingstiltak bydelene (kap. 308)	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Boligsosialt utviklingsprogram (BOSin) (kap.307)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Bosettingstilskudd flyktninger bydel år 1 (kap.307)	97 500	97 500	97 500	97 500
Bosettingstilskudd flyktninger år 1 UTD (kap.307)	16 250	16 250	16 250	16 250
Bosettingstilskudd år 2-5 (kap.307)	198 996	238 758	197 520	119 368
Driftskonsekvenser av nytt parkanlegg Økern Portal (002 Bydel Grünerløkka)	250	250	250	250
Flere barn med spesialpedagogisk hjelp og særskilt tilrettelegging (FO2A)	5 500	5 500	5 500	5 500
Justering av kapittel 305 Bydelene – etablering av nye plasser (kap. 305)	-37 112	-39 878	-57 311	-54 219
Justering av tildeling til kapitaltilskudd i private barnehager (FO2A)	-2 844	-2 844	-2 844	-2 844
Kutt i kvalitets- og kompetansemidler (kap. 306)	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Reduksjon i administrative stillinger (FO1)	-10 000	-20 000	-20 000	-20 000
Reduksjon i antall barn i barnehage i 2023 (FO2A)	-64 174	-64 174	-64 174	-64 174
Redusere avsetning bydelsprosjekter (kap. 308)	-529	-529	-529	-529
Redusere avsetning folkehelsetiltak (kap. 308)	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Redusere avsetning helsestasjon og skolehelsetjeneste (kap. 308)	-4 400	-4 400	-4 400	-4 400
Redusere avsetning Nye Familier (kap. 308)	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Redusere avsetning trygg og mangfoldig eldreomsorg (kap. 308)	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Reversere krav til gevinst digitale låser hjemmetjenesten (FO3)	10 000	10 000	10 000	10 000
Risikoavsetning HTSO (kap.307)	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Tilsynsutvalg i institusjon og i bydelene (FO1)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Trygghetsteknologi – ny plattform for håndtering av teknologiprodukter (FO3)	4 000	4 000	4 000	4 000
Ungt utenforskap - sosialagenter (kap.307)	8 000	8 000	8 000	8 000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Utredning av oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt (kap. 308)	10 000	0	0	0
Utviklingstiltak i bydelene - redusert avsetning (kap.307)	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Økt tilskudd til private barnehager (FO2A)	20 000	20 000	20 000	20 000
Økte refusjonsinntekter (kap. 306)	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	174 069	191 065	132 394	57 334
Endringer	74 147	-167 136	-240 807	-245 270
Ramme 2025-2028	31 948 128	31 588 828	31 487 173	31 482 710

Vedtak forrige periode

Arbeid til alle - flere skal gis mulighet til arbeid (kap.307)

I økonomiplan 2023-2026 ble vedtatt en nedtrapping av midler avsatt til arbeidsrettede tiltak.

Avvikling av midlertidig styrking av Frisklivssentralene i bydelene (FO3)

I perioden 2022-2024 ble hver bydel styrket med øremerkede midler til dekning av to engasjementstillinger ved frisklivssentralene. Fra 2024 er midlene trukket ut av bydelsrammen (halvårsvirkning i 2024 og helårsvirkning fra 2025).

Bedre kjøreløstikk og digitale låser i hjemmetjenesten (FO3)

I økonomiplan 2024-2027 ble bydelsrammen redusert med 10 mill. årlig fra 2025 på grunn av forventet utgiftsreduksjon ved utvikling av digitale løsninger for bedre kjøreløstikk og spart tid ved innføring av digitale låser.

Bosettingstiltak flyktninger

Det flyttes 512,6 mill. fra kapittel 307 til bydelene i budsjett 2024 for å finansiere flyktningetilskudd årgang 2-5 utover det beløpet som bydelsrammen varig er styrket med. For årgang 2 er det foreløpig lagt inn kompensasjon for 1 500 bosatte flyktninger i 2023. Tildelingen for årgang 2 vil bli oppjustert når vi vet hvor mange flyktninger som ble bosatt inneværende år.

Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med kognitiv svikt og demenssykdom (FO3)

Bevilgningen gjelder en gradvis utvidelse av dagaktivitetstilbudet for hjemmeboende med kognitiv svikt og demenssykdom. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen.

Demografikompensasjon (FO2B)

Tidligere vedtatt endring av demografikompensasjon FO2B på -6 mill. i 2025, -14 mill. i 2026 og -23 mill. i 2027 og 2028.

Demografikompensasjon (FO2C)

Demografikompensasjon lagt inn i økonomiplan 2024-2027 basert på tidligere folketall. Dette justeres i økonomiplanen for 2025-2028, basert på oppdaterte folketall.

Samlet demografikompensasjon for FO2C 2025–2028:

2025: -3 mill.
2026: -9 mill.
2027: - 15 mill.
2028: - 20 mill.

Demografikompensasjon (FO3)

Demografikompensasjon lagt inn i økonomiplan 2024–2027 basert på tidligere folketall. Det justeres i økonomiplanen for 2025-2028, basert på oppdaterte folketall.

Samlet demografikompensasjon for FO3 2025–2028:

2025: 178 mill.
2026: 362 mill.
2027: 555 mill.
2028: 794 mill.

Endring avsetning 2025–2028 (kap. 308)

Avsetning på kap. 308 er endret som følge av engangsbevilgning i 2024 til utredning oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt er trukket ut, Ruter aldersvennlig transport utvides til flere bydeler og avsetningen til heltidsprosjekter er redusert.

Etablering av nye barnehageplasser - planlegging og prosjektering (kap. 306)

Tidligere vedtatt reduksjon i avsetningen til prosjekter for etablering av nye barnehageplasser med 5 mill. i 2025 og 4,9 mill. fra 2026.

Etablering av nye barnehageplasser (planlegging og prosjektering) (kap. 306)

Ettårig økning i bevilgningen til planlegging og prosjektering av nye barnehageplasser i 2024 som ikke er videreført fra 2025.

Flyktninger - ekstra tilskudd

Kommunene som bosatte flyktninger utover opprinnelig anmodning i 2023, fikk et ekstra tilskudd på 50 000 kr per flyktning. Tilskuddet ble utbetalt med 10% i 2023 og 90 % i 2024. Midlene er øremerket og overførbare til 2025.

Generell rammereduksjon bydelene økonomiplan 24–27

I økonomiplan 2024–2027 ble det innarbeidet en rammereduksjon på 208 mill. i 2025, 356 mill. i 2026 og 505 mill. fra 2027. Se justeringer av rammereduksjonen i forslag til økonomiplan 2025-2028.

Samlet rammereduksjon for bydelene er slik i økonomiplanperioden:

2025: 194,669 mill.
2026: 673,278 mill.
2027: 821,992 mill.
2028: 971,867 mill.

Helhetlig handlingsplan rus (kap.307)

I budsjett 2024 ble det øremerket 3 mill. til arbeidet med helhetlig handlingsplan for rusfeltet i 2024.

Informasjonssikkerhet og personvern i bydelene (FO1)

I økonomiplanen 2024–2027 ble bydelene styrket med 7,5 mill. i 2024 og 15 mill. fra 2025 for å styrke arbeidet med informasjonssikkerhet. Midlene fordeles etter FO1-nøkkelen.

Justering av kapittel 305 Bydelene - etablering av nye barnehager (kap. 305)

Tidligere vedtatt økning i bevilgningen til nye barnehageplasser med 12,3 mill. i 2025, økende til 63,6 mill. i 2028.

Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)

I henhold til verbalvedtak 10.4.3/2020 gis bydelene kompensasjon for tapte leieinntekter ved førstegangs innflytting i Omsorg+ tilsvarende 80 % dekning av tomgangsleie første fire måneder etter overtagelsesdato. I 2026 er det planlagt for åpning av nytt Omsorg+ i Kjelsåsveien, og settes av midler i 2026 til dekning av dette. I tillegg settes det av 1,1 mill. årlig fra 2027 til dekning for nye Omsorg+ som åpner.

Kompetanseheving - negativ sosial kontroll mv.

I forbindelse med behandling av budsjett i bystyret ble det innarbeidet 1,5 mill. til kompetanseheving og utarbeiding av rutiner for ansatte som jobber med barn og unge innenfor temaene negativ sosial kontroll, æresvold og kjønnslemlestelse.

Kvalitet og kompetanse i barnehagen (kap. 306)

Det er avsatt 25 mill. til tiltak for økt kvalitet og kompetanse i barnehagene i 2025.

Midlertidig paviljong for Karlstua barnehage (kap. 305)

Tidligere vedtatt reduksjon i bevilgningen til midlertidig paviljong for Karlstua barnehage som ble totalskadd i brann i 2024, med 8 mill. fra 2025.

Det er satt av 3 mill. årlig i økonomiplanperioden.

Midlertidige plasser for Sofies Hage barnehage (kap. 305)

Tidligere vedtatt reduksjon i bevilgningen til drift av midlertidige plasser for barnehagen Sophies Hage på Rosenhoff med 0,5 mill. fra 2027.

Ny rammeavtale for brukervalg i hjemmetjenesten (FO3)

I økonomiplan 2024–2027 ble bydelene styrket med 22,5 mill. i 2024 og 30 mill. fra 2025 som følge av at ny kontrakt for brukervalgsordningen i hjemmetjenesten (hjemmesykepleie og praktisk bistand), som gikk ut i mars 2024, gir merutgifter for bydelene. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen

Oppdatert integreringstilskudd år 2-5

Som følge av økte tilskuddssatser fra staten og justering av antall bosatte i år 2-5 foreslås det at det innarbeides 24,5 mill. til fordeling bydelene.

Opphør av avdrag på inventar og utstyr i nytt bydelshus (Bydel Søndre Nordstrand)

Bydel Søndre Nordstrand ble i 2021 innvilget et lån på 10 mill. for å finansiere inventar og utstyr i nytt bydelshus. Lånet nedbetales med årlig trekk på 2 mill. Fra og med 2027 tilbakeføres 2 mill. til bydelsrammen.

Overføring til bydelsrammen for å finansiere økt tilskudd til private barnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt reduksjon i overføring til bydelsrammen fra kap. 306 på 6 mill. fra 2025 for å finansiere økt tilskudd til private barnehager

Overføring til bydelsrammen for å finansiere økt tilskudd til private barnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt overføring fra kap. 306 til bydelsrammen for å finansiere økt tilskudd til private barnehager reduseres med 6 mill. fra 2025.

Pilotprosjekt sekstimersdag (kap. 306)

Tidligere vedtatt reduksjon i avsetningen til pilotprosjekt med sekstimersdag i Bydel Sagene med 3,3 mill. i 2025 og 4,8 mill. fra 2026.

Pilotprosjekt sekstimersdag/reduisert arbeidstid - overført fra kap. 122 (kap. 306)

Tidligere vedtatt reduksjon i bevilgningen til pilotprosjekt med sekstimersdag på 3 mill. i 2025 og 4,5 mill. fra 2026.

Psykisk helse (FO3)

I økonomiplan 2024–2027 ble bydelene tilført 5,75 mill. i 2024, økende til 7,5 mill. i 2025 og 11,5 mill. fra 2026 for å styrke satsingen på psykisk helse. Bevilgningen skal sikre at alle bydeler gir tilbud om Rask psykisk helsehjelp (RPH) fra aldersgruppen 16 år. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen.

Rammereduksjon avsetning sosiale tjenester SET (kap. 307)

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på 0,980 mill. i 2026 økende til 4,215 mill. i 2027. Rammereduksjonen er 1,180 mill. i 2024 økende til 5,395 mill. i 2027.

Rammereduksjon avsetninger barn og unge OVK (kap. 303)

I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet et rammekutt på 0,2 mill. i 2026 og 0,7 mill. i 2027.

Rammereduksjon diverse barnehagetiltak OVK (kap. 306)

Tidligere vedtatt rammekutt på kapitlet på 0,5 mill. i 2026 og 2,0 mill. i 2027.

Rammereduksjon sentrale avsetninger HLS (kap. 308)

I økonomiplan 24-27 ble det innarbeidet en generell rammereduksjon på 0,09 mill. i 2026 og 0,4 mill. i 2027. Samlet rammereduksjon for kapitlet er 0,3 mill. i 2025 økende til 1,4 mill. i 2028.

Realvekst i tilskudd til private barnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt økning på 6 mill. fra 2025 for å kompensere for realvekst i tilskudd til private barnehager.

Realøkning i tilskudd til private barnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt økning i bydelsrammen på 5,6 mill. i 2026 og 2027 grunnet realvekst i tilskuddet til private barnehager.

Redusert maksimalpris i familiebarnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt økning i kompensasjonen for redusert maksimalpris i familiebarnehager med 3,4 mill. fra 2025.

Redusert maksimalpris i ordinære barnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt økning i kompensasjonen for redusert maksimalpris for foreldrebetaling i barnehage med 175,8 mill. fra 2025.

Reduserte utgifter TT-ordningen og samordning Rosa busser

I økonomiplanen er det innarbeidet en besparelse på 10 mill. i 2024 og 2025 ved å samordne TT ordningen med aldersvennlig transport.

Ruskonsulent ung - teknisk korrigering (kap.307)

Avsatte midler til ruskonsulent ung i bydelene avrundes. Kap. 307 reduseres tilsvarende med 30 000 kr.

Ruskonsulent ung i bydelene

For å styrke innsatsen for å nå og følge opp unge og unge voksne som står i fare for å utvikle rusproblemer er det bevilget midler til ruskonsulent ung i enkelte bydeler. Bydelene som jfr. Helhetlig russtatistikk 2022 melder om flere enn 100 meldinger til barnevernet knyttet til rus får tilskudd til å ansette ytterligere én ruskonsulent ung. Det gis en særskilt tildeling til bydelene Østensjø, Bjerke, Frogner, Gamle Oslo, Grorud, Grünerløkka, Nordstrand, Sagene, Søndre Nordstrand tilsvarende 9 mnd. virkning i 2024 (1.april) og med helårsvirkning fra 2025.

Sentralisering av myndighetsoppgaver barnehage (kap. 306)

Tidlig vedtatt reduksjon som følge av eventuell overføring av myndighetsoppgaver på barnehageområdet til en sentral enhet i kommunen tilbakeføres fra 2026.

Skolehelsetjeneste (FO2C)

I økonomiplan 2024–2027 ble det satt av 22 mill. i 2024 (halvårsvirkning) og 44 mill. årlig fra 2025 til å styrke skolehelsetjenesten i ungdomsskolen og i videregående skoler. Dette gir 44 flere årsverk i tjenesten. Midlene kan benyttes både til å ansette flere helsesykepleiere og til å tilsette andre yrkesgrupper der det er hensiktsmessig, som for eksempel psykologer, sosionomer og sosialagenter som jobber målrettet med å styrke sosial kompetanse og livsmestring for elevene. For videregående skole fordeles midlene til som en særskilt tildeling, basert på elevtall. For ungdomsskoletrinnet fordeles midlene etter FO2C-nøkkelen.

Sosialagenter (kap.307)

I forbindelse med behandling av budsjett i bystyret ble det innarbeidet 4 mill. i 2024 til Sosialagenter.

Språkstimulering førskolebarn (kap. 306)

Det er avsatt 23,5 mill. til språkstimuleringstiltak for barn i barnehagealder i 2025.

Tidlig innsats i barnehagen (kap. 306)

Det er satt av 12,5 mill. til tiltak for tidlig innsats i barnehagen i 2025, herunder Oslohjelpa og forsøk med ekstra ressurspedagog i utvalgte barnehager.

TT-ordning - økte utgifter og økt aktivitet

I sak om budsjettjustering 2023 ble det foreslått å kompensere bydelene med 33 mill. for å dekke merutgifter i TT-tjenesten utover hva bydelene er kompensert i budsjettet. I økonomiplan 2024-2027 ble kompensasjonen videreført med 33 mill. i 2024 og 15 mill. i 2025. Byrådet viderefører kompensasjonen på 33 mill. i 2025 og 18 mill. årlig fra 2026.

Vestre Aker-inndekning av resterende merforbruk 2022

Tilbakeføring av utsatt inndekning av merforbruk i 2022

Økt tilskudd til private barnehager - overført fra kapittel 306 (F02A)

Tildigere vedtatt reduksjon i overføring fra kap. 306 til bydelsrammen på 5,6 mill. fra 2026 for å finansiere økt tilskudd til private barnehager som følge av bemanningsavtalen i kommunale barnehager og forsøket med økt grunnbemanning.

Demografiske forhold befolkning

Demografikompensasjon (FO2C)

Det justeres i økonomiplanen for 2025–2028, basert på oppdaterte folketall.

Samlet demografikompensasjon for FO2C 2025-2028:

2025: -3 mill.
2026: -9 mill.
2027: - 15 mill.
2028: - 20 mill.

Demografikompensasjon (FO3)

Det justeres i økonomiplanen for 2025–2028, basert på oppdaterte folketall.

Samlet demografikompensasjon for FO3 2025–2028:

2025: 178 mill.
2026: 362 mill.
2027: 555 mill.
2028: 794 mill.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Driftskonsekvenser av å anskaffe nytt fagsystem for barnehage (kap. 306)

Det er innarbeidet 2 mill. fra 2026 for å dekke en forventet økning i utgifter til drift av nytt fagsystem for barnehage.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Fagsystem Helseetaten (kap. 306)

Deler av Helseetatens utgifter, til sammen 3,1 mill., for forvaltning bydelenes barnevernssystem og for forvaltning av fagsystem for helsestasjons- og skolehelsetjenesten er satt av på sentralt avsatte kapitler (kap. 303, 306 og 308). Fra 2024 legges dette inn i Helseetatens ramme som en varig løsning, med finansiering fra sentralt avsatte midler til formålet. Kapitlet reduseres med 1,021 mill. årlig fra 2024.

Fagsystem Helseetaten (Kap.303)

Deler av Helseetatens utgifter, til sammen 3,1 mill., for forvaltning bydelenes barnevernssystem og for forvaltning av fagsystem for helsestasjons- og skolehelsetjenesten er satt av på sentralt avsatte kapitler (kap. 303, 306 og 308). Fra 2024 legges dette inn i Helseetatens ramme som en varig løsning, med finansiering fra sentralt avsatte midler til formålet. Kapitlet reduseres med 1,021 mill. årlig fra 2024.

Flyktninger årgang 2

Det innarbeides 22,1 mill. på kap. 200 for bosetting av 1 232 flyktninger i 2024. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Flyktninger årgang 3

Det innarbeides 28,1 mill. på kap. 200 for bosetting av 1 930 flyktninger i 2023. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Flyktninger årgang 4

Det innarbeides 13,12 mill. på kap. 200 for bosetting av 1 842 flyktninger i 2022. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Korrigerings i fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 (flere bydeler)

Kap. 004 Bydel St. Hanshaugen

Bydelen fikk i 2023 et merforbruk på 40,342 mill. Maksimalgrense for fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 er 45,335 mill.

Bydelen har vedtatt å inndeke 2 % i 2024. Dette utgjør 22,668 mill. Resterende beløp på 17,684 mill. må inndeckes i 2025.

Ved avslutning av årsregnskap 2023 ble det fremført 40,342 mill. til ytterligere dekning i 2024. I revidert budsjett ble det lagt tilbake 17,684 mill. i bydelens budsjettramme for 2024.

Kap. 007 Bydel Vestre Aker

Bydelen fikk i 2023 et merforbruk på 54,845 mill. Maksimalgrense for fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 er 71,524 mill.

Bydelen har vedtatt å inndeke 2 % i 2024. Dette utgjør 35,762 mill. Resterende beløp på 19,083 mill. må inndeckes i 2025.

I Dok3/2024 er bydelens ramme redusert med 26,300 mill. knyttet til inndecking av merforbruk fra 2022. Dette kommer til fradrag ved fastsettelse av ytterligere krav til fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024. Det betyr at bydelen skal inndeke 9,462 mill. i tillegg til hva som allerede er vedtatt ($26,300 + 9,462 = 35,762$).

Ved avslutning av årsregnskap 2023 ble det fremført 54,845 mill. til ytterligere dekning i 2024. I revidert budsjett ble det lagt tilbake 45,383 mill. i bydelens budsjettramme for 2024.

Kap. 013 Bydel Østensjø

Bydelen fikk i 2023 et merforbruk på 57,804 mill. Maksimalgrense for fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 er 85,026 mill.

Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2024. Dette utgjør 42,513 mill. Resterende beløp på 15,291 mill. må inndekkes i 2025.

Ved avslutning av årsregnskap 2023 ble det fremført 57,804 mill. til ytterligere dekning i 2024. I revidert budsjett ble det lagt tilbake 15,291 mill. i bydelens budsjettramme for 2024.

Kap. 015 Bydel Søndre Nordstrand

Bydelen fikk i 2023 et merforbruk på 61,804 mill. Maksimalgrense for fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 er 69,536 mill.

Bydelen har vedtatt å inndekke 2 % i 2024. Dette utgjør 34,768 mill. Resterende beløp på 27,036 mill. må inndekkes i 2025.

Ved avslutning av årsregnskap 2023 ble det fremført 61,804 mill. til ytterligere dekning i 2024. I revidert budsjett ble det lagt tilbake 27,036 mill. i bydelens budsjettramme for 2024.

Lønns- og prisjustering særskilte tildelinger

En del av lønns- og prisjusteringen er benyttet til å øke særskilte tildelinger på de ulike funksjonsområdene.

Nye familier (FO2C)

Avsatte midler til Nye familier er overført til bydelsrammen med 36 mill. og Helseetaten med 1,1 mill. Se nærmere omtale under FO2C Helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Nye familier (kap. 308)

Avsatte midler til Nye familier er overført til bydelsrammen med 36 mill. og Helseetaten med 1,1 mill. Se nærmere omtale under FO2C Helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Overføring av midler til nytt ombud for barnehage, skole og læringer (FO2A)

Det overføres 0,625 mill. fra kap. 306 Bydelene - diverse barnehagetiltak til kap. 113 Barnehage-, skole og læringeombud for å styrke støtten rundt og kapasiteten til nytt ombud for barnehage, skole og læringer.

Responscenter – flytting av avsatte midler fra Helseetaten til kap. 308

Byrådet ønsker å videreføre dagens tjeneste mens arbeidet med leverandørutvikling pågår, jf. notat til bystyret nr. 182/2024. Dagens avtale er utløper i oktober 2024. Midlene overføres derfor fra kap. 314 Helseetaten til kap. 308 til dekning for eventuelle merutgifter for bydelene ved fortsatt kjøp av denne tjenesten i leverandørutviklingsperioden.

Styrket barnevern - delvis rammefinansiering av behandlings- og omsorgsinstitusjoner i Barne- og familieetaten (FO2B)

Styrkingen av Barne- og familieetaten (BFE) fra revidert budsjett 2024 videreføres. Styrkingen på 28,7 mill. årlig fra 2025 skal bidra til delvis rammefinansiering av etatens omsorgs- og behandlingsinstitusjoner. Det trekkes ut 8,7 mill. fra bydelsrammen. Netto kostnad for bykassen er 20,0 mill.

Tilrettelagt transport (TT) - økt aktivitet

Økt reisevolum øker bydelenes kostnader. Kompensasjon med i alt 33 mill. er videreført i 2025. Byrådet viderefører kompensasjonen på 33 mill. i 2025 og 18 mill. årlig fra 2026.

Økonomisk sosialhjelp - økte utgifter

Bydelens utgifter til økonomisk sosialhjelp øker. Sosialhjelpsrammen fordelt bydelene økes med 100 mill. årlig fra 2025. I tillegg settes det av 200 mill. i 2025 og 100 mill. i 2026 i en risikoavsetning (kap.192.)

Økt teknologileie (drift) ved overgang fra 2G til 4G (FO3)

Som et resultat av at av 2G-nett avvikles må en stor andel av den trygghetsskapende teknologien innen hjemmetjenesten erstattes med utstyr som er kompatibelt med 4G. Mer moderne utstyr på 4G har en høyere utstyrsleie. Dette fører til økte årlige driftsutgifter for bydelene på 10,1 mill. som de kompenseres for. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen.

Justering for oppgaveendringer mellom sektorer

Boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller, varig tiltak (kap.307)

Bestillerfunksjon med sentral operativ bestiller etableres permanent. Midler tilsvarende to årsverk overføres til Velferdsetaten.

Bestillerfunksjonen skal bidra til, og støtte bydelene i arbeidet med å fremskaffe flere boliger til vanskeligstilte.

Uspesifiserte rammeendringer

Generell rammereduksjon bydelene økonomiplan 25–28

I økonomiplan 2024–2027 ble det innarbeidet en rammereduksjon på 208 mill. i 2025, 356 mill. i 2026 og 505 mill. fra 2027. I økonomiplan 25-28 er det tilbakeført 13,4 mill. i 2025, og innarbeidet kutt på 317 mill. i 2026 og i 2027 og 467 mill. i 2028.

Samlet rammereduksjon for bydelene er slik i økonomiplanperioden:

2025: 194,669 mill.

2026: 673,278 mill.

2027: 821,992 mill.

2028: 971,867 mill.

Rammereduksjon avsetning helse (kap. 308)

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 0,3 mill. i 2025 økende til 0,9 mill. i 2028. Samlet rammereduksjon for kapitlet er 0,3 mill. i 2025 økende til 1,4 mill. i 2028

Rammereduksjon avsetning sosiale tjenester (kap. 307)

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,674 mill. i 2025 økende til 2,131 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,674 mill. i 2025 økende til 6,346 mill. i 2028.

Rammereduksjon avsetninger barn og unge (kap. 303)

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,8 mill. i 2025 økende til 2,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,8 mill. i 2025 økende til 3,1 mill. i 2028.

Rammereduksjon avsetninger diverse barnehagetiltak (kap. 306)

Det er innarbeidet et rammekutt på 2,1 mill. i 2025 økende til 6,6 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 2,1 mill. i 2025 økende til 8,6 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Aktivitetseendringer i familiebarnehage (F02A)

Særsilt tildeling til bydelene for driftstilskudd til private familiebarnehager reduseres med 3,8 mill. grunnet en nedgang i antall barn i familiebarnehager.

Aktivitetstid i hjemmetjenesten – tilpasse aktivitet og ramme (FO3)

Aktivitetstid er en frivillig ordning hvor bydelene kan velge å tilby eldre som har hjemmetjenester én time aktivitetstid i uken. Bevilging til aktivitetstid i hjemmetjenesten nedjusteres til nåværende forbruksnivå i bydelssektoren.

Arbeidsrettede tiltak i bydelene (kap.307)

Avsetning til arbeidsrettede tiltak i bydelene videreføres ikke.

Arbeidstøy i hjemmetjenesten (FO3)

I rundskriv 4/2024 er det satt krav til virksomhetene om å etablere ordninger med arbeidstøy som:

6. ivaretar minimumskravene etter forskriftsbestemmelsene
7. ivaretar Arbeidstilsynets veiledning om arbeidstøy for konkrete yrkesgrupper/arbeidsoppgaver
8. ivaretar krav knyttet til vask av smittetøy mv.
9. sørger for at det arbeidstøyet som stilles til arbeidstakernes disposisjon er tilpasset arbeidsoppgavene som skal utføres
10. sørger for at arbeidstøyet er tilpasset klimatiske forhold, temperatur, nedbør mv.
11. bidrar til å sikre arbeidstakere et fullt forsvarlig arbeidsmiljø
12. ivaretar kommunens behov for at enkelte yrkesgrupper/arbeidstakere skal være gjenkjennbare for publikum, tjenestemottakere mv.
13. bidrar til likeverdig og tilpasset arbeidstøy og sko for medarbeidere i ambulerende hjemmetjenester uavhengig av hvilken bydel de arbeider i

For bydelene innebærer dette en merutgift på til sammen 15 mill. ved av at ansatte i ambulerende hjemmetjenester må sikres forsvarlig yttertøy inkludert arbeidssko. Midlene fordeles etter F03-nøkkelen.

Avvikle avsetning heltidskultur (kap. 308)

Avsetning på 3 mill. årlig til heltidskultur avvikles fra 2025

Avvikle avsetning utviklingstiltak bydelene (kap. 308)

Avsetning på 2,5 mill. årlig til utviklingstiltak avvikles fra 2025

Boligsosialt utviklingsprogram (BOSin) (kap.307)

Avsetning til prosjekter gjennom Boligsosialt utviklings- og innovasjonsprogram (BOSin).videreføres ikke. Utviklingsarbeid skal drives som en del av de ordinære tjenestene. Husbanken har en tilskuddsordning til utviklingsarbeid i kommunene; *Tilskudd til boligtiltak*, som bydelene oppfordres til å søke på.

Driftskonsekvenser av nytt parkanlegg Økern Portal (002 Bydel Grünerløkka)

Bydel Grünerløkka drifter lokale parker, torg og møteplasser. I oktober 2023 overtok Bydel Grünerløkka driftsansvar for nytt offentlig torg ved Økern portal (Pensjonsparken) og blir dermed kompensert for varige driftskonsekvenser fra oppstart i 2024. Helårsvirkning fra 2025, kr 250 000, innarbeides i Bydel Grünerløkkas ramme.

Flere barn med spesialpedagogisk hjelp og særskilt tilrettelegging (FO2A)

Bydelene kompenseres med 5,5 mill. for økte utgifter til spesialpedagogisk hjelp og særskilt tilrettelegging.

Justering av kapittel 305 Bydelene – etablering av nye plasser (kap. 305)

Det foreslås å redusere kapittel 305 Bydelene - etablering av nye barnehager med 37,1 mill. i 2025, 39,9 mill. i 2026, 57,3 mill. i 2027 og 54,2 mill. i 2028. Gjenværende avsetning på kapitlet er da 37,0 mill. i 2025, 55,8 mill. i 2026, 67,6 mill. i 2027 og 70,7 mill. i 2028.

Justering av tildeling til kapitaltilskudd i private barnehager (FO2A)

Den særskilte tildelingen til bydelene for kapitaltilskudd til private barnehager i 2025 reduseres med 2,8 mill. som følge av en aktivitetsnedgang i private barnehager.

Kutt i kvalitets- og kompetansemidler (kap. 306)

Avsetningen til kvalitets- og kompetansetiltak på kapitlet reduseres med 7 mill. fra 2025. Reduksjonen må ses i sammenheng med at Oslo kommune får tildelt færre plasser i arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning enn tidligere år, og at det har vært et mindreforbruk av midler til andre kvalitets- og kompetansetiltak de siste årene. Totalt er det satt av 25 mill. til kvalitets- og kompetansetiltak i 2025, inkludert arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.

Reduksjon i administrative stillinger (FO1)

Det foreslås å redusere administrative stillinger i bydelssektoren med 10 mill. i 2025 økende til 20 mill. fra 2026. I 2025 foreslås denne spesifiserte rammereduksjonen i stedet for en generell rammereduksjon på FO1 Administrasjon og fellestjenester

Reduksjon i antall barn i barnehage i 2023 (FO2A)

Bydelsrammen reduseres med 64,2 mill. grunnet en nedgang i antall barn i barnehage i 2023.

Redusere avsetning bydelsprosjekter (kap. 308)

Avsetningen til prosjekter i bydelene reduseres med 0,529 årlig fra 2025

Redusere avsetning folkehelsetiltak (kap. 308)

Avsetningen til folkehelsetiltak reduseres med 1,45 mill. årlig fra 2025

Redusere avsetning helsestasjon og skolehelsetjeneste (kap. 308)

Avsetningen til helsestasjon og skolehelsetjeneste reduseres med 4,4 mill. årlig fra 2025

Redusere avsetning Nye Familier (kap. 308)

Avsetningen til Nye Familier reduseres med 1,2 årlig fra 2025

Redusere avsetning trygg og mangfoldig eldreomsorg (kap. 308)

Avsetningen til trygg og mangfoldig eldreomsorg reduseres med 1,4 mill. årlig fra 2025.

Reversere krav til gevinst digitale låser hjemmetjenesten (FO3)

Bydelsrammen er i økonomiplanen for 24–27 redusert med 10 mill. fra 2025 som følge av forventet gevinstuttak ved innføring av digitale låser i hjemmetjenesten. Løsningen er ennå ikke implementert i Oslo og det er dermed urealistisk å ta ut gevinster av dette fra 2025. Derfor tilbakeføres midlene.

Risikoavsetning HTSO (kap.307)

Risikoavsetning som gjelder sosialhjelpsutgifter i NAV Grünerløkka v/Human Trafficking Support Oslo HTSO (tidligere Oslo-Piloten) videreføres ikke.

Tilsynsutvalg i institusjon og i bydelene (FO1)

Byrådet foreslår å avvikle tilsynsutvalg for institusjon mv. og å gjøre tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester frivillig for bydelene. Instruks for kommunale tilsynsutvalg for institusjon mv. ble vedtatt i 2005. Siden da har Sykehjemsetaten overtatt ansvaret for drift av sykehjem fra bydelene. Tilsyn med tjenestene og kvalitetssikring av tjenestene i helse – og omsorgssektoren er nedfelt i lov og forskrift. Sykehjemsetaten har et sentralt kvalitetsråd, det gjennomføres regelmessige kvalitetsrevisjoner og etatens prosedyre for «Risikostyring og risiko- og sårbarhetsanalyse» ble sist oppdatert høsten 2023. I tillegg gjennomføres det hyppigere beboer-, bruker- og pårørendeundersøkelser. Det skal også gjennomføres en gjennomgang av sykehjemssektoren for å undersøke om det er eventuelle svakheter ved rutiner og systemer, slik at vi i større grad klarer å oppdage og forebygge avvik og feil i sykehjemssektoren. Byrådet foreslår å opprette innsatsteam i Sykehjemsetaten, med mål om å heve kvaliteten, redusere sykefraværet og forhindre uønskede hendelser på sykehjem. Teamet skal bistå med veiledning innen blant annet arbeidsmiljø, sykefravær, turnusplanlegging, økonomi og kultur i institusjoner med utfordringer knyttet til dette. På denne bakgrunn foreslår byrådet å avvikle tilsynsutvalg for institusjon mv., og at det gjøres frivillig for bydelene å opprette tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester.

Dette medfører at utgifter til ordningene, 1 mill. pr. år, kan trekkes ut av bydelsrammen. Midlene reduseres etter FO1-nøkkelen.

Trygghetsteknologi – ny plattform for håndtering av teknologiprodukter (FO3)

Etablering av en ny teknologiplattform for å håndtere signaler for de ulike trygghetsalarmene medfører økte årlige lisensutgifter for bydelene på 4 mill. årlig. Den nye plattformen er nødvendig både for å håndtere dagens og fremtidens teknologi. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen.

Ungt utenforskap - sosialagenter (kap.307)

Ordning med sosialagenter på i alt 8 skoler videreføres. Sosialagenter er ansatte fra barneverntjenesten som jobber forebyggende på utvalgte barneskoler. Hensikten er å øke barnas sosiale kompetanse og livsmestring, og samtidig øke deres læring og læringsutbytte.

Utredning av oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt (kap. 308)

Byrådet har foretatt en gjennomgang av dagens oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt, og sett på både muligheter og utfordringer ved denne. På bakgrunn av en innledende innspills- og kartleggingsrunde, ønsker byrådet å foreta en mer grundig utredning for å vurdere løsninger som gir mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud, gode og mer effektive tjenester og et styrket lokaldemokrati med økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene. Byrådet foreslår å avsette 10 mill. i 2025 til dette prosjektet. Byrådet tar sikte på å fremme en egen sak for bystyret ved årsskiftet 2024/2025 om gjennomgangen og plan for det videre arbeidet.

Utviklingstiltak i bydelene - redusert avsetning (kap.307)

Avsetning til oppfølging- og utviklingstiltak i bydelene reduseres med. 6 mill.

Økt tilskudd til private barnehager (F02A)

Bydelsrammen økes med 20 mill. for å kompensere bydelene for realvekst i tilskuddet til private barnehager.

Økte refusjonsinntekter (kap. 306)

På kap. 306 er det budsjettert med utgifter ved å refundere andre kommuner for Oslobarn med plass i private barnehager utenbys og refusjonsinntekter for barn fra andre kommuner som har plass i private barnehager i Oslo. Fra 2025 økes budsjetterte nettoinntekter med 8 mill.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Kapittel	Investeringsprosjekter	2025	2026	2027	2028
	Bydelene - avsetning helse (HLS)				
308 - Bydelene - avsetning helse (HLS)	Digitalisering - generell avsetning	28 500	28 500	28 500	28 500
308 - Bydelene - avsetning helse (HLS)	El-biler	20 000	20 000	20 000	10 000
	Sum Bydelene - avsetning helse (HLS)	48 500	48 500	48 500	38 500
	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)				
307 - Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	Digitalisering overgang til ny boligløsning kommunal bolig	9 000	0	0	0
307 - Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	IKT fagsystemportefølje SET	9 500	9 500	9 500	9 500
	Sum Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	18 500	9 500	9 500	9 500

Digitalisering - generell avsetning

Avsetningen dekker videreutvikling av fagsystemporteføljen/digitalisering som Helseetaten har utviklingsansvar for, samt øvrig arbeid med digitalisering i sektoren

Digitalisering overgang til ny boligløsning kommunal bolig

Byrådet setter av 9 mill. for å kunne ta i bruk det nye nasjonale saksbehandlingssystemet for kommunale boliger, Kobo. Det vil bidra til en mer effektiv saksbehandling og en mer brukervennlig tjeneste. Med overgangen til nytt system unngår kommunen en varig kostnadsøkning knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold av dagens system.

El-biler

Avsetningen gjelder låneordning for elbiler.

IKT fagsystemportefølje SET

Investeringsmidler til vedlikehold og utvikling av fagsystemporteføljen i SET er videreført med 9,5 mill. årlig i perioden 2025-2028.

Bydelsfordeling av ordinær drift og økonomisk sosialhjelp

Tabell: Utvikling av bydelsfordelt ramme og spesifikasjon av rammen for 2025 (Beløp i 1 000)

Kapittel	Regnskap 2023	Dok.3/2024	Bydelsfordelt 2025	Herav driftsramme 2025	Herav økonomisk sosialhjelp 2025
001 Bydel Gamle Oslo	2 569 197	2 550 829	2 691 638	2 446 009	245 629
002 Bydel Grünerløkka	2 217 945	2 255 798	2 355 427	2 136 678	218 749
003 Bydel Sagene	1 779 690	1 834 595	1 922 710	1 783 711	138 999
004 Bydel St. Hanshaugen	1 382 635	1 364 567	1 420 601	1 306 303	114 298
005 Bydel Frogner	1 880 794	1 939 132	2 035 548	1 917 552	117 996
006 Bydel Ullern	1 416 206	1 462 708	1 569 247	1 530 909	38 338
007 Bydel Vestre Aker	1 958 732	1 975 638	2 090 973	2 042 865	48 108
008 Bydel Nordre Aker	2 083 154	2 139 070	2 258 528	2 191 871	66 657
009 Bydel Bjerke	1 651 715	1 655 351	1 752 597	1 630 374	122 223
010 Bydel Grorud	1 487 767	1 488 207	1 572 785	1 473 608	99 177
011 Bydel Stovner	1 863 995	1 872 511	1 951 666	1 805 007	146 659
012 Bydel Alna	2 614 906	2 628 103	2 757 129	2 578 017	179 112
013 Bydel Østensjø	2 390 182	2 373 471	2 464 633	2 381 274	83 359
014 Bydel Nordstrand	2 133 471	2 174 280	2 286 729	2 229 001	57 728
015 Bydel Søndre Nordstrand	2 145 210	2 042 436	2 113 280	1 943 221	170 059
Sum bydelsfordelt ramme	29 575 597	29 756 696	31 243 491	29 396 400	1 847 091

I tabellen vises hvordan bydelsfordelt budsjettamme på 31,2 mrd. er foreslått fordelt på de 15 bydelenes driftsrammer og økonomisk sosialhjelp for 2025.

Spesifikasjon av budsjettrammer for bydelene

Bydelssektorens budsjettramme

Av den bydelsfordelte rammen på 31,2 mrd. utgjør 28,5 mrd. kriteriefordelt ramme inklusiv lønns- og priskompensasjon og 2,7 mrd. særskilte tildelinger og inndekking av merforbruk. Etter å ha lagt til 759,6 mill. i sentrale avsetninger får man 32,0 mrd. Når anslag for bydelenes inntekter på 4,4 mrd. er lagt til, blir bydelssektorens brutto budsjettramme 36,4 mrd. Anslag for bydelenes inntekter kan endres som følge av bydelenes budsjetter og oppdateres i vedtatt budsjett (Dok.3/25).

Tabell: Bydelssektorens brutto budsjettramme (beløp i 1000)

Rammer	Forslag budsjett 2025
Kriteriefordelt ramme inkl. lønns- og priskompensasjon	28 556 176
Særskilte tildelinger og inndekking av merforbruk	2 687 315
Samlet bydelsfordelt budsjettramme i byrådets budsjettforslag	31 243 491
Sentrale avsetninger	759 637
Bydelssektorens samlede budsjettramme ekskl. egenbetaling m.m.	32 003 128
Bydelenes anslåtte inntekter (brukerbetaling, salgsinntekter, statstilskudd mv.)	4 373 990
Bydelssektorens samlede brutto budsjettramme	36 377 118

Av budsjettet som fordeles bydelene i byrådets budsjettforslag, tildeles det meste gjennom kriteriefordelt ramme. Særskilte tildelinger har sin bakgrunn i særlige satsinger som få bydeler har, eller som må fordeles på annen måte enn gjennom kostnadsnøkler i fordelingssystemet.

Tabell: Sentrale avsetninger (tall i 1000)

Kapittel	Forslag budsjett 2025
302 Bosetting og integrering av flyktninger (SET)	308 381
305 Bydelene - etablering av nye barnehager (FO2A) (UTD)	37 021
306 Bydelene - diverse barnehagetiltak (FO2A) (UTD)	204 510
307 Bydelene - avsetninger sosiale tjenester (SET)	103 750
308 Bydelene - avsetninger helse (HLS)	105 975
Sum sentrale avsetninger	759 637

Tabellen over viser at det er avsatt 759,6 mill. i sentrale avsetninger til senere fordeling og bruk. Hoveddelen av avsetningen vil bli fordelt etter ulike fordelingsnøkler i løpet av budsjettåret. På kapittel 305 fordeles midler til bydelene når antall nye barnehageplasser blir kjent. På kapitlene 302, 306, 307 og 308 er det en rekke tiltak hvor midlene først kan fordeles når ulike bakgrunnsinformasjon er klar. For eksempel inntektsdata som ligger til grunn for kompensasjon for redusert foreldrebetaling i barnehager kap. 306, omfattende barnevernssaker på kap. 307 og bosatte flyktninger på kap. 302.

Bydelssektorens samlede budsjettramme på 32,0 mrd. fordeles i hovedsak etter kriteriene i bydelenes fordelingssystem mens det resterende fordeles som særskilte tildelinger. Dette er i tråd med byrådets målsetning om at størst mulig andel av midlene skal fordeles etter kriteriene i fordelingssystemet.

Fordeling av rammer til bydelene

Bydelene tildeles midler gjennom et rammebudsjetteringssystem. Hver bydel tildeles en ramme for ordinær drift og en ramme for økonomisk sosialhjelp. De danner utgangspunktet for bydelsutvalgenes budsjettfordeling. Bydelsutvalgene er frie til å prioritere rammen til ordinær drift mellom ulike tjenesteområder i egen bydel, men må i opprinnelig lokalt budsjett vedta en ramme for økonomisk sosialhjelp som samsvarer med sentralt vedtatt sosialhjelpsramme.

Innbyggernes behov for bydelenes tjenester varierer mellom bydelene og fordelingsystemet er basert på at det finnes systematiske sammenhenger mellom målbare kjennetegn ved innbyggerne og deres behov for bydelenes tjenester. For eksempel vil ulike aldersgrupper etterspørre ulike tjenester, mens sosioøkonomiske kriterier og andre kjennetegn ved innbyggerne gir ytterligere indikasjoner på behovet for ulike tjenester i bydelen. Eksempel på slike kjennetegn er sivilstand, landbakgrunn, utdanningsnivå og inntektsnivå.

På bakgrunn av statistikk over forbruk av kommunale tjenester, forskning og undersøkelser om behovsskapende forhold hos ulike befolkningsgrupper er det utarbeidet fordelingsnøkler for det enkelte funksjonsområde. Fordelingsnøkkelen består av kriterier som er gitt ulik vekt.

For funksjonsområde FO2A barnehage er fordelingen av rammen basert på faktisk produksjon av barnehageplasser, ikke analyser og statistikk. Fordelingsnøkkelen for barnehage framkommer derfor som en sammenvekting av småbarn/storbarn, private og kommunale. Midler til familiebarnehager er lagt som en særskilt tildeling.

For barnevern under FO2B og økonomisk sosialhjelp under FO4C fordeles 20 % av rammen ut fra regnskapsandel og 80 % av rammen ut fra kostnadsnøklerne.

For nærmere informasjon om oppbygging av kriteriesettene på funksjonsområder, herunder kriteriedata, kriterievekter og beregning av kostnadsnøkler, vises til vedlegg til byrådets budsjettforslag for 2025 – dokumentasjon av budsjettgrunnlaget for bydelene (Grønt hefte).

Bydelsfordelt ramme fordeles mellom funksjonsområdene som vist under, jf. tidligere vedtak i bystyret og forslag i denne sak.

Tabell: Bydelsfordelt budsjetttramme fordelt på ordinær kriteriefordeling og annen tildeling (1000 kr)

Funksjonsområde	Ordinær kriteriefordeling samt kompensasjon for lønns- og prisjustering	Særskilte tildelinger og inndekking av merforbruk	Samlet bydelsfordelt budsjetttramme
FO1 Administrasjon og fellestjenester	422 616	14 612	437 228
FO2A Barnehager	7 316 104	1 460 636	8 776 740
FO2B Barnevern	2 346 823	6 249	2 353 072
FO2C Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste	1 047 797	186 427	1 234 224
FO3 Helse og omsorg	13 767 161	151 788	13 918 949
FO4A Sosiale tjenester	1 284 982	943 697	2 228 679
FO4B Kvalifiseringsprogram	526 602		526 602
FO4 Økonomisk sosialhjelp	1 844 091	3 000	1 847 091
Utsatt dekning av merforbruk		-79 094	-79 094
Sum	28 556 176	2 687 315	31 243 491

Tabell: Den enkelte bydels beregnede budsjettandel gjennom fordelingsystemet på det enkelte funksjonsområde i prosent

Bydel	FO1 Admini- strasjon og felles- tjenester	FO2A Barne- hager (vektede heltids- plasser)	FO2B Barne- vern	FO2C Aktivi- tets- tilbud barn og unge, helse- stasjon og skole- helse- tjeneste	FO3 Helse og omsorg	FO4A Sosiale tjenester	FO4B Kvalifi- serings- program	FO4C Øko- nomisk sosial- hjelp
1 Gamle Oslo	7,469	8,998	10,833	8,701	6,568	12,313	13,588	13,32
2 Grünerløkka	6,976	8,327	7,988	7,891	5,668	10,218	11,599	11,699
3 Sagene	6,363	7,17	6,535	5,642	5,082	6,381	7,601	7,538
4 St. Hanshaugen	5,575	5,512	3,274	3,819	3,884	5,056	6,121	6,198
5 Frogner	6,598	5,399	4,291	5,354	7,815	6,424	6,735	6,399
6 Ullern	5,88	5,746	2,638	4,85	5,831	2,372	1,951	2,079
7 Vestre Aker	6,823	8,266	3,416	7,742	7,642	2,916	2,473	2,609
8 Nordre Aker	7,037	9,749	3,765	7,614	7,03	3,907	3,413	3,615
9 Bjerke	6,088	5,469	6,43	6,255	5,05	6,704	6,614	6,628
10 Grorud	5,818	3,403	6,832	4,597	5,594	5,877	5,33	5,378
11 Stovner	6,419	3,966	9,454	6,175	6,44	8,954	8,303	7,953
12 Alna	7,726	7,025	11,969	8,5	9,186	10,702	9,884	9,713
13 Østensjø	7,423	7,42	6,765	7,871	9,347	5,077	4,288	4,52
14 Nordstrand	7,114	8,172	4,402	7,705	8,499	3,754	3,105	3,13
15 Søndre Nordstrand	6,691	5,377	11,408	7,284	6,362	9,345	8,996	9,222
Sum	100	100	100	100	100	100	100	100

Tabell: Utvikling i bydelsfordelt ramme fra året før (Beløp i 1000 kr)

Bydelsfordelt Dok.3/2024	29 756 696
Reelle endringer	182 506
- herav justering for demografiske forhold	171 000
- herav justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	1 010 916
- herav endring i løpende pensjonsutgifter	-159 423
- herav justering for engangstiltak	-52 794
- herav justering for oppgaveendringer mellom sektorer	0
- herav uspesifiserte rammeendringer	-194 669
- herav spesifiserte rammeendringer	-592 524
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 304 289
Bydelsfordelt budsjett 2025	31 243 491

For en utførlig opplisting av endringer på bydelssektoren vises til Bydelenes økonomiske rammer. Under er omtalt noen endringer som inngår i bydelsfordelt ramme.

Demografi

I bydelsfordelt nettoramme for 2025 er det en demografikompensasjon for FO2B Barnevern på - 4 mill., for FO2C Aktivitetstilbud på -3 mill. og for FO3 Helse og omsorg på +178 mill. Det vises

for øvrig til omtale av demografikompensasjon under avsnittet "Driftsbudsjett med endringer".

Uspesifiserte rammeendringer (rammekutt)

På bydelskapitlene er det innarbeidet en uspesifisert rammeendring på -195 mill. i 2025.

Lønns- og prisjustering

Bydelsfordelt budsjetttramme justeres hvert år for forventet utvikling i lønninger og priser (deflator). Kompensasjonen for antatt lønns- og prisvekst utgjør 1 304,3 mill. fordelt med 1 238,7 mill. til ordinær drift og 65,6 mill. til økonomisk sosialhjelp.

For 2025 er det en forventet lønnsvekst på 4,6 % og en prisvekst i øvrige driftsutgifter på 3,1 %. I vedtatt budsjettet for 2024 (Dok. 3) er det forutsatt en lønnsvekst på 4,9 %. Resultatet fra årets lønnsoppgjør ga en lønnsvekst på 5,2 % i 2024, dvs. 0,3 % høyere enn forutsatt i budsjettet. Endelig prisvekst for 2024 er ikke kjent, men det forventes at veksten på kommunale driftsutgifter blir på 3,0 % i 2024, mens det i vedtatt budsjett er forutsatt en vekst på 3,4 %.

Den økte lønnsveksten i 2024 gir også økte utgifter i kommende økonomiplanperiode, som det korrigeres for. Det må også korrigeres for endret prisvekst i 2024, som vil ha konsekvenser for økonomiplanperioden.

For bydelene og Sykehjemsetaten benyttes det 85 % lønnsandel i deflator og 15 % andel for øvrige kommunale driftsutgifter. For disse justeres nettorammen i 2025 med 4,38 % som er korrigert budsjettdeflator i bydelsrammen.

Rammen til økonomisk sosialhjelp er justert med kommunal deflator som er 3,9 %. Justering for økonomisk sosialhjelp er fordelt i henhold til nøklene for FO4C Økonomisk sosialhjelp.

Pensjon

Brutto pensjonskostnader til Oslo pensjonsforsikring AS (OPF) i 2025 utgjør 19,1 % av pensjongivende lønn og belastes virksomheten ved lønnsutbetaling. Dette er en reduksjon fra 2024 da dette tallet var 20,3 %. Det er trukket ut 159,4 mill. fra bydelene som følge av denne reduksjonen i sats og denne er fordelt forholdsmessig på funksjonsområdene og fordelt etter ordinære fordelingsnøkler bydelene imellom innen hvert funksjonsområde.

Justeringer mellom funksjonsområdene og justert kriteriesett for funksjonsområde 1

Administrasjon og fellestjenester

Bydelsutvalgene står forholdsvis fritt til å bestemme hvordan budsjettene skal fordeles per funksjonsområde og ingen bydeler vedtar budsjett nøyaktig som det er tildelt. Bydelenes forbruk per funksjonsområde korrigert for øremerkede midler sammenlignet med sentralt vedtatt budsjett per funksjonsområde, viser avvik i 2023 som gir grunnlag for en intern justering mellom funksjonsområdenes budsjetttildeling i 2024. Dette skyldes blant annet at regnskapsføring av administrasjon er brakt nærmere praksis i øvrige kommuner i Norge og således har økt noe. Samtidig foreslås det i byrådets forslag til budsjett for 2025 at kriteriesettet for FO 1 Administrasjon og fellestjenester justeres ved at innbyggerandel erstattes med budsjettandel som kriterium. Denne endringen gjør at bydeler der budsjetttildeling i større grad skyldes sosioøkonomiske faktorer tilgodeses. De to endringene vil til en stor del motvirke hverandre.

Sentrale avsetninger bydelene

Se midler avsatt på avsetningskapitlene, under "Virksomheter" øverst på siden, for nærmere omtale vises det til sektoromtalen for henholdsvis Helse (HLS), Utdanning (UTD) og Sosiale tjenester (SET).

Klimaprofil bydelene samlet

Bydelene forventer å ha en andel på 93 % nullutslippskjøretøy ved utgangen av 2024 for tjenestebiler under 3 500 kg. Tilsvarende tall ved utgangen av 2023 var 92 % og ved utgangen av 2022 91 %. Medregnet et betydelig antall elsykler i bydelene forventes andelen nullutslipp å være 96 % ved utgangen av 2024.

Det er få tunge kjøretøy i bydelene, og ved årets slutt forventes det at 5 av 15 kjøretøy vil være nullutslipp og at ytterligere ett av kjøretøyene vil gå på biodrivstoff. Prognosen tilsier at det dermed kun vil være 9 tunge bensin- og dieslbiler i bydelene ved utgangen av 2024.

For transportbehovene som gjelder rekkevidde og lastekapasitet, ser det ut til å være tilgjengelighet på nullutslippsalternativer som er den vesentligste hindringen for utskifting av denne type kjøretøy.

Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET)

Ansvarsområde

Her er avsatt midler til bosetting og integrering av flyktninger. Kommunen mottar integreringstilskudd til bosetting av flyktninger i 5 år. Integreringstilskuddet budsjetteres på kap. 850 Generelle statstilskudd vedr flyktninger. Se nærmere omtale under Sentrale kapitler, Felles inntekter og utgifter. Midlene fordeles til bydelene og til Utdanningsetaten i tilskuddsperioden.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	0	0	0	0
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	0	0	0	0
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Bosettingstilskudd flyktninger - overført fra kap. 307	964 475	880 207	746 720	668 568
Flyktninger årgang 2	-22 100	-22 100	-22 100	-22 100
Flyktninger årgang 3	-28 100	-28 100	-28 100	-28 100
Flyktninger årgang 4	-13 120	-13 120	-13 120	-13 120
Språksenteret Bydel Grünerløkka	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Tilskudd flyktninger årgang 2-5	-591 774	0	0	0
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	308 381	815 887	682 400	604 248
Endringer	308 381	815 887	682 400	604 248
Ramme 2025-2028	308 381	815 887	682 400	604 248

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Flyktninger årgang 2

Det innarbeides 22,1 mill. på kap. 200 for bosetting av 1 232 flyktninger i 2024. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Flyktninger årgang 3

Det innarbeides 28,1 mill. på kap. 200 for bosetting av 1 930 flyktninger i 2023. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Flyktninger årgang 4

Det innarbeides 13,12 mill. på kap. 200 for bosetting av 1 842 flyktninger i 2022. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Språksenteret Bydel Grünerløkka

Midlertidig styrking av språksenteret i Bydel Grünerløkka som følge av bosetting og integrering av et betydelig antall flytninger videreføres i 2025.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	0	256 181
Overføringsutgifter	0	0	52 200
Sum Driftsutgifter	0	0	308 381
Sum	0	0	308 381

Bydelene - avsetninger barn og unge (SET)

Ansvarsområde

Avsetningene til barn og unge er flyttet til kap. 307 Bydelene - avsetninger sosiale tjenester.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	44 812	44 812	44 812	44 812
Vedtak forrige periode				
Kompetanseheving - negativ sosial kontroll mv.	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Rammereduksjon avsetninger barn og unge OVK (kap. 303)	0	-161	-691	-691
Sosialagenter (kap.307)	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Sum Vedtak forrige periode	-5 500	-5 661	-6 191	-6 191
Vedtak forrige periode	-5 500	-5 661	-6 191	-6 191
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	39 312	39 151	38 621	38 621
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 752	1 752	1 752	1 752
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 752	1 752	1 752	1 752
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Fagsystem Helseetaten (Kap.303)	-1 022	-1 022	-1 022	-1 022
Komp.ordning uforutsett omfattende barnevern (FO2B) (SET)	-33 034	-31 736	-31 206	-30 706
Kvalitetsreform i barnevernet (FO2B)	-6 250	-6 250	-6 250	-6 250
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-40 306	-39 008	-38 478	-37 978
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon avsetninger barn og unge (kap. 303)	-758	-1 895	-1 895	-2 395
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-758	-1 895	-1 895	-2 395
Endringer	-41 064	-40 903	-40 373	-40 373
Ramme 2025-2028	0	0	0	0

Vedtak forrige periode

Kompetanseheving - negativ sosial kontroll mv.

I forbindelse med behandling av budsjett i bystyret ble det innarbeidet 1,5 mill. til kompetanseheving og utarbeiding av rutiner for ansatte som jobber med barn og unge innenfor temaene negativ sosial kontroll, æresvold og kjønnslemlestelse.

Rammereduksjon avsetninger barn og unge OVK (kap. 303)

I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet et rammekutt på 0,2 mill. i 2026 og 0,7 mill. i 2027.

Sosialagenter (kap.307)

I forbindelse med behandling av budsjett i bystyret ble det innarbeidet 4 mill. i 2024 til Sosialagenter.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Fagsystem Helseetaten (Kap.303)

Deler av Helseetatens utgifter, til sammen 3,1 mill., for forvaltning bydelenes barnevernssystem og for forvaltning av fagsystem for helsestasjons- og skolehelsetjenesten er satt av på sentralt avsatte kapitler (kap. 303, 306 og 308). Fra 2024 legges dette inn i Helseetatens ramme som en varig løsning, med finansiering fra sentralt avsatte midler til formålet. Kapitlet reduseres med 1,021 mill. årlig fra 2024.

Komp.ordning uforutsett omfattende barnevern (FO2B) (SET)

Det er videreført og satt av 33 mill. for å kompensere bydeler som får uforutsette omfattende tiltak i barnevernet i løpet av året.

Kvalitetsreform i barnevernet (FO2B)

Det er videreført og satt av 6,3 mill. til oppfølging av arbeidet med kvalitetsreform i barnevernet.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon avsetninger barn og unge (kap. 303)

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,8 mill. i 2025 økende til 2,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,8 mill. i 2025 økende til 3,1 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	1 385	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	14 672	44 812	0
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	1 400	0	0
Overføringsutgifter	969	0	0
Sum Driftsutgifter	18 426	44 812	0
Driftsinntekter			
Refusjoner	-14 055	0	0
Overføringsinntekter	-9 085	0	0
Sum Driftsinntekter	-23 139	0	0
Sum	-4 713	44 812	0

Bydelene - etablering av nye barnehager (UTD)

Ansvarsområde

Kap. 305 Bydelene - etablering av nye barnehager er et sentralt avsetningskapittel innenfor funksjonsområde 2A Barnehager (F02A Barnehager). F02A barnehager er nærmere omtalt i kapitlet *Utdanning*.

På kapitlet er det avsatt midler til drift av nye barnehageplasser etablert i 2024 eller senere. Midler knyttet til drift av barnehageplasser etablert før 2024 blir tildelt bydelene gjennom kriteriefordelt ramme på funksjonsområde 2A. Midler som skal dekke bydelenes husleieutgifter for kommunale barnehager og kapitalkutt i private barnehager etablert før 2024, blir fordelt til bydelene som særskilte tildelinger.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	74 807	74 807	74 807	74 807
Vedtak forrige periode				
Justering av kapittel 305 Bydelene - etablering av nye barnehager (kap. 305)	12 332	33 892	63 592	63 592
Midlertidig paviljong for Karlstua barnehage (kap. 305)	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Midlertidige plasser for Sofies Hage barnehage (kap. 305)	0	0	-500	-500
Sum Vedtak forrige periode	4 332	25 892	55 092	55 092
Vedtak forrige periode	4 332	25 892	55 092	55 092
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	79 139	100 699	129 899	129 899
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	3 616	3 616	3 616	3 616
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	3 616	3 616	3 616	3 616
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Økte husleieutgifter i kommunale barnehager (F02A)	-8 622	-8 622	-8 622	-8 622
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-8 622	-8 622	-8 622	-8 622
Spesifiserte rammeendringer				
Justering av kapittel 305 Bydelene - etablering av nye plasser (kap. 305)	-37 112	-39 878	-57 311	-54 219
Sum Spesifiserte rammeendringer	-37 112	-39 878	-57 311	-54 219
Endringer	-45 734	-48 500	-65 933	-62 841
Ramme 2025-2028	37 021	55 815	67 582	70 674

Vedtak forrige periode

Justering av kapittel 305 Bydelene - etablering av nye barnehager (kap. 305)

Tidligere vedtatt økning i bevilgningen til nye barnehageplasser med 12,3 mill. i 2025, økende til 63,6 mill. i 2028.

Midlertidig paviljong for Karlstua barnehage (kap. 305)

Tidligere vedtatt reduksjon i bevilgningen til midlertidig paviljong for Karlstua barnehage som ble totalskadd i brann i 2024, med 8 mill. fra 2025.

Det er satt av 3 mill. årlig i økonomiplanperioden.

Midlertidige plasser for Sofies Hage barnehage (kap. 305)

Tidligere vedtatt reduksjon i bevilgningen til drift av midlertidige plasser for barnehagen Sophies Hage på Rosenhoff med 0,5 mill. fra 2027.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Økte husleieutgifter i kommunale barnehager (F02A)

Det overføres 8,6 mill. fra kap. 305 Bydelene - etablering av nye barnehager til den særskilte tildelingen til bydelene for å dekke økte husleieutgifter i kommunale barnehager i 2025.

Spesifiserte rammeendringer

Justering av kapittel 305 Bydelene – etablering av nye plasser (kap. 305)

Det foreslås å redusere kapittel 305 Bydelene - etablering av nye barnehager med 37,1 mill. i 2025, 39,9 mill. i 2026, 57,3 mill. i 2027 og 54,2 mill. i 2028. Gjenværende avsetning på kapitlet er da 37,0 mill. i 2025, 55,8 mill. i 2026, 67,6 mill. i 2027 og 70,7 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	17 282	30 307	25 301
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	44 500	11 720
Sum Driftsutgifter	17 282	74 807	37 021
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-3 237	0	0
Sum Driftsinntekter	-3 237	0	0
Sum	14 045	74 807	37 021

Bydelene - diverse barnehagetiltak (UTD)

Ansvarsområde

Kap. 306 Bydelene - diverse barnehagetiltak er et sentralt avsetningskapittel innenfor funksjonsområde 2A Barnehager (F02A Barnehager). F02A barnehager er nærmere omtalt i kapitlet *Utdanning*.

På kap. 306 er det avsetninger til bl.a. kvalitets- og kompetansetiltak, språkstimulerende tiltak, satsinger for tidlig innsats i barnehagene og en lokal ordning med gratis kjernetid. Det settes også av midler på kapitlet til å kompensere bydelene for inntektstap på grunn av de nasjonale ordningene med redusert foreldrebetaling og gratis kjernetid. Videre er det avsetninger til å finansiere pensjonstilskudd til private barnehager og prosjekteringsutgifter i forbindelse med nyetablering av barnehager.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	200 281	200 281	200 281	200 281
Vedtak forrige periode				
Etablering av nye barnehageplasser - planlegging og prosjektering (kap. 306)	-5 000	-4 930	-4 930	-4 930
Etablering av nye barnehageplasser (planlegging og prosjektering) (kap. 306)	-4 957	-4 511	-4 910	-4 910
Kvalitet og kompetanse i barnehagen (kap. 306)	1 000	2 500	2 000	2 000
Overføring til bydelsrammen for å finansiere økt tilskudd til private barnehager (F02A)	6 000	6 000	6 000	6 000
Pilotprosjekt sekstimersdag (kap. 306)	-3 279	-4 784	-4 784	-4 784
Pilotprosjekt sekstimersdag/ redusert arbeidstid - overført fra kap. 122 (kap. 306)	-3 011	-4 516	-4 516	-4 516
Rammereduksjon diverse barnehagetiltak OVK (kap. 306)	0	-454	-1 953	-1 953
Sentralisering av myndighetsoppgaver barnehage (kap. 306)	0	5 530	5 530	5 530
Språkstimulering førskolebarn (kap. 306)	725	4 379	5 278	5 278
Teknisk fordeling av ramme	2 011	-2 084	-2 084	-2 084
Tidlig innsats i barnehagen (kap. 306)	4 500	4 500	4 500	4 500
Sum Vedtak forrige periode	-2 011	1 630	131	131
Vedtak forrige periode	-2 011	1 630	131	131
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	198 270	201 911	200 412	200 412
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	7 369	7 369	7 369	7 369
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	7 369	7 369	7 369	7 369
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Driftskonsekvenser av å anskaffe nytt fagsystem for barnehage (kap. 306)	0	2 000	2 000	2 000
Fagsystem Helseetaten (kap. 306)	-1 021	-1 021	-1 021	-1 021
Overføring av kompensasjon for redusert maksimalpris fra kap. 306 til bydelsrammen (F02A)	-37 000	-37 000	-37 000	-37 000

Økonomiplan				
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Overføring av midler til nytt ombud for barnehage, skole og læringer (FO2A)	-625	-625	-625	-625
Trosterud senter barnehage - oppgradering av uteområde (FO2A)	-370	0	0	0
Økt tildeling til Dynekilen barnehage (FO2A)	-17	-17	-17	-17
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-39 033	-36 663	-36 663	-36 663
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon avsetninger diverse barnehagetiltak (kap. 306)	-2 096	-5 239	-5 239	-6 622
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-2 096	-5 239	-5 239	-6 622
Spesifiserte rammeendringer				
Kutt i kvalitets- og kompetansemidler (kap. 306)	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Økte refusjonsinntekter (kap. 306)	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Endringer	-56 129	-56 902	-56 902	-58 285
Ramme 2025-2028	149 510	152 378	150 879	149 496

Vedtak forrige periode

Etablering av nye barnehageplasser - planlegging og prosjektering (kap. 306)

Tidligere vedtatt reduksjon i avsetningen til prosjekter for etablering av nye barnehageplasser med 5 mill. i 2025 og 4,9 mill. fra 2026.

Etablering av nye barnehageplasser (planlegging og prosjektering) (kap. 306)

Ettårig økning i bevilgningen til planlegging og prosjektering av nye barnehageplasser i 2024 som ikke er videreført fra 2025.

Kvalitet og kompetanse i barnehagen (kap. 306)

Det er avsatt 25 mill. til tiltak for økt kvalitet og kompetanse i barnehagene i 2025.

Overføring til bydelsrammen for å finansiere økt tilskudd til private barnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt overføring fra kap. 306 til bydelsrammen for å finansiere økt tilskudd til private barnehager reduseres med 6 mill. fra 2025.

Pilotprosjekt sekstimersdag (kap. 306)

Tidligere vedtatt reduksjon i avsetningen til pilotprosjekt med sekstimersdag i Bydel Sagene med 3,3 mill. i 2025 og 4,8 mill. fra 2026.

Pilotprosjekt sekstimersdag/reduisert arbeidstid - overført fra kap. 122 (kap. 306)

Tidligere vedtatt reduksjon i bevilgningen til pilotprosjekt med sekstimersdag på 3 mill. i 2025 og 4,5 mill. fra 2026.

Rammereduksjon diverse barnehagetiltak OVK (kap. 306)

Tidligere vedtatt rammekutt på kapitlet på 0,5 mill. i 2026 og 2,0 mill. i 2027.

Sentralisering av myndighetsoppgaver barnehage (kap. 306)

Tidlig vedtatt reduksjon som følge av eventuell overføring av myndighetsoppgaver på barnehageområdet til en sentral enhet i kommunen tilbakeføres fra 2026.

Språkstimulering førskolebarn (kap. 306)

Det er avsatt 23,5 mill. til språkstimuleringstiltak for barn i barnehagealder i 2025.

Tidlig innsats i barnehagen (kap. 306)

Det er satt av 12,5 mill. til tiltak for tidlig innsats i barnehagen i 2025, herunder Oslohjelpa og forsøk med ekstra ressurspedagog i utvalgte barnehager.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Driftskonsekvenser av å anskaffe nytt fagsystem for barnehage (kap. 306)

Det er innarbeidet 2 mill. fra 2026 for å dekke en forventet økning i utgifter til drift av nytt fagsystem for barnehage.

Fagsystem Helseetaten (kap. 306)

Deler av Helseetatens utgifter, til sammen 3,1 mill., for forvaltning bydelenes barnevernssystem og for forvaltning av fagsystem for helsestasjons- og skolehelsetjenesten er satt av på sentralt avsatte kapitler (kap. 303, 306 og 308). Fra 2024 legges dette inn i Helseetatens ramme som en varig løsning, med finansiering fra sentralt avsatte midler til formålet. Kapitlet reduseres med 1,021 mill. årlig fra 2024.

Overføring av kompensasjon for redusert maksimalpris fra kap. 306 til bydelsrammen (F02A)

Det foreslås å overføre 37 mill. fra kap. 306 Bydelene - diverse barnehagetiltak til bydelsrammen som kompensasjon for redusert maksimalpris for en barnehageplass.

Overføring av midler til nytt ombud for barnehage, skole og lærlinger (F02A)

Det overføres 0,625 mill. fra kap. 306 Bydelene - diverse barnehagetiltak til kap. 113 Barnehage-, skole og lærlingeombud for å styrke støtten rundt og kapasiteten til nytt ombud for barnehage, skole og lærlinger.

Trosterud senter barnehage - oppgradering av uteområde (F02A)

Det foreslås å øke den særskilte tildelingen til byomfattende spesialbarnehager med 370 000 i 2025 for å finansiere oppgradering av uteområdet ved Trosterud senter barnehage.

Økt tildeling til Dynekilen barnehage (F02A)

Den særskilte tildelingen til Bydel Grünerløkka for å dekke merutgifter i Dynekilen barnehage økes med 17 000.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon avsetninger diverse barnehagetiltak (kap. 306)

Det er innarbeidet et rammekutt på 2,1 mill. i 2025 økende til 6,6 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 2,1 mill. i 2025 økende til 8,6 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Kutt i kvalitets- og kompetansemidler (kap. 306)

Avsetningen til kvalitets- og kompetansetiltak på kapitlet reduseres med 7 mill. fra 2025. Reduksjonen må ses i sammenheng med at Oslo kommune får tildelt færre plasser i arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning enn tidligere år, og at det har vært et mindreforbruk av midler til andre kvalitets- og kompetansetiltak de siste årene. Totalt er det satt av 25 mill. til kvalitets- og kompetansetiltak i 2025, inkludert arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.

Økte refusjonsinntekter (kap. 306)

På kap. 306 er det budsjettert med utgifter ved å refundere andre kommuner for Oslobarn med plass i private barnehager utenbys og refusjonsinntekter for barn fra andre kommuner som har plass i private barnehager i Oslo. Fra 2025 økes budsjetterte nettoinntekter med 8 mill.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	81	4 516	1 505
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	30 998	214 765	180 005
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	207	10 000	5 000
Overføringsutgifter	29 818	0	0
Finansutgifter	0	0	0
Sum Driftsutgifter	61 103	229 281	186 510
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-1 608	-29 000	-29 000
Refusjoner	-283	0	-8 000
Overføringsinntekter	-180 323	0	0
Sum Driftsinntekter	-182 215	-29 000	-37 000
Sum	-121 112	200 281	149 510

Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)

Ansvarsområde

Her er avsatt midler til prosjekter og oppgaver innen sosiale tjenester i bydelsektor. Avsetninger til tiltak på barnevernsområdet er overført fra kap. 303 Bydelene - avsetninger barn og unge. Midler til bosetting og integrering av flyktninger er satt av på kap. 302 Bosetting og integrering av flyktninger.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	509 764	509 764	509 764	509 764
Vedtak forrige periode				
Arbeid til alle - flere skal gis mulighet til arbeid (kap.307)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Bosettingstiltak flyktninger	229 193	105 193	10 193	10 193
Flyktninger - ekstra tilskudd	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Helhetlig handlingsplan rus (kap.307)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Rammereduksjon avsetning sosiale tjenester SET (kap. 307)	0	-980	-4 215	-4 215
Ruskonsulent ung - teknisk korrigering (kap.307)	30	30	30	30
Språksenteret Grünerløkka videreføres	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Vedtak forrige periode	213 223	88 243	-9 992	-9 992
Vedtak forrige periode	213 223	88 243	-9 992	-9 992
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	722 987	598 007	499 772	499 772
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	6 482	6 482	6 482	6 482
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	6 482	6 482	6 482	6 482
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Bosettingstilskudd flyktninger - overført til nytt budsjettkapittel kap. 302	-964 475	-880 207	-746 720	-668 568
Komp.ordning uforutsett omfattende barnevern (FO2B) (SET)	33 034	31 736	31 206	30 706
Kvalitetsreform i barnevernet (FO2B)	6 250	6 250	6 250	6 250
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-925 191	-842 221	-709 264	-631 612
Justering for oppgaveendringer mellom sektorer				
Boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller, varig tiltak (kap.307)	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Sum Justering for oppgaveendringer mellom sektorer	-2 600	-2 600	-2 600	-2 600
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon avsetning sosiale tjenester (kap. 307)	-674	-1 686	-1 686	-2 131
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-674	-1 686	-1 686	-2 131
Spesifiserte rammeendringer				
Arbeidsrettede tiltak i bydelene (kap.307)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Boligsosialt utviklingsprogram (BOSin) (kap.307)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Bosettingstilskudd flyktninger bydel år 1 (kap.307)	97 500	97 500	97 500	97 500
Bosettingstilskudd flyktninger år 1 UTD (kap.307)	16 250	16 250	16 250	16 250
Bosettingstilskudd år 2-5 (kap.307)	198 996	238 758	197 520	119 368
Risikoavsetning HTSO (kap.307)	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Ungt utenforskap - sosialagenter (kap.307)	8 000	8 000	8 000	8 000
Utviklingstiltak i bydelene - redusert avsetning (kap.307)	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	302 746	342 508	301 270	223 118
Endringer	-625 719	-503 999	-412 280	-413 225
Ramme 2025-2028	103 750	100 490	93 974	93 029

Vedtak forrige periode

Arbeid til alle - flere skal gis mulighet til arbeid (kap.307)

I økonomiplan 2023-2026 ble vedtatt en nedtrapping av midler avsatt til arbeidsrettede tiltak.

Bosettingstiltak flyktninger

Det flyttes 512,6 mill. fra kapittel 307 til bydelene i budsjett 2024 for å finansiere flyktningetilskudd årgang 2-5 utover det beløpet som bydelsrammen varig er styrket med. For årgang 2 er det foreløpig lagt inn kompensasjon for 1 500 bosatte flyktninger i 2023. Tildelingen for årgang 2 vil bli oppjustert når vi vet hvor mange flyktninger som ble bosatt inneværende år.

Flyktninger - ekstra tilskudd

Kommunene som bosatte flyktninger utover opprinnelig anmodning i 2023, fikk et ekstra tilskudd på 50 000 kr per flyktning. Tilskuddet ble utbetalt med 10% i 2023 og 90 % i 2024. Midlene er øremerket og overførbare til 2025.

Helhetlig handlingsplan rus (kap.307)

I budsjett 2024 ble det øremerket 3 mill. til arbeidet med helhetlig handlingsplan for rusfeltet i 2024.

Rammereduksjon avsetning sosiale tjenester SET (kap. 307)

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på 0,980 mill. i 2026 økende til 4,215 mill. i 2027. Rammereduksjonen er 1,180 mill. i 2024 økende til 5,395 mill. i 2027.

Ruskonsulent ung - teknisk korrigerer (kap.307)

Avsatte midler til ruskonsulent ung i bydelene avrundes. Kap. 307 reduseres tilsvarende med 30 000 kr.

Språksenteret Grünerløkka videreføres

Midlertidig styrking av språksenteret i Bydel Grünerløkka som følge av bosetting og integrering av et betydelig antall flytninger videreføres i 2025.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Komp.ordning uforutsett omfattende barnevern (FO2B) (SET)

Det er videreført og satt av 33 mill. for å kompensere bydeler som får uforutsette omfattende tiltak i barnevernet i løpet av året.

Kvalitetsreform i barnevernet (FO2B)

Det er videreført og satt av 6,3 mill. til oppfølging av arbeidet med kvalitetsreform i barnevernet.

Justering for oppgaveendringer mellom sektorer

Boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller, varig tiltak (kap.307)

Bestillerfunksjon med sentral operativ bestiller etableres permanent. Midler tilsvarende to årsverk overføres til Velferdsetaten.

Bestillerfunksjonen skal bidra til, og støtte bydelene i arbeidet med å fremskaffe flere boliger til vanskeligstilte.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon avsetning sosiale tjenester (kap. 307)

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,674 mill. i 2025 økende til 2,131 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,674 mill. i 2025 økende til 6,346 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Arbeidsrettede tiltak i bydelene (kap.307)

Avsetning til arbeidsrettede tiltak i bydelene videreføres ikke.

Boligsosialt utviklingsprogram (BOSin) (kap.307)

Avsetning til prosjekter gjennom Boligsosialt utviklings- og innovasjonsprogram (BOSin).videreføres ikke. Utviklingsarbeid skal drives som en del av de ordinære tjenestene. Husbanken har en tilskuddsordning til utviklingsarbeid i kommunene; *Tilskudd til boligtiltak*, som bydelene oppfordres til å søke på.

Risikoavsetning HTSO (kap.307)

Risikoavsetning som gjelder sosialhjelpsutgifter i NAV Grünerløkka v/Human Trafficking Support Oslo HTSO (tidligere Oslo-Piloten) videreføres ikke.

Ungt utenforskap - sosialagenter (kap.307)

Ordning med sosialagenter på i alt 8 skoler videreføres. Sosialagenter er ansatte fra barneverntjenesten som jobber forebyggende på utvalgte barneskoler. Hensikten er å øke barnas sosiale kompetanse og livsmestring, og samtidig øke deres læring og læringsutbytte.

Utviklingstiltak i bydelene - redusert avsetning (kap.307)

Avsetning til oppfølging- og utviklingstiltak i bydelene reduseres med. 6 mill.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	25	-2 500	-2 500
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	22 559	497 144	126 490
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 176	0	0
Overføringsutgifter	842	15 120	-20 240
Finansutgifter	7 778	0	0
Sum Driftsutgifter	34 380	509 764	103 750
Driftsinntekter			
Refusjoner	-102	0	0
Overføringsinntekter	-15 805	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-7 778	0	0
Sum Driftsinntekter	-23 685	0	0
Sum	10 695	509 764	103 750

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	121006	IKT fagsystemportefølje SET	9 500	9 500	9 500	9 500
307	Bydelene - avsetning sosiale tjenester (SET)	125016	Digitalisering overgang til ny boligløsning kommunal bolig	9 000	0	0	0
Totalsum				18 500	9 500	9 500	9 500

IKT fagsystemportefølje SET

Investeringsmidler til vedlikehold og utvikling av fagsystemporteføljen i SET er videreført med 9,5 mill. årlig i perioden 2025-2028.

Digitalisering overgang til ny boligløsning kommunal bolig

Byrådet setter av 9 mill. for å kunne ta i bruk det nye nasjonale saksbehandlingssystemet for kommunale boliger, Kobo. Det vil bidra til en mer effektiv saksbehandling og en mer brukervennlig tjeneste. Med overgangen til nytt system unngår kommunen en varig kostnadsøkning knyttet til forvaltning, drift og vedlikehold av dagens system.

Bydelene - avsetning helse (HLS)

Ansvarsområde

Avsetningen gjelder midler avsatt til prosjekter og oppgaver innen helse- og omsorgstjenester i bydelsektor. I budsjett 2025 er det satt av midler til Ruter aldersvennlig transport, utredning av oppgavefordeling i kommunen, responscenter, digitalisering, folkehelseiltak, drift av terapibad og betaling for tjenester fra Noklus (Norsk kvalitetsforbedring av laboratorieundersøkelser).

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	123 726	123 726	123 726	123 726
Vedtak forrige periode				
Endring avsetning 2025–2028 (kap. 308)	500	500	500	500
Kompensasjon tomgangssleie Omsorg+ (kap. 308)	0	0	1 100	1 100
Rammereduksjon sentrale avsetninger HLS (kap. 308)	0	-93	-399	-399
Sum Vedtak forrige periode	500	407	1 201	1 201
Vedtak forrige periode	500	407	1 201	1 201
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	124 226	124 133	124 927	124 927
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	5 632	5 632	5 632	5 632
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	5 632	5 632	5 632	5 632
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Nye familier (kap. 308)	-37 100	-37 100	-37 100	-37 100
Responscenter – flytting av avsatte midler fra Helseetaten til kap. 308	18 000	18 000	18 000	18 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-19 100	-19 100	-19 100	-19 100
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon avsetning helse (kap. 308)	-304	-760	-760	-960
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-304	-760	-760	-960
Spesifiserte rammeendringer				
Avvikle avsetning heltidskultur (kap. 308)	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Avvikle avsetning utviklingstiltak bydelene (kap. 308)	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Redusere avsetning bydelsprosjekter (kap. 308)	-529	-529	-529	-529
Redusere avsetning folkehelseiltak (kap. 308)	-1 450	-1 450	-1 450	-1 450
Redusere avsetning helsestasjon og skolehelsetjeneste (kap. 308)	-4 400	-4 400	-4 400	-4 400
Redusere avsetning Nye Familier (kap. 308)	-1 200	-1 200	-1 200	-1 200
Redusere avsetning trygg og mangfoldig eldreomsorg (kap. 308)	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Utredning av oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt (kap. 308)	10 000	0	0	0
Sum Spesifiserte rammeendringer	-4 479	-14 479	-14 479	-14 479
Endringer	-23 883	-34 339	-34 339	-34 539
Ramme 2025-2028	105 975	95 426	96 220	96 020

Vedtak forrige periode

Endring avsetning 2025–2028 (kap. 308)

Avsetning på kap. 308 er endret som følge av engangsbevilgning i 2024 til utredning oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt er trukket ut, Ruter aldersvennlig transport utvides til flere bydeler og avsetningen til heltidsprosjekter er redusert.

Kompensasjon tomgangsleie Omsorg+ (kap. 308)

I henhold til verbalvedtak 10.4.3/2020 gis bydelene kompensasjon for tapte leieinntekter ved førstegangs innflytting i Omsorg+ tilsvarende 80 % dekning av tomgangsleie første fire måneder etter overtagelsesdato. I 2026 er det planlagt for åpning av nytt Omsorg+ i Kjelsåsveien, og settes av midler i 2026 til dekning av dette. I tillegg settes det av 1,1 mill. årlig fra 2027 til dekning for nye Omsorg+ som åpner.

Rammereduksjon sentrale avsetninger HLS (kap. 308)

I økonomiplan 24-27 ble det innarbeidet en generell rammereduksjon på 0,09 mill. i 2026 og 0,4 mill. i 2027. Samlet rammereduksjon for kapitlet er 0,3 mill. i 2025 økende til 1,4 mill. i 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Nye familier (kap. 308)

Avsatte midler til Nye familier er overført til bydelsrammen med 36 mill. og Helseetaten med 1,1 mill. Se nærmere omtale under FO2C Helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Responssenter – flytting av avsatte midler fra Helseetaten til kap. 308

Byrådet ønsker å videreføre dagens tjeneste mens arbeidet med leverandørutvikling pågår, jf. notat til bystyret nr. 182/2024. Dagens avtale er utløper i oktober 2024. Midlene overføres derfor fra kap. 314 Helseetaten til kap. 308 til dekning for eventuelle merutgifter for bydelene ved fortsatt kjøp av denne tjenesten i leverandørutviklingsperioden.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon avsetning helse (kap. 308)

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 0,3 mill. i 2025 økende til 0,9 mill. i 2028. Samlet rammereduksjon for kapitlet er 0,3 mill. i 2025 økende til 1,4 mill. i 2028

Spesifiserte rammeendringer

Avvikle avsetning heltidskultur (kap. 308)

Avsetning på 3 mill. årlig til heltidskultur avvikles fra 2025

Avvikle avsetning utviklingstiltak bydelene (kap. 308)

Avsetning på 2,5 mill. årlig til utviklingstiltak avvikles fra 2025

Redusere avsetning bydelsprosjekter (kap. 308)

Avsetningen til prosjekter i bydelene reduseres med 0,529 årlig fra 2025

Redusere avsetning folkehelsetiltak (kap. 308)

Avsetningen til folkehelsetiltak reduseres med 1,45 mill. årlig fra 2025

Redusere avsetning helsestasjon og skolehelsetjeneste (kap. 308)

Avsetningen til helsestasjon og skolehelsetjeneste reduseres med 4,4 mill. årlig fra 2025

Redusere avsetning Nye Familier (kap. 308)

Avsetningen til Nye Familier reduseres med 1,2 årlig fra 2025

Redusere avsetning trygg og mangfoldig eldreomsorg (kap. 308)

Avsetningen til trygg og mangfoldig eldreomsorg reduseres med 1,4 mill. årlig fra 2025.

Utredning av oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt (kap. 308)

Byrådet har foretatt en gjennomgang av dagens oppgavefordeling mellom bydelene og kommunen sentralt, og sett på både muligheter og utfordringer ved denne. På bakgrunn av en innledende innspills- og kartleggingsrunde, ønsker byrådet å foreta en mer grundig utredning for å vurdere løsninger som gir mer helhetlig, tilgjengelig og likeverdig tjenestetilbud, gode og mer effektive tjenester og et styrket lokaldemokrati med økt mulighet for samfunnsutvikling i bydelene. Byrådet foreslår å avsette 10 mill. i 2025 til dette prosjektet. Byrådet tar sikte på å fremme en egen sak for bystyret ved årsskiftet 2024/2025 om gjennomgangen og plan for det videre arbeidet.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	8 903	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	35 795	123 726	105 975
Overføringsutgifter	6 429	0	0
Sum Driftsutgifter	51 127	123 726	105 975
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	35	0	0
Refusjoner	-4 551	0	0
Sum Driftsinntekter	-4 516	0	0
Sum	46 611	123 726	105 975

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
308	Bydelene - avsetning helse (HLS)	113041	El-biler	20 000	20 000	20 000	10 000
308	Bydelene - avsetning helse (HLS)	116019	Digitalisering - generell avsetning	28 500	28 500	28 500	28 500
Totalsum				48 500	48 500	48 500	38 500

El-biler

Avsetningen gjelder låneordning for elbiler.

Digitalisering - generell avsetning

Avsetningen dekker videreutvikling av fagsystemporteføljen/digitalisering som Helseetaten har utviklingsansvar for, samt øvrig arbeid med digitalisering i sektoren

Bydelsrammer

Ansvarsområde

Kapitlet viser bydelenes samlede budsjetttramme. Midlene fordeles til bydelene etter Funksjonsområder. Det vises til Grønt hefte for ytterligere informasjon.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	0	0	0	0
Vedtak forrige periode				
Avvikling av midlertidig styrking av Frisklivssentralene i bydelene (FO3)	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Bedre kjøreløstikk og digitale låser i hjemmetjenesten (FO3)	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Bosettingstiltak flyktninger	-512 636	-512 636	-512 636	-512 636
Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med kognitiv svikt og demenssykdom (FO3)	5 000	10 000	10 000	10 000
Demografikompensasjon (FO2B)	-6 000	-14 000	-23 000	-23 000
Demografikompensasjon (FO2C)	-2 000	0	-1 000	-1 000
Demografikompensasjon (FO3)	171 000	348 000	547 000	547 000
Fordeling bydelene 2024	29 756 696	29 756 696	29 756 696	29 756 696
Generell rammereduksjon bydelene økonomiplan 24-27	-208 067	-356 051	-504 765	-504 765
Informasjonssikkerhet og personvern i bydelene (FO1)	7 500	7 500	7 500	7 500

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Ny rammeavtale for brukervalg i hjemmetjenesten (FO3)	7 500	7 500	7 500	7 500
Oppdatert integreringstilskudd år 2-5	-24 522	-24 522	-24 522	-24 522
Opphør av avdrag på inventar og utstyr i nytt bydelshus (Bydel Søndre Nordstrand)	0	0	2 000	2 000
Overføring til bydelsrammen for å finansiere økt tilskudd til private barnehager (FO2A)	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Psykisk helse (FO3)	1 750	5 750	5 750	5 750
Realvekst i tilskudd til private barnehager (FO2A)	6 000	6 000	6 000	6 000
Realøkning i tilskudd til private barnehager (FO2A)	0	5 600	5 600	5 600
Redusert maksimalpris i familiebarnehager (FO2A)	3 366	3 366	3 366	3 366
Redusert maksimalpris i ordinære barnehager (FO2A)	175 800	175 800	175 800	175 800
Reduserte utgifter TT-ordningen og samordning Rosa busser	0	10 000	10 000	10 000
Ruskonsulent ung i bydelene	1 220	1 220	1 220	1 220
Skolehelsetjeneste (FO2C)	22 000	22 000	22 000	22 000
Språksenteret Grünerløkka videreføres	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
TT-ordning - økte utgifter og økt aktivitet	-18 000	-33 000	-33 000	-33 000
Vestre Aker-inndekning av resterende merforbruk 2022	26 300	26 300	26 300	26 300
Økt tilskudd til private barnehager - overført fra kapittel 306 (FO2A)	0	-5 600	-5 600	-5 600
Økte utgifter økonomisk sosialhjelp	0	-45 000	-45 000	-45 000
Sum Vedtak forrige periode	29 380 907	29 362 923	29 405 209	29 405 209
Vedtak forrige periode	29 380 907	29 362 923	29 405 209	29 405 209
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	29 380 907	29 362 923	29 405 209	29 405 209
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 304 289	1 304 289	1 304 289	1 304 289
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 304 289	1 304 289	1 304 289	1 304 289
Demografiske forhold befolkning				
Demografikompensasjon (FO2B)	2 000	0	-4 000	-15 000
Demografikompensasjon (FO2C)	-1 000	-9 000	-14 000	-19 000
Demografikompensasjon (FO3)	7 000	14 000	8 000	247 000
Sum Demografiske forhold befolkning	8 000	5 000	-10 000	213 000
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-159 423	-159 423	-159 423	-159 423
Korrigerings i fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 (flere bydeler)	-79 094	0	0	0
Lønns- og prisjustering særskilte tildelinger	53 317	53 317	53 317	53 317
Nye familier (FO2C)	36 000	36 000	36 000	36 000
Overføring av kompensasjon for redusert maksimalpris fra kap. 306 til bydelsrammen (FO2A)	37 000	37 000	37 000	37 000
Språksenteret Bydel Grünerløkka	1 000	1 000	1 000	1 000
Styrket barnevern - delvis	-8 700	-8 700	-8 700	-8 700
rammefinansiering av behandlings- og omsorgsinstitusjoner i Barne- og familieetaten (FO2B)				
Tilrettelagt transport (TT) - økt aktivitet	18 000	18 000	18 000	18 000
Tilskudd til flyktninger årgang 2-5	591 774	0	0	0
Trosterud senter barnehage - oppgradering av uteområde (FO2A)	370	0	0	0
Økonomisk sosialhjelp - økte utgifter	100 000	100 000	100 000	100 000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Økt teknologileie (drift) ved overgang fra 2G til 4G (FO3)	10 100	10 100	10 100	10 100
Økt tildeling til Dynekilen barnehage (FO2A)	17	17	17	17
Økte husleieutgifter i kommunale barnehager (FO2A)	8 622	8 622	8 622	8 622
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	608 983	95 933	95 933	95 933
Uspesifiserte rammeendringer				
Generell rammereduksjon bydelene økonomiplan 25–28	13 398	-317 227	-317 227	-467 102
Sum Uspesifiserte rammeendringer	13 398	-317 227	-317 227	-467 102
Spesifiserte rammeendringer				
Aktivitetssendringer i familiebarnehage (FO2A)	-3 818	-3 818	-3 818	-3 818
Aktivitetstid i hjemmetjenesten – tilpasse aktivitet og ramme (FO3)	-45 000	-45 000	-45 000	-45 000
Arbeidstøy i hjemmetjenesten (FO3)	15 000	15 000	15 000	15 000
Driftskonsekvenser av nytt parkanlegg Økern Portal (002 Bydel Grünerløkka)	250	250	250	250
Flere barn med spesialpedagogisk hjelp og særskilt tilrettelegging (FO2A)	5 500	5 500	5 500	5 500
Justering av tildeling til kapitaltilskudd i private barnehager (FO2A)	-2 844	-2 844	-2 844	-2 844
Reduksjon i administrative stillinger (FO1)	-10 000	-20 000	-20 000	-20 000
Reduksjon i antall barn i barnehage i 2023 (FO2A)	-64 174	-64 174	-64 174	-64 174
Reversere krav til gevinst digitale låser hjemmetjenesten (FO3)	10 000	10 000	10 000	10 000
Tilsynsutvalg i institusjon og i bydelene (FO1)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Trygghetsteknologi – ny plattform for håndtering av teknologiprodukter (FO3)	4 000	4 000	4 000	4 000
Økt tilskudd til private barnehager (FO2A)	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	-72 086	-82 086	-82 086	-82 086
Endringer	558 295	-298 380	-313 380	-240 255
Ramme 2025-2028	31 243 491	30 368 832	30 396 118	30 469 243

Vedtak forrige periode

Avvikling av midlertidig styrking av Frisklivssentralene i bydelene (FO3)

I perioden 2022–2024 ble hver bydel styrket med øremerkede midler til dekning av to engasjementstillinger ved frisklivssentralene. Fra 2024 er midlene trukket ut av bydelsrammen (halvårsvirkning i 2024 og helårsvirkning fra 2025).

Bedre kjøreløstikk og digitale låser i hjemmetjenesten (FO3)

I økonomiplan 2024–2027 ble bydelsrammen redusert med 10 mill. årlig fra 2025 på grunn av forventet utgiftsreduksjon ved utvikling av digitale løsninger for bedre kjøreløstikk og spart tid ved innføring av digitale låser.

Bosettingstiltak flyktninger

Det flyttes 512,6 mill. fra kapittel 307 til bydelene i budsjett 2024 for å finansiere flyktningetilskudd årgang 2-5 utover det beløpet som bydelsrammen varig er styrket med. For årgang 2 er det foreløpig lagt inn kompensasjon for 1 500 bosatte flyktninger i 2023. Tildelingen for årgang 2 vil bli oppjustert når vi vet hvor mange flyktninger som ble bosatt inneværende år.

Dagaktivitetstilbud for hjemmeboende med kognitiv svikt og demenssykdom (FO3)

Bevilgningen gjelder en gradvis utvidelse av dagaktivitetstilbudet for hjemmeboende med kognitiv svikt og demenssykdom. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen.

Demografikompensasjon (FO2B)

Tidligere vedtatt endring av demografikompensasjon FO2B på -6 mill. i 2025, -14 mill. i 2026 og -23 mill. i 2027 og 2028.

Demografikompensasjon (FO2C)

Demografikompensasjon lagt inn i økonomiplan 2024–2027 basert på tidligere folketall. Dette justeres i økonomiplanen for 2025–2028, basert på oppdaterte folketall.

Samlet demografikompensasjon for FO2C 2025–2028:

2025: -3 mill.
2026: -9 mill.
2027: -15 mill.
2028: -20 mill.

Demografikompensasjon (FO3)

Demografikompensasjon lagt inn i økonomiplan 2024–2027 basert på tidligere folketall. Det justeres i økonomiplanen for 2025–2028, basert på oppdaterte folketall.

Samlet demografikompensasjon for FO3 2025–2028:

2025: 178 mill.
2026: 362 mill.
2027: 555 mill.
2028: 794 mill.

Fordeling bydelene 2024

Beløpet gjelder bydelsrammen som ble fordelt til bydelene for budsjett 2024. Bydelsrammen fordeles på nytt hvert budsjettår. Det vises til Grønt hefte for mer detaljer om fordelingen.

Generell rammereduksjon bydelene økonomiplan 24–27

I økonomiplan 2024–2027 ble det innarbeidet en rammereduksjon på 208 mill. i 2025, 356 mill. i 2026 og 505 mill. fra 2027. Se justeringer av rammereduksjonen i forslag til økonomiplan 2025–2028.

Samlet rammereduksjon for bydelene er slik i økonomiplanperioden:

2025: 194,669 mill.
2026: 673,278 mill.
2027: 821,992 mill.
2028: 971,867 mill.

Informasjonssikkerhet og personvern i bydelene (FO1)

I økonomiplanen 2024–2027 ble bydelene styrket med 7,5 mill. i 2024 og 15 mill. fra 2025 for å styrke arbeidet med informasjonssikkerhet. Midlene fordeles etter FO1-nøkkelen.

Ny rammeavtale for brukervalg i hjemmetjenesten (FO3)

I økonomiplan 2024–2027 ble bydelene styrket med 22,5 mill. i 2024 og 30 mill. fra 2025 som følge av at ny kontrakt for brukervalgsordningen i hjemmetjenesten (hjemmesykepleie og praktisk bistand), som gikk ut i mars 2024, gir merutgifter for bydelene. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen

Oppdatert integreringstilskudd år 2-5

Som følge av økte tilskuddssatser fra staten og justering av antall bosatte i år 2-5 foreslås det at det innarbeides 24,5 mill. til fordeling bydelene.

Opphør av avdrag på inventar og utstyr i nytt bydelshus (Bydel Søndre Nordstrand)

Bydel Søndre Nordstrand ble i 2021 innvilget et lån på 10 mill. for å finansiere inventar og utstyr i nytt bydelshus. Lånet nedbetales med årlig trekk på 2 mill. Fra og med 2027 tilbakeføres 2 mill. til bydelsrammen.

Overføring til bydelsrammen for å finansiere økt tilskudd til private barnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt reduksjon i overføring til bydelsrammen fra kap. 306 på 6 mill. fra 2025 for å finansiere økt tilskudd til private barnehager

Psykisk helse (FO3)

I økonomiplan 2024–2027 ble bydelene tilført 5,75 mill. i 2024, økende til 7,5 mill. i 2025 og 11,5 mill. fra 2026 for å styrke satsingen på psykisk helse. Bevilgningen skal sikre at alle bydeler gir tilbud om Rask psykisk helsehjelp (RPH) fra aldersgruppen 16 år. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen.

Realvekst i tilskudd til private barnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt økning på 6 mill. fra 2025 for å kompensere for realvekst i tilskudd til private barnehager.

Realøkning i tilskudd til private barnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt økning i bydelsrammen på 5,6 mill. i 2026 og 2027 grunnet realvekst i tilskuddet til private barnehager.

Redusert maksimalpris i familiebarnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt økning i kompensasjonen for redusert maksimalpris i familiebarnehager med 3,4 mill. fra 2025.

Redusert maksimalpris i ordinære barnehager (FO2A)

Tidligere vedtatt økning i kompensasjonen for redusert maksimalpris for foreldrebetaling i barnehager med 175,8 mill. fra 2025.

Reduserte utgifter TT-ordningen og samordning Rosa busser

I økonomiplanen er det innarbeidet en besparelse på 10 mill. i 2024 og 2025 ved å samordne TT-ordningen med aldersvennlig transport.

Ruskonsulent ung i bydelene

For å styrke innsatsen for å nå og følge opp unge og unge voksne som står i fare for å utvikle rusproblemer er det bevilget midler til ruskonsulent ung i enkelte bydeler. Bydelene som jfr. Helhetlig russtatistikk 2022 melder om flere enn 100 meldinger til barnevernet knyttet til rus får

tilskudd til å ansette ytterligere én ruskonsulent ung. Det gis en særskilt tildeling til bydelene Østensjø, Bjerke, Frogner, Gamle Oslo, Grorud, Grünerløkka, Nordstrand, Sagene, Søndre Nordstrand tilsvarende 9 mnd. virkning i 2024 (1.april) og med helårsvirkning fra 2025.

Skolehelsetjeneste (FO2C)

I økonomiplan 2024–2027 ble det satt av 22 mill. i 2024 (halvårsvirkning) og 44 mill. årlig fra 2025 til å styrke skolehelsetjenesten i ungdomsskolen og i videregående skoler. Dette gir 44 flere årsverk i tjenesten. Midlene kan benyttes både til å ansette flere helsesykepleiere og til å tilsette andre yrkesgrupper der det er hensiktsmessig, som for eksempel psykologer, sosionomer og sosialagenter som jobber målrettet med å styrke sosial kompetanse og livsmestring for elevene. For videregående skole fordeles midlene til som en særskilt tildeling, basert på elevtall. For ungdomsskoletrinnet fordeles midlene etter FO2C-nøkkelen.

Språksenteret Grünerløkka videreføres

Midlertidig styrking av språksenteret i Bydel Grünerløkka som følge av bosetting og integrering av et betydelig antall flytninger videreføres i 2025.

TT-ordning - økte utgifter og økt aktivitet

I sak om budsjettjustering 2023 ble det foreslått å kompensere bydelene med 33 mill. for å dekke merutgifter i TT-tjenesten utover hva bydelene er kompensert i budsjettet. I økonomiplan 2024–2027 ble kompensasjonen videreført med 33 mill. i 2024 og 15 mill. i 2025. Byrådet viderefører kompensasjonen på 33 mill. i 2025 og 18 mill. årlig fra 2026.

Vestre Aker-inndekning av resterende merforbruk 2022

Tilbakeføring av utsatt inndekking av merforbruk i 2022

Økt tilskudd til private barnehager - overført fra kapittel 306 (FO2A)

Tildigere vedtatt reduksjon i overføring fra kap. 306 til bydelsrammen på 5,6 mill. fra 2026 for å finansiere økt tilskudd til private barnehager som følge av bemanningsavtalen i kommunale barnehager og forsøket med økt grunnbemanning.

Demografiske forhold befolkning

Demografikompensasjon (FO2C)

Det justeres i økonomiplanen for 2025–2028, basert på oppdaterte folketall.

Samlet demografikompensasjon for FO2C 2025-2028:

2025: -3 mill.

2026: -9 mill.

2027: - 15 mill.

2028: - 20 mill.

Demografikompensasjon (FO3)

Det justeres i økonomiplanen for 2025–2028, basert på oppdaterte folketall.

Samlet demografikompensasjon for FO3 2025–2028:

2025: 178 mill.
2026: 362 mill.
2027: 555 mill.
2028: 794 mill.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Korrigerings i fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 (flere bydeler)

Kap. 004 Bydel St. Hanshaugen

Bydelen fikk i 2023 et merforbruk på 40,342 mill. Maksimalgrense for fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 er 45,335 mill.

Bydelen har vedtatt å inndeke 2 % i 2024. Dette utgjør 22,668 mill. Resterende beløp på 17,684 mill. må inndeckes i 2025.

Ved avslutning av årsregnskap 2023 ble det fremført 40,342 mill. til ytterligere dekning i 2024. I revidert budsjett ble det lagt tilbake 17,684 mill. i bydelens budsjettramme for 2024.

Kap. 007 Bydel Vestre Aker

Bydelen fikk i 2023 et merforbruk på 54,845 mill. Maksimalgrense for fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 er 71,524 mill.

Bydelen har vedtatt å inndeke 2 % i 2024. Dette utgjør 35,762 mill. Resterende beløp på 19,083 mill. må inndeckes i 2025.

I Dok3/2024 er bydelens ramme redusert med 26,300 mill. knyttet til inndekking av merforbruk fra 2022. Dette kommer til fradrag ved fastsettelse av ytterligere krav til fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024. Det betyr at bydelen skal inndeke 9,462 mill. i tillegg til hva som allerede er vedtatt ($26,300 + 9,462 = 35,762$).

Ved avslutning av årsregnskap 2023 ble det fremført 54,845 mill. til ytterligere dekning i 2024. I revidert budsjett ble det lagt tilbake 45,383 mill. i bydelens budsjettramme for 2024.

Kap. 013 Bydel Østensjø

Bydelen fikk i 2023 et merforbruk på 57,804 mill. Maksimalgrense for fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 er 85,026 mill.

Bydelen har vedtatt å inndeke 2 % i 2024. Dette utgjør 42,513 mill. Resterende beløp på 15,291 mill. må inndeckes i 2025.

Ved avslutning av årsregnskap 2023 ble det fremført 57,804 mill. til ytterligere dekning i 2024. I revidert budsjett ble det lagt tilbake 15,291 mill. i bydelens budsjettramme for 2024.

Kap. 015 Bydel Søndre Nordstrand

Bydelen fikk i 2023 et merforbruk på 61,804 mill. Maksimalgrense for fremføring av merforbruk fra 2023 til 2024 er 69,536 mill.

Bydelen har vedtatt å inndeke 2 % i 2024. Dette utgjør 34,768 mill. Resterende beløp på 27,036 mill. må inndekes i 2025.

Ved avslutning av årsregnskap 2023 ble det fremført 61,804 mill. til ytterligere dekning i 2024. I revidert budsjett ble det lagt tilbake 27,036 mill. i bydelens budsjettramme for 2024.

Lønns- og prisjustering særskilte tildelinger

En del av lønns- og prisjusteringen er benyttet til å øke særskilte tildelinger på de ulike funksjonsområdene.

Nye familier (FO2C)

Avsatte midler til Nye familier er overført til bydelsrammen med 36 mill. og Helseetaten med 1,1 mill. Se nærmere omtale under FO2C Helsestasjon og skolehelsetjeneste.

Overføring av kompensasjon for redusert maksimalpris fra kap. 306 til bydelsrammen (FO2A)

Det foreslås å overføre 37 mill. fra kap. 306 Bydelene - diverse barnehagetiltak til bydelsrammen som kompensasjon for redusert maksimalpris for en barnehageplass.

Språksenteret Bydel Grünerløkka

Midlertidig styrking av språksenteret i Bydel Grünerløkka som følge av bosetting og integrering av et betydelig antall flytninger videreføres i 2025.

Styrket barnevern - delvis rammefinansiering av behandlings- og omsorgsinstitusjoner i Barne- og familieetaten (FO2B)

Styrkingen av Barne- og familieetaten (BFE) fra revidert budsjett 2024 videreføres. Styrkingen på 28,7 mill. årlig fra 2025 skal bidra til delvis rammefinansiering av etatens omsorgs- og behandlingsinstitusjoner. Det trekkes ut 8,7 mill. fra bydelsrammen. Netto kostnad for bykassen er 20,0 mill.

Tilrettelagt transport (TT) - økt aktivitet

Økt reisevolum øker bydelenes kostnader. Kompensasjon med i alt 33 mill. er videreført i 2025. Byrådet viderefører kompensasjonen på 33 mill. i 2025 og 18 mill. årlig fra 2026.

Trosterud senter barnehage - oppgradering av uteområde (FO2A)

Det foreslås å øke den særskilte tildelingen til byomfattende spesialbarnehager med 370 000 i 2025 for å finansiere oppgradering av uteområdet ved Trosterud senter barnehage.

Økonomisk sosialhjelp - økte utgifter

Bydelens utgifter til økonomisk sosialhjelp øker. Sosialhjelpsrammen fordelt bydelene økes med 100 mill. årlig fra 2025. I tillegg settes det av 200 mill. i 2025 og 100 mill. i 2026 i en risikoavsetning (kap.192.)

Økt teknologileie (drift) ved overgang fra 2G til 4G (FO3)

Som et resultat av at av 2G-nett avvikles må en stor andel av den trygghetsskapende teknologien innen hjemmetjenesten erstattes med utstyr som er kompatibelt med 4G. Mer moderne utstyr på 4G har en høyere utstyrsleie. Dette fører til økte årlige driftsutgifter for bydelene på 10,1 mill. som de kompenseres for. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen.

Økt tildeling til Dynekilen barnehage (F02A)

Den særskilte tildelingen til Bydel Grünerløkka for å dekke merutgifter i Dynekilen barnehage økes med 17 000.

Økte husleieutgifter i kommunale barnehager (F02A)

Det overføres 8,6 mill. fra kap. 305 Bydelene - etablering av nye barnehager til den særskilte tildelingen til bydelene for å dekke økte husleieutgifter i kommunale barnehager i 2025.

Uspesifiserte rammeendringer

Generell rammereduksjon bydelene økonomiplan 25–28

I økonomiplan 2024–2027 ble det innarbeidet en rammereduksjon på 208 mill. i 2025, 356 mill. i 2026 og 505 mill. fra 2027. I økonomiplan 25-28 er det tilbakeført 13,4 mill. i 2025, og innarbeidet kutt på 317 mill. i 2026 og i 2027 og 467 mill. i 2028.

Samlet rammereduksjon for bydelene er slik i økonomiplanperioden:

2025: 194,669 mill.

2026: 673,278 mill.

2027: 821,992 mill.

2028: 971,867 mill.

Spesifiserte rammeendringer

Aktivitetsendringer i familiebarnehage (F02A)

Særskilt tildeling til bydelene for driftstilskudd til private familiebarnehager reduseres med 3,8 mill. grunnet en nedgang i antall barn i familiebarnehager.

Aktivitetstid i hjemmetjenesten – tilpasse aktivitet og ramme (FO3)

Aktivitetstid er en frivillig ordning hvor bydelene kan velge å tilby eldre som har hjemmetjenester én time aktivitetstid i uken. Bevilging til aktivitetstid i hjemmetjenesten nedjusteres til nåværende forbruksnivå i bydelssektoren.

Arbeidstøy i hjemmetjenesten (FO3)

I rundskriv 4/2024 er det satt krav til virksomhetene om å etablere ordninger med arbeidstøy som:

- ivaretar minimumskravene etter forskriftsbestemmelsene
- ivaretar Arbeidstilsynets veiledning om arbeidstøy for konkrete yrkesgrupper/arbeidsoppgaver
- ivaretar krav knyttet til vask av smittetøy mv.
- sørger for at det arbeidstøyet som stilles til arbeidstakernes disposisjon er tilpasset arbeidsoppgavene som skal utføres
- sørger for at arbeidstøyet er tilpasset klimatiske forhold, temperatur, nedbør mv.
- bidrar til å sikre arbeidstakere et fullt forsvarlig arbeidsmiljø

- ivaretar kommunens behov for at enkelte yrkesgrupper/arbeidstakere skal være gjenkjennbare for publikum, tjenestemottakere mv.
- bidrar til likeverdig og tilpasset arbeidstøy og sko for medarbeidere i ambulerende hjemmetjenester uavhengig av hvilken bydel de arbeider i

For bydelene innebærer dette en merutgift på til sammen 15 mill. ved av at ansatte i ambulerende hjemmetjenester må sikres forsvarlig yttertøy inkludert arbeidssko. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen.

Driftskonsekvenser av nytt parkanlegg Økern Portal (002 Bydel Grünerløkka)

Bydel Grünerløkka drifter lokale parker, torg og møteplasser. I oktober 2023 overtok Bydel Grünerløkka driftsansvar for nytt offentlig torg ved Økern portal (Pensjonsparken) og blir dermed kompensert for varige driftskonsekvenser fra oppstart i 2024. Helårsvirkning fra 2025, kr 250 000, innarbeides i Bydel Grünerløkkas ramme.

Flere barn med spesialpedagogisk hjelp og særskilt tilrettelegging (FO2A)

Bydelene kompenseres med 5,5 mill. for økte utgifter til spesialpedagogisk hjelp og særskilt tilrettelegging.

Justering av tildeling til kapitaltilskudd i private barnehager (FO2A)

Den særskilte tildelingen til bydelene for kapitaltilskudd til private barnehager i 2025 reduseres med 2,8 mill. som følge av en aktivitetsnedgang i private barnehager.

Reduksjon i administrative stillinger (FO1)

Det foreslås å redusere administrative stillinger i bydelssektoren med 10 mill. i 2025 økende til 20 mill. fra 2026. I 2025 foreslås denne spesifiserte rammereduksjonen i stedet for en generell rammereduksjon på FO1 Administrasjon og fellestjenester

Reduksjon i antall barn i barnehage i 2023 (FO2A)

Bydelsrammen reduseres med 64,2 mill. grunnet en nedgang i antall barn i barnehage i 2023.

Reversere krav til gevinst digitale låser hjemmetjenesten (FO3)

Bydelsrammen er i økonomiplanen for 24–27 redusert med 10 mill. fra 2025 som følge av forventet gevinstuttak ved innføring av digitale låser i hjemmetjenesten. Løsningen er ennå ikke implementert i Oslo og det er dermed urealistisk å ta ut gevinster av dette fra 2025. Derfor tilbakeføres midlene.

Tilsynsutvalg i institusjon og i bydelene (FO1)

Byrådet foreslår å avvikle tilsynsutvalg for institusjon mv. og å gjøre tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester frivillig for bydelene. Instruks for kommunale tilsynsutvalg for institusjon mv. ble vedtatt i 2005. Siden da har Sykehjemsetaten overtatt ansvaret for drift av sykehjem fra bydelene. Tilsyn med tjenestene og kvalitetssikring av tjenestene i helse – og omsorgssektoren er nedfelt i lov og forskrift. Sykehjemsetaten har et sentralt kvalitetsråd, det gjennomføres regelmessige kvalitetsrevisjoner og etatens prosedyre for «Risikostyring og risiko- og sårbarhetsanalyse» ble sist oppdatert høsten 2023. I tillegg gjennomføres det hyppigere beboer-, bruker- og pårørendeundersøkelser. Det skal også gjennomføres en gjennomgang av sykehjemssektoren for å undersøke om det er eventuelle svakheter ved rutiner og systemer, slik at vi i større grad klarer å oppdage og forebygge avvik og feil i sykehjemssektoren. Byrådet foreslår å opprette innsatsteam i Sykehjemsetaten, med mål om å heve kvaliteten, redusere

sykefraværet og forhindre uønskede hendelser på sykehjem. Teamet skal bistå med veiledning innen blant annet arbeidsmiljø, sykefravær, turnusplanlegging, økonomi og kultur i institusjoner med utfordringer knyttet til dette. På denne bakgrunn foreslår byrådet å utvikle tilsynsutvalg for institusjon mv., og at det gjøres frivillig for bydelene å opprette tilsynsutvalg for hjemmebaserte tjenester.

Dette medfører at utgifter til ordningene, 1 mill. pr. år, kan trekkes ut av bydelsrammen. Midlene reduseres etter FO1-nøkkelen.

Trygghetsteknologi – ny plattform for håndtering av teknologiprodukter (FO3)

Etablering av en ny teknologiplattform for å håndtere signaler for de ulike trygghetsalarmene medfører økte årlige lisensutgifter for bydelene på 4 mill. årlig. Den nye plattformen er nødvendig både for å håndtere dagens og fremtidens teknologi. Midlene fordeles etter FO3-nøkkelen.

Økt tilskudd til private barnehager (FO2A)

Bydelsrammen økes med 20 mill. for å kompensere bydelene for realvekst i tilskuddet til private barnehager.

Helse (HLS)

Sektoransvar

Sektorområdet omfatter sykehjem (langtidshjem, helsehus og avlastningsplasser), helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende, akuttmedisinsk beredskap/legevakt, offentlig tannhelsetjeneste og arbeid knyttet til folkehelse og smittevern. Sektoren har ansvar for støtte- og rådgivingsfunksjoner innen helse- og omsorgsområdet.

Hovedtall for sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	8 572,8	8 919,8	8 880,9	8 863,6	8 846,7
Driftsinntekter	-5 065,5	-5 285,0	-5 285,0	-5 285,0	-5 285,0
Totalsum	3 507,4	3 634,7	3 595,9	3 578,5	3 561,6

Byrådets ambisjoner for sektoren

For å nå målet om at Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv skal Helse ha forebyggende tilbud og tjenester som bidrar til livsmestring og selvstendighet for den enkelte.

For å nå målet om at Oslo er nyskapende og attraktiv skal Helse ta i bruk ny kunnskap og nye metoder for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud. Helse skal arbeide for å rekruttere og beholde helsepersonell gjennom et kompetanseløft i eldreomsorgen og nye måter å arbeide på.

For å nå målet om at Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester skal Helse sikre innbyggerne valgfrihet og mangfold i helse- og omsorgstjenestene. Helse vil sikre pasientens helsetjeneste, færre overganger i brukerreisene og mer tilgjengelige tjenester. Innbyggerne skal få god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Antall innbyggere 65 år og eldre innlagt på sykehus med hoftebrudd pr 1 000 innbyggere	8.3	7.9	*
		Andel beboere på langtids hjem over 67 år som er kartlagt for ernæringsmessig risiko	86.3	83.1	*
		Andel av mottagere av helsetjenester i hjemmet på 67 år og eldre som er vurdert for risiko for underernæring i løpet av siste 12 mnd.	37.2	53.1	*
		Andel beboere på sykehjem over 67 år med legemiddelgjennomgang	93.8	91.3	*
		Antall brukere som har mottatt tjenestene hverdagsrehabilitering og avklaring og mestring	8022	7430	*
		Tannhelse - andel 5-åringer uten karies	75	75	*
		Endring i funksjonsnivå etter opphold på FRA	46	38.9	*
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo tar i bruk ny kunnskap og nye metoder for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud	Antall hjemmeboende tjenestemottakere som har digital hjemmeoppfølging fra kommunen	300	326	*
		Antall hjemmeboende tjenestemottakere som har digital trygghetsalarm fra kommunen	11500	11599	*
		Antall hjemmeboende tjenestemottakere som har digital medisineringsstøtte fra kommunen	830	935	*
		Antall hjemmeboende tjenestemottakere som har digitalt tilsyn fra kommunen	228	303	*
		Andel avsluttede lærlingekontrakter som endte med fagbrev	80.4	88.2	*
	3.2 Kommunen beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse	Kvalifiserte lærlinger som får lærekontrakt	249	240	*
		Andel fast ansatte i heltidsstillinger i bydelene (alle FO)	74.5	75.2	*
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det				

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
		Oppholdstid ved allmennlegevakten	N/A	N/A	*
		Andel av kommunale årsverk i omsorgstjenestene med relevant fagutdanning	80	80.6	*
		Andel fast ansatte i heltidsstillinger i Sykehjemsetaten og Helseetaten	54.1	55.8	*
		Tannhelse – etterslep i innkallinger barn og unge, antall	9894	10608	*
		Svartid Legevaktssentralen mindre enn 2 minutter	25	50	<2
	5.2 Innbyggerne har valgfrihet i helse- og omsorgstjenestene				
		Ledig kapasitet hos fastlegene i % av listetaket	3	3	*
		Kjennskap til brukervalgsordningen i hjemmetjenesten			

Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen

*Måltall for 2025 er minst like godt resultat som i 2024. Dette blir tallfestet i Dok 3.

Tiltak for å nå sektormålene

1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og selvstendighet for den enkelte

Byrådet's mål er at mennesker med nedsatt funksjonsevne skal kunne leve et mest mulig selvstendige og aktive liv. Byrådet legger fram en ny plan for mennesker med funksjonsnedsettelse i 2025. For å sikre nok egnede boliger til personer med funksjonsnedsettelse og personer med psykiske lidelser, vil det bli inngått nye rammeavtaler på flere tjenesteområder. Boligplan for mennesker med hjelpebehov legges frem i 2025 og vil sette mål for arbeidet med boligfremskaffelse.

Byrådet vil initiere et arbeid for å styrke helsetjenestene gjennom nye samhandlingsavtaler mellom kommunen og spesialisthelsetjenesten. Målet er å sikre rettferdig fordeling av gevinster og kostnader, og dermed bidra til bedre og mer sammenhengende helsetjenester for innbyggerne. Investeringer skal gi reell verdi for pasientene, uavhengig av om de mottar behandling i kommunen eller på sykehus.

Byrådet trapper opp satsingen på psykisk helse, skolehelsetjenesten og dagaktivitetstilbudet for hjemmeboende med kognitiv svikt og demenssykdom som ble innarbeidet i budsjett 2024.

3.1 Oslo tar i bruk ny kunnskap og nye metoder og teknologi for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud

Formålet med innovasjons- og kompetansefondet er utvidet for å styrke satsningen på velferdsteknologi og utprøving av nye innovative løsninger.

Byrådet legger til rette for økt bruk av digital hjemmeoppfølging og deling av helsedata med sykehusene og fastlegene. Fagsystem og arbeidsverktøy for ansatte moderniseres og videreutvikles slik at ansatte får god oversikt over innbyggers behov og oppfølgingsplaner.

Byrådet fortsetter satsingen på bruk av ny teknologi i langtidshjem ved å innføre moderne pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn på åtte nye langtidshjem. Dette gir bedre arbeidsprosesser for de ansatte, og økt trygghet og kvalitet for beboere.

Byrådet har bevilget midler til utprøving av, og forskning på, nye innovative driftsmodeller ved flere av sykehjemmene. Disse skal sikre god fagdekning gjennom hele uken og stillinger som er store nok til å være kontinuitetsbærende. Administrative og praktiske oppgaver som ikke krever helsefaglig kompetanse, skal samles i en egen facilityenhet.

3.2 Oslo beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse

Innovasjons- og kompetansefondet skal bidra til å sikre et kompetanseløft innen helse- og omsorgstjenesten.

For å møte helsepersonellmangelen vil byrådet sette oppgavedeling i system både i sykehjem og i bydelenes helsetjenester. Sykehjemsetaten prøver ut ulike driftsmodeller ved flere av sykehjemmene. Viktige mål med de nye driftsmodellene er å sikre bedre fagdekning på kveld og i helgen, mindre vikarbruk og satsing på heltid, og å frigjøre tid for helsepersonell til å utføre helsefaglige oppgaver. Det skal bidra til å få ned presset på helsepersonell, samtidig som kvaliteten på tjenestene blir bedre.

Byrådet setter av 15 mill. til utendørs arbeidstøy og -sko i hjemmetjenesten. Dette bidrar til å sikre et forsvarlig arbeidsmiljø for ansatte.

5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det

Byrådet etablerer Helsehuskolen, et modulbasert kompetanseprogram som sikrer de ansatte faglig utvikling og tilpasset opplæring i de de har behov for. Det skal styrke kompetansen hos medarbeidere på helsehus, heve kvaliteten på helsehusene og bidra til å rekruttere den kompetansen helsehusene har behov for.

Vold og overgrep har alvorlige konsekvenser for enkeltindivider og for samfunnet, og innbyggerne skal være trygge på at de får hjelp dersom de utsettes for dette. Byrådet legger frem en handlingsplan mot vold, overgrep og negativ sosial kontroll i 2025.

Byrådet styrker FRA med 3,5 årsverk for å utvide dagrehabiliteringstilbudet til nye grupper.

Byrådet vil styrke pårørendes medvirkning og ivaretagelse i helse- og omsorgstjenestene.

5.2 Innbyggerne har valgfrihet i helse- og omsorgstjenestene

Kantarellenhjemmet, Uranienborghjemmet, Abildsøhjemmet og Bjølsenhjemmet skal konkurranseutsettes. Innbyggerne har mulighet til selv å velge langtidshjem. Oversikt over ledige plasser, ønskelister og ventelister ved langtidshjem oppdateres løpende på Oslo kommunes nettsider.

Brukere og pårørende skal få informasjon fra bydelene om fritt brukervalg i hjemmetjenesten.

Det skal gjennomføres mer hyppige bruker- og pårørendeundersøkelser, og resultatet av undersøkelsene skal offentliggjøres.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	3 507 353	3 507 353	3 507 353	3 507 353
Vedtak forrige periode				
Effekter av nye digitale bygg – lisens og garantikostnader (Sykehjemsetaten)	800	800	800	800
Avviklingskostnader skolemat (Helseetaten)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Endring avsetning 2025-2028 (kap. 372)	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Kapitalkostnader sykehjem (Sykehjemsetaten og kap. 328)	31 643	42 019	42 019	42 019
Konsekvenser av mindre boenheter i langtidshjem (Sykehjemsetaten)	6 700	6 700	6 700	6 700
Nye driftsmodeller ved langtidshjem (Sykehjemsetaten)	3 000	3 000	3 000	3 000
Pasientvarslings med digitalt tilsyn i langtidshjem - driftsfølgevirkning av investeringer i 2024 (Sykehjemsetaten)	3 300	3 300	3 300	3 300
Rammereduksjon Helseetaten	-2 932	-10 545	-19 886	-19 886
Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 372)	-916	-1 160	-1 966	-1 966
Rammereduksjon Sykehjemsetaten	-1 933	-7 892	-15 074	-15 074
Sentrumstilbudet – avvikling av overgangstilbud døgnåpen legevaktfunksjon for sårbare grupper i sentrum (Helseetaten)	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Økte kostnader responscenter (Helseetaten)	18 000	18 000	18 000	18 000
Sum Vedtak forrige periode	34 662	31 222	13 893	13 893
Vedtak forrige periode	34 662	31 222	13 893	13 893
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	3 542 015	3 538 575	3 521 246	3 521 246
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	170 597	170 597	170 597	170 597
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	170 597	170 597	170 597	170 597
Demografiske forhold befolkning				
Demografiskompensasjon psykososiale tjenester og legevakt (Helseetaten)	4 000	4 000	4 000	4 000
Demografiskompensasjon tannhelse (Helseetaten))	3 100	3 100	3 100	3 100
Sum Demografiske forhold befolkning	7 100	7 100	7 100	7 100

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Avvikling Sentrumsmottaket (kap. 372)	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000
Endring pensjon OPF	-43 368	-43 368	-43 368	-43 368
Fagsystem Helseetaten (Helseetaten)	3 750	3 750	3 750	3 750
Inndragning av husleiemidler Ilahjemmet (Sykehjemsetaten)	-6 767	-6 767	-6 767	-6 767
Konsekvenser av mindre boenheter (Sykehjemsetaten)	7 000	7 000	7 000	7 000
Nye familier (Helseetaten)	1 100	1 100	1 100	1 100
Oslo Storbylegevakt – økte drifts- og vedlikeholdsutgifter (Helseetaten)	3 500	3 500	3 500	3 500
Redusere avsetning forsterkede plasser (kap. 372)	-1 781	-5 000	-5 000	-5 000
Redusere avsetning spesialistutdanning allmennleger (Helseetaten)	0	-6 311	-6 010	-7 709
Responscenter – flytting av avsatte midler fra Helseetaten til kap. 308	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Årsverksreduksjon på grunn av digitalt tilsyn langtidshjem (Sykehjemsetaten)	0	-20 000	-25 000	-30 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-70 566	-100 096	-104 795	-111 494
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Helseetaten	-11 161	-4 006	4 705	-5 497
Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 372)	916	1 160	1 966	1 966
Rammereduksjon Sykehjemsetaten	-9 580	-3 621	3 561	3 561
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-19 825	-6 467	10 232	30
Spesifiserte rammeendringer				
Avvikle sentral ressurspool (Sykehjemsetaten)	0	-4 238	-4 238	-4 238
Informasjonssikkerhet (Helseetaten)	650	1 300	1 300	1 300
Innsatsteam (Sykehjemsetaten)	4 000	4 000	4 000	4 000
Intern strukturtilpasning for økt kapasitetsutnyttelse KAD, Legevakt og oppdrag for HSØ (Helseetaten)	0	-11 000	-18 000	-18 000
Pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem - driftsfølgvirkning av investeringer i 2025 (Sykehjemsetaten)	1 750	3 500	3 500	3 500
Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Helseetaten)	-2 000	-5 000	-10 000	-10 000
Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Sykehjemsetaten)	-2 000	-6 000	-6 000	-6 000
Tannhelse (Helseetaten)	-9 800	-9 800	-9 800	-9 800
Tannhelsetjenesten – reforhandlet avtale (Helseetaten)	2 200	2 200	2 200	2 200
Tilstrekkelig beredskap smittevern (Helseetaten)	600	1 200	1 200	1 200
Tåsenhjemmet – ny innovativ driftsmodell (Sykehjemsetaten)	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	5 400	-13 838	-25 838	-25 838
Endringer	-77 891	-113 301	-113 301	-130 202
Ramme 2025-2028	3 634 721	3 595 871	3 578 542	3 561 641

Vedtak forrige periode

Effekter av nye digitale bygg – lisens og garantikostnader (Sykehjemsetaten)

Nye digitale løsninger og innføring av velferdsteknologi gir lisenskostnader som er høyere enn for eldre og enklere systemer. Samtidig er det økte kostnader til reanskaffelse av sluttbrukerutstyr som har kortere levetid. Sykehjemstjenesten ble i økonomiplan 2023-2026 tilført midler dekning for disse merutgiftene (i 2023-kroneverdi):

2023: 1,6 mill.

2024: 2,8 mill.

Fra 2025: 3,6 mill. årlig

Avviklingskostnader skolemat (Helseetaten)

Engangsbevilgning for avvikling av skolemat i 2024 er ikke videreført.

Endring avsetning 2025-2028 (kap. 372)

Engangsbevilgning i 2024 til utredning av kvinnehelsehus og utredning nye sykehjemsprosjekter (KVU)/konkurransetsetting er trukket ut, og avsetning til bruker- og pårørendeundersøkelser og til utviklingstiltak i sektoren er redusert.

Kapitalkostnader sykehjem (Sykehjemsetaten og kap. 328)

I økonomiplan 2024–2027 ble Sykehjemsetaten tilført midler til dekning for husleier for Furuset hageby, Majorstuhjemmet og Tåsenhjemmet, som åpnet i 2023/2024, og samtidig trukket for effekt av at Romsås sykehjem og Villa Enerhaugen ble fraflyttet i 2023/2024. Helårsvirkning er innarbeidet fra 2025.

Konsekvenser av mindre boenheter i langtidshjem (Sykehjemsetaten)

Nye sykehjem bygges med mindre boenheter. Dette er nasjonalt besluttet og er et vilkår for å oppnå husbanktilskudd til nye sykehjem. Dette gir mer behov for flere ansatte på kveldsvakt. I økonomiplan 2024–2027 ble Sykehjemsetaten kompensert for merutgiftene (delårsvirkning i 2024) dette medfører for Furuset hageby, Majorstuhjemmet og Tåsenhjemmet. Helårsvirkning innarbeides fra 2025.

Nye driftsmodeller ved langtidshjem (Sykehjemsetaten)

Byrådet ønsker i større grad å dedikere helsepersonell til helsepersonelloppgaver, og å legge til rette for at oppgavene løses av de som har best kvalifikasjoner for å løse dem. I økonomiplan 2024–2027 ble Sykehjemsetaten tilført 6 mill. årlig (3 mill. i budsjett 2024) til økt oppgavedeling, som gjennomføres som innføring av facilityenhet på Langerudhjemmet. Den vil ha ansvar for servicefunksjoner, som å holde orden i rom og fellesareal, mat og måltider, vaskeri, logistikk og lager. Disse oppgavene krever ikke helsefaglig kompetanse, men utføres i dag av helsepersonell. Ved å etablere slike enheter vil helsepersonell frigjøre tid til helsefaglige oppgaver rundt beboerne.

Bevilgningen dekker følgeforskning som skal gi kunnskap om effekt av tiltaket, og grunnlag for å vurdere om det bør innføres på alle langtidshjem.

Pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem - driftsfølgevirkning av investeringer i 2024 (Sykehjemsetaten)

Det settes av til sammen 3,3 mill. i driftsfølgevirkning fra 2025 som følge av investering i 2024 i pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem.

Rammereduksjon Helseetaten

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 2,9 i 2025, 10,5 i 2026 og 19,9 fra 2027. Samlet rammereduksjon for etaten er 14,1 mill. i 2025 økende til 25,4 mill. i 2028.

Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 372)

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 0,916 mill. i 2025, 1,16 mill. i 2026 og 1,966 mill. fra 2027. I økonomiplan 2025–2028 er rammereduksjonen i sin helhet tilbakeført og erstattet med spesifikke kutt.

Rammereduksjon Sykehjemsetaten

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 1,9 mill. i 2025, 7,9 mill. i 2026 og 11,1 mill. fra 2027. Samlet rammereduksjon for etaten er 11,5 mill. i økonomiplanperioden.

Sentrumstilbudet – avvikling av overgangstilbud døgnåpen legevaktfunksjon for sårbare grupper i sentrum (Helseetaten)

I økonomiplan 2024–2027 ble det innarbeidet 9 mill. til dekning for styrket bemanningen ved Sentrumstilbudet. Høsten 2024 erstattes dette tilbudet av annet tilbud til målgruppen i regi av Velferdsetaten, og midlene trekkes fra Helseetatens ramme.

Økte kostnader responscenter (Helseetaten)

Byrådet ønsker å videreføre dagens tjeneste mens arbeidet med leverandørutvikling pågår, jf. notat til bystyret nr. 182/2024. Dagens avtale utløper i oktober 2024. Midlene overføres derfor fra kap. 314 Helseetaten til kap. 308 til dekning for eventuelle merutgifter for bydelene ved fortsatt kjøp av denne tjenesten i leverandørutviklingsperioden.

Demografiske forhold befolkning

Demografikompensasjon psykososiale tjenester og legevakt (Helseetaten)

Demografikostnadene er fremskrevet med basis i total befolkningsvekst i lovpålagte grupper. Dette medfører et behov for å innarbeide 4 mill. i demografikompensasjon fra 2025.

Demografikompensasjon tannhelse (Helseetaten)

Demografikostnadene er fremskrevet for de lovpålagte og prioriterte pasientgruppene. Det er vekst i fem av de seks pasientgruppene. I tillegg til disse seks pasientgruppene er 21–24 åringer tatt med i grunnlaget for demografikompensasjon i budsjettet for 2025. Dette medfører behov for å innarbeide 3,1 mill. i demografikompensasjon for tannhelsetjenesten fra og med 2025.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Avvikling Sentrumsmottaket (kap. 372)

I vedtatt budsjett 2024 er det lagt inn til sammen 25 mill. til Sentrumsmottaket, fordelt med 9 mill. som en engangsbevilgning til Helseetaten og 16 mill. som en varig avsetning på kap. 372. Den

varige avsetningen overføres til kap. 371 for finansiering av tilbud til målgruppen i tilknytning til eksisterende lavterskeltilbud, se nærmere omtale under Sosiale tjenester.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Fagsystem Helseetaten (Helseetaten)

Helseetaten styrkes med 3,75 mill. for forvaltning bydelenes barnevernssystem.

Inndragning av husleiemidler Ilahjemmet (Sykehjemsetaten)

Sykehjemsetaten har sagt opp leieavtalen ved Ilahjemmet fra og med 01.11.2024. Dette innebærer reduserte husleiekostnader på 1,128 mill. i 2024 og 6,7 mill. i varig virkning fra 2025.

Konsekvenser av mindre boenheter (Sykehjemsetaten)

Nye sykehjem bygges med mindre boenheter. Dette er nasjonalt besluttet og er et vilkår for å oppnå husbanktilskudd til nye sykehjem. Dette gir behov for flere ansatte på kveldsvakt. Sykehjemsetaten kompenseres for helårsvirkning av merutgiftene dette medfører. I økonomiplan 24–27 er Sykehjemsetaten delvis kompensert for merutgifter ved Majorstuhjemmet og Tåsenhjemmet som åpner i 2024. Resterende merbehov innarbeides med 7 mill. årlig fra 2025

Nye familier (Helseetaten)

Nye familier er et satsingsområde i Oslo kommune for å styrke nye familiers realisering av eget potensial, bedre deres helse og utjevne levekår. Programmet tilbyr hjemmebesøk av helsesykepleier i tillegg til det standardiserte, nasjonale ordinære tilbudet for barn fra 0–5 år. Helseetaten styrkes med 1,1 mil. årlig for koordinering og oppfølging av arbeidet. Satsingen finansieres av avsatte midler til formålet på kap. 308.

Oslo Storbylegevakt – økte drifts- og vedlikeholdsutgifter (Helseetaten)

Drifts- og vedlikeholdsutgifter som følge IKT-løsninger som ble anskaffet som en del av byggeprosjektet er nå ferdigforhandlet. Avtalene medfører en økning i årlige drifts- og vedlikeholdsutgifter i Helseetaten på 3,5 mill. årlig fra 2024.

Redusere avsetning forsterkede plasser (kap. 372)

Avsetningen til forsterkede plasser reduseres med 1,8 mill. i 2025 og 5 mill. årlig fra 2026. Denne spesifikke reduksjonen erstatter generelt rammekutt på sektoren.

Redusere avsetning spesialistutdanning allmennleger (Helseetaten)

Avsetningen til spesialistutdanning allmennleger reduseres med 6,3 mill. i 2026, 6 mill. i 2027 og 7,7 mill. fra 2028. Etter denne justeringen er det tilstrekkelig med midler til å finansiere forventet aktivitetsnivå innenfor ordningen.

Responscenter – flytting av avsatte midler fra Helseetaten til kap. 308

Byrådet ønsker å videreføre dagens tjeneste mens arbeidet med leverandørutvikling pågår, jf. notat til bystyret nr. 182/2024. Dagens avtale utløper i oktober 2024. Midlene overføres derfor fra kap. 314 Helseetaten til kap. 308 til dekning for eventuelle merutgifter for bydelene ved fortsatt kjøp av denne tjenesten i leverandørutviklingsperioden.

Årsverksreduksjon på grunn av digitalt tilsyn langtidshjem (Sykehjemsetaten)

Investering i pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn frigjør tid for ansatte og medfører behov for færre nattevakter. Sykehjemsetatens ramme reduseres derfor med 20 mill. i 2026, 25 mill. i 2027 og 30 mill. fra 2028.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Helseetaten

Samlet generelt rammekutt er 14,1 mill. i 2025 økende til 25,4 mill. i 2028.

Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 372)

Rammereduksjonen innarbeidet i økonomiplanen for 24–27 er i sin helhet tilbakeført og erstattet med spesifikke kutt.

Rammereduksjon Sykehjemsetaten

Samlet generell rammereduksjon er 11,5 mill. i økonomiplanperioden.

Spesifiserte rammeendringer

Avvikle sentral ressurspool (Sykehjemsetaten)

Sykehjemsetaten har i 2023–2024 etablert og testet en sentral ressurspool for hele helse- og omsorgssektoren. Rekruttering av helsefaglig personell til denne ressurspoolen har vist seg utfordrende. Fra 2025 endres ressurspoolen til kun å gjelde Sykehjemsetaten. Særskilt rammefinansiering av ressurspool opphører fra og med 2026, og bevilgningen til formålet inndras.

Informasjonssikkerhet (Helseetaten)

For å etterleve dagens strenge krav til informasjonssikkerhet og personvern har Helseetaten behov for økte ressurser. Helseetaten styrkes derfor med ett årsverk for å dekke den delen av fagsystemavdelingen som ligger under ansvarsområdet til HLS. Dette utgjør 0,65 mill. i 2025 og 1,3 mill. varig fra 2026

Innsatsteam (Sykehjemsetaten)

Det skal etableres et innsatsteam i Sykehjemsetaten, med mål om å heve kvaliteten, redusere sykefraværet og forhindre uønskede hendelser på sykehjem. Teamet skal være ambulerende og settes inn for å gi fag- og ledelsesstøtte ved institusjoner med behov. Teamet skal bistå med veiledning innen blant annet arbeidsmiljø, sykefravær, turnusplanlegging, økonomi og kultur i institusjoner med utfordringer knyttet til dette. I tillegg til en fast kjerne, skal teamet bemannes med tverrfaglig kompetanse tilpasset behovet ved de ulike institusjonene. Ordningen skal evalueres etter tre år med følgeforskning. Det settes av 4 mill. årlig på kap. 372 for å finansiere de faste stillingene i innsatsteamet.

Intern strukturtilpasning for økt kapasitetsutnyttelse KAD, Legevakt og oppdrag for HSØ (Helseetaten)

Det er behov for å gjennomføre en intern strukturtilpasning mellom oppgaver i egenregi og oppgaver som kommunen utfører på vegne av staten (Helse Sør-Øst/HSØ) mot betaling. På denne bakgrunn reduseres etaten ramme med 11 mill. i 2026 og 18 mill. fra 2027.

Pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem - driftsfølgervirkning av investeringer i 2025 (Sykehjemsetaten)

Byrådet setter av 205 millioner for nye pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn på åtte langtidshjem. Med det nye systemet får de ansatte raskere tilgang og bedre oversikt over varsler og hendelser. Den nye teknologien vil gi færre pasientskader, økt trygghet og trivsel hos pasienter, beboere og ansatte, øke kvaliteten på pasientbehandlingen og redusere behov for ekstrapersonell, samt frigjøre mer tid.

Det settes av 1,75 mill. i driftsfølgervirkning i 2025 og 3,5 mill. årlig fra 2026 som følge av investering i 2025 i pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem.

Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Helseetaten)

Årsverk som ikke er direkte pasientrettet reduseres med 2 mill. i 2025, 5 mill. i 2026 og 10 mill. årlig fra 2027.

Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Sykehjemsetaten)

Årsverk som ikke er direkte pasientrettet reduseres med 2 mill. i 2025 og 6 mill. årlig fra 2026.

Tannhelse (Helseetaten)

I dag er det satt av 75,5 millioner som brukes til tannbehandling for unge voksne 21-24 år gjennom en ordning med private tannleger. Denne ordningen opphører, og byrådet omprioriterer midler fra tannhelse for unge voksne. Tannhelsetjenesten må sikre at lovpålagte grupper får tannhelsetilbud basert på faglige vurderinger og i tråd med prioriteringskriteriene i Meld. St. 38 2020–2021. Unge voksnes tannbehandling skal prioriteres ut fra individuelle behov for nødvendig tannbehandling, ikke for ordinære undersøkelser. I en tid med stram kommuneøkonomi er det viktig å prioritere det viktigste først.

Tannhelsetjenesten – reforhandlet avtale (Helseetaten)

Helseetaten har samarbeidsavtaler med OUS Ullevål om kjøp av anestesitjenester og med Universitetet i Oslo om praksistrening og oppfølgingstilbud for om lag 5 500 pasienter som Helseetaten har et lovfestet oppfølgingsansvar for. Reforhandling av disse samarbeidsavtalene medfører en årlig merutgift på 2,2 mill. fra 2024 for Helseetaten.

Tilstrekkelig beredskap smittevern (Helseetaten)

Erfaringene fra pandemien belyser behovet for et varig robust smittevern og en effektiv og godt koordinert smittevernberedskap i Oslo. Helseetaten er en viktig aktør i kommunens koordinerende og digitale smittevernsarbeid på tvers av bydeler og etater. Etaten tilføres derfor 0,6 mill. i 2025 og 1,2 mill. varig fra 2026 til dekning for styrking med ett årsverk i faggruppe smittevern.

Tåsenhjemmet – ny innovativ driftsmodell (Sykehjemsetaten)

Det nye Tåsenhjemmet etableres med en ny driftsmodell som skal sikre bedre fagdekning på kveld og i helgen, mindre vikarbruk og satsing på heltid. Modellen skal ta hensyn til at kvalifisert helsepersonell allerede er, og i økende grad blir fremover, en knapp ressurs. Det er derfor nødvendig å innføre flere moderne turnusordninger og å sette oppgavedeling i system.

Byrådet har et mål om å prøve ut nye, innovative løsninger i eldreomsorgen. Byrådet ønsker en organisering hvor oppgavene løses av de som har best kvalifikasjoner for å løse dem, og der helsepersonell dedikeres til helsepersonelloppgaver. På Tåsenhjemmet skal det derfor etableres

en egen facilityenhet. Den vil ha ansvar for servicefunksjoner, som å holde orden i rom og fellesareal, mat og måltider, vaskeri, logistikk og lager. Disse oppgavene krever ikke helsefaglig kompetanse, men utføres i dag av helsepersonell. Ved å etablere slike enheter vil helsepersonell frigjøre tid til helsefaglige oppgaver rundt beboerne.

Alternative turnusordninger, som mer bruk av langvakter, særlig i helgene, gir en mer kontinuitetsbærende turnus og høyere fagdekning. Det bidrar til å øke kvaliteten i tjenestene, ved at ansatte jevnlig er til stede på jobb og er godt kjent med rutiner og beboere. Samtidig gir det mer sammenhengende fri for den ansatte.

Sammenlignet med ordinære turnusordninger gir dette et årlig merbehov på 10 mill. fra 2025. Besparelse ved at det i større grad benyttes dedikert personell uten helsefaglig kompetanse, utlignes av høyere lønnsutbetalinger til helsefaglig personell som vil jobbe mer helg og kveld, og som dermed får høyere stillingsandel. Siden dette er en ny driftsmodell, er det usikkerhet knyttet til de økonomiske anslagene.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Kapittel	Investeringsprosjekter	2025	2026	2027	2028
	Helseetaten (HLS)				
314 - Helseetaten (HLS)	Helseetaten - inventar og utstyr	6 000	6 000	6 000	6 000
314 - Helseetaten (HLS)	IKT storbylegevakt HEL	2 500	0	0	0
314 - Helseetaten (HLS)	Tannklinikkplan - Inventar og utstyr nye klinikker	20 141	0	0	26 500
314 - Helseetaten (HLS)	Utskiftning av teknologi knyttet til trygghetspakker	10 500	9 200	1 600	0
	Sum Helseetaten (HLS)	39 141	15 200	7 600	32 500
	Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)				
372 - Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)	Inventar og utstyr Omsorg +	7 000	7 000	7 000	7 000
372 - Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)	Velferdsteknologi	29 800	29 800	29 800	30 000
	Sum Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)	36 800	36 800	36 800	37 000
	Sykehjemsetaten (HLS)				
313 - Sykehjemsetaten (HLS)	Inventar og utstyr sykehjem	26 125	8 000	8 000	8 000
313 - Sykehjemsetaten (HLS)	Moderne pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn i langtidshjem	205 000	0	0	0
	Sum Sykehjemsetaten (HLS)	231 125	8 000	8 000	8 000

Helseetaten - inventar og utstyr

Avsetningen dekker investeringer til løpende utskiftning av utrangert inventar og utstyr.

IKT storbylegevakt HEL

Avsetninger knyttet til IKT-kostnader ved den nye storbylegevakten.

Inventar og utstyr Omsorg +

Avsetning av midler til inventar og utstyr til private og kommunale Omsorg+.

Inventar og utstyr sykehjem

Avsatt beløp gjelder inventar og pasientrettet utstyr i langtidshjem og helsehus.

Moderne pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn i langtidshjem

Byrådet setter av 205 millioner for nye pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn på åtte langtidshjem. Med det nye systemet får de ansatte raskere tilgang og bedre oversikt over varsler og hendelser. Den nye teknologien vil gi færre pasientskader, økt trygghet og trivsel hos pasienter, beboere og ansatte, øke kvaliteten på pasientbehandlingen og redusere behov for ekstrapersonell, samt frigjøre mer tid.

Driftsfølggevirkning på 3,5 mill. innarbeides i Sykehjemsetatens ramme med helårsvirkning fra 2026 (halvårsvirkning i 2025).

Tannklinikkplan - Inventar og utstyr nye klinikker

Tannhelsetjenesten i Oslo kommune er i en langsiktig omstillingsprosess med sikte på å dekke behovene til kommunens innbyggere på best mulig måte. Dette innebærer blant annet at eldre tannklinikker blir erstattet av nye og større enheter for å kunne gi bedre kvalitet og mer effektiv drift. I tråd med dette planlegger Helseetaten å etablere en ny tannklinikk i Oslo Vest (Huseby) i 2025 og i området Holmlia/Søndre Nordstrand i 2028 som vil erstatte Bjørndal og Holmlia klinikker. I tillegg vil dette gi utvidet kapasitet.

Utskiftning av teknologi knyttet til trygghetspakker

2G-nettet slukkes i 2026. Det vil derfor påløpe engangsutgifter knyttet til utskiftning av utstyr fra 2G til 4G hjemme hos hver enkelt bruker og sentralt. Utgiftene er beregnet til 10,5 mill. i 2025, 9,2 mill. i 2026 og 1,6 mill. i 2027.

Velferdsteknologi

Avsetning av midler for å understøtte virksomhetenes arbeid med velferdsteknologi, primært for bydelene.

FO1 Administrasjon og fellestjenester

Ansvarsområde

Funksjonsområde 1 Administrasjon og fellestjenester er rendyrket til administrasjon, fellestjenester og enkelte nærmiljøoppgaver.

Følgende nærmiljøoppgaver sorterer under Funksjonsområde 1 Administrasjon og fellestjenester:

Plan- og byggesaksbehandling, eierseksjonering, boligbygging og fysiske bomiljøtiltak, kommunal næringsvirksomhet, naturforvaltning og friluftsliv, rekreasjon i tettsted, kulturminneforvaltning, kunstformidling, idrett og tilskudd til andres idrettsanlegg, kulturaktiviteter og kulturbygg.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det	Styrke arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern

FO2C Helsestasjon og skolehelsetjeneste (HLS)

Ansvarsområde

Bydelene gir tilbud om helsefremmende og forebyggende tjenester, svangerskaps- og barselomsorg gjennom helsestasjons- og skolehelsetjenesten og helsestasjon for ungdom (HFU). Helsestasjons- og skolehelsetjenestens målgruppe er gravide og barn og unge fra 0–19 år og deres foresatte, mens målgruppen for HFU-ene er unge i alderen 12–24 år.

Det er én helsestasjon i hver bydel i Oslo. Skolehelsetjenesten er organisert i bydel men lokalisert på skolene. I tillegg har Oslo to byomfattende helsestasjoner: Helsestasjon for gutter i Bydel Frogner og Helsestasjon for kjønn og seksualitet (HKS) lokalisert i Bydel Grünerløkka.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Ifølge Ung i Oslo 2023 (NOVA) har unge som vokser opp i Oslo det stort sett veldig bra. På de fleste indikatorer har ungdom det bedre enn tidligere. Selv om det kan se ut som at trenden med stadig flere med meldte psykiske plager har snudd, er likevel nivået av psykiske plager blant unge i Oslo høyt.

Skolehelsetjenesten er et viktig lavterskeltilbud. For å gjøre skolehelsetjenesten mer tilgjengelig, ble den styrket i tilleggsinnstillingen til budsjettet for 2024 med 44 årsverk. Bemanningsnormen for skolehelsetjenesten er fullfinansiert, og byrådet legger ingen føringer for bemanningstetthet for ulike faggrupper i skolehelsetjenesten. Dette vil gi bydelene større fleksibilitet og gi økt rom for lokale prioriteringer.

For at barn skal få en trygg og god oppvekst, er mestring av foreldrerollen en viktig faktor. Nye familier er et program der helsesykepleiere gjennomfører gjentatte hjemmebesøk fra uke 28 i svangerskapet fram til barnet er to år – avhengig av familiens behov. Nye familier retter seg mot familier som venter sitt første barn, første felles barn, familier som venter sitt første barn i Norge og flerbarns-familier med utvidet behov.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Øke tilgjengeligheten til helsesykepleier og andre yrkesgrupper, og sørge for at skolehelsetjenesten er et effektivt lavterskeltilbud

FO3 Helse og omsorg

Ansvarsområde

Helse- og omsorgstjenestene i bydelene omfatter disse tilbudene:

- helse- og omsorgstjenester til hjemmeboende
- helse- og omsorgstjenester i institusjon
- psykisk helsetjeneste
- habilitering og rehabilitering
- omsorgsboliger
- fastlegetjenester
- aktivisering og servicetilbud
- folkehelse
- miljørettet helsevern
- smittevern

Helse- og omsorgstjenestene skal legge til rette for at flere skal kunne leve selvstendige og aktive liv, utsette behovet for mer omfattende helse- og omsorgstjenester, samt tilby tilstrekkelige tjenester av god kvalitet når det er nødvendig.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Helse- og omsorgstjenesten står overfor en omfattende omstilling. Etterspørselen etter helse- og omsorgstjenester har økt, og vil fortsette å øke kraftig de neste årene. Samtidig er tilgangen på kvalifisert helsepersonell knapp. Det krever en mer effektiv bruk av ressursene i helse- og omsorgstjenesten. Det er avgjørende å prioritere tiltak som kan begrense behovet for ytterligere økning i ressurser og helsepersonell.

Samtidig som antall eldre øker, ser vi også at flere har en friskere alderdom. God helse, eventuelt supplert med ulike grader av tilpasninger og bistand, gjør at eldre kan leve lengre i eget hjem. Det er positivt for både den enkelte og samfunnet, da knappe ressurser kan kanaliseres til de som trenger det mest.

Det blir vanskeligere å rekruttere og beholde kvalifisert helsepersonell. Helsepersonell må dedikeres til helsefaglige oppgaver. Alternative arbeidstids- og turnusordninger, som sikrer bedre fagdekning kveld og helg, lavere sykefravær og mer fleksibilitet, er viktig for å gi brukerne god omsorg og de ansatte en sunn arbeidshverdag.

Helse- og omsorgstjenesten må i større grad ta i bruk nye og innovative løsninger, særlig gjennom systematisk økt bruk av velferdsteknologi. Økt innslag av private aktører sikrer mer mangfold og kan bidra til nytenking.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Kartlegge behov for samlokaliserte omsorgsboliger til ulike målgrupper. Kartleggingen skal inneholde en prioritert liste over prosjekter.
		Bidra i arbeidet med avtaleinngåelse om felles gevinstuttak mellom kommunen og Oslo universitetssykehus, Lovisenberg sykehus, Diakonhjemmet sykehus og Ahus
		Videreutvikle tilbud om Rask psykisk helsehjelp (RPH) fra 16 år
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo tar i bruk ny kunnskap og nye metoder for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud	Øke bruken av velferdsteknologi med formål om å forhindre helsepersonellmangel og å øke kvaliteten
	3.2 Oslo beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse	Gjennom systematisk bruk av oppgavedeling sikre at helsepersonell får frigjort mer tid til helsefaglige oppgaver
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det	Styrke pårørendes medvirkning og ivaretagelse gjennom hyppigere pårørendeundersøkelser
	5.2 Innbyggerne har valgfrihet i helse- og omsorgstjenestene	Aktivt gi informasjon til brukere og pårørende om fritt brukervalg i hjemmetjenesten, slik at det er godt kjent at de selv kan velge hvilken leverandør som skal levere tjenester
		Alle innbyggere sikres fastlege og en reell mulighet til å bytte hvis de ønsker det

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Byrådet foreslår følgende verbalvedtak:

Skolehelsetjenesten skal styrkes tråd med vedtatt økonomi- og handlingsplan, slik at

skolehelsetjenesten som effektivt lavterskeltilbud gjøres mer tilgjengelig for barn og unge. Kommunal norm for bemanningstetthet i skolehelsetjenesten oppheves, slik at bydelene gis større handlingsrom til å vurdere hvilket kompetansebehov som er hensiktsmessig lokalt.

Øremerkede midler

Øremerkede ikke-overførbare kommunale midler

I tabellen under vises kommunale midler øremerket til konkrete formål, til bruk i 2025 .

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2 314 xx	Tannhelse – styrking av lovpålagte grupper	78 000

Sykehjemsetaten (HLS)

Ansvarsområde

Sykehjemsetaten har ansvar for å gi innbyggere med behov for heldøgns pleie og omsorg et tilbud om opphold i helsehus eller plass i langtidshjem når de har fått vedtak (i sin bydel) om dette. Tilbudet som gis skal være differensiert og tilpasset ulike brukergruppers behov. Etaten skal sikre at det er riktig kapasitet og kvalitet på tilbudet, i tråd med bystyrets vedtak, bydelenes bestillinger og innenfor vedtatte økonomiske rammer. Tilbudet skal tilfredsstillende de til enhver tid gjeldende krav til kvalitet som følger av lov, forskrift og bystyreverdtak.

Sykehjemsetaten har ved inngangen til 2025 ansvar for driften av 20 kommunale langtidshjem med 2150 heldøgns plasser og fire helsehus med 450 heldøgns plasser (uten vinter plasser). I tillegg har etaten kontraktsoppfølging av 15 langtidshjem med 1 234 heldøgns plasser som driftes av ideelle aktører for Oslo kommune.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Den demografiske utviklingen og mangelen på helsepersonell gjør at det er behov for å se på nye modeller for organisering og drift av sykehjem. Oppgavene må løses på nye og klokere måter, med økt bruk av velferdsteknologi og alternative turnusordninger. Digitale systemer og trygghetsskapende teknologi må i større grad tas i bruk i langtidshjem og helsehus. Oppgavedeling må settes i system gjennom bedre organisering av helsefaglige oppgaver og omsorgsstøttefunksjoner.

Økt alder gir økt risiko for demens og andre hjelpebehov. I årene fremover er det behov for å bygge flere sykehjems plasser og å erstatte sykehjem som ikke tilfredsstillende dagens krav. En økende andel av beboere som bor ved langtidshjemmene har store adferdsutfordringer tilknyttet sin demenssykdom. Disse har behov for et tilpasset tilbud med et høyere omsorgsnivå.

For å løse utfordringene i helsetjenesten må kommunen ta i bruk flere virkemidler og slippe alle gode krefter til. Et større innslag av private aktører i helse- og omsorgstjenestene sikrer mer mangfold, valgfrihet og innovasjon. Kantarellenhjemmet, Abildsøhjemmet, Bjølsenhjemmet og Uranienborghjemmet skal konkurranseutsettes, og etter planen overtas av private i løpet av våren 2025.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Andel av pasienter utskrevet fra helsehus til eget hjem	71,0 %	65,0 %	65,0 %	67,4 %
Fagdekning sykehjem	81,0 %	80,2 %	81,2 %	82,1 %
Beleggsprosent, langtidsplasser i institusjon	97,4 %	97,6 %	98,5 %	98,2 %
Beleggsprosent, korttidsplasser i institusjon	77,6 %	81,4 %	86,3 %	89,8 %

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Følge opp evalueringen av helsehus og de kvalitetsforbedrende tiltak som er iverksatt
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo tar i bruk ny kunnskap og nye metoder for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud	Etablere digitalt tilsyn med pasientvarsling på åtte langtidshjem
	3.2 Kommunen beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse	Videreutvikle nye og innovative driftsmodeller for bedre å utnytte helsepersonell
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det	Etablere ambulerende innsatsteam for å gi fag- og ledelsesstøtte ved institusjoner med behov
	5.2 Innbyggerne har valgfrihet i helse- og omsorgstjenestene	Konkurranseutsette Uranienborghjemmet, Kantarellenhjemmet, Abildsøhjemmet og Bjølsenhjemmet

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	1 637 828	1 637 828	1 637 828	1 637 828
Vedtak forrige periode				
Effekter av nye digitale bygg – lisens og garantikostnader (Sykehjemsetaten)	800	800	800	800
Kapitalkostnader sykehjem (Sykehjemsetaten og kap. 328)	14 551	14 551	14 551	14 551
Konsekvenser av mindre boenheter i langtidshjem (Sykehjemsetaten)	6 700	6 700	6 700	6 700
Nye driftsmodeller ved langtidshjem (Sykehjemsetaten)	3 000	3 000	3 000	3 000
Pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem - driftsfølgevirkning av investeringer i 2024 (Sykehjemsetaten)	3 300	3 300	3 300	3 300
Rammereduksjon Sykehjemsetaten	-1 933	-7 892	-15 074	-15 074
Sum Vedtak forrige periode	26 418	20 459	13 277	13 277
Vedtak forrige periode	26 418	20 459	13 277	13 277
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	1 664 246	1 658 287	1 651 105	1 651 105
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	89 950	89 950	89 950	89 950
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	89 950	89 950	89 950	89 950
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-32 355	-32 355	-32 355	-32 355
Inndragning av husleiemidler Ilahjemmet (Sykehjemsetaten)	-6 767	-6 767	-6 767	-6 767
Konsekvenser av mindre boenheter (Sykehjemsetaten)	7 000	7 000	7 000	7 000
Ubenyttede vinterplasser (Sykehjemsetaten)	1 000	1 000	1 000	1 000
Årsverksreduksjon på grunn av digitalt tilsyn langtidshjem (Sykehjemsetaten)	0	-20 000	-25 000	-30 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-31 122	-51 122	-56 122	-61 122
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Sykehjemsetaten	-9 580	-3 621	3 561	3 561
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-9 580	-3 621	3 561	3 561
Spesifiserte rammeendringer				
Avvikle sentral ressurspool (Sykehjemsetaten)	0	-4 238	-4 238	-4 238
Endring av plasser i Sykehjemsetaten (Sykehjemsetaten/kap. 372)	4 000	4 000	4 000	4 000
Innsatsteam (Sykehjemsetaten)	4 000	4 000	4 000	4 000
Pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem - driftsfølgevirkning av investeringer i 2025 (Sykehjemsetaten)	1 750	3 500	3 500	3 500
Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Sykehjemsetaten)	-2 000	-6 000	-6 000	-6 000
Tåsenhjemmet – ny innovativ driftsmodell (Sykehjemsetaten)	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	17 750	11 262	11 262	11 262
Endringer	-22 952	-43 481	-41 299	-46 299
Ramme 2025-2028	1 731 244	1 704 756	1 699 756	1 694 756

Vedtak forrige periode

Effekter av nye digitale bygg – lisens og garantikostnader (Sykehjemsetaten)

Nye digitale løsninger og innføring av velferdsteknologi gir lisenskostnader som er høyere enn for eldre og enklere systemer. Samtidig er det økte kostnader til reanskaffelse av sluttbrukerutstyr som har kortere levetid. Sykehjemstjenesten ble i økonomiplan 2023-2026 tilført midler dekning for disse merutgiftene (i 2023-kroneverdi):

2023: 1,6 mill.

2024: 2,8 mill.

Fra 2025: 3,6 mill. årlig

Kapitalkostnader sykehjem (Sykehjemsetaten og kap. 328)

I økonomiplan 2024–2027 ble Sykehjemsetaten tilført midler til dekning for husleier for Furuset hageby, Majorstuhjemmet og Tåsenhjemmet, som åpnet i 2023/2024, og samtidig trukket for effekt av at Romsås sykehjem og Villa Enerhaugen ble fraflyttet i 2023/2024. Helårsvirkning er innarbeidet fra 2025.

Konsekvenser av mindre boenheter i langtidshjem (Sykehjemsetaten)

Nye sykehjem bygges med mindre boenheter. Dette er nasjonalt besluttet og er et vilkår for å oppnå husbanktilskudd til nye sykehjem. Dette gir mer behov for flere ansatte på kveldsvakt. I økonomiplan 2024–2027 ble Sykehjemsetaten kompensert for merutgiftene (delårsvirkning i 2024) dette medfører for Furuset hageby, Majorstuhjemmet og Tåsenhjemmet. Helårsvirkning innarbeides fra 2025.

Nye driftsmodeller ved langtidshjem (Sykehjemsetaten)

Byrådet ønsker i større grad å dedikere helsepersonell til helsepersonelloppgaver, og å legge til rette for at oppgavene løses av de som har best kvalifikasjoner for å løse dem. I økonomiplan 2024–2027 ble Sykehjemsetaten tilført 6 mill. årlig (3 mill. i budsjett 2024) til økt oppgavedeling, som gjennomføres som innføring av facilityenhet på Langerudhjemmet. Den vil ha ansvar for servicefunksjoner, som å holde orden i rom og fellesareal, mat og måltider, vaskeri, logistikk og lager. Disse oppgavene krever ikke helsefaglig kompetanse, men utføres i dag av helsepersonell. Ved å etablere slike enheter vil helsepersonell frigjøre tid til helsefaglige oppgaver rundt beboerne.

Bevilgningen dekker følgeforskning som skal gi kunnskap om effekt av tiltaket, og grunnlag for å vurdere om det bør innføres på alle langtidshjem.

Pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem - driftsfølgevirkning av investeringer i 2024 (Sykehjemsetaten)

Det settes av til sammen 3,3 mill. i driftsfølgevirkning fra 2025 som følge av investering i 2024 i pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem.

Rammereduksjon Sykehjemsetaten

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 1,9 mill. i 2025, 7,9 mill. i 2026 og 11,1 mill. fra 2027. Samlet rammereduksjon for etaten er 11,5 mill. i økonomiplanperioden.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Inndragning av husleiemidler Ilahjemmet (Sykehjemsetaten)

Sykehjemsetaten har sagt opp leieavtalen ved Ilahjemmet fra og med 01.11.2024. Dette innebærer reduserte husleiekostnader på 1,128 mill. i 2024 og 6,7 mill. i varig virkning fra 2025.

Konsekvenser av mindre boenheter (Sykehjemsetaten)

Nye sykehjem bygges med mindre boenheter. Dette er nasjonalt besluttet og er et vilkår for å oppnå husbanktilskudd til nye sykehjem. Dette gir behov for flere ansatte på kveldsvakt. Sykehjemsetaten kompenseres for helårsvirkning av merutgiftene dette medfører. I økonomiplan 24–27 er Sykehjemsetaten delvis kompensert for merutgifter ved Majorstuhjemmet og Tåsenhjemmet som åpner i 2024. Resterende merbehov innarbeides med 7 mill. årlig fra 2025

Ubenyttede vinterplasser (Sykehjemsetaten)

Det er etablert en ordning med venteplasser gjennom vinteren på helsehus. Ordningen innebærer at Sykehjemsetaten utvider kapasiteten med særskilte venteplasser i perioden desember–mars. Disse plassene er forbeholdt utskrivningsklare pasienter som kan motta et tilbud på helsehus i stedet for å være på sykehuset. Ordningen skal bidra til at det benyttes færre overliggerdøgn på sykehus i denne perioden når dette er på sitt høyeste.

Bydelene betaler samme pris for plassene som for korttidsplasser bestilt utover en-bloc. Sykehjemsetaten tilføres 1 mill. årlig fra 2025 til dekning for eventuelt inntektstap ved ubenyttede sengeplasser, med dekning i avsetning til formålet på kap. 372.

Årsverksreduksjon på grunn av digitalt tilsyn langtidshjem (Sykehjemsetaten)

Investering i pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn frigjør tid for ansatte og medfører behov for færre nattevakter. Sykehjemsetatens ramme reduseres derfor med 20 mill. i 2026, 25 mill. i 2027 og 30 mill. fra 2028.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Sykehjemsetaten

Samlet generell rammereduksjon er 11,5 mill. i økonomiplanperioden.

Spesifiserte rammeendringer

Avvikle sentral ressurspool (Sykehjemsetaten)

Sykehjemsetaten har i 2023–2024 etablert og testet en sentral ressurspool for hele helse- og omsorgssektoren. Rekruttering av helsefaglig personell til denne ressurspoolen har vist seg utfordrende. Fra 2025 endres ressurspoolen til kun å gjelde Sykehjemsetaten. Særskilt rammefinansiering av ressurspool opphører fra og med 2026, og bevilgningen til formålet inndras.

Endring av plasser i Sykehjemsetaten (Sykehjemsetaten/kap. 372)

Det er behov for å opprette flere skjermede plasser for demenssykdom i Sykehjemsetaten, dette gjelder både ordinære-, forsterkede- og ekstra forsterkede skjermede plasser. Samtidig går etterspørselen etter ordinære langtidsplasser, som er vesentlig mindre ressurskrevende enn de skjermede plassene, ned.

For å tilpasse seg bydelenes etterspørsel etter plasser tilføres Sykehjemsetaten 4 mill. årlig fra 2025. Dette er netto merutgifter ved at det er tatt hensyn til at ordinære plasser avvikles. Bevilgningen til Sykehjemsetaten finansieres ved tilsvarende reduksjon i den øremerkede avsetningen på kap. 372 til forsterkede plasser i sykehjem.

Innsatsteam (Sykehjemsetaten)

Det skal etableres et innsatsteam i Sykehjemsetaten, med mål om å heve kvaliteten, redusere sykefraværet og forhindre uønskede hendelser på sykehjem. Teamet skal være ambulerende og settes inn for å gi fag- og ledelsesstøtte ved institusjoner med behov. Teamet skal bistå med veiledning innen blant annet arbeidsmiljø, sykefravær, turnusplanlegging, økonomi og kultur i institusjoner med utfordringer knyttet til dette. I tillegg til en fast kjerne, skal teamet bemannes med tverrfaglig kompetanse tilpasset behovet ved de ulike institusjonene. Ordningen skal evalueres etter tre år med følgeforskning. Det settes av 4 mill. årlig på kap. 372 for å finansiere de faste stillingene i innsatsteamet.

Pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem - driftsfølgevirkning av investeringer i 2025 (Sykehjemsetaten)

Byrådet setter av 205 millioner for nye pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn på åtte langtidshjem. Med det nye systemet får de ansatte raskere tilgang og bedre oversikt over varslar og hendelser. Den nye teknologien vil gi færre pasientskader, økt trygghet og trivsel hos pasienter, beboere og ansatte, øke kvaliteten på pasientbehandlingen og redusere behov for ekstrapersonell, samt frigjøre mer tid.

Det settes av 1,75 mill. i driftsfølgevirkning i 2025 og 3,5 mill. årlig fra 2026 som følge av investering i 2025 i pasientvarsling med digitalt tilsyn i langtidshjem.

Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Sykehjemsetaten)

Årsverk som ikke er direkte pasientrettet reduseres med 2 mill. i 2025 og 6 mill. årlig fra 2026.

Tåsenhjemmet – ny innovativ driftsmodell (Sykehjemsetaten)

Det nye Tåsenhjemmet etableres med en ny driftsmodell som skal sikre bedre fagdekning på kveld og i helgen, mindre vikarbruk og satsing på heltid. Modellen skal ta hensyn til at kvalifisert helsepersonell allerede er, og i økende grad blir fremover, en knapp ressurs. Det er derfor nødvendig å innføre flere moderne turnusordninger og å sette oppgavedeling i system.

Byrådet har et mål om å prøve ut nye, innovative løsninger i eldreomsorgen. Byrådet ønsker en organisering hvor oppgavene løses av de som har best kvalifikasjoner for å løse dem, og der helsepersonell dedikeres til helsepersonelloppgaver. På Tåsenhjemmet skal det derfor etableres en egen facilityenhet. Den vil ha ansvar for servicefunksjoner, som å holde orden i rom og fellesareal, mat og måltider, vaskeri, logistikk og lager. Disse oppgavene krever ikke helsefaglig kompetanse, men utføres i dag av helsepersonell. Ved å etablere slike enheter vil helsepersonell frigjøre tid til helsefaglige oppgaver rundt beboerne.

Alternative turnusordninger, som mer bruk av langvakter, særlig i helgene, gir en mer kontinuitetsbærende turnus og høyere fagdekning. Det bidrar til å øke kvaliteten i tjenestene, ved at ansatte jevnlig er til stede på jobb og er godt kjent med rutiner og beboere. Samtidig gir det mer sammenhengende fri for den ansatte.

Sammenlignet med ordinære turnusordninger gir dette et årlig merbehov på 10 mill. fra 2025. Besparelse ved at det i større grad benyttes dedikert personell uten helsefaglig kompetanse, utlignes av høyere lønnsutbetalinger til helsefaglig personell som vil jobbe mer helg og kveld, og som dermed får høyere stillingsandel. Siden dette er en ny driftsmodell, er det usikkerhet knyttet til de økonomiske anslagene.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	3 124 251	2 527 328	2 655 140
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	707 538	693 510	712 577
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 066 101	2 953 081	3 097 887
Overføringsutgifter	108 823	95 061	99 405
Finansutgifter	30 440	0	0
Sum Driftsutgifter	6 037 152	6 268 980	6 565 009
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-4 126 877	-4 631 152	-4 833 765
Refusjoner	-245 008	0	0
Overføringsinntekter	-13 473	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-27 469	0	0
Sum Driftsinntekter	-4 412 827	-4 631 152	-4 833 765
Sum	1 624 326	1 637 828	1 731 244

Priser institusjonsplasser

Sak 1/2025 Priser institusjonsplasser	Sak 1/ 2025
Langtidsplasser	
Ordinær langtidsplass	1 139 201
Skjermet langtidsplass demenssykdom	1 139 201
Forsterket, skjermet plass demenssykdom	1 139 201
Ekstra forsterket, skjermet plass demenssykdom og/eller psykiatri	1 139 201
Forsterket plass - MRSA	1 139 201
Forsterket plass - rusavhengighet	1 139 201
Ekstra forsterket plass - rusavhengighet	1 139 201
Andre typer plasser	
Avklaringsplass helsehus 1) 2)	1 059 457

Sak 1/2025 Priser institusjonsplasser	Sak 1/ 2025
Skjermet plass demenssykdom helsehus 1) 2)	1 059 457
Rehabiliteringsplass helsehus 1) 2)	1 059 457
Avlastningsplass 1)	1 059 457
Forsterket plass - lindrende behandling	1 002 497
Aldershjemsplass	763 265
Dagsenterplass - ordinær	159 488
Dagsenterplass - rehab	159 488
Dagsenterplass - skjermet	159 488

1) Bydelene forhåndsbestiller et bestemt antall korttidsplasser "en bloc" med mulighet for å justere antallet plasser hvert halvår. Kjøp av plasser utover dette gis et prispåslag på 10 %.

2) For opphold i helsehus som sammenhengende vedvarer mer enn 40 døgn gis et prispåslag på 10 % per døgn etter dette tidspunktet.

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
313	Sykehjemsetaten (HLS)	107006	Inventar og utstyr sykehjem	26 125	8 000	8 000	8 000
313	Sykehjemsetaten (HLS)	122013	Moderne pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn i langtidshjem	205 000	0	0	0
Totalsum				231 125	8 000	8 000	8 000

Inventar og utstyr sykehjem

Avsatt beløp gjelder inventar og pasientrettet utstyr i langtidshjem og helsehus.

Moderne pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn i langtidshjem

Byrådet setter av 205 millioner for nye pasientvarslingssystem med digitalt tilsyn på åtte langtidshjem. Med det nye systemet får de ansatte raskere tilgang og bedre oversikt over varsler og hendelser. Den nye teknologien vil gi færre pasientskader, økt trygghet og trivsel hos pasienter, beboere og ansatte, øke kvaliteten på pasientbehandlingen og redusere behov for ekstrapersonell, samt frigjøre mer tid.

Driftsfølgevirkning på 3,5 mill. innarbeides i Sykehjemsetatens ramme med helårsvirkning fra 2026 (halvårsvirkning i 2025).

Klimaprofil

Sykehjemsetatens bilpark består av 12 kjøretøy med tillatt totalvekt inntil 3 500 kg, hvorav 10 er nullutslippsbiler. For ett av de resterende to kjøretøyene blir det gjort løpende vurderinger av tilgjengelige nullutslippsalternativer. Det siste kjøretøyet er en bil tilpasset personer med fysiske funksjonsnedsettelse med særskilte krav til rullestolplasser. For denne er det foreløpig ikke funnet nullutslippsalternativer som dekker behovene.

Alle transportavtaler Sykehjemsetaten har inngått har krav om nullutslipp.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Helseetaten (HLS)

Ansvarsområde

Helseetaten har ansvar for å tilby innbyggerne kommunale helsetjenester som allmennlegevakt, akutt psykososial oppfølging, akutt døgntilbud, forsterket rehabilitering og tannhelsetjenester. Etaten har ansvar for det systematiske folkehelsearbeidet, ivaretar lovpålagte oppgaver i smittevernloven og er delegert myndighet om miljørettet helsevern i saker som gjelder flere bydeler. Helseetaten har en sentral rolle i kommunens smittevern- og beredskapsarbeid. Etaten har en rådgivende og koordinerende funksjon inn mot bydelenes helse- og omsorgstjenester og skal bidra med kompetanseheving, analyse, fag-, forsknings- og kvalitetsutvikling.

Helseetaten ivaretar det operative ansvaret for anskaffelse, videreutvikling og forvaltning av kommunens fagsystemer på helse- og velferdsområdet. Dette innebærer ansvar for fagsystemer innen barnevern, sosiale tjenester, helse- og omsorg, barnehage, helsestasjon og bolig. Disse eies av sektorene helse (HLS), utdanning (UTD) og sosiale tjenester (SET), innenfor respektive fagområder. Etaten har i tillegg ansvar for kommunens arbeid med velferdsteknologi, og skal koordinere og støtte bydelenes satsninger på området. Helseetaten er, sammen med UKE og Origo, en viktig aktør ved utvikling og bruk av digital teknologi i tjenesteutviklingen.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Tannhelsetjenesten i Oslo har et stort etterslep på innkalling av barn og unge under 18 år. Samtidig har ansvaret til den offentlige tannhelsetjenesten de seneste årene blitt stadig utvidet. Byrådets mål er å redusere etterslepet i tannbehandling av barn og unge under 18 år og andre grupper med rett til tannbehandling i tråd med prioriteringskriteriene i Meld. St. 38 2020–2021.

Betydningen av god beredskap viser seg først når krisen inntreffer. Den neste pandemien kan like gjerne komme i 2025 som i 2040. Et robust, godt koordinert og systematisk beredskaps- og

smittevernarbeid bidrar til å sikre innbyggernes helse og trygghet, kritiske samfunnsfunksjoner og stabiliteten i samfunnet.

Legevakten på Aker, som åpnet i november 2023, er fremdeles i innkjøringsfase med nytt bygg, ny teknologi og nye løsninger.

Utviklingen innen digitalisering og velferdsteknologi går raskt. Med en stadig mer presset ressursituasjon i helse- og omsorgstjenestene, er det vesentlig å sikre rask og fleksibel utvikling av nye digitale løsninger fremover. Mer bruk av velferdsteknologi gir behov for bedre tilpasset systemstøtte for bydelene.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Tannhelse - årsverk pr 10 000 innbyggere under tilsyn	13,7	13,3	12,7	12,9
Kommunal akutt døgnenhet - beleggsprosent	64,0 %	64,0 %	57,0 %	69,0 %
Kommunal akutt døgnenhet - gjennomsnittlig liggetid, døgn	4,3	4,4	4,8	5,2
Forsterket rehabilitering Aker - gjennomsnittlig liggetid, døgn	22,0	23,5	27,0	31,0

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forebyggende tilbud og tjenester bidrar til livsmestring og økt selvstendighet for den enkelte	Styrke koordineringen mellom bydelene og etater innen beredskap- og smittevernarbeid Bidra i arbeidet med avtaleinngåelse om felles gevinstuttak mellom kommunen og Oslo universitetssykehus, Lovisenberg sykehus, Diakonhjemmet sykehus og Ahus
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo tar i bruk ny kunnskap og nye metoder for å gi innbyggerne et godt og effektivt helsetilbud	Legge til rette for økt bruk av digital hjemmeoppfølging og deling av helsedata i samarbeid med sykehusene og fastlegene Forbedre fagsystemene slik at de ansatte får en oppdatert og samlet oversikt over innbyggernes behov og oppfølgingsplaner i de verktøyene de bruker til daglig
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggerne får god og forsvarlig helsehjelp når de trenger det	Responstjeneste for mottak og håndtering av varsler fra velferdsteknologi skal videreutvikles Sikre at lovpålagte grupper får tannhelsetilbud basert på faglige vurderinger i tråd med prioriteringskriteriene i Meld. St. 38 2020-2021 Styrke arbeidet med informasjonssikkerhet og personvern

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	1 172 600	1 172 600	1 172 600	1 172 600
Vedtak forrige periode				
Avviklingskostnader skolemat (Helseetaten)	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Rammereduksjon Helseetaten	-2 932	-10 545	-19 886	-19 886
Sentrumstilbudet – avvikling av overgangstilbud døgnåpen legevaktfunksjon for sårbare grupper i sentrum (Helseetaten)	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Økte kostnader responscenter (Helseetaten)	18 000	18 000	18 000	18 000
Sum Vedtak forrige periode	1 068	-6 545	-15 886	-15 886
Vedtak forrige periode	1 068	-6 545	-15 886	-15 886
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	1 173 668	1 166 055	1 156 714	1 156 714
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	54 116	54 116	54 116	54 116
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	54 116	54 116	54 116	54 116
Demografiske forhold befolkning				
Demografikompensasjon psykososiale tjenester og legevakt (Helseetaten)	4 000	4 000	4 000	4 000
Demografikompensasjon tannhelse (Helseetaten))	3 100	3 100	3 100	3 100
Sum Demografiske forhold befolkning	7 100	7 100	7 100	7 100
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-11 013	-11 013	-11 013	-11 013
Fagsystem Helseetaten (Helseetaten)	3 750	3 750	3 750	3 750
Nye familier (Helseetaten)	1 100	1 100	1 100	1 100
Oslo Storbylegevakt – økte drifts- og vedlikeholdsutgifter (Helseetaten)	3 500	3 500	3 500	3 500
Redusere avsetning spesialistutdanning allmennleger (Helseetaten)	0	-6 311	-6 010	-7 709
Responscenter – flytting av avsatte midler fra Helseetaten til kap. 308	-18 000	-18 000	-18 000	-18 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-20 663	-26 974	-26 673	-28 372
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Helseetaten	-11 161	-4 006	4 705	-5 497
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-11 161	-4 006	4 705	-5 497
Spesifiserte rammeendringer				
Informasjonssikkerhet (Helseetaten)	650	1 300	1 300	1 300
Intern strukturtilpasning for økt kapasitetsutnyttelse KAD, Legevakt og oppdrag for HSØ (Helseetaten)	0	-11 000	-18 000	-18 000
Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Helseetaten)	-2 000	-5 000	-10 000	-10 000
Tannhelse (Helseetaten)	-9 800	-9 800	-9 800	-9 800
Tannhelsetjenesten – reforhandlet avtale (Helseetaten)	2 200	2 200	2 200	2 200
Tilstrekkelig beredskap smittevern (Helseetaten)	600	1 200	1 200	1 200
Økt betaling for drift og forvaltning av brukerutstyr tilknyttet nødnett for kommunehelsetjenesten (Helseetaten)	3 500	3 500	3 500	3 500
Sum Spesifiserte rammeendringer	-4 850	-17 600	-29 600	-29 600
Endringer	-29 574	-41 480	-44 468	-56 369
Ramme 2025-2028	1 198 210	1 178 691	1 166 362	1 154 461

Vedtak forrige periode

Avviklingskostnader skolemat (Helseetaten)

Engangsbevilgning for avvikling av skolemat i 2024 er ikke videreført.

Rammereduksjon Helseetaten

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 2,9 i 2025, 10,5 i 2026 og 19,9 fra 2027. Samlet rammereduksjon for etaten er 14,1 mill. i 2025 økende til 25,4 mill. i 2028.

Sentrumstilbudet – avvikling av overgangstilbud døgnåpen legevaktfunksjon for sårbare grupper i sentrum (Helseetaten)

I økonomiplan 2024–2027 ble det innarbeidet 9 mill. til dekning for styrket bemanningen ved Sentrumstilbudet. Høsten 2024 erstattes dette tilbudet av annet tilbud til målgruppen i regi av Velferdsetaten, og midlene trekkes fra Helseetatens ramme.

Økte kostnader responscenter (Helseetaten)

Byrådet ønsker å videreføre dagens tjeneste mens arbeidet med leverandørutvikling pågår, jf. notat til bystyret nr. 182/2024. Dagens avtale utløper i oktober 2024. Midlene overføres derfor fra kap. 314 Helseetaten til kap. 308 til dekning for eventuelle merutgifter for bydelene ved fortsatt kjøp av denne tjenesten i leverandørutviklingsperioden.

Demografiske forhold befolkning

Demografikompensasjon psykososiale tjenester og legevakt (Helseetaten)

Demografikostnadene er fremskrevet med basis i total befolkningsvekst i lovpålagte grupper. Dette medfører et behov for å innarbeide 4 mill. i demografikompensasjon fra 2025.

Demografikompensasjon tannhelse (Helseetaten)

Demografikostnadene er fremskrevet for de lovpålagte og prioriterte pasientgruppene. Det er vekst i fem av de seks pasientgruppene. I tillegg til disse seks pasientgruppene er 21–24 åringer tatt med i grunnlaget for demografikompensasjon i budsjettet for 2025. Dette medfører behov for å innarbeide 3,1 mill. i demografikompensasjon for tannhelsetjenesten fra og med 2025.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Fagsystem Helseetaten (Helseetaten)

Helseetaten styrkes med 3,75 mill. for forvaltning bydelenes barnevernssystem.

Nye familier (Helseetaten)

Nye familier er et satsingsområde i Oslo kommune for å styrke nye familiers realisering av eget potensial, bedre deres helse og utjevne levekår. Programmet tilbyr hjemmebesøk av helsesykepleier i tillegg til det standardiserte, nasjonale ordinære tilbudet for barn fra 0–5 år.

Helseetaten styrkes med 1,1 mil. årlig for koordinering og oppfølging av arbeidet. Satsingen finansieres av avsatte midler til formålet på kap. 308.

Oslo Storbylegevakt – økte drifts- og vedlikeholdsutgifter (Helseetaten)

Drifts- og vedlikeholdsutgifter som følge IKT-løsninger som ble anskaffet som en del av byggeprosjektet er nå ferdigforhandlet. Avtalene medfører en økning i årlige drifts- og vedlikeholdsutgifter i Helseetaten på 3,5 mill. årlig fra 2024.

Redusere avsetning spesialistutdanning allmennleger (Helseetaten)

Avsetningen til spesialistutdanning allmennleger reduseres med 6,3 mill. i 2026, 6 mill. i 2027 og 7,7 mill. fra 2028. Etter denne justeringen er det tilstrekkelig med midler til å finansiere forventet aktivitetsnivå innenfor ordningen.

Responssenter – flytting av avsatte midler fra Helseetaten til kap. 308

Byrådet ønsker å videreføre dagens tjeneste mens arbeidet med leverandørutvikling pågår, jf. notat til bystyret nr. 182/2024. Dagens avtale utløper i oktober 2024. Midlene overføres derfor fra kap. 314 Helseetaten til kap. 308 til dekning for eventuelle merutgifter for bydelene ved fortsatt kjøp av denne tjenesten i leverandørutviklingsperioden.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Helseetaten

Samlet generelt rammekutt er 14,1 mill. i 2025 økende til 25,4 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Informasjonssikkerhet (Helseetaten)

For å etterleve dagens strenge krav til informasjonssikkerhet og personvern har Helseetaten behov for økte ressurser. Helseetaten styrkes derfor med ett årsverk for å dekke den delen av fagsystemavdelingen som ligger under ansvarsområdet til HLS. Dette utgjør 0,65 mill. i 2025 og 1,3 mill. varig fra 2026

Intern strukturtilpasning for økt kapasitetsutnyttelse KAD, Legevakt og oppdrag for HSØ (Helseetaten)

Det er behov for å gjennomføre en intern strukturtilpasning mellom oppgaver i egenregi og oppgaver som kommunen utfører på vegne av staten (Helse Sør-Øst/HSØ) mot betaling. På denne bakgrunn reduseres etaten ramme med 11 mill. i 2026 og 18 mill. fra 2027.

Redusere ikke direkte pasientrettede årsverk (Helseetaten)

Årsverk som ikke er direkte pasientrettet reduseres med 2 mill. i 2025, 5 mill. i 2026 og 10 mill. årlig fra 2027.

Tannhelse (Helseetaten)

I dag er det satt av 75,5 millioner som brukes til tannbehandling for unge voksne 21-24 år gjennom en ordning med private tannleger. Denne ordningen opphører, og byrådet omprioriterer midler fra tannhelse for unge voksne. Tannhelsetjenesten må sikre at lovpålagte grupper får tannhelsetilbud basert på faglige vurderinger og i tråd med prioriteringskriteriene i Meld. St. 38 2020–2021. Unge voksnes tannbehandling skal prioriteres ut fra individuelle behov for nødvendig

tannbehandling, ikke for ordinære undersøkelser. I en tid med stram kommuneøkonomi er det viktig å prioritere det viktigste først.

Tannhelsetjenesten – reforhandlet avtale (Helseetaten)

Helseetaten har samarbeidsavtaler med OUS Ullevål om kjøp av anestesitjenester og med Universitetet i Oslo om praksistrening og oppfølgingstilbud for om lag 5 500 pasienter som Helseetaten har et lovfestet oppfølgingsansvar for. Reforhandling av disse samarbeidsavtalene medfører en årlig merutgift på 2,2 mill. fra 2024 for Helseetaten.

Tilstrekkelig beredskap smittevern (Helseetaten)

Erfaringene fra pandemien belyser behovet for et varig robust smittevern og en effektiv og godt koordinert smittevernberedskap i Oslo. Helseetaten er en viktig aktør i kommunens koordinerende og digitale smittevernsarbeid på tvers av bydeler og etater. Etaten tilføres derfor 0,6 mill. i 2025 og 1,2 mill. varig fra 2026 til dekning for styrking med ett årsverk i faggruppe smittevern.

Økt betaling for drift og forvaltning av brukerutstyr tilknyttet nødnett for kommunehelsetjenesten (Helseetaten)

Helsetjenestens driftsorganisasjon for nødnett HF (HDO HF) er heleid av de fire helseforetakene (RHF) og har ansvar for den delen av nødnett som brukes av kommune- og spesialisthelsetjenesten. HDOs drifts- og forvaltningskostnader for basistjenester (nasjonale løsninger) skal finansieres av brukerne av tjenestene.

HDO drifter løsningene for legevaktsentralen i Helseetaten. Det er varslet økte reelle kostnader fra og med 2024. Helseetaten kompenseres med 3,5 mill. årlig for denne merutgiften ved overføring av avsatte midler på kap. 372.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	1 076 591	970 668	1 006 900
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	437 659	417 812	416 303
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	209 743	134 507	139 276
Overføringsutgifter	63 377	30 943	31 933
Finansutgifter	38 879	0	0
Sum Driftsutgifter	1 826 250	1 553 930	1 594 412
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-237 986	-162 631	-168 974
Refusjoner	-225 161	-212 034	-220 303
Overføringsinntekter	0	-6 665	-6 925
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-38 879	0	0
Sum Driftsinntekter	-502 026	-381 330	-396 202
Sum	1 324 224	1 172 600	1 198 210

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
314	Helseetaten (HLS)	112018	Helseetaten - inventar og utstyr	6 000	6 000	6 000	6 000
314	Helseetaten (HLS)	120005	Tannklinikkplan - Inventar og utstyr nye klinikker	20 141	0	0	26 500
314	Helseetaten (HLS)	122014	IKT storbylegevakt HEL	2 500	0	0	0
314	Helseetaten (HLS)	125017	Utskiftning av teknologi knyttet til trygghetspakker	10 500	9 200	1 600	0
Totalsum				39 141	15 200	7 600	32 500

Helseetaten - inventar og utstyr

Avsetningen dekker investeringer til løpende utskiftning av utrangert inventar og utstyr.

Tannklinikkplan - Inventar og utstyr nye klinikker

Tannhelsetjenesten i Oslo kommune er i en langsiktig omstillingsprosess med sikte på å dekke behovene til kommunens innbyggere på best mulig måte. Dette innebærer blant annet at eldre tannklinikker blir erstattet av nye og større enheter for å kunne gi bedre kvalitet og mer effektiv drift. I tråd med dette planlegger Helseetaten å etablere en ny tannklinikk i Oslo Vest (Huseby) i 2025 og i området Holmlia/Søndre Nordstrand i 2028 som vil erstatte Bjørndal og Holmlia klinikker. I tillegg vil dette gi utvidet kapasitet.

IKT storbylegevakt HEL

Avsetninger knyttet til IKT-kostnader ved den nye storbylegevakten.

Utskiftning av teknologi knyttet til trygghetspakker

2G-nettet slukkes i 2026. Det vil derfor påløpe engangsutgifter knyttet til utskiftning av utstyr fra 2G til 4G hjemme hos hver enkelt bruker og sentralt. Utgiftene er beregnet til 10,5 mill. i 2025, 9,2 mill. i 2026 og 1,6 mill. i 2027.

Klimaprofil

Helseetaten forventer at samtlige kjøretøy med tillatt totalvekt inntil 3 500 kg vil være utslippsfrie ved utgangen av 2025

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak

Øremerkede midler

I tabellen under vises kommunale midler øremerket til konkrete formål, til bruk i 2025 .

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2 314 xx	Tannhelse – styrking av lovpålagte grupper	78 000

Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (HLS)

Ansvarsområde

Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag (OHO) har hovedansvar for å formidle lærlinger innen helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget til barnehager, skoler, sykehjem, hjemmesykepleie, m.m., i både kommunal og privat virksomhet. De har ansvar for å tilrettelegge for at kvalifiserte søkere får lære plass og sikre god kvalitet på opplæringen.

OHO bidrar til å heve kommunens status som lærested gjennom kvalitetssikring av opplæringen innen fagene, de iverksetter tiltak for å øke andelen søkere og jobber for å få flere til å velge opplæring i bedrift.

OHO er et samarbeidsorgan for bydeler og etater som tar inn lærlinger i helsearbeider- og barne- og ungdomsarbeiderfaget, og bistår virksomhetene med å følge opp lærlinger som har behov for tett oppfølging. OHO tilbyr opplæringstjenester til ikke-kommunale bedrifter som tar inn lærlinger i disse fagene.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Det er et stort behov for kvalifiserte fagarbeidere innen helsearbeiderfaget og barne- og ungdomsarbeiderfaget. Samtidig er det viktig å sikre nok læreplasser og at opplæringen holder god kvalitet. Flere kvalifiserte søkere må til for å dekke etterspørselen, og mange lærlinger har behov for tett oppfølging for å gjennomføre læretiden.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.2 Kommunen beholder og rekrutterer helsepersonell med rett kompetanse	Øke rekruttering av faglært personell innen helse- og oppvekstfag

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	4 494	4 494	4 494	4 494
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	4 494	4 494	4 494	4 494
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	92	92	92	92
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	92	92	92	92
Ramme 2025-2028	4 586	4 586	4 586	4 586

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	16 868	8 883	9 308
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	26 340	5 013	5 148
Overføringsutgifter	6 105	14 410	14 871
Sum Driftsutgifter	49 314	28 306	29 327
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-40 356	0	0
Refusjoner	-1 467	-23 812	-24 741
Overføringsinntekter	-25	0	0
Sum Driftsinntekter	-41 847	-23 812	-24 741
Sum	7 466	4 494	4 586

Klimaprofil

Opplæringskontoret for helse- og oppvekstfag har ingen klimagassutslipp av betydning

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler

Fastlegetilskudd og pasientskadeerstatning (HLS)

Ansvarsområde

Helseetaten overfører basistilskudd til fastlegene. Utbetalingen gjøres i henhold til antall pasienter legen har på sin liste og etter satser fremforhandlet mellom staten og Legeforeningen.

Norsk pasientskadeerstatning (NPE) fakturerer kommunene for erstatningsutbetalinger etter behandling i primærhelsetjenesten. Utgiftene fordeles pr. innbygger.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	615 045	615 045	615 045	615 045
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	615 045	615 045	615 045	615 045
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	23 724	23 724	23 724	23 724
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	23 724	23 724	23 724	23 724
Ramme 2025-2028	638 769	638 769	638 769	638 769

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 746	6 338	6 509
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	563 974	611 096	634 929
Overføringsutgifter	25 155	26 794	27 652
Sum Driftsutgifter	595 875	644 228	669 090
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-79	0	0
Refusjoner	-41 436	-28 161	-29 259
Overføringsinntekter	0	-1 022	-1 062
Sum Driftsinntekter	-41 515	-29 183	-30 321
Sum	554 360	615 045	638 769

Avsetning husleier sykehjem m.v. (HLS)

Ansvarsområde

Kap. 328 gjelder husleie og FDV til fornyede sykehjem. Midlene overføres til Sykehjemsetatens ramme når nye bygg ferdigstilles. Sykehjemsetaten er tilført midler i økonomiplanperioden for alle nye sykehjem som er åpnet.

Negativ saldo på kapitlet for 2024 og 2025 finansieres ved at øremerket restbevilgning for 2023 overføres til 2024/2025.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	-27 468	-27 468	-27 468	-27 468
Vedtak forrige periode				
Kapitalkostnader sykehjem (Sykehjemsetaten og kap. 328)	17 092	27 468	27 468	27 468
Sum Vedtak forrige periode	17 092	27 468	27 468	27 468
Vedtak forrige periode	17 092	27 468	27 468	27 468
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	-10 376	0	0	0
Ramme 2025-2028	-10 376	0	0	0

Vedtak forrige periode

Kapitalkostnader sykehjem (Sykehjemsetaten og kap. 328)

I økonomiplan 2024–2027 ble Sykehjemsetaten tilført midler til dekning for husleier for Furuset hageby, Majorstuhjemmet og Tåsenhjemmet, som åpnet i 2023/2024, og samtidig trukket for effekt av at Romsås sykehjem og Villa Enerhaugen ble fraflyttet i 2023/2024. Helårsvirkning er innarbeidet fra 2025.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2023	2024	2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	-27 468	-10 376
Sum Driftsutgifter	0	-27 468	-10 376
Sum	0	-27 468	-10 376

Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)

Ansvarsområde

Avsetningen gjelder midler avsatt til byomfattende prosjekter og oppgaver innen helse- og omsorgstjenester. I budsjett 2025 er det satt av midler til tilskudd til sykehjemsprestene (Oslo bispedømmeråd) og til SiO for psykisk helsehjelp til Oslos studenter. I tillegg er det satt av midler til kommunal betalingsplikt for drift og vedlikehold av nasjonale e-helseløsninger, bruker- og pårørendeundersøkelser i helse- og omsorgstjenestene, forsterkede plasser sykehjem og til seniorruken 2025.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	103 689	103 689	103 689	103 689
Vedtak forrige periode				
Endring avsetning 2025-2028 (kap. 372)	-9 000	-9 000	-9 000	-9 000
Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 372)	-916	-1 160	-1 966	-1 966
Sum Vedtak forrige periode	-9 916	-10 160	-10 966	-10 966
Vedtak forrige periode	-9 916	-10 160	-10 966	-10 966
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	93 773	93 529	92 723	92 723
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 684	2 684	2 684	2 684
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 684	2 684	2 684	2 684
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Avvikling Sentrumsinntaket (kap. 372)	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000
Redusere avsetning forsterkede plasser (kap. 372)	-1 781	-5 000	-5 000	-5 000
Ubenyttede vinterplasser (Sykehjemsetaten)	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-18 781	-22 000	-22 000	-22 000
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 372)	916	1 160	1 966	1 966
Sum Uspesifiserte rammeendringer	916	1 160	1 966	1 966
Spesifiserte rammeendringer				
Endring av plasser i Sykehjemsetaten (Sykehjemsetaten/kap. 372)	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Økt betaling for drift og forvaltning av brukerstyr tilknyttet nødnett for kommunehelsetjenesten (Helseetaten)	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
Sum Spesifiserte rammeendringer	-7 500	-7 500	-7 500	-7 500
Endringer	-25 365	-28 340	-27 534	-27 534
Ramme 2025-2028	71 092	67 873	67 873	67 873

Vedtak forrige periode

Endring avsetning 2025-2028 (kap. 372)

Engangsbevilgning i 2024 til utredning av kvinnehelsehus og utredning nye sykehjemsprosjekter (KVU)/konkurransetsetting er trukket ut, og avsetning til bruker- og pårørendeundersøkelser og til utviklingstiltak i sektoren er redusert.

Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 372)

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 0,916 mill. i 2025, 1,16 mill. i 2026 og 1,966 mill. fra 2027. I økonomiplan 2025–2028 er rammereduksjonen i sin helhet tilbakeført og erstattet med spesifikke kutt.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Avvikling Sentrumsmottaket (kap. 372)

I vedtatt budsjett 2024 er det lagt inn til sammen 25 mill. til Sentrumsmottaket, fordelt med 9 mill. som en engangsbevilgning til Helseetaten og 16 mill. som en varig avsetning på kap. 372. Den varige avsetningen overføres til kap. 371 for finansiering av tilbud til målgruppen i tilknytning til eksisterende lavterskeltilbud, se nærmere omtale under Sosiale tjenester.

Redusere avsetning forsterkede plasser (kap. 372)

Avsetningen til forsterkede plasser reduseres med 1,8 mill. i 2025 og 5 mill. årlig fra 2026. Denne spesifikke reduksjonen erstatter generelt rammekutt på sektoren.

Ubenyttede vinterplasser (Sykehjemsetaten)

Det er etablert en ordning med venteplasser gjennom vinteren på helsehus. Ordningen innebærer at Sykehjemsetaten utvider kapasiteten med særskilte venteplasser i perioden desember–mars. Disse plassene er forbeholdt utskrivningsklare pasienter som kan motta et tilbud på helsehus i stedet for å være på sykehuset. Ordningen skal bidra til at det benyttes færre overliggenderdøgn på sykehus i denne perioden når dette er på sitt høyeste.

Bydelene betaler samme pris for plassene som for korttidsplasser bestilt utover en-bloc. Sykehjemsetaten tilføres 1 mill. årlig fra 2025 til dekning for eventuelt inntektstap ved ubenyttede sengeplasser, med dekning i avsetning til formålet på kap. 372.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 372)

Rammereduksjonen innarbeidet i økonomiplanen for 24–27 er i sin helhet tilbakeført og erstattet med spesifikke kutt.

Spesifiserte rammeendringer

Endring av plasser i Sykehjemsetaten (Sykehjemsetaten/kap. 372)

Det er behov for å opprette flere skjermede plasser for demenssykdom i Sykehjemsetaten, dette gjelder både ordinære-, forsterkede- og ekstra forsterkede skjermede plasser. Samtidig går etterspørselen etter ordinære langtidsplasser, som er vesentlig mindre ressurskrevende enn de

skjermede plassene, ned.

For å tilpasse seg bydelenes etterspørsel etter plasser tilføres Sykehjemsetaten 4 mill. årlig fra 2025. Dette er netto merutgifter ved at det er tatt hensyn til at ordinære plasser avvikles. Bevilgningen til Sykehjemsetaten finansieres ved tilsvarende reduksjon i den øremerkede avsetningen på kap. 372 til forsterkede plasser i sykehjem.

Økt betaling for drift og forvaltning av brukerutstyr tilknyttet nødnett for kommunehelsetjenesten (Helseetaten)

Helsetjenestens driftsorganisasjon for nødnett HF (HDO HF) er heleid av de fire helseforetakene (RHF) og har ansvar for den delen av nødnett som brukes av kommune- og spesialisthelsetjenesten. HDOs drifts- og forvaltningskostnader for basistjenester (nasjonale løsninger) skal finansieres av brukerne av tjenestene.

HDO drifter løsningene for legevaktsentralen i Helseetaten. Det er varslet økte reelle kostnader fra og med 2024. Helseetaten kompenseres med 3,5 mill. årlig for denne merutgiften ved overføring av avsatte midler på kap. 372.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	394	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	3 453	51 325	17 053
Overføringsutgifter	88 222	52 364	54 039
Finansutgifter	19 094	0	0
Sum Driftsutgifter	111 164	103 689	71 092
Driftsinntekter			
Refusjoner	-11 165	0	0
Overføringsinntekter	-460	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-19 094	0	0
Sum Driftsinntekter	-30 719	0	0
Sum	80 445	103 689	71 092

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
372	Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)	114010	Inventar og utstyr Omsorg +	7 000	7 000	7 000	7 000
372	Byomf. - avsetn. Helse, eldre og innbyggertjenester (HLS)	115030	Velferdsteknologi	29 800	29 800	29 800	30 000
Totalsum				36 800	36 800	36 800	37 000

Inventar og utstyr Omsorg +

Avsetning av midler til inventar og utstyr til private og kommunale Omsorg+.

Velferdsteknologi

Avsetning av midler for å understøtte virksomhetenes arbeid med velferdsteknologi, primært for bydelene.

Prosjekteringsmidler helse (HLS)

Ansvarsområde

Avsetningen gjelder utredningskostnader frem til investeringsrammer for konkrete Omsorg+-prosjekter, prosjekter for lokale omsorgsboliger og sykehjemsbygg i helse- og omsorgssektoren er vedtatt.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	1 165	1 165	1 165	1 165
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	1 165	1 165	1 165	1 165
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	31	31	31	31
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	31	31	31	31
Ramme 2025-2028	1 196	1 196	1 196	1 196

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	3 148	1 165	1 196
Sum Driftsutgifter	3 148	1 165	1 196
Sum	3 148	1 165	1 196

Sosiale tjenester (SET)

Sektoransvar

Byrådsavdeling for sosiale tjenester (SET) med underliggende etater utgjør sektoren Sosiale tjenester. Sosiale tjenester har det overordnede ansvaret for tjenester i bydelene innen barnevern, NAV, arbeidsrettede tiltak, rus, boligsosialt arbeid, fritidsklubber og fritidstilbud for barn og unge, kriminalitetsforebyggende arbeid rettet mot ungdom (SaLTo-modellen), bosetting og integrering av flyktninger, tilrettelagt transport, mangfold og likeverd. Sosiale tjenester har etatsstyringen av Barne- og familieetaten (BFE), Velferdsetaten og Hjelpemiddelformidlingen Oslo og sekretariatsfunksjon for Utvalget for flerkulturelle minoriteter, Utvalget for kjønns- og seksualitetsmangfold og Sentralt ungdomsråd. Den helhetlige oppfølgingen av kommunens frivillighetspolitikk ligger i Sosiale tjenester. Innsats på frivillighetsfeltet gjøres på mange områder i kommunen og omtales i de ulike sektorene.

Hovedtall for sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	3 625,2	3 887,3	3 804,9	3 817,2	3 829,5
Driftsinntekter	-1 511,5	-1 621,7	-1 621,7	-1 621,7	-1 621,7
Totalsum	2 113,7	2 265,7	2 183,2	2 195,5	2 207,8

Byrådets ambisjoner for sektoren

For å nå målet om at Oslo skal gi alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv vil Sosiale tjenester bidra til å redusere sosiale forskjeller, bekjempe fattigdom og utenforskap, og stille opp for byens befolkning når de trenger det. Barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg. Barnevernet skal være til støtte for barna og familiene deres. Sosiale tjenester skal forebygge ungt utenforskap og ungdomskriminalitet gjennom koordinert innsats og samarbeid på tvers av tjenestene. Sosiale tjenester vil bidra til flere tilpassede boliger og trygge boforhold.

For å nå målet om at Oslo er nyskapende og attraktiv vil Sosiale tjenester legge til rette for at det er enkelt å være frivillig i Oslo og for at frivilligheten får utvikle seg på egne premisser.

Kommunen skal ha god kompetanse på alle nivå om rollen som støttespiller og tilrettelegger for frivilligheten. Sosiale tjenester vil bidra til utvikling av gode samarbeidsmodeller mellom kommunen og frivilligheten.

For å nå målet om at Oslo er åpen, inkluderende og trygg vil Sosiale tjenester bidra til at det skal være trygt å bo og vokse opp i Oslo. Alle skal kunne leve frie og trygge liv, uavhengig av etnisitet, kulturell bakgrunn, religion, funksjonsevne, seksuell orientering, kjønnsuttrykk og kjønnsidentitet. Oslo skal være en trygg by for mennesker på flukt og sosiale tjenester skal bidra til at kommunen bosetter det antall flyktninger staten ber om. Sosiale tjenester vil bidra til å motarbeide og

forebygge hatefulle holdninger og handlinger. Tjenestetilbudet skal være variert og mangfoldig, tilpasset ulike mennesker, og bidra til at flere inkluderes i fellesskap.

For å nå målet om at Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester vil Sosiale tjenester sette innbyggerens behov i sentrum når tjenester utvikles og organiseres, og legge til rette for at flere kan leve mest mulig selvstendige liv. Oslo skal være ledende i arbeidet med en human, fordomsfri og kunnskapsbasert ruspolitikk som skal sikre at innbyggere med rusutfordringer får tjenester tilpasset sitt behov. Det skal være enkelt å være innbygger i Oslo. Sosiale tjenester vil tilrettelegge for gode digitale selvbetjeningsløsninger og alternativer for de som ikke bruker digitale tjenester.

Ungt utenforskap

Byrådet har satt i gang et prosjekt om ungt utenforskap med mål om at unge mellom 12 og 24 år som står i fare for å falle utenfor, eller som står utenfor jobb eller utdanning, skal fanges opp og få den hjelpen de trenger. For å få til dette er det behov for en samlet og tverrsektoriell innsats for å inkludere flere unge. Rundt 7 700 personer i alderen 15-24 år sto utenfor arbeid og utdanning i Oslo i 2023. Det er sammensatte årsaker til utenforskap og de unge vil ofte trenge bistand og støtte fra flere deler av statens og kommunens virkemiddelapparat. Flere rapporter peker på at samhandlingen mellom sektorene, og overgangene mellom utdanningsnivåene kan bedres.

Prosjektet skal i 2025 se på den samlede virkemiddelbruken på dette området. Det er viktig at bydelene og etatene også ser på eksisterende virkemidler for denne gruppen med tanke på hvordan det tverrsektorielle arbeidet kan bli enda bedre. Prosjektet ses i sammenheng med oppvekstreformen og kommunens *Strategi for å fremme gode oppvekstvilkår* som skal bidra til å styrke arbeidet med forebygging og tidlig innsats, blant annet ved å styrke det tverrsektorielle samarbeidet mellom oppveksttjenester.

Den registrerte barne- og ungdomskriminaliteten i Oslo har økt etter pandemien og ligger nå noe høyere sammenliknet med de tre siste årene før pandemien. Forebygging av barne- og ungdomskriminalitet er en viktig del av innsatsen mot Ungt utenforskap.

En av de sentrale tjenestene for å fange opp unge i målgruppen er Oppfølgingstjenesten (OT). OT skal sørge for at de som har rett til videregående opplæring, og ikke er i opplæring eller arbeid, får tilbud om videregående opplæring, andre kompetansehevende tiltak eller arbeid. Ny opplæringslov som trådte i kraft høsten 2024 utvider målgruppen for OT fra 15-21 år til 15-24 år.

Tall for OT i Oslo viser at tjenesten kommer i kontakt med færre unge i målgruppen enn det som er vanlig i resten av landet. OT i Oslo kom ikke i kontakt med 39,6 % av målgruppen sammenliknet med 9,5 % i resten av landet i 2023. OT-tjenesten i Oslo har blitt evaluert av Nordlandsforskning. Et hovedfunn i rapporten er at det mangler et godt system for å sikre en enhetlig og oversiktlig organisering av OT-arbeidet. Det er et mål at OT i større grad skal komme i kontakt med, og følge opp personer i målgruppen. En ny Oslo-standard for samarbeid om OT vil gjelde i 2025.

For å lykkes med å fange opp de unge i målgruppen, skal de ulike aktørene være godt koordinerte. Seks bydeler har NAV-veiledere i videregående skoler som en egen ordning. Der er det viktig at NAV-veilederne samarbeider godt med OT og med ungdomsteamene ved NAV-kontorene.

Barneverntjenesten har en viktig rolle i det forebyggende arbeidet mot ungt utenforskap, og fungerer primært som en hjelpetjeneste med frivillige tiltak. I tillegg åpner barnevernsloven for å iverksette nødvendige tvangstiltak som plassering på institusjon for ungdom som trenger omfattende behandling for sine utfordringer. Som en del av arbeidet med ungt utenforskap styrker byrådet barnevernet ved å videreføre delvis rammefinansiering av barne- og familieetaten, en midlertidig akuttinstitusjon gjøres permanent og det opprettes en ny behandlingsinstitusjon for ungdom med atferdsutfordringer. I tillegg etableres MST (multisystemisk terapi) som permanent behandlingstilbud.

Ungt utenforskap-satsingen omfatter også flere andre tverrsektorielle tiltak og tiltak som skal lette overgangene mellom ulike nivåer i utdanningssystemet. Byrådet foreslår å:

- Innføre en fritidskortordning som skal sikre at alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes inntekt, kan delta på fritidsaktiviteter.
- Videreføre ordningen med sosialagenter, som er en samarbeidsmodell mellom bydel og skole. Sosialagentene skal bidra til tidlig innsats og forebygging for de elevene og familiene som har behov for ekstra støtte.
- etablere Multisystemisk terapi (MST) som et behandlingstilbud for familier med ungdom i alderen 12-18 år som har alvorlige atferdsvansker på varig basis fra 2025
- opprette en ny behandlingsinstitusjon for ungdom med alvorlige atferdsutfordringer som rus og kriminalitet
- videreføre rammefinansiering av Barne- og familieetatens omsorgs- og behandlingsinstitusjoner
- gjøre Ringen akuttinstitusjon for ungdom om fra et midlertidig til et permanent tilbud
- igangsette et oppfølgingsprosjekt, basert på erfaringene med prosjektet "Overgangstjenesten" som skal bistå med mer sømløs og effektiv hjelp til ungdom spesielt i overgangen mellom ungdomsskole og videregående skole
- Utvide bruken av alternative opplæringsarenaer for elever med behov for andre tilbud enn ordinær skole. Byrådet foreslår derfor en satsing for å utvikle flere alternative løp og opplæringsarenaer, både i kommunal regi og i samarbeid med eksterne samarbeidspartnere.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025	
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forskjeller i levekår er redusert	Andel barnefamilier av husstander som har kjøpt bolig med startlån	61,0 %	63,0 %	65,0 %	
		Andel positive vedtak for kommunal bolig effektivert innen 6 mnd.	86,0 %	90,0 %	91,0 %	
		Andel sosialhjelpsmottakere med supplerende sosialhjelp	63 %	64 %	> 65%	
		Søknad om kommunal bolig - andel søknader behandlet innen 3 mnd.	97,0 %	97,0 %	100,0 %	
	1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Andel avsluttede undersøkelser i barnevernet innen 3 mnd.	96,0 %	97,0 %	100,0 %	
		Hastetilbud i barnevernet fremskaffet innen to timer	100,0 %	100,0 %	100,0 %	
		Andel som står som aktivitet ukjent i statistikk for oppfølgingstjenesten	42,7 %	39,6 %	< 39,6 %	
	1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Andel unge utenfor jobb, utdanning og annen opplæring for aldersgruppen 15-24 år	9 %	9,2 %	< 9,2 %	
	3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Flere deltar i arbeidsliv eller opplæring	Andel deltakere i arbeid og/eller utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram 1)	57 %	0	> 65 %
			Andel deltakere i kvalifiseringsprogram som går ut i arbeid, utdanning eller statlige arbeidsrettede tiltak etter fullført program	67 %	66 %	> 67 %
Andel som tilbys introduksjonsprogram innen 3 mnd. etter bosetting			56,0 %	41,0 %	100,0 %	
3.2 Det er enkelt å være frivillig i Oslo		Antall timer frivillig aktivitet booket gjennom kommunens bookingløsning	0	1 337 000	>1 337 000	
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by	Andel som bosettes innen 6 mnd. fra innvilget oppholdstillatelse	94 %	94 %	> 94 %	
		Levering av hjelpemidler i akutte situasjoner innen 48 timer	100,0 %	0,0 %	100,0 %	
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester					

Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen

- Andel deltakere i arbeid og/eller utdanning ett år etter avsluttet introduksjonsprogram, resultat 2023 foreligger i oktober.

Tiltak for å nå sektormålene

Forskjeller i levekår er redusert

I det boligsosiale arbeidet skal kommunen prioritere bomiljøtiltak og booppfølging som bidrar til at flere kan beholde og bo trygt i en egen bolig. Behovet for boliger til vanskeligstilte er betydelig, dette gjelder særlig samlokaliserte boliger til personer med rus- og psykiske helseutfordringer. Byrådet setter derfor av midler til etablering av flere boliger til denne målgruppen. Bydelene skal støttes i arbeidet med å skaffe flere tilrettelagte boliger for innbyggere som har utfordringer med rus- og psykiatri gjennom en sentral bestillerfunksjon som gjøres permanent. Byrådet etablerer et midlertidig botilbud i kommunal regi slik at de som ikke har et sted å sove det neste døgnet, får det. Startlån og bostøtteordninger bidrar til at flere kan bo trygt i gode boliger. Barnefamilier skal prioriteres for startlån. Overgang til nytt fagsystem for kommunale boliger skal gi bedre brukervennlighet og mer effektiv saksbehandling. Behovet for sosialhjelp øker. Byrådet har derfor lagt inn midler til bydelene for økte utgifter. NAV-kontorene skal sørge for rask behandling av sosialhjelpssøknader og tiltak som bidrar til at både flyktninger og andre som står utenfor arbeidslivet kommer ut i jobb. Digitalisering og automatisering av saksbehandling i NAV skal frigjøre ressurser til oppfølging av sosialhjelpsmottakere som trenger bistand til å bli selvhjulpne.

Barn og unge opplever trygghet og flere deltar i meningsfulle fritidsaktiviteter

Barn og unge skal ha tilgang til fritidsklubber og mulighet til å delta på fritidsaktiviteter. Byrådet vil innføre en fritidskortordning som skal sikre at alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes inntekt, kan delta på fritidsaktiviteter. Tildelingene til byomfattende fritidstiltak i bydelene opprettholdes.

Samarbeidet og samordningen mellom bydelene og de ulike tjenestene i barnevernet skal styrkes til beste for barn og unge og deres familier. Kvalitet og kompetanse i barnevernets tjenester skal sikres gjennom utviklingsarbeidet som gjøres i Kvalitetsreformen for Oslos barnevern, og implementering av Oslostandardene. Byrådet foreslår å opprette en ny behandlingsinstitusjon og viderefører Ringen akuttinstitusjon på varig basis. Multisystemisk terapi (MST) som behandlingsmetode for familier med unge med adferdsvansker tas i bruk. Arbeidet med å avhjelpe mangelen på fosterhjem og familiehjem fortsetter.

Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap

Byrådet etablerer prosjektet Ungt utenforskap for å fange opp unge mellom 12 og 24 år som står i fare for å falle utenfor, eller som av ulike grunner ikke deltar i utdanning, arbeid eller annen aktivitet. Tiltak som inkluderer flere unge, krever innsats på tvers av sektorer og tjenester. Sosiale tjenester viderefører én-til-én-oppfølging av unge som begår gjentatt kriminalitet, og gjør ordningen med sosialagenter på i alt 8 skoler i 2024 varig. En-til-én oppfølging av barn og unge i det forebyggende arbeidet ivaretas innenfor rammene av SaLTos handlingsprogram og i tråd med

Oslostandarden for SaLTo-samarbeidet, i tett samarbeid med politiet. Dette skal sikre god samhandling på tvers av tjenester i det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Flere deltar i arbeidsliv eller opplæring

Tjenestene skal legge til rette for et tettere samarbeid med NAV for at flere skal komme ut i ordinært arbeid. Unge skal prioriteres i NAV-kontorenes arbeid. Arbeidsrettingen av introduksjonsprogrammet skal forsterkes for å få flere flyktninger raskere ut i jobb. Kommunen som arbeidsgiver skal bidra med både praksisplasser og ansettelser. Bevilgningen til ferie- og deltidsjobber videreføres, og satsingen utvikles videre. Ferie- og deltidsjobber gir unge jobberfaring og bidrar til å gi en god introduksjon til arbeidslivet. Et tettere samarbeid med næringslivet skal bidra til at flere får tilbud om ferie- og deltidsjobb. Gjennom Program for inkluderende rekruttering (PIR) skal det utvikles nye løsninger for å møte kompetanseutfordringene i kommunal sektor, blant annet i samarbeid med NAV og Oslo Voksenopplæring. Innretningen av Kvalifiseringsprogrammet (KVP) skal også vurderes for å få flere raskere ut i arbeid.

Det er enkelt å være frivillig i Oslo

Oslo har en stor og mangfoldig frivillig sektor. Som støttespiller og tilrettelegger for frivilligheten vil byrådet jobbe for å øke tilgangen til kommunens lokaler. Kulturetaten har et koordinerende ansvar i det tverrsektorielle arbeidet med meråpen kommune, som skal gi frivillig sektor økt tilgang på lokaler. I Kulturetaten er det etablert et eget frivilligkontor som bidrar til dialog og veiledning for frivillig sektor, og støtter bydelene i deres arbeid knyttet til frivillighet. Bydelene oppfordres til å utarbeide egne frivillighetsmeldinger og ha kontaktpersoner opp mot frivillig sektor. Frivilligheten skal oppleve god og enhetlig informasjon, og velfungerende digitale løsninger bl.a. for booking- og nøkkelløsninger. Byrådet vil jobbe for gode samarbeidsmodeller med frivillig sektor, blant annet knyttet til arbeidet mot ungt utenforskap og med inkludering i fritidsaktiviteter.

Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by

Bydeler, etater og foretak skal styrke egen mangfoldskompetanse og ha planer med tiltak for å kunne tilby likeverdige tjenester til alle byens innbyggere uavhengig av bakgrunn. Kommunen som arbeidsgiver skal legge vekt på representativ rekruttering og et inkluderende arbeidsmiljø i sine virksomheter. Virksomhetene skal følge opp tiltak mot hat, fordommer og diskriminering på sine områder i handlingsplanene «Ord betyr noe - mot hatefulle ytringer og holdninger» og «Stolt og fri - for kjønns- og seksualitetsmangfold». Mobilitet er viktig for å leve frie og selvstendige liv. Bydelene er kompensert for økte utgifter til TT transport. Frivillige og ideelle organisasjoner gjør en viktig innsats for Oslo på helse- sosial og mangfoldsområdet, tilskuddsrammen opprettholdes.

Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og forebyggende tjenester

Ny kunnskapsbasert handlingsplan for rusfeltet med mål om å styrke det skadebegrensende og forebyggende tilbudet, legges fram for bystyret i 2025. For ytterligere å tilpasse rusinstitusjonstilbudet til bydelenes etterspørsel og brukerbehov vil byrådet vedta en revidert Handlingsplan for Oslo kommunes rusinstitusjoner for 2025. Byrådet setter av midler til tiltak rettet personer med alvorlig rusproblemer. Byrådet foreslår også investeringsmidler til fremskaffelse av boliger til mennesker med rus- og psykiske helseutfordringer (ROP-boliger).

Nøkkeltall

Mangfold og likeverd, mangfoldig by	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall virksomheter med strategi/tiltak for likeverdige tjenester 1)	23 (av 35)	24 (av 38)	27 (av 42)	28 (av 42)
Antall virksomheter med opplæring om mangfold blant ledere og ansatte	19 (av 35)	22 av (38)	27 (av 42)	31 (av 42)
Antall virksomheter med plan/mål for økt rekruttering av ledere med minoritetsbakgrunn 2)	xx	16 (av 38)	19 (av 42)	24 (av 42)
Antall virksomheter med OXLO-kontakt / mangfoldskontakt 3)	19 (av 35)	16 (av 38)	22 (av 42)	34 (av 42)
Antall virksomheter som har gjort muligheten til å klage på diskriminering kjent og tilgjengelig for sine ansatte og ledere	xx	xx	xx	27 (av 42)

1. Tiltak som inkluderer språkbruk og tjenester tilpasset ulike brukere og minoriteter med ulike behov for tilrettelegging
2. Minoritetsbakgrunn knyttet til etnisitet, kjønnsidentitet og seksualitet, og funksjonsevne
3. Mangfoldskontakt skal kunne redegjøre for status for mangfoldstiltak i egen virksomhet

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	2 113 665	2 113 665	2 113 665	2 113 665
Vedtak forrige periode				
Bakhagen Prindsen åpen hele året	0	-4 000	-4 000	-4 000
Flere boliger til vanskeligstilte utredningskostnader SET	-1 138	-1 138	-1 138	-1 138
Generell rammeendring Byomfattende SET (kap. 371)	-170	-234	-445	-445
Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten (kap. 360)	-232	-6 635	-11 594	-11 594
Generell rammereduksjon Velferdsetaten (kap. 315)	-3 705	-10 701	-17 897	-17 897
Kompensasjon for redusert etterspørsel rusinstitusjonsplasser	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Omstilling rusfeltet - forventet utgiftsreduksjon	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Oslobostøtta - økte utgifter	50 000	50 000	50 000	50 000
Overføring av TT-ordningen fra MOS	400	-2 500	-2 500	-2 500
Rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen (kap. 384)	0	-85	-365	-365
Rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom (kap. 362)	0	-22	-95	-95
Tilskudd til frivillige og ideelle, helse- sosial og mangfoldsområdet	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Tilskuddsmidler bevilget i bystyret	-15 575	-15 575	-15 575	-15 575
Videre finansiering av akuttinstitusjon	-10 900	-10 900	-10 900	-10 900
Sum Vedtak forrige periode	-61 320	-81 790	-94 509	-94 509
Vedtak forrige periode	-61 320	-81 790	-94 509	-94 509
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	2 052 345	2 031 875	2 019 156	2 019 156
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	92 605	92 605	92 605	92 605
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	92 605	92 605	92 605	92 605
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-16 417	-16 417	-16 417	-16 417
Trygdeordninger - økt utgift frikort (kap.350)	3 000	0	0	0
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-13 417	-16 417	-16 417	-16 417
Justering for engangstiltak				
Styrket barnevern - nytt fagsystem (til erstatning for Birk)	2 000	0	0	0
Sum Justering for engangstiltak	2 000	0	0	0
Justering for oppgaveendringer mellom sektorer				
Boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller, varig tiltak (kap.315)	2 600	2 600	2 600	2 600
Overføring av oppgaver til Velferdsetaten på mangfoldsfeltet (kap.315)	1 500	1 500	1 500	1 500
Overføring av oppgaver til Velferdsetaten på mangfoldsfeltet (kap.371)	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Sum Justering for oppgaveendringer mellom sektorer	2 600	2 600	2 600	2 600
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Barne- og familieetaten	-5 000	-16 258	-16 258	-21 212
Rammereduksjon Hjelpemiddeelformidlingen	-500	-1 122	-1 122	-1 396
Rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom	0	-219	-219	-315
Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 371)	-179	-327	-327	-392
Rammereduksjon Velferdsetaten	-13 500	-30 019	-30 019	-37 288
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-19 179	-47 945	-47 945	-60 603
Spesifiserte rammeendringer				
Birk - driftstiltak	1 400	1 400	1 400	1 400
Døgnovernatting - eget tilbud for unge voksne	3 000	3 000	3 000	3 000
Fritidskort	25 000	50 000	75 000	100 000
Frivillighet - tilskuddsramme helse- sosial, integrerings- og mangfoldsområdet (kap.319)	35 000	0	0	0
Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk, rusmiddelanalysetjenester (kap.371)	2 000	4 000	4 000	4 000
Spir Oslo AS	-4 400	-4 400	-4 400	-4 400
Styrket barnevern - delvis rammefinansiering av omsorgs- og behandlingsinstitusjoner i Barne- og familieetaten	28 700	28 700	28 700	28 700
Styrket barnevern - flere behandlingsplasser	22 200	10 500	10 500	10 500
Styrket barnevern - Ringen akuttinstitusjon, varig tiltak	10 900	10 900	10 900	10 900
Styrket omstilling på rusfeltet	13 500	5 000	5 000	5 000
Tilskudd til tilgjengelighetstiltak	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600
Tiltak på rusfeltet	16 000	16 000	16 000	16 000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Ungt utenforskap - flere hjelpetiltak i barnevernet MST	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	148 700	120 500	145 500	170 500
Endringer	120 704	58 738	83 738	96 080
Ramme 2025-2028	2 265 654	2 183 218	2 195 499	2 207 841

Vedtak forrige periode

Bakhagen Prindsen åpen hele året

Bakhagen ved Prindsen mottakssenter har de siste årene holdt åpen i sommerhalvåret som en del av mottakstilbudet. I Tilleggsinnstillingen til Budsjett 2024 ble det satt av 4 mill. i 2024 og tilsvarende i 2025 for å prøve ut å holde bakhagen ved Prindsen mottakssenter åpen hele året. Midlene er øremerket.

Flere boliger til vanskeligstilte utredningskostnader SET

I tidligere vedtatt økonomiplan ble det i 2023 og 2024 innarbeidet 1,138 mill. til utredningskostnader i forbindelse med fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte. I 2025 er det satt av 0,984 mill.

Generell rammeendring Byomfattende SET (kap. 371)

I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en rammereduksjon på 0,170 mill. i 2025 økende til 0,445 mill. i 2027.

Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten (kap. 360)

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2025 økende til 11,6 mill. i 2027.

Generell rammereduksjon Velferdsetaten (kap. 315)

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 3,7 mill. i 2025 økende til 17,9 mill. i 2027.

Kompensasjon for redusert etterspørsel rusinstitusjonsplasser

Velferdsetaten har i 2023 og 2024 vært kompensert for inntektsbortfall som følge av lavt belegg i enkelte rusinstitusjoner.

Omstilling rusfeltet - forventet utgiftsreduksjon

I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en utgiftsreduksjon på 20 mill. fra 2025. Reduksjonen i utgifter knytter seg til omstilling på rusfeltet med vridning fra institusjonsbasert til hjemmebasert omsorg med bo oppfølging i bydel.

Oslobostøtta - økte utgifter

I vedtatt økonomiplan er det innarbeidet 50 mill. for økte utgifter i bostøtteordningene.

Overføring av TT-ordningen fra MOS

Transporttilbudet for personer med funksjonsnedsettelser som ikke kan benytte seg av ordinær kollektivtransport, TT-tjenesten, utgjør en del av kollektivtransporttilbudet i kommunen og administreres av Ruter AS. De administrative kostnadene ved Ruters drift av transporttilbudet finansieres ved årlige tilskudd fra Oslo kommune. I tidligere vedtatt økonomiplan forventes en

utgiftsreduksjon i Ruter på 2,5 mill. fra 2026. Tjenesten ble overført til Sosiale tjenester fra Miljø og samferdsel i 2023.

Rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen (kap. 384)

I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en rammereduksjon på 0,085 mill. i 2026 økende til 0,365 mill. i 2027.

Rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom (kap. 362)

I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en rammereduksjon på 0,022 mill. i 2026 som øker til 0,095 mill. i 2027.

Tilskudd til frivillige og ideelle, helse- sosial og mangfoldsområdet

I økonomiplan for 2023-2026 er tilskuddsrammen innen helse- sosial, integrering og mangfold redusert med 35 mill. sammenlignet med Sak 1 2023. Byrådet økte tilskuddsrammen med 35 mill. i 2024.

Tilskuddsmidler bevilget i bystyret

Bystyrets påplussinger i forbindelse med behandling av budsjett 2024 med i alt 15,6 mill. ble bevilget for 2024.

Videre finansiering av akuttinstitusjon

I revidert budsjett 2023 ble det bevilget 10 mill. til en ny, midlertidig akuttinstitusjon i Barne- og familieetaten. Akuttinstitusjonen (Ringen) er finansiert ut 2024.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Trygdeordninger - økt utgift frikort (kap.350)

Det innarbeides 3 mill. i 2025 for økte utgifter i ordningen med frikort.

Justering for engangstiltak

Styrket barnevern - nytt fagsystem (til erstatning for Birk)

Det innarbeides 2 mill. i 2025 til forberedende arbeid knyttet til anskaffelse av nytt fagsystem til erstatning for Birk.

Justering for oppgaveendringer mellom sektorer

Boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller, varig tiltak (kap.315)

Bestillerfunksjon med sentral operativ bestiller etableres permanent. Midler tilsvarende to årsverk overføres til Velferdsetaten.

Bestillerfunksjonen skal bidra til, og støtte bydelene i arbeidet med å fremskaffe flere boliger til vanskeligstilte.

Overføring av oppgaver til Velferdsetaten på mangfoldsfeltet (kap.315)

Velferdsetaten har koordineringsansvar for kommunens arbeid på mangfolds- og integreringsområdet og er kommunens kompetanseenhet på mangfoldsfeltet. Etaten styrkes med 1,5 mill. årlig for oppgaver knyttet til dette.

Overføring av oppgaver til Velferdsetaten på mangfoldsfeltet (kap.371)

Det overføres 1,5 mill. til Velferdsetaten for oppgaver på mangfoldsfeltet.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Barne- og familieetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 5 mill. i 2025 økende til 21,2 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 5,2 mill. i 2025 økende til 32,8 mill. i 2028.

Rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,5 mill. i 2025 økende til 1,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,5 mill. i 2025 økende til 1,8 mill. i 2028.

Rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,219 mill. i 2026 økende til 0,315 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,241 mill. i 2025 økende til 0,410 mill. i 2028.

Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 371)

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,179 mill. i 2025 økende til 0,392 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,3 mill. i 2025 økende til 0,8 mill. i 2028.

Rammereduksjon Velferdsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 13,5 mill. i 2025 økende til 37,3 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 17,2 mill. i 2025 økende til 55,2 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Birk - driftstiltak

Etaten styrkes med 1,4 mill. årlig for å sikre så stabil drift av fagsystemet Birk som mulig.

Døgnovernatting - eget tilbud for unge voksne

Siden 2019 har antallet personer i midlertidig botilbud mer enn doblet seg. Bydelene melder om behov for økt kapasitet på midlertidig botilbud for personer som er uten fast bosted. Det er utfordrende å finne egnede tilbud for unge voksne. Disse er særlig utsatt når de er uten fast bosted og det er viktig at midlertidig botilbud til denne gruppen er av god kvalitet. Byrådet etablerer et midlertidig botilbud med inntil 30 plasser for unge voksne i regi av Velferdsetaten. Botilbudet er kostnadsberegnet til 14 mill. I alt 11 mill. dekkes gjennom kjøp/salg med bydelene. Grunnfinansiering gis med 3 mill. årlig.

Fritidskort

Byrådet vil redusere forskjeller i levekår og legge til rette for at alle barn og unge har mulighet til å delta i fritidsaktiviteter. Byrådet setter av midler til innføring av en fritidskortordning som skal

sikre at alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes inntekt, kan delta på fritidsaktiviteter. Det innarbeides 25 mill. i 2025, 50 mill. i 2026, 75 mill. i 2027 og 100 mill. i 2028.

Frivillighet - tilskuddsramme helse- sosial, integrerings- og mangfoldsområdet (kap.319)

I tidligere vedtatt økonomiplan (2024-2027) er tilskuddsrammen på helse- sosial og mangfoldsområdet redusert fra 2024 til 2025. Byrådet legger inn 35 mill. i 2025 og styrker dermed tilskuddsrammen sammenlignet med Sak 1 2024.

Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk, rusmiddelanalysetjenester (kap.371)

Byrådet vil legge til rette for rusmiddelanalysetjenester, slik at dødelige urenheter i større grad blir oppdaget og setter av 2 mill. i 2025 og 4 mill. årlig fra 2026 til rusmiddelanalysetjenester.

Spir Oslo AS

Tilskuddet fra Oslo kommune tas ned med 4,4 mill. fra 16,6 mill. til 12,2 mill. fra og med 2025. Tilskuddet skal benyttes til å gi bistand til overtallige og langtidssykmeldte ansatte i Oslo kommune. Spir Oslo AS gis mulighet til å kreve egenbetaling av virksomhetene.

Styrket barnevern - delvis rammefinansiering av omsorgs- og behandlingsinstitusjoner i Barne- og familieetaten

Barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg, til rett tid. Større stabilitet i institusjonstilbudet er et ledd i dette. Byrådet viderefører styrkingen fra revidert budsjett 2024. Etaten tilføres 28,7 mill. årlig fra og med 2025. Styrkingen skal bidra til delvis rammefinansiering av Barne- og familieetatens omsorgs- og behandlingsinstitusjoner. Det trekkes ut 8,7 mill. fra bydelene. Netto kostnad for bykassen er 20 mill.

Styrket barnevern - flere behandlingsplasser

Forebygging av barne- og ungdomskriminalitet er en viktig del av innsatsen mot Ungt utenforskap. Det er et økende behov for behandlingsinstitusjoner for ungdom som har utfordringer med rus, kriminalitet og utagerende atferd. Byrådet foreslår derfor å opprette en ny behandlingsinstitusjon med 3 plasser for ungdom med alvorlige atferdsutfordringer som rus og kriminalitet. Med det vil Oslo ha i alt 8 plasser i kommunal regi.

Styrket barnevern - Ringen akuttinstitusjon, varig tiltak

Ringen akuttinstitusjon for ungdom ble opprettet som et midlertidig tiltak i revidert budsjett for 2023. Det er bevilget midler til drift ut 2024. Byrådet er opptatt av at barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg. Byrådet viderefører derfor Ringen akuttinstitusjon med 3 plasser på varig basis.

Styrket omstilling på rusfeltet

Byrådet styrker omstillingen på rusfeltet med 13,5 mill. i 2025 og 5 mill. årlig fra 2026.

Tilskudd til tilgjengelighetstiltak

Det bevilges ikke midler til ordning med tilskudd til tilgjengelighetstiltak i økonomiplanperioden.

Tiltak på rusfeltet

Det settes av 16 mill. årlig til tiltak på rusfeltet rettet personer med alvorlige rusproblemer. Midlene som avsettes har sammenheng med revidert budsjett 2024 og legevaktfunksjon for sårbare i sentrum. Sentrumsmottaket opphørte 01.09.2024.

Ungt utenforskap - flere hjelpetiltak i barnevernet MST

Byrådet har satt i gang et prosjekt om ungt utenforskap med mål om at unge mellom 12 og 24 år som står i fare for å falle utenfor, eller som står utenfor jobb eller utdanning, skal fanges opp og få den hjelpen de trenger. Som et ledd i denne satsingen etableres Multisystemisk terapi (MST) på varig basis. MST er et behandlingstilbud for familier med ungdom i alderen 12-18 år som har alvorlige atferdsvansker, etterspurt av bydelene. Tiltaket som har en kapasitet på 12 plasser er kostnadsberegnet til 9 mill. Det er innarbeidet 1 mill. i grunnfinansiering, resten dekkes gjennom kjøp/salg med bydelene.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Investeringsprosjekter	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
	Barne- og familieetaten (SET)				
360 - Barne- og familieetaten (SET)	BFE - Hjelpemidler og spesialutstyr	400	0	0	0
360 - Barne- og familieetaten (SET)	BFE - inventar og utstyr	2 300	2 300	2 300	2 300
	Sum Barne- og familieetaten (SET)	2 700	2 300	2 300	2 300
	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (SET)				
384 - Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (SET)	Digitalisering av hjelpemiddelformidling	1 400	1 400	1 400	1 400
	Sum Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (SET)	1 400	1 400	1 400	1 400
	Tap på utlån (SET)				
427 - Tap på utlån (SET)	Tap på utlån	4 000	4 000	4 000	4 000
	Sum Tap på utlån (SET)	4 000	4 000	4 000	4 000
	Velferdsetaten (SET)				
315 - Velferdsetaten (SET)	Velferdsetaten - vedlikehold, inventar og utstyr	5 000	5 000	5 000	5 000
	Sum Velferdsetaten (SET)	5 000	5 000	5 000	5 000

BFE - Hjelpemidler og spesialutstyr

Det er satt av 0,5 mill. i 2024 og 0,4 mill. i 2025 på investeringsbudsjettet på kap. 360 til utskifting av hjelpemidler og spesialutstyr i bolig- og avlastningstiltakene i Barne- og familieetaten.

BFE - inventar og utstyr

Det er avsatt 2,3 mill. årlig i investeringsmidler på Barne- og familieetatens budsjett til investering i inventar og utstyr i institusjoner.

Digitalisering av hjelpemiddelformidling

Det er videreført 1,4 mill. årlig for å ta i bruk digitale verktøy.

Utskifting av biler - fornying av bilpark

Når det gjelder fornying av bilparken kan Hjelpemiddelformidlingen benytte seg av låneordningen for elbiler budsjettet på kap. 308 Bydelene - avsetninger helse, eldre og innbyggertjenester.

Velferdsetaten - vedlikehold, inventar og utstyr

Investeringsmidler til indre vedlikehold i rusinstitusjoner med styrket med 5 mill. fra og med 2022. Disse er videreført sammen med årlige midler til fornying av inventar og utstyr.

FO2B Barnevern

Ansvarsområde

Barnevernets arbeid er hjemlet i lov om barnevern. Oslo kommune har et helhetlig ansvar for barnevernet.

Bydelenes barnevernstjenester skal sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling, får nødvendig hjelp, omsorg og beskyttelse til rett tid.

Barnevernstjenestens hovedmålgruppe er barn og unge i alderen 0–18 år, men tiltak og bistand kan fortsette som frivillig hjelpetiltak fram til fylte 25 år.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Ved utgangen av 2023 var det i alt 2 977 barn og unge med tiltak i barnevernet i Oslo. Av disse hadde 1 785 tiltak i familien, mens 1 192 hadde tiltak utenfor hjemmet. Det kom i alt 9 234 meldinger til barnevernstjenestene i Oslo i 2023.

Barnevernet i Oslo skal bidra aktiv i tverrfaglig samarbeid for å gi helhetlige og sammenhengende tjenester for utsatte barn og unge. I arbeidet med Oppvekstreformen og prosjektet “Ungt utenforskap”, er barneverntjenesten en viktig aktør. Som en del av “Ungt utenforskap” styrker byrådet satsingen på sosialagenter på utvalgte skoler.

Det er knapphet på plasser i akutt - og behandlingsinstitusjoner for ungdom, både i Oslo og i landet ellers. Byrådet styrker den kommunale institusjonskapasiteten ved å gjøre en midlertidig akuttinstitusjon permanent og etablere en ny behandlingsinstitusjon. Multisystemisk terapi (MST) etableres som et varig tilbud i Barne- og familieetaten.

Nøkkeltall for FO2B Barnevern	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Netto driftsutgifter pr innbygger 0-24 år - barnevernstjenesten	10 260	10 407	10 564	10 806
Barn med melding	5 766	5 421	4 922	4 932
Andel barn med barneverntiltak ift. innbyggere 0-22/24 år 1)	3,4 %	2,8 %	2,6 %	2,4 %
Antall barn og unge med tiltak 31.12.	3 701	3 427	3 222	2 977
- herav andel barn og unge med tiltak i hjemmet	64 %	63 %	61 %	60 %
Andel av barn med hjelpetiltak med evaluert tiltaksplan - 2. halvår 2)	83 %	80 %	86 %	79 %
Brutto driftsutgifter pr barn (f. 244)	64 466	71 378	80 241	84 165
Brutto driftsutgifter pr barn i opprinnelig familie (f. 251)	49 192	60 829	69 021	77 999
Brutto driftsutgifter pr barn utenfor opprinnelig familie (f. 252)	717 300	695 442	723 979	791 258

1) Fra 2021 kan unge få tiltak fram til fylte 25 år

2) Kilde: Kommunemonitor Bufdir

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Barneverntjenesten skal ha kunnskap om ulike diskrimineringsgrunnlag
		Barneverntjenesten skal tilby alle foreldre som har mistet omsorgen for sine barn oppfølging
	1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Bydelene skal delta i samarbeid om utvikling og implementering av Oslostandard for samarbeid og samordning av tjenester til det beste for barn, unge og deres familier
		Bydelene skal sammen med andre virksomheter i kommunen sikre gjennomføring av kompetansehevende tiltak som fremmer kunnskap og kompetanse blant ansatte om hverandres tjenester, handlingsrom og forpliktelser for samarbeid

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
		Bydelene skal sammen med andre virksomheter i kommunen sørge for lederforankring og formaliserte strukturer for samarbeid på ledernivå i oppfølging og forvaltning av oppvekststrategien
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester	Bydelene skal benytte Nasjonalt forløp for kartlegging og utredning av psykisk, somatisk og seksuell helse, tannhelse og rus i arbeidet med det enkelte barn

FO2C Aktivitetstilbud for barn og unge (SET)

Ansvarsområde

Tilbudene som bydelene organiserer omfatter i første rekke fritidsklubbene, men også tilbud som motorsentre, media- og musikkverksteder og oppsøkende miljøarbeid. I tillegg samarbeider bydelene med ulike institusjoner om kultur- og idrettstiltak. Dette omtales under Kultur og næring. Ferie- og deltidsjobber er en viktig del av tilbudet til unge.

SaLTo er samarbeidsmodellen til Oslo kommune og Oslo politidistrikt for å forebygge rusbruk og kriminalitet blant barn og unge, samt forebygge hatkriminalitet og voldelig ekstremisme. Arbeidet er nært knyttet til fritidstilbudene for barn og unge. Bydelene koordinerer arbeidet gjennom egne SaLTo-koordinatorer. Se også Kriminalitetsforebygging blant ungdom.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Alle bydeler har fritidstilbud i nærmiljøene, som er viktige bidrag til gode oppvekstsvilkår for barn og unge. Fritidstilbudene bidrar til det rus- og kriminalitetsforebyggende arbeidet.

Barn og unges medvirkning er avgjørende for utviklingen av tilbud og tiltak som påvirker dem. På oppdrag fra Oslo kommune arrangerer UngOrg årlig en ungdomshøring for unge i alderen 12-19 år.

Det er i dag rundt 60 kommunale barne- og ungdomstiltak spredt på kommunens 15 bydeler. Tilbudene er i hovedsak gratis. Bydelene skal sørge for at medarbeiderne har tilstrekkelig kompetanse til å ivareta utsatte barn og unge.

Byrådet vil som en del av satsingen for å motvirke ungt utenforskap, innføre en fritidskortordning som skal sikre at alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes inntekt, kan delta på fritidsaktiviteter.

I 2024 søkte om lag 8 000 en feriejobb gjennom bydelene. Av disse fikk rundt 4 000 unge tilbud om en ferie- eller deltidsjobb gjennom året. Satsingen er videreført. Byrådets ambisjon er å øke antallet jobber og har invitert næringslivet til et samarbeid om deling av lønnsutgifter. Bydelene

skal følge opp samarbeidet, og legge til rette for at flere arbeidsgivere bidrar.

I tråd med russtrategien er byrådets ambisjon en forebyggingsoffensiv og tidlig innsats når rusproblemer oppstår. Bydelene tilbyr hasjavvenningsprogram, og Ung-til-ung metodikken om rus og rusproblemer iverksettes i flere bydeler.

Funksjonsområde 2C Aktivitetstilbud barn og unge	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Registrert barne- og ungdomskriminaliteten, antall anmeldelser, mistenkte 10-17 år blant 1000 innbyggere. 1)	34,5	31,4	32,6	48,8
Ferie- og deltidsjobber unge i regi av bydelene 2)	2 477	3 100	4 000	4 400
Unge som har fått hjelp ved Ungdom og rus på Legevakten 3)	418	493	664	603
Antall unge på hasjavvenningskurs arrangert av bydelen og Uteseksjonen 4)	185	248	204	183

1) Kilde: Oslo politidistrikt

2) Kilde: Bydelenes årsrapporter

3) Kilde: Helseetaten

4) Kilde: Bydelene og Velferdsetaten

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Bydelene skal tilby fritidstilbud til barn og unge i alderen 10-18 år
		Bydelene skal legge til rette for at barn og unge får medvirke i alle tiltak som påvirker barn og unge
		Bydelene skal bidra og legge til rette for rusfrie oppvekstmiljø
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Flere deltar i arbeidsliv eller opplæring	Bydelene skal tilrettelegge for og tilby jobb til ungdom
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester	Bydelene skal bidra til å forebygge rus og kriminalitet blant barn og unge gjennom SaLT-to-modellen
		Bydelene skal gi utsatte ungdom tett oppfølging som kan bidra til et liv uten rus og kriminalitet

FO4A Sosiale tjenester

Ansvarsområde

NAV-kontorene har ansvar for å yte sosiale tjenester. Kontorene drives sammen med staten representert ved NAV Oslo. Lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen (Sosialtjenesteloven) regulerer det kommunale ansvaret og oppgavene som NAV-kontoret skal utføre eller medvirke til, og inngår i kommunens ansvar for å yte velferdstjenester. Formålet med loven er å bedre levekårene for vanskeligstilte, bidra til sosial og økonomisk trygghet, fremme overgang til arbeid, sosial inkludering og aktiv deltagelse i samfunnet. I Oslo er også det meste av arbeidet knyttet til flyktninger lagt til NAV-kontoret.

Sosialtjenesteloven representerer et siste sikkerhetsnett innenfor velferdstjenestene. Den gir NAV et særlig ansvar for å fange opp og bidra til å løse sosiale problemer. Tjenestene skal være tilgjengelige for alle som trenger dem, uavhengig av om de tar kontakt digitalt, på telefon eller ved fremmøte. Det boligsosiale arbeidet i kommunen skal bidra til at flere kan bo i gode boliger og i trygge bomiljøer. Bydelenes boligsosiale arbeid omfatter blant annet fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte, bomiljøtiltak, individuell oppfølging med tjenester, tiltak som hjelper den enkelte til å mestre boforholdet og beholde boligen, og saksbehandling av kommunens økonomiske boligvirkemidler som startlån og bostøtte.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Arbeid

Arbeid er avgjørende for å unngå fattigdom. Levekårsforskjellene øker, og den generelle prisstigningen i samfunnet har medført at flere trenger økonomisk støtte.

Barnefamilier er spesielt sårbare, og mange barn lever i lavinntektshusholdninger. Unge er en prioritert gruppe for tiltak innen arbeid, utdanning og kvalifisering. Ungdomsgarantien skal sikre at de som trenger tett oppfølging skal få det så lenge det er behov for det.

Rus

Bydelene skal bidra til omstillingen på rusfeltet ved å legge til rette for helseorientert hjelp i lokalmiljøet, med vekt på aktiviteter og arbeid, egen bolig med bo-oppfølging og bomiljøarbeid. Byrådet opprettholder særskilte tildelinger til bydelene på rusfeltet.

I 2023 døde 52 personer av overdoser i Oslo. Tendensen er stabil, men fortsatt for høy. Oslo skal delta i en nasjonal pilot om rusmiddelanalysetjenester i regi av Helsedirektoratet. Byrådets mål er at dødelige urenheter i større grad kan bli oppdaget.

Boligsosialt arbeid

Kommunens kartlegging av vanskeligstilte på boligmarkedet viser en underdekning av boliger til flere målgrupper, især samlokaliserte boliger til personer med rusproblemer eller samtidige rus- og psykisk helseproblemer.

I revidert budsjett 2024 bevilget byrådet midler til oppstart av tre boligprosjekter, et prosjekt med boliger til flyktninger og to prosjekter med samlokaliserte boliger til personer med rus- og psykisk helseproblemer. Byrådet setter av midler til etablering av flere boliger til målgruppen.

Antallet personer i midlertidig botilbud mer enn doblet seg fra 2019. Det er særlig utfordrende for bydelene å finne egnede tilbud for unge voksne. Byrådet etablerer derfor et midlertidig botilbud for unge voksne i regi av Velferdsetaten.

Byrådet vil legge til rette for at flere vanskeligstilte skal kunne kjøpe egen bolig gjennom startlånsordningen og det kommunale tilskuddet til etablering. Byrådet vil i 2025 låne inn 1,8 milliarder i startlånmidler. Nye bostøtteordninger for leietakere i kommunale boliger innført fra desember 2022, evalueres i 2024.

Det nasjonale saksbehandlingssystemet for kommunale boliger, Kobo tas i bruk. Det vil bidra til en mer effektiv saksbehandling og en mer brukervennlig tjeneste.

Funksjonsområde 4A Sosiale tjenester	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall mottakere av økonomisk sosialhjelp i løpet av året 1)	20 182	19 515	20 599	22 886
Antall deltakere i kvalifiseringsprogrammet i løpet av året 1)	2 219	2 102	2 150	2 251
Antall deltakere i introduksjonsordningen i løpet av året 1)	1 029	769	1 180	1 782
Andel søknader om økonomisk sosialhjelp behandlet innen 2 uker	88 %	82 %	81 %	81 %
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp - mottagere 25-66 år (måneder)	6,5	6	6	5,2
Gjennomsnittlig stønadslengde økonomisk sosialhjelp - mottakere 18-24 år	4,7	5	4,7	4,2
Andel mottakere med sosialhjelp som viktigste kilde til livsopphold	41,3	40	40	41
Andel sosialhjelpsmottakere med stønad i 6 måneder eller mer	50,2	50	46	39,8
Finansiering kjøp av bolig - andel søknader behandlet innen 1 mnd. 1)	69	72	63	75
Andelen sysselsatte mellom 20-66 år 2)	75,3	77,6	78,5	78,2

1)Kilde: Velferdsetaten

2) Kilde: SSB

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forskjeller i levekår er redusert	Bydelene skal bidra til å identifisere leietakerne i kommunale boliger som er aktuelle for startlån og til at flere gis mulighet til å kjøpe egen bolig
		Bydelene skal følge opp personer som bor i midlertidig botilbud
	1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Bydelene skal sørge for helhetlig oppfølging av utsatte barnefamilier
	1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Bydelene skal følge opp unge i Oppfølgingstjenestens målgruppe og samarbeide med relevante aktører om å få flere til å fullføre videregående opplæring eller komme i arbeid eller i annen kvalifiserende aktivitet
		Bydelenes tjenester til barn og unge skal samarbeide med hverandre og med barn og unge og deres familier, for å gi riktig hjelp til riktig tid
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Flere deltar i arbeidsliv eller opplæring	Bydelene skal tilby kvalifiseringsprogram og andre kompetansehevende tiltak som øker mulighetene for å få og beholde ordinært og relevant arbeid
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester	Bydelene skal bidra til at innbyggere med rus- og/eller psykiske helseutfordringer får tilpassede boliger
		Bydelene skal undersøke og dokumentere opplevd livskvalitet hos personer med rusproblemer som mottar tjenester

FO4B Kvalifiseringsprogram

Budsjettendringene for kvalifiseringsprogram er omtalt under bydelene.

Kvalifiseringsprogrammet, med tilhørende stønad, er et helårig, heltidsprogram for personer med vesentlig nedsatt arbeids- og inntektsevne. Programmet inneholder arbeidsrettede tiltak og andre støttetiltak for å bedre overgangen til arbeid. Bydelene må tilpasse tjenestetilbudet og tilby kvalifiseringsprogram til målgruppen. Målet er å øke andelen deltakere som går over i arbeid eller utdanning.

Midlene som tildeles forventes å dekke et aktivitetsnivå tilsvarende gjennomsnittlig 1 700 deltakere i kvalifiseringsprogram pr mnd. Det vises ellers til omtale under FO4A Sosiale tjenester.

FO4C Mottak og integrering av flyktninger

Ansvarsområde

Bydelene har ansvar for å bosette flyktninger og tilby introduksjonsprogram. Målet med introduksjonsprogrammet er at flyktningene skal få varig tilknytning til arbeid og integreres i det norske samfunnet. Bydelenes NAV-kontor og Oslo Voksenopplæring samarbeider om innholdet i introduksjonsprogrammet. Programmet består av norskopplæring, arbeidsrettede tiltak, opplæring i samfunnskunnskap og kurs i livsmestring. Rettigheter og plikter er forankret i integreringsloven. Flyktninger fra Ukraina har midlertidig kollektiv beskyttelse, mens flyktninger fra andre land har beskyttelse på individuelt grunnlag. Personer med midlertidig kollektiv beskyttelse har rettigheter og plikter hjemlet i et midlertidig kapittel i integreringsloven (kapittel 6A).

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Oslo kommune har de siste tre årene bosatt et rekordhøyt antall flyktninger som følge av det høye antallet flyktninger fra Ukraina som kommer til Norge. I 2022 og 2023 ble det bosatt totalt omtrent 4 000 flyktninger i Oslo. Kommunen er anmodet om å bosette ytterligere 1 650 flyktninger i 2024. Per 30. august 2024 er det bosatt 1 047 flyktninger. Omtrent 74 % av flyktningene som er kommet de siste tre årene er fra Ukraina.

På grunn av stort press i leiemarkedet, har det vært behov for å se på nye innovative løsninger for bosetting av flyktninger. Tidligere institusjonsbygg er tatt i bruk som boliger og det er satt opp større modulbygg på ledige tomter. I overkant av 460 boliger er etablert siden 2022, og det utredes planer for rundt 100-200 flere boliger. Byrådet viderefører arbeidet med å skaffe flere boliger til flyktninger gjennom slike løsninger.

Integrerings- og mangfoldsdirektoratets oversikt for 2023 viser at 40,5 % av flyktningene nasjonalt gikk over til enten arbeid eller en kombinasjon av arbeid og utdanning rett etter introduksjonsprogrammet. I Oslo var tilsvarende andel 38,4 %. Oslo har en litt høyere andel flyktninger som har overgang til kun utdanning, herunder høyere utdanning, videregående opplæring og grunnskoleopplæring, sett i forhold til nasjonalt snitt. Resultater rett etter introduksjonsprogrammet varierer mellom bydelene. Det er et mål å redusere forskjellene mellom bydelene for å sikre et mer likeverdig tilbud.

De siste tre årene har det vært mange regelverksendringer og behov for utviklingsarbeid på flyktningefeltet. Arbeidet med å fortolke og iverksette endringer i integreringsloven koordineres av Velferdsetaten. Velferdsetaten har også en koordinerende rolle ut mot bydelene for å bidra til likeverdig og effektivt arbeid med bosetting og integrering.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forskjeller i levekår er redusert	Bydelene skal bidra til gode boløsninger som legger til rette for økonomisk selvhjelpenhet
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Flere deltar i arbeidsliv eller opplæring	Oslo kommunes virksomheter skal åpne for å ta imot flyktninger i praksis og gi muligheter for ordinært arbeid
		Bydelene skal arbeidsrette introduksjonsprogram og legge til rette for samarbeid med markedscoordinatorer i NAV
	3.2 Det er enkelt å være frivillig i Oslo	Bydelene skal legge til rette for at frivillige organisasjoner, frivillighetssentraler og nærmiljøsentre kan bidra i integreringsarbeidet

FO4D Økonomisk sosialhjelp

Budsjettendringer vedrørende økonomisk sosialhjelp er omtalt under bydelene.

Det er budsjettert med et utgiftsbehov til økonomisk sosialhjelp på 1,8 mrd. i 2025.

Økonomisk sosialhjelp er en midlertidig og sekundær ytelse. Ytelsen skal sees i sammenheng med andre tiltak som kan fremme overgang til arbeid og aktivitet. For at det skal foreligge rett til økonomisk sosialhjelp, må den enkelte ha utnyttet fullt ut alle reelle muligheter til å forsørge seg selv ved arbeid, egne midler eller ved å gjøre gjeldende trygderettigheter eller andre økonomiske rettigheter.

Sosialtjenesteloven legger til grunn at alle søknader om økonomisk stønad skal vurderes individuelt. NAV skal kartlegge behovet til alle medlemmene av husstanden som er omfattet av søknaden. Kravet til individuelle vurderinger gjelder hele søknadsprosessen; fra identifisering av søknader, innhenting av nødvendige opplysninger og saksbehandlingstid, til avgjørelser om hjelpebehov, stønadsnivå, vilkårssetting/aktivitetsplikt, stønadsform og utbetaling.

Mottakere av økonomisk sosialhjelp økte fra om lag 20 660 personer i 2022 til 22 900 personer i 2023. Tall for januar til og med mai 2024, viser at antallet mottakere og utbetalinger per mottaker er økt, sammenliknet med samme periode i 2023. Dyrtid og i særlig grad høye boutgifter samt mottak av et betydelig antall flyktninger er blant det som forklarer utgiftsøkningen.

Personer med omfattende rus-, psykiske- eller sosiale problemer skal motiveres til aktivitet. Ved deltagelse i sysselsettings- eller arbeidstreningstiltak, kan inntil kr 2 500 per måned holdes utenfor ved utmåling av supplerende sosialhjelp. Det skal foretas en konkret og individuell vurdering av den enkeltes situasjon.

Tilskuddsmidler

Tabell Sektorens samlede tilskuddsmidler (beløp i 1 000 kroner)

Kap. nr.	Tilskuddsordning	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Byrådets forslag Sak 1/2025	Sum 2023 -Sak 1/2025
319	Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse- og sosialområdet 1)	153 241	163 299	150 052	466 592
319	Tilskudd til integrerings- og mangfoldstiltak 1)	18 913	20 857	20 609	60 379
319	Tilskudd til akuttovernatting og sanitært tilbud for tilreisende bostedsløse	6 983	7 416	7 650	22 049
319	Tilskudd til krim.foreb. tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner	3 554	5 274	5 450	14 278
319	Tilskudd til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring	5 468	4 307	4 450	14 225
428	Tilskudd til etablering i bolig	85 400	90 300	93 800	269 500
428	Tilskudd til tilpassing av bolig	8 400	9 000	9 400	26 800
428	Tilskudd til tilgjengelighetstiltak 2)	5 300	5 600	-	10 900

1. Inkluderer refordeling av tilbakebetalte tilskudd
2. Det foreslås ikke midler i tilskuddsordningen i 2025

Verbalvedtak

Mottak av flyktninger

Oslo kommune tar imot flyktninger i tråd med IMDIs anmodning.

Kommunale boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller

Funksjonen som operativ bestiller for kommunale boliger til vanskeligstilte, herunder samlokaliserte boliger til personer med samtidige rus og psykisk helseproblemer, på området Sosiale tjenester, overføres til Velferdsetaten fra og med 2025.

Medikamentfrie rehabiliteringstilbud i rusomsorgen (H67/2019)

Temaplanen for Oslo kommunes rusinstitusjoner 2021 – 2030 ble vedtatt av bystyret i 2021. Planen beskriver ulike omstillinger i perioden, samt tjenestekategorier og mandater. Det legges opp til at det i 2030 er 80 plasser i kategorien rusfri rehabilitering, og byrådet foreslår derfor at

verbalvedtak H67/2019 oppheves.

Medikamentfrie rehabiliteringstilbud i rusomsorgen (H67/2019)

Bystyret ber byrådet sørge for at det finnes tilstrekkelig med medikamentfrie rehabiliteringstilbud i rusomsorgen i Oslo kommune.

Øremerkede midler

Øremerkede ikke-overførbare kommunale midler

I tabellen under vises kommunale midler øremerket til konkrete formål, til bruk i 2025 .

Bydelene - avsetninger sosiale tjenester

Prosjekt	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23072500	SET - Kompensasjonsordning uforutsett omfattende barnevern (FO2B)	33 034
23072502	SET - Sosialagenter (FO2B)	8 000
23072501	SET - Kvalitetsreform i barnevernet (FO2B)	6 250
23071201	SET - IKT tiltak (FO4)	13 125
23071101	SET - Levekår bolig og sosiale tjenester (FO4)	11 000
23072113	SET - Senter for jobbaktivitet Mortensrud/jobbsenter for unge (FO2C)	10 000
23071002	SET - Situasjonsbestemte satsinger ungdom (FO2C)	10 000
23071001	SET - Byomfattende ungdomstiltak i bydelene (FO2C)	7 000
23071200	SET - Oppfølging og utviklingstiltak (FO4)	5 341

Kompensasjonsordning omfattende tiltak barnevern (23072500)

Det settes av 33,0 mill. for å kompensere bydeler som får uforutsette omfattende tiltak i barnevernet i løpet av året.

Sosialagenter (23072502)

Det settes av 8 mill. til videreføring av sosialagenter på 8 skoler.

Kvalitetsreform i barnevernet (23072501)

Det settes av 6,3 mill. til oppfølging av arbeidet med kvalitetsreform i barnevernet.

IKT- tiltak (23071201)

Det settes av 13,1 mill. til oppfølging og utvikling av fagsystemene i sosiale tjenester.

Levekår, bolig og sosiale tjenester (23071101)

Det settes av 11,0 mill. til innsats i bydelene som bidrar til å nå målene i budsjettet.

Senter for jobbaktivitet

Det settes av 10 mill. til jobbsenteret på Mortensrud.

Situasjonsbestemte satsinger

Det settes av 10 mill. til situasjonsbestemte satsinger.

Byomfattende ungdomstiltak

Det settes av 7 mill. til byomfattende ungdomstiltak.

Oppfølging- og utviklingstiltak i bydel (23071200)

Det settes av 5,3 mill. til oppfølging- og utviklingstiltak i bydelene.

Byomfattende tiltak - avsetninger sosiale tjenester

Prosjekt	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23712502	SET - Fritidskort	25 000
23712500	SET - Tiltak på rusfeltet	16 000
23711000	SET - Spir AS, overføring	12 215
23711100	SET - Oppfølging og utviklingstiltak	7 382
23711002	SET - Tiltak på mangfoldsfeltet	2 100
23712501	SET - Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk - rusmiddelanalysetjenester	2 000
23712400	SET - Frivillighetsmelding - tiltak	1 000

Fritidskort (23712502)

Det settes av 25 mill. i 2025, 50 mill. i 2026, 75 mill. i 2027 og 100 mill. i 2028 til innfasing av ordning med fritidskort.

Tiltak på rusfeltet (23712500)

Det settes av 16 mill. årlig til tiltak på rusfeltet rettet personer med alvorlige rusproblemer. Midlene som avsettes har sammenheng med revidert budsjett 2024 og legevaktfunksjon for sårbare i sentrum. Sentrumsmottaket opphørte 1.9.2024.

Spir Oslo (23711000)

Spir Oslo AS er en arbeids- og inkluderingsbedrift som gir tilbud innenfor avklaring, kartlegging, karriereveiledning, arbeidstrening og fagbrev innenfor en rekke fagområder. Selskapet er heleid av Oslo kommune og samarbeider med NAV. Det settes av 12,2 mill. i tilskudd til Spir Oslo i 2025. Spir Oslo AS gis mulighet til å kreve egenbetaling av virksomhetene.

Oppfølging- og utviklingstiltak - etater og byomfattende tiltak (23711100)

Det settes av 7,4 mill. til oppfølgings- og utviklingstiltak som skal bidra til å nå målene for Sosiale tjenester.

Tiltak på mangfoldsfeltet (23711002)

Det settes av 2,1 mill. til tiltak på mangfoldsområdet.

Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk - rusmiddelanalysetjenester (23712501)

Det settes av 2 mill. til rusmiddelanalysetjenester i 2025 og 4 mill. årlig fra 2026.

Frivillighetsmeldingen

Det settes av 1 mill. til oppfølging av frivillighetsmeldingen.

Kriminalitetsforebyggende tiltak

Prosjekt	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23620001	SET - Kriminalitetsforebyggende tiltak	11 824
23622400	SET - Ungdomsoppfølging og ungdomsstraff	4 000

Prosjekteringsmidler sosiale tjenester

Prosjekt	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23751000	SET - Prosjekteringsmidler	984

Øremerkede overførbare kommunale midler

I tabellen under vises kommunale midler øremerket til konkrete formål, til bruk i 2025. Dersom midlene ikke er benyttet i 2025, kan de overføres til neste budsjettår til bruk for samme formål.

Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger sosiale tjenester

Prosjekt	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23022500	SET - Bosettingstilskudd flyktninger år 1 (FO4)	121 800
23022500	SET - Bosettingstilskudd flyktninger år 1 (FO4)	52 200
23022501	SET - Tilskudd til flyktninger UTD/UDE (FO4)	20 250
23022502	SET - Tilskudd til flyktninger årgang 2-5 (FO4)	177 451

Bosettingstilskudd flyktninger år 1

Oslo bosetter flyktninger i tråd med det antall flyktninger kommunen anmodes om å bosette. Bosettingstilskudd avsettes ut fra bosetting av 1 000 flyktninger og inntil 160 selvbosettere i 2025. Bosettingstilskuddet fordeles til bydelene med 0,150 mill. pr bosatt flyktning, 0,105 mill. til sosiale tjenester og 0,045 mill. til økonomisk sosialhjelp.

Det settes av midler til dekning av utgifter på utdanningsfeltet med kr 25 000 pr bosatte flyktning år 1 og ut fra en forutsetning om bosetting av inntil 1 160 flyktninger inkludert familiegjenforente i 2025. Driftsrammen til Utdanningsetaten tar høyde for inntil 350 flyktninger.

Tilskudd til flyktninger årgang 2-5

Det settes av midler ut fra at flyktninger som er bosettes blir boende hele tilskuddsperioden (5 år). Midlene fordeles til bydelene og UTD ifht boende i tilskuddsperioden.

Tilskudd til frivillige og ideelle på helse- sosial og mangfoldsområdet, tilskudd kriminalitetsforebyggende tiltak

Prosjekt	Tilskuddsordning	Beløp i 1 000
23192200	Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse- og sosialområdet 1)	150 052
23192201	Tilskudd til integrerings- og mangfoldstiltak 1)	20 609
23192202	Tilskudd til akuttovernatting og sanitærbud for tilreisende bostedsløse	7 650
23192203	Tilskudd til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring	4 450
23192204	Tilskudd til kriminalitetsforebyggende tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner	5 450

1. Inkluderer refordeling av tilbakebetalte tilskudd

Tilskuddsordninger bolig

Prosjekt	Tilskuddsordning	Beløp i 1 000
24280130	Tilskudd til etablering i bolig	93 800
24280100	Tilskudd til tilpassing av bolig	9 400

Spir AS

Prosjekt	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23751000	SET - Spir AS, overføring	12 215

Velferdsetaten (SET)

Ansvarsområde

Velferdsetaten (VEL) gir byomfattende tjenester på helse- og sosialområdet som supplerer bydelenes tjenestetilbud.

Velferdsetaten er kommunens fagetat på rusfeltet. Etatens omfattende tjenestetilbud inkluderer blant annet spesialiserte bolig- og institusjonstilbud, lavterskel helsehjelp, brukerrom, og forebyggende og oppsøkende arbeid overfor utsatte grupper. Etaten koordinerer også kommunens innsats i sentrumsarbeidet, og koordinerer kommunens rus- og kriminalitetsforebyggende arbeid rettet mot ungdom i SaLTo-samarbeidet.

Velferdsetaten har ansvar for oppgaver innen arbeidsfeltet, herunder drift av Program for inkluderende rekruttering, egne arbeidsrettede tiltak, utarbeidelse av faglige innspill og analyser innenfor arbeidsfeltet og sosiale tjenester. Etaten understøtter NAV-kontorene gjennom kompetansetiltak. Velferdsetaten har et koordineringsansvar for kommunens arbeid på mangfolds- og integreringsområdet som innebærer byomfattende oppgaver ved bosetting og integrering av flyktninger, samt å være en kompetanseenhet for kommunen på mangfoldsfeltet.

Velferdsetaten gir faglig støtte til bydelenes boligsosiale arbeid, i tillegg til forvaltningsoppgaver knyttet til oppfølgingen av kommunens startlånsp portefølje, bostøtte og boligtilskudd.

Velferdsetaten forvalter tilskuddsordninger innenfor helse-, sosial-, integrerings- og mangfoldsområdet, og har ansvar for anskaffelser av helse- og sosialtjenester på vegne av bydelene. Etaten er faglig sekretariat for Oslo kommunes klagenemnd og Klagenemnda for transportsaker for forflytningshemmede.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Byrådet arbeider med en handlingsplan for rusfeltet i Oslo, som vil bli fremmet for bystyret i 2025. Handlingsplanen skal omfatte forebyggende og skadereduserende innsatsområder og tiltak, mot problematisk bruk av alkohol og illegale rusmidler.

Bydelenes etterspørsel etter rusinstitusjonsplasser er fortsatt synkende. Det er ledig kapasitet på institusjoner med rusfrie plasser, men for få rusinstitusjonsplasser og boliger til innbyggere med komplekse og sammensatte lidelser, og ventetid ved omsorgsinstitusjonene.

Byrådet vedtar en revidert Handlingsplan for Oslo kommunes rusinstitusjoner for 2025 for å fortsette tilpasningen av rusinstitusjonstilbudet til etterspørsel og behov.

Byrådet har ved avviklingen av Sentrumsmottaket styrket Prindsen mottakssenter med lege og sykepleiere på hverdager frem til klokken 22.00, ulike transportløsninger for å komme seg til Legevakten på Aker, og løsninger for å komme i kontakt med Legevakten uten å reise til Aker.

I 2023 døde 52 personer av overdoser i Oslo. Tendensen er stabil, men fortsatt for høy. I 2025 vil Oslo kommune sammen med andre storbyer delta i en nasjonal pilot om rusmiddelanalysetjenester i regi av Helsedirektoratet. Byrådets mål er at dødelige urenheter kan bli oppdaget.

Mange kommunale virksomheter har utfordringer med å rekruttere medarbeidere med riktig kompetanse. Gjennom Program for inkluderende rekruttering bidrar Velferdsetaten til å utvikle nye løsninger, blant annet gjennom prosjekter for oppgavedeling.

Den toårige prøveperioden med en sentral bestillerenhet for boliger til vanskeligstilte innenfor ansvarsområdet til sosiale tjenester er evaluert. Evalueringen viser at sentraliseringen har hatt en positiv effekt på igangsettelse av prosjekter for samlokaliserte boliger, men det er samtidig utfordrende at operative oppgaver ligger til byrådsavdelingen. Byrådet overfører derfor rollen som operativ bestiller til Velferdsetaten. Rollene som overordnet bestiller vil fortsatt tilligge byrådsavdelingen.

Gjennom EXIN-modellen får unge voksne hjelp til å finne en vei ut av kriminelle nettverk og gjenger. Prosjektet hadde stor pågang i 2023, og er fra 2024 etablert som et varig tiltak. I revidert budsjett 2024 er prosjektet styrket med midler til et to-årig forsøk for yngre personer.

Velferdsetaten bistår bydeler og etater med å ivareta vernet mot diskriminering av ansatte og brukere av kommunale tjenester, og med å understreke mangfold som et lederansvar på alle nivåer i kommunen. Alle virksomhetene skal følge opp tiltak mot hat, fordommer og diskriminering på sine områder i handlingsplanene «Ord betyr noe - mot hatefulle ytringer og holdninger» og «Stolt og fri for kjønns- og seksualitetsmangfold».

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Forskjeller i levekår er redusert	Bistå bydelene i arbeidet med oppfølging av personer som har lange opphold i midlertidig botilbud (VEL)
	1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Bidra til økt kompetanse i bydelene om saksbehandling av søknader om startlån (VEL)
	1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Etaten skal sammen med andre virksomheter i kommunen sikre gjennomføring av kompetansehevende tiltak som fremmer kunnskap og kompetanse blant ansatte om hverandres tjenester, handlingsrom og forpliktelser for samarbeid
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.2 Det er enkelt å være frivillig i Oslo	Bidra i arbeidet med å forbedre Oslo kommunes nettsider for tilskudd (VEL)
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by	Systematisere arbeidet for å øke kompetansen om inkluderende rekruttering og mangfoldsledelse i kommunens virksomheter (VEL) Bidra til kompetanse om likeverdige tjenester, inkluderende arbeidsmiljø og holdningsskapende innsats mot hatefulle ytringer og holdninger i kommunens virksomheter (VEL)
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggere med rusutfordringer møter helhetlige og kunnskapsbaserte tjenester	Bidra til fremskaffelse av flere boliger til vanskeligstilte gjennom etablering av operativ bestillerfunksjon (VEL) Videreføre det overdoseforebyggende arbeidet i samarbeid med bydelene med intensjon om å nå andre grupper som lever liv med risiko for overdose og overdosedød (VEL) Gjennomgå nåværende bygningsmasse med tanke på behov for rusinstitusjonsplasser fremover (VEL)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	895 452	895 452	895 452	895 452
Vedtak forrige periode				
Bakhagen Prindsen åpen hele året	0	-4 000	-4 000	-4 000
Generell rammereduksjon Velferdsetaten (kap. 315)	-3 705	-10 701	-17 897	-17 897
Kompensasjon for redusert etterspørsel rusinstitusjonsplasser	-25 000	-25 000	-25 000	-25 000
Omstilling rusfeltet - forventet utgiftsreduksjon	-20 000	-20 000	-20 000	-20 000
Sum Vedtak forrige periode	-48 705	-59 701	-66 897	-66 897
Vedtak forrige periode	-48 705	-59 701	-66 897	-66 897
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	846 747	835 751	828 555	828 555

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	40 220	40 220	40 220	40 220
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	40 220	40 220	40 220	40 220
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-9 686	-9 686	-9 686	-9 686
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-9 686	-9 686	-9 686	-9 686
Justering for oppgaveendringer mellom sektorer				
Boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller, varig tiltak (kap.315)	2 600	2 600	2 600	2 600
Overføring av oppgaver til Velferdsetaten på mangfoldsfeltet (kap.315)	1 500	1 500	1 500	1 500
Sum Justering for oppgaveendringer mellom sektorer	4 100	4 100	4 100	4 100
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Velferdsetaten	-13 500	-30 019	-30 019	-37 288
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-13 500	-30 019	-30 019	-37 288
Spesifiserte rammeendringer				
Døgnovernatting - eget tilbud for unge voksne	3 000	3 000	3 000	3 000
Styrket omstilling på rusfeltet	13 500	5 000	5 000	5 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	16 500	8 000	8 000	8 000
Endringer	-2 586	-27 605	-27 605	-34 874
Ramme 2025-2028	884 381	848 366	841 170	833 901

Vedtak forrige periode

Bakhagen Prindsen åpen hele året

Bakhagen ved Prindsen mottakssenter har de siste årene holdt åpen i sommerhalvåret som en del av mottakstilbudet. I Tilleggsinnstillingen til Budsjett 2024 ble det satt av 4 mill. i 2024 og tilsvarende i 2025 for å prøve ut å holde bakhagen ved Prindsen mottakssenter åpen hele året. Midlene er øremerket.

Generell rammereduksjon Velferdsetaten (kap. 315)

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 3,7 mill. i 2025 økende til 17,9 mill. i 2027.

Kompensasjon for redusert etterspørsel rusinstitusjonsplasser

Velferdsetaten har i 2023 og 2024 vært kompensert for inntektsbortfall som følge av lavt belegg i enkelte rusinstitusjoner.

Omstilling rusfeltet - forventet utgiftsreduksjon

I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en utgiftsreduksjon på 20 mill. fra 2025. Reduksjonen i utgifter knytter seg til omstilling på rusfeltet med vridning fra institusjonsbasert til hjemmebasert omsorg med bo oppfølging i bydel.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Justering for oppgaveendringer mellom sektorer

Boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller, varig tiltak (kap.315)

Bestillerfunksjon med sentral operativ bestiller etableres permanent. Midler tilsvarende to årsverk overføres til Velferdsetaten.

Bestillerfunksjonen skal bidra til, og støtte bydelene i arbeidet med å fremskaffe flere boliger til vanskeligstilte.

Overføring av oppgaver til Velferdsetaten på mangfoldsfeltet (kap.315)

Velferdsetaten har koordineringsansvar for kommunens arbeid på mangfolds- og integreringsområdet og er kommunens kompetanseenhhet på mangfoldsfeltet. Etaten styrkes med 1,5 mill. årlig for oppgaver knyttet til dette.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Velferdsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 13,5 mill. i 2025 økende til 37,3 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 17,2 mill. i 2025 økende til 55,2 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Døgnovernatting - eget tilbud for unge voksne

Siden 2019 har antallet personer i midlertidig botilbud mer enn doblet seg. Bydelene melder om behov for økt kapasitet på midlertidig botilbud for personer som er uten fast bosted. Det er utfordrende å finne egnede tilbud for unge voksne. Disse er særlig utsatt når de er uten fast bosted og det er viktig at midlertidig botilbud til denne gruppen er av god kvalitet. Byrådet etablerer et midlertidig botilbud med inntil 30 plasser for unge voksne i regi av Velferdsetaten. Botilbudet er kostnadsberegnet til 14 mill. I alt 11 mill. dekkes gjennom kjøp/salg med bydelene. Grunnfinansiering gis med 3 mill. årlig.

Styrket omstilling på rusfeltet

Byrådet styrker omstillingen på rusfeltet med 13,5 mill. i 2025 og 5 mill. årlig fra 2026.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	981 537	934 911	985 751
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	219 170	251 511	238 957
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	232 090	324 571	336 774
Overføringsutgifter	147 284	127 725	130 373
Finansutgifter	8 316	0	0
Sum Driftsutgifter	1 588 397	1 638 718	1 691 855
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-443 130	-548 204	-606 559
Refusjoner	-136 805	-113 122	-117 534
Overføringsinntekter	-113 144	-81 940	-83 381
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 331	0	0
Sum Driftsinntekter	-695 409	-743 266	-807 474
Sum	892 988	895 452	884 381

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
315	Velferdsetaten (SET)	112019	Velferdsetaten - vedlikehold, inventar og utstyr	5 000	5 000	5 000	5 000
Totalsum				5 000	5 000	5 000	5 000

Velferdsetaten - vedlikehold, inventar og utstyr

Investeringsmidler til indre vedlikehold i rusinstitusjoner med styrket med 5 mill. fra og med 2022. Disse er videreført sammen med årlige midler til fornying av inventar og utstyr.

Klimaprofil

Virksomheten har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Kommunale boliger til vanskeligstilte - operativ bestiller

Funksjonen som operativ bestiller for kommunale boliger til vanskeligstilte, herunder samlokaliserte boliger til personer med samtidige rus og psykiske helseproblemer, på området Sosiale tjenester, overføres til Velferdsetaten fra og med 2025.

Medikamentfrie rehabiliteringstilbud i rusomsorgen (H67/2019)

Temaplanen for Oslo kommunes rusinstitusjoner 2021 – 2030 ble vedtatt av bystyret i 2021. Planen beskriver ulike omstillinger i perioden, samt tjenestekategorier og mandater. Det legges opp til at det i 2030 er 80 plasser i kategorien rusfri rehabilitering, og byrådet foreslår derfor at verbalvedtak H67/2019 oppheves.

Medikamentfrie rehabiliteringstilbud i rusomsorgen (H67/2019)

Bystyret ber byrådet sørge for at det finnes tilstrekkelig med medikamentfrie rehabiliteringstilbud i rusomsorgen i Oslo kommune.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging (SET)

Ansvarsområde

Tilskuddsordninger innen helse-, sosial og mangfold, kriminalitetsforebygging budsjetteres samlet på dette kapittelet. Velferdsetaten forvalter tilskuddsordningene.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	197 504	197 504	197 504	197 504
Vedtak forrige periode				
Tilskudd til frivillige og ideelle, helse- sosial og mangfoldsområdet	-35 000	-35 000	-35 000	-35 000
Tilskuddsmidler bevilget i bystyret	-15 575	-15 575	-15 575	-15 575
Sum Vedtak forrige periode	-50 575	-50 575	-50 575	-50 575
Vedtak forrige periode	-50 575	-50 575	-50 575	-50 575
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	146 929	146 929	146 929	146 929
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	4 702	4 702	4 702	4 702
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	4 702	4 702	4 702	4 702
Spesifiserte rammeendringer				

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Frivillighet - tilskuddsramme helse- sosial, integrerings- og mangfoldsområdet (kap.319)	35 000	0	0	0
Sum Spesifiserte rammeendringer	35 000	0	0	0
Endringer	35 000	0	0	0
Ramme 2025-2028	186 631	151 631	151 631	151 631

Vedtak forrige periode

Tilskudd til frivillige og ideelle, helse- sosial og mangfoldsområdet

I økonomiplan for 2023-2026 er tilskuddsrammen innen helse- sosial, integrering og mangfold redusert med 35 mill. sammenlignet med Sak 1 2023. Byrådet økte tilskuddsrammen med 35 mill. i 2024.

Tilskuddsmidler bevilget i bystyret

Bystyrets påplussinger i forbindelse med behandling av budsjett 2024 med i alt 15,6 mill. ble bevilget for 2024.

Spesifiserte rammeendringer

Frivillighet - tilskuddsramme helse- sosial, integrerings- og mangfoldsområdet (kap.319)

I tidligere vedtatt økonomiplan (2024-2027) er tilskuddsrammen på helse- sosial og mangfoldsområdet redusert fra 2024 til 2025. Byrådet legger inn 35 mill. i 2025 og styrker dermed tilskuddsrammen sammenlignet med Sak 1 2024.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	1 112	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	408	0	0
Overføringsutgifter	241 320	197 504	186 631
Sum Driftsutgifter	242 840	197 504	186 631
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-112	0	0
Refusjoner	-51 530	0	0
Overføringsinntekter	-3 538	0	0
Sum Driftsinntekter	-55 180	0	0
Sum	187 660	197 504	186 631

Tilskuddsmidler

Tabell: Tilskuddordninger frivillige og ideelle organisasjoner mm.

Kap.	Tilskuddsordning	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Forslag 2025
319	Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse- og sosialområdet 1)	153 241	163 299	150 052
319	Tilskudd til integrerings- og mangfoldstiltak 1)	18 913	20 857	20 609
319	Tilskudd til akuttovernatting og sanitærbud for tilreisende bostedsløse	6 983	7 416	7 650
319	Tilskudd til krim.foreb. tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner	3 554	5 274	5 450
319	Tilskudd til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring	5 468	4 307	4 450

1. Inkluderer refordeling av tilbakebetalte tilskudd

Øremerkede midler

Prosjektnummer	Tilskuddsordning	Beløp i 1 000
23192200	Tilskudd til frivillige og ideelle organisasjoner på helse- og sosialområdet 1)	150 052
23192201	Tilskudd til integrerings- og mangfoldstiltak 1)	20 609
23192202	Tilskudd til akuttovernatting og sanitærbud for tilreisende bostedsløse	7 650
23192203	Tilskudd til tiltak for likestilling og kvinnefrigjøring	4 450
23192204	Tilskudd til krim.foreb. tiltak i regi av frivillige og ideelle organisasjoner	5 450

1. Inkluderer refordeling av tilbakebetalte tilskudd

Trygdeordninger (SET)

Ansvarsområde

Ordningene gjelder primært kommunalt frikort.

Utgiftene reguleres i Forskrift om tildeling av kommunalt frikort, Oslo kommune, fastsatt av bystyret 13.06.2012.

Frikortordningen sikrer at personer med inntekt tilsvarende eller mindre enn folketrygdens

minsteytelse kan benytte seg av helsetjenester. Gjennom frikortet dekkes egenandel på medisiner, legekonsultasjon mv. for alders- uføre-, etterlattepensjon og for personer med tjenestepensjon regulert i særlov.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	6 624	6 624	6 624	6 624
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	6 624	6 624	6 624	6 624
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Trygdeordninger - økt utgift frikort (kap.350)	3 000	0	0	0
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	3 000	0	0	0
Endringer	3 000	0	0	0
Ramme 2025-2028	9 624	6 624	6 624	6 624

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Trygdeordninger - økt utgift frikort (kap.350)

Det innarbeides 3 mill. i 2025 for økte utgifter i ordningen med frikort.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 375	199	199
Overføringsutgifter	7 795	6 425	9 425
Sum Driftsutgifter	9 170	6 624	9 624
Sum	9 170	6 624	9 624

Barne- og familieetaten (SET)

Ansvarsområde

Barne- og familieetaten (BFE) er fagetat for barnevernet i Oslo. BFE sørger for plasser i barnevernsinstitusjoner og spesialiserte fosterhjem, samt kvalitetskontroll og godkjenning av disse. Etaten rekrutterer og veileder fosterhjem, drifter to arenafleksible team, og håndterer saker for Barneverns- og helsenemnda.

Som fagetat for barnevernet i Oslo, støtter BFE bydelene med kunnskap og kompetanseutvikling og samarbeider om utviklingsarbeid. Videre tilbyr etaten også avlastningstiltak for barn og unge med funksjonsnedsettelse og ivaretar barnevernstjenestens oppgaver utenom ordinær åpningstid gjennom Barnevernsvakten.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Barne- og familieetaten arbeider kontinuerlig med å videreutvikle barnevernets tjenestetilbud i henhold til bydelenes behov. BFE tilbyr kompetansehevende tiltak for ansatte i bydelsbarnevernet, og bistår bydelene med implementering av ulike nasjonale føringer og retningslinjer.

De to siste årene har det vært kapasitetsmangler på akutt- og behandlingsinstitusjoner både nasjonalt og i Oslo. BFE bruker private aktører for å supplere kommunal portefølje, men det er lite kapasitet også i det private markedet. Byrådet styrker institusjonskapasiteten i BFE ved å gjøre Ringen akuttinstitusjon til et varig tiltak, og bevilger midler til oppstart av en ny behandlingsinstitusjon. I tillegg videreføres delvis rammefinansiering av BFEs omsorgs- og behandlingsinstitusjoner. Multisystemisk terapi (MST) er et behandlingstilbud for familier med ungdom i alderen 12-18 år som har alvorlige atferdsvansker. MST har lenge vært etterspurt i bydelsbarnevernet. Tiltaket etableres på varig basis fra 2025.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Samarbeid med bydelene om videreutvikling av hjelpetiltak og institusjonstilbud (BFE)
	1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Rekruttere, lære opp og veilede et tilstrekkelig antall fosterhjem og familiehjem tilknyttet institusjon (BFE) Etaten skal sammen med andre virksomheter i kommunen sikre gjennomføring av kompetansehevende tiltak som fremmer kunnskap og kompetanse blant ansatte om hverandres tjenester, handlingsrom og forpliktelser for samarbeid

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	303 096	303 096	303 096	303 096
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten (kap. 360)	-232	-6 635	-11 594	-11 594
Videre finansiering av akuttinstitusjon	-10 900	-10 900	-10 900	-10 900
Sum Vedtak forrige periode	-11 132	-17 535	-22 494	-22 494
Vedtak forrige periode	-11 132	-17 535	-22 494	-22 494
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	291 964	285 561	280 602	280 602
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	18 567	18 567	18 567	18 567
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	18 567	18 567	18 567	18 567
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-6 321	-6 321	-6 321	-6 321
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-6 321	-6 321	-6 321	-6 321
Justering for engangstiltak				
Styrket barnevern - nytt fagsystem (til erstatning for Birk)	2 000	0	0	0
Sum Justering for engangstiltak	2 000	0	0	0
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Barne- og familieetaten	-5 000	-16 258	-16 258	-21 212
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-5 000	-16 258	-16 258	-21 212
Spesifiserte rammeendringer				
Birk - driftstiltak	1 400	1 400	1 400	1 400
Styrket barnevern - delvis rammefinansiering av omsorgs- og behandlingsinstitusjoner i Barne- og familieetaten	28 700	28 700	28 700	28 700
Styrket barnevern - flere behandlingsplasser	22 200	10 500	10 500	10 500
Styrket barnevern - Ringen akuttinstitusjon, varig tiltak	10 900	10 900	10 900	10 900
Ungt utenforskap - flere hjelpetiltak i barnevernet MST	1 000	1 000	1 000	1 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	64 200	52 500	52 500	52 500
Endringer	54 879	29 921	29 921	24 967
Ramme 2025-2028	365 410	334 049	329 090	324 136

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Barne- og familieetaten (kap. 360)

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2025 økende til 11,6 mill. i 2027.

Videre finansiering av akuttinstitusjon

I revidert budsjett 2023 ble det bevilget 10 mill. til en ny, midlertidig akuttinstitusjon i Barne- og familieetaten. Akuttinstitusjonen (Ringen) er finansiert ut 2024.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Justering for engangstiltak

Styrket barnevern - nytt fagsystem (til erstatning for Birk)

Det innarbeides 2 mill. i 2025 til forberedende arbeid knyttet til anskaffelse av nytt fagsystem til erstatning for Birk.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Barne- og familieetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 5 mill. i 2025 økende til 21,2 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 5,2 mill. i 2025 økende til 32,8 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Birk - driftstiltak

Etaten styrkes med 1,4 mill. årlig for å sikre så stabil drift av fagsystemet Birk som mulig.

Styrket barnevern - delvis rammefinansiering av omsorgs- og behandlingsinstitusjoner i Barne- og familieetaten

Barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg, til rett tid. Større stabilitet i institusjonstilbudet er et ledd i dette. Byrådet viderefører styrkingen fra revidert budsjett 2024. Etaten tilføres 28,7 mill. årlig fra og med 2025. Styrkingen skal bidra til delvis rammefinansiering av Barne- og familieetatens omsorgs- og behandlingsinstitusjoner. Det trekkes ut 8,7 mill. fra bydelene. Netto kostnad for bykassen er 20 mill.

Styrket barnevern - flere behandlingsplasser

Forebygging av barne- og ungdomskriminalitet er en viktig del av innsatsen mot Ungt utenforskap. Det er et økende behov for behandlingsinstitusjoner for ungdom som har utfordringer med rus, kriminalitet og utagerende atferd. Byrådet foreslår derfor å opprette en ny behandlingsinstitusjon med 3 plasser for ungdom med alvorlige atferdsutfordringer som rus og kriminalitet. Med det vil Oslo ha i alt 8 plasser i kommunal regi.

Styrket barnevern - Ringen akuttinstitusjon, varig tiltak

Ringen akuttinstitusjon for ungdom ble opprettet som et midlertidig tiltak i revidert budsjett for 2023. Det er bevilget midler til drift ut 2024. Byrådet er opptatt av at barn og unge i sårbare livssituasjoner skal få nødvendig hjelp og omsorg. Byrådet viderefører derfor Ringen akuttinstitusjon med 3 plasser på varig basis.

Ungt utenforskap - flere hjelpetiltak i barnevernet MST

Byrådet har satt i gang et prosjekt om ungt utenforskap med mål om at unge mellom 12 og 24 år som står i fare for å falle utenfor, eller som står utenfor jobb eller utdanning, skal fanges opp og få den hjelpen de trenger. Som et ledd i denne satsingen etableres Multisystemisk terapi (MST) på

varig basis. MST er et behandlingstilbud for familier med ungdom i alderen 12-18 år som har alvorlige atferdsvansker, etterspurt av bydelene. Tiltaket som har en kapasitet på 12 plasser er kostnadsberegnet til 9 mill. Det er innarbeidet 1 mill. i grunnfinansiering, resten dekkes gjennom kjøp/salg med bydelene.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	654 183	700 576	730 738
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	86 479	102 988	171 580
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	20 815	49 870	50 955
Overføringsutgifter	14 621	8 951	9 239
Finansutgifter	2 424	0	0
Sum Driftsutgifter	778 522	862 385	962 512
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-242 178	-100 425	-120 342
Refusjoner	-194 892	-458 864	-476 760
Overføringsinntekter	-6 677	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-2 424	0	0
Sum Driftsinntekter	-446 172	-559 289	-597 102
Sum	332 350	303 096	365 410

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
360	Barne- og familieetaten (SET)	106034	BFE - inventar og utstyr	2 300	2 300	2 300	2 300
360	Barne- og familieetaten (SET)	123003	BFE - Hjelpemidler og spesialutstyr	400	0	0	0
Totalsum				2 700	2 300	2 300	2 300

BFE - inventar og utstyr

Det er avsatt 2,3 mill. årlig i investeringsmidler på Barne- og familieetatens budsjett til investering i inventar og utstyr i institusjoner.

BFE - Hjelpemidler og spesialutstyr

Det er satt av 0,5 mill. i 2024 og 0,4 mill. i 2025 på investeringsbudsjettet på kap. 360 til utskifting av hjelpemidler og spesialutstyr i bolig- og avlastningstiltakene i Barne- og familieetaten.

Klimaprofil

Virksomheten har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det forslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Kriminalitetsforebygging blant ungdom (SET)

Ansvarsområde

Kapitlet omfatter midler til rus- og kriminalitetsforebygging overfor unge gjennom SaLTo-modellen, politiråd, mm. SaLTo-modellen er Oslo kommune og Oslo politidistrikts samarbeidsmodell om å forebygge rus og kriminalitet blant unge i Oslo. Arbeidet omfatter også innsats mot hatkriminalitet og voldelig ekstremisme. Politirådsavtalen mellom Oslo kommune og Oslo politidistrikt, og det overordnede SaLTo handlingsprogrammet, gir føringer for arbeidet. Oslostandard for SaLTo-samarbeidet bidrar til å sikre god kvalitet og samhandling.

Tilskuddsordningen «*Midler til kriminalitetsforebyggende tiltak i Oslo i regi av frivillige og ideelle organisasjoner*» er budsjettetert på kap. 319 Tilskudd innen helse og sosiale tjenester, mangfold, kriminalitetsforebygging og arbeid.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Hovedinnsatsen i det kriminalitetsforebyggende arbeidet gjøres lokalt mellom bydeler, skoler og politiet. Velferdsetaten følger opp byomfattende samarbeid. Bydelene tildeles særskilte midler til SaLTo-koordinator. Innsats i prioriterte områder er den viktigste satsingen 2023-2025.

Ungdomskriminaliteten ligger noe høyere enn prepandemiperioden. Det er bekymring for unge som begår gjentatte lovbrudd. I 2023 ble 217 unge registrert for fire eller flere lovbrudd, majoriteten er gutter. De står for en betydelig andel av kriminaliteten for unge under 18 år.

Det er igangsatt flere satsinger på forebyggende tiltak. En-til-en-oppfølging av unge som begår gjentatt kriminalitet er videreført.

EXIN-modellen er gjort til et varig tiltak, der unge voksne får hjelp til å finne vei ut av kriminelle nettverk og gjenger. Velferdsetaten arbeider tett med samarbeidsaktører for å bistå den

enkelte. Programmet ble styrket i revidert budsjett 2024 med et to-årig forsøk for yngre.

Oppvekst i områder med levekårsutfordringer gir særlige utfordringer. Innsatsen i Mortensrudområdet er videreført i 2025, og det er initiert en ny satsing i Vaterlandsområdet. Gjennom SaLTo-samarbeidet har politiet og kommunen særlige satsinger i prioriterte områder. Satsingene sees i sammenheng med innsatsen mot Ungt utenforskap.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.2 Barn og unge opplever trygghet og deltar i meningsfulle fritidstilbud	Oslostandard for SaLTo-samarbeid skal legges til grunn i organiseringen av det rus og kriminalitetsforebyggende arbeidet overfor unge (Kap. 362)
		SaLTo handlingsprogram skal ligge til grunn for de lokale SaLTo handlingsplanene (Kap. 362)
		Virksomhetene skal sørge for tett oppfølging av unge som er registrert for gjentatt kriminalitet (Kap. 362)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	15 408	15 408	15 408	15 408
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom (kap. 362)	0	-22	-95	-95
Sum Vedtak forrige periode	0	-22	-95	-95
Vedtak forrige periode	0	-22	-95	-95
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	15 408	15 386	15 313	15 313
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	416	416	416	416
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	416	416	416	416
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom	0	-219	-219	-315
Sum Uspesifiserte rammeendringer	0	-219	-219	-315
Endringer	0	-219	-219	-315
Ramme 2025-2028	15 824	15 583	15 510	15 414

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom (kap. 362)

I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en rammereduksjon på 0,022 mill. i 2026 som øker til 0,095 mill. i 2027.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Kriminalitetsforebygging blant ungdom

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,219 mill. i 2026 økende til 0,315 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,241 mill. i 2025 økende til 0,410 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	15 408	15 824
Sum Driftsutgifter	0	15 408	15 824
Sum	0	15 408	15 824

Øremerkede midler

Tabell: Øremerkede midler kriminalitetsforebygging ungdom

Prosjekt	Øremerkede avsetninger	Beløp (i tusen kroner)
23620001	SET - Kriminalitetsforebyggende tiltak	11 824
23622400	SET - Ungdomsoppfølging og ungdomsstraff	4 000

Byomf. - sosiale tjenester (SET)

Ansvarsområde

Her avsettes midler til byomfattende tiltak innen sosiale tjenester.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	28 103	28 103	28 103	28 103
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Byomfattende SET (kap. 371)	-170	-234	-445	-445
Sum Vedtak forrige periode	-170	-234	-445	-445
Vedtak forrige periode	-170	-234	-445	-445
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	27 933	27 869	27 658	27 658
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	843	843	843	843
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	843	843	843	843
Justering for oppgaveendringer mellom sektorer				
Overføring av oppgaver til Velferdsetaten på mangfoldsfeltet (kap.371)	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Sum Justering for oppgaveendringer mellom sektorer	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 371)	-179	-327	-327	-392
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-179	-327	-327	-392
Spesifiserte rammeendringer				
Fritidskort	25 000	50 000	75 000	100 000
Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk, rusmiddelanalysetjenester (kap.371)	2 000	4 000	4 000	4 000
Spir Oslo AS	-4 400	-4 400	-4 400	-4 400
Tiltak på rusfeltet	16 000	16 000	16 000	16 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	38 600	65 600	90 600	115 600
Endringer	36 921	63 773	88 773	113 708
Ramme 2025-2028	65 697	92 485	117 274	142 209

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Byomfattende SET (kap. 371)

I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en rammereduksjon på 0,170 mill. i 2025 økende til 0,445 mill. i 2027.

Justering for oppgaveendringer mellom sektorer

Overføring av oppgaver til Velferdsetaten på mangfoldsfeltet (kap.371)

Det overføres 1,5 mill. til Velferdsetaten for oppgaver på mangfoldsfeltet.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon sentrale avsetninger (kap. 371)

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,179 mill. i 2025 økende til 0,392 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,3 mill. i 2025 økende til 0,8 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Fritidskort

Byrådet vil redusere forskjeller i levekår og legge til rette for at alle barn og unge har mulighet til å delta i fritidsaktiviteter. Byrådet setter av midler til innføring av en fritidskortordning som skal sikre at alle barn og unge, uavhengig av foreldrenes inntekt, kan delta på fritidsaktiviteter. Det innarbeides 25 mill. i 2025, 50 mill. i 2026, 75 mill. i 2027 og 100 mill. i 2028.

Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk, rusmiddelanalysetjenester (kap.371)

Byrådet vil legge til rette for rusmiddelanalysetjenester, slik at dødelige urenheter i større grad blir oppdaget og setter av 2 mill. i 2025 og 4 mill. årlig fra 2026 til rusmiddelanalysetjenester.

Spir Oslo AS

Tilskuddet fra Oslo kommune tas ned med 4,4 mill. fra 16,6 mill. til 12,2 mill. fra og med 2025. Tilskuddet skal benyttes til å gi bistand til overtallige og langtidssykmeldte ansatte i Oslo kommune. Spir Oslo AS gis mulighet til å kreve egenbetaling av virksomhetene.

Tiltak på rusfeltet

Det settes av 16 mill. årlig til tiltak på rusfeltet rettet personer med alvorlige rusproblemer. Midlene som avsettes har sammenheng med revidert budsjett 2024 og legevaktfunksjon for sårbare i sentrum. Sentrumsmottaket opphørte 01.09.2024.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	-1 211	10 394	47 421
Overføringsutgifter	18 087	17 709	18 276
Sum Driftsutgifter	16 875	28 103	65 697
Driftsinntekter			
Refusjoner	-66	0	0
Sum Driftsinntekter	-66	0	0
Sum	16 810	28 103	65 697

Øremerkede midler

Byomfattende tiltak - avsetninger sosiale tjenester

Prosjekt	Prosjektnavn	Beløp (i 1 000 kroner)
23712502	SET - Fritidskort	25 000
23712500	SET - Tiltak på rusfeltet	16 000
23711000	SET - Spir AS, overføring	12 215
23711100	SET - Oppfølging og utviklingstiltak	7 382
23711002	SET - Tiltak på mangfoldsfeltet	2 100
23712501	SET - Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk - rusmiddelanalysetjenester	2 000
23712400	SET - Frivillighetsmelding - tiltak	1 000

Fritidskort (23712502)

Det settes av 25 mill. i 2025, 50 mill. i 2026, 75 mill. i 2027 og 100 mill. i 2028 til innfasing av ordning med fritidskort.

Tiltak på rusfeltet (23712500)

Det settes av 16 mill. årlig til tiltak på rusfeltet rettet personer med alvorlige rusproblemer. Midlene som avsettes har sammenheng med revidert budsjett 2024 og legevaktfunksjon for sårbare i sentrum. Sentrumsmottaket opphørte 1.9.2024.

Spir Oslo (23711000)

Spir Oslo AS er en arbeids- og inkluderingsbedrift som gir tilbud innenfor avklaring, kartlegging, karriereveiledning, arbeidstrening og fagbrev innenfor en rekke fagområder. Selskapet er heleid av Oslo kommune og samarbeider med NAV. Det settes av 12,2 mill. i tilskudd til Spir Oslo i 2025. Tilskuddet skal benyttes til å gi bistand til overtallige og langtidssykmeldte ansatte i Oslo kommune. Spir Oslo AS gis mulighet til å kreve egenbetaling av virksomhetene.

Oppfølging- og utviklingstiltak - etater og byomfattende tiltak (23711100)

Det settes av 7,4 mill. til oppfølgings- og utviklingstiltak som skal bidra til å nå målene for Sosiale tjenester.

Tiltak på mangfoldsfeltet (23711002)

Det settes av 2,1 mill. til tiltak på mangfoldsområdet.

Kunnskapsbasert og fordomsfri ruspolitikk - rusmiddelanalysetjenester (23712501)

Det settes av 2 mill. til rusmiddelanalysetjenester i 2025 og 4 mill. årlig fra 2026.

Frivillighetsmeldingen

Det settes av 1 mill. til oppfølging av frivillighetsmeldingen.

Prosjekteringsmidler sosiale tjenester (SET)

Ansvarsområde

Her utgiftsføres utredningskostnader for investeringsprosjekter frem til investeringsprosjektet er vedtatt.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	2 096	2 096	2 096	2 096
Vedtak forrige periode				
Flere boliger til vanskeligstilte utredningskostnader SET	-1 138	-1 138	-1 138	-1 138
Sum Vedtak forrige periode	-1 138	-1 138	-1 138	-1 138
Vedtak forrige periode	-1 138	-1 138	-1 138	-1 138
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	958	958	958	958
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	26	26	26	26
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	26	26	26	26
Ramme 2025-2028	984	984	984	984

Vedtak forrige periode

Flere boliger til vanskeligstilte utredningskostnader SET

I tidligere vedtatt økonomiplan ble det i 2023 og 2024 innarbeidet 1,138 mill. til utredningskostnader i forbindelse med fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte. I 2025 er det satt av 0,984 mill.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	173	2 096	984
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	951	0	0
Sum Driftsutgifter	1 124	2 096	984
Sum	1 124	2 096	984

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Øremerkede midler

Tabell øremerkede midler:

Prosjekt	Prosjektnavn	Beløp (i tusen kroner)
23751000	SET - Prosjekteringsmidler	984

Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (SET)

Ansvarsområde

Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune er en byomfattende enhet administrert av Bydel Bjerke, som ivaretar den kommunale delen av ansvaret for distribusjon, montering, reparasjon og vedlikehold av hjelpemidler. Hjelpemiddelformidlingen har også ansvar for opplæring i bruk av hjelpemidler og innkjøp og utlån av hjelpemidler ved kortvarige behov.

Hjelpemiddelformidlingen skal sørge for rask og enkel formidling og reparasjon av hjelpemidler, slik at personer med funksjonsvariasjoner kan bo trygt og fungere best mulig i eget hjem, på skole og arbeidsplass. Tjenesten har en viktig funksjon i å legge til rette for at bydelenes omsorgsoppgaver skal kunne gjennomføres forsvarlig og med minst mulig belastning for personell

og tjenester, samt forebygge unødvendig bruk av kommunale institusjonsplasser og fordyrende overliggerdøgn på sykehus for innbyggerne.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Hjelpemiddelformidlingen har de tre siste årene hatt en årlig økning i antall oppdrag på 10 %. Oslo kommunes befolkningsframskriving viser en forventet dobling av antall innbyggere over 80 år i perioden 2023 til 2043, som Hjelpemiddelformidlingen må ruste seg for å møte i årene som kommer.

I 2023, og så langt i 2024, har driften ved Hjelpemiddelformidlingen vært preget av omstillinger ved NAV Hjelpemiddelsentral som har ført til en økning i antall oppdrag for Hjelpemiddelformidlingen. Hjelpemiddelformidlingen har økt kapasiteten for å møte den økte oppdragsmengden, for å sørge for at utkjøring, innhenting og reparasjon av hjelpemidler skjer uten unødig opphold. I tillegg er det lagt til rette for at brukerne kan hente og levere hjelpemidler selv, som er et tilbud stadig flere brukere benytter seg av.

Hjelpemiddelformidlingen og Helseetaten har utarbeidet et eget system for å ivareta administreringen av hjelpemidler i Oslo kommune. Videre utvikling av dette systemet, i tillegg til avklaringer rundt NAVs personvernutfordringer ved overføring av data til kommunen, kan på sikt gi effektiviseringsgevinster for tjenesten.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by	Bidra til at flest mulig kan bo trygt i eget hjem ved å anskaffe, tilby og distribuere nødvendige hjelpemidler på rett plass til rett tid (Kap.384) Tilrettelegge for at de som har mulighet til å hente og levere hjelpemidler selv, kan gjøre det (Kap.384) Gi relevant informasjon og opplæring i bruk av hjelpemidler (Kap.384)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	41 516	41 516	41 516	41 516
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen (kap. 384)	0	-85	-365	-365
Sum Vedtak forrige periode	0	-85	-365	-365
Vedtak forrige periode	0	-85	-365	-365
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	41 516	41 431	41 151	41 151
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 691	1 691	1 691	1 691
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 691	1 691	1 691	1 691

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-410	-410	-410	-410
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-410	-410	-410	-410
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen	-500	-1 122	-1 122	-1 396
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-500	-1 122	-1 122	-1 396
Endringer	-910	-1 532	-1 532	-1 806
Ramme 2025-2028	42 297	41 590	41 310	41 036

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen (kap. 384)

I tidligere vedtatt økonomiplan er det innarbeidet en rammereduksjon på 0,085 mill. i 2026 økende til 0,365 mill. i 2027.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Hjelpemiddelformidlingen

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,5 mill. i 2025 økende til 1,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,5 mill. i 2025 økende til 1,8 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	37 239	28 761	29 725
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	8 631	15 002	14 907
Overføringsutgifter	1 779	0	0
Finansutgifter	1 392	0	0
Sum Driftsutgifter	49 040	43 763	44 632
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-2 106	-2 247	-2 335
Refusjoner	-4 815	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 354	0	0
Sum Driftsinntekter	-8 275	-2 247	-2 335
Sum	40 765	41 516	42 297

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
384	Hjelpemiddelformidlingen Oslo kommune (SET)	120006	Digitalisering av hjelpemiddelformidling	1 400	1 400	1 400	1 400
Totalsum				1 400	1 400	1 400	1 400

Digitalisering av hjelpemiddelformidling

Det er videreført 1,4 mill. årlig for å ta i bruk digitale verktøy.

Utskifting av biler - fornying av bilpark

Når det gjelder fornying av bilparken kan Hjelpemiddelformidlingen benytte seg av låneordningen for elbiler budsjettert på kap. 308 Bydelene - avsetninger helse, eldre og innbyggertjenester.

Klimaprofil

Virksomheten har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker (TT-transport) (SET)

Ansvarsområde

Tilrettelagt transport (TT) er et transporttilbud for personer med funksjonsnedsettelse som ikke kan benytte seg av ordinær kollektivtransport. TT-tjenesten utgjør en del av kollektivtransporttilbudet i kommunen og administreres av Ruter AS, som blant annet inkluderer drift av kundesenter, kjørekontor og inngåelse og oppfølging av kontrakter med operatører. Administrasjonsansvaret er regulert i en egen leveranseavtale for TT, som er inngått mellom Ruter AS og Oslo kommune.

Bestemmelser for TT-tilbudet i Oslo er fastsatt i *forskrift om tilrettelagt transport for personer med forflytningsvansker*. Søknad og vedtak om TT behandles i bydel, og Ruter gjennomfører vedtakene etter en bestiller-utførermodell, der bydel bærer kostnaden for selve transporten.

Kundene betaler en egenandel per reise avhengig av hvilken reiserett de er innvilget. Egenandelen fastsettes i de årlige budsjettene for Oslo kommune. De administrative kostnadene ved Ruters drift av TT-tjenesten finansieres ved årlige tilskudd fra Oslo kommune, mens bydelene kompenseres for TT-driftsutgiftene gjennom tildelt ramme fra Oslo kommune sentralt.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Tilrettelagt Transport (TT) er en brukerstyrt tjeneste som gjør at reisevolumet varierer. Det er omtrent 15 000 TT-brukere i Oslo kommune og antallet har vært forholdsvis stabilt de siste årene. Det forventes ingen store endringer i antall brukere i 2025. Fra 2022 har antallet reiser gradvis økt, og er nå på om lag 980 000 reiser årlig. I perioden frem til 2027 forventes det at antall reiser fortsetter å øke 0 - 7 % per år.

Siden Ruter tok over administrasjonsansvaret i januar 2021, har det vært arbeidet med å stabilisere driften og heve kvaliteten i alle deler av tjenesten. Dette handler om å forbedre interne prosesser og rutiner, bygge kompetanse, videreutvikle digitale systemer og samarbeide tett med operatørene om drift og opplæring av sjåfører. Ruter måler kundenes tilfredshet med tjenesten gjennom halvårige brukerundersøkelser, og rapporterer på et sett utvalgte kvalitetsindikatorer i jevnlig status- og oppfølgingsmøter med byrådsavdelingen.

Økt reisevolum og høyere transportkostnader øker bydelenes utgifter til TT-tjenesten.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Flere lever frie og selvstendige liv i en mangfoldig by	Sørge for at personer med funksjonsnedsettelse får tilbud om et tilpasset, velfungerende og pålitelig transporttilbud (Kap.417) Legge til grunn kundenes tilbakemeldinger i utviklingen av transporttilbudet (TT-tjenesten) (Kap. 417)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	52 192	52 192	52 192	52 192
Vedtak forrige periode				
Overføring av TT-ordningen fra MOS	400	-2 500	-2 500	-2 500
Sum Vedtak forrige periode	400	-2 500	-2 500	-2 500
Vedtak forrige periode	400	-2 500	-2 500	-2 500
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	52 592	49 692	49 692	49 692
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 051	2 051	2 051	2 051
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 051	2 051	2 051	2 051
Ramme 2025-2028	54 643	51 743	51 743	51 743

Vedtak forrige periode

Overføring av TT-ordningen fra MOS

Transporttilbudet for personer med funksjonsnedsettelse som ikke kan benytte seg av ordinær kollektivtransport, TT-tjenesten, utgjør en del av kollektivtransporttilbudet i kommunen og administreres av Ruter AS. De administrative kostnadene ved Ruters drift av transporttilbudet finansieres ved årlige tilskudd fra Oslo kommune. I tidligere vedtatt økonomiplan forventes en utgiftsreduksjon i Ruter på 2,5 mill. fra 2026. Tjenesten ble overført til Sosiale tjenester fra Miljø og samferdsel i 2023.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	49 460	0	0
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	52 192	54 643
Overføringsutgifter	12 365	0	0
Sum Driftsutgifter	61 825	52 192	54 643
Driftsinntekter			
Refusjoner	-12 365	0	0
Sum Driftsinntekter	-12 365	0	0
Sum	49 460	52 192	54 643

Klimaprofil

Tjenesten skal bidra til reduksjon av direkte klimagassutslipp fra kollektivtrafikken. Ved nye anbud og kontrakter i TT-tjenesten skal det stille krav om nullutslippsteknologi dersom driftsmessige og økonomiske rammer tillater dette.

Tap på utlån (SET)

Ansvarsområde

Kapitlet viser utviklingen i mislighold på Oslo kommunes portefølje for videreutlån. Her regnskapsføres netto avsetninger til rente- og gebyrfordringer eldre enn 90 dager for videreutlånsmidler fra Husbanken og egne utlån.

Kommunens utlån er i all hovedsak sikret med pant i bolig, og restanser blir derfor gjort opp enten ved betaling fra låntakerne, ved salg av bolig eller ved friskmelding av lån. Det budsjetteres ikke med reelle tap som må avskrives, men dersom det likevel konstateres tap for ordningen med husbankmidler, vil dette bli finansiert av et tapsfond. Det vises til omtale av videreutlån under

kapitlene 926 Videreutlån og 927 Betjening av videreutlån.

Utlånsporteføljen er budsjettert på kapittel 926 Videreutlån og kapittel 927 Betjening av videreutlån.

Låneporteføljen av videreutlån 1. september 2024 utgjør 12,0 mrd. og fordeler seg på 6 533 lån.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	4 000	4 000	4 000	4 000
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	4 000	4 000	4 000	4 000
Ramme 2025-2028	4 000	4 000	4 000	4 000

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Overføringsutgifter	25	4 000	4 000
Sum Driftsutgifter	25	4 000	4 000
Sum	25	4 000	4 000

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
427	Tap på utlån (SET)	106035	Tap på utlån	4 000	4 000	4 000	4 000
Totalsum				4 000	4 000	4 000	4 000

Bostøtte og boligtilskudd (SET)

Ansvarsområde

Boligsosiale virkemidler som individuell oppfølging og låne- og tilskuddsordninger, skal bidra til trygge og stabile bo- og oppvekstmiljø. Bostøtte og boligtilskudd er personrettede boligvirkemidler som hjelper vanskeligstilte på boligmarkedet og som bidrar til sosial utjevning.

Budsjettet omfatter midler til støtte i forbindelse med kjøp av bolig og til tilpasning av bolig samt kommunale bostøtteordninger.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Boligsosiale virkemidler som individuell oppfølging og låne- og tilskuddsordninger, skal bidra til trygge og stabile bo- og oppvekstmiljø. Bostøtte og boligtilskudd er personrettede boligvirkemidler som hjelper vanskeligstilte på boligmarkedet og som bidrar til sosial utjevning.

Budsjettet omfatter midler til støtte i forbindelse med kjøp av bolig og til tilpasning av bolig samt kommunale bostøtteordninger.

Leietakere i kommunale boliger er i målgruppen for de to bostøtteordningene Oslobostøtta og Kommunal behovsprøvd bostøtte (KBB). Bostøttene som ble innført fra desember 2022 evalueres i 2024. Oslobostøtta er på 11 %.

Tilskudd til etablering i egen bolig og tilskudd til tilpasning av bolig reguleres i egen forskrift.

Målet med forskriften er at flere skal få mulighet til å skaffe og beholde en egen bolig med nøktern standard. Tilskudd til etablering kan gis til kjøp, utbedring og refinansiering.

Ved rentefastsettelse på videreutlån benyttes adgangen til å øke husbankrenten med 0,25 prosentpoeng til dekning av administrative kostnader i bydelene, se kapittel 927 Betjening av videreutlån.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	567 674	567 674	567 674	567 674
Vedtak forrige periode				
Oslobostøtta - økte utgifter	50 000	50 000	50 000	50 000
Sum Vedtak forrige periode	50 000	50 000	50 000	50 000
Vedtak forrige periode	50 000	50 000	50 000	50 000
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	617 674	617 674	617 674	617 674
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	24 089	24 089	24 089	24 089
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	24 089	24 089	24 089	24 089
Spesifiserte rammeendringer				
Tilskudd til tilgjengelighetstiltak	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Sum Spesifiserte rammeendringer	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600
Endringer	-5 600	-5 600	-5 600	-5 600
Ramme 2025-2028	636 163	636 163	636 163	636 163

Vedtak forrige periode

Oslobostøtta - økte utgifter

I vedtatt økonomiplan er det innarbeidet 50 mill. for økte utgifter i bostøtteordningene.

Spesifiserte rammeendringer

Tilskudd til tilgjengelighetstiltak

Det bevilges ikke midler til ordning med tilskudd til tilgjengelighetstiltak i økonomiplanperioden.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 803	0	-5 600
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	228	0	0
Overføringsutgifter	870 325	774 388	856 539
Sum Driftsutgifter	872 355	774 388	850 939
Driftsinntekter			
Refusjoner	-60	0	0
Overføringsinntekter	-307 504	-206 714	-214 776
Sum Driftsinntekter	-307 564	-206 714	-214 776
Sum	564 791	567 674	636 163

Tilskuddsmidler

Tilskuddsordninger

Beløp i 1 000

Kap.	Tilskuddsordning	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Forslag 2025
428	Tilskudd til etablering i bolig	85 400	90 300	93 800
428	Tilskudd til tilpassing av bolig	8 400	9 000	9 400
428	Tilskudd til tilgjengelighetstiltak	5 300	5 600	-

Det foreslås ikke midler i Tilskuddsordning til tilgjengelighetstiltak i 2025.

Øremerkede midler

Tabell Øremerkede kommunale midler

Prosjektnummer	Tilskuddsordning	Beløp i 1 000
24280130	Tilskudd til etablering i bolig	93 800
24280100	Tilskudd til tilpassing av bolig	9 400

Utdanning (UTD)

Sektoransvar

Byrådsavdeling for utdanning med den underliggende etaten Utdanningsetaten og barnehageområdet i bydelene utgjør sektoren Utdanning. Utdanning har det overordnede ansvaret for barnehage, grunnskoleopplæring, videregående opplæring, Pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), Aktivitetsskolen (AKS), voksenopplæring og fagskole.

Hovedtall for sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	20 401,6	21 281,5	21 045,9	21 038,4	20 950,2
Driftsinntekter	-1 799,5	-1 869,7	-1 869,7	-1 869,7	-1 869,7
Totalsum	18 602,0	19 411,8	19 176,1	19 168,7	19 080,5

Byrådets ambisjoner for sektoren

Osloskolen skal være best i landet til å løfte elevene og utjevne sosiale forskjeller. Vi skal satse på skolen for å øke motivasjonen hos elever og lærere, slik at flere kan fullføre en utdanning, realisere sine drømmer og bidra til et bedre samfunn. Byrådet vil sikre skolene et økonomisk handlingsrom og skjermer skolene gjennom økonomisk krevende tider i budsjettet for 2025.

For å nå målet om at «Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv» vil Utdanning jobbe for å øke barnehagedeltakelse og kvalitet i barnehagen. Utdanning vil sikre at alle i skole og opplæring skal bli godt forberedt på å lykkes i videre studier og arbeid for å skape muligheter for enkeltmennesket og forhindre utenforskap.

For å nå målet om at «Oslo er grønn og levende» mener byrådet at det er viktig å skape gode og åpne møteplasser og nærmiljøer som er tilgjengelige for innbyggerne og frivilligheten. Utdanning vil sikre kvelds åpne skoler med meningsfylte aktiviteter og trygge voksne til stede. For at det skal være attraktive skolearealer, vil byrådet igangsette et grønt skolegårdsloft.

For å nå målet om at «Oslo er nyskapende og attraktiv» vil Utdanning legge til rette for at Osloskolen er innovativ og samarbeider med næringsliv, kultur og kunnskapsmiljø. De videregående skolene skal ha en tydelig faglig profil og være attraktive for elevene. Osloskolen skal ha et bredt tilbud der elever med behov for noe utover den ordinære undervisningen, som talentsatsinger, forserte løp eller alternative opplæringsarenaer, skal få tilbud om dette.

For å nå målet om at «Oslo er åpen, inkluderende og trygg» må det være gode lærings- og arbeidsmiljø for barn, elever, lærlinger og ansatte. Ansatte skal ha kompetanse til å sikre gode lærings- og arbeidsmiljø og gi veiledning og støtte til skolene i krevende saker i skolemiljøet.

For å nå målet om at «Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester» er det viktig at alle møter medarbeidere med riktig kompetanse. Osloskolen skal være en attraktiv arbeidsplass. For at barn og unge som trenger det, skal få riktig hjelp til riktig tid er det avgjørende at ansatte i barnehager og skoler er godt kjent med andre tjenester og vet hvilke forpliktelser de har til å samarbeide med dem. Byrådet har igangsatt et omfattende tverrsektorielt arbeid knyttet til ungt utenforskap, hvor målet er å sikre at unge mellom 12-24 år som står i fare for å falle ut av jobb eller utdanning, skal få oppfølging og hjelp til å lykkes i livet.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Andelen barn som går i barnehage, øker	Andel barn i barnehage 1-5 år	92,0 %	92,7 %	>92,7 %
	1.2 Alle i barnehage, skole og opplæring får et tilbud som fremmer utvikling, læring og gir et godt grunnlag for videre studier og arbeid				
		Fullført og bestått videregående opplæring i løpet av fem/seks år, studieforberedende programmer (%)	87,3 %	90,1 %	>90,1 %
		Fullført og bestått videregående opplæring i løpet av fem/seks år, yrkesfag (%)	64,3 %	65,8 %	>65,8 %
		Fullført og bestått videregående opplæring årlig, studieforberedende programmer (%)	88,8 %	86,2 %	>86,2 %
		Fullført og bestått videregående opplæring årlig, yrkesfag (%)	77,9 %	77,4 %	>77,4 %
		Nasjonale prøver lesing 5. trinn, andel elever på nivå 1	17,9 %	18,6 %	<18,6%
		Nasjonale prøver regning 5. trinn, andel elever på nivå 1	21,2 %	21,9 %	<21,9 %
		Nasjonale prøver lesing 8. trinn, andel elever på nivå 1 og 2	24,5 %	25,9 %	<25,9 %
		Nasjonale prøver regning 8. trinn, andel elever på nivå 1 og 2	23,9 %	26,6 %	<26,6 %
		Andel læreplassøkere som har fått læreplass	83,6 %	83,4 %	>83,4 %
		Andel lærlinger oppnådd fag-/svennebrev etter fem/seks år	81,5 %	79,5 %	>79,5 %
		Foreldreundersøkelse barnehage: Barnets utvikling	4,6	4,6	>4,6
	1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og				

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
	sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap				
		Andel ungdommer som er registrert i oppfølgingstjenesten (OT) i målgruppen med ukjent aktivitet (juni)	42,7 %	39,6 %	<39,6 %
		Andel ungdommer 15-24 som ikke er i utdanning eller i jobb	8,7 %	9,2 %	<9,2 %
		Andel som slutter i videregående opplæring	8.1 %	8.3 %	<8.3 %
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Barnehager og skoler bidrar til grønne, levende nærmiljøer og er tilgjengelige for innbyggere og frivillighet	Antall kulturtimer booket gjennom kommunens bookingløsning	n/a	948 201	>948 201
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Osloskolen er innovativ og samarbeider med næringsliv, kultur og kunnskapsmiljø				
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Barn, elever, lærlinger og ansatte har et trygt og inkluderende lærings- og arbeidsmiljø	Elevundersøkelsen: Mobbing i skolen 10. Trinn	7,7 %	11,8 %	0,0 %
		Elevundersøkelsen: Mobbing i skolen 7. trinn	10,6 %	14,4 %	0,0 %
		Elevundersøkelsen: Mobbing i skolen Vg1	5,5 %	7,0 %	0,0 %
		Foreldreundersøkelsen barnehage: Barns trivsel	4.7	4.7	>4.7
		Elevundersøkelsen: Trivsel 7.trinn	4.2	4.1	>4.1
		Elevundersøkelsen: Trivsel 10.trinn	4.2	4.1	>4.1
		Elevundersøkelsen: Trivsel Vg1	4.2	4.2	>4.2
		Lærlingeundersøkelsen: Mobbing på arbeidsplassen	5,5 %	7,0 %	0,0 %
		Lærlingeundersøkelsen: Trivsel	80,4 %	76,5 %	>76,5 %
		AKS-undersøkelsen: Trivsel	4,3	4,3	>4,3
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Barnehagebarn, elever og lærlinger møter medarbeidere med riktig kompetanse				
		Andel lærere som har minst 30 studiepoeng i norsk, matematikk eller engelsk på trinn 1-7 og underviser i faget	77.2 %	78.9 %	>78.9 %
		Andel lærere som har minst 60 studiepoeng i norsk, matematikk	85.8 %	87.6 %	>87.6 %

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
		eller engelsk på trinn 8-10 og underviser i faget			
		Andel barne- og ungdomsarbeidere i kommunale barnehager	22.4 %	23.4 %	>23.4 %
		Andel barnehagelærere i kommunale barnehager i prosent av ansatte i grunnbemanningen	41.3 %	41.5 %	>41.5 %

Tiltak for å nå sektormålene

Andelen barn som går i barnehage, øker

For å gi flere barn mulighet til å få en barnehageplass i nærheten av der de bor er det nødvendig å sikre tilstrekkelig kapasitet. Fire nye kommunale barnehager åpnes i 2024, og i 2025 er det planlagt at ytterligere seks barnehager skal være ferdig bygget. Samtidig avvikles det barnehager i områder med overkapasitet. Byrådet ønsker at nye barnehager skal driftes privat. I bestillingene av ny kapasitet har byrådet vektlagt å utjevne forskjeller i barnehagekapasiteten i byen ved å prioritere etablering i utviklingsområder og i områder med lav barnehagedeltakelse. Dette gir mulighet til å rekruttere flere barn til barnehagen der dekningsgraden i dag er lav.

Byrådet vil videreføre satsingen på informasjons- og rekrutteringstiltak for å bidra til at flere foreldre velger tidligere barnehagestart for sine barn. Bydelene får tildelt øremerkede midler til formålet, herunder til åpne barnehager og andre lavterskeltilbud som kan bidra til å øke rekrutteringen til ordinær barnehage.

Alle barn, unge og deltakere i voksenopplæringen får et godt pedagogisk tilbud som fremmer utvikling og læring, og gir et godt grunnlag for videre studier og arbeid

Våren 2024 la byrådet frem en strategi for kvalitet i Oslos kommunale barnehager 2024-2030. Strategien følges opp gjennom en overordnet handlingsplan og lokale handlingsplaner i bydelene.

Oslostandard for et inkluderende leke- og språkmiljø i barnehagen gir overordnede føringer om systematikk, helhet og forutsigbarhet i det pedagogiske arbeidet. Standarden skal danne utgangspunkt for barnehagenes arbeid på dette området.

Det er gjort en kartlegging av det spesialpedagogiske feltet i barnehagen. Byrådet vil i 2025 følge opp dette gjennom bl.a. å etablere en felles forståelse for inkluderende praksis i barnehagene og i de tjenestene som arbeider med både ordinær og spesialpedagogisk støtte.

Det er også foretatt en omfattende gjennomgang av spesialundervisningsfeltet i Osloskolen. Som en oppfølging av gjennomgangen vil byrådet legge frem en sak om spesialundervisningen i Osloskolen. Byrådet vil vurdere om saken også skal omfatte spesialpedagogisk hjelp i barnehage.

Byrådet foreslår en økning på 167 mill. i budsjettet for 2025 til styrking av tilbudet til barnehagebarn og elever i skolen med særskilte behov. Midlene skal gå til å finansiere spesialpedagogisk hjelp i barnehage, tilrettelegging i AKS, særskilt tilrettelagte plasser i grunnskolen og til å styrke ordningen med særskilt elevpris.

Gode grunnleggende ferdigheter er en forutsetning for den videre skolegangen og gjennomføring av videregående opplæring. Byrådet vil legge frem en egen plan for å styrke tidlig innsats og grunnleggende ferdigheter.

Byrådet styrket i revidert budsjett 2024 investeringer i utstyr på yrkesfag med 35 mill. I tillegg vil byrådet fremskaffe flere læreplasser i kommunen og legge frem en temaplan for arbeidet med læringer og læreplasser i Oslo. Det er for mange elever som ikke får læreplass, og særlig gjelder det i sektorer som kommunen har ansvar for. Byrådet innfører derfor et kommunalt lærerlæringsstøtte på 25 mill. Tilskuddsordningen skal også brukes til å styrke lærerlæringsordningen i Oslo.

Tjenestene for barn og unge og deres familier samarbeider om å forebygge og forhindre ungt utenforskap

Gjennom byrådets satsing mot ungt utenforskap skal unge mellom 12-24 år som står i fare for å falle ut av jobb eller utdanning, få hjelpen de trenger. Oppfølgingstjenesten (OT) skal i større grad komme i kontakt med og følge opp sin målgruppe, og det vil piloteres en sentral enhet for støttetjenester, rettet mot elever i Oppfølgingstjenestens målgruppe. En ny Oslo-standard for samarbeid om OT, vil være klar i 2025.

Byrådet setter av 5 mill. til et oppfølgingsprosjekt basert på erfaringene fra *Overgangstjenesten*. Overgangstjenesten var en pilot på Sofienberg skole fra 2021 til 2023 der skolen og bydel Grünerløkka samarbeidet om å forebygge frafall i overgangen fra ungdomsskole til vgs og systematisere lagene rundt eleven, bl.a. gjennom egne "overgangsguider".

I revidert budsjett 2024 ble det bevilget 80 mill. til en stor satsing på ungdomsskoler i levekårsutsatte områder. Det skal etableres et «endringsteam» med spisskompetanse på ledelse av skoler i levekårsutsatte områder, skoleutvikling og storbykompetanse som kan støtte skolene i endringsarbeidet. Satsingen skal bidra til å styrke skolenes kapasitet og kompetanse og vil sees i sammenheng med byrådets andre innsatser for å forhindre ungt utenforskap.

Barnehager og skoler bidrar til grønne, levende nærmiljøer og er tilgjengelige for innbyggere og frivillighet

Byrådet vil gjennomføre et grønt skolegårdsloft og et grønt løft av uteområdene i barnehagene for å øke kvaliteten på skolegårder og utearealer. I revidert budsjett 2024 ble det satt av 7,5 mill. til dette formålet.

Elevene i Osloskolen skal lære om klima og bærekraft gjennom undervisning på skolen og gjennom samarbeid med eksterne aktører. Klimaetaten og Utdanningsetaten samarbeider om tilbudene Klimapilotene som er unge foredragsholdere med ekspertise på ulike klimafelt og gjennom Klimaskolen.no som er en nettressurs for lærere. Gjennom Klimahuset, en del av Naturhistorisk museum, skal elevene få tverrfaglige undervisningsopplegg om klima, miljø og bærekraft.

Høsten 2024 innførte Oslo kommune en felles digital bookingløsning på omtrent 180 skoler i Oslo.

Det skal gjøre skolenes lokaler mer tilgjengelig for innbyggerne og samtidig spare tid for de ansatte.

Osloskolen er innovativ og samarbeider med næringsliv, kultur og kunnskapsmiljø

Tilbud for talenter i realfag skal utvides, blant annet gjennom samarbeid med Oslo Science City og Talentsenter i realfag ved Oslo Vitensenter. Innen skriving skal det gis nye tilbud til talenter i regi av Norsk barnebokinstitutt.

Byrådet setter av 12 mill. til å utvide bruken av alternative og supplerende opplæringsarenaer for å forebygge ungt utenforskap. Midlene skal benyttes til å inngå avtaler med eksterne tilbydere, samt utvikle flere plasser på Osloskolens egne, alternative skoletilbud. Videre skal det tilbys en stimulansepakke for skolene til å organisere opplæringen mer tilpasset og variert, og det skal settes av midler til supplerende opplæringsarenaer som foregår utenom skoletid, men som har ungdom i skolealder som målgruppe.

Tilbudsstrukturen i videregående opplæring skal gjennomgås for å sikre at fordelingen av utdanningsprogram og tilbud i videregående er organisert på en måte som skaper sterke profiler og fagmiljø på skolene og bidrar til å gjøre alle de videregående skolene attraktive å søke seg til og jobbe på.

Barn, elever, læringer og ansatte har et trygt og inkluderende lærings- og arbeidsmiljø

Handlingsplan for forebygging og håndtering av mobbing, vold og trusler i Osloskolen følges opp. Medarbeidere skal få økt kompetanse i å sikre et godt lærings- og arbeidsmiljø. Medarbeidere skal også få tilbud om å delta på kurs for å håndtere emosjonelt stress i forbindelse med vold- og trusselhendelser.

For å sikre koordinert støtte og bistand fra skoleeier til å skape gode skolemiljø og håndtere krevende saker skal det etableres et ambulant team i UDE. Teamet skal benytte seg av allerede eksisterende ressurser i UDE, i tillegg til midler avsatt i revidert budsjett 2024.

Oslostandard for et inkluderende leke- og språkmiljø i barnehagen gir overordnede føringer om systematikk, helhet og forutsigbarhet i det pedagogiske arbeidet. Standarden skal danne utgangspunkt for barnehagenes arbeid på dette området. Flere bydeler deltar også i prosjektet Språksterk 1-6 som vektlegger å styrke samspillskvaliteten gjennom å støtte barns språkutvikling.

Barnehagebarn, elever og læringer møter medarbeidere med riktig kompetanse

Byrådet vil legge frem en egen plan for å rekruttere og beholde ansatte i Osloskolen. Planen vil inneholde mål og tiltak som skal sikre at Osloskolen er en attraktiv arbeidsplass og at elevene møter dyktige skoleledere, lærere og ansatte i skolen.

Ordningen med flere karriereveier for lærere i klasserommet, skal gjeninnføres. Det vil prioriteres å starte med lærere som skal ha spesialisering innen begynneropplæringen.

Vedvarende mangel på barnehagelærere er en av de største utfordringene for Oslos kommunale barnehager. Byrådet vil i 2025 jobbe aktivt for å rekruttere og beholde kvalifiserte ansatte i

barnehagene gjennom å skape attraktive arbeidsplasser, sørge for god ledelse og legge til rette for deltakelse i kompetansehevingstiltak og arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning.

Arbeid med å tilrettelegge for solide profesjonsfellesskap i barnehagene over tid er en viktig satsing gjennom prosjektet *Læring i profesjonsfellesskapet*, med nettverk tett koblet til praksis som handler om å ta del i og lære av hverandres praksis. Prosjektet videreføres i 2025.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	18 602 014	18 602 014	18 602 014	18 602 014
Vedtak forrige periode				
Flyktninger årgang 2	-28 693	-28 693	-28 693	-28 693
Flyktninger årgang 3	-29 342	-29 342	-29 342	-29 342
Bestillingsliste - overføring fra kap. 208	-75 800	-115 100	-115 100	-115 100
Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til 230 Videregående skole	27 900	47 900	47 900	47 900
Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til kap. 210 Grunnskolen.	47 900	55 000	55 000	55 000
Byomfattende spesialgrupper	5 400	8 600	8 600	8 600
Demografikompensasjon grunnskole	-83 200	-179 300	-265 800	-265 800
Demografikompensasjon PPT	-500	-1 900	-3 600	-3 600
Demografikompensasjon videregående opplæring	76 800	124 100	144 200	144 200
Diverse husleiejusteringer - grunnskole	600	600	600	600
Endring i bevilgning til Sommerskolen	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000
Erstatningslokaler for Klemetsrud skole og Stovner vgs. - overføring fra kap. 208	0	-4 700	-4 700	-4 700
Generell rammeendring Aktivitetsskolen (kap. 211)	1 708	-3 506	-10 262	-10 262
Generell rammeendring Utdanningsetaten (kap. 200)	1 514	-1 369	-4 386	-4 386
Generell rammeendring Voksenopplæring (kap. 294)	583	-4 338	-9 475	-9 475
Generell rammereduksjon Fagopplæring (kap. 231)	-306	-1 398	-1 979	-1 979
Generell rammereduksjon Pedagogisk psykologisk tjeneste (kap. 203)	-47	-1 648	-3 430	-3 430
Generell rammereduksjon Videregående skoler (kap. 230)	-1 214	-22 141	-41 215	-41 215
Kjøp av utslippsfrie transporttjenester	-200	-200	-200	-200
Kompensasjon for utlån av skolelokaler	400	400	400	400
Midlertidige løsninger for Engebråten og Klemetsrud	0	0	15 400	0
Opplæring av ansatte i skolen - forebygging av vold og trusler	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Rammereduksjon Grunnskolen (kap. 210)	-10 138	-72 039	-126 848	-126 848
Reduksjon husleier på kap. 210	570	570	570	570
Skole på byggeplass – bedre gjennomføring på yrkesfag	0	0	-4 000	-4 000
Stovner skole – midlertidig paviljong	-22 000	-20 000	-28 000	-28 000
Treårig satsing på læringer og læreplaner	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Uspesifiserte avsetninger husleier skolebygg	91 386	126 831	416 887	416 887
Voksenopplæring, økt kapasitet	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Økt bevilgning til barn med særskilte behov i AKS	7 000	7 000	7 000	7 000
Sum Vedtak forrige periode	-27 679	-152 673	-18 473	-33 873
Vedtak forrige periode	-27 679	-152 673	-18 473	-33 873
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	18 574 335	18 449 341	18 583 541	18 568 141
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	735 785	735 785	735 785	735 785
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	735 785	735 785	735 785	735 785
Demografiske forhold befolkning				
Demografikompensasjon grunnskole	-3 500	-7 600	-11 300	-106 600
Demografikompensasjon PPT	0	-100	-200	-2 700
Demografikompensasjon videregående skole	4 000	6 500	7 500	6 300
Sum Demografiske forhold befolkning	500	-1 200	-4 000	-103 000
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-44 114	-44 114	-44 114	-44 114
Flyktninger årgang 2	22 100	22 100	22 100	22 100
Flyktninger årgang 3	28 100	28 100	28 100	28 100
Flyktninger årgang 4	13 120	13 120	13 120	13 120
Flytting av midler til samarbeid mellom Aktivitetsskolen og kulturskolen	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Fokushallen – budsjettoverføring til BYM	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Overføring av midler til ombud for barnehage, skole og lærlinger	-1 875	-1 875	-1 875	-1 875
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	10 231	10 231	10 231	10 231
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Aktivitetsskolen	-9 929	-24 822	-24 822	-31 375
Rammereduksjon Fagopplæring	-751	-1 877	-1 877	-2 372
Rammereduksjon Grunnskolen	-18 381	-116 952	-111 752	-158 415
Rammereduksjon Pedagogisk-psykologisk tjeneste	-2 679	-6 698	-6 698	-8 466
Rammereduksjon Utdanningsetaten (kap. 200)	-5 325	-13 313	-13 313	-16 828
Rammereduksjon Videregående skoler	-30 077	-75 193	-75 193	-95 045
Rammereduksjon Voksenopplæring	-7 958	-19 894	-19 894	-25 146
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-75 100	-258 749	-253 549	-337 647
Spesifiserte rammeendringer				
Arrangementer 17. mai	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Byomfattende tilbud i grunnskolen	11 000	16 500	16 500	16 500
Effektivisering av UDA	-7 900	-29 700	-34 900	-43 400
Forebygging av ungt utenforskap - Alternative opplæringsarenaer	12 000	12 000	12 000	12 000
Forebygging av ungt utenforskap - Overgangstjenesten	5 000	5 000	5 000	5 000
Inndra midler til Trygge og varme ungdomsskoler	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Justering av kapittel 208 - Avsetning husleier skoler	-2 800	93 234	-45 640	73 160
Lærlingtilskudd	25 000	25 000	25 000	25 000
Omstilling av Fagskolen i Oslo	-5 000	-10 000	-10 000	-10 000
Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 230 Videregående skole	11 700	11 700	11 700	11 700
Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til kapittel 210 Grunnskolen	8 000	12 700	700	700
Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens kapitler	-19 700	-24 400	-12 400	-12 400

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Økte utgifter til særskilt elevpris	138 000	138 000	138 000	138 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	166 000	240 734	96 660	206 960
Endringer	101 631	-8 984	-150 658	-223 456
Ramme 2025-2028	19 411 751	19 176 142	19 168 668	19 080 470

Vedtak forrige periode

Flyktninger årgang 2

Engangsbevilgning som ikke er videreført fra 2025.

Flyktninger årgang 3

Engangsbevilgning som ikke er videreført fra 2025.

Bestillingsliste - overføring fra kap. 208

Tidligere vedtatt overføring fra sentral fordelt avsetning til kap. 210 Grunnskolen og kap. 230 videregående skole i tråd med bestillingslisten for nye, rehabiliterte eller utvidede skolebygg.

Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til 230 Videregående skole

Tidligere vedtatt overføring fra sentral fordelt avsetning til kap. 230 Videregående skoler i tråd med bestillingslisten for nye, rehabiliterte eller utvidede skolebygg.

Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til kap. 210 Grunnskolen.

Tidligere vedtatt overføring fra sentral fordelt avsetning til kap. 210 Grunnskolen i tråd med bestillingslisten for nye, rehabiliterte eller utvidede skolebygg.

Byomfattende spesialgrupper

Tidligere vedtatt økning i bevilgningen til byomfattende spesialgrupper med 5,4 mill. i 2025 og 8,6 mill. fra 2026.

Demografikompensasjon grunnskole

Tidligere vedtatt endring i demografikompensasjon for grunnskole på -83,2 mill. i 2025, -179,3 mill. i 2026 og -265,8 mill. i 2027 og 2028.

Demografikompensasjon PPT

Tidligere vedtatt endring i demografikompensasjon på kap. 203 Pedagogisk-psykologisk tjeneste på -0,5 mill. i 2025, -1,9 mill. i 2026 og -3,6 mill. i 2027 og 2028.

Demografikompensasjon videregående opplæring

Tidligere vedtatt økning i demografikompensasjon på 76,8 mill. i 2025, 124,1 mill. i 2026 og 144,2 mill. i 2027 og 2028.

Diverse husleiejusteringer - grunnskole

Tidligere vedtatt endring i avsetningen på kapitlet som følge av justerte husleieavtaler for skoleanlegg.

Endring i bevilgning til Sommerskolen

Tidligere vedtatt midlertidig økning på 16 mill. for å styrke tilbudet i Sommerskolen i 2023 og 2024 er som omtalt i Sak 1 2023, ikke videreført fra 2025.

Erstatningslokaler for Klemetsrud skole og Stovner vgs. - overføring fra kap. 208

Tidligere vedtatt overføring fra sentralt avsetningskapittel 208 Avsetning husleier skoler til kapittel 210 Grunnskolen som følge av planlagt etablering av midlertidige lokaler for Klemetsrud skole og Stovner vgs.

Generell rammeendring Aktivitetsskolen (kap. 211)

Tidligere vedtatt rammeendring på kapittel 211 Aktivitetsskolen er på 1,7 mill. i 2025, -3,5 mill. i 2026 og -10,3 mill. i 2027 og 2028.

Generell rammeendring Utdanningsetaten (kap. 200)

Tidligere vedtatt rammeendring på kap. 200 Utdanningsetaten er 1,5 mill. i 2025, -1,4 mill. i 2026 og -4,4 mill. i 2027 og 2028.

Generell rammeendring Voksenopplæring (kap. 294)

Tidligere vedtatt rammeendring på kap. 294 Oslo Voksenopplæring på 0,6 mill. i 2025, -4,3 mill. i 2026 og -9,5 mill. i 2027 og 2028.

Generell rammereduksjon Fagopplæring (kap. 231)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 231 Fagopplæring er på 0,3 mill. i 2025, økende til 2,0 mill. i 2027 og 2028.

Generell rammereduksjon Pedagogisk psykologisk tjeneste (kap. 203)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 203 Pedagogisk-psykologisk tjeneste er 0,1 mill. i 2025, økende til 3,4 mill. i 2028.

Generell rammereduksjon Videregående skoler (kap. 230)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 230 Videregående skoler er på 1,2 mill. i 2025, økende til 41,2 mill. i 2027 og 2028.

Kjøp av utslippsfrie transporttjenester

Tidligere vedtatt reduksjon på 0,2 mill. til kjøp av utslippsfrie transporttjenester. På kapitlet er det innarbeidet totalt 0,5 mill. årlig til formålet.

Kompensasjon for utlån av skolelokaler

Tidligere vedtatt økning på 0,4 mill. for å dekke skolenes utgifter ved utlån og utleie av skolelokaler. Totalt er det innarbeidet 23,9 mill. fra 2025 til full kompensasjon av skolene for utgifter knyttet til utlån og utleie av skolelokaler.

Midlertidige løsninger for Engebråten og Klemetsrud

Det foreslås å innarbeide 15,4 mill. i 2027 for erstatningsplasser ved Engebråten skole og Klemetsrud skole.

Opplæring av ansatte i skolen - forebygging av vold og trusler

Tidligere vedtatt reduksjon på 7 mill. fra 2025 i midlene til opplæring av ansatte i skolen for å forebygge vold og trusler. Det er satt av 8 mill. til formålet fra 2025.

Rammereduksjon Grunnskolen (kap. 210)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på 10,1 mill. 2025, 72,0 mill. i 2026 og 126,8 mill. i 2027 og 2028.

Reduksjon husleier på kap. 210

Tidligere vedtatt reduksjon av kap. 210 Grunnskolen som følge av redusert husleie for Voldsløkka skole, samt uttrekk av kapitaldel for Ellingsrud, Hovseter og Klemetsrud skole.

Skole på byggeplass – bedre gjennomføring på yrkesfag

Tidligere vedtatt reduksjon i bevilgningen til det treårige prosjektet *Skole på byggeplass* fra 2027.

Stovner skole – midlertidig paviljong

Tidligere vedtatt reduksjon i bevilgningen til midlertidig paviljong ved Stovner skole med 22 mill. i 2025.

Treårig satsing på læringer og læreplasser

Tidligere vedtatt bevilgning til midlertidig treårig satsing på læringer og læreplasser 2022-2024 er ikke videreført fra 2025.

Uspesifiserte avsetninger husleier skolebygg

Tidligere vedtatt endring i uspesifisert avsetning til framtidige husleier i tråd med prosjektene i skolebehovsplanen.

Voksenopplæring, økt kapasitet

Tidligere bevilgning til økt kapasitet i Voksenopplæringen er ikke videreført fra 2025.

Økt bevilgning til barn med særskilte behov i AKS

Tidligere vedtatt økning på 7 mill. fra 2025 for å kompensere Utdanningsetaten for økte utgifter ved å gi et tilrettelagt tilbud i Aktivitetsskolen til barn med særskilte behov.

Demografiske forhold befolkning

Demografikompensasjon grunnskole

Tidligere vedtatt endring i demografikompensasjon i grunnskolen på -3,5 mill. i 2025, -7,6 mill. i 2026, -11,3 mill. i 2027 og -106,6 mill. i 2028

Demografikompensasjon PPT

Tidligere vedtatt endring i demografikompensasjon for PPT på -0,1 mill. i 2026, -0,2 mill. i 2027 og -2,7 mill. i 2028

Demografikompensasjon videregående skole

Tidligere vedtatt endring i demografikompensasjon på 4 mill. i 2025, 6,5 mill. i 2026, 7,5 mill. i 2027 og 6,3 mill. i 2028

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Flyktninger årgang 2

Det innarbeides 22,1 mill. på kap. 200 for bosetting av 1 232 flyktninger i 2024. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Flyktninger årgang 3

Det innarbeides 28,1 mill. på kap. 200 for bosetting av 1930 flyktninger i 2023. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Flyktninger årgang 4

Det innarbeides 13,12 mill. på kap. 200 for bosetting av 1842 flyktninger i 2022. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Flytting av midler til samarbeid mellom Aktivitetsskolen og kulturskolen

I revidert budsjett for 2024 er det overført 6 mill. til Kulturetatens budsjett knyttet til samarbeidet mellom AKS og kulturskolen. Overføringen legges inn med varig virkning fra 2025.

Fokushallen – budsjettoverføring til BYM

I revidert budsjett 2024 ble det overført 1,1 mill. knyttet til Fokushallen ved Høyenhall skole fra kap. 210 Grunnskolen til kap. 545 Idrett. Overføringen legges inn med varig virkning i økonomiplanen for 2025-2028.

Overføring av midler til ombud for barnehage, skole og læringer

Det overføres 1,875 mill. fra kap. 210 Grunnskolen til kap. 113 Barnehage-, skole og læringeombud for å styrke støtten rundt og kapasiteten til et nytt ombud for barnehage, skole og læringer.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Aktivitetsskolen

Det er innarbeidet et rammekutt på 9,9 mill. i 2025 økende til 31,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 8,2 mill. i 2025 økende til 41,6 mill. i 2028.

Rammereduksjon Fagopplæring

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,8 mill. i 2025 økende til 2,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,1 mill. i 2025 økende til 4,4 mill. i 2028.

Rammereduksjon Grunnskolen

Det er innarbeidet et rammekutt på 18,4 mill. i 2025 økende til 158,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 28,5 mill. i 2025 økende til 285,3 mill. i 2028. Rammereduksjonene skal gjennomføres slik at undervisningstilbudet til elevene i minst mulig grad blir påvirket.

Rammereduksjon Pedagogisk-psykologisk tjeneste

Det er innarbeidet et rammekutt på 2,7 mill. i 2025 økende til 8,5 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 2,7 mill. i 2025 økende til 11,9 mill. i 2028.

Rammereduksjon Utdanningsetaten (kap. 200)

Det er innarbeidet et rammekutt på 5,3 mill. i 2025 økende til 16,8 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 3,8 mill. i 2025 økende til 21,2 mill. i 2028.

Rammereduksjon Videregående skoler

Det er innarbeidet et rammekutt på 30,1 mill. i 2025 økende til 95,0 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 31,3 mill. i 2025 økende til 136,3 mill. i 2028. Rammereduksjonene skal gjennomføres slik at undervisningstilbudet til elevene i minst mulig grad blir påvirket.

Rammereduksjon Voksenopplæring

Det er innarbeidet et rammekutt på 8,0 mill. i 2025 økende til 25,1 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 3,7 mill. i 2025 økende til 34,6 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Arrangementer 17. mai

Kapitlet reduseres med 1,3 mill. fra 2025 som følge av avvikling av konserten ved Karpedammen og lunsj i Rådhuset på 17. mai.

Byomfattende tilbud i grunnskolen

Budsjettet på kap. 210 økes med 11 mill. i 2025 og 16,5 mill. fra 2026 for å dekke utgifter til flere spesialplasser i grunnskolen.

Effektivisering av UDA

Kap. 200 Utdanningsetaten er redusert med 7,9 mill. i 2025, 29,7 mill. i 2026, 34,9 mill. i 2027 og 43,4 mill. i 2028 knyttet til effektivisering av Utdanningsadministrasjonen. UDA skal gjennomgå sitt tjenestetilbud med sikte på å realisere potensialet for å effektivisere prosesser, utnytte synergier ved tettere samhandling og vurdere tjenestene ut mot skolene innenfor enkelte områder. Effektiviseringen skal medføre en reduksjon i antall årsverk i UDA, samt en reduksjon i løpende utgifter bl.a. gjennom bedre utnyttelse av administrasjonslokaler.

Forebygging av ungt utenforskap - Alternative opplæringsarenaer

Det foreslås 12 mill. til tiltak for å utvide bruken av alternative opplæringsarenaer for elever med behov for andre tilbud enn ordinær skole. Tiltaket ses i sammenheng med byrådets prosjekt Ungt utenforskap.

Forebygging av ungt utenforskap - Overgangstjenesten

Det foreslås 5 mill. til et oppfølgingsprosjekt basert på erfaringene som ble gjort i prosjektet Overgangstjenesten. Tiltaket ses i sammenheng med byrådets prosjekt Ungt utenforskap.

Inndra midler til Trygge og varme ungdomsskoler

Det foreslås å redusere kap. 210 Grunnskolen med 8 mill. som følge av at satsingen Trygge og varme ungdomsskoler ble avsluttet i 2022

Justering av kapittel 208 - Avsetning husleier skoler

På kapitlet foreslås det å innarbeide midler til uspesifisert avsetning til framtidige husleier i tråd med prosjektene i skolebehovsplanen. I tillegg til justeringen i budsjettet for 2025, er det innarbeidet midler i vedtatt budsjett. Det er totalt satt av 93,0 mill. i 2025, 224,7 mill. i 2026, 387,9 mill. i 2027 og 506,7 mill. i 2028.

Lærlingtilskudd

Det foreslås 25 mill. til gjeninnføring av kommunalt lærlingtilskudd og eget tilskudd til lære kandidater

Omstilling av Fagskolen i Oslo

Byrådet foreslår å avvikle kommunens støtte til Fagskolen i Oslo. Besparelsen gjelder kommunens nettoutgift til husleie ved Kuben og etter hvert Construction City for Fagskolens aktiviteter. Kap. 250 Fagskoleopplæring reduseres derfor med 5 mill. i 2025 og 10 mill. fra 2026. Tiltaket vil medføre endringer i Fagskolens driftsgrunnlag, og det må utredes nærmere hvordan Fagskolen skal tilpasse sin virksomhet.

Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 230 Videregående skole

Det foreslås å overføre midler fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 230 Videregående skole for prosjekter innarbeidet i revidert budsjett 2024 med budsjettvirkning i kommende økonomiplanperiode. Det gjelder Kabelgata 22-24, Pilestredet Park 7 og Ullern vgs.

Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til kapittel 210 Grunnskolen

Det foreslås å overføre midler fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 210 Grunnskolen for prosjekter innarbeidet i revidert budsjett med budsjettvirkning i kommende økonomiplanperiode.

Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens kapitler

Det foreslås å overføre midler til Utdanningsetatens kapitler 210 Grunnskolen og 230 Videregående skole fra sentralt avsetningskapittel 208 Avsetning husleier skoler. Foreslått overføring er på 19,7 mill. i 2025, 24,4 mill. i 2026, 12,4 mill. i 2027 og 12,4 mill. i 2028. Hvilke skoleprosjekter overføringene gjelder er omtalt under det enkelte kapitlet.

Økte utgifter til særskilt elevpris

Utgiftene til særskilt elevpris fortsetter å øke. Byrådet ønsker å opprettholde skolenes undervisningsrelaterte ramme og foreslår en økning i bevilgningen på 138 mill. fra 2025.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Investeringsprosjekter	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
	Utdanningsetaten (UTD)				
200 - Utdanningsetaten (UTD)	Fornyelse av utstyr til yrkesfag	5 000	5 000	5 000	5 000
200 - Utdanningsetaten (UTD)	IKT-utvikling skoler	40 000	40 000	40 000	40 000
200 - Utdanningsetaten (UTD)	Utdanningsetaten - inventar og utstyr	148 100	158 100	119 100	0
	Sum Utdanningsetaten (UTD)	193 100	203 100	164 100	45 000
	Bydelsoppgaver (UTD)				
271 - Bydelsoppgaver (UTD)	IKT-utvikling barnehager	20 000	10 000	0	0
271 - Bydelsoppgaver (UTD)	Nye barnehageplasser - inventar og utstyr	16 000	0	0	0
	Sum Bydelsoppgaver (UTD)	36 000	10 000	0	0

Fornyelse av utstyr til yrkesfag

Det er innarbeidet 5 mill. til fornyelse av utstyr til yrkesfagene årlig i perioden 2025-2028.

IKT-utvikling barnehager

Byrådet foreslår å sette av totalt 30 mill. i investeringsbudsjettet til å anskaffe et nytt fagsystem for barnehage, hvorav 20 mill. i 2025 og 10 mill. 2026.

IKT-utvikling skoler

Det er foreslått å bevilge 40 mill. årlig til modernisering av Utdanningsetatens IKT-systemer og skolenes infrastruktur.

Nye barnehageplasser - inventar og utstyr

I revidert budsjett 2024 ble det inndratt 16 mill. på kap. 271, prosjekt 106039 Nye barnehageplasser - inventar og utstyr som følge av at ferdigstilling av flere nye barnehager er utsatt til 2025. Midlene rebevilges i 2025.

Utdanningsetaten - inventar og utstyr

Det foreslås å justere den årlige bevilgningen på Utdanningsetatens budsjett til inventar og utstyr.

FO2A Barnehager

Ansvarsområde

Barnehage er et pedagogisk tilbud som reguleres i lov om barnehager med forskrifter (barnehageloven). Tilbudet omfatter både kommunale og private barnehager.

Byrådsavdeling for utdanning har det overordnede ansvaret for barnehager, herunder å etablere tilstrekkelig antall plasser i barnehage for barn i kommunen slik at den lovfestede retten til barnehageplass blir innfridd.

Bydelene har ansvaret for drift av de kommunale barnehagene og er også lokal barnehagemyndighet.

Oslobygg KF er byggherre og eier av de kommunale barnehagene.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses.

Ved utgangen av 2023 gikk 92,7 % av barn i alderen 1-5 år i barnehage, en økning fra 92,0 % i 2022. Barnehagedeltakelsen i Oslo er fortsatt litt lavere enn landsgjennomsnittet, og dekningsgraden er lavest i bydeler med levekårsutsatte områder.

Både kommunale og private barnehager i Oslo har vedvarende utfordringer med å rekruttere nok barnehagelærere til å oppfylle pedagognormen, i likhet med andre kommuner i Oslo-området. Per 2023 har 41 % av ansatte i grunnbemanningen i kommunale barnehager barnehagelærerutdanning eller annen pedagogisk utdanning som oppfyller utdanningskravet. Tilsvarende andel for ordinære private barnehager er 37 %. Landsgjennomsnittet for kommunale og private barnehager i 2023 var til sammenligning 41 %.

Oslo har totalt sett god barnehagekapasitet, noe som gjør at kommunen kan tilby plass til flere barn enn dem med lovfestet rett til barnehageplass. Etableringen av barnehageplasser fremover kommer til å være mer dempet, og vil konsentreres i utviklingsområder samt områder med lav barnehagedeltakelse.

Nøkkeltall - barnehage

Barnehage	Resultat 2019	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Andel 1. trinns elever som får Særskilt språkopplæring (§2-8 Opplæringsloven)	24,7 %	24,5 %	22,4 %	25,4 %	26,5 %
Andel barn i barnehage med vedtak om spesialpedagogisk hjelp	3,3 %	3,5 %	3,6 %	3,7 %	3,8 %
Andel barnehagelærere i prosent av grunnbemanningen i kommunale og private barnehager	35,3 %	36,3 %	37,2 %	38,0 %	37,8 %
Andel pedagogiske ledere med godkjent utdanning i kommunale og private barnehager	83,0 %	83,2 %	85,9 %	87,5 %	87,0 %
Korrigerte brutto driftsutgifter i kroner per barn i kommunale barnehager	214 505	226 079	243 598	260 262	266 435
Andel barn 1-2 år med barnehageplass	83,0 %	84,5 %	86,1 %	86,9 %	87,6 %
Andel barn 3-5 år med barnehageplass	95,4 %	96,3 %	95,8 %	95,8 %	96,4 %

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1. Andelen barn som går i barnehage, øker	Legge til rette for at flere får barnehageplass når de har behov, ved å etablere barnehager i områder med underkapasitet
		Satse på informasjon- og rekrutteringstiltak, herunder åpne barnehager, for å bidra til at flere foreldre velger tidligere barnehagestart for sine barn
	2. Alle i barnehage, skole og opplæring får et tilbud som fremmer utvikling, læring og gir et godt grunnlag for videre studier og arbeid	Videreutvikle det spesialpedagogiske tilbudet på barnehageområdet
		Styrke arbeid med språk og kompetanse i barnehagene
		Videreutvikle kvalitet på arbeid med tidlig innsats og grunnleggende ferdigheter
	3. Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Sørge for at barnehagene har godt samarbeid med relevante tjenester, barn, unge og deres familier i tråd med oppvekststrategi og virksomhetenes handlingsplaner

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	Barnehager og skoler bidrar til grønne, levende nærmiljøer og er tilgjengelige for innbyggere og frivillighet	Legge til rette for at barnehagebygg kan brukes etter åpningstid.
		Gjennomføre et grønt løft for barnehagenes utearealer
		Samarbeide med andre aktører om tilbud innen klima, miljø og bærekraft
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	Barn, elever, lærlinger og ansatte har et trygt og inkluderende lærings- og arbeidsmiljø	Videreutvikle inkluderende leke- og språkmiljø i barnehagene
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	Barnehagebarn, elever og lærlinger møter medarbeidere med riktig kompetanse	Videreutvikle profesjonsfellesskapet i barnehagene
		Tilby kompetansehevingstiltak som gir flere kvalifiserte ansatte i barnehagene
		Gi ansatte bedre kunnskap om handlingsrom og forpliktelser til samarbeid med andre velferdstjenester

Tilskuddsmidler

Tabell Sektorens samlede tilskuddsmidler (beløp i 1 000 kroner)

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Byrådets forslag Sak 1/2025	Sum 2023 -Sak 1/2025
200	Elevorganisasjonen	649	685	712	2 046
210	Kommunalt foreldreutvalg	622	656	682	1 960
230	Ungt entreprenørskap	677	714	742	2 133
Sum		1 948	2 055	2 136	6 139

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede ikke-overførbare kommunale midler

I tabellen under vises kommunale midler øremerket til konkrete formål, til bruk i 2025.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23060004	UTD - Språkstimulering førskolebarn (F02A)	23 500
23060011	UTD - Kvalitet og kompetanse i barnehagene (F02A)	25 000
23060013	UTD - Tidlig innsats i barnehagen (F02A)	12 500
23060018	UTD - Pilotprosjekt sekstimersdag (F02A)	1 574

Øremerkede overførbare kommunale midler

I tabellen under vises kommunale midler øremerket til konkrete formål, til bruk i 2025. Dersom midlene ikke er benyttet i 2025, kan de overføres til neste budsjettår til bruk for samme formål.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
23060005	UTD - Etablering av nye barnehageplasser (F02A)	10 000
23060006	UTD - Avvikling av midlertidige barnehagelokaler (F02A)	2 600
23060007	UTD - Økonomisk likebehandling private barnehager (F02A)	10 000

Utdanningsetaten (UTD)

Ansvarsområde

Byrådsavdeling for utdanning har det overordnede ansvaret for Oslo skolen, som omfatter grunnskoleopplæring, videregående opplæring, spesialundervisning, fag- og yrkesopplæring, pedagogisk-psykologisk tjeneste (PPT), Aktivitetsskolen (AKS), voksenopplæring, fagskolen og Sommerskolen Oslo. Det faglige, økonomiske og administrative ansvaret er lagt til Utdanningsetaten.

Utdanningsetaten har ansvar for drift, utvikling, oppfølging og veiledning av utdanningsvirksomheten hjemlet i opplæringsloven, lov om fagskoleutdanning og introduksjonsloven, samt retningslinjer som Oslo kommune fastsetter.

På kap. 200 budsjetteres utgifter til lønn og drift av Utdanningsadministrasjonen, bygningsrelaterte utgifter og utgifter til pensjonspremie i Statens pensjonskasse.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Osloskolen presterer blant de beste i landet på grunnleggende ferdigheter. Grunnskolepoengene har økt over tid. Gjennomføringen i videregående skole er høyere enn noen gang. Likevel er det store forskjeller i resultater mellom skolene og innad på skolene. Motivasjonen til elevene faller, særlig på ungdomsskolen. For mange, spesielt gutter, er på laveste mestringsnivå i lesing på de nasjonale prøvene. Det har vært en negativ utvikling i skolerresultater blant elevgruppen med foreldre som har lav utdanning. Mobbing i skolen har økt de siste årene. På 7. trinn oppgir 14,4 % av elevene å ha opplevd mobbing.

Stadig større andel av elevene i Osloskolen deltar i AKS. På 1. trinn deltar nå 97,5 % av elevene i AKS.

Andelen som velger yrkesfaglige utdanningsprogram er betydelig lavere i Oslo enn i landet, men for skoleåret 2024/25 har andelen økt noe fra forrige skoleår, fra 24,6 til 26,4 %. Antall søkere til læreplass er rekordhøyt, men om lag 30 % av søkerne fikk ikke lærekontrakt. Denne andelen har økt de senere årene. Særlig søkere med lave kvalifikasjoner får ikke lærekontrakt, og læreplassmangelen gjelder hovedsakelig i elektrofag og helse- og oppvekstfag. I helse- og oppvekstfag er det kommunen selv som er den viktigste tilbyderer av læreplasser.

Antall deltakere i voksenopplæringen har økt med over 1 200 sammenlignet med i fjor. Nå er det nesten 8 000 som tar opplæring som voksen.

Skolebyggprosjekter

Bestillingsoversikten

Bestillingsoversikten viser de prosjektene som har vært gjennom et forprosjekt og ekstern eller intern kvalitetssikring del 2 (KS2), samt mindre prosjekter som ikke omfattes av investeringsregimet, og hvor det under kapitlet *Kommunale foretak* foreslås kostnadsramme for prosjektene. Husleiemidler bevilges over Utdanningsetatens budsjett og fremgår av bestillingsoversikten under. Til prosjekter der KS2 ikke er gjennomført, er det avsatt husleiemidler på sentralt budsjettkapittel 208 Avsetning husleier skole.

Bestillingsoversikten

Kapittel		Total kapasitet etter utbygging	Netto- økning elev- plasser	Sum årlig husleie - mill.	Endret husleie innarbeidet i økonomiplan - mill.	Husleie beregnes fra
250	Fagskolen -Construction City	750	750	21,5	21,5	3-25
210	Vahl skole - gymsal			2,5	2,5	3-25
210	Lambertseter - midlertidighet			24,8	24,8	3-25

Planlagt etablering i 2025

For å møte elevtallsveksten legger byrådet opp til etablering av nye skoler, oppgradering rehabilitering og utvidelse av eksisterende skoler. I tillegg inngås det leiekontrakter både for å møte midlertidige og langvarige behov.

I 2025 er det lagt opp til en samlet etablering av 180 nye permanente skoleplasser, 90 nye plasser ved Hartvig Nissen vgs. som er rehabilitert og utvidet til skolestart 2025, og 90 nye plasser ved Nordstrand ungdomsskole som er utvidet med et nybygg til skolestart 2025.

Omtale av skoleprosjektene

Vahl skole – gymbygg

Det tomme gymbygget ved Vahl skole blir rehabilitert og er planlagt ferdigstilt i 2025. Bygget vil løse behov til skolen, kultur og idretten.

Lambertseter – midlertidighet

Midlertidige lokaler for Lambertseter skole som skal rehabiliteres og utvides slik at skolen får gjennomgående tre klasserekker på barne- og ungdomstrinnet. Utdanningsetaten har planlagt erstatningslokaler i form av midlertidige paviljongarealer i perioden 2025-2029.

Skoleutbygging

Skolebehovsplan 2022-2031 ble tatt til orientering av bystyret 16.02.2022. Høsten 2022 la byrådet frem en oppdatert skolebehovsplan, der status for allerede påbegynte prosjekter fremkom, i tillegg til at det ble foreslått et knippe mindre nye prosjekter.

Det ble ikke fremmet skolebehovsplan høsten 2024, og planen er at neste skolebehovsplan skal rulleres høsten 2025, i forbindelse med Sak1/2026.

Under er det for hvert område i gjeldende skolebehovsplan angitt en status for de ulike prosjektene i hvert enkelt område:

Område 1 – Sentrum sør

Ny skole i Bjørvika (B2U4) med fleridrettshall

Den nye barne- og ungdomsskolen i Bjørvika etableres med arealer til Oslo sjøskole og flerbrukshall. Prosjektet er komplekst, og det ble etter ekstern kvalitetssikring del 2 vurdert at kompleksiteten tilsier en justering av ferdigstilling til skolestart 2028. Skolen vil gi tilstrekkelig kapasitet i området når den er ferdigstilt.

Gamlebyen skole

Skolens uteområde skal utvides i tråd med vedtak i Gamle Oslo bydelsutvalg 27.04.2017, og bystyrets vedtak av 24.10.2018, sak 332 - Privat forslag fra Hallstein Bjercke (V) om trygging av skoleveier i Bydel Gamle Oslo. Plansak er oversendt for politisk behandling, samtidig som det pågår forprosjektering som legger til rette for utvidelsen. Tidspunktet for gjennomføring er foreløpig ikke avklart.

Område 2 – Sentrum øst

Nye skoler på Ensjø

Det pågår regulering og prosjektering for ny barneskole på Ensjø. Det er også behov for ytterligere ungdomsskolekapasitet i området, og det planlegges derfor for en ny ungdomsskole. Dimensjoneringen av skolene er under vurdering. Fremdriften for prosjektene vil avhenge av

resultatet av denne konsolideringen, og en tentativ ferdigstilling for tiltakene er vurdert til perioden 2030-33.

Permanent utvidelse av Bryn skole

Bryn skole skal i tråd med bystyrets vedtak i forbindelse med behandlingen av Skolebehovsplanen 2018-2027 utvides permanent til å bli en fullverdig skole med tre klasserekker, i tillegg til en spesialavdeling. Prosjektet har blitt forsinket da det ble avdekket et større rehabiliteringsbehov, og prosjektet omfatter nå både utvidelse og rehabilitering. Det pågår detaljregulering og forprosjektering der det planlegges med ferdigstilling i 2029-32.

Utvidelse av utearealene til Tøyen skole

Bystyret har avgitt detaljregulering for å legge til rette for stenging av Kolstadgata slik at skolens utearealer kan utvides. Tiltaket og grensesnitt mellom kommunale aktører er under utredning.

Sofienberg utvidelse av skolegården

Det arbeides for at Sofienbergparken Øst kan brukes som supplerende uteareal for ungdomsskoleelevene. Arbeidene ferdigstilles i løpet av høsten 2024. Det skal etableres en gangpassasje mellom barnehagene som skal sikre raskere tilgang til parken for skoleelevene. Denne delen av parken planlegges med en slik kvalitet og innhold at den kan benyttes av både elevene og nærmiljøet. I forbindelse med revidert budsjett for 2024 har byrådet besluttet å sette av 5,4 mill. inkl. mva. for å finansiere økte prosjektkostnader.

Vahl skole - ombygging av gymbygget

Rehabiliteringen skal gjøre det mulig å ta i bruk den ubenyttede gymbygget. Vahl skole har behov for samlingssal til skolen. Arealene i det rehabiliterte gymbygget vil kunne sambrukes med flere aktører og brukes som samslingssal, kultursal, fritidsklubb o.l. Det pågår forprosjekt endelig ferdigstilling er per tid ikke avklart.

Behov for nye skoler

Etter planperioden vil det bli behov for flere nye grunnskoler i Hovinby-området og det arbeides med å identifisere skoletomter.

Område 3 – Sentrum nord

Bentsebrua ungdomsskole

Ny ungdomsskole med flerbrukshall og bydelsfunksjoner for unge i bydelen. Det er planlagt at elevene fra Fernanda Nissen og Lilleborg skoler skal gå på denne ungdomsskolen. Fram til skolen står ferdig, skal elevene ved Fernanda Nissen skole gå til Bjølsen skole og deretter Bentsebrua ungdomsskole. Oslobygg har varslet at de ikke vil kunne ferdigstille prosjektet før tidligst utgangen av oktober 2024.

Rehabilitering av Lilleborg skole

Skoleanlegget skal rehabiliteres og planlegges ferdigstilt til 2026. Skolen skal være i FO-bygget i rehabiliteringsperioden.

Område 4 – Sentrum vest

Bolteløkka skole

Bolteløkka skole skal rehabiliteres. Utvidelsen av skolegården ved å innlemme Eugenes gate 12 fortsetter som planlagt. I forbindelse med behandlingen av forrige skolebehovsplan vedtok bystyret følgende: "Bystyret ber byrådet sørge for framdrift i rehabiliteringen av Bolteløkka

skole slik at det ferdigstilles som planlagt." Det jobbes for å ferdigstille rehabiliteringen av Bolteløkka skole til 2030-33.

Område 5 – Ullern - Bygdøy

Dimensjonering Hoff og Smestad skoler

Bystyret har vedtatt at byrådet skal «vurdere at Hoff skole dimensjoneres som en ren ungdomsskole og Smestad skole som en ren barneskole.» Det arbeides med å følge opp dette vedtaket. Alle nye skoleanlegg bygges fleksibelt, slik at de skal kunne endres til barneskole eller ungdomsskole på et senere tidspunkt dersom det er hensiktsmessig. Dimensjonering av Hoff og Smestad skoler er avhengig av pågående plansak ved Smestad skole, og inntil plansaken er avgitt bystyret er det for tidlig å si noe om hva som er mulig med tanke på dimensjonering av skolene.

Ny skole på Hoff

Det pågår prosjektering for ny barne- og ungdomsskole (B2U4) med flerbrukshall på Hoff, sammen med flere andre kommunale funksjoner i en tett integrert bygningsmasse. Det er etablert paviljong ved Ris skole fra skolestart 2021 for midlertidig å øke ungdomstrinnkapasiteten i området fram til ny skole på Hoff står ferdig. Forprosjektet er per tid stanset på grunn av avdekket problemer med grunnvannstand som medfører at bygging under bakken kan bli veldig utfordrende. Det er under utarbeidelse en ekstern rapport fra fagspesialister om situasjonen og konsekvenser av denne. Avhengig av vurderingene i etterkant av rapporten, vil utfallsrommet for omfang og fremdrift kunne beskrives nærmere og vurderinger om veien videre for prosjektet.

Smestad skole

Det er igangsatt reguleringsplanarbeid for å erstatte deler av bygningsmassen på Smestad skole med nybygg. Eksisterende hovedbygg er planlagt rehabilitert, og det planlegges ny flerbrukshall.. I reguleringsarbeidet vurderes også mulighetene for å enten utvide dagens skole eller etablere ny ungdomsskole på tomta. Ettersom prosjektet er under utredning, er det tidlig å fastsette ferdigstillestidspunkt.

Område 6 – Vestre Aker

Midtstuen skole

Midtstuen ungdomsskole skal rehabiliteres og utvides. Oppdaterte framskrivninger viser forventet nedgang i elevtallet gjennom planperioden. Prosjektet planlegges derfor for en utvidelse fra U6 til U8, ikke fra U6 til U9. Prosjektet planlegges ferdigstilt til skolestart 2028. I forbindelse med behandlingen av Skolebehovsplan 2022-2031 fattet bystyret følgende vedtak: «Bystyret ber byrådet i neste skolebehovsplan vurdere hvordan Midtstuen skole kan rehabiliteres og utvides raskere, inkludert om det kan søkes dispensjon fra krav om regulering.» Ettersom skolen skal utvides er det nødvendig med omregulering av tilliggende tomt.

Område 7 – Nordre Aker

Ny skole på Frysja

Ny barneskole og flerbrukshall skal møte den forventede befolkningsveksten i området. Tomten er ervervet av kommunen. Dagens elevtallsframskrivninger tilsier imidlertid at det ikke er behov for skolen kommende 10-års periode, prosjektet er derfor utsatt på ubestemt tid.

Utvidelse av Engebråten skole

Engebråten skole utvides med én klasserekke til U8. Det pågår detaljregulering og prosjektering, som har tatt lenger tid enn forventet. Inntil utvidelsen er ferdig, sikres det plass til elevene ved å beholde dagens midlertidige paviljonger ved skolen. Utvidelsen av skolen planlegges ferdigstilt i

2027-28. Detaljregulering for prosjektet er avgitt av bystyret juni 2024.

Byomfattende 8-13 skole ved Blindern videregående skole

Omtales sammen med videregående skole-prosjekter.

Område 8 – Bjerke

Ny fleridrettshall ved Refstad skole

Det skal etableres ny flerbrukshall i nærheten av Refstad skole. Hallen planlegges ferdigstilt 2027. Det arbeides med å finne kroppsøvingskapasitet for skolen inntil ny flerbrukshall står ferdig.

Ny ungdomsskole ved Økern

Ny skole med åtte klasserekker, flerbrukshall, areal til kulturformål og en barnehager med åtte avdelinger planlegges ferdigstilt i 2027. Fram til den nye skolen står ferdig i 2027 vil elevene fra Løren skole gå til Årvoll skole på ungdomstrinnet. Det ble etablert en midlertidig paviljong ved Årvoll skole høsten 2022 for å sikre tilstrekkelig kapasitet i området i perioden.

Omstrukturering av Linderud og Vollebekk

Fremtidig skolestruktur for Linderud og Vollebekk utredes. Det er utredet tre alternativer og gjennomført høring der det kom mange innspill. Utredningen er kvalitetssikret og saken løftes til byrådet i løpet av høsten 2024.

Område 10 – Groruddalen nord

Stovner skole

Paviljonger ved Stovner skole skal erstattes med permanent kapasitet i nybygg. Det skal også etableres en avdeling for barn med autisme, gymsaler og garderober. Prosjektet omfatter også opparbeidelse av turdrag og ny skolegård. Forventet ferdigstilling 2028-30. Det etableres midlertidige paviljongarealer som etter planen skal stå klare fra skolestart 2025.

Område 11 – Groruddalen øst

Nye Haugerud og Trosterud skoler med kulturstasjon og fleridrettshall

Nye skoleanlegg for Haugerud og Trosterud skoler er en del av en større områdeutvikling og detaljreguleringen pågår. Ny Haugerud skole videreføres med kapasitet for seks klasserekker og ny Trosterud planlegges som en B4. Planen skal utføres som trinnvis utbygging, og rekkefølgen er ikke endelig avklart. Prosjektet er komplekst og dette medfører en risiko for fremdriften, men det arbeides for ferdigstilling så snart som mulig, og tidligst 202, senest 2033.

Rehabilitering og utvidelse av Ellingsrud ungdomsskole

Ellingsrud skole flyttet til skolestart 2022 inn i paviljong på Ellingsrudflaten i tråd med bystyrets vedtak fra behandlingen av Skolebehovsplanen 2022-2031. Byggeprosjektet ferdigstilles i løpet av 2027.

Rehabilitering av Ellingsrudåsen barneskole

Skolen er planlagt revet og erstattet med nybygg i tråd med bystyrets vedtak fra behandlingen av Skolebehovsplanen 2022-2031. Spesialavdelingen ved skolen skal utvides. Prosjektet planlegges ferdigstilt 2028-31.

Ny skole på Furuset (ved Verdensparken)

Ny Furuset skole med flerbrukshall ved Verdensparken er under utredning. Utredningen er et ledd

i pågående områdeløft for Furuset. Byrådet vil komme tilbake til en eventuell videreføring av prosjektet når ovennevnte utredning foreligger.

Område 12 – Østensjø

Rustad skole

Rustad barneskole skal utvides med en klasserekke fra tre til fire parallell (B3 til B4). Nybygget skal inneholde klasserom for 1.-3. klasse, AKS-lokale og gymsal. Utearealet skal oppgraderes på hele skolen. Eksisterende AKS-bygg skal rives. Prosjektet planlegges ferdigstilt til skolestart 2028-31.

Skøyenåsen skole

Skøyenåsen skole er planlagt utvidet med fire klasserekker fra U5 til U9. Utvidelsen utløser krav om regulering, og planlegges ferdigstilt til skolestart 2028-31.

Abildsø skole

I forbindelse med utredning av rehabilitering av Abildsø skole vurderes omstrukturering til ren barneskole og overføring av ungdomstrinnet til Manglerud skole. Utredningen avsluttes høsten 2024.

Område 13 – Nordstrand

Utvidelse og rehabilitering av Lambertseter skole

Lambertseter skole skal rehabiliteres og utvides slik at skolen får gjennomgående tre klasserekker på barne- og ungdomstrinnet. Prosjektet planlegges med ferdigstilling til skolestart 2029-31.

Ny skole på Holtet, restrukturering til grunnskole

Ny barneskole på Holtet etableres på tomten til Holtet videregående skole. Prosjektet planlegges nå for at skolen åpner til skolestart 2028-2030. Det er etablert paviljonger ved Ekeberg skole for å øke barnetrinnskapasiteten i området fram til skolen på Holtet ferdigstilles.

Utvidelse og rehabilitering av Bekkelaget skole

Bekkelaget skole er planlagt rehabilitert med videreføring av dagens kapasitet på tre klasserekker. Prosjekter er under utredning, og det er for tidlig å si noe om ferdigstillelsestidspunkt.

Rehabilitering og utvidelse av Karlsrud

For å møte behovet i området på ungdomstrinnet foreslås Karlsrud barne- og ungdomsskole (B2U2) utvidet med tre klasserekker på ungdomstrinnet. I dag er elevene fordelt på nærliggende skoler, som har høy oppfyltingsgrad. Skolens autismeavdeling videreføres. Skolen har også behov for rehabilitering som gjennomføres samtidig med utvidelsen og planlegges ferdigstilt i 2032.

Område 14 – Søndre Nordstrand

Ny og utvidet Mortensrud skole med fleridrettshall

Mortensrud skole bygges ny på ny tomt og utvides samtidig med én klasserekke til fire klasserekker. Det skal etableres kulturstasjon og flerbrukshall i tilknytning til skolen. Skolen etableres som en del av en større områdeutvikling. Detaljregulering av skoletomten og de kommunale tomtene for sykehjem og idrett har tatt lenger tid enn planlagt etter offentlig ettersyn og det medfører at ferdigstillingstidspunktet antas å bli 2026-28.

Rehabilitering og erstatning av paviljonger ved Klemetsrud skole

Klemetsrud skole skal rehabiliteres, og midlertidig kapasitet skal erstattes med permanent kapasitet. Dagens kapasitet ved skolen videreføres. Det pågår prosjektering og prosjektet planlegges ferdigstilt til årsskiftet 2026/27.

Rehabilitering av Lofsrud skole

Lofsrud skole er planlagt rehabilitert og videreført med dagens kapasitet. Det planlegges at gamle Mortensrud skole kan benyttes som erstatningslokaler i byggeperioden. Prosjektet er under utredning og det er for tidlig å si noe om ferdigstillestidspunkt.

Videregående opplæring

Ny videregående skole med helse- og oppvekstfag og studiespesialisering

Det planlegges å etablere en ny videregående skole med studiespesialisering og helse- og oppvekstfag for 810 elever. Det pågår forprosjektering i samarbeid med Stiftelsen Diakonhjemmet. Det planlegges med ferdigstillelse av skolen i 2028.

Utvidelse av Edvard Munch videregående skole

Edvard Munch videregående skole planlegges utvidet med 450 flere elevplasser ved innlemmelse av det tidligere Kunstindustrimuseet og står etter planene ferdigstilt til skolestart 2027. Skolens kapasitetsbehov løses ved innleieprosjekter fram til utvidelsen står ferdig.

Ny videregående skole i Myntgata 2 med fleridrettshall

Det planlegges en ny videregående skole med gymsal i Myntgata 2 med 840 elevplasser på studiespesialisering og yrkesfag. Til forskjell fra tidligere plan vil blant annet arealer under bakken reduseres med potensiale for reduksjon i investeringskostnader på ca. 300-400 mill. Det arbeides med oppdatert forprosjekt og regulering. Det ble gjennomført tidlig oppstart av deler av skolen i Cort Adelers gate (Vika videregående skole) fra skolestart 2021.

Utvidelse og rehabilitering av Etterstad videregående skole

Etterstad videregående skole er planlagt delvis rehabilitert og delvis bygget ny, med en utvidelse på 360 elevplasser på studiespesialisering. Prosjektets omfang har økt betraktelig gjennom reguleringsprosessen og behovet for en ny kvalitetssikring før igangsetting av forprosjekt vurderes derfor nå. Ettersom prosjektet er under utredning, er det tidlig å fastsette ferdigstillestidspunkt.

Ny byomfattende 8-13-skole ved Blindern videregående skole

Det planlegges etablering av en ny skole med ungdomstrinn og videregående skole i Sognsveien 80 som en utvikling av Blindern videregående skole. Prosjektet er en del av en større områdeutvikling som også omfatter flere kommunale formål samt nye boliger. Ettersom prosjektet er under utredning, er det tidlig å fastsette ferdigstillestidspunkt.

Utvidelse av Stovner videregående skole

Det er planlagt å utvide Stovner videregående skole med 180 nye elevplasser og samtidig relokalisere byggfagtilbudet som er i midlertidige lokaler et stykke unna skolen. Skolen skal utvikles innen miljø og bærekraft og det arbeides bl.a. med å etablere naturbruk som et nytt fagtilbud. Samtidig jobbes det med å identifisere muligheter for å effektivisere planleggingen av prosjektet for å muliggjøre en raskere fremdrift. Ettersom prosjektet er under utredning, er det for tidlig å fastsette ferdigstillestidspunkt.

Innlemming av Natur vgs i Osloskolen

Bystyret fattet vedtak 01.03.2023 om å innlemme Natur vgs i Osloskolen. Styret ved Natur vgs fattet et tilsvarende vedtak 22.06.2023. Oslo kommune er i dialog med skolen om oppfølging av vedtakene.

Utvidelse av Bjerke videregående skole

Det pågår utredning for utvidelse av Bjerke videregående skole med 200-300 elevplasser. Det vurderes videre hvilke utdanningsprogram som kan etableres, og hvor mange plasser dette vil gi. Arbeidet koordineres med pågående områdesatsning på Linderud i regi av bydelen. Utvidelsen av skolen planlegges ferdigstilt i perioden 2028-2031.

Særskilte byomfattende tilbud

Haukåsen skole

Haukåsen skole er planlagt erstattet med nybygg på tomten til gamle Stig skole. Prosjektet inkluderer arealer til barnehage og noen bydelsfunksjoner. Ferdigstillelse til skolestart 2026.

Hovseter skole

Fra og med skoleåret 2025/2026 vil spesialgruppe på Hovseter skole bli omgjort fra PUH til autisme med 15 plasser.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.2 Alle i barnehage, skole og opplæring får et tilbud som fremmer utvikling, læring og gir et godt grunnlag for videre studier og arbeid	Forbedre spesialundervisningen i Osloskolen
		Videreutvikle arbeid med tidlig innsats og grunnleggende ferdigheter
		Etablere flere læreplasser i kommunale virksomheter og innføre et kommunalt lærlingtilskudd
	1.3 Barn og unge møter tilgjengelige og sammenhengende tjenester som forebygger og forhindrer ungt utenforskap	Videreutvikle oppfølgingstjenesten og følge opp unge i oppfølgingstjenestens målgruppe i tråd med revidert Oslostandard. Gjennomføre en målrettet satsing i ungdomsskoler i levekårsutsatte områder Sørge for at skolene har godt samarbeid med relevante tjenester, barn, unge og deres familier i tråd med oppvekststrategi og virksomhetenes handlingsplaner
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Barnehager og skoler bidrar til grønne, levende nærmiljøer og er tilgjengelige for innbyggere og frivillighet	Legge til rette for at skolebygg kan brukes etter åpningstid
		Gjennomføre et grønt skolegårdsloft
		Samarbeide med andre aktører om opplæring innen klima og miljø
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Osloskolen er innovativ og samarbeider med	Gi flere elever mulighet å delta i talentsatsninger og i forserte løp

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
	næringsliv, kultur og kunnskapsmiljø	
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Barn, elever, lærlinger og ansatte har et trygt og inkluderende lærings- og arbeidsmiljø	Iverksette gode rutiner og kompetanseutvikling for å forebygge og håndtere mobbing, vold og trusler i Osloskolen Videreutvikle inkluderende fellesskap i skoler og andre opplæringstilbud Tilby veiledning for utvikling av trygt og godt lærings- og arbeidsmiljø
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Barnehagebarn, elever og lærlinger møter medarbeidere med riktig kompetanse	Innføre flere karriereveier i Osloskolen Videreutvikle profesjonsfellesskap og tilby ansatte relevant kompetanseutvikling i Osloskolen Gi ansatte bedre kunnskap om handlingsrom og forpliktelser til samarbeid med andre velferdstjenester

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	628 560	628 560	628 560	628 560
Vedtak forrige periode				
Flyktninger årgang 2	-28 693	-28 693	-28 693	-28 693
Flyktninger årgang 3	-29 342	-29 342	-29 342	-29 342
Generell rammeendring Utdanningsetaten (kap. 200)	1 514	-1 369	-4 386	-4 386
Kjøp av utslippsfrie transporttjenester	-200	-200	-200	-200
Kompensasjon for utlån av skolelokaler	400	400	400	400
Opplæring av ansatte i skolen - forebygging av vold og trusler	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Sum Vedtak forrige periode	-63 321	-66 204	-69 221	-69 221
Vedtak forrige periode	-63 321	-66 204	-69 221	-69 221
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	565 239	562 356	559 339	559 339
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	24 362	24 362	24 362	24 362
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	24 362	24 362	24 362	24 362
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-44 114	-44 114	-44 114	-44 114
Flyktninger årgang 2	22 100	22 100	22 100	22 100
Flyktninger årgang 3	28 100	28 100	28 100	28 100
Flyktninger årgang 4	13 120	13 120	13 120	13 120
Teknisk justering - fordeling av utgifter til OPF	34 924	34 924	34 924	34 924
Teknisk justering - omstillingstiltak effektiviseringsinnsats	2 094	2 094	2 094	2 094

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Teknisk justering - sentralisering av administrative stillinger PPT	4 923	4 923	4 923	4 923
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	61 147	61 147	61 147	61 147
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Utdanningsetaten (kap. 200)	-5 325	-13 313	-13 313	-16 828
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-5 325	-13 313	-13 313	-16 828
Spesifiserte rammeendringer				
Arrangementer 17. mai	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Effektivisering av UDA	-7 900	-29 700	-34 900	-43 400
Sum Spesifiserte rammeendringer	-9 200	-31 000	-36 200	-44 700
Endringer	46 622	16 834	11 634	-381
Ramme 2025-2028	636 223	603 552	595 335	583 320

Vedtak forrige periode

Flyktninger årgang 2

Engangsbevilgning som ikke er videreført fra 2025.

Flyktninger årgang 3

Engangsbevilgning som ikke er videreført fra 2025.

Generell rammeendring Utdanningsetaten (kap. 200)

Tidligere vedtatt rammeendring på kap. 200 Utdanningsetaten er 1,5 mill. i 2025, -1,4 mill. i 2026 og -4,4 mill. i 2027 og 2028.

Kjøp av utslippsfrie transporttjenester

Tidligere vedtatt reduksjon på 0,2 mill. til kjøp av utslippsfrie transporttjenester. På kapitlet er det innarbeidet totalt 0,5 mill. årlig til formålet.

Kompensasjon for utlån av skolelokaler

Tidligere vedtatt økning på 0,4 mill. for å dekke skolenes utgifter ved utlån og utleie av skolelokaler. Totalt er det innarbeidet 23,9 mill. fra 2025 til full kompensasjon av skolene for utgifter knyttet til utlån og utleie av skolelokaler.

Opplæring av ansatte i skolen - forebygging av vold og trusler

Tidligere vedtatt reduksjon på 7 mill. fra 2025 i midlene til opplæring av ansatte i skolen for å forebygge vold og trusler. Det er satt av 8 mill. til formålet fra 2025.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Flyktninger årgang 2

Det innarbeides 22,1 mill. på kap. 200 for bosetting av 1 232 flyktninger i 2024. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Flyktninger årgang 3

Det innarbeides 28,1 mill. på kap. 200 for bosetting av 1930 flyktninger i 2023. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Flyktninger årgang 4

Det innarbeides 13,12 mill. på kap. 200 for bosetting av 1842 flyktninger i 2022. Kap. 302 reduseres tilsvarende.

Teknisk justering – fordeling av utgifter til OPF

Vedtatt uttrekk på kap. 200 Utdanningsetaten i 2024 som følge av endret pensjonssats, fordeles mellom budsjettkapitlene til Utdanningsetaten.

Teknisk justering – omstillingstiltak effektiviseringsinnsats

Teknisk flytting av budsjettmidler mellom kapitler knyttet til UDEs HR-arbeid

Teknisk justering - sentralisering av administrative stillinger PPT

Det foreslås å overføre midler fra kap. 203 PPT til kap. 200 Utdanningsetaten for stillinger som tilhører avdelinger under kap. 200.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Utdanningsetaten (kap. 200)

Det er innarbeidet et rammekutt på 5,3 mill. i 2025 økende til 16,8 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 3,8 mill. i 2025 økende til 21,2 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Arrangementer 17. mai

Kapitlet reduseres med 1,3 mill. fra 2025 som følge av avvikling av konserten ved Karpedammen og lunsj i Rådhuset på 17. mai.

Effektivisering av UDA

Kap. 200 Utdanningsetaten er redusert med 7,9 mill. i 2025, 29,7 mill. i 2026, 34,9 mill. i 2027 og 43,4 mill. i 2028 knyttet til effektivisering av Utdanningsadministrasjonen. UDA skal gjennomgå sitt tjenestetilbud med sikte på å realisere potensialet for å effektivisere prosesser, utnytte synergier ved tettere samhandling og vurdere tjenestene ut mot skolene innenfor enkelte områder. Effektiviseringen skal medføre en reduksjon i antall årsverk i UDA, samt en reduksjon i løpende utgifter bl.a. gjennom bedre utnyttelse av administrasjonslokaler.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	166 463	419 085	430 104
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	216 118	206 681	203 009
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	350 166	53 362	55 651
Overføringsutgifter	22 301	0	0
Finansutgifter	259 755	0	0
Sum Driftsutgifter	1 014 803	679 128	688 764
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-114 104	-17 296	-17 971
Refusjoner	-201 375	-33 272	-34 570
Overføringsinntekter	-2 011	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-257 422	0	0
Sum Driftsinntekter	-574 911	-50 568	-52 541
Sum	439 891	628 560	636 223

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
200	Utdanningsetaten (UTD)	106040	Utdanningsetaten - inventar og utstyr	148 100	158 100	119 100	0
200	Utdanningsetaten (UTD)	115023	IKT-utvikling skoler	40 000	40 000	40 000	40 000
200	Utdanningsetaten (UTD)	118021	Fornyelse av utstyr til yrkesfag	5 000	5 000	5 000	5 000
Totalsum				193 100	203 100	164 100	45 000

Utdanningsetaten - inventar og utstyr

Det foreslås å justere den årlige bevilgningen på Utdanningsetatens budsjett til inventar og utstyr.

IKT-utvikling skoler

Det er foreslått å bevilge 40 mill. årlig til modernisering av Utdanningsetatens IKT-systemer og skolenes infrastruktur.

Fornyelse av utstyr til yrkesfag

Det er innarbeidet 5 mill. til fornyelse av utstyr til yrkesfagene årlig i perioden 2025-2028.

Klimaprofil

Det er ingen nye tiltak i 2025 under Utdanningsetatens ansvarsområde som vil ha en vesentlig klimateffekt. Utdanningsetatens bidrag i Klima- og miljøarbeidet skjer hovedsakelig gjennom undervisning og bevisstgjøring av elevene om klimakonsekvenser og verdien av kildesortering og gjenbruk. Utdanningsetaten samarbeider med Klimaetaten om nettsiden klimaskolen.no og Klimapilotene, foredragsholdere for elever på ungdomsskolen og ved videregående skole. Samarbeidet skal fremme økt kunnskap om klima og miljø. Arbeidet videreføres også i 2025. Tiltakene finansieres av Klimaetaten.

Tilskuddsmidler

På kap. 200 er det foreslått tilskudd til Elevorganisasjonen på 712 000 kroner i 2025. Av midlene skal 237 000 kroner benyttes til Lærlingrådet, som selv skal disponere midlene.

				Beløp i 1000
Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Forslag 2025
200	Elevorganisasjonen	649	685	712
Sum		649	685	712

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Pedagogisk-psykologisk tjeneste (UTD)

Ansvarsområde

Utgiftene på kapitlet gjelder kommunens pedagogisk-psykologiske tjeneste.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Ferdigstilte sakkyndige vurderinger (antall)	4 421	4 774	5 053	5 455
Gjennomsnitt behandlingstid per sakkyndig vurdering (dager)	66,8	70,4	73,7	75,0
Antall sakkyndige vurderinger (enkeltbarn/elev) per årsverk	27,8	30,7	28,3	33,0
Antall henviste systemsaker	317	418	591	427

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	270 350	270 350	270 350	270 350
Vedtak forrige periode				
Demografikompensasjon PPT	-500	-1 900	-3 600	-3 600
Generell rammereduksjon Pedagogisk psykologisk tjeneste (kap. 203)	-47	-1 648	-3 430	-3 430
Sum Vedtak forrige periode	-547	-3 548	-7 030	-7 030
Vedtak forrige periode	-547	-3 548	-7 030	-7 030
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	269 803	266 802	263 320	263 320
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	12 392	12 392	12 392	12 392
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	12 392	12 392	12 392	12 392
Demografiske forhold befolkning				
Demografikompensasjon PPT	0	-100	-200	-2 700
Sum Demografiske forhold befolkning	0	-100	-200	-2 700
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Teknisk justering – fordeling av utgifter til OPF	-3 064	-3 064	-3 064	-3 064
Teknisk justering - sentralisering av administrative stillinger PPT	-4 923	-4 923	-4 923	-4 923
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-7 987	-7 987	-7 987	-7 987
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Pedagogisk-psykologisk tjeneste	-2 679	-6 698	-6 698	-8 466
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-2 679	-6 698	-6 698	-8 466
Endringer	-10 666	-14 785	-14 885	-19 153
Ramme 2025-2028	271 529	264 409	260 827	256 559

Vedtak forrige periode

Demografikompensasjon PPT

Tidligere vedtatt endring i demografikompensasjon på kap. 203 Pedagogisk-psykologisk tjeneste på -0,5 mill. i 2025, -1,9 mill. i 2026 og -3,6 mill. i 2027 og 2028.

Generell rammereduksjon Pedagogisk psykologisk tjeneste (kap. 203)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 203 Pedagogisk-psykologisk tjeneste er 0,1 mill. i 2025, økende til 3,4 mill. i 2028.

Demografiske forhold befolkning

Demografikompensasjon PPT

Tidligere vedtatt endring i demografikompensasjon for PPT på -0,1 mill. i 2026, -0,2 mill. i 2027 og -2,7 mill. i 2028

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Teknisk justering – fordeling av utgifter til OPF

Vedtatt uttrekk på kap. 200 Utdanningsetaten i 2024 som følge av endret pensjonssats, fordeles mellom budsjettkapitlene til Utdanningsetaten.

Teknisk justering - sentralisering av administrative stillinger PPT

Det foreslås å overføre midler fra kap. 203 PPT til kap. 200 Utdanningsetaten for stillinger som tilhører avdelinger under kap. 200.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Pedagogisk-psykologisk tjeneste

Det er innarbeidet et rammekutt på 2,7 mill. i 2025 økende til 8,5 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 2,7 mill. i 2025 økende til 11,9 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	272 851	255 382	259 072
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	28 637	28 017	26 046
Overføringsutgifter	5 249	4 364	4 503
Sum Driftsutgifter	306 737	287 763	289 621
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-4 323	-309	-321
Refusjoner	-23 050	-17 104	-17 771
Overføringsinntekter	-3 900	0	0
Sum Driftsinntekter	-31 273	-17 413	-18 092
Sum	275 465	270 350	271 529

Avsetning husleier skoler (UTD)

Ansvarsområde

Kapitlet er et rent avsetningskapittel for driftsvirkning av skoleprosjekter som er under planlegging og som er forventet å få husleieeffekt i løpet av økonomiplanperioden.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	192 945	192 945	192 945	192 945
Vedtak forrige periode				
Bestillingsliste - overføring fra kap. 208	-75 800	-115 100	-115 100	-115 100
Uspesifiserte avsetninger husleier skolebygg	91 386	126 831	416 887	416 887
Sum Vedtak forrige periode	15 586	11 731	301 787	301 787
Vedtak forrige periode	15 586	11 731	301 787	301 787
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	208 531	204 676	494 732	494 732
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til utdanningsetatens kapitler	-93 000	-48 800	-48 800	-48 800
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-93 000	-48 800	-48 800	-48 800
Spesifiserte rammeendringer				
Justering av kapittel 208 - Avsetning husleier skoler	-2 800	93 234	-45 640	73 160
Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens kapitler	-19 700	-24 400	-12 400	-12 400
Sum Spesifiserte rammeendringer	-22 500	68 834	-58 040	60 760
Endringer	-115 500	20 034	-106 840	11 960
Ramme 2025-2028	93 031	224 710	387 892	506 692

Vedtak forrige periode

Bestillingsliste - overføring fra kap. 208

Tidligere vedtatt overføring fra sentral fordelt avsetning til kap. 210 Grunnskolen og kap. 230 videregående skole i tråd med bestillingslisten for nye, rehabiliterte eller utvidede skolebygg.

Uspesifiserte avsetninger husleier skolebygg

Tidligere vedtatt endring i uspesifisert avsetning til framtidige husleier i tråd med prosjektene i skolebehovsplanen.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til utdanningsetatens kapitler

Det overføres midler fra sentralt avsetningskapittel 208 til kap. 210 Grunnskolen og kap. 250 fagskolen i tråd med bestillingslisten for nye, rehabiliterte eller utvidede skolebygg.

Spesifiserte rammeendringer

Justering av kapittel 208 - Avsetning husleier skoler

På kapitlet foreslås det å innarbeide midler til uspesifisert avsetning til framtidige husleier i tråd med prosjektene i skolebehovsplanen. I tillegg til justeringen i budsjettet for 2025, er det innarbeidet midler i vedtatt budsjett. Det er totalt satt av 93,0 mill. i 2025, 224,7 mill. i 2026, 387,9 mill. i 2027 og 506,7 mill. i 2028.

Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til Utdanningsetatens kapitler

Det foreslås å overføre midler til Utdanningsetatens kapitler 210 Grunnskolen og 230 Videregående skole fra sentralt avsetningskapittel 208 Avsetning husleier skoler. Foreslått overføring er på 19,7 mill. i 2025, 24,4 mill. i 2026, 12,4 mill. i 2027 og 12,4 mill. i 2028. Hvilke skoleprosjekter overføringene gjelder er omtalt under det enkelte kapitlet.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	192 945	93 031
Sum Driftsutgifter	0	192 945	93 031
Sum	0	192 945	93 031

Grunnskolen (UTD)

Ansvarsområde

Kapitlet gjelder i hovedsak ressurstildeling til skolene, bygningsrelaterte utgifter og sentrale avsetninger og satsinger.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall elever ved kommunale grunnskoler	65 864	65 427	65 765	65 650
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning	6,6 %	6,6 %	6,8 %	7,3 %
Andel elever i grunnskolen som får særskilt norskopplæring	18,7 %	18,9 %	19,8 %	20,5 %
Korrigerte brutto driftsutgifter til grunnskole (202), per elev	102 532,9	115 421,5	122 878,0	132 178,0
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 1.-4. trinn	3,7 %	3,8 %	4,0 %	4,5 %
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 5.-7. trinn	7,9 %	7,9 %	8,0 %	8,7 %

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Andel elever i grunnskolen som får spesialundervisning, 8.-10. trinn	9,3 %	9,2 %	9,3 %	9,6 %
Antall elever som deltar i talentsatsinger (skolene Majorstuen, Ruseløkka og Edvard Munch)	0	203	203	204
Antall elever som deltar i forserte løp	0	0	269	265

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	11 754 642	11 754 642	11 754 642	11 754 642
Vedtak forrige periode				
Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til kap. 210 Grunnskolen.	47 900	55 000	55 000	55 000
Byomfattende spesialgrupper	5 400	8 600	8 600	8 600
Demografikompensasjon grunnskole	-83 200	-179 300	-265 800	-265 800
Diverse husleiejusteringer - grunnskole	600	600	600	600
Endring i bevilgning til Sommerskolen	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000
Erstatningslokaler for Klemetsrud skole og Stovner vgs. - overføring fra kap. 208	0	-4 700	-4 700	-4 700
Midlertidige løsninger for Engebråten og Klemetsrud	0	0	15 400	0
Rammereduksjon Grunnskolen (kap. 210)	-10 138	-72 039	-126 848	-126 848
Reduksjon husleier på kap. 210	570	570	570	570
Stovner skole - midlertidig paviljong	-22 000	-20 000	-28 000	-28 000
Sum Vedtak forrige periode	-76 868	-227 269	-361 178	-376 578
Vedtak forrige periode	-76 868	-227 269	-361 178	-376 578
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	11 677 774	11 527 373	11 393 464	11 378 064
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	460 675	460 675	460 675	460 675
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	460 675	460 675	460 675	460 675
Demografiske forhold befolkning				
Demografikompensasjon grunnskole	-3 500	-7 600	-11 300	-106 600
Sum Demografiske forhold befolkning	-3 500	-7 600	-11 300	-106 600
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til utdanningsetatens kapitler	82 800	27 300	27 300	27 300
Fokushallen - budsjettoverføring til BYM	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Overføring av midler til ombud for barnehage, skole og lærlinger	-1 875	-1 875	-1 875	-1 875
Teknisk justering - fordeling av utgifter til OPF	-24 086	-24 086	-24 086	-24 086
Teknisk justering - omstillingstiltak effektiviseringsinnsats	-1 047	-1 047	-1 047	-1 047
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	54 692	-808	-808	-808
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Grunnskolen	-18 381	-116 952	-111 752	-158 415
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-18 381	-116 952	-111 752	-158 415
Spesifiserte rammeendringer				
Byomfattende tilbud i grunnskolen	11 000	16 500	16 500	16 500
Forebygging av ungt utenforskap - Alternative opplæringsarenaer	12 000	12 000	12 000	12 000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Inndra midler til Trygge og varme ungdomsskoler	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til kapittel 210 Grunnskolen	8 000	12 700	700	700
Økte utgifter til særskilt elevpris	138 000	138 000	138 000	138 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	161 000	171 200	159 200	159 200
Endringer	193 811	45 840	35 340	-106 623
Ramme 2025-2028	12 332 260	12 033 888	11 889 479	11 732 116

Vedtak forrige periode

Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til kap. 210 Grunnskolen.

Tidligere vedtatt overføring fra sentral fordelt avsetning til kap. 210 Grunnskolen i tråd med bestillingslisten for nye, rehabiliterte eller utvidede skolebygg.

Byomfattende spesialgrupper

Tidligere vedtatt økning i bevilgningen til byomfattende spesialgrupper med 5,4 mill. i 2025 og 8,6 mill. fra 2026.

Demografikompensasjon grunnskole

Tidligere vedtatt endring i demografikompensasjon for grunnskole på -83,2 mill. i 2025, -179,3 mill. i 2026 og -265,8 mill. i 2027 og 2028.

Diverse husleiejusteringer - grunnskole

Tidligere vedtatt endring i avsetningen på kapitlet som følge av justerte husleieavtaler for skoleanlegg.

Endring i bevilgning til Sommerskolen

Tidligere vedtatt midlertidig økning på 16 mill. for å styrke tilbudet i Sommerskolen i 2023 og 2024 er som omtalt i Sak 1 2023, ikke videreført fra 2025.

Erstatningslokaler for Klemetsrud skole og Stovner vgs. - overføring fra kap. 208

Tidligere vedtatt overføring fra sentralt avsetningskapittel 208 Avsetning husleier skoler til kapittel 210 Grunnskolen som følge av planlagt etablering av midlertidige lokaler for Klemetsrud skole og Stovner vgs.

Midlertidige løsninger for Engebråten og Klemetsrud

Det foreslås å innarbeide 15,4 mill. i 2027 for erstatningsplasser ved Engebråten skole og Klemetsrud skole.

Rammereduksjon Grunnskolen (kap. 210)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på 10,1 mill. 2025, 72,0 mill. i 2026 og 126,8 mill. i 2027 og 2028.

Reduksjon husleier på kap. 210

Tidligere vedtatt reduksjon av kap. 210 Grunnskolen som følge av redusert husleie for Voldsløkka skole, samt uttrekk av kapitaldel for Ellingsrud, Hovseter og Klemetsrud skole.

Stovner skole – midlertidig paviljong

Tidligere vedtatt reduksjon i bevilgningen til midlertidig paviljong ved Stovner skole med 22 mill. i 2025.

Demografiske forhold befolkning

Demografikompensasjon grunnskole

Tidligere vedtatt endring i demografikompensasjon i grunnskolen på -3,5 mill. i 2025, -7,6 mill. i 2026, -11,3 mill. i 2027 og -106,6 mill. i 2028

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til utdanningsetatens kapitler

Det overføres midler fra sentralt avsetningskapittel 208 til kap. 210 Grunnskolen og kap. 250 fagskolen i tråd med bestillingslisten for nye, rehabiliterte eller utvidede skolebygg.

Fokushallen – budsjettoverføring til BYM

I revidert budsjett 2024 ble det overført 1,1 mill. knyttet til Fokushallen ved Høyenhall skole fra kap. 210 Grunnskolen til kap. 545 Idrett. Overføringen legges inn med varig virkning i økonomiplanen for 2025-2028.

Overføring av midler til ombud for barnehage, skole og lærlinger

Det overføres 1,875 mill. fra kap. 210 Grunnskolen til kap. 113 Barnehage-, skole og lærlingeombud for å styrke støtten rundt og kapasiteten til et nytt ombud for barnehage, skole og lærlinger.

Teknisk justering – fordeling av utgifter til OPF

Vedtatt uttrekk på kap. 200 Utdanningsetaten i 2024 som følge av endret pensjonssats, fordeles mellom budsjettkapitlene til Utdanningsetaten.

Teknisk justering – omstillingstiltak effektiviseringsinnsats

Teknisk flytting av budsjettmidler mellom kapitler knyttet til UDEs HR-arbeid

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Grunnskolen

Det er innarbeidet et rammekutt på 18,4 mill. i 2025 økende til 158,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 28,5 mill. i 2025 økende til 285,3 mill. i 2028. Rammereduksjonene skal gjennomføres slik at undervisningstilbudet til elevene i minst mulig grad blir påvirket.

Spesifiserte rammeendringer

Byomfattende tilbud i grunnskolen

Budsjettet på kap. 210 økes med 11 mill. i 2025 og 16,5 mill. fra 2026 for å dekke utgifter til flere spesialplasser i grunnskolen.

Forebygging av ungt utenforskap - Alternative opplæringsarenaer

Det foreslås 12 mill. til tiltak for å utvide bruken av alternative opplæringsarenaer for elever med behov for andre tilbud enn ordinær skole. Tiltaket ses i sammenheng med byrårets prosjekt Ungt utenforskap.

Inndra midler til Trygge og varme ungdomsskoler

Det foreslås å redusere kap. 210 Grunnskolen med 8 mill. som følge av at satsingen Trygge og varme ungdomsskoler ble avsluttet i 2022

Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skoler til kapittel 210 Grunnskolen

Det foreslås å overføre midler fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 210 Grunnskolen for prosjekter innarbeidet i revidert budsjett med budsjettvirkning i kommende økonomiplanperiode.

Økte utgifter til særskilt elevpris

Utgiftene til særskilt elevpris fortsetter å øke. Byrådet ønsker å opprettholde skolenes undervisningsrelaterte ramme og foreslår en økning i bevilgningen på 138 mill. fra 2025.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	7 687 146	8 022 313	8 289 600
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 741 614	928 053	1 040 488
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 996 529	3 350 585	3 571 303
Overføringsutgifter	238 053	216 402	223 326
Finansutgifter	58 582	0	0
Sum Driftsutgifter	12 721 923	12 517 353	13 124 717
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-371 175	-24 375	-25 326
Refusjoner	-821 575	-452 063	-469 693
Overføringsinntekter	-40 799	-286 273	-297 438
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-14 370	0	0
Sum Driftsinntekter	-1 247 919	-762 711	-792 457
Sum	11 474 004	11 754 642	12 332 260

Aktivitetsskolen (Skolefritidsordningen) (UTD)

Ansvarsområde

På kapitlet budsjetteres utgifter til Aktivitetsskolen.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Andel innbyggere 6-9 år i kommunal og privat SFO	85,9 %	87,9 %	90,5 %	93,4 %
Korrigerte brutto driftsutgifter til sfo, per kommunale bruker (kr)	37 225,1	41 091,6	42 255,9	44 747,0

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	930 368	930 368	930 368	930 368
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Aktivitetsskolen (kap. 211)	1 708	-3 506	-10 262	-10 262
Økt bevilgning til barn med særskilte behov i AKS	7 000	7 000	7 000	7 000
Sum Vedtak forrige periode	8 708	3 494	-3 262	-3 262
Vedtak forrige periode	8 708	3 494	-3 262	-3 262
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	939 076	933 862	927 106	927 106
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	40 438	40 438	40 438	40 438
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	40 438	40 438	40 438	40 438
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Flytting av midler til samarbeid mellom Aktivitetsskolen og kulturskolen	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Aktivitetsskolen	-9 929	-24 822	-24 822	-31 375
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-9 929	-24 822	-24 822	-31 375
Endringer	-15 929	-30 822	-30 822	-37 375
Ramme 2025-2028	963 585	943 478	936 722	930 169

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Aktivitetsskolen (kap. 211)

Tidligere vedtatt rammeendring på kapittel 211 Aktivitetsskolen er på 1,7 mill. i 2025, -3,5 mill. i 2026 og -10,3 mill. i 2027 og 2028.

Økt bevilgning til barn med særskilte behov i AKS

Tidligere vedtatt økning på 7 mill. fra 2025 for å kompensere Utdanningsetaten for økte utgifter ved å gi et tilrettelagt tilbud i Aktivitetsskolen til barn med særskilte behov.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Flytting av midler til samarbeid mellom Aktivitetsskolen og kulturskolen

I revidert budsjett for 2024 er det overført 6 mill. til Kulturetatens budsjett knyttet til samarbeidet mellom AKS og kulturskolen. Overføringen legges inn med varig virkning fra 2025.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Aktivitetsskolen

Det er innarbeidet et rammekutt på 9,9 mill. i 2025 økende til 31,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 8,2 mill. i 2025 økende til 41,6 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	1 115 321	794 889	840 199
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	99 461	244 649	236 894
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	4 006	6 596	6 853
Overføringsutgifter	12 084	11 371	11 735
Finansutgifter	1	0	0
Sum Driftsutgifter	1 230 872	1 057 505	1 095 681
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-289 823	-51 739	-53 757
Refusjoner	-68 593	-75 398	-78 339
Overføringsinntekter	-13 870	0	0
Sum Driftsinntekter	-372 285	-127 137	-132 096
Sum	858 587	930 368	963 585

Videregående skoler (UTD)

Ansvarsområde

Kapitlet gjelder i hovedsak ressurstildeling til skolene, bygningsrelaterte utgifter og sentrale avsetninger.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall elever ved fylkeskommunale videregående skoler	18 618	18 926	18 174	18 785
Antall elever per lærerårsverk (fylkeskommunale skoler)	11,3	11,2	11,6	9,7
Antall avvik - vold/trusler (grunnskoler og vgs)	3 099	3 576	4 964	5 624
Antall ungdommer som er registrert i oppfølgingstjenesten (OT) i målgruppen (juni-tall)	866	873	831	936

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	4 057 608	4 057 608	4 057 608	4 057 608
Vedtak forrige periode				
Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til 230 Videregående skole	27 900	47 900	47 900	47 900
Demografikompensasjon videregående opplæring	76 800	124 100	144 200	144 200
Generell rammereduksjon Videregående skoler (kap. 230)	-1 214	-22 141	-41 215	-41 215
Sum Vedtak forrige periode	103 486	149 859	150 885	150 885
Vedtak forrige periode	103 486	149 859	150 885	150 885
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	4 161 094	4 207 467	4 208 493	4 208 493
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	165 990	165 990	165 990	165 990
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	165 990	165 990	165 990	165 990
Demografiske forhold befolkning				
Demografikompensasjon videregående skole	4 000	6 500	7 500	6 300
Sum Demografiske forhold befolkning	4 000	6 500	7 500	6 300
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Teknisk justering – fordeling av utgifter til OPF	-5 305	-5 305	-5 305	-5 305
Teknisk justering – omstillingstiltak effektiviseringsinnsats	-1 047	-1 047	-1 047	-1 047
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-6 352	-6 352	-6 352	-6 352
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Videregående skoler	-30 077	-75 193	-75 193	-95 045
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-30 077	-75 193	-75 193	-95 045
Spesifiserte rammeendringer				

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Forebygging av ungt utenforskap - Overgangstjenesten	5 000	5 000	5 000	5 000
Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 230 Videregående skole	11 700	11 700	11 700	11 700
Sum Spesifiserte rammeendringer	16 700	16 700	16 700	16 700
Endringer	-15 729	-58 345	-57 345	-78 397
Ramme 2025-2028	4 311 355	4 315 112	4 317 138	4 296 086

Vedtak forrige periode

Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til 230 Videregående skole

Tidligere vedtatt overføring fra sentral fordelt avsetning til kap. 230 Videregående skoler i tråd med bestillingslisten for nye, rehabiliterte eller utvidede skolebygg.

Demografikompensasjon videregående opplæring

Tidligere vedtatt økning i demografikompensasjon på 76,8 mill. i 2025, 124,1 mill. i 2026 og 144,2 mill. i 2027 og 2028.

Generell rammereduksjon Videregående skoler (kap. 230)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 230 Videregående skoler er på 1,2 mill. i 2025, økende til 41,2 mill. i 2027 og 2028.

Demografiske forhold befolkning

Demografikompensasjon videregående skole

Tidligere vedtatt endring i demografikompensasjon på 4 mill. i 2025, 6,5 mill. i 2026, 7,5 mill. i 2027 og 6,3 mill. i 2028

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Teknisk justering – fordeling av utgifter til OPF

Vedtatt uttrekk på kap. 200 Utdanningsetaten i 2024 som følge av endret pensjonssats, fordeles mellom budsjettkapitlene til Utdanningsetaten.

Teknisk justering – omstillingstiltak effektiviseringsinnsats

Teknisk flytting av budsjettmidler mellom kapitler knyttet til UDEs HR-arbeid

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Videregående skoler

Det er innarbeidet et rammekutt på 30,1 mill. i 2025 økende til 95,0 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 31,3 mill. i 2025 økende til 136,3 mill. i 2028. Rammereduksjonene skal gjennomføres slik at undervisningstilbudet til elevene i minst mulig grad blir påvirket.

Spesifiserte rammeendringer

Forebygging av ungt utenforskap - Overgangstjenesten

Det foreslås 5 mill. til et oppfølgingsprosjekt basert på erfaringene som ble gjort i prosjektet Overgangstjenesten. Tiltaket ses i sammenheng med byrådets prosjekt Ungt utenforskap.

Overføring fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 230 Videregående skole

Det foreslås å overføre midler fra kapittel 208 Avsetning husleier skole til kapittel 230 Videregående skole for prosjekter innarbeidet i revidert budsjett 2024 med budsjettvirkning i kommende økonomiplanperiode. Det gjelder Kabelgata 22-24, Pilestredet Park 7 og Ullern vgs.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	2 515 542	2 797 867	3 009 833
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	800 739	302 102	283 935
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	831 484	1 020 992	1 084 566
Overføringsutgifter	121 466	165 088	170 371
Finansutgifter	31 134	0	0
Sum Driftsutgifter	4 300 365	4 286 049	4 548 705
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-147 866	-46 983	-48 815
Refusjoner	-258 722	-181 458	-188 535
Overføringsinntekter	-14 568	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-13 847	0	0
Sum Driftsinntekter	-435 003	-228 441	-237 350
Sum	3 865 361	4 057 608	4 311 355

Fagopplæring (UTD)

Ansvarsområde

Utgiftene på kapitlet går til å dekke lærlingtilskudd og andre utgifter knyttet til Fagopplæringen.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall lærlinger, bostedsfylke Oslo	2 380	2 467	2 521	2 451
herav lærlinger med rett, bostedsfylke Oslo	1 582	1 700	1 809	1 793
Antall lærlinger, læreplassfylke	3 800	3 810	3 966	3 995
Antall beståtte fag- og svenneprøver	1 548	1 609	1 800	1 633

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall nye lærekontrakter i kommunens virksomheter	313	301	319	284
Andel primærsøkere fra Oslo med ungdomsrett til yrkesfaglige utdanningsprogram ordinære vg1	27,3 %	26,4 %	27,1 %	24,6 %

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	232 793	232 793	232 793	232 793
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Fagopplæring (kap. 231)	-306	-1 398	-1 979	-1 979
Skole på byggeplass – bedre gjennomføring på yrkesfag	0	0	-4 000	-4 000
Treårig satsing på lærlinger og lære plasser	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Sum Vedtak forrige periode	-10 306	-11 398	-15 979	-15 979
Vedtak forrige periode	-10 306	-11 398	-15 979	-15 979
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	222 487	221 395	216 814	216 814
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	8 862	8 862	8 862	8 862
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	8 862	8 862	8 862	8 862
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Teknisk justering – fordeling av utgifter til OPF	-271	-271	-271	-271
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-271	-271	-271	-271
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Fagopplæring	-751	-1 877	-1 877	-2 372
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-751	-1 877	-1 877	-2 372
Spesifiserte rammeendringer				
Lærlingstilskudd	25 000	25 000	25 000	25 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	25 000	25 000	25 000	25 000
Endringer	23 978	22 852	22 852	22 357
Ramme 2025-2028	255 327	253 109	248 528	248 033

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Fagopplæring (kap. 231)

Tidligere vedtatt rammereduksjon på kapittel 231 Fagopplæring er på 0,3 mill. i 2025, økende til 2,0 mill. i 2027 og 2028.

Skole på byggeplass – bedre gjennomføring på yrkesfag

Tidligere vedtatt reduksjon i bevilgningen til det treårige prosjektet *Skole på byggeplass* fra 2027.

Treårig satsing på lærlinger og lære plasser

Tidligere vedtatt bevilgning til midlertidig treårig satsing på lærlinger og lære plasser 2022-2024 er ikke videreført fra 2025.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Teknisk justering – fordeling av utgifter til OPF

Vedtatt uttrekk på kap. 200 Utdanningsetaten i 2024 som følge av endret pensjonssats, fordeles mellom budsjettkapitlene til Utdanningsetaten.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Fagopplæring

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,8 mill. i 2025 økende til 2,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,1 mill. i 2025 økende til 4,4 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Lærlingtilskudd

Det foreslås 25 mill. til gjeninnføring av kommunalt lærlingtilskudd og eget tilskudd til lære kandidater

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	43 241	32 944	34 247
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	54 065	56 601	71 794
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	285 719	252 687	262 998
Overføringsutgifter	198	660	681
Sum Driftsutgifter	383 223	342 892	369 720
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-1 069	-552	-574
Refusjoner	-153 702	-109 547	-113 819
Overføringsinntekter	-14	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	0	0	0
Sum Driftsinntekter	-154 785	-110 099	-114 393
Sum	228 438	232 793	255 327

Fagskoleopplæring (UTD)

Ansvarsområde

Fagskolen finansieres av statlig driftstilskudd, men på kap. 250 budsjetteres utgifter til husleie for Fagskolen.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	0	0	0	0
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	0	0	0	0
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til utdanningsetatens kapitler	10 200	21 500	21 500	21 500
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	10 200	21 500	21 500	21 500
Spesifiserte rammeendringer				
Omstilling av Fagskolen i Oslo	-5 000	-10 000	-10 000	-10 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	-5 000	-10 000	-10 000	-10 000
Endringer	5 200	11 500	11 500	11 500
Ramme 2025-2028	5 200	11 500	11 500	11 500

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Bestillingsliste - overføring fra kap. 208 til utdanningsetatens kapitler

Det overføres midler fra sentralt avsetningskapittel 208 til kap. 210 Grunnskolen og kap. 250 fagskolen i tråd med bestillingslisten for nye, rehabiliterte eller utvidede skolebygg.

Spesifiserte rammeendringer

Omstilling av Fagskolen i Oslo

Byrådet foreslår å avvikle kommunens støtte til Fagskolen i Oslo. Besparelsen gjelder kommunens nettoutgift til husleie ved Kuben og etter hvert Construction City for Fagskolens aktiviteter. Kap. 250 Fagskoleopplæring reduseres derfor med 5 mill. i 2025 og 10 mill. fra 2026. Tiltaket vil medføre endringer i Fagskolens driftsgrunnlag, og det må utredes nærmere hvordan Fagskolen skal tilpasse sin virksomhet.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	53 472	40 340	41 913
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	15 170	9 009	4 361
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	10 200
Overføringsutgifter	139 240	41 805	43 435
Finansutgifter	0	0	0
Sum Driftsutgifter	207 882	91 154	99 909
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-199	0	0
Refusjoner	-1 150	-91 154	-94 709
Overføringsinntekter	-199 188	0	0
Sum Driftsinntekter	-200 538	-91 154	-94 709
Sum	7 344	0	5 200

Voksenopplæring (UTD)

Ansvarsområde

Kapitlet gjelder utgifter til Voksenopplæringen.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall deltakere i grunnskoleopplæring for voksne	1 922	1 821	1 637	1 503
Antall deltakere i spesialundervisning for voksne	536	570	554	560
Antall deltakere i norsk og samfunnskunnskap for voksne innvandrere	2 688	2 485	2 981	3 360
Antall deltakere i videregående opplæring for voksne	1 552	1 779	1 712	2 529
Andel flyktninger som har oppstart i norskopplæring innen 3 mnd. etter bosetting	74,3 %	80,8 %	81,4 %	78,9 %

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	534 748	534 748	534 748	534 748
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Voksenopplæring (kap. 294)	583	-4 338	-9 475	-9 475
Voksenopplæring, økt kapasitet	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Sum Vedtak forrige periode	-4 417	-9 338	-14 475	-14 475
Vedtak forrige periode	-4 417	-9 338	-14 475	-14 475
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	530 331	525 410	520 273	520 273
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	23 066	23 066	23 066	23 066
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	23 066	23 066	23 066	23 066
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Teknisk justering – fordeling av utgifter til OPF	-2 198	-2 198	-2 198	-2 198
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-2 198	-2 198	-2 198	-2 198
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Voksenopplæring	-7 958	-19 894	-19 894	-25 146
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-7 958	-19 894	-19 894	-25 146
Endringer	-10 156	-22 092	-22 092	-27 344
Ramme 2025-2028	543 241	526 384	521 247	515 995

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Voksenopplæring (kap. 294)

Tidligere vedtatt rammeendring på kap. 294 Oslo Voksenopplæring på 0,6 mill. i 2025, -4,3 mill. i 2026 og -9,5 mill. i 2027 og 2028.

Voksenopplæring, økt kapasitet

Tidligere bevilgning til økt kapasitet i Voksenopplæringen er ikke videreført fra 2025.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Teknisk justering – fordeling av utgifter til OPF

Vedtatt uttrekk på kap. 200 Utdanningsetaten i 2024 som følge av endret pensjonssats, fordeles mellom budsjettkapitlene til Utdanningsetaten.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Voksenopplæring

Det er innarbeidet et rammekutt på 8,0 mill. i 2025 økende til 25,1 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 3,7 mill. i 2025 økende til 34,6 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	693 934	675 328	705 393
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	240 870	169 237	161 312
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	108 775	59 776	60 841
Overføringsutgifter	27 831	42 434	43 791
Finansutgifter	6	0	0
Sum Driftsutgifter	1 071 416	946 775	971 337
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-226 725	-106 421	-110 571
Refusjoner	-222 171	-305 606	-317 525
Overføringsinntekter	-8 045	0	0
Sum Driftsinntekter	-456 940	-412 027	-428 096
Sum	614 476	534 748	543 241

Byutvikling (BYU)

Sektoransvar

Byrådsavdeling for byutvikling (BYU) med underliggende etater utgjør sektoren Byutvikling. Byutvikling har det overordnede ansvaret for planlegging og oppfølging innenfor arealforvaltning, byggesaker, kulturminnevern, arkitekturpolitikk, byutvikling, eiendomsserverv, eiendomsutvikling og områdepolitikk.

Hovedtall for sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	1 168,0	1 182,8	1 163,5	1 155,2	1 147,1
Driftsinntekter	-460,5	-478,7	-478,7	-478,7	-478,7
Totalsum	707,4	704,1	684,8	676,5	668,3

Byrådets ambisjoner for sektoren

For å nå målet om at Oslo skal gi alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv skal Byutvikling legge til rette for at flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg. Gjennom å planavklare nye områder for byutvikling, behandle reguleringsplaner og byggesaker kan flere flytte inn i egen bolig. Oslo utvikler egen eiendomsportefølje for å styrke gjennomføring av ønsket byutvikling.

For å nå målet om at Oslo skal være grønn og levende vil Byutvikling arbeide for at Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn utvikles og er godt ivaretatt. Arealplanlegging og arealforvaltning er gode verktøy for å utvikle en klimarobust by med redusert klimautslipp.

For å nå målet om at Oslo er nyskapende og attraktiv vil Byutvikling arbeide for at Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs. Positiv stedsidentitet utvikles gjennom gode private og offentlige byrom med kulturminner som identitetsmarkører.

For å nå målet om at Oslo er åpen, inkluderende og trygg vil Byutvikling arbeide for at byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende. Områdesatsning og bevissthet rundt utforming av nye byutviklingsområder skaper attraktive og gode nabolag.

For å nå målet om at Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester vil Byutvikling arbeide for at saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning. Oslo tilrettelegger for offentlig infrastruktur ved utvikling av nye byområder og tilgang på arealer for å dekke kommunens behov.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg	Resterende boligpotensiale i områdereserven	0	0	36 000
		Antall boliger foreslått regulert	0	0	3 000
		Boligpotensial på eiendom foreslått solgt - antall boliger	0	0	200
		Antall vedtatte reguleringsplaner der det er lagt ned midlertidig forbud mot tiltak	0	0	2
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivare tatt	Antall FutureBuilt forbyldeprosjekter	0	0	3
		Antall plantede trær	0	0	15 000
		Utarbeide veileder for klimatilpasning av kulturminner	0	0	Ferdigstille veilederen
		Antall vedtatte utbyggingsavtaler	16	14	15
		Reduksjon i antall tonn CO2-ekvivalenter på kommunale deponier	24 005	19 800	18 200
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo har gode steds kvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Gjennomførte tiltak på kommunens ledige bygg (revet, solgt, rehabilitert/utleid)	0	0	20
		Antall saker i Rådet for byarkitektur	0	0	16
		Antall pågående fysiske prosjekter i områdesatsingene	46	42	30
		Andel innbyggere som er fornøyd med tilrettelegging for lek, opphold og aktivitet i sentrum	0,0 %	0,0 %	65,0 %
		Revidere fredningsstrategien	0	0	Revidert fredningsstrategi ferdigstilt
		Utarbeide strategi for Gul liste arbeid	0	0	Strategi ferdigstilt
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende	Antall pågående prosjekter i områdesatsingene	175	144	110
		Antall prosjekter som gis tilskudd gjennom bylivstilskuddsordningen	29	23	60
		Antall prosjekter som gis tilskudd gjennom bomiljøtilskuddsordningen i områdesatsingene	62	79	70

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning	Byggesak - lovbestemt frist 3 uker	0	0	3 uker
		Byggesak lovbestemt frist 12 uker	0	0	12 uker
		Innsendt plan - offentlig ettersyn - lovbestemt frist 12 uker	0	0	12 uker
		Antall saksbehandlingsdager for svar i saker som skal behandles av Plan- og bygningsetaten	0	0	30
		Antall områdeplaner oversendt til politisk behandling	0	0	2
		Antall timer saksbehandlerbetjent kundemottak hos Byantikvaren per uke	0	0	15
		Antall grunneiermøter og åpne informasjonsmøter om byutvikling - avholdt av EBY	0	0	10
		Oppdatere felles prioritering av gjennomføring av byutvikling	0	0	Hvert annet år
	5.2 Oslo har tilgang på arealer for å dekke kommunens behov	Gjennomført arealbehovskartlegging og forslag til investeringsprogram for eiendomserverv	0	0	Regelmessig
		Gjennomførte strategiske erverv	0	0	2

Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen

Måltallene for antall prosjekter i områdesatsingene settes lavere for 2025 enn foregående år fordi det arbeides med å rydde i tiltaksporteføljene og i økende grad satse på færre og større prosjekter, uten at dette innebærer reduserte ambisjoner for områdesatsingene.

Tiltak for å nå sektormålene

Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg

Byutviklingssektoren vil planlegge byutviklingsområder også i samarbeid med private og få fortgang i regulering av boliger. Sektoren vil åpne opp flere områder for utvikling samt tilrettelegge for «nærhetsbyer», med tjenestetilbud og mer bymessig utvikling rundt lokale sentre. Sektoren har som mål at det skal reguleres minst 3 000 boliger i året og legge til rette for et godt og variert botilbud til innbyggere i ulike livsfaser, med ulik økonomi og sosial bakgrunn. Sektoren vil utvikle og selge eiendom med fokus på å sikre variert boligtilbud for ulike grupper og legge til rette for ønsket byutvikling og boligbygging.

Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivaretatt

Byutviklingssektoren vil sikre klimavennlig arealplanlegging bl.a. gjennom samordnet areal og transportplanlegging, banebasert utvikling og ha klimabestemmelser i reguleringsplaner. Det skal gjenbrukes mer og rives mindre. Byutviklingssektoren vil arbeide for at natur skal få større plass i byen og vil følge opp krav til naturfare og overvannshåndtering. Kulturlandskap, parker og flere grønne flater, trær og åpne bekker er viktig for å skape en klimarobust by, samtidig som det gir trivsel og gode rekreasjonsarealer. Innbyggere og næringsliv er medspillere til en grønnere og mer klimavennlig by.

Byutviklingssektoren vil fremskaffe areal til ulike tiltak med klimaeffekt og fremforhandle utbyggingsavtaler med grunneiere, som bidrar til å sikre finansiering av nødvendig offentlig infrastrukturtiltak som vei- og sykkelanlegg, parker, plasser, bekkeåpninger mv.

Byutviklingssektoren vil videre sikre god forvaltning av tidligere avfallsdeponier og redusere utslipp av deponigass.

Oslo har gode stedsqualiteter og bruker kulturminner som en ressurs

Byutviklingssektoren vil følge opp og videreutvikle arkitekturpolitikken og videreutvikle stedsidentitet i nye og eksisterende nabolag. Transformasjonsområder utvikles med positive stedsqualiteter. Byen skal åpnes mer mot fjorden gjennom å fullføre Fjordbyen.

Områdesatsingene bidrar til gode stedsqualiteter gjennom finansiering av fysiske prosjekter, som parker, lekeplasser og aktivitetsområder. Satsingen på byliv tilrettelegger for aktivitet og opphold i indre by gjennom etablering av grønne gater og byrom, bedre forhold for myke trafikanter, møteplasser i nærområder og flere områder tilrettelagt for lek og aktivitet.

Byutviklingssektoren er opptatt av å ta vare på vår felles kulturarv. Kulturminner bidrar til å gi stedsidentitet og tidsdybde i byutviklingen. Aktiv bruk av kulturminnene er viktig, og sikrer at kulturminnene blir tatt vare på og er i bruk. Byutviklingssektoren vil at kommunen tar et tydeligere ansvar for bygg av kulturhistorisk verdi og gjennomføre ulike tiltak på kommunens ledige bygg. Kommunale bygg som ikke er i bruk, vurderes solgt.

Byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende

Byutviklingssektoren vil bruke områdesatsingene som et viktig virkemiddel for å sikre at alle lokalområder og nabolag i byen oppleves som gode og trygge steder å bo og vokse opp. Gjennom bylivssatsingen gjennomføres fysiske tiltak som bidrar til trivsel og trygghet i aktuelle lokalområder.

Parker og grøntområder er en nabolagskvalitet, og byutviklingssektoren skal sikre at alle har gode parker og grøntområder i sine nabolag. Byutviklingssektoren skal bidra til øking av bokvalitet og sørge for møteplasser og gode byrom som er tilgjengelig for alle. Byutvikling skal gjennom bevisst planlegging og utforming skape attraktive byområder og bomiljø som forebygger negative sosiale konsekvenser.

Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning

Byutviklingssektoren vil arbeide for å sikre sammenheng mellom omfanget av overordnede planer i utviklingsområdene og nødvendig ressursbehov for gjennomføring av planene. Målsettingen er å sikre koordinert planlegging og gjennomføring og dermed tilrettelegge for økt bolig- og byutvikling. I områder hvor utviklingen ikke går av seg selv, vil byrådet vurdere aktivt bruk av virkemidler for å påvirke utbyggingsretning og utbyggingstakt.

Byutviklingssektoren vil arbeide for å ha en effektiv plan- og byggesaksbehandling. Økt digitalisering skal brukes til å fornye, forenkle og forbedre arbeidsprosesser.

Byutviklingssektoren ønsker god dialog med bransjen, brukerne og involvering av innbyggere.

Oslo har tilgang på arealer for å dekke kommunens behov

Byutviklingssektoren vil at formålsbygg og teknisk og grønn infrastruktur kommer på plass så raskt som mulig ved utvikling av nye boligområder. Sektoren oppdaterer løpende oversikt over kommunens egne arealressurser og arealbehov. Byutviklingssektoren fremmer planer som avsetter areal til kommunens egne behov og utvikler kommunens egen eiendomsportefølje til å dekke fremtidige behov og for å bidra til ønsket bolig- og byutvikling.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	707 438	707 438	707 438	707 438
Vedtak forrige periode				
Eiendomsopprydding og videreutvikling av kommunens eiendomsregister	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Gebyrinntekter - innsendte planer	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000
Generell rammereduksjon 2024-2027 - Byantikvaren (kap. 520)	-131	-384	-643	-643
Generell rammereduksjon 2024-2027 - Eiendoms- og byfornyelsesetaten (kap. 400)	-684	-2 206	-3 889	-3 889
Generell rammereduksjon 2024-2027 - Mer byliv (kap. 490)	-167	-525	-842	-842
Generell rammereduksjon 2024-2027 - Plan- og bygningsetaten (kap. 609)	-1 380	-4 652	-8 713	-8 713
KOSTRA-rapportering fra matrikkelen for kommunal eiendomsforvaltning	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Overføring av del av gassanlegg på Grønmo og Klemetsrudanlegget - endret periodisering	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Vedtak forrige periode	-21 362	-26 767	-33 087	-33 087
Vedtak forrige periode	-21 362	-26 767	-33 087	-33 087
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	686 076	680 671	674 351	674 351
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	39 114	39 114	39 114	39 114
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	39 114	39 114	39 114	39 114
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-7 783	-7 783	-7 783	-7 783

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-7 783	-7 783	-7 783	-7 783
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Byantikvaren	-392	-980	-980	-1 239
Rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten	-2 327	-5 817	-5 817	-7 353
Rammereduksjon Filipstad infrastruktur	-128	-320	-320	-404
Rammereduksjon Mer byliv	-438	-1 095	-1 095	-1 384
Rammereduksjon Plan- og bygningsetaten	-6 004	-15 010	-15 010	-18 972
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-9 289	-23 222	-23 222	-29 352
Spesifiserte rammeendringer				
Mer byliv	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Skybruddsplan	6 000	6 000	4 000	2 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	-4 000	-4 000	-6 000	-8 000
Endringer	-21 072	-35 005	-37 005	-45 135
Ramme 2025-2028	704 118	684 780	676 460	668 330

Vedtak forrige periode

Eiendomsopprydding og videreutvikling av kommunens eiendomsregister

I økonomiplanen for 2023-2026 ble det innarbeidet 4 mill. i 2023 og 2024 til eiendomsopprydding og videreutvikling av kommunens eiendomsregister forvaltet av Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY). Bevilgningen er tatt ut fra 2025.

Gebyrinntekter - innsendte planer

Som det går frem av Sak 1/2024 har Plan- og bygningsetaten en lavere inngang av planforslag enn tidligere år. Det ble innarbeidet 14 mill. i 2024 for å kompensere for reduserte inntekter. Bevilgningen er tatt ut fra 2025.

Generell rammereduksjon 2024-2027 - Byantikvaren (kap. 520)

I økonomiplanen for 2024-2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 0,1 mill. i 2025, 0,4 mill. i 2026 og 0,6 mill. årlig fra 2027.

Generell rammereduksjon 2024-2027 - Eiendoms- og byfornyelsesetaten (kap. 400)

I økonomiplanen for 2024-2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 0,7 mill. i 2025, 2,2 mill. i 2026 og 3,9 mill. årlig fra 2027.

Generell rammereduksjon 2024-2027 - Mer byliv (kap. 490)

I økonomiplanen for 2024-2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 0,2 mill. i 2025, 0,5 mill. i 2026 og 0,8 mill. årlig fra 2027.

Generell rammereduksjon 2024-2027 - Plan- og bygningsetaten (kap. 609)

I økonomiplanen for 2024-2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 1,4 mill. i 2025, 4,7 mill. i 2026 og 8,7 mill. årlig fra 2027.

KOSTRA-rapportering fra matrikkelen for kommunal eiendomsforvaltning

Det ble i budsjettet for 2023 innarbeidet midler hos Plan- og bygningsetaten (PBE) da Staten hadde besluttet at KOSTRA-rapportering for kommunale formålsbygg skal hentes fra matrikkelen fra regnskapsåret 2022. PBE fikk ressurser til innrapportering av løpende data, samt et toårig

prosjekt for å gjøre de omlegginger og oppdateringer som er nødvendige i matrikkelen. SSB har imidlertid satt omleggingen på vent, og man avventer endelig avklaring.

Overføring av del av gassanlegg på Grønmo og Klemetsrudanlegget - endret periodisering

Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) ble tildelt 2 mill. til overtagelse og drift av gasskjel på Klemetsrudanlegget fra Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG) i 2023. Overføringen av deponigass til kjelen måtte stanses ifm. grunnarbeid for tilretteleggelse for karbonfangstanlegget. For budsjett 2024 hadde EBY et redusert behov på 2 mill., men når etaten tok over driften ble det igjen behov for 2 mill. årlig for sikre drift.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Byantikvaren

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,4 mill. i 2025 økende til 1,2 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,5 mill. i 2025 økende til 1,9 mill. i 2028.

Rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 2,3 mill. i 2025 økende til 7,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 3,0 mill. i 2025 økende til 11,2 mill. i 2028.

Rammereduksjon Filipstad infrastruktur

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,1 mill. i 2025 økende til 0,4 mill. i 2028.

Rammereduksjon Mer byliv

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,4 mill. i 2025 økende til 1,4 mill. i 2028.

Rammereduksjon Plan- og bygningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 6,0 mill. i 2025 økende til 19,0 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 7,4 mill. i 2025 økende til 27,7 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Mer byliv

Byrådet foreslår å redusere rammen til Mer byliv med 10,0 mill. årlig fra 2025. Samlet rammekutt er 10,6 mill. i 2025 økende til 12,2 mill. i 2028.

Skybruddsplan

Byrådet vil utarbeide en skybruddsplan for å kunne tilpasse byen til å være klimarobust mot overvannsflo.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Investeringsprosjekter	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
	Andre utbyggingsformål (BYU)				
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	Eiendomsserverv/-kjøp, initiere transformasjon m.v.	100 000	100 000	100 000	100 000
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	Fiskehallkaia	56 000	0	0	0
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	Investeringsmidler - ledige bygg	31 250	31 250	31 250	31 250
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	Kontraktsforp.kjøp	20 000	20 000	20 000	20 000
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	Opprustning torg og møteplasser	10 000	10 000	10 000	10 000
425 - Andre utbyggingsformål (BYU)	Rehabilitering	2 000	2 000	2 000	2 000
	Sum Andre utbyggingsformål (BYU)	219 250	163 250	163 250	163 250
	Plan- og bygningsetaten (BYU)				
609 - Plan- og bygningsetaten (BYU)	IKT-utstyr	5 000	5 000	5 000	5 000
	Sum Plan- og bygningsetaten (BYU)	5 000	5 000	5 000	5 000

Eiendomsserverv/-kjøp, initiere transformasjon m.v.

Det er innarbeidet 100 mill. årlig til kjøp av eiendom som ledd i transformasjon og tilrettelegging for bolig- og byutvikling i økonomiplanperioden.

Fiskehallkaia

Det er innarbeidet 56,0 mill. til rehabilitering av Eiendoms- og byfornyelsesetatens andel av kaianlegget. Fiskehallkaia er en tømmerkistekai som eies og forvaltes av Oslo Havn KF og Eiendoms- og byfornyelsesetaten. En permanent utbedring planlegges gjennomført som et samarbeidsprosjekt. Virksomhetene forventer å slutføre forprosjektet i løpet av 2024. Kontrahering av entreprenør og gjennomføring av rehabiliteringsprosjektet planlegges fra 2025. Det er usikkerhet knyttet til omfang og kostnader. For å kunne delta i gjennomføring i regi av Oslo Havn KF, må Eiendoms- og byfornyelsesetaten sikres finansiering av sin andel av prosjektet.

IKT-utstyr

Det er innarbeidet 5,0 mill. årlig til ajourhold og modernisering IKT hos Plan- og bygningsetaten.

Investeringsmidler - ledige bygg

Det er innarbeidet 31,25 mill. årlig til rehabiliteringsprosjekter innenfor porteføljen av ledige bygg. Eiendoms- og byfornyelsesetaten koordinerer arbeidet, og midler fordeles aktuelle eiendomsforvaltere.

Kontraktsforp.kjøp

Det er innarbeidet 20,0 mill. årlig til kontraktsforpliktete kjøp. Midlene brukes til gjennomføring av kontraktsforpliktete kjøp, innløsninger som følge av reguleringsvedtak, makeskifter og erstatninger ved rettssaker og ekspropriasjoner.

Opprustning torg og møteplasser

Det er innarbeidet 10,0 mill. årlig til opprustning av torg, møteplasser og mer byliv.

Rehabilitering

Det er innarbeidet 2,0 mill. årlig til mindre rehabiliteringstiltak på eiendommer forvaltet av Eiendoms- og byfornyelsesetaten.

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Byrådets forslag Sak 1/2025	Sum 2023 -Sak 1/2025
520	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	1 500	2 500	2 500	6 500

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

I tabellen under vises kommunale midler øremerket til konkrete formål, til bruk i 2025. Dersom midlene ikke er benyttet i 2025, kan de overføres til neste budsjettår til bruk for samme formål.

Beløp i 1 000

Prosjektnummer	Prosjektnavn	
2.400.09	Kommunale deponier	13 500
2.405.01	Filipstad Infrastruktur	13 500
2.485.01	Områdesatsinger	118 800
2.490.01	Mer byliv	35 839
2.520.01	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	2 500
2.609.04	Fjordbyen	4 000
2.609.07	Bjørvika	3 500
2.609.09	FutureBuilt	2 000
2.609.11	Bykuben	4 000
2.609.13	Arkeologiske undersøkelser	2 000
2.609.16	Oslotrær	9 500

Eiendoms- og byfornyelsesetaten (BYU)

Ansvarsområde

Eiendoms- og byfornyelsesetaten skal bidra til at Oslo blir en funksjonell og klimavennlig by med flere boliger og bedre bomiljø, i tillegg til å bidra til ønsket byutvikling i tråd med gjeldende kommuneplan. Økt boligutvikling, bolig- og byromskvalitet og klima- og naturvennlig utvikling står sentralt i etatens arbeid.

Etaten ivaretar bykassens eierrolle for grunneiendom og er ansvarlig for eiendomsforvaltning, utvikling, kjøp, salg, samt ekspropriasjon til kommunale formål. Etaten bidrar også til gjennomføring av ønsket byutvikling gjennom koordinering av utbyggingsprosesser, forhandlinger av utbyggingsavtaler og erverv av eiendom til kommunale formål.

Etaten er pålagt oppgaver etter plan- og bygningsloven, konsesjonsloven, lov om kommunal

forkjøpsrett til leiegårder og lov om overføring av fast eiendom (ekspropriasjon). Staten skal ha kompetanse om boligmarkedet og boligbygging.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Oslo er en by i utvikling, og befolkningsøkningen forventes å fortsette. Dette skaper behov for boligbygging og byutvikling med tilhørende teknisk, sosial, kulturell og grønn infrastruktur. Byrådet vil legge til rette for utvikling av flere nye boliger og utarbeide arealplaner som muliggjør områdeutvikling med gode kvaliteter. Byens begrensede byggesone og eiendomsportefølje gir utfordringer for kommunen med å sikre nok arealer til ulike kommunale behov.

Byrådet ønsker at formålsbygg og teknisk og grønn infrastruktur kommer på plass så raskt som mulig ved utvikling av nye boligområder. Byutvikling av nye områder krever koordinert innsats mellom kommunens sektorer. Det er viktig å utvikle gode verktøy og arbeide koordinert med andre sektorer. Økt tempo i boligbyggingen generelt, og av skoler spesielt, er prioritert.

Oslo kommune står overfor store utbyggingsoppgaver fremover. Omfanget av antall byutviklingsområder vil kunne påvirke ønsket boligproduksjon, kommunens investeringsbehov og driftskostnader. Overordnede planer utarbeidet og som skal gjennomføres med sikte på å utløse byutvikling og boligproduksjon vil kreve effektiv bruk av ressurser i berørte virksomheter.

Staten vil tilrettelegge for byutvikling på områder i hovedsak på privat grunn og fremforhandle utbyggingsavtaler med grunneiere som bidrar til å finansiere nødvendige offentlig infrastruktur som veier, friområder, idretts-, fritids- og kulturtiltak. I årene som kommer må kommunen i stadig større grad også sikre arealer til egne behov. Statens rolle som strategisk eier er styrket, med ansvar for oppfølging av kommunens eiendomsstrategi, strategiske eiendomskjøp og koordinerende virksomhet for ledigstilte bygg.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Tomtefestekontrakter antall	605	607	610	608
Tomteutleiekontrakter antall	495	493	507	508
Tomtefeste- og tomteutleiekontrakter - inntekt (mill.)	0	169	175	157
Antall områdeplaner/reguleringsplaner	2	0	0	2
Antall vedtatte utbyggingsavtaler	0	10	16	14
Antall utbyggingsavtaler hvor det er kunngjort oppstart av forhandlinger	0	14	16	0

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg	Regulere og utvikle kommunal eiendom med fokus på å sikre variert boligtilbud for ulike grupper
		Salg av eiendom for å legge til rette for ønsket byutvikling og boligbygging
		Behandle forkjøpssaker på vegne av beboere, SIO og Oslo kommune
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivaretatt	Utarbeide utbyggingsavtaler som bl.a. bidrar til å sikre finansiering av nødvendig gjennomføring av parker, plasser, bekkeåpninger m.m.
		Redusere utslipp av deponigass på tidligere avfallsdeponier
		Gjennomføre grunnnerv
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo har gode steds kvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Ajourføre oversikt over kommunale ledige bygg, samt avklare alternativ kommunal bruk, eller salg/utleie
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende	Tildele midler til torg og møteplasser
		Behandle henvendelser og gi uttalelser til planer for å sikre kvaliteter og ønsket gjennomføring i byutviklingen
		Brukertilpasse, digitalisere og effektivisere rutiner og prosesser for å øke kvalitet i saksbehandlingen
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning	Være aktiv pådriver for å sikre tverrsektoriell verdiskaping, samhandling og koordinering
		Oppdatere oversikt over kommunens egne arealressurser, kartlegge kommunale arealbehov og utarbeide arealsikringsstrategier
		Utvikle kommunens eiendomsportefølje til å dekke kommunens egne behov og for å bidra til ønsket bolig- og byutvikling.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	106 805	106 805	106 805	106 805
Vedtak forrige periode				
Eiendomsopprydding og videreutvikling av kommunens eiendomsregister	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Generell rammereduksjon 2024-2027 - Eiendoms- og byfornyelsesetaten (kap. 400)	-684	-2 206	-3 889	-3 889
Overføring av del av gassanlegg på Grønmo og Klemetsrudanlegget - endret periodisering	2 000	2 000	2 000	2 000
Sum Vedtak forrige periode	-2 684	-4 206	-5 889	-5 889
Vedtak forrige periode	-2 684	-4 206	-5 889	-5 889
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	104 121	102 599	100 916	100 916
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	7 542	7 542	7 542	7 542
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	7 542	7 542	7 542	7 542
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-1 826	-1 826	-1 826	-1 826
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-1 826	-1 826	-1 826	-1 826
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten	-2 327	-5 817	-5 817	-7 353
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-2 327	-5 817	-5 817	-7 353
Endringer	-4 153	-7 643	-7 643	-9 179
Ramme 2025-2028	107 510	102 498	100 815	99 279

Vedtak forrige periode

Eiendomsopprydding og videreutvikling av kommunens eiendomsregister

I økonomiplanen for 2023-2026 ble det innarbeidet 4 mill. i 2023 og 2024 til eiendomsopprydding og videreutvikling av kommunens eiendomsregister forvaltet av Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY). Bevilgningen er tatt ut fra 2025.

Generell rammereduksjon 2024-2027 - Eiendoms- og byfornyelsesetaten (kap. 400)

I økonomiplanen for 2024-2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 0,7 mill. i 2025, 2,2 mill. i 2026 og 3,9 mill. årlig fra 2027.

Overføring av del av gassanlegg på Grønmo og Klemetsrudanlegget - endret periodisering

Eiendoms- og byfornyelsesetaten (EBY) ble tildelt 2 mill. til overtagelse og drift av gasskjel på Klemetsrudanlegget fra Renovasjons- og gjenvinningsetaten (REG) i 2023. Overføringen av deponigass til kjelen måtte stanses ifm. grunnarbeid for tilretteleggelse for karbonfangstanlegget. For budsjett 2024 hadde EBY et redusert behov på 2 mill., men når etaten tok over driften ble det igjen behov for 2 mill. årlig for sikre drift.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Eiendoms- og byfornyelsesetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 2,3 mill. i 2025 økende til 7,4 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 3,0 mill. i 2025 økende til 11,2 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	170 178	147 531	154 849
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	155 394	100 816	96 400
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	2 116	0	0
Overføringsutgifter	35 599	16 830	17 369
Finansutgifter	23 566	0	0
Sum Driftsutgifter	386 853	265 177	268 618
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-239 726	-88 198	-88 198
Refusjoner	-31 053	-68 394	-71 061
Overføringsinntekter	-12	-1 780	-1 849
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-23 628	0	0
Sum Driftsinntekter	-294 419	-158 372	-161 108
Sum	92 433	106 805	107 510

Klimaprofil

Eiendoms- og byfornyelsesetaten har vært miljøsertifisert etter ISO 14001-standarden siden 2006 og har fokus på miljø- og klimaeffekter i etatens produksjon og tiltak. Kontorlokalene er nær Oslo Sentralstasjon, som gir gode muligheter for kollektiv bruk i forbindelse med reiser til og fra arbeid, samt arbeidsreiser.

Etatens vesentligste bidrag innenfor klimafeltet er god forvaltning og miljømessig drift av kommunens nedlagte deponier. I tillegg deltar etaten i tilrettelegging for klimatilpasset byutvikling, herunder også utvikling og salg av bykassens egne eiendommer. Etaten fremskaffer arealer etter bestilling til andre virksomheters klimatiltak som bl.a. tilrettelegger for redusert klimagassutslipp og/eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2.400.09	Kommunale deponier	13 500

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet/prosjektene. Midlene forutsettes brukt i 2025 i samsvar med planlagt fremdrift. Dersom det skjer forskyvninger i fremdriften som gjør at midlene ikke fullt ut anvendes, er de overførbare til påfølgende budsjettår.

Filipstad infrastruktur (BYU)

Ansvarsområde

Filipstad ligger mellom Tjuvholmen og Frognerstranda og er i henhold til Fjordbyplanen, vedtatt av bystyret i 2008, det siste store byutviklingsområdet i Fjordbyen, på ca. 400 dekar landareal. Det er planlagt opptil 3 000 nye boliger, kontor og handel med 9 000 nye arbeidsplasser, skole og barnehager, et stort parkområde, havnepromenade og allmenninger, kultur, rekreasjons- og aktivitetsområder, og byutviklingslokk over E18.

I 2020 vedtok bystyret områdereguleringsplan for Filipstad, detaljreguleringsplan for E18 lokk og Ring 1 og prinsippavtaler mellom grunneierne og Statens vegvesen, bystyresak 210/20. I prinsippavtalene med grunneierne ble det avtalt at en egen kommunal etat skal stå for gjennomføringen av byrommene. Byrådet vedtok i byrådssak 1085/23 «Filipstad Infrastruktur – opprettelse av etat» å opprette en ny etat med virkning fra 01.10.2023.

Etaten vil ha ansvar for å bygge ut byrommene og koordinere helheten i all utbygging på Filipstad. I dette ligger ansvar for budsjett, områdeplanlegging av infrastrukturen i tråd med regulering og utbyggingsavtaler, for dernest å prosjektere og være byggherre for de enkelte tiltak. Det kan også være aktuelt at etaten er forslagsstiller for detaljreguleringsplaner for enkelte byrom. Det kan avtales direkte, både med de offentlige og private tekniske aktørene, at etaten bygger ut hele eller deler av den tekniske infrastrukturen. Etaten vil ha ansvaret for å koordinere helheten i all utbygging i området, både over og under bakken. Dette krever et utstrakt samarbeid med både private, kommunale og statlige aktører. Etaten vil måtte være en sentral samarbeidspartner, rådgiver, premissleverandør, så vel som initiativtaker og pådriver overfor grunneierne ved behov.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Etaten er under etablering. Som forløper til en egen gjennomføringsetat opprettet byrådet i 2020 et midlertidig prosjekt i Eiendoms- og byfornyelsesetaten, som bl.a. har ansvar for revidering av eksisterende kvalitetsprogram (miljøoppfølgingsprogram) og oppdatering av infrastrukturplan, samt utarbeiding av en mobilitetsplan. Det er Eiendoms- og byfornyelsesetaten som ivaretar Filipstad Infrastrukturs oppgaver inntil etaten er operativ.

Aktivitet (nøkkeltall) og måltabell med tiltak og resultatindikatorer vil bli utviklet i forbindelse med etablering av etaten.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	13 500	13 500	13 500	13 500
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	13 500	13 500	13 500	13 500
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	624	624	624	624
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	624	624	624	624
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Filipstad infrastruktur	-128	-320	-320	-404
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-128	-320	-320	-404
Endringer	-128	-320	-320	-404
Ramme 2025-2028	13 996	13 804	13 804	13 720

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Filipstad infrastruktur

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,1 mill. i 2025 økende til 0,4 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2023	2024	2025
Driftsutgifter			
Lønn	0	12 500	13 097
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	1 000	899
Sum Driftsutgifter	0	13 500	13 996
Sum	0	13 500	13 996

Klimaprofil

Dette vil utvikles i forbindelse med etablering av etaten. Det er høye ambisjoner og muligheter for utvikling av Filipstad som en klimavennlig bydel.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2.405.01	Filipstad Infrastruktur	13 500

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet. Midlene forutsettes brukt i 2025 i samsvar med planlagt fremdrift. Dersom det skjer forskyvninger i fremdriften som gjør at midlene ikke fullt ut anvendes, er de overførbare til påfølgende budsjettår.

Fornebu-utbyggingen (BYU)

Ansvarsområde

Oslo kommune og Fornebu Boligspare AS inngikk i 2001 kjøpekontrakt om overdragelse av Oslo kommunes eiendomsmasse på Fornebu. Investeringene har blitt styrt gjennom et felles infrastrukturprosjekt og et prosjekt for opprydding av forurensing. Statsbygg og Oslo kommune har utviklet prosjektorganisasjon, og resterende forpliktelser følges opp gjennom tre avtaler som infrastrukturprosjektet har inngått med utbyggere.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Investeringene på Fornebu har blitt styrt gjennom et felles infrastrukturprosjekt og et prosjekt for opprydding av forurensing. Prosjektene er gjennomført i regi av staten (v/Statsbygg) og Oslo kommune. Oslo kommune og Fornebu Boligspare AS inngikk i 2001 kjøpekontrakt om overdragelse av Oslo kommunes eiendomsmasse på Fornebu. I henhold til kjøpekontrakten overtar kjøper de enkelte delområder mot betaling. Partene har senere inngått endringsavtaler, oppgjørsavtaler mv. til kjøpekontrakten. I henhold til kjøpekontrakten med senere endringer ble siste hovedoppgjør gjennomført ved årsskiftet 2015-2016, med overføring av resten av eiendomsmassen på Fornebu til OBOS. I tillegg er det avtalt at Oslo kommune skal ha tilbakebetalt en andel av OBOS' fortjeneste ved salg av husbankboliger. Beløpet forfaller til betaling i takt med at boligene bygges. De årlige forfallsbeløpene er usikre, da de avhenger av utbyggingsaktivitet og type boliger som bygges. Dette styres av utbygger. Beløpet er begrenset til 125,0 mill. (2005-kr). Antatte innbetalinger i 2025 settes til 10,0 mill.

Statsbygg og Oslo kommune har utviklet prosjektorganisasjon for infrastrukturutbyggingen på

Fornebu. Resterende forpliktelser vil bli fulgt opp gjennom tre avtaler som infrastrukturprosjektet har inngått med utbyggere. Avtalene vil bli fulgt opp av representanter fra Statsbygg og Oslo kommune.

Andre utbyggingsformål (BYU)

Ansvarsområde

Kapitlet omfatter bevilgninger til investeringsprosjekter som følges opp av Eiendoms- og byfornyelsesetaten og bykassens eiendomssalg.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Kommunen har utarbeidet en eiendomsstrategi for egen eiendomsposisjonering slik at kommunen får en langsiktig og kostnadseffektiv arealberedskap for sine behov.

Avsetning til rentekostnader i driftsbudsjettet, på kap. 192 Div. avsetninger og tilfeldige inntekter, foreslås være dekkende for erverv av eiendom for om lag 1,0 mrd. i 2025 og 500 mill. i 2026. Investeringsmidler til eiendomskjøp vil komme inn i budsjettet når det foreligger et konkret kjøp. Eiendomskjøpene skal primært være tomter til ulike kommunale formål som skoler, idrettsanlegg, barnehager og omsorgsinstitusjoner, bydriftsarealer mv.

Ved erverv av eiendom med større vedlikeholdsetterslep, som ikke kan settes i stand for midlertidig utleie innenfor etatens ordinære budsjett, vil nødvendige midler måtte bevilges. Dette for å sikre at eiendommene settes i stand for midlertidig utleie og forsvarlig drift og vedlikehold i forvaltningsperioden, inntil eiendommene er utbygget til ønsket formål. Dette forutsettes vurdert og innarbeidet i de enkelte kjøpsaker.

Det er innarbeidet 100 mill. årlig til strategisk kjøp av eiendom som ledd i utviklingen av egen eiendomsportefølje til fremtidige kommunale behov og for å kunne utløse transformasjon og tilrettelegging for bolig- og byutvikling i økonomiplanperioden. Disse eiendomskjøpene skal primært være eiendom til kommunale identifiserte behov på lengre sikt, kjøp av grunneiendommer for å utløse boligbygging i transformasjonsområder, fortetting/utbedring i eksisterende boligområder, samt kjøp av tilgrensede eiendommer for å øke eiendomsverdier.

Det er videre avsatt 20,0 mill. årlig til bl.a. innløsninger som følge av reguleringsvedtak, makeskifter og erstatninger ved rettssaker og ekspropriasjoner.

Det er også innarbeidet 10,0 mill. årlig til opprustning av torg, møteplasser og mer byliv og 2,0 mill. årlig til mindre rehabiliteringstiltak på eiendommer forvaltet av Eiendoms- og byfornyelsesetaten.

Oppfølgingsprosjektet for å sikre gjennomføring av tiltak for kommunens ledigstilte bygg ledes av Eiendoms- og byfornyelsesetaten. Det er satt av 31,25 mill. årlig til rehabiliteringsprosjekter, og midlene fordeles aktuelle eiendomsforvaltere. Byrådet vil at salg av ledigstilt eiendom skal bidra til å finansiere tiltak i ledigstilt bygg-porteføljen.

Eiendomssalg er satt til 300 mill. årlig for perioden 2025-2028. Samlet eiendomssalg for økonomiplanperioden blir 1,2 mrd., i hovedsak forutsatt realisert ved salg av eiendom som ikke

egner seg til annen kommunal bruk, som ferdig klargjorte nærings- og boligtomter, utviklingseiendommer, grunneiendommer mv. Salgsinntekter og avsetning til kjøp begrunnes i behov for å optimalisere eiendomsporteføljen i tråd med kartlagte kommunale behov, redusere FDV-utgifter, og bidra til ønsket bolig- og byutvikling. Det er risiko for at salgsmål ikke nås, både med bakgrunn i de konkrete salgseiendommene og markedssituasjonen.

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr. Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
425	Andre utbyggingsformål 106017 (BYU)	Kontraktsforp.kjøp	20 000	20 000	20 000	20 000
425	Andre utbyggingsformål 107009 (BYU)	Eiendomsserverv/-kjøp, initiere transformasjon m.v.	100 000	100 000	100 000	100 000
425	Andre utbyggingsformål 109004 (BYU)	Opprustning torg og møteplasser	10 000	10 000	10 000	10 000
425	Andre utbyggingsformål 119004 (BYU)	Rehabilitering	2 000	2 000	2 000	2 000
425	Andre utbyggingsformål 123032 (BYU)	Investeringsmidler - ledige bygg	31 250	31 250	31 250	31 250
425	Andre utbyggingsformål 125004 (BYU)	Fiskehallkaia	56 000	0	0	0
Totalsum			219 250	163 250	163 250	163 250

Kontraktsforp.kjøp

Det er innarbeidet 20,0 mill. årlig til kontraktsforpliktete kjøp. Midlene brukes til gjennomføring av kontraktsforpliktete kjøp, innløsninger som følge av reguleringsvedtak, makeskifter og erstatninger ved rettssaker og ekspropriasjoner.

Eiendomsserverv/-kjøp, initiere transformasjon m.v.

Det er innarbeidet 100 mill. årlig til kjøp av eiendom som ledd i transformasjon og tilrettelegging for bolig- og byutvikling i økonomiplanperioden.

Opprustning torg og møteplasser

Det er innarbeidet 10,0 mill. årlig til opprustning av torg, møteplasser og mer byliv.

Rehabilitering

Det er innarbeidet 2,0 mill. årlig til mindre rehabiliteringstiltak på eiendommer forvaltet av Eiendoms- og byfornyelsesetaten.

Investeringsmidler - ledige bygg

Det er innarbeidet 31,25 mill. årlig til rehabiliteringsprosjekter innenfor porteføljen av ledige bygg. Eiendoms- og byfornyelsesetaten koordinerer arbeidet, og midler fordeles aktuelle eiendomsforvaltere.

Fiskehallkaia

Det er innarbeidet 56,0 mill. til rehabilitering av Eiendoms- og byfornyelsesetatens andel av kaianlegget. Fiskehallkaia er en tømmerkistekai som eies og forvaltes av Oslo Havn KF og Eiendoms- og byfornyelsesetaten. En permanent utbedring planlegges gjennomført som et samarbeidsprosjekt. Virksomhetene forventer å slutføre forprosjektet i løpet av 2024. Kontrahering av entreprenør og gjennomføring av rehabiliteringsprosjektet planlegges fra 2025. Det er usikkerhet knyttet til omfang og kostnader. For å kunne delta i gjennomføring i regi av Oslo Havn KF, må Eiendoms- og byfornyelsesetaten sikres finansiering av sin andel av prosjektet.

Områdesatsinger (BYU)

Ansvarsområde

Områdesatsingene i Oslo er en fellesbetegnelse for de tre pågående satsingene Groruddalssatsingen, Oslo sør-satsingen og Oslo indre øst-satsingen, som gjennomføres i bydelene Alna, Bjerke, Grorud, Stovner, Søndre Nordstrand og Gamle Oslo. Områdesatsingene gjennomføres i samarbeid med staten, og inneværende satsingsperiode varer frem til og med 2026. Det er etablert en felles organisering for de tre satsingene, med en tematisk inndeling i tre delprogram som dekker områdene nærmiljø, oppvekst og utdanning og sysselsetting. For hvert delprogram er det etablert et bredt sammensatt programstyre som utarbeider årlige handlingsprogram.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Områdesatsingene i Oslo skal bidra til at alle områder i byen der folk bor oppleves som gode og trygge steder og har et tjenestetilbud som møter befolkningens behov. Innsatsene gjennomføres i områder med sammensatte utfordringer, som kan handle om både kvalitet på uteområder, tilgang på tjeneste- og fritidstilbud, omdømme, sosioøkonomi og levekår.

I delprogram nærmiljø gjennomføres det områdeløft i utvalgte lokalområder, der bydelene i tett samarbeid med befolkning, organisasjoner, næringsliv og andre offentlige virksomheter arbeider for å styrke viktige kvaliteter i nærmiljøene. Tiltakene omfatter bl.a. bygging og oppgraderinger av parker og torg, etablering av nye innendørs møteplasser, nye fritidstilbud, gatekunst, bomiljøtilskudd og nye bibliotektilbud. Det arbeides også mye med nye former for samarbeid med lokal frivillighet.

I de to delprogrammene for oppvekst og utdanning og for sysselsetting arbeides det med å utvikle og teste ut nye løsninger og tilbud og nye måter å jobbe og samarbeide på for å forbedre tjenestetilbudet innenfor felt som barnehage, skole, voksenopplæring og sysselsetting.

Det vil i de siste årene av satsingsperioden være særlig fokus på hvordan gode resultater og ny kunnskap kan tas i bruk og leve videre utenfor områdesatsingene.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Finansiere fysiske prosjekter gjennom områdesatsingene
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende	Finansiere prosjekter i områdesatsingene som bidrar til gode, trygge og inkluderende byområder og nabolag
		Gi bomiljøtilskudd til tiltak som bidrar til gode, trygge og inkluderende byområder og nabolag

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	0	0	0	0
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	0	0	0	0
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Samle områdesatsinger	118 800	118 800	118 800	118 800
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	118 800	118 800	118 800	118 800
Endringer	118 800	118 800	118 800	118 800
Ramme 2025-2028	118 800	118 800	118 800	118 800

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	0	118 800
Sum Driftsutgifter	0	0	118 800
Sum	0	0	118 800

Klimaprofil

For fysiske tiltak som finansieres av områdesatsingene gjelder kommunens regler for utslippsfrie anleggsplasser og overvannshåndtering.

Tilskuddsmidler

Innenfor de tre områdesatsingenes delprogram nærmiljø settes det av midler til bomiljøtilskudd. Dette er en tilskuddsordning som støtter private initiativ i regi av borettslag, sameier, velforeninger, frivillige organisasjoner og sosiale entreprenører, som bidrar til attraktive og inkluderende bomiljøer og som fremmer kontakt mellom mennesker. Tilskuddet kan støtte både fysiske og sosiale tiltak som lekeplasser, opprusting av møteplasser på fellesareal, informasjons- og kompetansehevende tiltak og sosiale arrangementer. Størrelsen på avsetningen til bomiljøtilskudd avklares i årlig byrådssak om fordeling av midlene til områdesatsingene.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2.485.01	Områdesatsinger	118 800

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet/prosjektene. Midlene forutsettes brukt i 2025 i samsvar med planlagt fremdrift. Dersom det skjer forskyvninger i fremdriften som gjør at midlene ikke fullt ut anvendes, er de overførbare til påfølgende budsjettår.

Mer byliv (BYU)

Ansvarsområde

Byrådets satsing på mer byliv er en målrettet og helhetlig innsats som skal vise fremtidsrettede løsninger for byen og innbyggerne. Satsingen fokuserer på planlegging og gjennomføring av fysiske tiltak som bidrar til mer byliv og natur i byen, i tillegg til etablering av ordninger som gjør det mer attraktivt for private å bidra i arbeidet med å skape en levende by.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Satsingen på mer byliv skal bidra til å oppfylle byrådets ambisjon om permanente gateopprustninger og etablering av flere grønne gater og byrom, bedre forhold for myke trafikanter, i tillegg til flere trivelige møteplasser i nærmiljøene, og flere områder tilrettelagt for lek og aktivitet.

Byrådet er opptatt av å gi større plass til naturen i byen, og ser dette som et av de viktigste grepene for å møte klimaendringene, ta vare på det biologiske mangfoldet og bidra til gode nabolag. Vektlegging av grønne kvaliteter skal derfor være en sentral dimensjon for satsingen.

Satsingen skal også oppfylle målet i Hammersborgerklæringen om at mer av midlene skal fordeles til private initiativ i regi av nabolag og næringsliv for å videreutvikle en levende by. Dette er i hovedsak planlagt løst med tilskuddsordninger.

Satsingen er primært rettet mot tiltak i indre by. Dette inkluderer bydelene Gamle Oslo, Grünerløkka, Sagene, St. Hanshaugen og Frogner, i tillegg til Sentrum.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo har gode stedskvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Finansiere fysiske tiltak som bidrar til og legger til rette for mer byliv
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Byområder og nabolag er gode, trygge og inkluderende	Finansiere tiltak som bidrar til gode, trygge og inkluderende byområder og nabolag gjennom bylivstilskuddsordningen

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	46 444	46 444	46 444	46 444
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon 2024-2027 - Mer byliv (kap. 490)	-167	-525	-842	-842
Sum Vedtak forrige periode	-167	-525	-842	-842
Vedtak forrige periode	-167	-525	-842	-842
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	46 277	45 919	45 602	45 602
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Mer byliv	-438	-1 095	-1 095	-1 384
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-438	-1 095	-1 095	-1 384
Spesifiserte rammeendringer				
Mer byliv	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Endringer	-10 438	-11 095	-11 095	-11 384
Ramme 2025-2028	35 839	34 824	34 507	34 218

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon 2024-2027 - Mer byliv (kap. 490)

I økonomiplanen for 2024-2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 0,2 mill. i 2025, 0,5 mill. i 2026 og 0,8 mill. årlig fra 2027.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Mer byliv

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,4 mill. i 2025 økende til 1,4 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Mer byliv

Byrådet foreslår å redusere rammen til Mer byliv med 10,0 mill. årlig fra 2025. Samlet rammekutt er 10,6 mill. i 2025 økende til 12,2 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	46 444	35 839
Sum Driftsutgifter	0	46 444	35 839
Sum	0	46 444	35 839

Klimaprofil

Fysiske tiltak som gjennomføres med midler fra satsingen skal vektlegge grønne kvaliteter og etablering av natur i byen.

Tilskuddsmidler

Det fordeles tilskudd over kapitlet gjennom tilskuddsordningen bylivstilskudd.

Tilskuddsordningen administreres av Kulturretaten og fordeler årlig midler til tiltak som har til hensikt å bidra til mer liv og aktivitet i byen. Både privatpersoner, grupper, foreninger, bedrifter og andre aktører kan søke om tilskudd. Størrelsen på avsetningen til bylivstilskudd avklares i årlig byrådssak om fordeling av midlene til bylivssatsingen.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2.490.02	Mer byliv	35 839

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet/prosjektene. Midlene forutsettes brukt i 2025 i samsvar med planlagt fremdrift. Dersom det skjer forskyvninger i fremdriften som gjør at midlene ikke fullt ut anvendes, er de overførbare til påfølgende budsjettår.

Byantikvaren (BYU)

Ansvarsområde

Byantikvaren ivaretar de antikvariske interessene i Oslo og er kommunens rådgiver i saker som behandles etter plan- og bygningsloven. Byantikvaren har ansvaret for statlige oppgaver delegert etter kulturminneloven og administrerer tilskuddsmidler til istandsetting av fredede og verneverdige bygninger.

Byantikvaren arbeider for at Oslos lange og mangfoldige historie skal gjenspeiles i utvalget av bevarte bygninger, anlegg, bygningsmiljøer og kulturlandskap.

Etaten utarbeider alternative planforslag der det er nødvendig, og saker hvor det er lagt ned midlertidig forbud mot tiltak prioriteres særskilt. Etaten utarbeider verneplaner og fredningssaker, samt yter service, rådgivning til publikum og formidler forståelse av byens historie.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Byantikvaren har hatt en økning i antall nye innkommende saker med 8,4 % fra 2022 til 2023. Særlig øker antall bygge- og rivesaker (13,5 %). Satsingen på "Saksbehandling over disk" i etatens publikumsmottak, kombinert med gode samarbeidsrutiner med Plan- og bygningsetaten, gir god oppnåelse av saksbehandlingstiden. Etaten har åpnet for innledende drøftinger av "større" byggesaker over disk. I 1. halvår 2024 ligger saksbehandlingstiden for samtlige sakstyper, unntatt rivesaker for private tiltakshavere, godt under måltallet. Byantikvaren arbeider med vedlikehold av Gul liste og store tverretatlige prosesser, dette er utviklingsoppgaver som gir større effektivitet og bedre resultat på lang sikt.

Byantikvarens rolle som regional kulturminnemyndighet har jevnt over stor saksmengde og særlig stor er økningen i antall dispensasjonssaker etter kulturminneloven. I 2023 fattet etaten 41 % flere dispensasjonsvedtak enn i 2022 og antall saker er mer enn fordoblet siden 2019.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Byggesaker etter plan- og bygningslov	1 561	1 523	1 157	1 238
Disp- og byggesaker etter kulturminnelov	74	101	117	165
Rivesaker etter plan- og bygningslov	250	222	177	165
Plansaker inkl. konsekvensutredninger	82	103	76	61

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg	Fremme reguleringsplaner for å sikre bevaringsinteresser
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor	Veileder for klimatilpasning av kulturminner

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
	blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivaretatt	
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo har gode steds kvaliteter og bruker kulturminner som en ressurs	Revidert fredningsstrategi
		Strategi for Gul liste arbeid
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning	Gi rask tilbakemelding til Plan- og bygningsetaten slik at lovbestemte frister kan overholdes
		Saksbehandlerbetjent kundemottak

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	41 191	41 191	41 191	41 191
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon 2024-2027 - Byantikvaren (kap. 520)	-131	-384	-643	-643
Sum Vedtak forrige periode	-131	-384	-643	-643
Vedtak forrige periode	-131	-384	-643	-643
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	41 060	40 807	40 548	40 548
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 905	1 905	1 905	1 905
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 905	1 905	1 905	1 905
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-428	-428	-428	-428
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-428	-428	-428	-428
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Byantikvaren	-392	-980	-980	-1 239
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-392	-980	-980	-1 239
Endringer	-820	-1 408	-1 408	-1 667
Ramme 2025-2028	42 145	41 304	41 045	40 786

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon 2024-2027 - Byantikvaren (kap. 520)

I økonomiplanen for 2024-2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 0,1 mill. i 2025, 0,4 mill. i 2026 og 0,6 mill. årlig fra 2027.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Byantikvaren

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,4 mill. i 2025 økende til 1,2 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,5 mill. i 2025 økende til 1,9 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	35 834	36 407	37 718
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	4 219	5 117	4 729
Overføringsutgifter	8 900	2 037	2 102
Finansutgifter	556	0	0
Sum Driftsutgifter	49 509	43 561	44 549
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-1 579	-1 500	-1 500
Refusjoner	-1 451	-870	-904
Overføringsinntekter	-4 721	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 033	0	0
Sum Driftsinntekter	-8 784	-2 370	-2 404
Sum	40 725	41 191	42 145

Klimaprofil

Byantikvaren er i all hovedsak kontorbasert virksomhet og de ansattes reise til og fra arbeid gjøres med kollektiv, sykkel eller gange. Byantikvaren har en nullutslipps varebil til bruk ved arkeologiske oppdrag. Det er inngått ny rammeavtale for gravearbeid knyttet til arkeologisk registreringsarbeid. Her er det satt krav om utslippsfrie maskiner fra 01.01.2025.

Byantikvaren ivaretar de antikvariske interessene i Oslo. Bevaring av eksisterende bebyggelse og bygningsmiljø fremfor nybygg er klimavennlig. Etaten samarbeider med Klimaetaten om en veileder for klimatilpasning av kulturminner.

Tilskuddsmidler

Byantikvaren har en ordning med kommunalt tilskudd til verneverdige bygninger i privat eie. Bevilgningen for 2025 er 2,5 mill.

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Forslag 2025
520	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	1 500	2 500	2 500
Sum		1 500	2 500	2 500

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2.520.01	Tilskudd til verneverdige bygg i privat eie	2 500

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet/prosjektene. Midlene forutsettes brukt i 2025 i samsvar med planlagt fremdrift. Dersom det skjer forskyvninger i fremdriften som gjør at midlene ikke fullt ut anvendes, er de overførbare til påfølgende budsjettår.

Plan- og bygningsetaten (BYU)

Ansvarsområde

Plan- og bygningsetaten er kommunens faginstans for kart-, plan- og byggesakstjenester. Etaten skal ivareta bokvalitet og gode offentlige rom, bevaring av kulturminner, sikre grønt- og utearealer, teknisk og sosial infrastruktur, hensyn gjennom marka- og naturmangfoldlovene, samt miljø- og nabohensyn. Etaten har en viktig rolle ved veiledning og opplæring av brukerne og holder bl.a. ulike kurs for bransjen. Etaten skal sikre en riktig balanse mellom rask behandling og forsvarlig kvalitet, i henhold til plan- og bygningslovens og forvaltningslovens krav.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Effektiv plan- og byggesaksbehandling er et overordnet mål for å tilrettelegge for boligbygging, attraktive nabolag og blågrønne kvaliteter. Etaten arbeider med å revidere forslag til ny kommuneplans arealplan på bakgrunn av innkommende høringsuttalelser, nye kommunemål og Hammersborgerklæringen. Etaten har bistått med byutviklingsstrategien til ny kommuneplans samfunnsdel. Etatens portefølje av egenplaner er omfattende, rammeavklaringer for utviklingsområder er viktig for igangsetting av detaljreguleringer for konkrete utbyggingsprosjekter. I samarbeid med OBOS arbeider etaten med områderegulering for Rosenholm. Etaten samarbeider med Eiendoms- og byfornyelsesetaten, Bymiljøetaten og Vann- og avløpsetaten om prioriteringer og gjennomføring av utviklingsområder.

Et forbedringsprosjekt i samarbeid med bransjen for å redusere den totale saksbehandlingstiden på innsendte detaljreguleringer, avsluttes 1. halvår 2024 og går over i en implementeringsfase. Etter flere års nedgang i bestilling av oppstartsmøter øker inngangen i 2024, derfor forventes antall planforslag å øke fra midten av 2025 og fremover. Innmeldte ulovligheter har økt de siste årene og etaten arbeider med å redusere restansene. Etaten mottar og produserer rundt 6 000 byggesaker årlig. Antall saker antas likt i de kommende årene.

Revisjon av EUs gjenbruksdirektiv kan få konsekvenser for hjemmelsgrunnlaget til å ta betalt for kart og eiendomsdata. Dersom hjemmelsgrunnlaget bortfaller, vil etaten få et inntektstap på 20 mill. årlig.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Områdeplaner oversendt byrådsavdelingen	1	1	0	2
Egne plansaker	2	0	1	2
Innsendte detaljreguleringer oversendt byrådsavdelingen	30	28	30	42
Antall regulerte boligenheter vedtatt av bystyret	4 561	1 313	1 109	1 964
Byggesaker, førstegangsvedtak	6 018	6 252	5 725	6 065
Godkjente boligenheter	3 200	3 208	3 405	3 021
Deletillatelser	121	139	105	90
Matrikkelsaker	369	286	291	300
Seksjoneringssaker	438	466	415	512

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Flere har mulighet til å bo i Oslo og flere finner boligtyper som passer for seg	Et betydelig antall boligenheter i områdereserven, så utviklere kan starte detaljreguleringer for sine boligprosjekter
		Ferdigregulerte boligplaner
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo er ledende på bærekraftig byutvikling, hvor blågrønne kvaliteter og klima- og miljøhensyn er godt ivaretatt	Forbildeprosjekter gjennom FutureBuilt
		Treplanting
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo har gode stedsqualiteter og bruker kulturminner som en ressurs	Bruk av Rådet for byarkitektur
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Saksbehandlingen er tverrsektoriell, effektiv og brukertilpasset med god medvirkning	Effektiv byggesaksbehandling
		Effektiv plansaksbehandling
		Overordnede rammeavklaringer

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	380 698	380 698	380 698	380 698
Vedtak forrige periode				

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Gebyrinntekter - innsendte planer	-14 000	-14 000	-14 000	-14 000
Generell rammereduksjon 2024-2027 - Plan- og bygningsetaten (kap. 609)	-1 380	-4 652	-8 713	-8 713
KOSTRA-rapportering fra matrikkelen for kommunal eiendomsforvaltning	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Sum Vedtak forrige periode	-18 380	-21 652	-25 713	-25 713
Vedtak forrige periode	-18 380	-21 652	-25 713	-25 713
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	362 318	359 046	354 985	354 985
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	29 043	29 043	29 043	29 043
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	29 043	29 043	29 043	29 043
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-5 529	-5 529	-5 529	-5 529
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-5 529	-5 529	-5 529	-5 529
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Plan- og bygningsetaten	-6 004	-15 010	-15 010	-18 972
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-6 004	-15 010	-15 010	-18 972
Spesifiserte rammeendringer				
Skybruddsplan	6 000	6 000	4 000	2 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	6 000	6 000	4 000	2 000
Endringer	-5 533	-14 539	-16 539	-22 501
Ramme 2025-2028	385 828	373 550	367 489	361 527

Vedtak forrige periode

Gebyrinntekter - innsendte planer

Som det går frem av Sak 1/2024 har Plan- og bygningsetaten en lavere inngang av planforslag enn tidligere år. Det ble innarbeidet 14 mill. i 2024 for å kompensere for reduserte inntekter. Bevilgningen er tatt ut fra 2025.

Generell rammereduksjon 2024-2027 - Plan- og bygningsetaten (kap. 609)

I økonomiplanen for 2024-2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 1,4 mill. i 2025, 4,7 mill. i 2026 og 8,7 mill. årlig fra 2027.

KOSTRA-rapportering fra matrikkelen for kommunal eiendomsforvaltning

Det ble i budsjettet for 2023 innarbeidet midler hos Plan- og bygningsetaten (PBE) da Staten hadde besluttet at KOSTRA-rapportering for kommunale formålsbygg skal hentes fra matrikkelen fra regnskapsåret 2022. PBE fikk ressurser til innrapportering av løpende data, samt et toårig prosjekt for å gjøre de omlegginger og oppdateringer som er nødvendige i matrikkelen. SSB har imidlertid satt omleggingen på vent, og man avventer endelig avklaring.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Plan- og bygningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 6,0 mill. i 2025 økende til 19,0 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 7,4 mill. i 2025 økende til 27,7 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Skybruddsplan

Byrådet vil utarbeide en skybruddsplan for å kunne tilpasse byen til å være klimarobust mot overvannsflom.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	528 307	568 777	593 278
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	73 009	69 509	63 964
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	36 587	34 933	36 295
Overføringsutgifter	15 884	7 274	7 506
Finansutgifter	539	0	0
Sum Driftsutgifter	654 326	680 493	701 043
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-244 059	-263 388	-277 388
Refusjoner	-51 703	-36 407	-37 827
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-537	0	0
Sum Driftsinntekter	-296 299	-299 795	-315 215
Sum	358 028	380 698	385 828

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
609	Plan- og bygningsetaten (BYU)	106019	IKT-utstyr	5 000	5 000	5 000	5 000
Totalsum				5 000	5 000	5 000	5 000

IKT-utstyr

Det er innarbeidet 5,0 mill. årlig til ajourhold og modernisering IKT hos Plan- og bygningsetaten.

Klimaprofil

Plan- og bygningsetaten er i hovedsak en kontorvirksomhet. Etaten er sertifisert som Miljøfyrtårn. Fra 2023 har etaten vært i et oppgradert kontorbygg hvor de nyeste miljøsensyn er ivarettatt.

Plan- og bygningsetaten arbeider i sitt virke med å tilrettelegge for en klimavennlig og bærekraftig byutvikling. Etaten følger opp Regional plan for areal og transport i Oslo og Akershus for å få til et mer konsentrert utbyggingsmønster og at det satses mer på kollektivtransport. Dette er et viktig virkemiddel til å redusere klimagassutslippene i regionen.

Kommunens arealplanlegging har som målsetning å redusere klimagassutslippene gjennom kompakt banebasert fortetting, slik at andelen av persontransporten som dekkes av gange, sykkel, og kollektivtransport økes. Etaten arbeider med å utvikle prosesser og saksbehandling som skal bygge opp under redusert klimagassutslipp og større klimarobusthet.

Grønnstruktur er viktig bl.a. som karbonlagre, for håndtering av overvann og bevaring av biodiversitet. Etaten følger opp Strategi for grønne tak og fasader, FutureBuilt, har ansvar for koordinering av implementeringen av Handlingsplan for økt overvann og drifter Bykuben.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2.609.04	Fjordbyen	4 000
2.609.07	Bjørvika	3 500
2.609.09	FutureBuilt	2 000
2.609.11	Bykuben	4 000
2.609.13	Arkeologiske undersøkelser	2 000
2.609.16	Oslotrær	9 500

Oppført beløp er årets bevilgning til prosjektet/prosjektene. Midlene forutsettes brukt i 2025 i samsvar med planlagt fremdrift. Dersom det skjer forskyvninger i fremdriften som gjør at midlene ikke fullt ut anvendes, er de overførbare til påfølgende budsjettår.

Miljø og samferdsel - miljø (MOS)

Sektoransvar

Byrådsavdeling for miljø og samferdsel har det overordnede ansvaret for områdene miljø, klima, natur og biologisk mangfold, friluftsliv, kollektivtransport, trafiksikkerhet, offentlig parkering, kommunens veier, parker, friområder og skoger, brann og redning, vann og avløp, renovasjon og energigjenvinning. Sektoren har ansvar for driften av byen, byrommene, infrastruktur og kollektivtransport.

Virksomheten er fordelt på to sektorer i Sak 1; "miljø" og "selvfinansierende". Den første omfatter Bymiljøetaten, Brann- og redningsetaten, Kjøp av kollektivtransport fra Ruter, Fornebubanen og Klimaetaten. Den andre omfatter Vann- og avløpsetaten, Renovasjons- og gjenvinningsetaten, tilsyn og feiing av ildsted hos Brann- og redningsetaten samt Klima- og energifondet. Omtalen nedenfor om ambisjoner, mål og resultatindikatorer omfatter begge sektorer.

Hovedtall for sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	6 599,2	6 918,1	6 844,0	6 821,1	6 800,6
Driftsinntekter	-1 772,2	-1 859,6	-1 824,6	-1 889,1	-1 982,1
Totalsum	4 827,0	5 058,5	5 019,4	4 932,0	4 818,6

Byrådets ambisjoner for sektoren

For å nå mål 1 Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv, vil byrådet gjøre byen brukervennlig, tilgjengelig og attraktiv og holde byen i god stand. Sektoren har ansvar for fysiske tiltak for gode nabolag, byrom, parker og friluftsområder.

For å nå mål 2 Oslo er grønn og levende vil byrådet redusere Oslos klimagassutslipp, ta vare på naturen og tilrettelegge for bærekraftig forbruk og sirkulære løsninger. Byrådet vil gi naturen sterkere beskyttelse, og ta en lederrolle for å redde Oslofjorden. Byrådet skal aktivt tilrettelegge for at kollektivtrafikk, sykkel og gange er førstevalg for reiser i byen.

I skjæringspunktet mellom mål 2 og mål 3 Oslo er nyskapende og attraktiv, vil byrådet tilrettelegge for sirkulære løsninger og bærekraftig næringsutvikling. Kommunens virksomheter og tjenestesteder skal skjerpe miljøinnsatsen, bl.a. ved gjenbruk og sirkulære løsninger. Byrådet vil tilrettelegge for at næringslivet fortsetter omstillingen til en grønn økonomi med lave klimagassutslipp, og for innovasjon for å finne framtidens løsninger for byen.

For å nå mål 4 Oslo er åpen, inkluderende og trygg må kommunens tjenester være gode og stabile og hjelpe innbyggerne ved uønskede hendelser. Brann- og ulykkesforebyggende arbeid er en viktig del av innsatsen, spesielt for utsatte grupper. Utforming, drift og vedlikehold av byrom er også viktig for å skape en trygg by.

For å nå mål 5 Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester vil byrådet arbeide for en by som innbyggerne trives i. En veldrevet by har bl.a. kontinuerlig leveranse av rent vann, god avfallshåndtering og et forutsigbart og godt kollektivtilbud.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	Byen, byrommene, parkene og friluftsområdene er brukervennlige, tilgjengelige og attraktive	Luftforurensning, nitrogenoksid (NO ₂ , lovpålagt grenseverdi er 40 µg/m ³)	27	26	under 40
		Luftforurensning, svevestøv (PM ₁₀ -årsmiddel, lovpålagt grenseverdi er 20 µg/m ³)	23	18	under 20
		Ny eller rehabilitert ledningsinfrastruktur for belysning	19 175	13 630	5 250
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Klimabudsjettet (del av Sak 1) følges opp gjennom en rekke indikatorer	0	0	0
		Klimabudsjettet (del av Sak 1) følges opp gjennom en rekke indikatorer			
	Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Antall bydeler som er miljøsertifiserte i henhold til Miljøfyrtårn	10	10	15
		Andel utsortert husholdningsavfall til materialgjenvinning	41,0 %	41,0 %	42,0 %
		Andel utsortert næringsavfall til materialgjenvinning	47,0 %	50,0 %	51,0 %
		Antall GWh solgt fjernvarme	226	223	226
	Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Antall inngrep i verdifull natur som har ført til forringelse av kvaliteten i løpet av det siste året	0	0	0
		Utslipp i Oslofjorden: prosent fosforfjerning ved Bekkelaget renseanlegg	95	93	over 93
		Utslipp i Oslofjorden: Prosent nitrogen renses ved Bekkelaget renseanlegg	82	78	over 75
		Omfang vegetasjon innen byggesonen (Oslos grøntregnskap v/PBE)	47 % (2021)	0	Økende

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
		Regulert til grønne arealformål innen byggesonen (Oslos grøntregnskap v/PBE)	27 % (2021)	0	Stabilt
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	Kollektiv, sykkel og gange er attraktive førstevalg	Markedsandel for kollektivtrafikk av all motorisert transport	51,0 %	55,0 %	55,0 %
		Ny og oppgradert infrastruktur for gående i byggesonen, km	N/A	N/A	5
		Ny og oppgradert infrastruktur for syklende i byggesonen, km	26,1	17,1	10,0
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Maksimal andel av nitrogen og fosfor som går i overløp i avløpssystemet (påvirker miljøtilstanden i vassdrag og fjord)	0	0	Under 1,5 %
		Antall nye trafiksikkerhetstiltak på veinettet	101	102	130
		Antall tilsyn i særskilte brannobjekter	618	554	500
		Brann- og redningsetaten, responskvalitet - andel vakter med foreskrevet førsteinnsatsmateriell disponibelt	N/A	80,5 %	100 %
		Brann- og redningsetaten, responskvalitet - andel vakter med forskriftsmessig bemanning	N/A	90,3 %	100 %
		Antall timer tilstedeværelse fra Bymiljøetatens bybetjenter i Oslo hele døgnet gjennom hele året	109 867	109 916	105 000
		Gjennomførte fremkommelighetstiltak for kollektivtransporten (KFT-tiltak)	7	10	8
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	Kommunens infrastruktur er godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov	Gjennomsnittlig responstid ved kollektivstans som følge av feilparkering, max minutter	14	15	22

Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen

Resultatindikatorerne i måltabellen viser eksempler på resultater som sektoren leverer opp mot byrådets kommunemål, og som de underliggende virksomhetene styrer etter. Mye av virksomheten under sektoren er bydrift. Parker, veier og friluftsområder skal holdes i stand gjennom årstider og skiftende værforhold. Veier og trikke- og t-baneskiner skal vedlikeholdes og fornyes, det samme skal vannledninger og gatebelysning. Denne virksomheten under miljø- og samferdselssektoren framkommer i liten grad i resultatindikatorerne. Det er et mål å videreutvikle resultatindikatorerne for å vise fram også disse resultatene.

Resultatindikatorerne må ses i sammenheng med nøkkeltallene, som viser utvikling på en rekke

områder som er relevante for sektoren, men der det ikke settes måltall. Nøkkeltallene ligger under omtalen av de ulike virksomhetene.

Byen, byrommene, parkene og friluftsområdene er brukervennlige, tilgjengelige og attraktive: Indikatorene i tabellen må ses i sammenheng med nøkkeltallene under Bymiljøetaten. Drift av byen, dvs. vedlikehold av veier, parker og byrom, samt vinterdrift og rengjøring er avgjørende for innbyggernes opplevelse av en tilgjengelig og attraktiv by. Dette vises i liten grad i dagens resultatmål og nøkkeltall. Sektormålet avhenger også av måloppnåelse innen byutviklingssektoren, se bl.a. indikator der som måler innbyggernes fornøydhet med tilrettelegging i byen.

Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen: dekker områder som håndtering av avløpsvann og utslipp i fjorden. Det er satt inn to indikatorer fra Plan- og bygningsetatens grøntregnskap. Regnskapet gir en oversikt over vegetasjon i byggesonen og grønne arealformål i vedtatte planer etter plan- og bygningsloven. Regnskapet har blitt gjort for 4 år av gangen, siste måling er for perioden 2017-2021.

Oslo er en nullutslippsby: Det blir rapportert på et stort spenn av indikatorer i forbindelse med rapporteringen på Oslos klimabudsjett. Klimabudsjettet legges fram som en del av Sak 1 og inneholder virkemidler for Oslos samlede klimaarbeid. Det er derfor ikke satt opp indikatorer på klimaområdet i tabellen.

Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger: Viser måloppnåelse i driften av sektorens virksomheter. Også på dette området rapporteres det på en del indikatorer i forbindelse med rapporteringen på klimabudsjettet.

Kollektiv, sykkel og gange er attraktive førstevalg: viser utviklingen av andel som velger kollektiv, og omfang av utbygging av infrastruktur for gående og syklende. I byggingen av sykkelinfrastruktur skal prosjekter som bidrar til å tette huller og manglende forbindelser som bryter opp sammenhengende sykkelinfrastruktur, prioriteres.

Oslo leverer trygge tjenester og har effektiv innsats ved uønskede hendelser: Viser utvalgte resultater i sektoren. Bl.a. måles omfang av vann i overløp. Overløp kan skje ved særlig store mengder nedbør på én gang, og fører til at vannet ikke blir renset før det går ut i vassdragene og fjorden. Resultater under målet om en trygg by henger tett sammen med resultater under mål 1 om en attraktiv og brukervennlig by.

Kommunens infrastruktur er godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov: I tillegg til indikatorene i tabellen er sikker vannforsyning avgjørende for å nå målet. For at Oslo skal ha en sikker vannforsyning er det avgjørende at prosjekt ny reservevannforsyning åpner som planlagt 1.1.2028. Oslo kommune v/Bymiljøetaten eier og forvalter 1 358 km kommunal vei. Vedlikeholdsetterslep for veinettet ble i 2022 anslått til 1,6 mrd. kroner. Dette tilsvarer 1,9 mrd. 2025-kroner. Dersom eksisterende vedlikeholdsetterslep skal tas igjen i løpet av en tiårsperiode, vil dette kreve årlige bevilgninger tilsvarende 190 mill. 2025-kroner. Ved kartleggingen i 2021 ble det i tillegg til rehabiliteringsbehovet anslått et årlig merbehov på om lag 300 mill. kroner til asfaltering, oppmerking, sluktømming, renhold og vedlikehold av broer, murer, fjellskjæringer og signal- og belysningsanlegg for å forhindre ytterligere etterslep på veinettet.

Tiltak for å nå sektormålene

Byen, byrommene, parkene og friluftsområdene er brukervennlige, tilgjengelige og attraktive

For å oppnå brukervennlige, tilgjengelige og attraktive byrom, parker og friluftsområder er det nødvendig med god og effektiv bydrift. Veier, parker og friluftsområder må vedlikeholdes. Andre sentrale tiltak er å redusere lokal luftforurensning, og gjennom universell utforming og trafiksikkerhet- og bylivstiltak som prioriterer myke trafikanter sørge for at alle kan bevege seg fritt og trygt rundt i byen.

Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen

Byrådet vil ta vare på Oslofjorden og naturen og gi naturen mer plass. Dette krever at vi setter av arealer til mer natur og at vi tar vare på det rike biologiske mangfoldet vi har gjennom både restaurering og reetablering av natur, til lands og til vanns. Vi må også unngå miljøhendelser, redusere utslipp av miljøgifter til Oslofjorden og fjerne søppel og forurensningskilder både i fjorden, langs elvene og i strandsonen.

Oslo er en nullutslippsby

Oslo skal være en nullutslippsby. Klimabudsjettet er blant våre viktigste virkemiddel for å få til det. For å nå målet stiller kommunen bl.a. krav til utslippsfri bygg- og anleggsvirksomhet, utslippsfrie kjøretøy, utslippsfri leveranse av varer og tjenester, og utslippsfri kollektivtransport. I tillegg skal kommunen tilrettelegge for ladeinfrastruktur, og gi støtte til befolkning, næringsliv og egne virksomheter til å gjennomføre klima- og energitiltak. Utslippene fra forbrenning av husholdningsavfallet må også ned.

Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger

De indirekte klimagassutslippene skal reduseres, og kommunen skal tilrettelegge for et mer bærekraftig forbruk og sirkulære løsninger. For å få til dette stiller kommunen krav til leverandører om å redusere indirekte utslipp fra vesentlige materialgrupper. Kommunens egne virksomheter må også styrke internt miljøarbeid, og vi må utnytte ressursene i avfallet på en best mulig måte.

Kollektiv, sykkel og gange er attraktive førstevalg

Byrådet vil gjøre kollektiv, sykkel og gange til attraktive førstevalg gjennom å tilrettelegge for Oslo som gå- og sykkelby. Vi skal fortsette å bygge ut et trygt og effektivt sykkelveinett. Fortau og gater skal være trygge og tilgjengelige for gående i alle aldre, og med ulike funksjonsevne. Kollektivtilbudet skal være attraktivt og forutsigbart, og billettprisene skal være konkurransedyktige.

Oslo leverer trygge tjenester og har effektiv innsats ved uønskede hendelser

Miljø- og samferdselssektoren skal levere trygge tjenester og ha effektiv innsats ved uønskede hendelser. Bl.a. må byen og avløpssystemet klare å håndtere store mengder nedbør. For å få en trygg by må brann- og redningstjenesten ha rask responstid og trafiksikkerheten for myke trafikanter må styrkes. Videre må byrommene oppleves som trygge, med bybetjentene som en synlig del av bybildet.

Kommunens infrastruktur skal være godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov

For å nå dette målet må bl.a. vannleveransen være sikker, og både vei og bane må være tilfredsstillende vedlikeholdt. Infrastruktur må bygges og utvikles slik at den tåler klimaendringene.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	4 826 966	4 826 966	4 826 966	4 826 966
Vedtak forrige periode				
CO2-avgift på forbrenning av avfall	-150	-150	-150	-150
Drift av kollektivtilbudet	-34 700	-34 700	-34 700	-34 700
Driftsfølggevirkninger torg, byrom og sjøfrontsarealer	1 000	1 000	1 000	1 000
Driftsfølggevirkninger, skog og landskapsforvaltning	370	130	310	310
Endring bompengelinntekter fra Oslopakke 3	90 000	90 000	90 000	90 000
Endring selvkost feiing (før eget kap.)	174	218	218	218
Generell rammeendring Andre utgifter MOS	-8	-24	-32	-32
Generell rammeendring Brann- og redningsetaten	-1 911	-6 266	-10 353	-10 353
Generell rammeendring Klimaetaten	-409	-1 279	-1 650	-1 650
Generell rammeendring Renovasjons- og gjenvinningsetaten næring	-266	-882	-1 403	-1 403
Generell rammeendring Sykkelprosjektet	-457	-1 482	-2 148	-2 148
Generell rammereduksjon Bymiljøetaten	-2 660	-10 604	-20 235	-20 235
Generell rammereduksjon Bymiljøetaten parkering	-106	-1 408	-3 150	-3 150
Husleieendring og flytting av 110-sentralen	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Kapasitet på 110-sentralen	130	130	130	130
Leie av ladecontainer for tyngre kjøretøy og leie av midlertidig areal	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Offentlige tilfluktsrom	0	-3 000	-3 000	-3 000
Oppfølging handlingsplan for plast	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Overføring av feiing selvkost til eget kapittel	-1 153	-1 695	-2 206	-2 206
Prisendringer parkering	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Reduserte billettpriser	20 000	20 000	20 000	20 000
Sommervikarer i Brann- og redningsetaten	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Økt satsing på trygg sykkelparkering	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Sum Vedtak forrige periode	17 354	-2 512	-19 869	-19 869
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	4 844 320	4 824 454	4 807 097	4 807 097
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	191 832	191 832	191 832	191 832
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	191 832	191 832	191 832	191 832
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Effektiviseringsuttak Ruter	-36 000	-36 000	-36 000	-36 000
Endring bompengelinntekter fra Oslopakke 3	-70 500	-35 500	-100 000	-193 000

Økonomiplan				
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Endring pensjon OPF	-15 314	-15 314	-15 314	-15 314
Merkostnader for skjerpede kontraktskrav til klima, miljø og sosiale standarder	36 500	36 500	36 500	36 500
Veidrift – merkostnader	12 000	12 000	12 000	12 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-73 314	-38 314	-102 814	-195 814
Justering for engangstiltak				
Forprosjekt ny brannstasjon Oslo sør	13 000	0	0	0
Kastellet brannstasjon - midlertidig vaskehall ren og skitten sone	1 300	1 300	1 300	1 300
Mulighetsstudie ren og skitten sone	1 000	0	0	0
Rensing av avrenning og lukket hogst - Regionkontor landbruk	540	540	540	70
Sum Justering for engangstiltak	15 840	1 840	1 840	1 370
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon andre utgifter vedr. miljø og samferdsel	-12	-29	-29	-37
Rammereduksjon Brann- og redningsetaten	1 119	-7 703	-7 703	-11 584
Rammereduksjon Bymiljøetaten	-4 526	-26 315	-26 315	-35 902
Rammereduksjon Bymiljøetaten - parkering	-2 999	-7 497	-7 497	-9 477
Rammereduksjon Klimaetaten	-546	-1 365	-1 365	-1 725
Rammereduksjon Renovasjons- og gjenvinningsetaten	-798	-1 995	-1 995	-2 521
Rammereduksjon sykkelprosjektet	-961	-2 403	-2 403	-3 038
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-8 723	-47 307	-47 307	-64 284
Spesifiserte rammeendringer				
Driftsfølgevirkninger og utbedringer skog og landskap	3 500	2 500	2 500	2 500
Driftsfølgevirkninger, park og byrom	5 485	5 845	5 845	5 845
Følge opp forvaltningsplan for Østensjøområdet	4 000	4 000	3 000	0
Lystgassbeholdere	2 000	2 000	2 000	2 000
Parkering Sentrum brannstasjon	532	532	532	532
Redusert kostnader forbrenning av næringsavfall	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Rimelige kollektivpriser	53 000	53 000	53 000	53 000
Støtteordning for overvannstiltak	5 000	5 000	5 000	5 000
Tiltakspakke for å heve miljøkvaliteten i Oslofjorden	14 000	13 000	13 000	13 000
Vedlikehold - park og nærnatur	10 000	10 000	5 500	5 500
Øke parkeringsinntekter på elbiler	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	88 517	86 877	81 377	78 377
Endringer	22 320	3 096	-66 904	-180 351
Ramme 2025-2028	5 058 472	5 019 382	4 932 025	4 818 578

Vedtak forrige periode

CO2-avgift på forbrenning av avfall

I statsbudsjettet 2022 ble det vedtatt en avgift på 192 kroner per tonn i CO2-avgift på forbrenning av avfall. I 2024 ble avgiften økt til 882 kr/tonn CO2. Derfor ble det vedtatt en økning på 0,15 mill. i økonomiplanperioden. Det er ventet en årlig økning i avgiften, opp til ca. 2 000 kroner per tonn CO2 i 2030.

Drift av kollektivtilbudet

Det var en ekstraordinær kostnadsvekst i kollektivsektoren. For å sikre et fortsatt attraktivt kollektivtilbud ble tjenestekjøpet økt. Økningen var 34,7 mill. lavere fra 2025 enn i 2024. Økningen utgjør likevel 112 mill. årlig i planperioden 2025-2028.

Driftsfølgevirkninger torg, byrom og sjøfrontsarealer

Bymiljøetaten vil i løpet av 2024 overta flere anlegg i byggesonen. Dette gir økte kostnader til drift, som foreslås kompensert i tråd med vedtatt økonomiplan.

Driftsfølgevirkninger, skog og landskapsforvaltning

Bymiljøetaten vil i løpet av 2024 ferdigstille en rekke friluftsanlegg. Dette gir økte kostnader til drift, som foreslås kompensert i tråd med vedtatt økonomiplan.

Endring bompenginntekter fra Oslopakke 3

Endringen er en teknisk justering som gjelder uttrekk av inntekter knyttet til budsjettering fra Oslopakke 3 som kapittelet også benyttes til. Endringen har ikke budsjettmessig virkning på driften av Bymiljøetaten.

Endring selvkost feiing (før eget kap.)

Samlet justering av selvkostbudsjettet.

Generell rammeendring Andre utgifter MOS

Det er i tidligere vedtatt budsjett lagt inn generelt rammekutt.

Generell rammeendring Brann- og redningsetaten

Generell rammeendring.

Generell rammeendring Klimaetaten

Det er tidligere innarbeidet generell rammereduksjon med økning i planperioden.

Generell rammeendring Renovasjons- og gjenvinningsetaten næring

Generell rammeendring.

Generell rammeendring Sykkelprosjektet

Generell rammeendring.

Generell rammereduksjon Bymiljøetaten

Det er lagt inn rammereduksjon på kapittelet.

Generell rammereduksjon Bymiljøetaten parkering

Generell rammereduksjon.

Husleieendring og flytting av 110-sentralen

I forbindelse med samlokalisering av 110-sentralen med andre deler av etaten var det i 2024 ekstraordinære kostnader som ikke videreføres i økonomiplanperioden.

Kapasitet på 110-sentralen

Fra 2016 til 2022 økte henvendelser til 110-sentralen fra ca. 15 000 til ca. 22 000, uten at antall utrykninger har økt tilsvarende ettersom sentralen siler mange henvendelser. Bevilgningen ble økt med 1,67 mill. i 2024, og med helårseffekt på 1,89 mill. årlig fra 2025.

Leie av ladecontainer for tyngre kjøretøy og leie av midlertidig areal

Det ble i budsjettet for 2022 satt av midler til leie av ladecontainer i perioden 2022-2024. Tomten der ladecontaineren sto, er ikke lenger tilgjengelig for Bymiljøetaten, og midlene tas derfor ut av budsjettet fra 2025.

Offentlige tilfluktsrom

Bymiljøetaten forvalter og drifter syv tilfluktsrom og ett dekningsrom. I budsjett for 2024 ble det satt av midler til en toårig satsing på å styrke arbeidet med driftsmessige tiltak ved disse rommene.

Oppfølging handlingsplan for plast

Til budsjett 2023 ble det satt av 2 mill. årlig i 2023 og 2024 til oppfølging av handlingsplan mot plastforurensning i Oslofjorden. Formålet ivaretas fra 2025 under foreslått tiltakspakke for Oslofjorden.

Prisendringer parkering

I forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2023 vedtok bystyret en flerårig opptapping av timeprisen for beboerparkeringssonen i indre by. Samtidig ble øvrige gateparkeringsplasser i samme område som disse økt tilsvarende, jf. omtale under *Takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser*.

I tråd med vedtaket foreslås inntektene fra parkeringsvirksomheten økt med 40 mill. i 2025.

Reduserte billettpriser

Byrådet foreslo en øremerket avsetning for å redusere prisen på 30-dagersbilletten med 150 kr og innføre redusert pris for barn og unge. Samtidig var det behov for gjennomgang av ulike pristiltak som var kampanjer og prøveordninger. Byrådet ønsker flere kollektivreisende og lavest mulig billettpriser, samtidig som det sikres forutsigbarhet i prissystemet. Det er behov for en samlet vurdering av effekter av de enkelte tiltakene for å finne tiltak som kan innføres som varige pristiltak og som styrker attraktiviteten for kollektivtrafikk fremfor privatbil på hverdagsreiser.

Sommervikarer i Brann- og redningsetaten

I forbindelse med behandling av budsjettet i bystyret ble det innarbeidet 4 mill. til overtid og sommervikarer i Brann- og redningsetaten som et ett-årig tiltak i 2024. Dette for å sikre tilstrekkelig bemanning for å opprettholde beredskapen i forbindelse med sommerferieavviklingen det året.

Økt satsing på trygg sykkelparkering

I forbindelse med budsjettet for 2023 ble det satt av 2,5 mill. årlig til et toårig prosjekt for økt satsing på trygg sykkelparkering. I tråd med vedtatt økonomiplan fases midlene ut fra 2025.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring bompenginntekter fra Oslopakke 3

Som følge av reforhandlet avtale for Oslopakke 3, og medfølgende nye bompengetakster, stiger forventet bompenginntang gjennom økonomiplanperioden.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Merkostnader for skjerpede kontraktskrav til klima, miljø og sosiale standarder

Bymiljøetaten mottar dyrere tilbud på anbudsutlysninger enn tidligere, blant annet som følge av høyere krav i retningslinjer for anskaffelser, herunder sosiale krav og standarder for klima- og miljø. For å opprettholde eksisterende tilbud og samtidig ivareta krav til nullutslipp og sosiale krav, foreslås det en varig økning i bevilgningen over kap. 542 på 36,5 mill.

Veidrift – merkostnader

I forbindelse med anskaffelse av driftstjenester har Bymiljøetatens utgifter til veidrift økt. Samtidig har kostnadene for deponi av feiemasser og avfall økt som følge av innføring av CO2-avgift ved avfallsforbrenning. Byrådet foreslår å sette av totalt 12 mill. til å dekke deler av disse merkostnadene.

Vinterdriften av veinettet varierer med været, og særlig de siste to vintrene har vært utfordrende, med store mengder snø over kort tidsrom og temperaturer som svinger rundt nullpunktet. Med bakgrunn i klimaendringene er det også grunn til å anta at disse forholdene vil vedvare også for kommende vintre. Merforbruket på vinterdrift var vinteren 2023/24 på om lag 147 mill. Dette ble dekket dels gjennom bevilgning i revidert budsjett, dels gjennom bruk av vintervedlikeholdsfondet og dels gjennom omdisponering av Bymiljøetatens mindreforbruk i 2023. Før vintersesongen 2024/25 er beholdningen på vintervedlikeholdsfondet på 84,7 mill.

Justering for engangstiltak

Forprosjekt ny brannstasjon Oslo sør

I revidert budsjett ble det bevilget 2 mill. til oppstart forprosjekt ny brannstasjon sør-øst. Samlet kostnad er anslått til 15 mill. Byrådet foreslår å sette av 13 mill. i 2025 for å kunne fullføre arbeidet med forprosjekt og søknad om byggetillatelse for ny brannstasjon i Oslo sør. Når forprosjektet er ferdigstilt vil det være behov for investeringsmidler til å bygge stasjonen.

Kastellet brannstasjon - midlertidig vaskehall ren og skitten sone

Arbeidstilsynet har gitt pålegg om at kommunen ikke tilfredsstiller gjeldende krav i lover og forskrifter, og derav utbedring av ren og skitten sone på Kastellet brannstasjon. Tilsyn ble gjennomført høsten 2023. Uten en løsning for ren og skitten sone, må brannmannskapene benytte en annen brannstasjon til å vaske bekledning og kjøretøy etter oppdrag hvor de har vært eksponert for farlige kjemikaler. Det er samtidig behov for å bygge en ny brannstasjon i Ljabruveien som skal erstatte Kastellet brannstasjon. I mellomtiden må det etableres en midlertidig løsning med vaskehall på Kastellet. Det planlegges for en løsning i fem år.

Budsjettet foreslås økt med 1,3 mill. årlig til forvaltning, drift og vedlikehold.

Nedrigging siste år er estimert til 2,1 mill., men hvilket år dette blir avhenger av framdriften på ny stasjon, og er ikke lagt inn i denne økonomiplanperioden.

Mulighetsstudie ren og skitten sone

Det er mangelfulle løsninger for ren og skitten sone på flere brannstasjoner. På Briskeby og Kastellet foreligger det planer for hvordan utfordringene kan løses. På stasjonene Grorud,

Smestad og Sagene er det nødvendig å utrede hvordan kravene kan oppfylles, og 1 mill. ble satt av til utredning i revidert budsjett 2024. Byrådet foreslår å videreføre og fullføre prosjektet ved å øke bevilgningen med 1 mill. til formålet også i 2025.

Rensing av avrenning og lukket hogst - Regionkontor landbruk

Gjennom Regionkontor Landbruk vil byrådet bidra med toppfinansiering av fangdammer som skal rense vann fra landbruket til Oslofjorden, støtte utprøving av lukket hogstform hos skogeiere samt øke kunnskapsformidling om kulturlandskap. Det foreslås å øke bevilgningen med 0,54 mill. til formålet.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon andre utgifter vedr. miljø og samferdsel

Det er innarbeidet et rammekutt på 12 000 kr i 2025 økende til 37 000 kr i 2028. Samlet rammekutt er 20 000 kr i 2025 økende til 69 000 kr i 2028.

Rammereduksjon Brann- og redningsetaten

Byrådet foreslår å reversere rammekutt i 2025 for Brann- og redningsetaten. I 2026 er det innarbeidet et rammekutt på 7,7 mill., økende til 11,6 mill. i 2028.

Rammereduksjon Bymiljøetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 4,526 mill. i 2025 økende til 35,902 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 7,186 mill. i 2025 økende til 56,137 mill. i 2028.

Rammereduksjon Bymiljøetaten - parkering

Det er innarbeidet et rammekutt på 2,999 mill. i 2025 økende til 9,477 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 3,105 mill. i 2025 økende til 12,627 mill. i 2028.

Rammereduksjon Klimaetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,546 mill. i 2025 økende til 1,725 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,955 mill. i 2025 økende til 3,375 mill. i 2028.

Rammereduksjon Renovasjons- og gjenvinningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,798 mill. i 2025 økende til 2,521 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,064 mill. i 2025 økende til 3,924 mill. i 2028.

Rammereduksjon sykkelprosjektet

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,961 mill. i 2025 økende til 3,038 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,418 mill. i 2025 økende til 5,186 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Driftsfølgevirksomheter og utbedringer skog og landskap

Det overføres jevnlig eiendommer og infrastruktur til Bymiljøetatens forvaltning. I tillegg følger det kostnader som følge av myndighetspålegg. For å ivareta kommunens ansvar for disse anleggene i Marka og på øyene, foreslås det en økning i budsjettet på totalt 3,5 mill. i 2025 og 2,5 mill. årlig i resten av økonomiplanperioden.

Driftsfølgevirkninger, park og byrom

Det overføres jevnlig eiendommer og infrastruktur til Bymiljøetatens forvaltning. På park- og byromsområdet, er det behov for en varig budsjettøkning på 5,85 mill. for å ivareta kommunens ansvar knyttet til parkanlegg, toaletter, lekeplasser, turveier, bylivsgater, torg og annen infrastruktur. Bevilgningen skal også dekke økt kostnad til skadedyrbekjempelse i parker og byrom, samt økte priser på levering av avfall.

Følge opp forvaltningsplan for Østensjøområdet

Forvaltningsplan for Østensjøområdet miljøpark 2023–2033 ble vedtatt i august 2023. For å følge opp planens punkter om ny reguleringsplan, styrt atkomst til og langs Østensjøvannet, bekjempelse av fremmede arter, informasjonstiltak, skilting og utredning av nytt våtmarkssenter, foreslår byrådet å sette av 4 mill. i 2025 og 2026 og 3 mill. i 2027 til formålet.

Lystgassbeholdere

Renovasjons- og gjenvinningsetaten mottar en større mengde lystgassbeholdere enn tidligere. På grunn av eksplosjonsfare medfører beholderne en økt risiko for blant annet driftsstopp, og det medfører også økte kostnader for levering av farlig avfall.

Parkering Sentrum brannstasjon

Bystyret fattet følgende verbalvedtak (S68) i forbindelse med behandlingen av budsjett 2024:

“Bystyret ber byrådet sikre at ansatte ved Sentrum brannstasjon får en god parkeringsløsning, enten på stasjonen eller i umiddelbar nærhet.” Kjøp av parkeringsplasser ble håndtert med halvårsvirkning innenfor gjeldende budsjett i 2024, jf. omtale i revidert budsjett. Her ble det også satt av midler til etablering av parkeringsplasser for tjenestebiler.

Byrådet foreslår at tiltaket videreføres og at bevilgningen øker til 0,532 mill. årlig fra 2025.

Redusert kostnader forbrenning av næringsavfall

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har endret avtalebetingelsene for forbrenning av næringsavfall. Byrådet foreslår derfor at budsjettet reduseres med 2 mill.

Rimelige kollektivpriser

Byrådet foreslår å øke bevilgningen med 53 mill. årlig i økonomiplanen i tillegg til at om lag 34 mill. av bevilgningen i 2024 overføres til 2025. Det er tilstrekkelig til å kunne videreføre dagens kollektivpriser, herunder redusert pris på månedskortet, Reis-rabatt og redusert pris på barnebilletter. Det er usikkerhet om både effekter, og hvor store kostnader, i form av tapte billettinntekter, de ulike rabattene medfører.

Handlingsrommet for videre prisreduksjoner vil identifiseres når kostnadsbildet ved de ulike rabattene er bedre kjent. Det pågår et arbeid i Akershus med å vurdere gjeldende billett- og prismodell, og dette vil kunne påvirke Oslo.

Støtteordning for overvannstiltak

Som følge av klimaendringene er det sannsynlig at det fremover vil komme mer styrtregn. Da er det viktig å kunne håndtere og lede bort vannet på en god måte. Det er behov for overvannsløsninger som reduserer avrenning og heller bruker vann som ressurs. Byrådet foreslår derfor en tilskuddsordning til private grunneiere som etablerer gode overvannsløsninger slik at overvann infiltreres og fordøyes lokalt. Tilskuddet rettes mot boligeiere, borettslag og sameier i

etablert bebyggelse i definerte områder der behovet er størst. Byrådet foreslår 5 mill. årlig til ordningen.

Tiltakspakke for å heve miljøkvaliteten i Oslofjorden

Byrådet vil sette av 14 mill. i 2025 og 13 mill. årlig i resten av økonomiplanperioden til å heve miljøkvaliteten i og begrense plastforsøpling til Oslofjorden ytterligere. Midlene vil benyttes til økt tømning av sandfang som er kritiske med hensyn til spredning av forurensning til vassdrag, kartlegging av overvannsnett i Oslo, utarbeidelse av grenseverdier ved utslipp av forurenset overvann, fjerning av båtvrak, samt en rekke mindre tiltak rettet mot å redusere marin forsøpling og mikroplast til Oslofjorden, herunder videreføring av tilskuddsordning for Oslofjorden.

Vedlikehold - park og nærnatur

Byens eksisterende parker, byrom og nærnaturområder er preget av slitasje, og det er derfor behov for en økt innsats for skjøtsel, vedlikehold, reparasjon, vegetasjonsrydding, ivaretagelse av naturen, herunder oppfølging av handlingsplan for biologisk mangfold, og bekjempelse av uønskede arter. Byrådet foreslår derfor en økning på 10 mill. i 2025 og 2026 og 5,5 mill. til formålet i resten av økonomiplanperioden.

Øke parkeringsinntekter på elbiler

For å redusere den samlede biltrafikken foreslår byrådet å sette satsene for parkering av elektrisk kjøretøy til 50 % av satsen for fossile kjøretøy. Samtidig settes minstesatsen for lading ved kommunale ladepunkter på dagtid lik satsen for gateparkering i indre by.

Det har de siste årene vært store endringer i parkeringsøkonomien. Det gjelder i gebyrnivå, i parkeringsplasser, i andelen elbiler og i parkeringsaktivitet under og etter pandemien. Til sammen innebærer dette at anslaget for inntekter på kapitlet er særlig usikkert.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Kapittel	Investeringsprosjekter	2025	2026	2027	2028
	Bymiljøetaten (MOS)				
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Akersgata	45 000	6 300	0	0
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Bedre gate og parkbelysning (kriminalitetsbekjempelse)	7 000	12 000	12 000	12 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Bergstien jødiske synagoge	38 000	32 000	0	0
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Biomangfold	6 200	3 900	3 400	0
542 - Bymiljøetaten (MOS)	BYM - Byutviklingsprosjekter	82 345	83 175	61 900	43 775
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Byutvikling	169 207	152 666	202 295	172 200
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Friluftsliv	26 000	10 300	11 800	11 800
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Furuset bygate	2 169	0	0	0
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Kjøp av utslippsfrie tunge kjøretøy og anleggsmaskiner - BYM	29 000	0	0	0
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Kollektivprioriteringer	123 208	24 000	24 000	24 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Overvannshåndtering - oppfølging av handlingsplan overvann	8 000	11 000	11 000	8 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Park, møteplasser og nærnatur	40 000	40 000	40 000	40 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Program Gateopprustning	20 000	20 000	20 000	20 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Refstadparken	20 000	120 000	106 000	0
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Rehabiliteringsprosjekter	16 000	16 000	16 000	16 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Røakryset	30 354	0	0	0
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Skogavgiftsfondfinansiert tiltak	320	320	320	320
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Støy- og luftforurensning	6 000	6 000	6 000	6 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Tilfluktsrom - oppgradering (BYM)	5 000	0	0	0
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Trafikkreduksjon	10 000	10 000	10 000	10 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Trafikksikkerhet	100 000	100 000	100 000	100 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Universell utforming	10 000	10 000	10 000	10 000
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Utstyr, transportmidler, maskiner	6 500	0	0	0
542 - Bymiljøetaten (MOS)	Østensjøbekken - bekkeåpning	0	7 100	2 600	0
	Sum Bymiljøetaten (MOS)	800 303	664 761	637 315	474 095
	Kjøp av transporttjenester (MOS)				
711 - Kjøp av transporttjenester (MOS)	Diakonhjemmet stasjon	5 000	30 000	77 000	0
	Sum Kjøp av transporttjenester (MOS)	5 000	30 000	77 000	0

Kapittel	Investeringsprosjekter	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
	Fornebubanen (MOS)				
712 - Fornebubanen (MOS)	Fornebubanen 120 001	4 285 000	4 800 000	4 000 000	2 110 000
	Sum Fornebubanen (MOS)	4 285 000	4 800 000	4 000 000	2 110 000
	Sykkelprosjektet (MOS)				
761 - Sykkelprosjektet (MOS)	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	205 275	173 916	167 951	151 789
761 - Sykkelprosjektet (MOS)	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	267 049	273 320	309 258	410 178
761 - Sykkelprosjektet (MOS)	Gang- og sykkelveier, sykkelparkering	80 454	50 120	47 632	72 895
761 - Sykkelprosjektet (MOS)	Gang-, sykkelveier og sykkelparkering	972	14 643	64 159	65 138
	Sum Sykkelprosjektet (MOS)	553 750	511 999	589 000	700 000
	Bymiljøetaten - parkering (MOS)				
543 - Bymiljøetaten - parkering (MOS)	Lading av elkjøretøy - pakke	76 500	28 771	0	0
543 - Bymiljøetaten - parkering (MOS)	Utvidelse av beboerparkering	3 600	0	0	0
	Sum Bymiljøetaten - parkering (MOS)	80 100	28 771	0	0
	Usikkerhetsavsetning investering MOSM				
550 - Usikkerhetsavsetning investering MOSM	Usikkerhetsavsetning investeringer MOS - miljø	150 000	0	0	0
	Sum Usikkerhetsavsetning investering MOSM	150 000	0	0	0
	Brann- og redningsetaten (MOS)				
650 - Brann- og redningsetaten (MOS)	Utstyr, transportmidler, maskiner (BRE)	36 800	28 400	28 400	30 000
	Sum Brann- og redningsetaten (MOS)	36 800	28 400	28 400	30 000

Akersgata

Akersgata mellom Prinsens gate og Grensen skal oppgraderes. I dette inkluderes også kryssing av Karl Johans gate. Prosjektets formål er å bedre forholdene for gående og syklende, samt tilrettelegge for økt byliv. Midler avsatt til Akersgata ble i revidert budsjett for 2024 redusert med 20 mill. som foreslås rebevilget i 2025 og 2026.

Bedre gate og parkbelysning (kriminalitetsbekjempelse)

Formålet med prosjektet er å oppgradere gate- og parkbelysningen i byen. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 3 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Bergstien jødiske synagoge

Bystyret fattet i forbindelse med revidert budsjett for 2024 investeringsbeslutning for gateopprustning i Bergstien og bevilget i den forbindelse 5,5 mill. til prosjektet. Styringsramme P50 for tiltaket er 75,5 mill. og gjenværende behov foreslås bevilget med 38 mill. i 2025 og 32 mill. i 2026.

Biomangfold

Midlene går til ivaretagelse av naturen og det biologiske mangfoldet i Oslo, herunder restaurering av blomsterenger, myr, amfibiedammer, vassdragsnatur og marin natur.

BYM - Byutviklingsprosjekter

I forbindelse med utvikling og utbygging av byutviklingsområder inngår kommunen avtaler med utbyggere om finansiering av infrastruktur og byrom. De foreslåtte endringene gjør Bymiljøetaten i stand til å ivareta sine forpliktelser som utbygger av kommunale anlegg i tråd med disse avtalene. Bevilgningene til formålet er fordelt på prosjektnumrene 117006 Byutvikling og 121020 BYM – byutvikling. Av hensyn til optimal gjennomføring er det lagt til grunn at Bymiljøetaten kan omdisponere mellom disse to prosjektnumrene.

Byutvikling

I forbindelse med utvikling og utbygging av byutviklingsområder inngår kommunen avtaler med utbyggere om finansiering av infrastruktur og byrom. De foreslåtte endringene gjør Bymiljøetaten i stand til å ivareta sine forpliktelser som utbygger av kommunale anlegg i tråd med disse avtalene. Bevilgningene til formålet er fordelt på prosjektnumrene 117006 Byutvikling og 121020 BYM – byutvikling. Av hensyn til optimal gjennomføring er det lagt til grunn at Bymiljøetaten kan omdisponere mellom disse to prosjektnumrene.

Diakonhjemmet stasjon

Bystyret vedtok detaljregulering av Diakonhjemmet stasjon 06.05.2020, sak 107 Diakonveien 14 m.fl. (...) og utbyggingsavtale 25.01.2023, sak 14/23. Bystyret vedtok finansieringsbeslutning for styringsrammen P50, samlet 407 mill. kroner ifm. revidert budsjett 2023.

Fornebubanen 120 001

Foreslått bevilgning er endret i tråd med utviklingen i framdrift, og er innenfor rammen for prosjektet.

Friluftsliv

Formålet med investeringsprosjektet er å realisere kommunens vedtatte behovsplan for friluftsliv.

I revidert budsjett for 2024 ble bevilgningen til undervisningsbygg ved Sørli gård redusert med 15 mill. på grunn av forsinket fremdrift. Disse midlene foreslås rebevilget i budsjettet for 2025. Videre foreslår byrådet å sette av 6,2 mill. i 2025, 5,5 mill. i 2026 og 7 mill. i 2027 og 2028 til klimatilpasning av stier, etablering og skilting av rundturer, utredning/etablering av turveier og utredning av gjesteplasser for båt på øyene og i strandsonen. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 1,2 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Furuset bygate

Furuset bygate ventes ferdigstilt høsten 2024. Gata skal forbinde Søren Bulls vei ved Trygve Lies plass i vest og Granstangen i øst. Bevilgningen for 2025 vil benyttes til å dekke gjenværende utgifter.

Gang og sykkelveier, sykkelparkering

Midlene benyttes til gang- og sykkelveier og sykkelparkering.

Gang og sykkelveier, sykkelparkering

Midlene benyttes til gang- og sykkelveier og sykkelparkering.

Gang- og sykkelveier, sykkelparkering

Midlene benyttes til gang- og sykkelveier og sykkelparkering.

Gang-, sykkelveier og sykkelparkering

Midlene benyttes til gang- og sykkelveier og sykkelparkering.

Kjøp av utslippsfrie tunge kjøretøy og anleggsmaskiner - BYM

Midler avsatt til kjøp av utslippsfrie tunge kjøretøy og anleggsmaskiner ble i revidert budsjett for 2024 redusert 29 mill. Midlene foreslås rebevilget i 2025.

Kollektivprioriteringer

Formålet med prosjektet er å bedre fremkommeligheten for kollektivtrafikken i Oslo. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 6 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Lading av elkjøretøy - pakke

Midlene går til utbygging av kommunale ladepunkter og hurtigladere for vare- og nyttetransport, samt etablering av hurtiglading for elektrisk tungtransport.

Midler avsatt til ladeinfrastruktur ble i revidert budsjett for 2024 redusert med 20 mill. som foreslås rebevilget i 2025. Samtidig ble bevilgningen over prosjekt 108063 *Nye ladestasjoner for el-biler* inndradd. Denne foreslås rebevilget på prosjekt 122030 *Lading av elkjøretøy - pakke* i 2026. Samlet foreslår byrådet 76,5 mill. i 2025 og 28,771 mill. i 2026 til formålet.

Overvannshåndtering - oppfølging av handlingsplan overvann

Midlene brukes til å ivareta Bymiljøetatens ansvar for oppfølging av handlingsplan for overvann. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 2 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Park, møteplasser og nærnatur

Et av de viktigste grepene for å møte klimaendringene, er å gi større plass til naturen i byggesonen. Parker og grøntområder er viktig for å ta vare på det biologiske mangfoldet, binde karbon og skape gode nabolag over hele byen. For å bidra til at alle som bor i Oslo, skal ha tilgang til gode parker og grøntområder i sine nabolag, ble det i revidert budsjett for 2024 satt av 40 mill. til planlegging av parker og grønne byrom. Byrådet foreslår å videreføre denne satsingen med en årlig avsetning på 40 mill. årlig til å opprette og rehabilitere parker, benker, møteplasser, leke- og aktivitetsanlegg, turveier, parkgater m.m. i byggesonen.

Program Gateopprustning

Formålet med prosjektet er å gjøre mindre oppgraderingstiltak av eksisterende gateinfrastruktur, herunder rehabilitering av brosteinsgater og andre veier, reinvestering i teknisk infrastruktur som rekkverk og støttemurer m.m. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 5 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Refstadparken

Bystyret fattet i forbindelse med revidert budsjett for 2024 investeringsbeslutning for opparbeidelse av Refstadparken, tidligere omtalt som Hovinparken. Styringsramme P50 for tiltaket er 261 mill. og gjenværende behov foreslås bevilget med 20 mill. i 2025, 120 mill. i 2026 og 106 mill. i 2027.

Rehabiliteringsprosjekter

Midlene vil brukes til å rehabilitere bygningsmasse og infrastruktur som Bymiljøetaten forvalter for kommunen. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 4 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Røakrysset

Midlene benyttes til planlegging av tiltak i Røakrysset i bydel Vestre Aker. Det ble i forbindelse med Handlingsplan for Oslopakke 3 avtalt en avsetning på 10 mill. til planlegging av tunnelløsning for Røakrysset. I tillegg ble bevilgningen til tiltaket redusert med 20,354 mill. i revidert budsjett 2024. Midlene foreslås rebevilget i 2025.

Skogavgiftsfondfinansiert tiltak

Over prosjektet foretas løpende skogplanting, skogkultur (tynning, ungsogpleie) og veivedlikehold. Hvilke tiltak som kan gjennomføres med midler fra skogavgiftsfondet, er regulert i lov. Byrådet foreslår å videreføre avsetningen i 2028 på samme nivå som i 2027.

Støy- og luftforurensning

Formålet med prosjektet er å etablere ulike støyreducerende tiltak på steder der forskriftsmessig støynivå overskrides, og innkjøp av måleinstrumenter for å holde oversikt over luftkvaliteten i kommunen. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 1,5 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Tilfluktsrom – oppgradering (BYM)

Bymiljøetaten forvalter og drifter sju offentlige tilfluktsrom og ett dekningsrom. I revidert budsjett for 2023 ble det avsatt 5 mill. til å styrke tiltak på driftsbudsjettet ved disse rommene. Byrådet foreslår å sette av 5 mill. til investeringer i 2025 for å følge opp dette arbeidet videre.

Trafikkreduksjon

For å bidra til bedre og mer levende bomiljø og redusert bilbruk i hverdagen foreslås det avsatt 10 mill. årlig til kartlegging, analyse og gjennomføring av ulike tiltak, herunder å utvikle digitale verktøy for strategisk planlegging av tiltak, utvikle konsept for parkgater, fortsette arbeidet med trafikkreduksjon på Grønland og Tøyen og å legge til rette for kollektivtransport og myke trafikanter gjennom signalprioriteringssystemer.

Trafikksikkerhet

Byrådet foreslår i tråd med handlingsplan for Oslopakke 3 en årlig avsetning på 100 mill. til arbeidet med trafikksikkerhetstiltak og oppfølging av kommunens gåstrategi. Eksempler på tiltak er ombygging av kryss for å redusere fart på biler og sikre krysningspunkter for gående og syklende, fartsreducerende tiltak, etablering av fortau, flytting av gangfelt og skilting. Prioritering av hvilke trafikksikkerhetstiltak som skal gjennomføres, gjøres etter innspill fra bydelene, publikum og andre med vesentlig lokal kjennskap. Alle innspill vurderes og prioriteres ut fra forventet effekt og økonomiske rammer. Bymiljøetaten utfører også trafikksikkerhetsinspeksjoner av veinettet for å dokumentere konkrete behov for tiltak.

Universell utforming

Formålet med prosjektet er å arbeide kontinuerlig og målrettet med universell utforming og tilgjengelighet mot 2035, og på den måten bidra til at alle gis mulighet for samfunnsdeltakelse og livsutfoldelse. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 1,5 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Usikkerhetsavsetning investeringer MOS - miljø

Byrådet foreslår 150 mill. i 2025 til sentral risikoavsetning for investeringsprosjekter med kostnadsramme under 3 mrd. i sektoren.

Utstyr, transportmidler, maskiner

Rammen benyttes til supplering og fornyelse av Bymiljøetatens utstyr-, maskin- og kjøretøypark.

I forbindelse med utvidelse av Midtstuen skole skal Bymiljøetatens verksted på Midtstuen rives, og Bymiljøetaten vil ha behov for midler til utstyr og inventar i nytt bygg. Det foreslås derfor satt av 1,5 mill. til formålet som en ettårig bevilgning i 2025.

Utstyr, transportmidler, maskiner (BRE)

Investeringsprosjektet dekker etatens reinvesteringer i utstyr, kjøretøy m.m. som skal føres i bykasseregnskapet. Bevilgningsnivået foreslås redusert med 4 mill. årlig av hensyn til den helhetlige budsjettsituasjonen. Byrådet foreslår videre en reduksjon på 1,6 mill. i 2025, 2026 og 2027 mot tilsvarende økning av etatens kapittel for selvkost, kap. 651.

Utvidelse av beboerparkering

Bydel Ullern vedtok 02.04.2024 å innføre beboerparkering i hele bydelen innenfor Ring 3. Det foreslås å sette av 3,6 mill. til nødvendige investeringer i forbindelse med implementeringen av vedtaket.

Østensjøbekken - bekkeåpning

Åpning av Østensjøbekken ligger inne i vedtatt forvaltningsplan for Østensjøområdet. I forbindelse med åpningen skal natur reetableres, restaureres og etableres, samt oppgraderes slik at de blir mer attraktive og styrker det biologiske mangfoldet. Det foreslås avsatt 9,7 mill., fordelt på 7,1 mill. i 2026 og 2,6 mill. i 2027.

Tilskuddsmidler

Det foreslås tilskuddsmidler under Bymiljøetaten, kap. 542, tilsvarende 24,7 mill.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Bymiljøetaten (MOS)

Ansvarsområde

Bymiljøetaten har ansvar for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av kommunale byrom i Oslo.

Bymiljøetaten er Oslo kommunes fagmyndighet for samferdsel og mobilitet. Etaten har ansvar for trafiksikkerhet og for utvikling, drift og vedlikehold av infrastruktur for gående i tråd med kommunens gåstrategi, for syklende og for motorisert transport. Med infrastruktur menes kommunale veier, fortau, sykkelveier, parkeringsplasser, ladeplasser, trafikkstyringsanlegg og belysning. Bymiljøetaten drifter og forvalter 1 358 km gater og veier, og samarbeider med Ruter og Sporveien om tiltak for å bedre fremkommeligheten for kollektivtransporten.

Bymiljøetaten legger til rette for rekreasjon, natur- og kulturopplevelser og har forvaltningsansvar for kommunens øyer i indre Oslofjord og skogeiendommer i Marka, i tillegg til majoriteten av kommunens turveier, parker, badestrender og friområder. Bymiljøetaten skal sikre byens biologiske mangfold og tilrettelegge for urbant landbruk. Etaten har også koordineringsansvar for tiltak mot luftforurensning, kommunens arbeid med å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden, redusert plastforbruk og et bærekraftig og redusert forbruk.

Etatens bybetjenter utgjør en del av det synlige kommunale trygghetsarbeidet. Etaten har også en rolle i kommunens sikringsarbeid og gjennomfører fysiske sikringstiltak i byrommet i samarbeid med andre virksomheter i kommunen.

Bymiljøetaten er delegert myndighet etter en rekke lover og forskrifter og ivaretar kommunens myndighetsutøvelse på flere områder. Dette gjelder blant annet markaloven, friluftsløven, miljøinformasjonsloven, viltloven, hundeloven, lakse- og innlandsfiskeloven, forurensningsloven, motorferdselloven, jordloven, vassdragsloven, skogbruksloven, odelsloven, konsesjonsloven, vegloven, vegtrafikkloven og yrkestransportloven. Etaten er også delegert myndighet til å håndheve deler av politivedtekten for Oslo og utøver kommunens delegerte skiltmyndighet.

Bymiljøetatens arbeid knyttet til tilrettelegging for sykkel omtales nærmere under kap. 761 Bymiljøetaten Sykkelprosjektet. Etatens arbeid med parkering omtales nærmere under kap. 543 Bymiljøetaten Parkering. Etatens arbeid med tilrettelegging for idrett omtales nærmere under kap. 545 Bymiljøetaten Idrett, under Kultur og næring.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Byrådet vil ta vare på og utvikle byens grønne verdier og foreslår derfor 22,985 mill. i økte bevilgninger til drift, vedlikehold og utvikling av parker og nærnatur og til oppfølging av handlingsplanen for biologisk mangfold. I revidert budsjett 2024 ble det avsatt 40 mill. til planlegging av parker og grønne byrom, inkludert parkgater. Byrådet foreslår 40 mill. årlig i økonomiplanperioden til å følge opp disse, samt andre park- og rekreasjonsprosjekter.

Det er nødvendig å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden. Byrådet foreslår en avsetning på 14 mill. til en tiltakspakke for Oslofjorden, rettet inn mot både å fjerne eksisterende forurensning og å hindre at ytterligere avfall renner ut i fjorden, herunder også en videreføring av kommunens tilskuddsordning for Oslofjorden. Byrådet foreslår at arbeidet med å åpne Østensjøbekken startes i 2026.

Ny handlingsplan for Oslopakke 3 ble fremforhandlet våren 2024. I tråd med denne foreslår byrådet å sette av 100 mill. årlig i økonomiplanperioden til trafikksikkerhetstiltak, og midler til utredning av Røatunnelen. I tillegg foreslår byrådet en avsetning på 10 mill. årlig til å bedre bomiljøet i Oslo gjennom tiltak for å redusere biltrafikken.

Byrådet foreslår å dekke inn økte kostnader på driftskontrakter med 36,5 mill. årlig.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Andel av befolkningen som er tilfreds med belysningen	80,0 %	75,0 %	73,0 %	75,0 %
Andel innbyggere som er fornøyd med hvordan byrommene fremstår der de bor	84,0 %	80,0 %	80,0 %	78,0 %
Andel innbyggere som er fornøyd med hvordan byrommene fremstår i sentrum	79,0 %	66,0 %	72,0 %	72,0 %
Andel innbyggere som er fornøyd med tilrettelegging for lek, opphold og fysisk aktivitet i byens parker	0,0 %	66,0 %	64,0 %	63,0 %
Antall bytrær	16 090	17 850	20 274	20 396
Antall daa hogst for fleralderskog	1 825	1 200	1 095	1 190
Antall hjertesoneskoler	3	14	25	34
Antall innvilgede søknader for kommunens tilskuddsordning for landbrukstiltak	63	84	54	45
Antall km langrennsløyper oppkjørt	2 165	7 568	20 230	26 500

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall mørke områder innmeldt i Bymelding	1 461	1 690	1 467	1 521
Antall sandfang som tømmes hvert år	10 267	11 958	9 560	7 271

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	Byen, byrommene, parkene og friluftsområdene er brukervennlige, tilgjengelige og attraktive	Begrense lokal luftforurensning
		Etablere, utvikle og bevare parker, parkgater og natur i byggesonen
		Gjøre byen tilgjengelig for alle, uavhengig av alder og funksjonsnivå
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Oslos Klimabudsjett
		Tilrettelegge og være pådriver for å styrke miljøarbeidet i kommunens virksomheter og tjenestesteder
		Hindre ødeleggelse av natur- og friluftsområder i byggesonen og i Marka
		Opprydning av forsøpling i strandsonen, fra fjordbunnen og langs elvebredder Samarbeide med stat og kommuner og være en pådriver for å gjennomføre nødvendige tiltak for å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	Kollektiv, sykkel og gange er attraktive førstevalg	Tilrettelegge Oslo som en trygg og attraktiv gå- og sykkelby
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Bidra til å realisere nullvisjonen innenfor trafiksikkerhet
		Trygge byrom gjennom synlig tilstedeværelse av bybetjenter
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	Kommunens infrastruktur er godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov	Sikre fremkommeligheten for kollektivtrafikken og nødetatene hele året

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	883 142	883 142	883 142	883 142
Vedtak forrige periode				
Driftsfølgevirkninger torg, byrom og sjøfrontsarealer	1 000	1 000	1 000	1 000
Driftsfølgevirkninger, skog og landskapsforvaltning	370	130	310	310
Endring bompenginntekter fra Oslopakke 3	90 000	90 000	90 000	90 000
Generell rammereduksjon Bymiljøetaten	-2 660	-10 604	-20 235	-20 235
Offentlige tilfluktsrom	0	-3 000	-3 000	-3 000
Oppfølging handlingsplan for plast	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Vedtak forrige periode	86 710	75 526	66 075	66 075
Vedtak forrige periode	86 710	75 526	66 075	66 075
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	969 852	958 668	949 217	949 217
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	32 033	32 033	32 033	32 033
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	32 033	32 033	32 033	32 033
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring bompenginntekter fra Oslopakke 3	-70 500	-35 500	-100 000	-193 000
Endring pensjon OPF	-9 397	-9 397	-9 397	-9 397
Merkostnader for skjerpede kontraktskrav til klima, miljø og sosiale standarder	36 500	36 500	36 500	36 500
Veidrift – merkostnader	12 000	12 000	12 000	12 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-31 397	3 603	-60 897	-153 897
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Bymiljøetaten	-4 526	-26 315	-26 315	-35 902
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-4 526	-26 315	-26 315	-35 902
Spesifiserte rammeendringer				
Driftsfølgevirkninger og utbedringer skog og landskap	3 500	2 500	2 500	2 500
Driftsfølgevirkninger, park og byrom	5 485	5 845	5 845	5 845
Følge opp forvaltningsplan for Østensjøområdet	4 000	4 000	3 000	0
Tiltakspakke for å heve miljøkvaliteten i Oslofjorden	14 000	13 000	13 000	13 000
Vedlikehold - park og nærnatur	10 000	10 000	5 500	5 500
Sum Spesifiserte rammeendringer	36 985	35 345	29 845	26 845
Endringer	1 062	12 633	-57 367	-162 954
Ramme 2025-2028	1 002 947	1 003 334	923 883	818 296

Vedtak forrige periode

Driftsfølgevirkninger torg, byrom og sjøfrontsarealer

Bymiljøetaten vil i løpet av 2024 overta flere anlegg i byggesonen. Dette gir økte kostnader til drift, som foreslås kompensert i tråd med vedtatt økonomiplan.

Driftsfølgevirkninger, skog og landskapsforvaltning

Bymiljøetaten vil i løpet av 2024 ferdigstille en rekke friluftsanlegg. Dette gir økte kostnader til drift, som foreslås kompensert i tråd med vedtatt økonomiplan.

Endring bompengainntekter fra Oslopakke 3

Endringen er en teknisk justering som gjelder uttrekk av inntekter knyttet til budsjettering fra Oslopakke 3 som kapittelet også benyttes til. Endringen har ikke budsjettmessig virkning på driften av Bymiljøetaten.

Generell rammereduksjon Bymiljøetaten

Det er lagt inn rammereduksjon på kapittelet.

Offentlige tilfluktsrom

Bymiljøetaten forvalter og drifter syv tilfluktsrom og ett dekningsrom. I budsjett for 2024 ble det satt av midler til en toårig satsing på å styrke arbeidet med driftsmessige tiltak ved disse rommene.

Oppfølging handlingsplan for plast

Til budsjett 2023 ble det satt av 2 mill. årlig i 2023 og 2024 til oppfølging av handlingsplan mot plastforurensning i Oslofjorden. Formålet ivaretas fra 2025 under foreslått tiltakspakke for Oslofjorden.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring bompengainntekter fra Oslopakke 3

Som følge av reforhandlet avtale for Oslopakke 3, og medfølgende nye bompengetakster, stiger forventet bompengainngang gjennom økonomiplanperioden.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Merkostnader for skjerpede kontraktskrav til klima, miljø og sosiale standarder

Bymiljøetaten mottar dyrere tilbud på anbudsutlysninger enn tidligere, blant annet som følge av høyere krav i retningslinjer for anskaffelser, herunder sosiale krav og standarder for klima- og miljø. For å opprettholde eksisterende tilbud og samtidig ivareta krav til nullutslipp og sosiale krav, foreslås det en varig økning i bevilgningen over kap. 542 på 36,5 mill.

Veidrift – merkostnader

I forbindelse med anskaffelse av driftstjenester har Bymiljøetatens utgifter til veidrift økt. Samtidig har kostnadene for deponi av feiemasser og avfall økt som følge av innføring av CO₂-avgift ved avfallsforbrenning. Byrådet foreslår å sette av totalt 12 mill. til å dekke deler av disse merkostnadene.

Vinterdriften av veinettet varierer med været, og særlig de siste to vintrene har vært utfordrende, med store mengder snø over kort tidsrom og temperaturer som svinger rundt nullpunktet. Med bakgrunn i klimaendringene er det også grunn til å anta at disse forholdene vil vedvare også for kommende vintre. Merforbruket på vinterdrift var vinteren 2023/24 på om lag 147 mill. Dette ble dekket dels gjennom bevilgning i revidert budsjett, dels gjennom bruk av vintervedlikeholdsfondet og dels gjennom omdisponering av Bymiljøetatens mindreforbruk i 2023. Før vintersesongen 2024/25 er beholdningen på vintervedlikeholdsfondet på 84,7 mill.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Bymiljøetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 4,526 mill. i 2025 økende til 35,902 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 7,186 mill. i 2025 økende til 56,137 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Driftsfølgevirkninger og utbedringer skog og landskap

Det overføres jevnlig eiendommer og infrastruktur til Bymiljøetatens forvaltning. I tillegg følger det kostnader som følge av myndighetspålegg. For å ivareta kommunens ansvar for disse anleggene i Marka og på øyene, foreslås det en økning i budsjettet på totalt 3,5 mill. i 2025 og 2,5 mill. årlig i resten av økonomiplanperioden.

Driftsfølgevirkninger, park og byrom

Det overføres jevnlig eiendommer og infrastruktur til Bymiljøetatens forvaltning. På park- og byromsområdet, er det behov for en varig budsjettøkning på 5,85 mill. for å ivareta kommunens ansvar knyttet til parkanlegg, toaletter, lekeplasser, turveier, bylivsgater, torg og annen infrastruktur. Bevilgningen skal også dekke økt kostnad til skadedyrbekjempelse i parker og byrom, samt økte priser på levering av avfall.

Følge opp forvaltningsplan for Østensjøområdet

Forvaltningsplan for Østensjøområdet miljøpark 2023–2033 ble vedtatt i august 2023. For å følge opp planens punkter om ny reguleringsplan, styrt atkomst til og langs Østensjøvannet, bekjempelse av fremmede arter, informasjonstiltak, skilting og utredning av nytt våtmarkssenter, foreslår byrådet å sette av 4 mill. i 2025 og 2026 og 3 mill. i 2027 til formålet.

Tiltakspakke for å heve miljøkvaliteten i Oslofjorden

Byrådet vil sette av 14 mill. i 2025 og 13 mill. årlig i resten av økonomiplanperioden til å heve miljøkvaliteten i og begrense plastforsøpling til Oslofjorden ytterligere. Midlene vil benyttes til økt tømning av sandfang som er kritiske med hensyn til spredning av forurensning til vassdrag, kartlegging av overvannsnett i Oslo, utarbeidelse av grenseverdier ved utslipp av forurenset overvann, fjerning av båtvrak, samt en rekke mindre tiltak rettet mot å redusere marin forsøpling og mikroplast til Oslofjorden, herunder videreføring av tilskuddsordning for Oslofjorden.

Vedlikehold - park og nærnatur

Byens eksisterende parker, byrom og nærnaturområder er preget av slitasje, og det er derfor behov for en økt innsats for skjøtsel, vedlikehold, reparasjon, vegetasjonsrydding, ivaretagelse av naturen, herunder oppfølging av handlingsplan for biologisk mangfold, og bekjempelse av uønskede arter. Byrådet foreslår derfor en økning på 10 mill. i 2025 og 2026 og 5,5 mill. til formålet i resten av økonomiplanperioden.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	629 659	583 615	603 185
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 175 156	953 338	1 057 030
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	8 849	11 804	12 264
Overføringsutgifter	340 144	138 176	142 597
Finansutgifter	419 674	0	0
Sum Driftsutgifter	2 573 482	1 686 933	1 815 076
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-549 116	-478 599	-438 928
Refusjoner	-510 482	-482 045	-536 171
Overføringsinntekter	-95 489	156 853	162 970
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-419 982	0	0
Sum Driftsinntekter	-1 575 069	-803 791	-812 129
Sum	998 413	883 142	1 002 947

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
542	Bymiljøetaten (MOS)	108015	Skogavgiftsfondfinansiert tiltak	320	320	320	320
542	Bymiljøetaten (MOS)	108035	Utstyr, transportmidler, maskiner	6 500	0	0	0
542	Bymiljøetaten (MOS)	112024	Bedre gate og parkbelysning (kriminalitetsbekjempelse)	7 000	12 000	12 000	12 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	113005	Program Gateopprustning	20 000	20 000	20 000	20 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	113009	Universell utforming	10 000	10 000	10 000	10 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	114046	Tilfluktsrom – oppgradering (BYM)	5 000	0	0	0
542	Bymiljøetaten (MOS)	115012	Trafikksikkerhet	100 000	100 000	100 000	100 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	115055	Kollektivprioriteringer	123 208	24 000	24 000	24 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	117003	Friluftsliv	26 000	10 300	11 800	11 800
542	Bymiljøetaten (MOS)	117006	Byutvikling	169 207	152 666	202 295	172 200
542	Bymiljøetaten (MOS)	118009	Støy- og luftforurensning	6 000	6 000	6 000	6 000

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
542	Bymiljøetaten (MOS)	119011	Rehabiliteringsprosjekter	16 000	16 000	16 000	16 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	119012	Røakrysset	30 354	0	0	0
542	Bymiljøetaten (MOS)	120059	Kjøp av utslippsfrie tunge kjøretøy og anleggsmaskiner - BYM	29 000	0	0	0
542	Bymiljøetaten (MOS)	121008	Furuset bygate	2 169	0	0	0
542	Bymiljøetaten (MOS)	121020	BYM - Byutviklingsprosjekter	82 345	83 175	61 900	43 775
542	Bymiljøetaten (MOS)	122029	Overvannshåndtering - oppfølging av handlingsplan overvann	8 000	11 000	11 000	8 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	122050	Biomangfold	6 200	3 900	3 400	0
542	Bymiljøetaten (MOS)	123026	Trafikkreduksjon	10 000	10 000	10 000	10 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	123036	Akersgata	45 000	6 300	0	0
542	Bymiljøetaten (MOS)	124029	Bergstien jødiske synagoge	38 000	32 000	0	0
542	Bymiljøetaten (MOS)	124037	Refstadparken	20 000	120 000	106 000	0
542	Bymiljøetaten (MOS)	125005	Park, møteplasser og nærnatur	40 000	40 000	40 000	40 000
542	Bymiljøetaten (MOS)	125007	Østensjøbekken - bekkeåpning	0	7 100	2 600	0
Totalsum				800 303	664 761	637 315	474 095

Skogavgiftsfondfinansiert tiltak

Over prosjektet foretas løpende skogplanting, skogkultur (tynning, ungsogpleie) og veivedlikehold . Hvilke tiltak som kan gjennomføres med midler fra skogavgiftsfondet, er regulert i lov. Byrådet foreslår å videreføre avsetningen i 2028 på samme nivå som i 2027.

Utstyr, transportmidler, maskiner

Rammen benyttes til supplering og fornyelse av Bymiljøetatens utstyr-, maskin- og kjøretøypark. I forbindelse med utvidelse av Midtstuen skole skal Bymiljøetatens verksted på Midtstuen rives, og Bymiljøetaten vil ha behov for midler til utstyr og inventar i nytt bygg. Det foreslås derfor satt av 1,5 mill. til formålet som en ettårig bevilgning i 2025.

Bedre gate og parkbelysning (kriminalitetsbekjempelse)

Formålet med prosjektet er å oppgradere gate- og parkbelysningen i byen. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettssituasjonen, å redusere bevilgningen med 3 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Program Gateopprustning

Formålet med prosjektet er å gjøre mindre oppgraderingstiltak av eksisterende gateinfrastruktur, herunder rehabilitering av brosteinsgater og andre veier, reinvestering i teknisk infrastruktur som rekkverk og støttemurer m.m. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår

samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 5 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Universell utforming

Formålet med prosjektet er å arbeide kontinuerlig og målrettet med universell utforming og tilgjengelighet mot 2035, og på den måten bidra til at alle gis mulighet for samfunnsdeltakelse og livsutfoldelse. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 1,5 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Tilfluktsrom – oppgradering (BYM)

Bymiljøetaten forvalter og drifter sju offentlige tilfluktsrom og ett dekningsrom. I revidert budsjett for 2023 ble det avsatt 5 mill. til å styrke tiltak på driftsbudsjettet ved disse rommene. Byrådet foreslår å sette av 5 mill. til investeringer i 2025 for å følge opp dette arbeidet videre.

Trafikksikkerhet

Byrådet foreslår i tråd med handlingsplan for Oslopakke 3 en årlig avsetning på 100 mill. til arbeidet med trafikksikkerhetstiltak og oppfølging av kommunens gåstrategi. Eksempler på tiltak er ombygging av kryss for å redusere fart på biler og sikre krysningspunkter for gående og syklende, fartsreduserende tiltak, etablering av fortau, flytting av gangfelt og skilting. Prioritering av hvilke trafikksikkerhetstiltak som skal gjennomføres, gjøres etter innspill fra bydelene, publikum og andre med vesentlig lokal kjennskap. Alle innspill vurderes og prioriteres ut fra forventet effekt og økonomiske rammer. Bymiljøetaten utfører også trafikksikkerhetsinspeksjoner av veinettet for å dokumentere konkrete behov for tiltak.

Kollektivprioriteringer

Formålet med prosjektet er å bedre fremkommeligheten for kollektivtrafikken i Oslo. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 6 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Friluftsliv

Formålet med investeringsprosjektet er å realisere kommunens vedtatte behovsplan for friluftsliv.

I revidert budsjett for 2024 ble bevilgningen til undervisningsbygg ved Sørli gård redusert med 15 mill. på grunn av forsinket fremdrift. Disse midlene foreslås rebevilget i budsjettet for 2025. Videre foreslår byrådet å sette av 6,2 mill. i 2025, 5,5 mill. i 2026 og 7 mill. i 2027 og 2028 til klimatilpasning av stier, etablering og skilting av rundturer, utredning/etablering av turveier og utredning av gjesteplasser for båt på øyene og i strandsonen. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 1,2 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Byutvikling

I forbindelse med utvikling og utbygging av byutviklingsområder inngår kommunen avtaler med utbyggere om finansiering av infrastruktur og byrom. De foreslåtte endringene gjør Bymiljøetaten i stand til å ivareta sine forpliktelser som utbygger av kommunale anlegg i tråd med disse avtalene. Bevilgningene til formålet er fordelt på prosjektnumrene 117006 Byutvikling og 121020 BYM – byutvikling. Av hensyn til optimal gjennomføring er det lagt til grunn at Bymiljøetaten kan omdisponere mellom disse to prosjektnumrene.

Støy- og luftforurensning

Formålet med prosjektet er å etablere ulike støyreducerende tiltak på steder der forskriftsmessig støynivå overskrides, og innkjøp av måleinstrumenter for å holde oversikt over luftkvaliteten i kommunen. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 1,5 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Rehabiliteringsprosjekter

Midlene vil brukes til å rehabilitere bygningsmasse og infrastruktur som Bymiljøetaten forvalter for kommunen. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 4 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Røakrysset

Midlene benyttes til planlegging av tiltak i Røakrysset i bydel Vestre Aker. Det ble i forbindelse med Handlingsplan for Oslopakke 3 avtalt en avsetning på 10 mill. til planlegging av tunnelløsning for Røakrysset. I tillegg ble bevilgningen til tiltaket redusert med 20,354 mill. i revidert budsjett 2024. Midlene foreslås rebevilget i 2025.

Kjøp av utslippsfrie tunge kjøretøy og anleggsmaskiner - BYM

Midler avsatt til kjøp av utslippsfrie tunge kjøretøy og anleggsmaskiner ble i revidert budsjett for 2024 redusert 29 mill. Midlene foreslås rebevilget i 2025.

Furuset bygate

Furuset bygate ventes ferdigstilt høsten 2024. Gata skal forbinde Søren Bulls vei ved Trygve Lies plass i vest og Granstangen i øst. Bevilgningen for 2025 vil benyttes til å dekke gjenværende utgifter.

BYM - Byutviklingsprosjekter

I forbindelse med utvikling og utbygging av byutviklingsområder inngår kommunen avtaler med utbyggere om finansiering av infrastruktur og byrom. De foreslåtte endringene gjør Bymiljøetaten i stand til å ivareta sine forpliktelser som utbygger av kommunale anlegg i tråd med disse avtalene. Bevilgningene til formålet er fordelt på prosjektnumrene 117006 Byutvikling og 121020 BYM – byutvikling. Av hensyn til optimal gjennomføring er det lagt til grunn at Bymiljøetaten kan omdisponere mellom disse to prosjektnumrene.

Overvannshåndtering - oppfølging av handlingsplan overvann

Midlene brukes til å ivareta Bymiljøetatens ansvar for oppfølging av handlingsplan for overvann. Byrådet foreslår å videreføre prosjektet til 2028, men foreslår samtidig, av hensyn til budsjettsituasjonen, å redusere bevilgningen med 2 mill. i årene 2025–2027 sammenlignet med vedtatt økonomiplan.

Biomangfold

Midlene går til ivaretagelse av naturen og det biologiske mangfoldet i Oslo, herunder restaurering av blomsterenger, myr, amfibiedammer, vassdragsnatur og marin natur.

Trafikkreduksjon

For å bidra til bedre og mer levende bomiljø og redusert bilbruk i hverdagen foreslås det avsatt 10 mill. årlig til kartlegging, analyse og gjennomføring av ulike tiltak, herunder å utvikle digitale

verktøy for strategisk planlegging av tiltak, utvikle konsept for parkgater, fortsette arbeidet med trafikkreduksjon på Grønland og Tøyen og å legge til rette for kollektivtransport og myke trafikanter gjennom signalprioriteringssystemer.

Akersgata

Akersgata mellom Prinsens gate og Grensen skal oppgraderes. I dette inkluderes også kryssing av Karl Johans gate. Prosjektets formål er å bedre forholdene for gående og syklende, samt tilrettelegge for økt byliv. Midler avsatt til Akersgata ble i revidert budsjett for 2024 redusert med 20 mill. som foreslås rebevilget i 2025 og 2026.

Bergstien jødiske synagoge

Bystyret fattet i forbindelse med revidert budsjett for 2024 investeringsbeslutning for gateopprustning i Bergstien og bevilget i den forbindelse 5,5 mill. til prosjektet. Styringsramme P50 for tiltaket er 75,5 mill. og gjenværende behov foreslås bevilget med 38 mill. i 2025 og 32 mill. i 2026.

Refstadparken

Bystyret fattet i forbindelse med revidert budsjett for 2024 investeringsbeslutning for opparbeidelse av Refstadparken, tidligere omtalt som Hovinparken. Styringsramme P50 for tiltaket er 261 mill. og gjenværende behov foreslås bevilget med 20 mill. i 2025, 120 mill. i 2026 og 106 mill. i 2027.

Park, møteplasser og nærnatur

Et av de viktigste grepene for å møte klimaendringene, er å gi større plass til naturen i byggesonen. Parker og grøntområder er viktig for å ta vare på det biologiske mangfoldet, binde karbon og skape gode nabolag over hele byen. For å bidra til at alle som bor i Oslo, skal ha tilgang til gode parker og grøntområder i sine nabolag, ble det i revidert budsjett for 2024 satt av 40 mill. til planlegging av parker og grønne byrom. Byrådet foreslår å videreføre denne satsingen med en årlig avsetning på 40 mill. årlig til å opprette og rehabilitere parker, benker, møteplasser, leke- og aktivitetsanlegg, turveier, parkgater m.m. i byggesonen.

Østensjøbekken - bekkeåpning

Åpning av Østensjøbekken ligger inne i vedtatt forvaltningsplan for Østensjøområdet. I forbindelse med åpningen skal natur reetableres, restaureres og etableres, samt oppgraderes slik at de blir mer attraktive og styrker det biologiske mangfoldet. Det foreslås avsatt 9,7 mill., fordelt på 7,1 mill. i 2026 og 2,6 mill. i 2027.

Klimaprofil

Bymiljøetaten er en viktig aktør i kommunens klimaarbeid, blant annet gjennom å tilrettelegge for gange, sykkel og kollektivtrafikk. Etaten samarbeider med Ruter og Sporveien for å bedre fremkommeligheten for kollektivtrafikken og å videreutvikle sanntidsinformasjonssystemer og aktiv signalprioritering. Myke trafikanter og kollektivtrafikk prioriteres i alle nye prosjekter. I økonomiplanperioden er det årlig satt av 100 mill. til trafiksikkerhetstiltak i hele byen og 10 mill. til tiltak for trafikkreduksjon.

Bymiljøetaten har byttet ut alle fossile maskiner og kjøretøy der dette er mulig. Gjenværende fossile maskiner og kjøretøy vil byttes ut så snart utslippsfrie alternativer finnes på markedet.

Etaten stiller miljøkrav i alle anskaffelser innenfor bygg-, anleggs- og transportsektoren, og jobber systematisk for å redusere energiforbruket fra gate-, park- og byromsbelysning.

Etaten forvalter arealer med et mål om høyt opptak og lagring av karbon og koordinerer kommunens arbeid med utfasing av unødvendig engangsplast og redusert materielt forbruk.

Tilskuddsmidler

Bymiljøetatens ramme omfatter tilskudd til følgende formål og organisasjoner:

	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Forslag 2025
Oslo og Omland Friluftsråd	1 435	1 702	1 800
Oslofjorden Friluftsråd	4 336	4 666	4 936
Oslomarkas fiskeadministrasjon	650	650	650
Redningsskøyta Uni Oslofjord	100	100	100
Skjærgårdstjenesten	1 437	1 473	1 473
Støytiskudd	500	500	500
Tilskuddordning for friluftss- og naturvernorganisasjoner	6 322	3 322	3 322
Tilskuddsordning for dyrevern	2 000	2 000	2 000
Tilskuddsordning for redusert plastforurensning	3 000	3 000	3 000
Tilskuddsordning for rydding av elvebredder, strender og vann	500		
Tilskuddsordning for urbant landbruk	2 000	2 000	2 000
Tilskuddsordning for å heve miljøkvaliteten i Oslofjorden		1 000	2 000
Den norske turistforening Oslo og Omegn	900	900	900
Dyrebeskyttelsen	250	250	250
Dyrenes hus	100	100	100
Groruddalen Miljøforum	200	100	100
Maridalens Venner	250	250	250
Matsentralen	550	400	400
Naturvernforbundet i Oslo og Akershus	500	500	500
Norsk naturarv		400	
Oslo Elveforum	190	190	190
Østensjøvannets Venner	150	150	150
Østmarkas Venner	100	100	100
Sum	25 470	23 353	24 721

Merknader til tabellen

Skjærgårdstjenesten: Beløpet for 2025 skal baseres på bevilgning fra staten i 2025. Det er ikke mulig å beregne på forhånd hva som eventuelt blir vedtatt fra statens side i 2025, og det er i tilskuddstabellen lagt til grunn en videreføring av 2024-nivået. Staten finansierer 50 %, kommunene 40 % og Oslofjordens friluftsråd 10 % av Skjærgårdstjenesten. Kommunenes bidrag er basert på statens bevilgning.

Oslomarkas Fiskeadministrasjon (OFA): Medlemskontingenten utgjør 50 øre per innbygger i Oslo. I tillegg er det satt av tilskudd til ekstra driftsstøtte.

Oslo og Omland Friluftsråd (OOF): Medlemskontingenten utgjør 2,51 kr pr innbygger i Oslo.

Oslofjorden Friluftsråd (OF): Medlemskontingenten utgjør 6,88 kr pr innbygger i Oslo.
Folkemengde og befolkningstall for Oslo pr 1. januar 2023: 709 037, jf. tall hentet fra SSB og Oslo kommune statistikkbank.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Bymiljøetaten - parkering (MOS)

Ansvarsområde

Bymiljøetaten håndhever trafikk- og parkeringsbestemmelsene på offentlig gate og vei og sikrer tilgjengelighet og fremkommelighet for alle i byen. Virksomhetsområdet bidrar med et netto overskudd til bykassen etter at inntektene finansierer de utgiftene kommunen har til forvaltning og drift av parkeringsområdet.

Inntektene fra parkeringsvirksomheten kommer i hovedsak fra parkeringsavgifter, parkeringsgebyrer, salg av beboerparkeringstillatelser og kontrollsanksjoner. I tillegg omfatter driftsbudsjettet også inntekter fra betaling for lading, hurtigladere, bildelingsordningen, piggdekkgebyr, inntauing og miljøgebyr.

Prioriterte oppgaver er trafikkssikkerhet, trygghet gjennom tilstedeværelse, kontroll og håndhevingsoppgaver. Bymiljøetaten prioriterer spesielt fremkommelighet for kollektivtrafikk, HC-plasser og varelevering og håndtering av feilparkering i sykkelfelt og elsparkesykler som hindrer fremkommelighet. Bymiljøetaten utfører drift og vedlikehold av betalingsautomater, trafikkskilt og ladestolper på kommunal vei i Oslo.

Bymiljøetaten er tillagt myndighet til å håndheve deler av politivedtekten som omfatter forsøpling, reklame, gårdeiers særlige plikter til renhold/rassikring av snø/is og containerplassering. Etaten har også i oppgave å kontrollere ordningen med gebyr for piggdekkbruk i Oslo og å fjerne bilvrak og uregistrerte kjøretøy som opptar plass i gatenettet og har en negativ miljøeffekt.

Bymiljøetaten har en døgnåpen vaksentral som ivaretar oppgaver knyttet til innlevering, oppbevaring og utlevering av inntauede kjøretøy. Sentralen har også oppgaver som alarmsentral og tar imot henvendelser om feilparkering og meldinger om feil på betalingsutstyr og ladestolper.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Bymiljøetaten administrerer om lag 42 000 parkeringsplasser i Oslo. Av disse var det, ved utgangen av 2023, 27 102 beboerparkeringsplasser, 3 453 avgiftsplasser, 2 395 ladeplasser, 1 550 HC-plasser og 801 bildelingsplasser. I løpet av 2024 har ytterligere bildelingsplasser blitt opprettet, og det var per mai 2024 totalt 1 003 bildelingsplasser i Bymiljøetatens forvaltning.

Beboerparkering skal sikre beboere best mulig tilgjengelighet til offentlige parkeringsplasser og redusere fremmedparkering i beboerområdene. I dag er det seks bydeler i Oslo som har innført beboerparkering i hele bydelen og fem bydeler som har innført ordningen i deler av bydelen. I 2024 har Bydel Ullern vedtatt utvidelse av beboerparkeringssonen, og byrådet foreslår å sette av midler til å iverksette vedtaket.

Oslo kommune har som mål å redusere biltrafikken. Dette gjelder også elektriske biler. Byrådet foreslår derfor fra budsjettåret 2025 å øke satsene for parkering av elektriske biler til 50 pst. av satsen for fossilbil. Samtidig settes minsteprisen for gatelading på dagtid lik satsen for parkering av elektriske biler i indre by. Bystyret har vedtatt at det skal innføres et system med forbruksbasert lading av elektriske kjøretøy. Dette vil innføres så snart teknisk løsning er på plass.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall miljøgebyrer	528	1 185	1 172	1 701
Antall P-kort for forflytningshemmede	4 868	4 749	4 584	4 585
Andel HC-plasser i forhold til alle kommunale P-plasser i %	3,5 %	3,6 %	3,8 %	3,7 %
Antall p-plasser for næringsparkering i sentrum	115	117	119	113
Totalt antall ordinære kommunale ladepunkt	2 091	2 174	2 132	2 254
Totalt antall hurtiglادepunkt med kommunal involvering	39	39	50	54
Totalt antall ladepunkt tilrettelagt for drosje	9	15	44	46
Totalt antall ladepunkt tilrettelagt for vare- og nyttetransport med kommunal involvering	136	162	180	196

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	-333 958	-333 958	-333 958	-333 958
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon Bymiljøetaten parkering	-106	-1 408	-3 150	-3 150
Leie av ladecontainer for tyngre kjøretøy og leie av midlertidig areal	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Prisendringer parkering	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Sum Vedtak forrige periode	-42 106	-43 408	-45 150	-45 150
Vedtak forrige periode	-42 106	-43 408	-45 150	-45 150
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	-376 064	-377 366	-379 108	-379 108
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	-8 876	-8 876	-8 876	-8 876
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	-8 876	-8 876	-8 876	-8 876
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Bymiljøetaten - parkering	-2 999	-7 497	-7 497	-9 477
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-2 999	-7 497	-7 497	-9 477
Spesifiserte rammeendringer				

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Øke parkeringsinntekter på elbiler	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	-7 000	-7 000	-7 000	-7 000
Endringer	-9 999	-14 497	-14 497	-16 477
Ramme 2025-2028	-394 939	-400 739	-402 481	-404 461

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon Bymiljøetaten parkering

Generell rammereduksjon.

Leie av ladecontainer for tyngre kjøretøy og leie av midlertidig areal

Det ble i budsjettet for 2022 satt av midler til leie av ladecontainer i perioden 2022-2024.

Tomten der ladecontaineren sto, er ikke lenger tilgjengelig for Bymiljøetaten, og midlene tas derfor ut av budsjettet fra 2025.

Prisendringer parkering

I forbindelse med behandlingen av budsjettet for 2023 vedtok bystyret en flerårig opptrapping av timeprisen for beboerparkeringssonen i indre by. Samtidig ble øvrige gateparkeringsplasser i samme område som disse økt tilsvarende, jf. omtale under *Takster, avgifter og ulike typer betalings- og utbetalingssatser*.

I tråd med vedtaket foreslås inntektene fra parkeringsvirksomheten økt med 40 mill. i 2025.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Bymiljøetaten - parkering

Det er innarbeidet et rammekutt på 2,999 mill. i 2025 økende til 9,477 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 3,105 mill. i 2025 økende til 12,627 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Øke parkeringsinntekter på elbiler

For å redusere den samlede biltrafikken foreslår byrådet å sette satsene for parkering av elektrisk kjøretøy til 50 % av satsen for fossile kjøretøy. Samtidig settes minstesatsen for lading ved kommunale ladepunkter på dagtid lik satsen for gateparkering i indre by.

Det har de siste årene vært store endringer i parkeringsøkonomien. Det gjelder i gebyrnivå, i parkeringsplasser, i andelen elbiler og i parkeringsaktivitet under og etter pandemien. Til sammen innebærer dette at anslaget for inntekter på kapitlet er særlig usikkert.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	113 859	117 964	123 599
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	163 585	200 766	201 024
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	0	0
Overføringsutgifter	14 623	22 250	22 962
Finansutgifter	1 627	0	0
Sum Driftsutgifter	293 694	340 980	347 585
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-618 806	-661 303	-728 357
Refusjoner	-12 917	-13 635	-14 167
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-24	0	0
Sum Driftsinntekter	-631 748	-674 938	-742 524
Sum	-338 054	-333 958	-394 939

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	122024	Utvidelse av beboerparkering	3 600	0	0	0
543	Bymiljøetaten - parkering (MOS)	122030	Lading av elkjøretøy - pakke	76 500	28 771	0	0
Totalsum				80 100	28 771	0	0

Utvidelse av beboerparkering

Bydel Ullern vedtok 02.04.2024 å innføre beboerparkering i hele bydelen innenfor Ring 3. Det foreslås å sette av 3,6 mill. til nødvendige investeringer i forbindelse med implementeringen av vedtaket.

Lading av elkjøretøy - pakke

Midlene går til utbygging av kommunale ladepunkter og hurtigladere for vare- og nyttetransport, samt etablering av hurtiglading for elektrisk tungtransport.

Midler avsatt til ladeinfrastruktur ble i revidert budsjett for 2024 redusert med 20 mill. som foreslås rebevilget i 2025. Samtidig ble bevilgningen over prosjekt 108063 *Nye ladestasjoner for el-biler* inndradd. Denne foreslås rebevilget på prosjekt 122030 *Lading av elkjøretøy - pakke* i 2026. Samlet foreslår byrådet 76,5 mill. i 2025 og 28,771 mill. i 2026 til formålet.

Klimaprofil

Redusert biltrafikk og overgang fra fossile til utslippsfrie kjøretøy er avgjørende for å nå Oslos klimamål. En restriktiv parkeringspolitikk og differensiering mellom fossile og utslippsfrie kjøretøy er i så måte viktige tiltak.

Gjennom å tilby ladeinfrastruktur for elektriske kjøretøy, gjør kommunen det enklere for innbyggere og næringsliv å bytte ut fossile kjøretøy med utslippsfrie alternativer. Bymiljøetaten har utarbeidet et faglig grunnlag for utvikling av kommunens ladeinfrastruktur. Dette danner grunnlag for etatens operasjonelle planer for etablering av ny ladeinfrastruktur.

Usikkerhetsavsetning investering MOSM

Ansvarsområde

Kapitlet er nytt fra 2025 og skal dekke usikkerhetsavsetninger for investeringsprosjekter med kostnadsramme under 3 mrd. i sektoren.

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
550	Usikkerhetsavsetning investering MOSM	125006	Usikkerhetsavsetning investeringer MOS - miljø	150 000	0	0	0
Totalsum				150 000	0	0	0

Usikkerhetsavsetning investeringer MOS - miljø

Byrådet foreslår 150 mill. i 2025 til sentral risikoavsetning for investeringsprosjekter med kostnadsramme under 3 mrd. i sektoren.

Renovasjons- og gjenvinningsetaten - næring (MOS)

Ansvarsområde

Renovasjons- og gjenvinningsetaten – næring skal sikre et tilbud til næringsaktører med mindre mengder avfall. En næringsaktør er i denne sammenheng en som genererer avfall, men som ikke er en husholdning. Dette inkluderer private næringsdrivende, men også offentlige virksomheter som skoler, sykehjem og barnehager. Tilbudet omfatter innsamling av kildesortert avfall og mottak av blant annet grovavfall, farlig avfall, park- og hageavfall og hestemøkk.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Renovasjons- og gjenvinningsetaten samler inn kildesortert avfall fra Oslo kommunes skoler. I samarbeid med Oslobygg og Undervisningsetaten arbeider etaten kontinuerlig med tiltak for å øke materialgjenvinningsgraden. Kildesorteringen på skolene gir mer matavfall og plastemballasje til materialgjenvinning og er holdningsskapende. Etaten har også et tilbud om innsamling av kildesortert avfall i lilla (plastemballasje) og grønne (matavfall) poser fra næringsdrivende. Tilbudet blir stadig utvidet til å inkludere flere av etatens næringskunder.

Næringskunder og privatpersoner som ikke bor i Oslo må betale for å levere avfall ved gjenvinningsstasjonene i Oslo.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Tonn totalt næringsavfall	30 051	28 570	28 886	28 963
Antall næringsbesøkende på gjenvinningsstasjonene	23 074	22 424	23 925	18 467
Tonn restavfall direkte til forbrenning	7 884	7 410	8 505	8 398
Tonn kildesortert avfall til sortering	1 070	1 686	1 122	848

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Oslos Klimabudsjett
	Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Utnytte ressursene i avfallet på best mulig måte

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	-30 142	-30 142	-30 142	-30 142
Vedtak forrige periode				
CO2-avgift på forbrenning av avfall	-150	-150	-150	-150
Generell rammeendring Renovasjons- og gjenvinningsetaten næring	-266	-882	-1 403	-1 403
Sum Vedtak forrige periode	-416	-1 032	-1 553	-1 553
Vedtak forrige periode	-416	-1 032	-1 553	-1 553
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	-30 558	-31 174	-31 695	-31 695
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	-1 391	-1 391	-1 391	-1 391

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	-1 391	-1 391	-1 391	-1 391
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Renovasjons- og gjenvinningsetaten	-798	-1 995	-1 995	-2 521
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-798	-1 995	-1 995	-2 521
Spesifiserte rammeendringer				
Lystgassbeholdere	2 000	2 000	2 000	2 000
Redusert kostnader forbrenning av næringsavfall	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	0	0	0	0
Endringer	-798	-1 995	-1 995	-2 521
Ramme 2025-2028	-32 747	-34 560	-35 081	-35 607

Vedtak forrige periode

CO2-avgift på forbrenning av avfall

I statsbudsjettet 2022 ble det vedtatt en avgift på 192 kroner per tonn i CO2-avgift på forbrenning av avfall. I 2024 ble avgiften økt til 882 kr/tonn CO2. Derfor ble det vedtatt en økning på 0,15 mill. i økonomiplanperioden. Det er ventet en årlig økning i avgiften, opp til ca. 2 000 kroner per tonn CO2 i 2030.

Generell rammeendring Renovasjons- og gjenvinningsetaten næring

Generell rammeendring.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Renovasjons- og gjenvinningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,798 mill. i 2025 økende til 2,521 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,064 mill. i 2025 økende til 3,924 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Lystgassbeholdere

Renovasjons- og gjenvinningsetaten mottar en større mengde lystgassbeholdere enn tidligere. På grunn av eksplosjonsfare medfører beholderne en økt risiko for blant annet driftsstopp, og det medfører også økte kostnader for levering av farlig avfall.

Redusert kostnader forbrenning av næringsavfall

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har endret avtalebetingelsene for forbrenning av næringsavfall. Byrådet foreslår derfor at budsjettet reduseres med 2 mill.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	43 754	39 293	41 170
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	31 915	45 231	45 381
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	9 256	3 011	3 128
Overføringsutgifter	4 372	525	542
Finansutgifter	12 602	0	0
Sum Driftsutgifter	101 900	88 060	90 221
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-121 798	-118 096	-122 858
Refusjoner	-2 360	-71	-74
Overføringsinntekter	0	-35	-36
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-12 597	0	0
Sum Driftsinntekter	-136 755	-118 202	-122 968
Sum	-34 856	-30 142	-32 747

Klimaprofil

CO2-utslipp beregnes i dag ut fra mengde, og ikke på sammensetning av avfallstypen. Med økt kildesortering av plast, reduseres klimagassutslipp fra forbrenningen av restavfallet.

Etaten er i rute med å gradvis skifte ut fossile kjøretøy og maskiner for å nå kommunens mål innen 2025 om at alle kjøretøy og maskiner enten er nullutslipp eller går på fossilfri biogass. I tillegg stilles det krav til nullutslipp eller fossilfri biogass i etatens anskaffelser av varer og tjenester, der det er mulig.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Brann- og redningsetaten (MOS)

Ansvarsområde

Brann- og redningsetaten skal verne liv, helse, miljø og materielle verdier mot brann og eksplosjon, ulykker med farlig stoff eller farlig gods, i tillegg til å håndtere andre akutte hendelser. Brann- og eksplosjonsvernloven pålegger kommunen ansvaret for etablering og drift av et brannvesen som skal ivareta forebyggende arbeid og beredskapsoppgaver på en effektiv og sikker måte.

Etaten er tillagt en rekke beredskapsoppgaver utover den lovpålagte ordinære brann- og redningstjenesten. Blant disse er ambulansetransport med båt, redningsinnsats og kjemikalievern til sjøs samt drukningsberedskap. Ved anskaffelse av ny brannbåt, antatt levert i 2026, vil ordinær ambulansetransport med båt avvikles, etter at det er avklart med Oslo universitetssykehus at de ikke ser behov for å videreføre denne tjenesten. Etaten bidrar også med hjelpetjenester ved avsporing av trikk og T-bane, heisstopp og innlåsing og med restverdiredning ved brann- og vannskader eller andre skader på bygg.

Brann- og redningsetaten ivaretar Oslo kommunes rolle som vertskommune for interkommunal beredskap mot akutt forurensning i regionen Indre Oslofjord. Etaten drifter også den interkommunale 110-nødmeldesentralen for kommunene Asker, Bærum og Oslo. Etaten følger opp kommunens forpliktelser gjennom beredskapsavtaler med staten for redningsberedskap og kjemikalievern til sjøs.

Kommunene er pålagt ansvaret for lagring og vedlikehold av Sivilforsvarets materiell gjennom sivilbeskyttelsesloven. Det praktiske arbeidet knyttet til dette gjøres for tiden av Nedre Romerike brann- og redningsvesen for Oslo og Akershus sivilforsvarskrets.

Etatens virksomhet finansieres av bykassen og ved salg av tjenester relatert til primæroppgavene. Feie- og tilsynsvirksomheten finansieres over selvkost på eget budsjettkapittel, 651.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

For å levere på beredskap har Brann- og redningsetaten tre hovedinnsatsfaktorer: bemanning, materiell og brannstasjoner/110-sentral. I 2024 er 110-sentralen flyttet til etatens kontorlokaler i Østensjøveien.

Det er behov for å oppgradere brannstasjonene for å ivareta HMS-krav om å skille ren og skitten sone, etter pålegg fra Arbeidstilsynet. Derfor foreslår byrådet å sette av midler til forprosjekt for ny brannstasjon i Oslo sør. Byrådet foreslår også å sette av 1,3 mill. årlig i økonomiplanperioden til drift av midlertidig vaskehall på kastellet. Det ble avsatt 15 mill. til etablering midlertidig vaskehall på Kastellet i revidert budsjett 2024. I tillegg foreslår byrådet midler til utredning av hvordan krav til ren og skitten sone kan løses på Sagene, Smestad og Grorud brannstasjon. Materiell som kjøretøy og utstyr må skiftes ut jevnlig for å sikre tilgjengelig og forutsigbar beredskap, og etaten har et visst etterslep. Av hensyn til den samlede budsjettsituasjonen for kommunen er det årlige investeringsbudsjettet likevel redusert.

Byrådet foreslår å skjerme Brann- og redningsetaten for rammekutt i begynnelsen av økonomiplanperioden for å unngå å svekke beredskapen.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall omkomne i brann	4	5	4	6
Antall bygningsbranner	365	398	300	367
Antall reddede personer i branner og ulykker	105	107	128	132
Responstid (gjennomsnitt) i 110-sentralen fra nødansrop besvares til utvarsling starter	1,34	1,34	0,00	1,28
Responstid i utrykning fra utvarsling starter til første bil er fremme på stedet	7,00	7,14	0,00	7,12
Antall utrykninger	12 586	13 771	15 021	15 502
Antall unødige utrykninger (tilknyttet alarmanlegg)	4 712	5 460	6 574	6 770

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Brann- og ulykkesberedskap med rask respons og tilstrekkelig kvalitet

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	554 617	554 617	554 617	554 617
Vedtak forrige periode				
Endring selvkost feiing (før eget kap.)	174	218	218	218
Generell rammeendring Brann- og redningsetaten	-1 911	-6 266	-10 353	-10 353
Husleieendring og flytting av 110-sentralen	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Kapasitet på 110-sentralen	130	130	130	130
Overføring av feiing selvkost til eget kapittel	-1 153	-1 695	-2 206	-2 206
Sommervikarer i Brann- og redningsetaten	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Sum Vedtak forrige periode	-8 760	-13 613	-18 211	-18 211
Vedtak forrige periode	-8 760	-13 613	-18 211	-18 211
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	545 857	541 004	536 406	536 406
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	24 803	24 803	24 803	24 803
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	24 803	24 803	24 803	24 803
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-5 272	-5 272	-5 272	-5 272
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-5 272	-5 272	-5 272	-5 272
Justering for engangstiltak				
Forprosjekt ny brannstasjon Oslo sør	13 000	0	0	0

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Kastellet brannstasjon - midlertidig vaskehall ren og skitten sone	1 300	1 300	1 300	1 300
Mulighetsstudie ren og skitten sone	1 000	0	0	0
Sum Justering for engangstiltak	15 300	1 300	1 300	1 300
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Brann- og redningsetaten	1 119	-7 703	-7 703	-11 584
Sum Uspesifiserte rammeendringer	1 119	-7 703	-7 703	-11 584
Spesifiserte rammeendringer				
Parkering Sentrum brannstasjon	532	532	532	532
Sum Spesifiserte rammeendringer	532	532	532	532
Endringer	11 679	-11 143	-11 143	-15 024
Ramme 2025-2028	582 339	554 664	550 066	546 185

Vedtak forrige periode

Endring selvkost feiing (før eget kap.)

Samlet justering av selvkostbudsjettet.

Generell rammeendring Brann- og redningsetaten

Generell rammeendring.

Husleieendring og flytting av 110-sentralen

I forbindelse med samlokalisering av 110-sentralen med andre deler av etaten var det i 2024 ekstraordinære kostnader som ikke videreføres i økonomiplanperioden.

Kapasitet på 110-sentralen

Fra 2016 til 2022 økte henvendelser til 110-sentralen fra ca. 15 000 til ca. 22 000, uten at antall utrykninger har økt tilsvarende ettersom sentralen siler mange henvendelser. Bevilgningen ble økt med 1,67 mill. i 2024, og med helårseffekt på 1,89 mill. årlig fra 2025.

Sommervikarer i Brann- og redningsetaten

I forbindelse med behandling av budsjettet i bystyret ble det innarbeidet 4 mill. til overtid og sommervikarer i Brann- og redningsetaten som et ett-årig tiltak i 2024. Dette for å sikre tilstrekkelig bemanning for å opprettholde beredskapen i forbindelse med sommerferieavviklingen det året.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Justering for engangstiltak

Forprosjekt ny brannstasjon Oslo sør

I revidert budsjett ble det bevilget 2 mill. til oppstart forprosjekt ny brannstasjon sør-øst. Samlet kostnad er anslått til 15 mill. Byrådet foreslår å sette av 13 mill. i 2025 for å kunne fullføre

arbeidet med forprosjekt og søknad om byggetillatelse for ny brannstasjon i Oslo sør. Når forprosjektet er ferdigstilt vil det være behov for investeringsmidler til å bygge stasjonen.

Kastellet brannstasjon - midlertidig vaskehall ren og skitten sone

Arbeidstilsynet har gitt pålegg om at kommunen ikke tilfredsstiller gjeldende krav i lover og forskrifter, og derav utbedring av ren og skitten sone på Kastellet brannstasjon. Tilsyn ble gjennomført høsten 2023. Uten en løsning for ren og skitten sone, må brannmannskapene benytte en annen brannstasjon til å vaske bekledning og kjøretøy etter oppdrag hvor de har vært eksponert for farlige kjemikaler. Det er samtidig behov for å bygge en ny brannstasjon i Ljabruveien som skal erstatte Kastellet brannstasjon. I mellomtiden må det etableres en midlertidig løsning med vaskehall på Kastellet. Det planlegges for en løsning i fem år.

Budsjettet foreslås økt med 1,3 mill. årlig til forvaltning, drift og vedlikehold.

Nedrigging siste år er estimert til 2,1 mill., men hvilket år dette blir avhenger av framdriften på ny stasjon, og er ikke lagt inn i denne økonomiplanperioden.

Mulighetsstudie ren og skitten sone

Det er mangelfulle løsninger for ren og skitten sone på flere brannstasjoner. På Briskeby og Kastellet foreligger det planer for hvordan utfordringene kan løses. På stasjonene Grorud, Smestad og Sagene er det nødvendig å utrede hvordan kravene kan oppfylles, og 1 mill. ble satt av til utredning i revidert budsjett 2024. Byrådet foreslår å videreføre og fullføre prosjektet ved å øke bevilgningen med 1 mill. til formålet også i 2025.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Brann- og redningsetaten

Byrådet foreslår å reversere rammekutt i 2025 for Brann- og redningsetaten. I 2026 er det innarbeidet et rammekutt på 7,7 mill., økende til 11,6 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Parkering Sentrum brannstasjon

Bystyret fattet følgende verbalvedtak (S68) i forbindelse med behandlingen av budsjett 2024:

“Bystyret ber byrådet sikre at ansatte ved Sentrum brannstasjon får en god parkeringsløsning, enten på stasjonen eller i umiddelbar nærhet.” Kjøp av parkeringsplasser ble håndtert med halvårsvirkning innenfor gjeldende budsjett i 2024, jf. omtale i revidert budsjett. Her ble det også satt av midler til etablering av parkeringsplasser for tjenestebiler.

Byrådet foreslår at tiltaket videreføres og at bevilgningen øker til 0,532 mill. årlig fra 2025.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	548 330	531 431	548 002
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	145 199	98 485	112 857
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	41 088	57 341	59 161
Overføringsutgifter	36 858	16 476	17 097
Finansutgifter	24 335	0	0
Sum Driftsutgifter	795 809	703 733	737 117
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-120 947	-100 534	-104 359
Refusjoner	-56 890	-48 582	-50 419
Overføringsinntekter	-16	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-24 079	0	0
Sum Driftsinntekter	-201 932	-149 116	-154 778
Sum	593 877	554 617	582 339

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
650	Brann- og redningsetaten (MOS)	113012	Utstyr, transportmidler, maskiner (BRE)	36 800	28 400	28 400	30 000
Totalsum				36 800	28 400	28 400	30 000

Utstyr, transportmidler, maskiner (BRE)

Investeringsprosjektet dekker etatens reinvesteringer i utstyr, kjøretøy m.m. som skal føres i bykasseregnskapet. Bevilgningsnivået foreslås redusert med 4 mill. årlig av hensyn til den helhetlige budsjettsituasjonen. Byrådet foreslår videre en reduksjon på 1,6 mill. i 2025, 2026 og 2027 mot tilsvarende økning av etatens kapittel for selvkost, kap. 651.

Klimaprofil

Etatens budsjett viderefører drift på linje med tidligere år og vil gi klimagassutslipp fra bygningsmasse, bilpark og brannbåt i tilnærmet samme omfang. Bygningsmassen er under fornying, noe som vil kunne redusere klimagassutslipp på sikt. Etatens utrykningskjøretøyer har foreløpig ingen reelle alternativer til diesel. Generelt vil utskiftning av mannskapsbiler og overgang til hybrid og elektrisk drift ta lang tid.

Etatens øvrige bilpark er i det vesentlige elektrisk. Det foreligger ikke et mer miljøvennlig

alternativ til brannbåt. Samlet sett vil derfor ikke klimagassutslippene fra Brann- og redningsetaten endres vesentlig i økonomiplanperioden.

Av hensyn til beredskapen og på grunn av manglende tilgang til aktuelle alternativer har byrådsavdelingen for miljø og samferdsel innvilget Brann- og redningsetaten fritak for overgang til bruk biodrivstoff i etatens tunge kjøretøy inntil videre.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Kjøp av transporttjenester (MOS)

Ansvarsområde

Budsjettkapittelet omfatter Oslo kommunes kjøp av kollektive transporttjenester gjennom Ruter AS, som planlegger, administrerer og markedsfører den lokale kollektivtransporten i Oslo kommune og Akershus fylke. Transporttjenestene utføres av operatører som inngår kontrakter med Ruter AS. Selskapet eies av Oslo kommune (60 %) og Akershus fylkeskommune (40 %) og er administrasjonsselskap for kollektivtransport. Ruter AS skal legge grunnlaget for et helhetlig, rasjonelt og markedstilpasset kollektivtransportsystem for hele Oslo- og Akershusregionen.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Kollektivtransporten i Oslo har vist en solid og god utvikling over mange år, og har bidratt til at biltrafikken ikke har økt siden 2007, på tross av betydelig befolkningsvekst. Etter pandemien har folk i stor grad vendt tilbake til gamle reisevaner. For 2025 estimerer Ruter en trafikkvekst for kollektivtrafikken på 2,1 %. Byrådets mål er at kollektivtrafikken skal bli et enda mer attraktivt reisevalg for flere.

For å bli mer konkurransedyktig mot bil, må Ruter i større grad levere attraktive transportvalg i regionen. Utviklingen i tilbudet kan innebære å tilby flere mobilitetsformer og gi et mer personlig tilpasset mobilitetstilbud, tilpasse linjer, overganger og avganger til etterspørselen. Rimeligere billetter er også virkemiddel for å øke attraktiviteten til kollektivtilbudet.

Byrådet foreslår et effektiviseringsuttak i Ruter på 36 mill. (1 %). Effektiviseringsuttaket skal tas av administrasjonen og skal ikke påvirke kollektivtilbudet til kundene. Byrådet senket prisen på 30-dagersbilletter med 150 kroner fra 1. september 2024 og vil sikre videreføring av det nye prisnivået. Byrådet foreslår derfor å øke bevilgningen med 53 mill. årlig i økonomiplanen, for å videreføre dagens kollektivpriser i 2025, herunder redusert pris på månedskortet, Reis-rabatt og redusert pris på barnebilletter. I tillegg legger byrådet til grunn at om lag 34 mill. fra formålet i 2024, kan overføres fra 2024 til 2025.

Nåværende nivå på billettpriser er ikke fullfinansiert i økonomiplanperioden. Det er usikkerhet om både effekter, og hvor store kostnader, i form av tapte billettinntekter, de ulike rabattene medfører. Det vil vi vite mer om når rabattene har fått virke i noe mer tid. Det pågår et arbeid i Akershus med å vurdere gjeldende billett- og prismodell, og dette vil kunne påvirke Oslo. Ruter arbeider med flere forslag for å styrke kollektivtilbudet i Groruddalen. I denne sammenheng vises også til at det i reforhandlingen av Oslopakke 3 ble satt av 10 mill. i 2025 og 20 mill. årlig fra 2026 til dette.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Oslos Klimabudsjett
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	Kollektiv, sykkel og gange er attraktive førstevalg	Tilrettelegge for en attraktiv kollektivtrafikk uten å ta markedsandeler fra sykkel, gange og sparkesykkel
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	Kommunens infrastruktur er godt vedlikeholdt, effektiv og tilpasset fremtidens behov	Sikre fremkommeligheten for kollektivtrafikken og nødetatene hele året

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	3 596 933	3 596 933	3 596 933	3 596 933
Vedtak forrige periode				
Drift av kollektivtilbudet	-34 700	-34 700	-34 700	-34 700
Reduserte billettpriser	20 000	20 000	20 000	20 000
Sum Vedtak forrige periode	-14 700	-14 700	-14 700	-14 700
Vedtak forrige periode	-14 700	-14 700	-14 700	-14 700
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	3 582 233	3 582 233	3 582 233	3 582 233
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	139 707	139 707	139 707	139 707
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	139 707	139 707	139 707	139 707
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Effektiviseringsuttak Ruter	-36 000	-36 000	-36 000	-36 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-36 000	-36 000	-36 000	-36 000
Spesifiserte rammeendringer				
Rimelige billettpriser	53 000	53 000	53 000	53 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	53 000	53 000	53 000	53 000
Endringer	17 000	17 000	17 000	17 000
Ramme 2025-2028	3 738 940	3 738 940	3 738 940	3 738 940

Vedtak forrige periode

Drift av kollektivtilbudet

Det var en ekstraordinær kostnadsvekst i kollektivsektoren. For å sikre et fortsatt attraktivt kollektivtilbud ble tjenestekjøpet økt. Økningen var 34,7 mill. lavere fra 2025 enn i 2024. Økningen utgjør likevel 112 mill. årlig i planperioden 2025-2028.

Reduserte billettpriser

Byrådet foreslo en øremerket avsetning for å redusere prisen på 30-dagersbilletten med 150 kr og innføre redusert pris for barn og unge. Samtidig var det behov for gjennomgang av ulike pristiltak som var kampanjer og prøveordninger. Byrådet ønsker flere kollektivreisende og lavest mulig billettpriser, samtidig som det sikres forutsigbarhet i prissystemet. Det er behov for en samlet vurdering av effekter av de enkelte tiltakene for å finne tiltak som kan innføres som varige pristiltak og som styrker attraktiviteten for kollektivtrafikk fremfor privatbil på hverdagsreiser.

Spesifiserte rammeendringer

Rimelige kollektivpriser

Byrådet foreslår å øke bevilgningen med 53 mill. årlig i økonomiplanen i tillegg til at om lag 34 mill. av bevilgningen i 2024 overføres til 2025. Det er tilstrekkelig til å kunne videreføre dagens kollektivpriser, herunder redusert pris på månedskortet, Reis-rabatt og redusert pris på barnebilletter i 2025. Det er usikkerhet om både effekter, og hvor store kostnader, i form av tapte billettinntekter, de ulike rabattene medfører. Handlingsrommet for videre prisreduksjoner vil identifiseres når kostnadsbildet ved de ulike rabattene er bedre kjent. Det pågår et arbeid i Akershus med å vurdere gjeldende billett- og prismodell, og dette vil kunne påvirke Oslo.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 700 851	3 596 933	3 738 940
Overføringsutgifter	455 989	0	0
Sum Driftsutgifter	4 156 840	3 596 933	3 738 940
Driftsinntekter			
Refusjoner	-455 989	0	0
Sum Driftsinntekter	-455 989	0	0
Sum	3 700 851	3 596 933	3 738 940

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
711	Kjøp av transporttjenester (MOS)	123037	Diakonhjemmet stasjon	5 000	30 000	77 000	0
Totalsum				5 000	30 000	77 000	0

Diakonhjemmet stasjon

Bystyret vedtok detaljregulering av Diakonhjemmet stasjon 06.05.2020, sak 107 Diakonveien 14 m.fl. (...) og utbyggingsavtale 25.01.2023, sak 14/23. Bystyret vedtok finansieringsbeslutning for styringsrammen P50, samlet 407 mill. kroner ifm. revidert budsjett 2023.

Klimaprofil

Byrådets forslag til bevilgning til kjøp av transporttjenester bidrar til et effektivt og attraktivt kollektivtilbud som reduserer bruken av privatbil. Markedsandel for kollektivtrafikk av all motorisert transport ventes å bli 55 % i 2025, som er tilsvarende som i 2023. Andel kjørte km med utslippsfri energi i kollektivtransporten i Oslo med båt og buss ventes å bli 86 % i 2025 mot 57 % i 2023. Hovedårsaken til at dette tallet ikke er nærmere 100 %, er forsinket leveranse av elbusser i Oslo sør.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Fornebubanen (MOS)

Ansvarsområde

Etaten Fornebubanen ble vedtatt opprettet 22.11.2016 med virkning fra 01.01.2017, i byrådsak 1106/16. Etaten er organisatorisk plassert under Byrådsavdeling for miljø og samferdsel (MOS) i Oslo kommune. Etaten har ansvar for planlegging og bygging av Fornebubanen.

Fornebubanen er et felles utbyggings- og samarbeidsprosjekt mellom Oslo kommune og Akershus fylkeskommune. Oslo kommune er byggherre for prosjektet. Fornebubanen går fra Majorstuen til Fornebu, med påkobling til det øvrige T-banenettet. Traséen er 7,7 km og går i tunnel. Om lag 5,0

km av banen ligger i Oslo og 3,0 km i Akershus. Banen får seks stasjoner, hvorav tre på Fornebu og resterende på Lysaker, Vækerø og Skøyen.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Gjeldende kostnads- og styringsramme jf. revidert 2024 er 31,2 mrd. (P85) og 27,5 mrd. (P50). Dette er prisjustert ramme av bystyrets vedtak i 2022 om P85 på 31,3 mrd. 2021-kroner og P50 på 27,6 mrd. 2021-kroner. Fornebubanen vil ha stor aktivitet i 2025. Prosjektet har flere pågående entrepriser og to entrepriser er planlagt igangsatt.

Pågående entrepriser:

- Råbygg Fornebu stasjon og base er i full produksjon i 2025
- Tunnelentreprisen mellom Vækerø og Lysaker forventes avsluttet i 3. kvartal 2025
- Tunnelentreprisen mellom Skøyen og Vækerø forventes avsluttet i 3. kvartal 2025
- Tunnelentreprisen mellom Majorstuen og Skøyen er i full produksjon i 2025
- Flytårnet stasjon og Fornebuporten stasjon er i full produksjon i 2025
- Dagsone Majorstuen er i full produksjon i 2025

Planlagte igangsatte entrepriser:

- Entreprisen for Lysaker stasjon og Vækerø stasjon forventes å starte 1. kvartal 2025
- Entreprisen for Skøyen stasjon forventes å starte 3. kvartal 2025

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Oslos Klimabudsjett
	Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Hindre ødeleggelse av natur- og friluftsområder i byggesonen og i Marka

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	0	0	0	0
Ramme 2025-2028	0	0	0	0

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Sum Driftsutgifter	0	0	0
Driftsinntekter			
Sum Driftsinntekter	0	0	0
Sum	0	0	0

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
712	Fornebubanen (MOS)	120001	Fornebubanen 120 001	4 285 000	4 800 000	4 000 000	2 110 000
Totalsum				4 285 000	4 800 000	4 000 000	2 110 000

Fornebubanen 120 001

Foreslått bevilgning er endret i tråd med utviklingen i framdrift, og er innenfor rammen for prosjektet.

Klimaprofil

Fornebubanen er i seg selv et nullutslippsalternativ, og et konkret og viktig tiltak for å redusere Oslos klimautslipp fra transportsektoren. Banen bygges som tunnel og legger til rette for arealbruk rundt og i nærheten av stasjonene slik at økt transport kan skje kollektivt i stedet for med bil.

Selve byggingen av Fornebubanen bidrar til betydelige klimagassutslipp, både gjennom direkte anleggsvirksomhet og i forbindelse med materialer og innsatsstoffer som tilføres, og avfall og masser som fjernes fra anleggene. Fornebubanens klimabaseline har anslått de totale utslippene fra prosjektet til i størrelsesordenen 315 000 tonn CO₂-ekvivalenter uten tiltak.

Fornebubanen stiller strenge klimakrav i kontraktene, som vil bidra til reduserte direkte og indirekte utslipp sammenliknet med klimabaseline. Med noen få unntak benyttes Oslo kommunes standard krav til bygg og anlegg og transport. Det er stilt omfattende krav til både anleggsgjennomføring og klimagassregnskap. Kravene vil bidra til å redusere de totale klimautslippene fra byggingen av banen.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Andre utgifter vedr. miljø og samferdsel (MOS)

Ansvarsområde

Utgifter over kapitlet går til Oslo kommunes andel av Regionkontor Landbruk (RKL), medlemsavgift i Trygg trafikk og Kollektivforum v/Transportøkonomisk institutt. Bevilgingen dekker også utredninger, prosjekter og andre driftsutgifter i sektoren.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Foreslått bevilgning til RKL utgjør 2,9 mill., og skal gå til:

- Oslos andel av RKLs driftsbudsjett, forvaltning av nasjonalt utvalgte kulturlandskap i Nordmarka og Sørkedalen, videre arbeid med kystgeit-prosjektet, og skjøtsel i Sørkedalen.
- Kunnskapsformidling om kulturlandskap i Oslo, eksempelvis ved Ellingsrudelvas kulturmiljøer og på Søndre Aas gård.
- Etablering av fangdamfond til fysisk tilrettelegging av rensedammer i jordbruket, som skal hindre avrenning til nærmeste nedbørsfelt, og videre til fjorden. Tiltaket skal bidra til en renere Oslofjord.
- Tilskudd til private skogeiere for utprøving av lukkede hogstformer.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	3 702	3 702	3 702	3 702
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Andre utgifter MOS	-8	-24	-32	-32
Sum Vedtak forrige periode	-8	-24	-32	-32
Vedtak forrige periode	-8	-24	-32	-32
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	3 694	3 678	3 670	3 670
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	110	110	110	110
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	110	110	110	110
Justering for engangstiltak				
Rensing av avrenning og lukket hogst - Regionkontor landbruk	540	540	540	70
Sum Justering for engangstiltak	540	540	540	70
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon andre utgifter vedr. miljø og samferdsel	-12	-29	-29	-37
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-12	-29	-29	-37
Endringer	528	511	511	33
Ramme 2025-2028	4 332	4 299	4 291	3 813

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Andre utgifter MOS

Det er i tidligere vedtatt budsjett lagt inn generelt rammekutt.

Justering for engangstiltak

Rensing av avrenning og lukket hogst - Regionkontor landbruk

Gjennom Regionkontor Landbruk vil byrådet bidra med toppfinansiering av fangdammer som skal rense vann fra landbruket til Oslofjorden, støtte utprøving av lukket hogstform hos skogeiere samt øke kunnskapsformidling om kulturlandskap. Det foreslås å øke bevilgningen med 0,54 mill. til formålet.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon andre utgifter vedr. miljø og samferdsel

Det er innarbeidet et rammekutt på 12 000 kr i 2025 økende til 37 000 kr i 2028. Samlet rammekutt er 20 000 kr i 2025 økende til 69 000 kr i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	16	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	926	1 223	1 236
Overføringsutgifter	3 567	2 479	3 096
Sum Driftsutgifter	4 509	3 702	4 332
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	6	0	0
Refusjoner	-815	0	0
Sum Driftsinntekter	-809	0	0
Sum	3 701	3 702	4 332

Klimaprofil

Virksomheten har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Sykkelprosjektet (MOS)

Ansvarsområde

Bymiljøetaten har ansvaret for å følge opp Sykkelstrategien for 2015–2025 og Plan for sykkelveinettet i Oslo. Ansvaret innebærer å utvikle et finmasket sykkelveinett som er trygt og attraktivt. Plan for sykkelveinettet er utarbeidet av Statens vegvesen og Oslo kommune, og inkluderer både statlige og kommunale veier. Bymiljøetaten skal i tillegg være pådriver for å gjennomføre nye tiltak og ulike pilotprosjekter som bidrar til å fremme økt bruk av sykkel.

Bymiljøetaten har også ansvaret for aktiviteter og tiltak for gange i Oslo. De aller fleste samferdsels- og sykkelprosjekter bidrar også til bedre tilrettelegging for gående og økt trafikksikkerhet.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Hovedvekten av sykkelsatsingen består av å planlegge, bygge og oppgradere sykkelinfrastruktur, og å drifte sykkelveinettet med høy standard. Dette skal bidra til å gjøre Oslo til en god sykkelby året rundt. Byrådet vil videreføre sykkelsatsingen gjennom økonomiplanperioden. I byggingen av sykkelinfrastruktur skal prosjekter som bidrar til å tette huller og manglende forbindelser som bryter opp sammenhengende sykkelinfrastruktur, prioriteres.

Bymiljøetaten planlegger og bygger byens sykkelinfrastruktur. Investeringsprosjektene under kap. 761 spenner fra større prosjekter som pågår over flere år, til mindre strakstiltak som planlegges og gjennomføres løpende gjennom året. Det omfatter også mindre punkttiltak og etablering av sykkelstativer og sykkelparker. Av større prosjekter under gjennomføring er Etterstadsletta vest, Helgesensgate, Tøyenkrysset, Akersgata, Jernbanetorget, Sæterkrysset, Sinsenveien Storo/Lillo, Sandaker/Nycoveien og Skippergata fra Rådhusgata til Biskop Gunnerus gate. Investeringer på sykkel finansieres i hovedsak over Oslopakke 3 og byvekstavtalen.

Med stadig flere syklende øker også behovet for trygg og tilgjengelig sykkelparkering. Når flere velger el-sykler og større lastesykler, blir det også behov for andre typer sykkelparkering, både hjemme og i byen generelt. Byrådet jobber derfor med å styrke sykkelparkeringstilbudet i byen, både gjennom tiltak i offentlig rom og gjennom ulike støtteordninger.

Bymiljøetatens snarveisprosjekt har kartlagt ca. 700 snarveier. Behovet for oppgradering av snarveier er stort, og det vil oppgraderes flere snarveier.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Totalt antall km sykkelveinett i Oslo (kommunalt og statlig)	242	254	276	293
Vekst i sykkeltrafikken (sykkelindeks, basisår 2014=100)	177	150	156	151
Prosentandel av befolkningen som synes det er trygt å sykle i Oslo	28	0	31	0
Prosentandel av befolkningen som syns vedlikeholdet av sykkelveinettet er bra om sommeren	62	0	66	0
Prosentandel av befolkningen som syns vedlikeholdet av sykkelveinettet er bra om vinteren	18	0	16	0
Prosentandel av befolkningen som syns sykkelveinettet i Oslo har god standard	31	0	33	0

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	93 647	93 647	93 647	93 647
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Sykkelprosjektet	-457	-1 482	-2 148	-2 148
Økt satsing på trygg sykkelparkering	-2 500	-2 500	-2 500	-2 500
Sum Vedtak forrige periode	-2 957	-3 982	-4 648	-4 648
Vedtak forrige periode	-2 957	-3 982	-4 648	-4 648
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	90 690	89 665	88 999	88 999
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 891	2 891	2 891	2 891
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 891	2 891	2 891	2 891
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon sykkelprosjektet	-961	-2 403	-2 403	-3 038
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-961	-2 403	-2 403	-3 038
Endringer	-961	-2 403	-2 403	-3 038
Ramme 2025-2028	92 620	90 153	89 487	88 852

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Sykkelprosjektet

Generell rammeendring.

Økt satsing på trygg sykkelparkering

I forbindelse med budsjettet for 2023 ble det satt av 2,5 mill. årlig til et toårig prosjekt for økt satsing på trygg sykkelparkering. I tråd med vedtatt økonomiplan fases midlene ut fra 2025.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon sykkelprosjektet

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,961 mill. i 2025 økende til 3,038 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,418 mill. i 2025 økende til 5,186 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	28 751	30 561	32 022
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	103 575	73 866	71 862
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	186	193
Overføringsutgifter	21 229	8 980	9 267
Finansutgifter	16 766	0	0
Sum Driftsutgifter	170 321	113 593	113 344
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-26 112	-11 589	-12 041
Refusjoner	-21 598	-8 357	-8 683
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-16 740	0	0
Sum Driftsinntekter	-64 449	-19 946	-20 724
Sum	105 872	93 647	92 620

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
761	Sykkelprosjektet (MOS)	111013	Gang-, sykkelveier og sykkelparkering	972	14 643	64 159	65 138
761	Sykkelprosjektet (MOS)	115056	Gang- og sykkelveier, sykkelparkering	80 454	50 120	47 632	72 895
761	Sykkelprosjektet (MOS)	119037	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	205 275	173 916	167 951	151 789
761	Sykkelprosjektet (MOS)	122042	Gang og sykkelveier, sykkelparkering	267 049	273 320	309 258	410 178
Totalsum				553 750	511 999	589 000	700 000

Gang-, sykkelveier og sykkelparkering

Midlene benyttes til gang- og sykkelveier og sykkelparkering.

Gang- og sykkelveier, sykkelparkering

Midlene benyttes til gang- og sykkelveier og sykkelparkering.

Gang og sykkelveier, sykkelparkering

Midlene benyttes til gang- og sykkelveier og sykkelparkering.

Gang og sykkelveier, sykkelparkering

Midlene benyttes til gang- og sykkelveier og sykkelparkering.

Klimaprofil

Investering i ny og oppgradert sykkelinfrastruktur bidrar til å øke sykkelandelen og dermed redusere utslippene fra persontransport.

Tidligfaseplanlegging utført av etaten tilpasses mål om redusert biltrafikk og satsing på gange, sykkel og kollektivtrafikk. I 2020 ble det etablert et snarveisprosjekt for gående der målet er å gjøre det mer attraktivt å ferdes til fots. Prosjektet er videreført og vil fortsette også i 2025. Sykkelanlegg og sykkelparkering skal bygges og oppgraderes, det skal gjennomføres kampanjer for å få flere til å sykle. Det samarbeides også med andre aktører for å bidra til å nå målet om økt sykkelandel.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbale vedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Klimaetaten (MOS)

Ansvarsområde

Klimaetaten skal være en pådriver for å nå målet om at Oslo skal bli en klimarobust nullutslippsby. Klimaetaten har ansvar for oppfølging av Klimastrategi for Oslo 2020–2030 (sak 109/20) og forvaltning av ordningen Tilskudd til klima- og energitiltak, jf. kap. 770.

Klimaetaten skal være pådriver for og bidra til kraftfull klimaledelse og -styring i Oslo kommune. Etaten skal også koordinere kommunens arbeid med klimatilpasning, energi og sirkulær økonomi. Etaten skal også koordinere kommunens klimatilpasningsarbeid. Etaten skal være et sentralt fagmiljø i kommunen og skal samarbeide med befolkningen, næringslivet, kunnskapsmiljøer, organisasjoner og andre offentlige myndigheter for å utvikle gode klimaløsninger i Oslo. Etaten skal mobilisere til atferdsendring for å nå Oslos klimamål og bygge nettverk for gjennomføring av klimatiltak.

For å sikre at klimamålene blir nådd, utarbeider byrådet et årlig klimabudsjett for Oslo kommune, slik det også er gjort for 2024. Klimaetaten har ansvaret for det faglige grunnlaget for klimabudsjettet og skal være en rådgiver og pådriver i gjennomføringen av tiltakene. Klimaarbeidet og ansvaret for gjennomføring av tiltak er, gjennom klimabudsjettet, tydelig plassert i styringslinjen og hos dem som er ansvarlige for gjennomføring av tiltak i Oslo kommune. Klimabudsjettet inneholder tiltak som kommunale, statlige og private virksomheter er ansvarlige for å gjennomføre. Klimaetaten har en sentral rolle i å følge opp og videreutvikle klimabudsjettet som styringsverktøy, og i å utvikle nye styringsverktøy i klimapolitikken og klimaarbeidet til Oslo kommune.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Klimagassutslippet i Oslo har gått ned med 28 % i perioden 2009 – 2022, ifølge Miljødirektoratet, mens det samlede energiforbruket er redusert med 13 % siden 2009. “Klimabarometeret” som ligger på klimaoslo.no, gir gjennom indikatorer oppdatert utvikling på klimagassutslipp og energi.

For å nå kommunens mål om å redusere klimagassutslippene med 95 % innen 2030 må tiltak videreføres og styrkes, særlig på sektorene transport, avfall og anlegg. Oslos klimamål krever dessuten en energiforsyning som er tilpasset en by nesten uten utslipp. Dette fordrer tilgang på tilstrekkelig strøm og effekt, og det er nødvendig med energieffektivisering, mer lokal energiproduksjon og et mer fleksibelt energisystem.

Oslo har et mål om et betydelig lavere indirekte utslipp i 2030. Klimaetaten følger opp eksisterende tiltak og virkemidler som reduserer indirekte utslipp, samt identifiserer og fremmer nye tiltak. Klimaetaten arbeider videre med å identifisere og fremme tiltak og virkemidler som sikrer naturbasert klimatilpasning og styrking av naturlige karbonlagre og biomangfold.

Klimaetaten koordinerer nettverket Næring for klima med ca. 170 virksomheter. Nettverket bidrar blant annet med innspill til klimaarbeidet i Oslo. Gjennom den årlige Klimaundersøkelsen kartlegger Klimaetaten holdninger og vaner blant befolkning og næringsliv i Oslo og Akershus. Denne kunnskapen kan blant annet brukes til i arbeidet med virkemiddelutvikling. “Klimapilotene” besøker ungdomsskoler og videregående skoler. Klimaetaten samarbeider også internasjonalt på klimafeltet, blant annet for å øke den globale etterspørselen etter nullutslippsløsninger og drive frem teknologiutvikling.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Oslos Klimabudsjett
		Støtte befolkning, næringsliv og kommunale virksomheter i å identifisere og gjennomføre klima- og energitiltak
	Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Støtte befolkning, næringsliv og kommunale virksomheter i å identifisere og gjennomføre tiltak som reduserer indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger
	Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Støtte befolkning, næringsliv og kommunale virksomheter i å identifisere og gjennomføre tiltak som bidrar til klimatilpasning og naturlig karbonlagring

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	59 025	59 025	59 025	59 025
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Klimaetaten	-409	-1 279	-1 650	-1 650
Sum Vedtak forrige periode	-409	-1 279	-1 650	-1 650
Vedtak forrige periode	-409	-1 279	-1 650	-1 650
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	58 616	57 746	57 375	57 375
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 555	2 555	2 555	2 555
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 555	2 555	2 555	2 555
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-645	-645	-645	-645
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-645	-645	-645	-645
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Klimaetaten	-546	-1 365	-1 365	-1 725
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-546	-1 365	-1 365	-1 725
Spesifiserte rammeendringer				
Støtteordning for overvannstiltak	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	5 000	5 000	5 000	5 000
Endringer	3 809	2 990	2 990	2 630
Ramme 2025-2028	64 980	63 291	62 920	62 560

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Klimaetaten

Det er tidligere innarbeidet generell rammereduksjon med økning i planperioden.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Klimaetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,546 mill. i 2025 økende til 1,725 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,955 mill. i 2025 økende til 3,375 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Støtteordning for overvannstiltak

Som følge av klimaendringene er det sannsynlig at det fremover vil komme mer styrtregn. Da er det viktig å kunne håndtere og lede bort vannet på en god måte. Det er behov for overvannsløsninger som reduserer avrenning og heller bruker vann som ressurs. Byrådet foreslår derfor en tilskuddsordning til private grunneiere som etablerer gode overvannsløsninger slik at overvann infiltreres og fordroyes lokalt. Tilskuddet rettes mot boligeiere, borettslag og sameier i etablert bebyggelse i definerte områder der behovet er størst. Byrådet foreslår 5 mill. årlig til ordningen.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	44 459	47 324	48 940
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	22 374	10 712	10 035
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	3 618	3 932	9 085
Overføringsutgifter	9 650	3 286	3 391
Finansutgifter	0	0	0
Sum Driftsutgifter	80 100	65 254	71 451
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-6 612	-730	-758
Refusjoner	-8 866	-5 360	-5 569
Overføringsinntekter	-403	-139	-144
Sum Driftsinntekter	-15 881	-6 229	-6 471
Sum	64 219	59 025	64 980

Klimaprofil

Klimaetaten er en fagetat som utreder tiltak for utslippskutt og klimatilpasning i samarbeid med andre kommunale og private virksomheter. Etaten er en rådgiver og pådriver i gjennomføring av klimatiltak, og etaten sammenstiller klimarapporteringer og utarbeider fagunderlag til klimabudsjettet. I tillegg har Klimaetaten ansvar for utadrettet virksomhet i form av atferdsendring og kommunikasjonstiltak. Etatens budsjettforslag er i all hovedsak innrettet for å følge opp kommunens klimastrategi, gjennom å jobbe for reduserte klimagassutslipp i og utenfor Oslo kommune og gjøre byen mer klimarobust.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Miljø og samferdsel - selvfinansierende (MOS)

Sektoransvar

Vann- og avløpssektoren er avgjørende for helse og miljø og ivaretar noen av samfunnets mest kritiske funksjoner gjennom å levere nok og rent drikkevann til innbyggerne. Etaten skal bidra til en renere Oslofjord og håndtere avløpsvannet på en måte som er til minst mulig belastning for vassdragene og fjorden. Veas AS skal rense avløpsvann fra Asker, Bærum og deler av Oslo kommune slik at det er til minst mulig belastning for Oslofjorden.

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har ansvaret for å samle inn og håndtere husholdningsavfall i Oslo på en miljø- og kostnadseffektiv måte. Etaten er en viktig del av Oslo kommunes satsning på sirkulær økonomi og det grønne skiftet.

Brann- og redningsetaten fører tilsyn med ildsteder. Denne gebyrfinansierte virksomheten ble skilt ut på eget kapittel fra 2024.

Tilskudd til klima- og energiltak er ordninger som utbetales fra Klima- og energifondet. Det er Klimaetaten som har ansvar for forvaltning av ordningen. Fondets midler skal i henhold til vedtektene, brukes til å stimulere tiltak som reduserer klimagassutslippene og tiltak som gir redusert og/eller mer effektiv energibruk i Oslo.

Hovedtall for sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	2 656,3	2 699,5	2 695,8	2 676,6	2 655,2
Driftsinntekter	-4 408,3	-4 988,8	-5 619,9	-6 329,7	-6 357,7
Totalsum	-1 752,0	-2 289,4	-2 924,1	-3 653,1	-3 702,5

Byrådets ambisjoner for sektoren

Omtales under Miljø og samferdsel - miljø.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Se indikatorer under Klimabudsjettet			
	Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Se sektor MOS-miljø			
	Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Se sektor MOS-miljø			
		Se sektor MOS-miljø			
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Se sektor MOS-miljø			

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	-1 751 966	-1 751 966	-1 751 966	-1 751 966
Vedtak forrige periode				
Endring gebyrinntekter REG, økonomiplan 2022-2025	-15 384	-15 384	-15 384	-15 384
Endring gebyrinntekter REG, økonomiplan 2023-2026	-1 493	-6 680	-6 680	-6 680
Endring i gebyrinntekter REG, økonomiplan 2024-2027	12 698	13 801	9 722	9 722
Endring i gebyrinntekter REG, økonomiplan 2024-2027, Tilleggsinnstilling	-12 332	-12 418	-12 505	-12 505
Endring i strømpris	-30 000	-42 000	-47 000	-47 000
Endringer i gebyrinntekter, VAV	-647 193	-1 440 003	-2 391 196	-2 391 196
Oslofjordsatsing: Styrket innsats for å etablere mottakspunkter for septik fra fritidsbåter	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Overføring av feiing selvkost til eget kapittel	-78	-299	454	454
Prisjustering salg av VA til nabokommuner	-8 122	-17 421	-28 072	-28 072
Utredningsmidler - 65 % materialgjenvinning og avfallsforbrenning med karbonfangst	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Veas - Endrede kostnader	3 474	-4 530	16 785	16 785
Vedlikehold og utvikling av renseprosesser ved Bekkelaget renseanlegg	-2 100	5 700	5 700	5 700
Økte kostnader utover forventet prisstigning	-3 000	-5 000	-5 000	-5 000
Sum Vedtak forrige periode	-722 530	-1 543 234	-2 492 176	-2 492 176
Vedtak forrige periode	-722 530	-1 543 234	-2 492 176	-2 492 176

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	-2 474 496	-3 295 200	-4 244 142	-4 244 142
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	86 208	86 208	86 208	86 208
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	86 208	86 208	86 208	86 208
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring gebyrinntekter feiing	-1 372	-1 372	-1 372	-1 372
Endring gebyrinntekter REG	-26 856	-26 979	-27 103	-31 407
Endring gebyrinntekter VAV	127 838	294 648	540 071	516 393
Endring pensjon OPF	-13 144	-13 144	-13 144	-13 144
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	86 466	253 153	498 452	470 470
Spesifiserte rammeendringer				
Bortfall av leasingkostnad	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Effektivitetsuttak	-17 600	-17 600	-17 600	-17 600
Egenbetaling ved levering av bygg- og riveavfall på gjenvinningsstasjonene	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Endringer Veas langtidsbudsjett	-500	11 300	-14 570	-17 940
Forbedret avløpsrensing	3 550	3 550	3 550	3 550
Leie av midlertidig driftsstasjon	0	-4 500	-9 000	-9 000
Problemer forårsaket av lystgassbeholdere	7 000	7 000	7 000	0
Strøm - oppdaterte prisprognoser	26 000	38 000	43 000	43 000
Utredningsmidler fremtidens avfallssystem	11 000	11 000	11 000	0
Sum Spesifiserte rammeendringer	12 450	31 750	6 380	-14 990
Endringer	98 916	284 903	504 832	455 480
Ramme 2025-2028	-2 289 372	-2 924 089	-3 653 102	-3 702 454

Vedtak forrige periode

Endring gebyrinntekter REG, økonomiplan 2022-2025

Endrede gebyrinntekter i tråd med gebyrberegning for økonomiplan 2022-2025.

Endring gebyrinntekter REG, økonomiplan 2023-2026

Endrede gebyrinntekter i tråd med gebyrberegningen for økonomiplan 2023-2026.

Endring i gebyrinntekter REG, økonomiplan 2024-2027

Endrede gebyrinntekter i tråd med gebyrberegningen for økonomiplan 2024-2027.

Endring i gebyrinntekter REG, økonomiplan 2024-2027, Tilleggsinnstilling

Endringen skyldes oppdatert renovasjonsgebyr, sammenlignet med det som ble lagt frem i Sak 1/2024. Endringen i gebyrutvikling var på grunn av: 1) Økt kalkulatorisk rente ved beregning av kapitalkostnadene. Den kalkulatoriske renten økte fra 4,1 % i Sak 1 til 4,97 %. 2) Det ble hensyntatt en økt CO2-avgift på 22,7 mill. i 2024 som følge av foreslått endring i statsbudsjettet. 3) Utgifter ble redusert med 21 mill. som følge av for mye innarbeidet lønns- og prisjustering, og reduserte pensjonskostnader som ikke var hensyntatt i gebyrberegningen.

Endringer i gebyrinntekter, VAV

Tidligere endringer i gebyrinntekter.

Oslofjordsatsing: Styrket innsats for å etablere mottakspunkter for septik fra fritidsbåter

Byrådet varsler i Hammersborgerklæringen en forsterket innsats på en ren og tilgjengelig Oslofjord. I dette arbeidet inngår blant annet innføring av forbud mot tømming av septik fra fritidsbåter, samt å anlegge flere mottaksanlegg for slik septik i 2024.

For å sikre at et forbud kom på plass i 2024, ble en lokal forskrift sendt på høring i starten av året. Staten har fra 1. juli 2024 innført en nasjonal forskrift med forbud mot utslipp av kloakk fra fritidsbåter. Med et felles regelverk for alle kommunene langs Oslofjorden, er det ikke behov for et lokalt regelverk og denne prosessen er derfor avsluttet.

I budsjettet for 2024 ble det satt av 8 mill. til arbeidet med å etablere flere tømmestasjoner for båtseptik. Vann- og avløpsetaten har ansvaret for at det kommer på plass et nødvendig minimumstilbud av mottakskapasitet. Etaten har arbeidet med ulike løsninger for å forbedre kapasiteten i løpet av 2024, samtidig som det planlegges tiltak som ligger noe lenger frem i tid.

Overføring av feiing selvkost til eget kapittel

Fra 2024 er selvkost-regnskapet under BRE flyttet til eget budsjettkapittel. Dette er tekniske justeringer i tråd med vedtak i budsjett 2024.

Prisjustering salg av VA til nabokommuner

Salg av vann- og avløpstjenester til nabokommuner er prisjustert i tråd med forslag til vann- og avløpsgebyrer for Oslo.

Utredningsmidler - 65 % materialgjenvinning og avfallsforbrenning med karbonfangst

Utredningsmidler på 11 mill. ble kun bevilget for 2024 for å kunne nå statlige krav og kommunens målsettinger innen klima og miljø.

Et sentralt mål er å øke utsortering til materialgjenvinning til minst 65 prosent, og at avfallshåndteringen blir utslippsfri innen 2030, jf. «Utredning med tiltak for utslippsfri og ressurseffektiv avfallshåndtering i Oslo» utarbeidet av Renovasjons- og gjenvinningsetaten. Tiltakene foreslått i rapporten ivaretar nye og kommende lovpålagte krav (avfallsforskriftens nye kapittel 10a) de kommende årene. Det pågår et omfattende arbeid med å utarbeide beslutningsgrunnlag og utredninger tilknyttet målene og videre oppfølging av dette.

I slutten av 2022 ble rapporten «Muligheter for forbrenning av husholdningsavfall fra Oslo med karbonfangst» ferdigstilt. Det arbeides videre med oppfølging av anbefalingene. Disse prosjektene har potensiale for å gi betydelige reduksjoner i indirekte og direkte utslipp.

Veas - Endrede kostnader

VAVs budsjetterte driftstilskudd til Veas øker i 2025 ettersom kostnader til strøm og kjemikalier ikke reduseres like mye som gjeldende økonomiplan legger opp til. Merbehovet i 2027 skyldes de økte kapitalkostnadene for investeringer.

Vedlikehold og utvikling av renseprosesser ved Bekkelaget renseanlegg

Vann- og avløpsetaten (VAV) gjør et betydelig arbeid for å bidra til en god økologisk og kjemisk tilstand i Oslofjorden. Å øke rensegraden ved renseanleggene anses å være det viktigste tiltaket for å redusere Oslos bidrag til utslipp av nitrogen og fosfor til fjorden. Både Bekkelaget renseanlegg og Veas AS arbeider med å øke rensegraden.

En stor del av VAVs investeringsportefølje er viktig for å bedre tilstanden i fjorden. VAV har et kontinuerlig program for å redusere kloakklekkasjer og -tilførsel til vassdrag og arbeider for å redusere overløp til fjorden. Dette har en direkte effekt på kjemisk og økologisk tilstand i vassdrag og fjord.

Oslo kommune må søke Statsforvalteren om ny tillatelse etter forurensningsloven om utslipp av kommunalt avløpsvann. Gjennom Fagrådet for Indre Oslofjord arbeider VAV med å etablere et bedre kunnskapsgrunnlag om økosystemets tilstand og tålegrenser, som en forberedelse til søknaden om ny utslippstillatelse.

Økte kostnader utover forventet prisstigning

VAV registrerer økte kostnader ved fornyelse av rammeavtaler, både som følge av nye klimakrav og en prisøkning utover det normale på blant annet strøm, drivstoff, kjemikalier og asfaltering.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring gebyrinntekter feiing

Justeringer som følge av gebyrberegning.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Spesifiserte rammeendringer

Bortfall av leasingkostnad

Når Renovasjons- og gjenvinningsetaten eier alle renovasjonsbilene selv, bortfaller leasingkostnader for renovasjonsbiler.

Effektivitetsuttak

Rammekuttet dekkes primært ved reduserte kostnader til VAVs nye leielokaler på Bryn. Gevinsten ved den nye leieavtalen og reduksjon i tilhørende kostnader, er estimert til å utgjøre mellom 150 - 200 mill. over 10 år.

Egenbetaling ved levering av bygg- og riveavfall på gjenvinningsstasjonene

Gjenvinningsstasjonene finansieres primært gjennom renovasjonsgebyret. Innbyggere i Oslo kan levere inntil 3 m³ avfall fra egen husholdning 20 ganger per år uten å betale ekstra. I dag inkluderer dette også bygg- og rivingsavfall. Andre kommuner har innført betaling for denne typen avfall. Byrådet foreslår at bygg- og rivingsavfall ikke lenger ansees som ordinært husholdningsavfall, og at det blir innført egenbetaling for bygg- og rivingsavfall fra husholdninger. Dette forventes å gi 5 mill. i årlig økt inntekt fra gjenvinningsstasjonene.

Forbedret avløpsrensing

Det anses rasjonelt å både optimalisere effekten av eksisterende renseanlegg, og samtidig bygge opp kunnskap for å planlegge nødvendige investeringer for å møte de nye kravene i EUs reviderte avløpsdirektiv. Tiltaket gjelder arbeid med å optimalisere behandlingen i eksisterende renseanlegg, og kunnskapsoppbygging om rensing av miljøgifter, og tilgjengeliggjøring av ressursene i avløpsslammet. Tiltaket bidrar til å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden.

Leie av midlertidig driftsstasjon

Leiekontrakt til midlertidig driftsstasjon for VAV på Veitvet utløper.

Problemer forårsaket av lystgassbeholdere

Oslo har en økende problematikk tilknytning lystgassbeholdere. Lystgassbeholdere fører til skader og økte kostnader for produksjonsanleggene (3 mill.). I tillegg fører det til stans i fjernvarmeanlegg og tapte fjernvarmeinntekter (4 mill.).

Strøm - oppdaterte prisprognoser

Forslaget skal dekke høyere kostnader til strøm enn forutsatt i gjeldende økonomiplan for VAV. Tiltaket følger oppdatert prisprognose fra UKE (inkludert intern energioptimalisering).

Utredningsmidler fremtidens avfallssystem

Et sentralt mål for Renovasjons- og gjenvinningsetaten er å øke utsortering til materialgjenvinning til minst 65 %, og at avfallshåndteringen blir utslippsfri innen 2030, jf. «Utredning med tiltak for utslippsfri og ressurseffektiv avfallshåndtering i Oslo», oversendt Byrådsavdeling for miljø og samferdsel i november 2022. Tiltakene foreslått i rapporten ivaretar nye og kommende lovpålagte krav (avfallsforskriftens nye kapittel 10a) de kommende årene. Det pågår et omfattende arbeid med å utarbeide beslutningsgrunnlag og utredninger tilknyttet målene og videre oppfølging av dette.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Investeringsprosjekter	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)				
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Avlastning avløpsnett Kongsveien barnehage	51 600	0	0	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Ekebergskråningen	40 000	40 000	40 000	11 600
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Ekebergsetta - Brannfjellveien vest og Rørts vei vest	5 000	30 000	20 000	20 000
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Griniveien	18 300	0	0	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Holmenkollen Voksenåsen – overføringsledning	20 482	0	0	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Holmenkollen Voksenåsen – styrking/sikring vann	46 452	0	0	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Ljanselva-Prinsdalsbekken	100	50 000	63 394	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Miljøprosjekt Hoffselva Skøyen	25 000	25 000	30 000	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Miljøprosjekt Sollerud, Skogbrynet og Ombergveien	28 200	30 000	30 000	17 500
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Ny vannforsyning Oslo	5 388 302	3 117 100	2 027 100	756 870
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Oppgradere distribusjonsnett Storåsveien	15 000	20 000	20 000	24 800

		Økonomiplan			
Kapittel	Investeringsprosjekter	2025	2026	2027	2028
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Reduksjon overløp AK52 til Akerselva	7 911	0	0	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Rehabilitering av Voksenlia høydebasseng og ledningsanlegg	12 000	58 000	58 000	45 000
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Rehabilitering vannledninger i Pilestredet	36 000	27 000	20 500	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Sikre vannforsyning Fjellhus Breivoll	32 000	30 000	31 000	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Sikre vannforsyning Gulleråsveien	23 900	0	0	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Sikre vannforsyning Melkeveien	30 000	27 000	26 900	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Sikre vannforsyning og fornye vann- og avløpsledninger - Ankerveien	25 000	25 000	20 200	0
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Munkerudveien	30 000	30 000	30 000	30 000
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Nordseter terrasse	20 000	25 000	20 000	25 200
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Sikre vannforsyningen, red. forurensningen til vassdrag, fornye ledninger - Makrellbekken-Hoffselva	25 000	25 000	25 000	41 500
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Sikre vannforsyningen, redusere forurensning til vassdrag og fornye VA-ledninger - Dagaliveien	10 000	25 000	25 000	25 000
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	Sikre vannforsyningen, redusere forurensningen til fjorden og fornye VA-ledninger - Gabels gate	23 000	16 500	0	0

		Økonomiplan			
Kapittel	Investeringsprosjekter	2025	2026	2027	2028
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	VAV-Rehabiliteringsplan vann og avløp	600 000	600 000	610 000	610 000
620 - Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	VAV-Ufordelte prosjekter	498 100	419 100	405 200	386 500
	Sum Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	7 011 347	4 619 700	3 502 294	1 993 970
	Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)				
648 - Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	Produksjonsanleggene	39 500	30 000	30 000	0
648 - Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	REG-Diverse	84 700	16 000	16 000	16 000
648 - Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	Renovasjonsbiler	124 600	28 900	0	0
	Sum Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)	248 800	74 900	46 000	16 000
	Usikkerhetsavsetning investering MOSS				
660 - Usikkerhetsavsetning investering MOSS	Usikkerhetsavsetning investeringer MOS - selvkost	250 000	0	0	0
	Sum Usikkerhetsavsetning investering MOSS	250 000	0	0	0
	Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiling (MOS)				
651 - Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiling (MOS)	Utstyr, transportmidler, maskiner	2 475	1 600	1 600	0
	Sum Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiling (MOS)	2 475	1 600	1 600	0

Ekebergskråningen

Prosjektet er en del av det løpende arbeidet med å rehabilitere vann- og avløpsnettet i Oslo. Formålet er å sikre vannforsyningen, forebygge kjelleroversvømmelser og forurensning av vassdrag. I tillegg etableres en overvannsledning gjennom området for å klargjøre for fremtidig prosjekt på Ekebergsletta, som blant annet skal redusere forurensning til Alnaelva.

Tiltaket er noe forsinket bl.a. som følge av mer omfattende prosjektering og oppstart er forskjøvet. Det foreslås at budsjettet periodiseres etter ny fremdriftsplan.

Styringsrammen P50 er 168,6 mill.

Ekebergsletta - Brannfjellveien vest og Rørts vei vest

Tiltaket gjelder fornyelse av vann- og avløpsledninger i området, og er en del av et større område på Ekebergsletta som skal fornyes. Avløpsnettet separeres med spillvanns- og overvannsledninger, for å avlaste overløp til Alnaelva. Tiltaket sikrer drikkevannsforsyningen i området, og bidrar til å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden.

Det foreslås en styringsramme P50 på 105 mill. og en kostnadsramme P85 på 114,3 mill.

Griniveien

Det er behov for å utbedre vann- og avløpsledningene i Griniveien. Området er utsatt for vannlekkasjer og avløpsledningene er utette med sprekker og forskyvninger. Statens vegvesen har planlagt å etablere gang- og sykkelvei i samme vei. Det er planlagt å anlegge ny vannledning i tillegg til å separere avløpsledningen i en strekning på ca. 450 meter. Ved å utføre arbeidene samtidig, unngås det at gaten må graves opp flere ganger med den belastningen dette medfører for nærmiljøet. Styringsrammen P50 er 59,1 mill.

Holmenkollen Voksenåsen – overføringsledning

Tiltaket **Holmenkollen – områderehabilitering og Voksenlia overføringsledning** er delt i to separate prosjekter, som må sees i sammenheng. Det ene prosjektet er en ny overføringsledning fra Langlialedningen v/ Bogstad til området Holmenkollen-Voksenåsen. Styringsrammen P50 er 268 mill. Det andre prosjektet omfatter et nytt høydebasseng ved Tryvannstårnet med pumpestasjon og tre ledninger i Voksenkollveien, Ullveien/Thorleif Haugs vei og Tryvannsveien. Styringsrammen P50 er 188,6 mill.

Formålet med prosjektene er å sikre en tosidig vannforsyning til området og å styrke og sikre vannforsyningsnettets tilfredsstillende brannvannsdekning og akseptabelt driftstrykk for eksisterende bebyggelse og tilstrekkelig kapasitet til planlagt bebyggelse i området.

Anlegget ble satt i drift i august 2024, og behovet for midler i 2025 er knyttet til sluttoppgjør og avsluttende arbeider.

Holmenkollen Voksenåsen – styrking/sikring vann

Prosjektet ses i sammenheng med 119 013 Holmenkollen - Voksenlia overføringsledning. Styringsrammen P50 er 188,6 mill.

Behovet for midler i 2025 er knyttet til sluttoppgjør og avsluttende arbeider.

Ljanselva-Prinsdalsbekken

Prosjektet gjelder separering av ledningene for avløp og spillvann og fornyelse av vannledningene, og legging av rør uten åpen grøft. Formålet er å redusere risikoen for kjelleroversvømmelser fra det kommunale avløpsnettet og utslipp til Ljanselva. Styringsrammen P50 er 150,5 mill.

Deler av tiltaket gjennomgår en ny vurdering. Dette gjelder oppdimensjonering av avløpsledningen i skogsterrenget ved Berglyveien 34. Budsjettet for dette delprosjektet foreslås periodisert ut i økonomiplanen.

Miljøprosjekt Hoffselva Skøyen

Prosjektet skal utbedre ledningsnettet i området. I avløpsnettet i nedre del av Hoffselva er det flere overløp som fungerer som sikkerhetsventiler. Disse skal bidra til å unngå at avløpsvann kommer opp i kjellere og andre lavtliggende steder når nettet går fullt og forurensrer vassdragene ved mye nedbør. I tillegg er det behov for å rehabilitere og oppdimensjonere vannledninger, og transportkapasiteten nord-sør i området må økes.

Prosjektet har blitt forsinket på grunn av behovet for ytterligere grunnundersøkelser. Det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Styringsrammen P50 er 92 mill.

Miljøprosjekt Sollerud, Skogbrynet og Ombergveien

Prosjektet gjelder utbedring av ledningsnettet i området og utbedring av vann- og avløpsledninger med totalt 1,1 km grøfteanlegg. Det er flere brudd og tærehull på vannledningen. Dårlig brannvannsdekning medfører behov for å øke forsyningskapasiteten. Avløpsledningene må utbedres fordi de er i ferd med å korrodere bort. Det er mange sprekker og enkelte kollapser. De nye ledningene legges som separatsystem.

Det ble avdekket kvikkleire i området og det må derfor gjennomføres en omprosjektering. Dette medfører senere anleggsstart og det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Styringsrammen P50 er 115,7 mill.

Ny vannforsyning Oslo

Prosjekt Ny vannforsyning Oslo skal sikre byens innbyggere og næringsliv en fullgod reservevannforsyning. Fra Holsfjorden bygges det en 19 kilometer lang råvannstunnel til Huseby hvor det skal bygges et vannbehandlingsanlegg. Videre skal forbindelsen mellom Oslo øst og vest og mellom Oset og sentrum forsterkes og binde sammen rentvannstunnelen fra vannbehandlingsanlegget på Huseby med resten av stamnettet.

Prosjektet er per høsten 2024 om lag halvveis og i rute til at anlegget kan settes i ordinær drift innen 1. januar 2028. Aktiviteten i prosjektet vil i 2025 være høy, omtrent på samme nivå som i 2024, før denne avtar i 2026 og 2027. Det vil være full aktivitet gjennom hele året i arbeidet med vannbehandlingsanlegget, rentvannstunnelen og råvannstunnelen.

Styrings- og kostnadsrammen for prosjektet ble ved behandlingen av revidert budsjett 2024 justert i lys av faktisk lønns- og prisstigning i 2023, og er henholdsvis 26,567 og 30,217 mrd. Det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdrift. Det vises også til Veas notat 891/24 av 28. august 2024 til Finansutvalget hvor det ble orientert om at Vann- og avløpsetaten har bedt om at

store deler av usikkerhetsavsetningen i prosjektet blir frigitt. Byrådet vil ta stilling til saken og komme tilbake til bystyret i tilleggsinnstillingen med hvilke følger dette vil få for prosjekt.

Byrådet vil i forbindelse med budsjettet for 2026 komme tilbake til driftsfølgevirkninger for anlegget, herunder kostnader til test, prøvedrift og igangsetting.

Oppgradere distribusjonsnett Storåsveien

Tiltaket gjelder rehabilitering av vann- og avløpsnettet ved Storåsveien rett vest for Hauketo stasjon. Vannledningsnettet har høy sannsynlighet for brudd. Oppgraderingen vil også bidra til å redusere overløp/forurensing til Ljanselva, som har en dårlig miljøtilstand. Prosjektet er viktig for å sikre leveranse av hovedtjenester fra VAV. Styringsrammen P50 er 81,3 mill.

Det foreslås at tiltaket videreføres i 2028 i henhold til planlagt fremdrift.

Produksjonsanleggene

Prosjektet gjelder oppgraderinger ved utsorteringsanleggene, Romerike biogassanlegg og Haraldrud energigjenvinningsanlegg. HMS og brannsikring er prioriterte områder. Investeringsprosjektene skal sikre at anleggene har tilstrekkelig tilgjengelighet og regularitet.

Reduksjon overløp AK52 til Akerselva

Overløpspunktet AK52 har hyppige utslipp av avløpsvann til øvre del av Akerselva og bidrar til forringelse av vannkvaliteten i elva. Tiltaket omfatter blant annet at omtrent 1600 meter av avløpsnettet separeres med spillvanns- og overvannsledninger for å redusere risiko for at systemet går fullt og vann på slippes ut i elva. Tiltaket vil gi bedre vannkvalitet i Akerselva og i fjorden. Styringsrammen P50 er 97,9 mill.

REG-Diverse

Prosjektet omfatter utskifting av maskinpark og andre anleggsmidler til nullutslipp på gjenbruksstasjonene. Prosjektet omfatter også andre tiltak på gjenvinningsstasjonene, eiendommer, IKT- og digitaliseringstiltak.

Det foreslås videreføring av løpende prosjekt i 2028 på 16 mill. til diverse utstyr og nullutslippsmaskiner på gjenvinningsstasjonene.

Rehabilitering av Voksenlia høydebasseng og ledningsanlegg

Tiltaket gjelder sanering av eksisterende høydebasseng i Voksenlia, og erstatte det med et nytt basseng som tilfredsstiller gjeldende krav. Det nødvendige volumet er beregnet til 3000 m³ som er planlagt fordelt på to basseng. Formålet med tiltaket er å sikre en tilstrekkelig vannforsyning og brannvannsdekning, samt ha en sikkerhetsreserve i høydebassengets volum dersom det inntreffer en driftsstans.

Det foreslås en styringsramme P50 på 173 mill. og en kostnadsramme P85 på 187,5 mill.

Rehabilitering vannledninger i Pilestredet

Tiltaket gjelder rehabilitering av vannledninger i Pilestredet, i et nødvendig samarbeid mellom Sporveien og Vann- og avløpsetaten (VAV). Begge har behov for tiltak på samme strekning og begge vil i stor grad bli berørt av den andres arbeider. VAV har behov for å fornye ledningsnettet, styrke forsyningssikkerheten og øke brannvannskapasiteten i området. Tiltaket består i å rehabilitere vannledninger med høy bruddprognose.

Styringsrammen P50 er 92 mill.

Renovasjonsbiler

Prosjektet gjelder anskaffelse av renovasjonsbiler og utbedring av driftsstasjonene for avfallsinnsamlingen. Et tilstrekkelig antall renovasjonsbiler er helt nødvendig for å få gjennomført avfallsinnsamlingen. Det er i tillegg satt av midler til utfasing av fossile kjøretøy og maskiner.

Sikre vannforsyning Fjellhus Breivoll

Tiltaket skal sikre vannkvaliteten og kapasitet i vannledningsnettet ved å skille vann- og avløpskomponenter i kum. Eksisterende avløpsledninger må oppgraderes grunnet forurensning av vassdrag og kjelleroversvømmelser. Det er flere brudd på vannledningene. Styringsrammen P50 er 137 mill.

Det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Sikre vannforsyning Gulleråsveien

Eksisterende vannledninger har hatt flere brudd og det er identifisert tærehull. Området har dårlig brannvannsdekning. I 2023 ble prosjektets usikkerhetsavsetning frigitt slik at VAV disponerer kostnadsrammen P85 på 57,2 mill. til prosjektet.

Det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Sikre vannforsyning Melkeveien

Prosjektet gjelder utbedring av ledningsnettet i området og skal sikre vannforsyningen ved å erstatte vannledninger med små dimensjoner, eller som har hatt brudd. Vannkvaliteten skal sikres ved å separere vann- og avløpskomponenter i kum. Avløpsledninger skal fornyes og oppgraderes.

Tiltaket er noe forsinket bl.a. som følge av finansieringsavklaring, og oppstart er forskjøvet. Det foreslås at budsjettet periodiseres etter ny fremdriftsplan. Styringsrammen P50 er 114,9 mill.

Sikre vannforsyning og fornye vann- og avløpsledninger - Ankerveien

Prosjektet gjelder utbedring av ledningsnettet i området, og omfatter utbedring av vann- og avløpsledninger og anlegging av spillvannsledninger i området. Det er begrenset overføringskapasitet på vannledningsnettet i øst-vest retning. Dersom det oppstår svikt i dette området, vil alternative ledninger ikke ha nok kapasitet til å forsyne området med nok vann og nok trykk. Etaten planlegger derfor å anlegge vannledninger med økt kapasitet i tillegg til en ny spillvannsledning. Styringsrammen P50 er 80,7 mill.

Prosjekteringen har tatt lengre tid enn forventet som følge av nærliggende strømkabler, samt plassering av anlegget slik at det berører trafikken i minst mulig grad. Det ønskes å stenge veien minst mulig. Det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Munkerudveien

Området har behov for rehabilitering og styrking av kapasiteten på vann og avløpsledningene. Det er dårlig brannvannsdekning og vannledningene er utsatt for hyppige brudd og tærehull. Det er behov for å utbedre og øke kapasiteten på avløpsledningene samt separere ledningene. Styringsrammen P50 er 134,8 mill.

Det foreslås at tiltaket videreføres i 2028 og reperiodiseres.

Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Nordseter terrasse

Vannledningene i området er utsatt for hyppige brudd og tærehull. Videre er det dårlig brannvannsdekning. Avløpsledningene har ikke god nok kapasitet, og det er derfor nødvendig å separere ledningene. Styringsrammen P50 er 93,2 mill.

Det foreslås en reperiodisering av budsjettet.

Sikre vannforsyningen, red. forurensningen til vassdrag, fornye ledninger - Makrellbekken-Hoffselva

Makrellbekken og Holmendammen er utsatt for kloakkutslipp. Det er behov for tiltak for å redusere utslipp fra to overløp og styrke avløpsledningene. Tiltaket bidrar til å bedre miljøtilstanden i vassdrag og Oslofjorden. Vannledningene er også utsatt for brudd og har behov for oppdimensjonering. Styringsrammen P50 er 133 mill.

Det foreslås at tiltaket videreføres i 2028 og reperiodiseres.

Sikre vannforsyningen, redusere forurensning til vassdrag og fornye VA-ledninger - Dagaliveien

Vannledningene i området er utsatt for hyppige brudd og tærehull. Videre er det dårlig brannvannsdekning. Avløpsledningene har ikke god nok kapasitet og det er nødvendig å separere ledningene. Styringsrammen P50 er 103,2 mill.

Det bes om at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Sikre vannforsyningen, redusere forurensningen til fjorden og fornye VA-ledninger - Gabels gate

Ledningsnett mellom Bygdøy allé og Drammensveien er modent for rehabilitering. Det er registrert mange ledningsbrudd på vannledningene og det er kapasitetsproblemer på avløpsledningene som har medført flere kjelleroversvømmelser. Det skal derfor også legges en ny overvannsledning. Styringsrammen P50 er 56,0 mill. (P50).

Det bes om at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Usikkerhetsavsetning investeringer MOS - selvkost

Byrådet foreslår 250 mill. i 2025 til sentral risikoavsetning for investeringsprosjekter med kostnadsramme under 3 mrd. i sektoren.

Utstyr, transportmidler, maskiner

Investeringsprosjektet dekker etatens reinvesteringer i utstyr, kjøretøy m.m. som skal føres i selvkostregnskapet. Byrådet foreslår at budsjettet styrkes med 1,6 mill. i 2025, 2026 og 2027, mot tilsvarende årlig reduksjon på etatens bykassekapittel.

Estimert årlig behov på sikt utgjør om lag 1,2 mill. Det er etterslep ift. planlagt utskiftningstakt de første årene. Byrådet foreslår derfor å sikre at midler er tilgjengelig tidlig i planperioden og foreslår 2,475 mill. i 2025, 1,6 mill. i 2026 og 2027 og 0 i 2028.

VAV-Rehabiliteringsplan vann og avløp

Rehabiliteringsplan vann- og avløp består av en portefølje med en lang rekke prosjekter som handler om å rehabilitere vann- og avløpsrør innenfor beløp som etaten har fullmakt til. Rehabiliteringsplanen er en viktig del av verdiforvaltningen av kommunens vann- og avløpsledninger. VAV planlegger for å redusere forringelse og fornye så mye at det unngås at

ledningsnettene får en økt snittalder, eller at uønskete hendelser (utslipp og lekkasjer) øker i omfang. VAV har som mål å oppnå en levetid på ledningene på mer enn hundre år.

Rehabiliteringsporteføljen foreslås økt med 92 mill. i 2025. Økningen skyldes sterkt prisvekst på anleggsutførelse og materiell. Noen av prosjektene har hatt behov for endret metode på deler av strekket. Det å skifte metode fra f.eks. utblokking til graving er fordyrende. Innføring av vannstrømpe som en av standardmetodene har vist seg å være mer kompleks enn antatt, og Vann- og avløpsetaten trenger både 2024 og 2025 til å teste metoden videre.

VAV-Ufordelte prosjekter

Ufordelt prosjekt er et løpende samleprosjekt som omfatter tiltak innenfor områdene byutvikling, vann i by, vann, avløp og verktøy. Disse prosjektene er avgjørende for at vann over og under bakken kan behandles på en trygg, grønn og smart måte til beste for byens innbyggere. Det foreslås å øke prosjektet med 34 mill. i 2025. Dette inkluderer også midler til utskifting av maskinparken til utslippsfrie tunge biler og maskiner, samt opprusting av Helsfyr driftsstasjon.

Tilskuddsmidler

Sektorens samlede tilskuddsmidler (beløp i 1000 kr)

Kap. nr.	Tilskuddet gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Byrådets forslag i Sak1/2025	Sum 2023-Sak 1/2025
648	Tilskudd kjøp av tøybleier	230	230	230	690

Det utbetales i tillegg tilskuddsmidler fra kap. 770 Tilskudd til klima- og energiltak. Tilskuddene utbetales etter søknad.

Verbalvedtak

Det foreslås følgende verbalvedtak:

"S1/2025 Klima- og energifondet

Det kan i 2025 gis tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 150 mill. over ordningen Tilskudd til klima- og energiltak."

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Beregningsgrunnlag for gebyrer

Selvkostprinsippet

I enkelte særlover står det at bystyret skal fastsette kommunale avgifter og takster. I de senere år har bystyret delegert til byrådet å fastsette takster, herunder å gjennomføre detaljutleggingen av takstene på undertakstgrupper mv. for takster som ikke er fastsatt direkte av bystyret. Slik delegering ble senest vedtatt i bystyresak 37/08 (generelt verbalvedtak). Gebyrer for vann og avløp, renovasjon og tilsyn med ildsted er regulert i egne lover og forskrifter, basert på en forutsetning om at disse skal beregnes etter selvkostprinsippet.

Generelt

Vann- og avløpsetaten, Renovasjons- og gjenvinningsetaten og Brann- og redningsetatens tilsyn med ildsted må følge forskrift om beregning av samlet selvkost for kommunale og fylkeskommunale gebyrer (selvkostforskriften). Dette betyr at gebyret som Oslos innbyggere betaler, ikke skal overstige kommunens nødvendige kostnader. Selvkost er den totale kostnaden en kommune eller selskap påføres ved å produsere en bestemt vare eller tjeneste.

Gebyrberegningsgrunnlaget er kommunens antatte direkte og indirekte kostnader knyttet til drifts-, vedlikeholds- og kapitalkostnader for de nærmeste tre til fem årene. Før kommunen gjør vedtak om gebyrenes størrelse, skal det foreligge et overslag over gebyrberegningsgrunnlaget. Det skal også foreligge et overslag over hvilke beløp gebyrene antas å innbringe.

Selvkostforskriften legger nærmere føringer for hvordan selvkosten/gebyret skal beregnes: Kapitalkostnadene skal beregnes ut fra beregnete rentekostnader og avskrivningene på investeringene. Kapitalkostnadene skal fordeles over den tiden investeringene forventes å være i bruk.

Rentekostnadene beregnes ut fra renteberegningsgrunnlaget, som er den gjennomsnittlige restverdien på de varige driftsmidlene. Det skal benyttes en kalkylerente som er 5-årig swap-rente tillagt 0,5 prosentpoeng når en beregner rentekostnadene.

I vedtatt økonomiplan 2024-2027 er det brukt en rente på 4,97 %. Når vi nå skal beregne den kalkulatoriske rentekostnaden for økonomiplanen 2025-2028, er den 5-årige swap-renten satt til 3,92 %, tillagt 0,5 prosentpoeng. Da utgjør renten 4,42 %.

Etter selvkostmetoden skal det legges til grunn en beregnet kapitalkostnad (kalkulatoriske avskrivninger og kalkulatoriske renter) på all den kapital som anvendes, uavhengig av hvordan den er finansiert (gjeld eller egenkapital). Et eventuelt overskudd eller underskudd etter selvkost avregnes mot de bundne selvkostfondene for henholdsvis vann og avløp, renovasjon og feiing. Etter de statlige retningslinjene for selvkost skal gebyrinntektene justeres slik at et positivt selvkostresultat (overskudd) som hovedregel tilbakeføres til brukerne av selvkosttjenesten innen fem år. Tilsvarende dekkes et underskudd som hovedregel inn senest innen fem år. Selvkostfondene skal således ikke brukes for å finansiere investeringer. Nye investeringer tas med i avskrivningsgrunnlaget fra og med året etter at anlegget er ferdigstilt. Det fremgår av retningslinjene for beregning av selvkost at selvkostprinsippet tar hensyn til tidsriktighet – dvs. at brukerne skal kun betale for tjenester de selv har nytte av, og dagens brukere skal ikke subsidiere bruken til andre generasjoner.

Alle beløp i oversiktene over beregningsgrunnlag er angitt i faste 2025-kroner.

Vann- og avløp

Tabell. Beregningsgrunnlag for vann- og avløpsgebyr, Økonomiplan 2025-2028

	2025	2026	2027	2028
A) Direkte driftsutgifter*	1 122 722	1 123 756	1 119 254	1 119 252
B) Henførbare indirekte driftsutgifter	213 457	206 358	195 262	186 578
C) Kalkulatoriske rentekostnader	1 638 588	1 868 221	2 019 556	2 099 646
D) Kalkulatoriske avskrivninger	668 420	709 422	745 818	1 424 293
E) Andre inntekter	151 136	160 435	171 086	171 086
F) Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	3 492 051	3 747 322	3 908 804	4 658 683
G) Gebyrintekter	3 376 531	4 002 531	4 728 301	4 751 979
H) Årets finansielle resultat (G-F)	-115 520	255 209	819 497	93 296
I) Avsetning til selvkostfond og dekning av fremførbart underskudd	-115 520	255 209	819 497	93 296
J) Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd				
K) Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	0	0	0	0
L) Saldo selvkostfond per 1.1	-861 063	-1 017 195	-801 306	884
M) Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-40 612	-39 320	-17 307	2 101
N) Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+I-J)	-1 017 195	-801 306	884	96 281
O) Nøkkeltall:				
P) Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	97	107	121	102
Q) Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	100	100	100	100
* Eksklusive driftsutgifter VEAS (art 13750)				

Forslaget til økonomiplan 2025-2028 innebærer at vann- og avløpsgebyrene samlet økes med 17,75% i 2025, økes med 18,05% i 2026, økes med 17,65% i 2027 og økes med 0,00% i 2028.

Det innebærer følgende for vann- og avløpsgebyrer i 2025:

- Vanngebyret økes med 29,53%
- Avløpsgebyret økes med 5,98%
- Tilknytningsgebyr vann økes med 29,53%
- Tilknytningsgebyr avløp økes med 5,98%
- Abonnements- og vannmålergebyret økes med 3,9%
- Gebyr for tømning av slam og mindre avløpsanlegg prisjusteres med kommunal deflator 3,9%. Sats pr m3 i 2025 settes til kr. 602 pr. m3 eks. mva.

Tabell. Vann- og avløpsgebyret vil for en bolig på hhv. 87 m2 og 120 m2 ha følgende utvikling eks. mva i faste 2025 kroner

	2024	2025	2026	2027	2028
87 m2	6 133	7 222	8 525	10 030	10 030
120 m2	8 459	9 961	11 759	13 834	13 834

Tabell. Fondsutvikling

	IB selvkostfond	Avsetning til (+) eller bruk av fond (-)	UB selvkostfond
2025	-861 063	-156 132	-1 017 195
2026	-994 254	192 948	-801 306
2027	-801 306	802 190	884
2028	884	95 397	96 281

Selvkostfondet ventes å ha en negativ beholdning på ca. 861 mill. ved inngangen til 2025 og en positiv beholdning på ca. 96,3 mill. ved utgangen av 2028.

Tabell. Gebyroversikt ulike vann- og avløpsgebyrer i 2025 eks. mva.

Gebyr i kr	2024	2025	Økning i %
Vanngebyr - m³	25,08	32,48	29,53
Avløpsgebyr - m³	25,08	26,58	5,98
Sum	50,16	59,06	17,75
Abonnementsgebyr - pr år	448	465	3,9
Vannmålergebyr - pr. år i kr			
Vannmålerdimensjon i mm			
Vannmålergebyr 13 mm - pr. år	1 497	1 555	3,9
Vannmålergebyr 20 mm - pr. år	2 302	2 392	3,9
Vannmålergebyr 25 mm - pr. år	2 875	2 987	3,9
Vannmålergebyr 30 mm - pr. år	3 451	3 586	3,9
Vannmålergebyr 40 mm - pr. år	4 604	4 784	3,9
Vannmålergebyr 50 mm - pr. år	5 757	5 982	3,9
Vannmålergebyr 65 mm - pr. år	7 489	7 781	3,9
Vannmålergebyr 75 mm - pr. år	8 641	8 978	3,9
Vannmålergebyr 80 mm - pr. år	9 213	9 572	3,9
Vannmålergebyr 100 mm - pr. år	11 523	11 972	3,9
Vannmålergebyr 150 mm - pr. år	17 281	17 955	3,9
Vannmålergebyr 200 mm - pr. år	23 041	23 940	3,9
Vannmålergebyr 250 mm - pr. år	28 800	29 923	3,9
Tilknytningsgebyr			
Tilknytningsgebyr - vann - m²	110,61	143,27	29,53

Gebyr i kr	2024	2025	Økning i %
Tilknytningsgebyr - avløp - m²	110,61	117,22	5,98
Gebyr for tømming av mindre avløpsanlegg			
Sats pr. m3	579	602	3,9
Inntil 3 m3	1 736	1 804	3,9
Inntil 4 m3	2 315	2 405	3,9
Inntil 5 m3	2 894	3 007	3,9
Inntil 6 m3	3 472	3 607	3,9
Inntil 7 m3	4 051	4 209	3,9
Inntil 8 m3	4 630	4 811	3,9
Over 8 m3		Pr m3	

Gebyr for tømming av slam og avløpsvann fra mindre avløpsanlegg

Bystyret har vedtatt forskrift om tømming av slam og avløpsvann fra mindre avløpsanlegg i Oslo kommune. Bystyret behandlet saken i møte 05.09.2018, sak 249. Vedtaket betyr at Oslo kommune innførte kommunal tømmeordning av avløpsslam fra og med 01.01.2020. Anleggseierne skal betale et tømmegebyr som finansierer tjenesten (selvkost). Satsene for tømmegebyret skal fastsettes årlig av bystyret.

Satsene for tømmegebyret for 2025 prisjusteres fra 2024-nivå med satsen for kommunal deflator for 2025, som er på 3,9%. Tømmegebyret for 2025 settes til 602 kroner pr. m3.

Renovasjon

Tabell. Beregningsgrunnlag for renovasjonsgebyr, Økonomiplan 2025-2028

		2025	2026	2027	2028
A	Direkte driftsutgifter	1 160 914	1 160 914	1 160 914	1 146 914
B	Henførbare indirekte driftsutgifter	2 194	2 194	2 194	2 194
C	Kalkulatoriske rentekostnader	68 205	67 890	63 191	57 103
D	Kalkulatoriske avskrivninger	173 104	164 844	168 699	168 764
E	Andre inntekter	162 815	162 815	162 815	166 815
F	Gebyrgrunnlag (A+B+C+D-E)	1 241 602	1 233 027	1 232 183	1 208 160
G	Gebyrinntekter	1 268 416	1 272 689	1 276 979	1 281 283
H	Årets finansielle resultat (G-F)	26 814	39 663	44 796	73 123
I	Avsetning til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	26 814	39 663	44 796	73 123
J	Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	0	0	0	0
K	Kontrollsum (subsidiert) (H-I+J)	0	0	0	0
L	Saldo selvkostfond per 1.1	-71 980	-47 756	-9 327	36 047
M	Alternativkostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-2 589	-1 234	578	3 209

		2025	2026	2027	2028
N	Saldo selvkostfond per 31.12 (L+M+I-J)	-47 756	-9 327	36 047	112 378
O	Nøkkeltall:	0	0	0	0
P	Årets finansielle dekningsgrad i % (G/F)*100	1,02	1,03	1,04	1,06
Q	Årets selvkostgrad i % (G/(F+I-J))*100	1	1	1	1
	Gebyrendring				
		2025	2026	2027	2028
	Gebyrgrunnlag pr innbygger	1 715	1 691	1 681	1 640
	Gebyrsatsendring (Deler av G)	0,04	0	0	0
	Endring i tømmevolum (Inngår i G)	0,003	0,003	0,003	0,003

Fondsutvikling:

År	IB selvkostfond	Avsetning til (+) eller bruk av fond (-)	UB selvkostfond
2025	-71 980	24 225	-47 756
2026	-47 756	38 428	-9 327
2027	-9 327	45 374	36 047
2028	36 047	76 332	112 378

Pris for 140 l beholder blir 5 359 kroner i 2025, en økning på 206 kroner.

Forslaget til budsjett for økonomiplan 2025-2028 innebærer at gebyrsatsene øker med 4 % i 2025, og holdes deretter stabilt med unntak av prisjustering i planperioden.

KOSTRA benytter sammenlikning med gebyret for en 140 liters avfallsbeholder for en husstand. Dette er ikke representativt for en gjennomsnittlig Osloboer. De fleste i Oslo bor i sameier og borettslag, med fellesløsninger for avfallsinnhentingen (beholdere, brønner eller avfallssug). Disse fellesløsningene har ulike priser avhengig av borettslaget/sameiets størrelse og fordeles videre på boenhetene. Gjennomsnittsgebyret for en innbygger i Oslo gir et bedre bilde av kostnaden, og presenteres derfor også. Kostnaden tilsvarer de samlede gebyrinntektene delt på antall innbyggere i Oslo.

Tilsyn med ildsted

Tilsyn- og feiing av fyringsanlegg fullfinansieres gjennom innkreving av tilsyns- og feiegebyr. For denne posten føres det selvkostregnskap, og boligtilsyn gjennomføres basert på risiko. Ved tilsyn avdekkes eventuelt behov for feiing. Feiegebyret utstedes i etterkant av utført feiing, dette for å motivere innbyggerne til å fyre korrekt, bruke tørt brensel og sørge for god trekk ved fyring.

Som følge av lønns- og prisjustering samt endringer i rentesats er beregningsgrunnlaget for tilsynsgebyr for ildsted endret. Det tas forbehold om at det kan komme justeringer til tilleggsinnstillingen.

	Beregningsgrunnlag for tilsynsgebyr	2025	2026	2027	2028
A	Direkte driftsutgifter	30 164	30 639	31 133	34 220
B	Henførbare direkte driftsutgifter	2 160	2 153	2 142	2 227
C	Kalkulatorisk rentekostnader	160	163	163	162
D	Kalkulatorisk nedskrivninger	680	707	735	765
E	Andre inntekter og kostnader	-1 014	-2 014	-2 014	-2 014
F	Gebyrgrunnlag (A+B+C+D+E)	32 150	31 648	32 159	35 360
G	Gebyrinntekt	36 230	35 950	35 708	35 360
H	Årets finansielle resultat (G-F)	4 080	4 302	3 549	-
I	Avsetninger til selvkostfond og dekning av fremført underskudd	4 080	4 302	3 549	-
J	Bruk av selvkostfond og fremføring av underskudd	-	-	-	-
K	Kontrollsum (subsidering) (H-I+J)	-	-	-	-
L	Saldo selvkostfond pr. 1.1 i rapporteringsår	-10 859	-7 319	-3 381	-
M	Alternativ kostnad ved bundet kapital på selvkostfond eller fremføring av underskudd	-540	-364	-168	-
N	Saldo selvkostfond per 31.12 i rapporteringsår (L+M-J)	-7 319	-3 381	-	-
P	Årets finansielle dekningsgrad i & (G/F)*100	113 %	114 %	111 %	100 %
Q	Årets selvkostgrad (G/(F+I-J))*100	100 %	100 %	100 %	100 %

Fondsutvikling:

År	Inngående beholdning	Avsetning til (+) eller bruk av fond (-)	Utgående beholdning
2025	-10 859	3 540	-7 319
2026	-7 319	3 938	-3 381
2027	-3 381	3 381	0
2028	0	0	0

Basert på tabellen over blir tilsynsgebyret som følger:

	2025	2026	2027	2028
Tilsynsgebyr per ildsted	272	272	272	272

For 2025 opprettholdes tilsynsgebyret på 272 eks mva, og gebyr for utført feiling ved behov på 1000 eks mva for den første skorsteinen, og 750 eks mva. for de påfølgende.

Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)

Ansvarsområde

Vann- og avløpsetatens kjernevirksomhet er å dekke innbyggernes og næringslivets behov for trygt drikkevann og håndtere avløpsvannet på en måte som er til minst mulig belastning for publikum og det ytre miljøet. Vann- og avløpsetaten forvalter samfunnskritisk infrastruktur til en verdi av over 120 mrd. og betjener daglig ca. 700 000 innbyggere. Etatens virksomhet finansieres av vann- og avløpsgebyrene etter prinsippet om selvkostdekning.

Etaten har ansvar for drift og vedlikehold av Oset og Skullerud vannbehandlingsanlegg, Langlia og Alnsjøen beredskapsanlegg, samt 1 550 km vannledningsnett, 15 høydebassenger, 24 pumpestasjoner og 39 damanlegg i Marka. Videre driftes og vedlikeholdes transportsystemet for avløp med ca. 2 350 km avløpsledninger, 11 fordrøyningsbassenger og om lag 70 pumpestasjoner.

Bekkelaget renseanlegg tar imot og behandler avløpsvann fra Oslos østlige bydeler og fra deler av Nittedal og Oppegård kommuner. Vestfjorden avløpsselskap (Veas AS) eies i fellesskap av kommunene Asker (8 %), Bærum (21,5 %) og Oslo (70,5 %). Veas tar imot og behandler avløpsvann fra vestlige bydeler, i tillegg til Asker, Bærum og Nesodden. Utgiftene til Oslos andel av Veas dekkes over Vann- og avløpsetatens budsjett.

Vann- og avløpsetaten er en viktig aktør også når det gjelder overvannshåndtering og gjenåpning av bekker og elver. Dette er særlig aktuelt i de store byutviklingsprosjektene. Etaten arbeider i tillegg for økt energiutnyttelse innenfor vann- og avløpssystemet. Ved Bekkelaget renseanlegg produseres biogass som brukes som drivstoff, primært i tyngre kjøretøy.

Vann- og avløpstjenester er en lovpålagt oppgave. Lovgrunnlaget for etatens myndighetsutøvelse er vannressursloven, drikkevannsforskriften, vannforvaltningsforskriften, forurensningsloven og dens forskrift, sikkerhetsloven, plan- og bygningsloven, damforskriften og lov om kommunale vass- og avløpsanlegg.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

God kvalitet og kapasitet i vannforsyning og avløpshåndtering er en av de mest grunnleggende tjenestene for befolkning og næringsliv. Derfor prioriteres betydelige ressurser til dette området i økonomiplanperioden.

I en normalsituasjon har Oslo tilstrekkelig med vann av god kvalitet. Men vannforsyningen er sårbar og har mangler. Tørkeår, alvorlige tekniske feil, naturhendelser eller villete uønskede handlinger kan sette byen og dens innbyggere i en svært alvorlig situasjon. Å få på plass en ny vannforsyning til Oslo er derfor et av de viktigste tiltakene for en velfungerende og trygg by.

Miljøtilstanden i Oslofjorden er ikke god. Rensing av avløpsvannet er et av Oslos viktigste bidrag til å løse denne utfordringen. Klimaendringer, byutvikling, fortetting av flater og befolkningsvekst gir samtidig økte utfordringer for avløpssystemene. Kapasiteten ved Bekkelaget renseanlegg kan derfor være nådd om ca. 10 år. Samtidig forventes det at EUs reviderte avløpsdirektiv med skjerpede utslippskrav blir innført i norsk rett. Å håndtere disse utfordringene blir sentralt og det er satt i gang utredninger for å se hvordan kapasiteten kan økes.

Oslo har et ledningsnett med høy gjennomsnittsalder og som er av varierende kvalitet. Å redusere vedlikeholdsetterslepet for de ulike delene av vannforsyningen er derfor en viktig oppgave i perioden, blant annet for å redusere andelen vanntap. Å finne mer kostnadseffektive anleggsmetoder for rehabilitering av vannrør vil være avgjørende for å opprettholde fornyelsen innenfor dagens budsjetttrammer.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall henvendelser via selvbetjeningsløsninger	1 241	1 344	1 199	1 205
Mengde produsert oppgradert biogass i Nm3	1 939 607	2 189 486	2 232 622	2 106 892
Vannproduksjon målt i mill. m3 per år	92,6	97,0	83,3	89,0
Antall akutte ledningsreparasjoner på drikkevannsnettet	180	162	175	231
Behandlet avløpsvann, mill. m3 per år på renseanleggene	130,6	110,9	103,2	124,1
Antall kjelleroversvømmelser pga. kloakkstopp	69	38	51	35
Antall kjelleroversvømmelser ifm. nedbør	33	1	10	48

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Oslos klimabudsjett
	Oslofjorden og naturen er tatt vare på og naturen har fått mer plass i byen	Redusere utslipp av nitrogen, fosfor, organisk materiale og miljøgifter i Oslofjorden
		Sikre effektiv oppfølging av kravene til miljøstyring i anleggsgjennomføring for å unngå miljøhendelser
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	Oslo har trygge kommunale tjenester og effektiv innsats ved uønskede hendelser	Avløpssystemet har en tilstand og kapasitet som også håndterer nedbør innenfor akseptabel risiko

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	-1 559 220	-1 559 220	-1 559 220	-1 559 220
Vedtak forrige periode				
Endring i strømpris	-30 000	-42 000	-47 000	-47 000
Endringer i gebyrinntekter, VAV	-647 193	-1 440 003	-2 391 196	-2 391 196
Oslofjordsatsing: Styrket innsats for å etablere mottakspunkter for septik fra fritidsbåter	-8 000	-8 000	-8 000	-8 000
Prisjustering salg av VA til nabokommuner	-8 122	-17 421	-28 072	-28 072
Veas - Endrede kostnader	3 474	-4 530	16 785	16 785

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Vedlikehold og utvikling av renseprosesser ved Bekkelaget renseanlegg	-2 100	5 700	5 700	5 700
Økte kostnader utover forventet prisstigning	-3 000	-5 000	-5 000	-5 000
Sum Vedtak forrige periode	-694 941	-1 511 254	-2 456 783	-2 456 783
Vedtak forrige periode	-694 941	-1 511 254	-2 456 783	-2 456 783
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	-2 254 161	-3 070 474	-4 016 003	-4 016 003
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	46 149	46 149	46 149	46 149
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	46 149	46 149	46 149	46 149
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring gebyrinntekter VAV	127 838	294 648	540 071	516 393
Endring pensjon OPF	-7 250	-7 250	-7 250	-7 250
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	120 588	287 398	532 821	509 143
Spesifiserte rammeendringer				
Effektivitetsuttak	-17 600	-17 600	-17 600	-17 600
Endringer Veas langtidsbudsjett	-500	11 300	-14 570	-17 940
Forbedret avløpsrensing	3 550	3 550	3 550	3 550
Leie av midlertidig driftsstasjon	0	-4 500	-9 000	-9 000
Strøm - oppdaterte prisprognoser	26 000	38 000	43 000	43 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	11 450	30 750	5 380	2 010
Endringer	132 038	318 148	538 201	511 153
Ramme 2025-2028	-2 075 974	-2 706 177	-3 431 653	-3 458 701

Vedtak forrige periode

Endringer i gebyrinntekter, VAV

Tidligere endringer i gebyrinntekter.

Oslofjordsatsing: Styrket innsats for å etablere mottakspunkter for septik fra fritidsbåter

Byrådet varsler i Hammersborgerklæringen en forsterket innsats på en ren og tilgjengelig Oslofjord. I dette arbeidet inngår blant annet innføring av forbud mot tømning av septik fra fritidsbåter, samt å anlegge flere mottaksanlegg for slik septik i 2024.

For å sikre at et forbud kom på plass i 2024, ble en lokal forskrift sendt på høring i starten av året. Staten har fra 1. juli 2024 innført en nasjonal forskrift med forbud mot utslipp av kloakk fra fritidsbåter. Med et felles regelverk for alle kommunene langs Oslofjorden, er det ikke behov for et lokalt regelverk og denne prosessen er derfor avsluttet.

I budsjettet for 2024 ble det satt av 8 mill. til arbeidet med å etablere flere tømmestasjoner for båtseptik. Vann- og avløpsetaten har ansvaret for at det kommer på plass et nødvendig minimumstilbud av mottakskapasitet. Etaten har arbeidet med ulike løsninger for å forbedre kapasiteten i løpet av 2024, samtidig som det planlegges tiltak som ligger noe lenger frem i tid.

Prisjustering salg av VA til nabokommuner

Salg av vann- og avløpstjenester til nabokommuner er prisjustert i tråd med forslag til vann- og avløpsgebyrer for Oslo.

Veas - Endrede kostnader

VAVs budsjetterte driftstilskudd til Veas øker i 2025 ettersom kostnader til strøm og kjemikalier ikke reduseres like mye som gjeldende økonomiplan legger opp til. Merbehovet i 2027 skyldes de økte kapitalkostnadene for investeringer.

Vedlikehold og utvikling av renseprosesser ved Bekkelaget renseanlegg

Vann- og avløpsetaten (VAV) gjør et betydelig arbeid for å bidra til en god økologisk og kjemisk tilstand i Oslofjorden. Å øke rensegraden ved renseanleggene anses å være det viktigste tiltaket for å redusere Oslos bidrag til utslipp av nitrogen og fosfor til fjorden. Både Bekkelaget renseanlegg og Veas AS arbeider med å øke rensegraden.

En stor del av VAVs investeringsportefølje er viktig for å bedre tilstanden i fjorden. VAV har et kontinuerlig program for å redusere kloakklekkasjer og -tilførsel til vassdrag og arbeider for å redusere overløp til fjorden. Dette har en direkte effekt på kjemisk og økologisk tilstand i vassdrag og fjord.

Oslo kommune må søke Statsforvalteren om ny tillatelse etter forurensningsloven om utslipp av kommunalt avløpsvann. Gjennom Fagrådet for Indre Oslofjord arbeider VAV med å etablere et bedre kunnskapsgrunnlag om økosystemets tilstand og tålegrenser, som en forberedelse til søknaden om ny utslippstillatelse.

Økte kostnader utover forventet prisstigning

VAV registrerer økte kostnader ved fornyelse av rammeavtaler, både som følge av nye klimakrav og en prisøkning utover det normale på blant annet strøm, drivstoff, kjemikalier og asfaltering.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Spesifiserte rammeendringer

Effektivitetsuttak

Rammekuttet dekkes primært ved reduserte kostnader til VAVs nye leielokaler på Bryn. Gevinsten ved den nye leieavtalen og reduksjon i tilhørende kostnader, er estimert til å utgjøre mellom 150 - 200 mill. over 10 år.

Forbedret avløpsrensing

Det anses rasjonelt å både optimalisere effekten av eksisterende renseanlegg, og samtidig bygge opp kunnskap for å planlegge nødvendige investeringer for å møte de nye kravene i EUs reviderte avløpsdirektiv. Tiltaket gjelder arbeid med å optimalisere behandlingen i eksisterende renseanlegg, og kunnskapsoppbygging om rensing av miljøgifter, og tilgjengeliggjøring av ressursene i avløpsslammet. Tiltaket bidrar til å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden.

Leie av midlertidig driftsstasjon

Leiekontrakt til midlertidig driftsstasjon for VAV på Veitvet utløper.

Strøm - oppdaterte prisprognoser

Forslaget skal dekke høyere kostnader til strøm enn forutsatt i gjeldende økonomiplan for VAV. Tiltaket følger oppdatert prisprognose fra UKE (inkludert intern energioptimalisering).

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	501 092	492 442	508 946
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	459 669	640 980	620 699
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	317 201	282 921	293 955
Overføringsutgifter	40 939	5 527	5 704
Finansutgifter	576 819	0	0
Sum Driftsutgifter	1 895 720	1 421 870	1 429 304
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-2 470 776	-2 962 907	-3 486 386
Refusjoner	-28 181	-18 183	-18 892
Overføringsinntekter	-849	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-576 511	0	0
Sum Driftsinntekter	-3 076 317	-2 981 090	-3 505 278
Sum	-1 180 597	-1 559 220	-2 075 974

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119013	Holmenkollen Voksenåsen – overføringsledning	20 482	0	0	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119014	Holmenkollen Voksenåsen – styrking/sikring vann	46 452	0	0	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119015	Reduksjon overløp AK52 til Akerselva	7 911	0	0	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	119059	Ny vannforsyning Oslo	5 388 302	3 117 100	2 027 100	756 870
620	Vann- og avløpsetaten	121002	Ljanselva-Prinsdalsbekken	100	50 000	63 394	0

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
	- selvkost (MOS)						
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122031	Miljøprosjekt Sollerud, Skogbrynet og Ombergveien	28 200	30 000	30 000	17 500
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122032	Miljøprosjekt Hoffselva Skøyen	25 000	25 000	30 000	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122033	Sikre vannforsyning Fjellhus Breivoll	32 000	30 000	31 000	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122034	Sikre vannforsyning Melkeveien	30 000	27 000	26 900	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122035	Sikre vannforsyning Gulleråsveien	23 900	0	0	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	122041	Ekebergskråningen	40 000	40 000	40 000	11 600
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123015	Sikre vannforsyning og fornye vann- og avløpsledninger - Ankerveien	25 000	25 000	20 200	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123016	Sikre vannforsyningen, redusere forurensning til vassdrag og fornye VA- ledninger - Dagaliveien	10 000	25 000	25 000	25 000
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123017	Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Nordseter terrasse	20 000	25 000	20 000	25 200
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123018	Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Munkerudveien	30 000	30 000	30 000	30 000
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123019	Sikre vannforsyningen, redusere forurensningen til fjorden og fornye VA- ledninger - Gabels gate	23 000	16 500	0	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123020	Sikre vannforsyningen, red. forurensningen til vassdrag, fornye ledninger - Makrellbekken-Hoffselva	25 000	25 000	25 000	41 500
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	123029	Griniveien	18 300	0	0	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	124001	VAV-Ufordelte prosjekter	498 100	419 100	405 200	386 500

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	124002	VAV-Rehabiliteringsplan vann og avløp	600 000	600 000	610 000	610 000
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	124005	Oppgradere distribusjonsnett Storåsveien	15 000	20 000	20 000	24 800
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	124010	Rehabilitering vannledninger i Pilestredet	36 000	27 000	20 500	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	124027	Avlastning avløpsnett Kongsveien barnehage	51 600	0	0	0
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	125009	Ekebergsletta - Brannfjellveien vest og Røhrts vei vest	5 000	30 000	20 000	20 000
620	Vann- og avløpsetaten - selvkost (MOS)	125010	Rehabilitering av Voksenlia høydebasseng og ledningsanlegg	12 000	58 000	58 000	45 000
Totalsum				7 011 347	4 619 700	3 502 294	1 993 970

Holmenkollen Voksenåsen – overføringsledning

Tiltaket **Holmenkollen – områderehabilitering og Voksenlia overføringsledning** er delt i to separate prosjekter, som må sees i sammenheng. Det ene prosjektet er en ny overføringsledning fra Langlialedningen v/ Bogstad til området Holmenkollen-Voksenåsen. Styringsrammen P50 er 268 mill. Det andre prosjektet omfatter et nytt høydebasseng ved Tryvannstårnet med pumpestasjon og tre ledninger i Voksenkollveien, Ullveien/Thorleif Haugs vei og Tryvannsveien. Styringsrammen P50 er 188,6 mill.

Formålet med prosjektene er å sikre en tosidig vannforsyning til området og å styrke og sikre vannforsyningsnettet, tilfredsstillende brannvannsdekning og akseptabelt driftstrykk for eksisterende bebyggelse og tilstrekkelig kapasitet til planlagt bebyggelse i området.

Anlegget ble satt i drift i august 2024, og behovet for midler i 2025 er knyttet til sluttoppgjør og avsluttende arbeider.

Holmenkollen Voksenåsen – styrking/sikring vann

Prosjektet ses i sammenheng med 119 013 Holmenkollen - Voksenlia overføringsledning. Styringsrammen P50 er 188,6 mill.

Behovet for midler i 2025 er knyttet til sluttoppgjør og avsluttende arbeider.

Reduksjon overløp AK52 til Akerselva

Overløpspunktet AK52 har hyppige utslipp av avløpsvann til øvre del av Akerselva og bidrar til forringelse av vannkvaliteten i elva. Tiltaket omfatter blant annet at omtrent 1600 meter av avløpsnettet separeres med spillvanns- og overvannsledninger for å redusere risiko for at systemet går fullt og vann på slippes ut i elva. Tiltaket vil gi bedre vannkvalitet i Akerselva og i fjorden. Styringsrammen P50 er 97,9 mill.

Ny vannforsyning Oslo

Prosjekt Ny vannforsyning Oslo skal sikre byens innbyggere og næringsliv en fullgod reservevannforsyning. Fra Holsfjorden bygges det en 19 kilometer lang råvannstunnel til Huseby hvor det skal bygges et vannbehandlingsanlegg. Videre skal forbindelsen mellom Oslo øst og vest og mellom Oset og sentrum forsterkes og binde sammen rentvannstunnelen fra vannbehandlingsanlegget på Huseby med resten av stamnettet.

Prosjektet er per høsten 2024 om lag halvveis og i rute til at anlegget kan settes i ordinær drift innen 1. januar 2028. Aktiviteten i prosjektet vil i 2025 være høy, omtrent på samme nivå som i 2024, før denne avtar i 2026 og 2027. Det vil være full aktivitet gjennom hele året i arbeidet med vannbehandlingsanlegget, rentvannstunnelen og råvannstunnelen.

Styrings- og kostnadsrammen for prosjektet ble ved behandlingen av revidert budsjett 2024 justert i lys av faktisk lønns- og prisstigning i 2023, og er henholdsvis 26,567 og 30,217 mrd. Det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdrift. Det vises også til Veas notat 891/24 av 28. august 2024 til Finansutvalget hvor det ble orientert om at Vann- og avløpsetaten har bedt om at store deler av usikkerhetsavsetningen i prosjektet blir frigitt. Byrådet vil ta stilling til saken og komme tilbake til bystyret i tilleggsinnstillingen med hvilke følger dette vil få for prosjekt. Byrådet vil i forbindelse med budsjettet for 2026 komme tilbake til driftsfølgervirkninger for anlegget, herunder kostnader til test, prøvedrift og igangsetting.

Ljanselva-Prinsdalsbekken

Prosjektet gjelder separering av ledningene for avløp og spillvann og fornyelse av vannledningene, og legging av rør uten åpen grøft. Formålet er å redusere risikoen for kjelleroversvømmelser fra det kommunale avløpsnettet og utslipp til Ljanselva. Styringsrammen P50 er 150,5 mill. Deler av tiltaket gjennomgår en ny vurdering. Dette gjelder oppdimensjonering av avløpsledningen i skogsterrenget ved Berglyveien 34. Budsjettet for dette delprosjektet foreslås periodisert ut i økonomiplanen.

Miljøprosjekt Sollerud, Skogbrynet og Ombergveien

Prosjektet gjelder utbedring av ledningsnettet i området og utbedring av vann- og avløpsledninger med totalt 1,1 km grøfteanlegg. Det er flere brudd og tærehull på vannledningen. Dårlig brannvannsdekning medfører behov for å øke forsyningskapasiteten. Avløpsledningene må utbedres fordi de er i ferd med å korrodere bort. Det er mange sprekker og enkelte kollapser. De nye ledningene legges som separatsystem.

Det ble avdekket kvikkleire i området og det må derfor gjennomføres en omprosjektering. Dette medfører senere anleggsstart og det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan. Styringsrammen P50 er 115,7 mill.

Miljøprosjekt Hoffselva Skøyen

Prosjektet skal utbedre ledningsnettet i området. I avløpsnettet i nedre del av Hoffselva er det flere overløp som fungerer som sikkerhetsventiler. Disse skal bidra til å unngå at avløpsvann kommer opp i kjellere og andre lavtliggende steder når nettet går fullt og forurenser vassdragene ved mye nedbør. I tillegg er det behov for å rehabilitere og oppdimensjonere vannledninger, og transportkapasiteten nord-sør i området må økes.

Prosjektet har blitt forsinket på grunn av behovet for ytterligere grunnundersøkelser. Det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan. Styringsrammen P50 er 92 mill.

Sikre vannforsyning Fjellhus Breivoll

Tiltaket skal sikre vannkvaliteten og kapasitet i vannledningsnettets ved å skille vann- og avløpskomponenter i kum. Eksisterende avløpsledninger må oppgraderes grunnet forurensning av vassdrag og kjelleroversvømmelser. Det er flere brudd på vannledningene. Styringsrammen P50 er 137 mill.

Det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Sikre vannforsyning Melkeveien

Prosjektet gjelder utbedring av ledningsnettets i området og skal sikre vannforsyningen ved å erstatte vannledninger med små dimensjoner, eller som har hatt brudd. Vannkvaliteten skal sikres ved å separere vann- og avløpskomponenter i kum. Avløpsledninger skal fornyes og oppgraderes. Tiltaket er noe forsinket bl.a. som følge av finansieringsavklaring, og oppstart er forskjøvet. Det foreslås at budsjettet periodiseres etter ny fremdriftsplan. Styringsrammen P50 er 114,9 mill.

Sikre vannforsyning Gulleråsveien

Eksisterende vannledninger har hatt flere brudd og det er identifisert tærehull. Området har dårlig brannvannsdekning. I 2023 ble prosjektets usikkerhetsavsetning frigitt slik at VAV disponerer kostnadsrammen P85 på 57,2 mill. til prosjektet.

Det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Ekebergskråningen

Prosjektet er en del av det løpende arbeidet med å rehabilitere vann- og avløpsnettets i Oslo. Formålet er å sikre vannforsyningen, forebygge kjelleroversvømmelser og forurensning av vassdrag. I tillegg etableres en overvannsledning gjennom området for å klargjøre for fremtidig prosjekt på Ekebergsløtta, som blant annet skal redusere forurensning til Alnaelva.

Tiltaket er noe forsinket bl.a. som følge av mer omfattende prosjektering og oppstart er forskjøvet. Det foreslås at budsjettet periodiseres etter ny fremdriftsplan.

Styringsrammen P50 er 168,6 mill.

Sikre vannforsyning og fornye vann- og avløpsledninger - Ankerveien

Prosjektet gjelder utbedring av ledningsnettets i området, og omfatter utbedring av vann- og avløpsledninger og anlegging av spillvannsledninger i området. Det er begrenset overføringskapasitet på vannledningsnettets i øst-vest retning. Dersom det oppstår svikt i dette området, vil alternative ledninger ikke ha nok kapasitet til å forsyne området med nok vann og nok trykk. Etaten planlegger derfor å anlegge vannledninger med økt kapasitet i tillegg til en ny spillvannsledning. Styringsrammen P50 er 80,7 mill.

Prosjekteringen har tatt lengre tid enn forventet som følge av nærliggende strømkabler, samt plassering av anlegget slik at det berører trafikken i minst mulig grad. Det ønskes å stenge veien minst mulig. Det foreslås at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Sikre vannforsyningen, redusere forurensning til vassdrag og fornye VA-ledninger - Dagaliveien

Vannledningene i området er utsatt for hyppige brudd og tærehull. Videre er det dårlig brannvannsdekning. Avløpsledningene har ikke god nok kapasitet og det er nødvendig å separere ledningene. Styringsrammen P50 er 103,2 mill.

Det bes om at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Nordseter terrasse

Vannledningene i området er utsatt for hyppige brudd og tærehull. Videre er det dårlig brannvannsdekning. Avløpsledningene har ikke god nok kapasitet, og det er derfor nødvendig å separere ledningene. Styringsrammen P50 er 93,2 mill.

Det foreslås en reperiodisering av budsjettet.

Sikre vannforsyningen, fjerne kjelleroversvømmelser og fornye VA-ledninger - Munkerudveien

Området har behov for rehabilitering og styrking av kapasiteten på vann og avløpsledningene. Det er dårlig brannvannsdekning og vannledningene er utsatt for hyppige brudd og tærehull. Det er behov for å utbedre og øke kapasiteten på avløpsledningene samt separere ledningene.

Styringsrammen P50 er 134,8 mill.

Det foreslås at tiltaket videreføres i 2028 og reperiodiseres.

Sikre vannforsyningen, redusere forurensningen til fjorden og fornye VA-ledninger - Gabels gate

Ledningsnett mellom Bygdøy allé og Drammensveien er modent for rehabilitering. Det er registrert mange ledningsbrudd på vannledningene og det er kapasitetsproblemer på avløpsledningene som har medført flere kjelleroversvømmelser. Det skal derfor også legges en ny overvannsledning. Styringsrammen P50 er 56,0 mill. (P50).

Det bes om at budsjettet tilpasses justert fremdriftsplan.

Sikre vannforsyningen, red. forurensningen til vassdrag, fornye ledninger - Makrellbekken-Hoffselva

Makrellbekken og Holmendammen er utsatt for kloakkutslipp. Det er behov for tiltak for å redusere utslipp fra to overløp og styrke avløpsledningene. Tiltaket bidrar til å bedre miljøtilstanden i vassdrag og Oslofjorden. Vannledningene er også utsatt for brudd og har behov for oppdimensjonering. Styringsrammen P50 er 133 mill.

Det foreslås at tiltaket videreføres i 2028 og reperiodiseres.

Griniveien

Det er behov for å utbedre vann- og avløpsledningene i Griniveien. Området er utsatt for vannlekkasjer og avløpsledningene er utette med sprekker og forskyvninger. Statens vegvesen har planlagt å etablere gang- og sykkelvei i samme vei. Det er planlagt å anlegge ny vannledning i tillegg til å separere avløpsledningen i en strekning på ca. 450 meter. Ved å utføre arbeidene samtidig, unngås det at gaten må graves opp flere ganger med den belastningen dette medfører for nærmiljøet. Styringsrammen P50 er 59,1 mill.

VAV-Ufordelte prosjekter

Ufordelt prosjekt er et løpende samleprosjekt som omfatter tiltak innenfor områdene byutvikling, vann i by, vann, avløp og verktoy. Disse prosjektene er avgjørende for at vann over og under bakken kan behandles på en trygg, grønn og smart måte til beste for byens innbyggere. Det foreslås å øke prosjektet med 34 mill. i 2025. Dette inkluderer også midler til utskifting av maskinparken til utslippsfrie tunge biler og maskiner, samt opprusting av Helsefyr driftsstasjon.

VAV-Rehabiliteringsplan vann og avløp

Rehabiliteringsplan vann- og avløp består av en portefølje med en lang rekke prosjekter som handler om å rehabilitere vann- og avløpsrør innenfor beløp som etaten har fullmakt til. Rehabiliteringsplanen er en viktig del av verdiforvaltningen av kommunens vann- og avløpsledninger. VAV planlegger for å redusere forringelse og fornye så mye at det unngås at

ledningsnettene får en økt snittalder, eller at uønskete hendelser (utslipp og lekkasjer) øker i omfang. VAV har som mål å oppnå en levetid på ledningene på mer enn hundre år. Rehabiliteringsporteføljen foreslås økt med 92 mill. i 2025. Økningen skyldes sterkt prisvekst på anleggsutførelse og materiell. Noen av prosjektene har hatt behov for endret metode på deler av strekket. Det å skifte metode fra f.eks. utblokking til graving er fordyrende. Innføring av vannstrømpe som en av standardmetodene har vist seg å være mer kompleks enn antatt, og Vann- og avløpsetaten trenger både 2024 og 2025 til å teste metoden videre.

Oppgradere distribusjonsnett Storåsveien

Tiltaket gjelder rehabilitering av vann- og avløpsnett ved Storåsveien rett vest for Hauketo stasjon. Vannledningsnettene har høy sannsynlighet for brudd. Oppgraderingen vil også bidra til å redusere overløp/forurensing til Ljanselva, som har en dårlig miljøtilstand. Prosjektet er viktig for å sikre leveranse av hovedtjenester fra VAV. Styringsrammen P50 er 81,3 mill. Det foreslås at tiltaket videreføres i 2028 i henhold til planlagt fremdrift.

Rehabilitering vannledninger i Pilestredet

Tiltaket gjelder rehabilitering av vannledninger i Pilestredet, i et nødvendig samarbeid mellom Sporveien og Vann- og avløpsetaten (VAV). Begge har behov for tiltak på samme strekning og begge vil i stor grad bli berørt av den andres arbeider. VAV har behov for å fornye ledningsnettene, styrke forsyningssikkerheten og øke brannvannskapasiteten i området. Tiltaket består i å rehabilitere vannledninger med høy bruddprognose. Styringsrammen P50 er 92 mill.

Ekebergsletta - Brannfjellveien vest og Rørhøys vei vest

Tiltaket gjelder fornyelse av vann- og avløpsledninger i området, og er en del av et større område på Ekebergsletta som skal fornyes. Avløpsnettene separeres med spillvanns- og overvannsledninger, for å avlaste overløp til Alnaelva. Tiltaket sikrer drikkevannsforsyningen i området, og bidrar til å bedre miljøtilstanden i Oslofjorden. Det foreslås en styringsramme P50 på 105 mill. og en kostnadsramme P85 på 114,3 mill.

Rehabilitering av Voksenlia høydebasseng og ledningsanlegg

Tiltaket gjelder sanering av eksisterende høydebasseng i Voksenlia, og erstatte det med et nytt basseng som tilfredsstiller gjeldende krav. Det nødvendige volumet er beregnet til 3000 m³ som er planlagt fordelt på to basseng. Formålet med tiltaket er å sikre en tilstrekkelig vannforsyning og brannvannsdekning, samt ha en sikkerhetsreserve i høydebassengets volum dersom det inntreffer en driftsstans. Det foreslås en styringsramme P50 på 173 mill. og en kostnadsramme P85 på 187,5 mill.

Klimaprofil

Byrådets budsjettforslag for Vann- og avløpsetaten (VAV) medfører omfattende bygge- og graveaktivitet, som bidrar til utslipp. Gjennom klimakrav til leverandører i bygg- og anleggsanskaffelser, som resulterer i utstrakt bruk av nullutslippsløsninger (og mer klimavennlig materialbruk), reduseres mye av utslippet. Så godt som hele kjøretøy- og maskinparken er imidlertid fossilfri fra 2025. Krav til klima og miljø kan bidra til ekstrakostnader.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Renovasjons- og gjenvinningsetaten - selvkost (MOS)

Ansvarsområde

Renovasjons- og gjenvinningsetaten har ansvaret for den kommunale avfallshåndteringen i Oslo. Dette ansvaret er hjemlet i forurensningsloven. Etatens samfunnsansvar er å samle inn alt kildesortert husholdningsavfall som oppstår hos innbyggerne, og sørge for at husholdningsavfallet blir material- og energigjenvunnet på en forsvarlig, miljøvennlig og kostnadseffektiv måte.

Etatens tjenester til husholdningene er:

- Innsamling og behandling av kildesortert husholdningsavfall i poser (matavfall, plastemballasje og restavfall) og papiravfall
- Mottak av kildesortert avfall på gjenvinningsstasjoner og små gjenvinningsstasjoner
- Mottak og behandling av hageavfall
- Mottak av glass- og metallemballasje på egne returpunkter
- Mottak av farlig avfall på egne miljøstasjoner
- Årlig innsamling av juletrær
- Innsamling av hageavfall i enkelte områder i byen
- Mottak av tekstiler i utplasserte tekstiltårn i samarbeid med eksterne aktører
- Tilbud om uttak av ombruksvarer ved enkelte gjenvinningsstasjoner

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Etaten henter restavfall, plastemballasje, matavfall og papir hos i overkant av 50 000 husholdningsabonnenter fra 111 000 beholdere. Etaten arbeider kontinuerlig med å forbedre innsamlingen, blant annet med oppgradering av driftsstasjonene, tilpasning av bilparken og forbedring av kjøreruter. Kommunens kretsløpsbaserte avfallssystem skal videreutvikles for å fjerne klimagassutslipp og imøtekomme krav til materialgjenvinning. Etaten jobber med å fornye sitt IKT-system da dette er nødvendig for å opprettholde tjenesteproduksjonen, men også for å kunne gi bedre avfallslogistikk og tjenester til brukerne.

Et viktig mål er å få innbyggere til å redusere mengden restavfall gjennom mindre forbruk, mer ombruk og økt kildesortering. I Oslo er det obligatorisk å kildesortere. Innbyggerne skal sortere matavfall og plastemballasje i grønne og lilla poser. Posene sorteres i kommunens optiske sorteringsanlegg. Utsortert plastemballasje gjenvinnes til nye plastprodukter, mens utsortert matavfall gjenvinnes til fornybart drivstoff (biogass) og økologisk biogjødsel. Restavfallet brennes og blir til fjernvarme.

En utfordring er mangel på arealer til permanente anlegg for enkelte renovasjonstjenester. Dette gjelder særlig Haraldrudområdet, der ny reguleringsplan er under utarbeidelse.

Forbrenningsanlegget på Haraldrud er fra 1967 og trenger investeringer for fortsatt å kunne ha en stabil og god drift. Det er gjennomført et utredningsarbeid tilknyttet organisasjonsform for Romerike biogassanlegg, og det arbeides med å forberede et salg av anlegget.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Andel tonn/husholdningsavfall til ombruk fra egne anlegg	0,5 %	0,5 %	0,7 %	0,8 %
Antall husholdningsbesøkende på gjenvinningsstasjonene	1 061 758	898 321	889 025	987 732
Utsortert plastemballasje (kg per innbygger)	3,50	3,90	4,00	3,60
Utsortert matavfall i grønn pose (kg per innbygger)	29,0	27,0	22,0	21,6
Antall kg farlig avfall per innbygger	7	6	5	5

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	Oslo er en nullutslippsby	Oslos klimabudsjett
	Oslo har lave indirekte klimagassutslipp og tilrettelegger for sirkulære løsninger	Utnytte ressursene i avfallet på best mulig måte

Forklaring til resultatindikatorer

Bruk av biodiesel skal fases ut frem mot 2025. Resultatindikatorerne er derfor endret fra 2023 til 2024. Tidligere inkluderte måltallene både nullutslipp/ biogass og bærekraftig biodiesel, mens det fra 2024 kun rapporteres på nullutslipp/ biogass. Selv om biodiesel ikke lenger inngår i indikatoren er resterende drivstoffbruk, der det er mulig, biodiesel.

Måltallet “Andel nye kontrakter som innebærer transport hvor det stilles standard miljøkrav til transport” er fra 2023 forutsatt oppfylt med 100 %, og Byrådet foreslår å ta bort måltallet i 2024 og i økonomiplanperioden.

Etatens egne behandlingsanlegg produserer biogass og biogjødsel fra matavfall, fjernvarme fra energigjenvinning av restavfall og kompost fra hageavfall.

Resultatindikatorerne for etaten gjenspeiler hvordan ressursene ivaretas på etatens egne behandlingsanlegg. Avfallsinnsamling av husholdningsavfall er en av etatens hovedoppgaver. Innbyggerne skal oppleve tjenesten som robust og forutsigbar.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	-256 156	-256 156	-256 156	-256 156
Vedtak forrige periode				
Endring gebyrinntekter REG, økonomiplan 2022-2025	-15 384	-15 384	-15 384	-15 384
Endring gebyrinntekter REG, økonomiplan 2023-2026	-1 493	-6 680	-6 680	-6 680
Endring i gebyrinntekter REG, økonomiplan 2024-2027	12 698	13 801	9 722	9 722
Endring i gebyrinntekter REG, økonomiplan 2024-2027, Tilleggsinnstilling	-12 332	-12 418	-12 505	-12 505
Utredningsmidler - 65 % materialgjenvinning og avfallsforbrenning med karbonfangst	-11 000	-11 000	-11 000	-11 000
Sum Vedtak forrige periode	-27 511	-31 681	-35 847	-35 847
Vedtak forrige periode	-27 511	-31 681	-35 847	-35 847
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	-283 667	-287 837	-292 003	-292 003
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	36 400	36 400	36 400	36 400
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	36 400	36 400	36 400	36 400
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring gebyrinntekter REG	-26 856	-26 979	-27 103	-31 407
Endring pensjon OPF	-5 894	-5 894	-5 894	-5 894
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-32 750	-32 873	-32 997	-37 301
Spesifiserte rammeendringer				
Bortfall av leasingkostnad	-12 000	-12 000	-12 000	-12 000
Egenbetaling ved levering av bygg- og riveavfall på gjenvinningsstasjonene	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Problemer forårsaket av lystgassbeholdere	7 000	7 000	7 000	0
Utredningsmidler fremtidens avfallssystem	11 000	11 000	11 000	0
Sum Spesifiserte rammeendringer	1 000	1 000	1 000	-17 000
Endringer	-31 750	-31 873	-31 997	-54 301
Ramme 2025-2028	-279 017	-283 310	-287 600	-309 904

Vedtak forrige periode

Endring gebyrinntekter REG, økonomiplan 2022-2025

Endrede gebyrinntekter i tråd med gebyrberegning for økonomiplan 2022-2025.

Endring gebyrinntekter REG, økonomiplan 2023-2026

Endrede gebyrinntekter i tråd med gebyrberegningen for økonomiplan 2023-2026.

Endring i gebyrinntekter REG, økonomiplan 2024-2027

Endrede gebyrinntekter i tråd med gebyrberegningen for økonomiplan 2024-2027.

Endring i gebyrinntekter REG, økonomiplan 2024-2027, Tilleggsinnstilling

Endringen skyldes oppdatert renovasjonsgebyr, sammenlignet med det som ble lagt frem i Sak 1/2024. Endringen i gebyrutvikling var på grunn av: 1) Økt kalkulatorisk rente ved beregning av

kapitalkostnadene. Den kalkulatoriske renten økte fra 4,1 % i Sak 1 til 4,97 %. 2) Det ble hensyntatt en økt CO2-avgift på 22,7 mill. i 2024 som følge av foreslått endring i statsbudsjettet. 3) Utgifter ble redusert med 21 mill. som følge av for mye innarbeidet lønns- og prisjustering, og reduserte pensjonskostnader som ikke var hensyntatt i gebyrberegningen.

Utredningsmidler - 65 % materialgjenvinning og avfallsforbrenning med karbonfangst

Utredningsmidler på 11 mill. ble kun bevilget for 2024 for å kunne nå statlige krav og kommunens målsettinger innen klima og miljø.

Et sentralt mål er å øke utsortering til materialgjenvinning til minst 65 prosent, og at avfallshåndteringen blir utslippsfri innen 2030, jf. «Utredning med tiltak for utslippsfri og ressurseffektiv avfallshåndtering i Oslo» utarbeidet av Renovasjons- og gjenvinningsetaten. Tiltakene foreslått i rapporten ivaretar nye og kommende lovpålagte krav (avfallsforskriftens nye kapittel 10a) de kommende årene. Det pågår et omfattende arbeid med å utarbeide beslutningsgrunnlag og utredninger tilknyttet målene og videre oppfølging av dette.

I slutten av 2022 ble rapporten «Muligheter for forbrenning av husholdningsavfall fra Oslo med karbonfangst» ferdigstilt. Det arbeides videre med oppfølging av anbefalingene. Disse prosjektene har potensiale for å gi betydelige reduksjoner i indirekte og direkte utslipp.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Spesifiserte rammeendringer

Bortfall av leasingkostnad

Når Renovasjons- og gjenvinningsetaten eier alle renovasjonsbilene selv, bortfaller leasingkostnader for renovasjonsbiler.

Egenbetaling ved levering av bygg- og riveavfall på gjenvinningsstasjonene

Gjenvinningsstasjonene finansieres primært gjennom renovasjonsgebyret. Innbyggere i Oslo kan levere inntil 3 m³ avfall fra egen husholdning 20 ganger per år uten å betale ekstra. I dag inkluderer dette også bygg- og rivingsavfall. Andre kommuner har innført betaling for denne typen avfall. Byrådet foreslår at bygg- og rivingsavfall ikke lenger ansees som ordinært husholdningsavfall, og at det blir innført egenbetaling for bygg- og rivingsavfall fra husholdninger. Dette forventes å gi 5 mill. i årlig økt inntekt fra gjenvinningsstasjonene.

Problemer forårsaket av lystgassbeholdere

Oslo har en økende problematikk tilknytning lystgassbeholdere. Lystgassbeholdere fører til skader og økte kostnader for produksjonsanleggene (3 mill.). I tillegg fører det til stans i fjernvarmeanlegg og tapte fjernvarmeinntekter (4 mill.).

Utredningsmidler fremtidens avfallssystem

Et sentralt mål for Renovasjons- og gjenvinningsetaten er å øke utsortering til materialgjenvinning til minst 65 %, og at avfallshåndteringen blir utslippsfri innen 2030, jf. «Utredning med tiltak for utslippsfri og ressurseffektiv avfallshåndtering i Oslo», oversendt Byrådsavdeling for miljø og

samferdsel i november 2022. Tiltakene foreslått i rapporten ivaretar nye og kommende lovpålagte krav (avfallsforskriftens nye kapittel 10a) de kommende årene. Det pågår et omfattende arbeid med å utarbeide beslutningsgrunnlag og utredninger tilknyttet målene og videre oppfølging av dette.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	545 136	572 786	594 468
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	409 861	490 169	498 106
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	93 970	53 916	56 019
Overføringsutgifter	5 887	8 354	8 621
Finansutgifter	140 401	0	0
Sum Driftsutgifter	1 195 255	1 125 225	1 157 214
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-1 238 366	-1 377 516	-1 432 215
Refusjoner	-32 367	-3 440	-3 574
Overføringsinntekter	0	-425	-442
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-140 341	0	0
Sum Driftsinntekter	-1 411 073	-1 381 381	-1 436 231
Sum	-215 818	-256 156	-279 017

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten 117048 - selvkost (MOS)	117048	Renovasjonsbiler	124 600	28 900	0	0
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten 124003 - selvkost (MOS)	124003	REG-Diverse	84 700	16 000	16 000	16 000
648	Renovasjons- og gjenvinningsetaten 124004 - selvkost (MOS)	124004	Produksjonsanleggene	39 500	30 000	30 000	0
Totalsum				248 800	74 900	46 000	16 000

Renovasjonsbiler

Prosjektet gjelder anskaffelse av renovasjonsbiler og utbedring av driftsstasjonene for avfallsinnsamlingen. Et tilstrekkelig antall renovasjonsbiler er helt nødvendig for å få gjennomført avfallsinnsamlingen. Det er i tillegg satt av midler til utfasing av fossile kjøretøy og maskiner.

REG-Diverse

Prosjektet omfatter utskifting av maskinpark og andre anleggsmidler til nullutslipp på gjenbruksstasjonene. Prosjektet omfatter også andre tiltak på gjenvinningsstasjonene, eiendommer, IKT- og digitaliseringstiltak.

Det foreslås videreføring av løpende prosjekt i 2028 på 16 mill. til diverse utstyr og nullutslippsmaskiner på gjenvinningsstasjonene.

Produksjonsanleggene

Prosjektet gjelder oppgraderinger ved utsorteringsanleggene, Romerike biogassanlegg og Haraldrud energigjenvinningsanlegg. HMS og brannsikring er prioriterte områder.

Investeringsprosjektene skal sikre at anleggene har tilstrekkelig tilgjengelighet og regularitet.

Klimaprofil

En reduksjon i restavfallsmengde til forbrenning, gir reduksjon i klimagassutslipp. Det er en målsetting å ta ut mest mulig til ombruk og ha en høy utsorteringsgrad. Det er særlig viktig å ha høy utsortering av plastemballasje.

Etaten er i rute for å nå kommunens mål om at alle kjøretøy og maskiner enten er nullutslipp, eller går på fossilfri biogass innen 2025. I tillegg settes det krav til nullutslipp eller fossilfri biogass i anskaffelser av varer og tjenester, der det er mulig.

For etaten er Satsingsområde 8, avfall: Ombruk og gjenvinning i Klimastrategi for Oslo mot 2030 særlig viktig: "Oslo skal ha en kretsløpsbasert avfalls- og avløpshåndtering basert på ombruk, materialgjenvinning og energigjenvinning som ikke gir utslipp av klimagasser." Tiltak er størst mulig produksjon av flytende biogass fra matavfall ved Romerike biogassanlegg og tiltak etter utredning om 65 % materialgjenvinning i Oslo.

Tilskuddsmidler

Etter søknad fra foreldre gis tilskudd til kjøp av tøybleier for barn opptil 2 år. Ordningen bidrar til å redusere mengden avfall.

Beløp i tusen kroner

Kap.nr	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Forslag 2025	Sum 2023-2025
648	Tilskudd kjøp av tøybleier	230	230	230	690

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiing (MOS)

Ansvarsområde

Tilsyn med og feiing av fyringsanlegg fullfinansieres gjennom innkreving av tilsyns- og feiegebyr. Det føres selvkostregnskap for denne virksomheten. Ordningen er regulert gjennom forskrift om gebyr for tilsyn og feiing av fyringsanlegg, Oslo kommune, hjemlet i brann- og eksplosjonsvernloven.

Det utføres risikobaserte boligtilsyn. Behov for feiing avdekkes ved tilsynet. Innbyggerne betaler fast gebyr for tilsyn, og for feiing etter risiko og behov. Faktisk feiing faktureres i etterkant av utført feiing. Dette forventes å motivere innbyggerne til å fyre korrekt, bruke tørt brensel og sørge for god trekk ved fyring.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Som følge av at selvkost på tilsyn med og feiing av ildsted ble flyttet til eget budsjettkapittel i 2024 har det blitt bedre transparens i regnskap og oppfølging for selvkosten.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	-4 003	-4 003	-4 003	-4 003
Vedtak forrige periode				
Overføring av feiing selvkost til eget kapittel	-78	-299	454	454
Sum Vedtak forrige periode	-78	-299	454	454
Vedtak forrige periode	-78	-299	454	454
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	-4 081	-4 302	-3 549	-3 549
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 372	1 372	1 372	1 372
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 372	1 372	1 372	1 372
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring gebyrinntekter feiing	-1 372	-1 372	-1 372	-1 372
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-1 372	-1 372	-1 372	-1 372
Endringer	-1 372	-1 372	-1 372	-1 372
Ramme 2025-2028	-4 081	-4 302	-3 549	-3 549

Vedtak forrige periode

Overføring av feiling selvkost til eget kapittel

Fra 2024 er selvkost-regnskapet under BRE flyttet til eget budsjettkapittel. Dette er tekniske justeringer i tråd med vedtak i budsjett 2024.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring gebyrinntekter feiling

Justeringer som følge av gebyrberegning.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	0	24 702	25 383
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	6 282	6 707
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	654	707
Overføringsutgifter	0	2 250	2 229
Sum Driftsutgifter	0	33 888	35 026
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	0	-36 500	-37 603
Refusjoner	0	-416	-450
Overføringsinntekter	0	-975	-1 054
Sum Driftsinntekter	0	-37 891	-39 107
Sum	0	-4 003	-4 081

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
651	Brann- og redningsetaten - selvkost tilsyn og feiling (MOS)	124009	Utstyr, transportmidler, maskiner	2 475	1 600	1 600	0
Totalsum				2 475	1 600	1 600	0

Utstyr, transportmidler, maskiner

Investeringsprosjektet dekker etatens reinvesteringer i utstyr, kjøretøy m.m. som skal føres i selvkostregnskapet. Byrådet foreslår at budsjettet styrkes med 1,6 mill. i 2025, 2026 og 2027, mot tilsvarende årlig reduksjon på etatens bykassekapittel.

Estimert årlig behov på sikt utgjør om lag 1,2 mill. Det er etterslep ift. planlagt utskiftningstakt de første årene. Byrådet foreslår derfor å sikre at midler er tilgjengelig tidlig i planperioden og foreslår 2,475 mill. i 2025, 1,6 mill. i 2026 og 2027 og 0 i 2028.

Klimaprofil

Virksomheten jobber for å reduserer forurensing fra ildsteder i byen, og har elektrifisert kjøretøyparken.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Usikkerhetsavsetning investering MOSS

Ansvarsområde

Kapitlet er nytt fra 2025 og skal dekke usikkerhetsavsetninger for investeringsprosjekter med kostnadsramme under 3 mrd. i sektoren.

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
660	Usikkerhetsavsetning investering MOSS	125008	Usikkerhetsavsetning investeringer MOS - selvkost	250 000	0	0	0
Totalsum				250 000	0	0	0

Usikkerhetsavsetning investeringer MOS – selvkost

Byrådet foreslår 250 mill. i 2025 til sentral risikoavsetning for investeringsprosjekter med kostnadsramme under 3 mrd. i sektoren.

Tilskudd til klima- og energiltak (MOS)

Ansvarsområde

Tilskudd til klima- og energiltak er ordninger som utbetales fra Klima- og energifondet. Det er Klimaetaten som har ansvar for forvaltning av ordningen, og netto driftsutgifter, inkludert tilskuddsutbetaling og administrative kostnader, finansieres over kap. 950 Klima- og energifondet.

Fondets midler skal i henhold til vedtektene, brukes til å stimulere tiltak som reduserer de direkte klimagassutslippene i Oslo og tiltak som gir redusert og/eller mer effektiv energibruk. Dersom slike tiltak også har en gunstig virkning på utslipp av lokal luftforurensning, skal dette inngå i vurderingen av tilskuddet. Slike miljøkonsekvenser skal vektlegges høyt. Klimaetaten er delegert myndighet til å opprette og avvikle tilskuddsordninger.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Siden Klima- og energifondet ble opprettet har kommunen utbetalt tilskudd på om lag 928 mill. til innbyggere og næringsliv i Oslo for at de selv gjennomfører tiltak som bidrar til reduserte klimagassutslipp og mer effektiv energibruk. Det er en forutsetning for å nå klimamålene at innbyggere og næringsliv bidrar med en rask endring i klimavennlig retning. Tilskuddsordningene spiller en viktig rolle i klimaarbeidet, fordi utslipp må reduseres på områder hvor kommunen i begrenset grad har myndighet eller eierskap. Klimaetaten arbeider for at tilskuddsordningene gjøres kjent slik at de blir et effektivt verktøy for klimavennlig atferdsendring hos innbyggere og næringsliv.

Klima- og energifondet har som hovedregel ikke ordninger med samme innretning som statlige Enova. I den grad Enova lanserer tilskuddsordninger som er like kommunens ordninger, avvikles ordningene som finansieres over Klima- og energifondet.

Aktive tilskuddsordninger i 2024 som også er aktuelle tilskuddsordninger i 2025:

- Veitrafikk:
 - Hurtiglading av elvarebil
 - Elektrisk lastesykkel i bedrifter
 - Ladeinfrastruktur i borettslag og sameier
 - Ladestasjon til elektriske drosjer
 - Lading av elvarebil
 - Lading av lastebil og buss
- Bygg og anlegg:
 - Elektriske motorredskaper og maskiner
- Energi:
 - Solenergi i borettslag og sameier
- Alle sektorer:
 - Tilskudd til pilot- og utviklingsprosjekter for klimakutt og energisparing.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall normalladepunkt muliggjort gjennom tilskudd	16 202	10 690	7 642	5 944
Antall bedrifter, borettslag og sameier som har tilrettelagt for økt bruk av sykkel eller aktiv jobbreise	97	129	117	73
Antall kWp med lokal energiproduksjon som er installert gjennom tilskudd	1 172	283	750	6 493
Antall borettslag, sameier og privatboliger som har gjennomført energiforbedringstiltak	572	378	81	289
Antall elektriske motorredskaper som har blitt kjøpt inn til bruk i Oslo	0	3	4	15
Antall byggeplasser det blir gjennomført konseptstudie for utslippsfri anleggs plass på 1)	0	4	2	1
Antall hurtigladepunkt muliggjort gjennom tilskudd	0	3	12	6
Antall FoU/pilotprosjekter som har blitt gjennomført	5	7	5	1
Samlet gitt tilsagn for året (mill. kroner)	61,5	58,5	120,0	223,0
Utbetalt tilskudd for året (mill. kroner)	69,4	37,3	26,8	61,9

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	67 413	67 413	67 413	67 413
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	67 413	67 413	67 413	67 413
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 287	2 287	2 287	2 287
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 287	2 287	2 287	2 287
Ramme 2025-2028	69 700	69 700	69 700	69 700

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	12 395	11 632	12 188
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	6 437	7 500	7 741
Overføringsutgifter	63 747	56 180	57 978
Sum Driftsutgifter	82 579	75 312	77 907
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-25	0	0

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2023	2024	2025
Refusjoner	-1 331	-1 353	-1 406
Overføringsinntekter	0	-6 546	-6 801
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-18 039	0	0
Sum Driftsinntekter	-19 395	-7 899	-8 207
Sum	63 184	67 413	69 700

Klimaprofil

Tilskudd til klima- og energitiltak er et viktig virkemiddel for å tilrettelegge for atferdsendring hos privatpersoner og næringsliv for å nå Oslos klimamål.

Tilskuddsmidler

Det utbetales tilskuddsmidler fra kap. 770 Tilskudd til klima- og energitiltak. Tilskuddene utbetales etter søknad.

Verbalvedtak

Det foreslås et videreført verbalvedtak:

S1/2025 Klima- og energifondet

Det kan i 2025 gis tilsagn om tilskudd innenfor en ramme på 150 mill. over ordningen Tilskudd til klima- og energitiltak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Kultur og næring (KON)

Sektoransvar

Sektoransvaret omfatter områdene næringsutvikling og profilering, forvaltning av kommunens serverings-, salgs- og skjenkebevillinger, samt kommunens oppfølging av eierskapet i aksjeselskaper og kommunale foretak. Videre omfatter sektoren kultur, idrett, gravplassforvaltning og tilskudd til Den norske kirke.

Sektoren omfatter i 2025 fem etater, tre kommunale foretak og eierskap i 20 aksjeselskap.

Hovedtall for sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	3 635,8	3 840,3	3 789,0	3 796,1	3 783,7
Driftsinntekter	-615,1	-636,5	-636,5	-636,5	-636,5
Totalsum	3 020,7	3 203,8	3 152,5	3 159,6	3 147,2

Byrådets ambisjoner for sektoren

For å bidra til målet om at «Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv» vil byrådet legge til rette for at alle innbyggere, uavhengig av bakgrunn, har tilgang til kultur- og idrettsopplevelser som gir følelse av tilhørighet, mestring og mening. Gitt den økonomiske situasjonen kommunen befinner seg i, må alle sektorer bidra med innsparinger. Byrådet har prioritert å skjerme tiltak rettet mot barn og unge.

For å bidra til målet om at «Oslo er grønn og levende» vil byrådet være en leder i arbeidet med utslippskutt og utvikling av miljøvennlige løsninger, spesielt innen bygg og sjøtransport. Dette omfatter bærekraftige byggeprosjekter og initiativer som reduserer klimagassutslippene fra byens havn og andre kommunale eiendommer. Kommunens eierskap innebærer stor innkjøpsmakt som kan påvirke den teknologiske utviklingen og klima- og miljøriktige løsninger i markedet. Gjennom næringspolitiske virkemidler, kan kommunen stimulere til en mer sirkulær økonomi og grønne næringer.

For å bidra til målet om at «Oslo er nyskapende og attraktiv» vil byrådet styrke Oslos posisjon som et sentrum for innovasjon og kreativitet og arbeide for å videreutvikle byen som et tyngdepunkt for teknologiutvikling og en hub for kreative næringer. Dette inkluderer å sikre at Oslo har et kulturtilbud i verdensklasse som tiltrekker både innbyggere og turister, samtidig som man fremmer bærekraftig reiseliv. Byrådet vil også legge frem forslag om ny organisering av arbeidet med næringsutvikling, profilering og destinasjonsutvikling.

For å bidra til målet om at «Oslo er åpen, inkluderende og trygg» vil byrådet arbeide for å ivareta byens mangfold, og sikre et trygt utelivsmiljø. Trygghet er en forutsetning for å leve gode liv, og aktivitetene som frivilligheten og det sivile samfunnet bidrar med innenfor kultur og idrett er med på å forebygge utenforskap og kriminalitet.

For å bidra til målet om at «Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester» vil byrådet sikre bærekraftig utvikling, forsvarlig forvaltning av kommunens eiendommer og effektiv drift av eksisterende bygg, som sikrer brukerne gode tjenester.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	Kulturskolen: Antall undervisningsplasser	10 419	12 589	12 950
		Kulturskolen: Undervisningsplasser som andel av antall grunnskoleelever (i prosent)	10,6 %	10,8 %	10,9 %
		Deichman: Antall nyregistrerte lånere	0	48 107	40 000
		Deichman: Antall utlån samlet	1 751 001	1 862 361	1 985 000
		Vigelandmuseet: Antall publikum/besøk	21 310	30 144	32 000
		Munchmuseet: Antall deltakere under 25 år på omvisninger eller verksteder	0	0	17 000
		Idrett: Antall flerbrukshaller	68	68	71
		Idrett: Antall kunstgressbaner	99	100	102
		Idrett: Rehabiliterte klubbhus per år	0	0	2
		Idrett: Rehabiliterte kunstgressbaner per år	8	9	6
		Munchmuseet: Antall besøkende	851 623	720 025	750 000
		Munchmuseet: Antall besøkende under 25 år	210 923	171 905	180 000
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulerer til utvikling av sirkulære verdikjeder				
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo er foretrukket for etablering av virksomheter	Nye foretak	14 965	14 032	15 000
	3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy	Deichman: Arrangement for barn og unge	171 369	197 571	211 000

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
	kvalitet og små og store arrangementer				
		Deichman: Øvrige arrangementer	69 491	87 292	90 000
		Deichman: Publikumsbesøk	4 583 285	5 390 583	5 300 000
		Munchmuseet: Antall besøkende til utstillinger utenfor museet	0	0	500 000
		Antall gjestedøgn	5 704 364	6 351 848	6 700 000
		Munchmuseet: Antall arrangementsdager med publikum	0	0	200
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Oslo er en livssynsåpen by				
	4.2 Oslo har et trygt, attraktivt, seriøst og inkluderende uteliv	Næringsetaten: Antall bevillingshavere som kartlegges i samarbeid med andre kontrollinstanser med tanke på å avdekke økonomisk kriminalitet	0	0	30
		Næringsetaten: Antall bevillingshavere som vandelsvurderes i driftsfasen	250	252	300
		Næringsetaten: Andel kursdeltakere som melder at de er fornøyde med SALUTT-kursene	0,0 %	0,0 %	90,0 %
		Næringsetaten: Antall bevillingshavere i utelivsnæringen som har mottatt målrettet kunnskapsbasert veiledning	0	0	150
		Næringsetaten: Antall automatiserte prosesser	0,0 %	0,0 %	5,0 %
		Næringsetaten: Andel deltagere som melder at de er fornøyde med Næringsetatens konferanse for utelivsnæringen	0,0 %	0,0 %	90,0 %
		Næringsetaten: Andel søknader om serverings-, salgs- og skjenkebevillinger behandlet innen 90 dager	95,0 %	95,0 %	90,0 %
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte	Idrett: Antall kunstgressbaner uten plastholdig løst innfyll	14	27	37
		Kulturetaten: Antall m2 utleid til kulturformål	0	7 920	8 920
		Kulturetaten: Antall kunstnere i atelierer med subsidierte langtidskontrakter	0	196	250
		Gravplassetaten: Andel gjenbrukte gravminner av totale gravminner per år	0,0 %	0,0 %	10,0 %

Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen

Antall gjestedøgn:

Totalt antall kommersielle overnattinger i Oslo. 1 person ett døgn= ett gjestedøgn.

Kilde SSB overnattingsstatistikk: <https://www.ssb.no/statbank/table/14162/tableViewLayout1/>

Tiltak for å nå sektormålene

Det jobbes strategisk for å nå byrådets ambisjoner og mål. Underliggende virksomheter bidrar med tiltak for å nå målene innenfor sitt ansvarsområde, og disse er nærmere beskrevet under de enkelte budsjettkapitler. Følgende mål er styrende for KON-sektor:

Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud

Oslo har kulturbygg, idrettsanlegg og tilbud i verdensklasse. Byrådet vil prioritere å legge til rette for et mangfoldig fritidstilbud i lokalmiljøene, med særlig fokus på barn og unge. Ved å gi alle muligheten til å delta, uavhengig av bakgrunn, kan vi bidra til å hindre utenforskap.

Vi vil også arbeide for å skape gode møteplasser gjennom universelt utformede kommunale eiendommer, slik at de er tilgjengelige for alle. I tillegg vil vi sørge for at bibliotekene våre er åpne og tilgjengelige, og tilbyr kunnskap og leseglede for innbyggerne.

For å bedre forholdene for idrett og fysisk aktivitet i byen, vil vi arbeide for bedre dekning av idrettsanlegg. Videre vil vi tilgjengeliggjøre kunst og kultur av høy kvalitet gjennom blant annet kulturskolen, museene våre, og kunst i offentlige rom.

Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulerer til utvikling av sirkulære verdikjeder

Byrådet vil legge til rette for at innbyggerne, frivilligheten og næringslivet kan ta grønne valg gjennom en kombinasjon av innkjøp, veiledning og tilskuddsordninger.

Vi vil også jobbe for å gjøre kommunens anlegg og eiendommer mer bærekraftige, blant annet ved å fokusere på energieffektivisering og bruk av miljøvennlige materialer. I tillegg vil vi utnytte restmaterialer som en ressurs til nye produkter, spesielt innenfor sektorer med stort klimafotavtrykk, for å redusere avfall og fremme sirkulærøkonomi.

Videre vil vi legge til rette for lokal energiproduksjon og energieffektivisering gjennom eierstyring og kunnskapsstimulering. Et sentralt mål er også å bidra til å realisere karbonfangst på Klemetsrudanlegget, som vil være et viktig skritt i arbeidet med å redusere byens totale klimagassutslipp.

Oslo er foretrukket for etablering av virksomheter

Byrådet vil styrke Oslo som en ledende kunnskaps- og studentby. Vi vil også legge til rette for et nært samarbeid mellom forskningsmiljøer, næringsliv, investorer og offentlig virksomhet, for å fremme innovasjon og bærekraftig utvikling.

For å sikre at næringslivet har gode rammevilkår, vil vi fokusere på å gjøre det mulig for bedrifter å drive både grønt og lønnsomt. Vi vil også legge til rette for testing og utvikling av ny teknologi,

som er avgjørende for fremtidens næringsliv og miljøløsninger.

I tillegg vil vi aktivt markedsføre Oslo, med mål om å tiltrekke kompetanse, investeringer og besøkende, og dermed bidra til byens vekst og utvikling som et globalt kunnskaps- og innovasjonssenter.

Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer

Byrådet vil støtte de gode ideene i byen ved å tilby veiledning og støtteordninger til næringslivet, kulturaktører og arrangører.

Vi vil også arbeide strategisk med å tiltrekke arrangementer til Oslo, noe som styrker byens posisjon som en dynamisk og attraktiv kultur- og arrangementsby. Dette innebærer både markedsføring og samarbeid med relevante aktører for å sikre at Oslo er et naturlig valg for store og små arrangementer.

For å fremme kunst og kultur i byen, vil vi gjøre infrastruktur og arealer tilgjengelige og tilrettelagte for formidling og produksjon. Dette vil gi kunstnere og kulturaktører de nødvendige ressursene til å skape og dele sitt arbeid med et bredt publikum.

Oslo er en livssynsåpen by

Byrådet ønsker at alle innbyggere skal kunne leve med sin tro, sitt livssyn eller ikke-tro. Tros- og livssynspolitikken utvikles i tett dialog med tros- og livssynssamfunnene. Byens mangfold skal gjenspeiles i gravplassforvaltningen, og vi skal utvikle og levere likeverdige tjenester og inkluderende tilbud til byens innbyggere.

Oslo har et trygt, attraktivt, seriøst og inkluderende uteliv

Restaurant- og utelivsnæringen er dynamisk, og en drivende faktor i by- og samfunnsutvikling. Flerbruksutviklingen har vært positiv for publikum, da den har ført til et bredt og mangfoldig tilbud i byen.

Byrådet vil føre en liberal og ansvarlig skjenkepolitikk, samtidig som byen skal oppleves som trygg for barn og unge. Salg og skjenking av alkohol skal foregå i trygge rammer, både for de som kjøper og serverer alkohol. Dialog og samarbeid både med næringen og andre offentlige kontrollinstanser er et viktig verktøy for å oppnå dette.

Byrådet vil sikre seriøse aktører langsiktige, stabile og gode rammevilkår. Dette skal blant annet skje gjennom fortsatt digitalisering og forenkling, sammen med en kunnskaps- og risikobasert kontrollvirksomhet.

Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte

Byrådet vil arbeide for at kommunens bygningsmasse brukes på en hensiktsmessig måte, samtidig som vernehensyn ivaretas. Vi vil balansere bruk og bevaring for å sørge for at kommunale bygg fortsatt kan tjene innbyggerne.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	3 020 656	3 020 656	3 020 656	3 020 656
Vedtak forrige periode				
Ansiennitetsopprykk kulturskolelærere	100	200	200	200
Arrangementsstrøm på Voldsløkka	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Atelierer på Veterinærhøyskolen - midlertidig	-2 400	-2 190	-1 820	-1 820
Avsetning husleier kulturbygg - Mortensrud kulturstasjon	-16 300	-36 300	-36 300	-36 300
Avsetning til drift av nye idrettsanlegg	99 800	99 800	99 800	99 800
Bjøråsen midlertidige garderober	230	230	230	230
Byen vår - byjubileet 2024	-5 000	-5 000	-5 000	-5 000
Bytte av innfyll på Kringsjø 2 kunstgressbane	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Drift av nye kulturstasjoner	16 300	16 300	16 300	16 300
Driftsfølger Kalbakken servicebygg	-500	-500	-500	-500
Driftsfølgevirkning diverse idrettsanlegg	-430	-430	-430	-430
Forprosjekt halloverbygg på Valle Hovin	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Forprosjektmidler - Plast i Holmenkollen	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Garderobe og toaletter ved Bjøråsen kunstgressbane	-230	-230	-230	-230
Generell rammeendring Deichman bibliotek	-725	-2 473	-2 473	-2 473
Generell rammeendring Gravplassetaten	-238	-812	-812	-812
Generell rammeendring Idrett	-2 127	-6 224	-6 224	-6 224
Generell rammeendring Kulturetaten	-622	-1 983	-1 983	-1 983
Generell rammeendring Munchmuseet	-620	-2 101	-2 101	-2 101
Generell rammereduksjon Deichman bibliotek	-244	-244	-244	-244
Generell rammereduksjon Gravplassetaten	-81	-81	-81	-81
Generell rammereduksjon Idrett	-40	-40	-40	-40
Generell rammereduksjon Kulturetaten	-126	-126	-126	-126
Generell rammereduksjon Munchmuseet	-198	-198	-198	-198
Husleiekostnader - Løren ishall, Frognerbadet	22 000	22 000	22 000	22 000
Justering av avsetningskapittel for fremtidige driftsfølgevirkninger	-51 350	-33 870	-33 870	-33 870
Kulturstasjon Mortensrud	0	20 000	20 000	20 000
Kunstordningen	237	-3 463	-3 463	-3 463
Løren aktivitetspark og flerbrukshall - driftsutgifter	7 000	7 000	7 000	7 000
Merbehov Grefsen basishall	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Midlertidige bibliotektilbud Bydel St. Hanshaugen	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
Midlertidige bibliotektilbud: Romsås og Demo Linderud	0	-5 100	-5 100	-5 100
Næringsutvikling	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Oslo-jubileum 2024	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Pilot etterbruk Gamle Munch	0	-15 900	-15 900	-15 900
Rammereduksjon Deichman bibliotek	0	-538	-2 971	-2 971
Rammereduksjon Gravplassetaten	0	-255	-1 406	-1 406
Rammereduksjon Idrett	0	-785	-4 335	-4 335
Rammereduksjon Kulturetaten	0	-601	-3 318	-3 318
Rammereduksjon Munchmuseet	0	-526	-2 902	-2 902
Rammereduksjon Næringssetaten	-125	-773	-1 230	-1 230
Rammereduksjon Næringsutvikling	-32	-49	-59	-59

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Redusert ramme for tilskudd til realisering av private idrettsanlegg	0	20 000	20 000	20 000
Tilskudd Roseslottet	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Tilskuddsmidler bevilget i bystyret	-2 150	-2 150	-2 150	-2 150
Tøyen midlertidig hall og Økern bad	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Videreføring av tilskuddsramme	-77 000	-77 000	-77 000	-77 000
Økt husleie Tøyenbadet	25 000	25 000	25 000	25 000
Sum Vedtak forrige periode	-27 771	-27 312	-39 636	-39 636
Vedtak forrige periode	-27 771	-27 312	-39 636	-39 636
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	2 992 885	2 993 344	2 981 020	2 981 020
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	107 352	107 352	107 352	107 352
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	107 352	107 352	107 352	107 352
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Driftsmidler Voldsløkka og Manglerud kulturstasjoner	3 800	3 800	3 800	3 800
Endring pensjon OPF	-10 477	-10 477	-10 477	-10 477
ENØK-støtte til energieffektiviseringstiltak (drift)	6 000	8 333	8 333	8 333
Samarbeid mellom Kulturskolen og Aktivitetsskolen - overføring av midler fra UTD	6 000	6 000	6 000	6 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	5 323	7 656	7 656	7 656
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Deichman bibliotek	-3 985	-9 891	-9 114	-10 980
Rammereduksjon Gravplassetaten	-876	-2 939	-2 013	-3 215
Rammereduksjon Idrett	-4 657	-6 473	-3 867	-9 702
Rammereduksjon Kulturetaten	-3 887	-5 279	-5 648	-7 190
Rammereduksjon Kulturtilskudd	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Rammereduksjon Munchmuseet	-3 605	-10 392	-10 695	-13 450
Rammereduksjon Næringsetaten	-604	-2 640	-2 676	-3 172
Rammereduksjon Næringsutvikling	-314	-609	-710	-827
Rammereduksjon Tilskudd til Den norske kirke	-2 000	-2 500	-3 500	-3 500
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-20 928	-41 723	-39 223	-53 036
Spesifiserte rammeendringer				
Atelierer på Romsås	9 000	9 000	9 000	9 000
Avvikle Popsenteret	0	-7 812	-7 812	-7 812
Bibliotek, driftsmidler tilpasset økt aktivitetsnivå	15 000	15 000	15 000	15 000
Drift av kunstgressbaner med organisk innfyll	3 200	6 000	7 800	8 600
Driftsfølgevirkning Trosterudparken	500	500	500	500
Driftsfølgevirkninger Middelalderparken	3 100	3 100	3 100	3 700
Driftsmidler bibliotek på St. Hanshaugen	3 300	0	0	0
Driftsmidler Fokushallen	1 100	1 100	1 100	1 100
Driftsmidler Middelalderparken	5 000	5 000	5 000	5 000
Driftsmidler til nye idrettsanlegg	2 200	2 200	2 200	2 200
Frognerbadet etter rehabilitering	0	0	22 200	22 200
Investeringsstilskudd til Kloden Teater	15 000	0	0	0
Klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse (CCUS) Klemetsrud	1 500	1 500	0	0
Kulturtilskudd 2025	40 000	0	0	0
Nordtvet bad driftes av idretten	0	-1 000	-3 500	-3 500
Redusere årsverk Gravplassetaten	0	-1 785	-1 785	-1 785
Stovner bad	0	50 000	50 000	50 000
Utredningsmidler til nye idrettsanlegg	20 300	3 100	0	0

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Sum Spesifiserte rammeendringer	119 200	85 903	102 803	104 203
Endringer	103 595	51 836	71 236	58 823
Ramme 2025-2028	3 203 832	3 152 532	3 159 608	3 147 195

Vedtak forrige periode

Ansiennitetsopprykk kulturskolelærere

Tidligere vedtatt rammeøkning på grunn av ansiennitetsopprykk for kulturskolelærere er videreført.

Arrangementsstrøm på Voldsløkka

Engangsbevilgning til arrangementsstrøm på Voldsløkka er ikke videreført.

Atelierer på Veterinærhøyskolen - midlertidig

Avsetningen til drift av atelierer på Veterinærhøyskolen er redusert sammenliknet med 2024, da det også var satt av midler til istandsetting av lokalene.

Avsetning husleier kulturbygg - Mortensrud kulturstasjon

Midler til Mortensrud kulturstasjon trekkes inn mot rebevilgning i 2028 grunnet forsinkelse.

Avsetning til drift av nye idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en økning fra 2024 til 2025.

Bjøråsen midlertidige garderober

I vedtatt budsjett ble Bjøråsen midlertidige garderober vedtatt med en økning fra 2024 til 2025.

Byen vår - byjubileet 2024

Bevilgning til Byjubileet 2024 i årene 2023 og 2024 er ikke videreført.

Bytte av innfyll på Kringsjø 2 kunstgressbane

Engangsbevilgning til bytte av innfyll på Kringsjø 2 kunstgressbane i år 2024 er ikke videreført.

Drift av nye kulturstasjoner

Økning på avsetningskapittel for kulturbygg, satt av til drift av Mortensrud kulturstasjon. Midlene er for årene 2025-2027 trukket inn som følge av forsinkelser i prosjektet, se for øvrig beskrivelse under "Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold".

Driftsfølger Kalbakken servicebygg

I vedtatt budsjett ble driftsfølger Kalbakken servicebygg vedtatt med en reduksjon fra 2024 til 2025.

Driftsfølgevirkning diverse idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble driftsfølgevirkning diverse idrettsanlegg vedtatt med en reduksjon fra 2024 til 2025.

Forprosjekt halloverbygg på Valle Hovin

Engangsbevilgning til forprosjekt halloverbygg på Valle/Hovin i år 2024 er ikke videreført.

Forprosjektmidler - Plast i Holmenkollen

Engangsbevilgning til forprosjektmidler for plast i Holmenkollen i år 2024 er ikke videreført.

Garderobe og toaletter ved Bjøråsen kunstgressbane

I vedtatt budsjett ble garderobe og toaletter ved Bjøråsen kunstgressbane vedtatt med en reduksjon fra 2024 til 2025 grunnet dobbeltbevilgning.

Generell rammeendring Deichman bibliotek

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,7 mill. i 2025, økende til 2,5 mill. i 2028.

Generell rammeendring Gravplassetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon på 0,2 mill. i 2025 økende til 0,8 mill. i 2028.

Generell rammeendring Idrett

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 2,127 mill. i 2025 økende til 6,224 mill. i 2028.

Generell rammeendring Kulturetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,3 mill. i 2025 økende til 2 mill. i 2028.

Generell rammeendring Munchmuseet

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,6 mill. i 2025, økende til 2,1 mill. i 2028.

Generell rammereduksjon Deichman bibliotek

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2025 og ut økonomiplanperioden.

Generell rammereduksjon Gravplassetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2025 og ut økonomiplanperioden.

Generell rammereduksjon Idrett

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,04 mill.

Generell rammereduksjon Kulturetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2025 og ut økonomiplanperioden.

Generell rammereduksjon Munchmuseet

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. årlig fra 2025.

Husleiekostnader - Løren ishall, Frognerbadet

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en økning fra 2024 til 2025.

Justering av avsetningskapittel for fremtidige driftsfølggevirkninger

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en reduksjon fra 2024 til 2025.

Kulturstasjon Mortensrud

Fremtidige driftmidler til kulturstasjonen på Mortensrud er lagt inn på avsetningskapitlet for kulturbygg fra 2026.

Kunstordningen

Endring i investeringsvolumet påvirker størrelsen på kommunens kunstordning. Se omtale under investeringer på kap. 502 Kulturetaten.

Løren aktivitetspark og flerbrukshall - driftsutgifter

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en økning fra 2024 til 2025.

Merbehov Grefsen basishall

Engangsbevilgning til merbehov Grefsen basishall i år 2024 er ikke videreført.

Midlertidige bibliotektilbud Bydel St. Hanshaugen

Det er lagt inn 3,3 mill. i 2025 til midlertidig bibliotek i Bydel St. Hanshaugen.

Midlertidige bibliotektilbud: Romsås og Demo Linderud

Det er innarbeidet 5,1 mill. i 2025 for videreføring av utvidet bibliotektilbud på Romsås og Demo Linderud.

Næringsutvikling

Engangsbevilgning til næringsutvikling i 2024 er ikke videreført.

Oslo-jubileum 2024

Engangsbevilgning til Oslo-jubileum 2024 i 2024 er ikke videreført.

Pilot etterbruk Gamle Munch

Midlertidig bevilgning til pilot for etterbruk av Gamle Munch på 15,9 mill. årlig ble vedtatt i budsjett for 2024 for årene 2024 og 2025.

Rammereduksjon Deichman bibliotek

Tidligere vedtatt rammereduksjoner er på 0,5 mill. i 2026, økende til 3 mill. i 2028.

Rammereduksjon Gravplassetaten

Tidligere vedtatt rammekutt på 0,3 mill. i 2026 økende til 1,4 mill. i 2028.

Rammereduksjon Idrett

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,785 mill. i 2026 økende til 4,335 mill. i 2028.

Rammereduksjon Kulturetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,6 mill. i 2026, økende til 3,3 mill. i 2028.

Rammereduksjon Munchmuseet

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,5 mill. i 2026, økende til 2,9 mill. i 2028.

Rammereduksjon Næringsetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er 0,125 mill. i 2025 og økende til 1,230 mill. i 2028.

Rammereduksjon Næringsutvikling

Tidligere vedtatt rammereduksjon er 0,032 mill. i 2025 og økende til 0,059 mill. i 2028.

Redusert ramme for tilskudd til realisering av private idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble tilskudd til realisering av private idrettsanlegg vedtatt med en økning fra 2025 til 2026.

Tilskudd Roseslottet

Engangsbevilgning til Roseslottet i 2024 er ikke videreført.

Tilskuddsmidler bevilget i bystyret

Engangsbevilgning til diverse tilskuddsmottakere (tilskuddsmidler bevilget i bystyret) i 2024 er ikke videreført.

Tøyen midlertidig hall og Økern bad

Engangsbevilgning til Tøyen midlertidig hall og Økern bad i år 2024 er ikke videreført.

Videreføring av tilskuddsramme

Økningen av tilskuddsrammen i budsjettet for 2024 er ikke videreført i 2025.

Økt husleie Tøyenbadet

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en økning fra 2024 til 2025.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Driftsmidler Voldsløkka og Manglerud kulturstasjoner

Driftsrammene til Voldsløkka og Manglerud kulturstasjoner foreslås oppjustert med totalt 3,8 mill. årlig som følge av høyere husleie enn tidligere beregnet.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

ENØK-støtte til energieffektiviseringstiltak (drift)

Byrådet foreslår 6 mill. i 2025 og deretter årlig 8,3 mill. i økonomiplanperioden til energieffektivisering i Oslobygg.

Samarbeid mellom Kulturskolen og Aktivitetsskolen - overføring av midler fra UTD

I vedtatt budsjett for 2024 ble det satt av 10 mill. til samarbeid mellom AKS, kulturskolen og idretten. Av disse, er 6 mill. overført til Kulturetatens budsjett knyttet til samarbeidet mellom AKS og kulturskolen. Overføringen er gjort permanent.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Deichman bibliotek

Det er innarbeidet et rammekutt på 4 mill. i 2025 økende til 11 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 5 mill. i 2025 økende til 16,7 mill. i 2028.

Rammereduksjon Gravplassetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,9 mill. i 2025 økende til 3,2 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,2 mill. i 2025 økende til 5,5 mill. i 2028.

Rammereduksjon Idrett

Det er innarbeidet rammereduksjon på 4,657 mill. i 2025 økende til 9,702 mill. i 2028. Samlet er det innarbeidet rammereduksjon på 6,824 mill. i 2025 økende til 20,301 mill. i 2028.

Rammereduksjon Kulturetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 3,9 mill. i 2025 økende til 7,2 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 4,6 mill. i 2025 økende til 12,6 mill. i 2028.

Rammereduksjon Kulturtilskudd

Det er innarbeidet et årlig rammekutt på 1 mill. i økonomiplanperioden.

Rammereduksjon Munchmuseet

Det er innarbeidet et rammekutt på 3,6 mill. i 2025 økende til 13,5 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 4,4 mill. i 2025 økende til 18,6 mill. i 2028.

Rammereduksjon Næringsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,604 mill. i 2025 økende til 3,172 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,729 mill. i 2025 økende til 4,402 mill. i 2028.

Rammereduksjon Næringsutvikling

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,314 mill. i 2025 økende til 0,827 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,346 mill. i 2025 økende til 0,886 mill. i 2028.

Rammereduksjon Tilskudd til Den norske kirke

Det er innarbeidet et rammekutt på 2 mill. i 2025 økende til 3,5 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Atelierer på Romsås

Det er innarbeidet en årlig rammeøkning på 9 mill. til drift av atelierer på det gamle sykehjemmet på Romsås.

Avvikle Popsenteret

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 7,8 mill. årlig fra 2026 som følge av avvikling av Popsenteret.

Bibliotek, driftsmidler tilpasset økt aktivitetsnivå

Det er innarbeidet en årlig rammeøkning på 15 mill. som følge av stor økning i besøk, aktiviteter og utlån. Barneavdelingen i Deichman Bjørvika utvides ved at tidligere utleide arealer i 1. etasje tas i bruk til bibliotekformål.

Drift av kunstgressbaner med organisk innfyll

Det er innarbeidet 3,2 mill. økende til 8,6 mill. i 2028 til drift av kunstgressbaner uten plastholdig innfyll.

Driftsfølgevirkning Trosterudparken

Driftsmidler til Trosterudparken.

Driftsfølgevirkninger Middelalderparken

Det er innarbeidet en årlig rammeøkning på 3,1 mill. til drift av Middelalderparken.

Driftsmidler bibliotek på St. Hanshaugen

Driftsmidler til midlertidig bibliotek på St. Hanshaugen i 2025.

Driftsmidler Fokushallen

Det er innarbeidet justering av budsjettmidler på 1,1 mill. mellom UDE og BYM i forbindelse med drift av Fokushallen ved Høyenhall skole.

Driftsmidler Middelalderparken

Det er innarbeidet en årlig rammeøkning på 5 mill. til drift av Middelalderparken.

Driftsmidler til nye idrettsanlegg

Det er innarbeidet 2,2 mill. årlig til drift av Dælenenga flerbrukshall og Løren flerbrukshall og aktivitetspark.

Frognerbadet etter rehabilitering

Avsetning for fremtidig driftsfølgevirkning.

Investeringsstilskudd til Kloden Teater

Investeringsstilskudd på 15 mill. til Kloden teater. Bevilgningen forutsetter tilsvarende tilskuddsmidler fra staten.

Klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse (CCUS) Klemetsrud

Byrådet foreslår å bevilge 3 mill. i økonomiplanperioden til satsing på klyngen for CCUS ved Klemetsrud.

Kulturtilskudd 2025

Økning av tilskuddsrammen på 40 mill. sammenliknet med hva som lå inne i økonomiplanen for 2025, vedtatt i 2024. Rammen er likevel 40 mill. lavere enn i 2024, og skyldes reduksjon i tilskudd til Oslo Nye Teater.

Nordtvet bad driftes av idretten

Det er innarbeidet rammereduksjon på 1 mill. i 2026 økende til 3,5 mill. i 2028 ved at Nordtvet bad omgjøres til et rent idrettsbad.

Redusere årsverk Gravplassetaten

Redusert årsverk i Gravplassetaten fra 2026 pga naturlig avgang

Stovner bad

Avsetning for fremtidig driftsfølgevirkning.

Utredningsmidler til nye idrettsanlegg

Det er innarbeidet 20,3 mill. i 2025 og 3,1 mill. i 2026 til å utrede nye idrettsanlegg.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Kapittel	Investeringsprosjekter	2025	2026	2027	2028
Munchmuseet (KON)					
504 - Munchmuseet (KON)	Applikasjonsprosjektet	7 000	2 559	0	0
	Sum Munchmuseet (KON)	7 000	2 559	0	0
Kulturetaten (KON)					
502 - Kulturetaten (KON)	Hudøy, rehabilitering av bygninger	4 000	4 000	4 000	4 000
502 - Kulturetaten (KON)	Kultureiendommer - rehabiliteringsrammer	7 000	7 000	7 000	7 000
502 - Kulturetaten (KON)	Kunstnerisk utsmykking	91 000	45 400	38 500	0
502 - Kulturetaten (KON)	Middelalderbeltet - utviklingsplan	6 500	6 500	6 500	6 500
502 - Kulturetaten (KON)	Parkinfrastuktur i middelalderbyen	22 500	0	0	0
	Sum Kulturetaten (KON)	131 000	62 900	56 000	17 500
Idrett (KON)					
545 - Idrett (KON)	Kalbakken servicesenter	30 400	6 000	0	0
545 - Idrett (KON)	Kampen friplass	15 800	30 500	0	0
545 - Idrett (KON)	Maskiner/biler/utstyr til idrettsanlegg	2 000	2 000	2 000	2 000
545 - Idrett (KON)	Rehabilitering av idrettsanlegg	5 000	5 000	5 000	5 000
545 - Idrett (KON)	Rehabilitering av kunstgressbaner	112 000	197 700	128 200	71 100
545 - Idrett (KON)	Rehabilitering av Storeåsen alpinanlegg	21 200	11 400	0	0
545 - Idrett (KON)	Voksentoppen kunstgressbane	5 000	0	0	0
	Sum Idrett (KON)	191 400	252 600	135 200	78 100
Boligbygg Oslo KF - overføring (KON)					
172 - Boligbygg Oslo KF - overføring (KON)	Kjøp av boliger til vanskeligstilte, komm. tilskudd	112 500	63 000	63 000	0
172 - Boligbygg Oslo KF - overføring (KON)	Klimatiltak Boligbygg	4 000	4 000	4 000	4 000
	Sum Boligbygg Oslo KF - overføring (KON)	116 500	67 000	67 000	4 000
Gravplassetaten (KON)					
590 - Gravplassetaten (KON)	Nullutslipps-maskiner og -kjøretøy	8 500	0	0	0
590 - Gravplassetaten (KON)	Nye graver på eksisterende gravlunder	3 500	3 500	3 500	3 500

		Økonomiplan			
Kapittel	Investeringsprosjekter	2025	2026	2027	2028
	Sum Gravplassetaten (KON)	12 000	3 500	3 500	3 500
	Tilskudd til Den norske kirke (KON)				
581 - Tilskudd til Den norske kirke (KON)	Rehabilitering av Trefoldighetskirken	15 000	0	0	0
581 - Tilskudd til Den norske kirke (KON)	Rehabilitering kirker	30 000	30 000	30 000	30 000
	Sum Tilskudd til Den norske kirke (KON)	45 000	30 000	30 000	30 000
	Usikkerhetsavsetning invest. (KON)				
180 - Usikkerhetsavsetning invest. (KON)	Risikoavsetning P85 - 20%	300 000	0	0	0
	Sum Usikkerhetsavsetning invest. (KON)	300 000	0	0	0
	Forskjellige utbedringstiltak (KON)				
185 - Forskjellige utbedringstiltak (KON)	Tilgjengelighetsmidler	24 600	24 600	24 600	24 600
	Sum Forskjellige utbedringstiltak (KON)	24 600	24 600	24 600	24 600
	Oslobygg KF - overføring (KON)				
179 - Oslobygg KF - overføring (KON)	Tilskudd til boliger for flyktninger i Maridalsveien 292	38 700	0	0	0
179 - Oslobygg KF - overføring (KON)	Tilskudd til demontering/rehabilitering av Villa Sorgenfri	36 900	41 000	5 000	0
179 - Oslobygg KF - overføring (KON)	Tilskudd til oppbygging av gymsal ved Lambertseter skole	31 900	0	0	0
	Sum Oslobygg KF - overføring (KON)	107 500	41 000	5 000	0

Hudøy, rehabilitering av bygninger

For rehabilitering og utvikling av skjøtselsplan inneholder budsjettet et løpende prosjekt på 4 mill. årlig. Tiltakene gjennomføres i samarbeid med Stiftelsen Hudøy.

Kalbakken servicesenter

Det er innarbeidet 6,4 mill. til byggingen av Kalbakken servicebygg, for å dekke inn et oppstått merbehov i prosjektet.

Kampen friplass

Det er innarbeidet 15,8 mill. i 2025 og 30,5 mill. i 2026 til bygging av Kampen friplass.

Kjøp av boliger til vanskeligstilte, komm. tilskudd

Byrådet foreslår 112,5 mill. i 2025 og 63 mill. i 2026 og 2027 som skal dekke det kommunale tilskuddet fra bykassen til kjøp av boliger til vanskeligstilte.

Klimatiltak Boligbygg

Det er innarbeidet 4 mill. årlig i økonomiplanperioden til Boligbygg til å gjennomføre energieffektiviserende tiltak i forbindelse med rehabiliteringsprosjekter. Dette er energitiltak som effektstyring av varmtvannsberedere, effektivisering av varmesentraler, mer effektiv belysning, oppgradering av bygningsdeler som skal byttes, etterisolering av loft m.m. Midlene er eks. mva.

Kultureiendommer - rehabiliteringsrammer

Kultureiendommene har regulert leienivå, med en fastsatt subsidiefaktor. Utgifter til rehabilitering utover løpende vedlikehold dekkes derfor i mindre grad inn gjennom husleie. Årlig avsetning er på 7 mill. Midlene skal brukes på rehabilitering og brannsikring. Prioriterte tiltak er brannsikring, tak-, vindu- og fasaderehabilitering og el-sanering, blant annet for fredede og bevaringsverdige eiendommer som Kirkeristen, Frysja kunstsenter og eiendommer i Kvadraturen.

Kunstnerisk utsmykking

Ordningen for kunstutsmykking i kommunale bygg og uterom innebærer at 0,4 prosent av kommunens samlede investeringsbudsjett, unntatt avgiftsfinansierte investeringer i VAR-sektoren og Oslo Havn KF, avsettes til kunstprosjekt i 2025. Avsetningen er et løpende prosjekt som skal benyttes til både midlertidige og permanente prosjekter i uterom, skoler, barnehager, sykehjem mv. Ordningen administreres av Kulturetaten etter fastsatt regelverk. Investerings- og driftsvolum for ordningen i 2025 vil fastsettes i byrådets Tilleggsinnstilling til budsjettforslaget.

Maskiner/biler/utstyr til idrettsanlegg

Det er avsatt 2 mill. årlig i til maskiner og utstyr knyttet til Bymiljøetatens drift av kommunale idrettsanlegg.

Middelalderbeltet - utviklingsplan

Det ligger inne 6,5 mill. årlig til tiltak i utviklingsplanen for Middelalderbeltet. Prosjektet har løpt siden 2014 og er videreført ut økonomiplanperioden.

Nullutslipps-maskiner og -kjøretøy

For å oppnå kommunens mål om ha 100% nullutslipp for maskiner og tunge kjøretøy skal Gravplasssetaten skifte ut sitt utstyr. Dette gjelder mindre og mellomstore arbeidsmaskiner, traktorer, anleggsmaskiner og andre tyngre kjøretøy. I tillegg til et eksisterende prosjekt for

utslippsfrie maskiner, er det avsatt 38,5 mill. fordelt over årene 2022-2025. Anskaffelsene forutsettes å tilpasses hva markedet kan levere, og for å skape etterspørsel for markedsutvikling og leveranse i økonomiplanperioden.

Nye graver på eksisterende gravlunder

Midlene benyttes til klargjøring og ferdigstilling av områder på eksisterende kirkegårder/gravlunder i hele Oslo hvor nye graver kan tas i bruk, herunder nødvendig utskifting av leirholdig jord mv. Avsetningen er på 3,5 mill. årlig.

Parkinfrastruktur i middelalderbyen

Bystyret vedtok i møte 27.04.2022 sak 112/22 en utbyggingsavtale med Bane Nor (BN) om opparbeidelse av Middelalderparken. Avtalen gjelder finansiering og gjennomføring av opparbeidelse av offentlig park i område P1-P3 i Middelalderparken. Avtalen innebærer en helhetlig opparbeidelse av Middelalderparken, og angir ansvarsfordelingen for opparbeidelsen mellom BN og kommunen. Utbyggingsavtalen sikrer at BN finansierer og opparbeider realytelser beskrevet i utbyggingsavtalen. I tillegg beskriver avtalen kommunens ansvar for å opparbeide de delene av Middelalderparken som ikke omfattes av BNs forpliktelser. Kommunen forplikter seg til å drifte og vedlikeholde tiltakene etter ferdigstilling.

Det er lagt inn 22,5 mill. i 2025 for å innfri kommunens forpliktelser i Landskapsplan 16 for opparbeidelse av parkinfrastruktur i Middelalderparken. Midlene skal nyttes til møbler, beplantning, toaletter, adkomstparti, brygge, rigg og drift m.m.

Rehabilitering av idrettsanlegg

Det er avsatt 5 mill. årlig til rehabilitering av etatens idrettsanlegg.

Rehabilitering av kunstgressbaner

Det er innarbeidet 112 mill. i 2025, 197,7 mill. i 2026, 128,2 mill. i 2027 og 71,1 mill. i 2028 til rehabilitering av kunstgressbaner.

Rehabilitering av Sloreåsen alpinanlegg

I vedtatt budsjett ble rehabilitering av Sloreåsen vedtatt med 21,2 mill. i 2025 og 11,4 mill. i 2026.

Rehabilitering av Trefoldighetskirken

Det er satt av til sammen 40 mill. til rehabilitering av Trefoldighetskirken. De siste 15 mill. bevilges i 2025.

Rehabilitering kirker

Oslo kommune bevilger årlig 30 mill. i investeringstilskudd til Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO) til rehabilitering av kirker. Midlene fordeles til ulike prosjekter etter KfiOs egen prioritering. Kirkene i Oslo har et svært stort vedlikeholdsetterslep. Som byggherre får KfiO mva.- refusjon, slik at den foreslåtte bevilgningen på 30 mill. blir på totalt 37,5 mill. årlig.

Risikoavsetning P85 - 20%

Byrådet foreslår 300 mill. i 2025 til sentral risikoavsetning (P85-P50) for foretakenes investeringsprosjekter. Avsetningen gjelder for prosjekter som er innarbeidet fra og med budsjett 2019.

Tilgjengelighetsmidler

Tilgjengelighetsprosjektet er et tverrsektorielt tiltak og forvaltes av Oslobygg.

Tilgjengelighetsprosjektet har ansvar for tildeling og oppfølging av tilskudd til universell utforming og tilgjengelighet. Midlene skal bidra til at Oslo kommunes eksisterende bygg, uteområder og kollektivstasjoner blir gjort tilgjengelige for alle.

Byrådet foreslår å sette av 24,6 mill. årlig, totalt 98,4 mill. i økonomiplanperioden. Midlene er budsjettert under Oslobygg og kan søkes av alle kommunens virksomheter. Tiltakene planlegges og gjennomføres i nært samarbeid med brukerne.

Tilskudd til boliger for flyktninger i Maridalsveien 292

Byrådet foreslår 38,7 mill. i investeringstilskudd til boliger for flyktninger i Maridalsveien 292. Midlene er eks. mva.

Tilskudd til demontering/rehabilitering av Villa Sorgenfri

Byrådet foreslår å sette av 82,9 mill. i økonomiplanperioden i investeringstilskudd for gjenoppbygging av Villa Sorgenfri. Midlene er eks. mva.

Tilskudd til oppbygging av gymsal ved Lambertseter skole

Byrådet foreslår 31,9 mill. i investeringstilskudd til oppbygging av gymsal ved Lambertseter skole. Midlene er eks. mva.

Voksentoppen kunstgressbane

Det er innarbeidet 5 mill. til etablering av ny kunstgressbane på Voksentoppen.

Tilskuddsmidler

Næringsutvikling

Beløp i 1 000 kr

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Byrådets forslag Sak 1/2025	Sum 2023 - Sak 1/2025
455	Innovasjonsprogram Oslo	13 800	13 800	13 400	41 000
455	Profilering av Oslo	15 000	15 000	0	30 000
455	Oslo Business Region	14 600	15 000	0	29 600
455	Næringsutvikling, profilering og destinasjonsledelse*	.	.	32 000	32 000
455	Ungt Entreprenørskap Oslo	1 000	1 000	1 000	3 000
455	Tilskuddsordning for innovasjon i kommunale virksomheter - Smart Oslo	6 000	8 000	8 000	22 000
455	Innovasjonsdistrikter/Oslo som kunnskapshovedstad - oppfølging av campusstrategi	10 300	10 300	5 600	26 200
455	Oslo Innovation week	.	.	1 500	1 500
455	Inkubasjonsprogram i samarbeid med SIVA	.	.	1 700	1 700
455	FORREGION	2 000	2 500	2 500	7 000
455	CCUS-klynge	.	.	1 500	1 500
Sum	Tilskudd til Næringsutvikling	62 700	65 600	67 200	195 500

*Ny enhet for profilering og næringsutvikling samt tilskudd til profilering

Idrett

					Beløp i 1000
Kap	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Byrådets forslag Sak 1/2025	Sum 2023 - Sak 1/2025
545	Rammetilskudd OIK	52 000	57 000	59 000	168 000
545	Særskilte tiltak OIK	6 000	6 000	6 000	18 000
545	Seniorprosjektet OIK	3 050	3 050	3 050	9 150
545	Tilskudd til nabolagsklubber	10 000	10 000	10 000	30 000
545	Tilskudd til ferieaktiviteter	3 000	3 000	3 000	9 000
545	Tilskudd til idrettstiltak	9 661	11 860	10 560	32 081
545	Tilskudd til private idrettsanlegg	16 000	0	0	16 000
545	Driftstilskudd rideanlegg	1 000	1 200	500	2 700
545	Big-Air Wyller	1 850	2 000	2 000	5 850
545	Driftstilskudd Nordstrandhallen	1 850	1 850	1 850	5 550
545	Driftstilskudd Bogstad Vinterparadis	2 300	2 300	2 300	6 900
545	Driftstilskudd Furuset IL	2 100	2 100	2 100	6 300
Sum		92 811	100 360	100 360	293 531

Kulturtilskudd

Kap	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Byrådets forslag Sak 1/2025	Sum 2023 - Sak 1/2025
500	Driftstilskudd kunst og kultur og andre avsetninger	192 269	201 942	203 562	597 773
500	Driftstilskudd til Oslo nye Teater	86 885	90 360	52 908	230 153
500	Løpende kunst- og kulturtiltak	7 757	8 000	9 000	24 757
500	Avsetning støtte byjubileet	3 300	3 300	0	6 600
500	Innovasjon innen kultur og kulturnæring	2 800	2 800	2 800	8 400
500	Kunst- og kulturstipend, kulturpriser	5 000	5 000	5 205	15 205
500	Spillemidler til kulturbygg	6 565	7 018	7 300	20 883
500	Mediestøtte i Oslo	3 500	3 500	3 500	10 500
500	Konsertstøtte frivillige tiltak	1 500	1 500	2 000	5 000
500	Aktivitetskort	300	300	0	600
500	Filmfond	9 000	8 000	8 500	25 500
500	Kultur til barnehagebarn	3 000	3 000	3 000	9 000
500	Den kulturelle spaserstokken	4 000	4 000	4 000	12 000
500	Frivillighetsmelding, oppfølging	1 000	0	0	1 000
500	Besøkgårder/aktivitetshus, byomfattende innhold	10 050	10 050	10 150	30 250
500	Frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner	10 400	11 000	11 400	32 800

Kap	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Byrådetts forslag Sak 1/2025	Sum 2023 - Sak 1/2025
500	Skolekor, korps og orkestre	11 500	11 800	15 000	38 300
500	Ferieleirer frivillige, barn/unge	8 400	8 564	8 805	25 769
500	Musikkråd, råd for ungdom.org, Unginfo mv.	9 400	9 602	9 872	28 874
500	Lokale kulturtiltak via lokale ungdomsråd	2 500	2 500	2 500	7 500
500	Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn	1 000	1 022	1 051	3 073
500	Investeringstilskudd til Kloden teater	0	0	15 000	15 000
SUM		380 126	393 258	375 553	1 148 937

Den norske kirke

Kap					Beløp i 1 000
	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Byrådetts forslag Sak 1/2025	Sum 2023 - Sak 1/2025
581	Den norske kirke, driftstilskudd (iht. trossamfunnsloven)	159 066	162 764	168 142	489 972
581	Den norske kirke, tilskudd til løpende vedlikehold (iht. trossamfunnsloven)	11 000	11 500	11 700	34 200
SUM		170 066	174 264	179 842	524 172

Verbalvedtak

TAKSTER OG AVGIFTER

Egenbetaling for elevplasser ved Oslo kulturskole

Egenbetaling for ordinære elevplasser i Oslo kulturskole økes med 3,9 % til kr. 4 691 per elev fra 01.01.2025. Byrådet gis fullmakt til å fastsette avgifter utenom ordinære elevplasser innen rammen av vedtatt budsjett.

Administrasjonsgebyr for kommunale gravferder

Sats for administrasjonsgebyr for kommunale gravferder (gravferder uten pårørende) økes med 3,9 % til kr. 2 245 fra 01.01.2025.

Leiepris for utenbys brukere for kapell og seremonirom

For utleie av kapell og seremonirom for utenbys brukere økes leieprisen med 3,9 % til kr. 3 368 fra 01.01.2025.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

I tabellen under vises kommunale midler øremerket til konkrete formål, til bruk i 2025. Dersom midlene ikke er benyttet i 2025, kan de overføres til neste budsjettår til bruk for samme formål.

Kap. 500 Kulturtilskudd mm.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2 500 xx	Investeringsstilskudd Kloden teater	15 000

Oslo Havn KF - overføring (KON)

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Overføringsutgifter	5 113	0	0
Sum Driftsutgifter	5 113	0	0
Driftsinntekter			
Overføringsinntekter	0	0	0
Sum Driftsinntekter	0	0	0
Sum	5 113	0	0

Boligbygg Oslo KF - overføring (KON)

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
172	Boligbygg Oslo KF - overføring (KON)	120007	Kjøp av boliger til vanskeligstilte, komm. tilskudd	112 500	63 000	63 000	0
172	Boligbygg Oslo KF - overføring (KON)	122036	Klimatiltak Boligbygg	4 000	4 000	4 000	4 000
Totalsum				116 500	67 000	67 000	4 000

Kjøp av boliger til vanskeligstilte, komm. tilskudd

Byrådet foreslår 112,5 mill. i 2025 og 63 mill. i 2026 og 2027 som skal dekke det kommunale tilskuddet fra bykassen til kjøp av boliger til vanskeligstilte.

Klimatiltak Boligbygg

Det er innarbeidet 4 mill. årlig i økonomiplanperioden til Boligbygg til å gjennomføre energieffektiviserende tiltak i forbindelse med rehabiliteringsprosjekter. Dette er energitiltak som effektstyring av varmtvannsberedere, effektivisering av varmesentraler, mer effektiv belysning, oppgradering av bygningsdeler som skal byttes, etterisolering av loft m.m. Midlene er eks. mva.

Oslobygg KF - overføring (KON)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	0	0	0	0
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	0	0	0	0
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
ENØK-støtte til energieffektiviseringstiltak (drift)	6 000	8 333	8 333	8 333
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	6 000	8 333	8 333	8 333
Endringer	6 000	8 333	8 333	8 333
Ramme 2025-2028	6 000	8 333	8 333	8 333

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

ENØK-støtte til energieffektiviseringstiltak (drift)

Byrådet foreslår 6 mill. i 2025 og deretter årlig 8,3 mill. i økonomiplanperioden til energieffektivisering i Oslobygg.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Overføringsutgifter	403 449	0	6 000
Sum Driftsutgifter	403 449	0	6 000
Driftsinntekter			
Overføringsinntekter	0	0	0
Sum Driftsinntekter	0	0	0
Sum	403 449	0	6 000

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
179	Oslobygg KF - overføring (KON)	123061	Tilskudd til demontering/rehabilitering av Villa Sorgenfri	36 900	41 000	5 000	0
179	Oslobygg KF - overføring (KON)	124036	Tilskudd til oppbygging av gymsal ved Lambertseter skole	31 900	0	0	0
179	Oslobygg KF - overføring (KON)	124046	Tilskudd til boliger for flyktninger i Maridalsveien 292	38 700	0	0	0
Totalsum				107 500	41 000	5 000	0

Tilskudd til demontering/rehabilitering av Villa Sorgenfri

Byrådet foreslår å sette av 82,9 mill. i økonomiplanperioden i investeringstilskudd for gjenoppbygging av Villa Sorgenfri. Midlene er eks. mva.

Tilskudd til oppbygging av gymsal ved Lambertseter skole

Byrådet foreslår 31,9 mill. i investeringstilskudd til oppbygging av gymsal ved Lambertseter skole. Midlene er eks. mva.

Tilskudd til boliger for flyktninger i Maridalsveien 292

Byrådet foreslår 38,7 mill. i investeringstilskudd til boliger for flyktninger i Maridalsveien 292. Midlene er eks. mva.

Usikkerhetsavsetning invest. (KON)

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
180	Usikkerhetsavsetning invest. (KON)	119005	Risikoavsetning P85 - 20%	300 000	0	0	0
Totalsum				300 000	0	0	0

Risikoavsetning P85 - 20%

Byrådet foreslår 300 mill. i 2025 til sentral risikoavsetning (P85-P50) for foretakenes investeringsprosjekter. Avsetningen gjelder for prosjekter som er innarbeidet fra og med budsjett 2019.

Forskjellige utbedringstiltak (KON)

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
185	Forskjellige utbedringstiltak (KON)	106015	Tilgjengelighetsmidler	24 600	24 600	24 600	24 600
Totalsum				24 600	24 600	24 600	24 600

Tilgjengelighetsmidler

Tilgjengelighetsprosjektet er et tverrsektorielt tiltak og forvaltes av Oslobygg. Tilgjengelighetsprosjektet har ansvar for tildeling og oppfølging av tilskudd til universell utforming og tilgjengelighet. Midlene skal bidra til at Oslo kommunes eksisterende bygg, uteområder og kollektivstasjoner blir gjort tilgjengelige for alle.

Byrådet foreslår å sette av 24,6 mill. årlig, totalt 98,4 mill. i økonomiplanperioden. Midlene er budsjettett under Oslobygg og kan søkes av alle kommunens virksomheter. Tiltakene planlegges og gjennomføres i nært samarbeid med brukerne.

Næringsutvikling (KON)

Ansvarsområde

Kapittelet omfatter det primære ansvaret for Oslo kommunes næringsutvikling, entreprenørskap, utvikling av Oslo som kunnskapsby i samarbeid med kunnskapssektoren og næringsklynger samt profilering av Oslo. Innsatsen skal bidra til en innovativ og konkurransedyktig økonomi som skaper bærekraftige, trygge og varige arbeidsplasser for hele samfunnet.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Oslo har et dynamisk og variert næringsliv. Verdiskapingen er høy og arbeidsledigheten er lav.

Oslos viktigste ressurs er kunnskap. Oslo er rangert som en "innovation leader" i EUs Regional Innovation Scoreboard for 2024, bl.a. basert på den høye forskningsaktiviteten. Oslos utfordring er å utnytte dette for å sikre skatteinntekter som muliggjør et høyt velstandsnivå og for å lykkes med det grønne skiftet. Oslo har bl.a. et potensial for videre utvikling innenfor livsvitenskap og helse, ikt/digitalisering, maritim sektor, klima/energi og sirkulærøkonomi. Oslo ble kåret til den femte viktigste maritime byen globalt i 2024.

Ifølge rapporten Oslo: State of the City 2024, er Oslo en attraktiv by for besøkende, men hevder seg svakere enn de andre nordiske hovedstedene når det gjelder talent og investeringer. Byrådet vil legge frem forslag om ny og styrket organisering av arbeidet med næringsutvikling og profilering.

Gjennom de tre innovasjonsdistriktene Oslo Science City, Hovinbyen sirkulære Oslo og Punkt Oslo har det blitt etablert et tettere samarbeid mellom kunnskapsinstitusjoner, bedrifter, eiendomsutviklere og kommunen.

Utnyttelse av kommunen som test- og demonstrasjonsarena kan å styrke innovasjonsaktiviteten. Man har sett gode resultater av SmartOslo-programmet.

Byrådet foreslår å bevilge 3 mill. i økonomiplanperioden til satsing på klyngen for CCUS ved Klemetsrud.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall bedrifter	91 139	95 464	100 459	103 521
Sysselsatte med arbeidsssted i Oslo	485 787	507 232	528 121	534 394
Antall nyetableringer	15 362	16 309	14 965	14 032
Antall studenter	85 777	88 911	85 263	88 000
Antall gjestedøgn	2 287 452	2 764 501	5 704 364	6 350 848
Cruiseanløp, skip	11	17	161	160
Antall cruisepassasjerer	934	14 146	263 667	357 379
Internasjonale kongresser	14	33	75	68

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulerer til utvikling av sirkulære verdikjeder	Støtte utviklingsprosjekter og piloter som fremmer sirkulære verdikjeder
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Oslo er foretrukket for etablering av virksomheter	Kople kommunale virksomheter med innovative miljøer og legge til rette for kommunen som test-, demonstrasjons- og utviklingsarena Forsterke utnyttelsen av kunnskap som ressurs for etablering av nye bedrifter, produkter og arbeidsplasser Profilere Oslo som sted å arbeide, investere og lokalisere bedrifter
	3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	Profilere aktiviteter, attraksjoner, arrangementer og opplevelser i Oslo overfor innbyggere og besøkende Styrke Oslo som bærekraftig destinasjon og reisemål gjennom samarbeid mellom kommunen, kultursektoren og øvrige reiselivsaktører

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	74 259	74 259	74 259	74 259
Vedtak forrige periode				
Næringsutvikling	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Rammereduksjon Næringsutvikling	-32	-49	-59	-59
Sum Vedtak forrige periode	-4 032	-4 049	-4 059	-4 059
Vedtak forrige periode	-4 032	-4 049	-4 059	-4 059
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	70 227	70 210	70 200	70 200
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 247	2 247	2 247	2 247
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 247	2 247	2 247	2 247
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	0	0	0	0
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Næringsutvikling	-314	-609	-710	-827
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-314	-609	-710	-827
Spesifiserte rammeendringer				
Klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse (CCUS) Klemetsrud	1 500	1 500	0	0
Sum Spesifiserte rammeendringer	1 500	1 500	0	0
Endringer	1 186	891	-710	-827
Ramme 2025-2028	73 660	73 348	71 737	71 620

Vedtak forrige periode

Næringsutvikling

Engangsbevilgning til næringsutvikling i 2024 er ikke videreført.

Rammereduksjon Næringsutvikling

Tidligere vedtatt rammereduksjon er 0,032 mill. i 2025 og økende til 0,059 mill. i 2028.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Næringsutvikling

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,314 mill. i 2025 økende til 0,827 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,346 mill. i 2025 økende til 0,886 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Klyngesatsing for karbonfangst, lagring og utnyttelse (CCUS) Klemetsrud

Byrådet foreslår å bevilge 3 mill. i økonomiplanperioden til satsing på klyngen for CCUS ved Klemetsrud.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	1 016	999	2 500
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	10 325	7 274	3 975
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	7 946	0	0
Overføringsutgifter	57 881	66 000	67 200
Finansutgifter	0	0	0
Sum Driftsutgifter	77 167	74 273	73 675
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	40	0	0
Refusjoner	-495	-14	-15
Sum Driftsinntekter	-455	-14	-15
Sum	76 712	74 259	73 660

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Forslag 2025
455	Innovasjonsprogram Oslo	13 800	13 800	13 400
455	Profilering av Oslo	15 000	15 000	0
455	Oslo Business Region	14 600	15 000	0
455	Næringsutvikling, profilering og destinasjonsledelse*	.	.	32 000
455	Ungt Entreprenørskap Oslo	1 000	1 000	1 000
455	Tilskuddsordning for innovasjon i kommunale virksomheter - Smart Oslo	6 000	8 000	8 000
455	Innovasjonsdistrikter/Oslo som kunnskapshovedstad - oppfølging av campusstrategi	10 300	10 300	5 600
455	Oslo Innovation week	.	.	1 500
455	Inkubasjonsprogram i samarbeid med SIVA	.	.	1 700
455	FORREGION	2 000	2 500	2 500
455	CCUS-klynge	.	.	1 500
Sum	Tilskudd til Næringsutvikling	62 700	65 600	67 200

*Ny enhet for profilering og næringsutvikling samt tilskudd til profilering

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak på kapitlet.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Overføring av statlige næringsrettede midler (KON)

Ansvarsområde

Oslo kommune har oppdragsgiveransvar for statlige regionale næringsutviklingsmidler til Innovasjon Norge og Selskapet for industrivekst (SIVA), samt ansvar for forvaltning og drift av midler til bredbåndsutbygging, og mobiliserende virkemidler i FORREGION.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

De statlige regionale utviklingsmidlene brukes til Sivas Inkubasjonsprogram og Innovasjon Norges Bedriftsnettverk, oppstartstilskudd 1 til bedrifter som vil teste ut markedet for sine produkter og oppstartstilskudd 2, til utvikling av lønnsomme forretningsmodeller i bedriftene. Det brukes også midler på en InvestIn-funksjon og eksportarbeid innen helse og livsvitenskap.

Bredbåndsutbyggings-midler brukes til utbygging av bredbånd der de kommersielle aktørene ikke gjør dette på egenhånd. FORREGION-midler brukes til å styrke forskningsbasert innovasjon i regionens næringsliv, og å styrke innovasjonssystemene i innovasjonsdistriktene. Oslo kommune bruker også noen egne midler på FORREGION, jf. Kap. 455.

De senere årene har de statlige regionale næringsutviklings virkemidlene for Oslo til Innovasjon Norge og SIVA blitt redusert.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	0	0	0	0
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	0	0	0	0
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	0	0	0	0
Ramme 2025-2028	0	0	0	0

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	77	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	2 539	7 426	150
Overføringsutgifter	46 253	25 505	32 781
Sum Driftsutgifter	48 869	32 931	32 931
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-1 992	0	0
Refusjoner	-407	0	0
Overføringsinntekter	-31 827	-32 931	-32 931
Sum Driftsinntekter	-34 227	-32 931	-32 931
Sum	14 643	0	0

Næringsetaten (KON)

Ansvarsområde

Næringsetaten har ansvar for å ivareta kommunens søknadsbehandling og kontroll av bevillinger etter serveringsloven og alkoholloven. Etaten gjennomfører også tilsyn etter tobakksskadeloven, og deler av tilsynet samordnes med kommunens kontroll av salgs- og skjenkebevillinger etter alkoholloven.

Næringsetaten skal utøve profesjonell og brukerorientert forvaltning innenfor sitt myndighetsområde, og skape forutsigbarhet ved at beslutninger og vedtak har god kvalitet.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Næringsetatens bidrar til at Oslo er en attraktiv og trygg hovedstad med seriøs drift av serverings-, salgs- og skjenkesteder. Næringsetatens siste publikumsundersøkelse (2023) viser at over 74 % føler seg trygge i byen og på utestedene.

Alkoholpolitisk handlingsplan for perioden 2024 - 2028 vedtas i bystyret høsten 2024. Byrådet vil føre en liberal og ansvarlig skjenkepolitikk, og det er foreslått å innvilge skjenkebevilling til handelsbedrifter og til enkelte idrettsarrangementer. Næringsetaten vil i 2025 følge opp føringene i planen.

Næringsetatens arbeid mot diskriminering i utelivet fokuserer på veiledning og dialog, og kommunen er avhengig av tett dialog og godt samarbeid med blant annet Ligestillings- og diskrimineringsombudet (LDO), Diskrimineringshjelpen og Meglingsbenken og hatkriminalgruppen i Oslo politidistrikt.

Kontinuerlig utvikling av digitale tjenester har ført til økt tilfredshet for Næringsetatens brukere. Imidlertid har etaten et gammelt og ineffektivt fagsystem. Anskaffelse av nytt fagsystem er et ressurskrevende, omfattende og viktig prosjekt for Næringsetaten fremover.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall diskrimineringskontroller	0	0	29	50
Salgsbevillinger	458	470	475	447
Skjenkebevillinger	1 286	1 333	1 357	1 347
Serveringsbevillinger	2 988	3 061	3 084	3 128
Vedtak fattet av Næringsetaten	3 928	4 434	4 135	4 700
Kontroller av salgs- og skjenkebevillinger	5 111	3 787	4 886	5 293
Inndragninger pga skjenkeovertredelser	0	3	0	6
Inndragninger pga vandel	2	1	1	1
Klager på vedtak	16	3	2	3
Tilsyn av registrerte utsalgssteder for tobakk	1 536	1 149	1 519	2 036

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.2 Oslo har et trygt, attraktivt, seriøst og inkluderende uteliv	Gjennomføre kunnskaps- og risikobasert kontrollvirksomhet Styrke kompetansen i utelivsnæringen, gjennom Salutt-kurs, veiledning og dialog Utarbeide nytt fagsystem og ytterligere automatisering av arbeidsprosesser Utøve profesjonell og brukerorientert saksbehandling og sikre at beslutninger og vedtak har god kvalitet

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	38 548	38 548	38 548	38 548
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Næringsetaten	-125	-773	-1 230	-1 230
Sum Vedtak forrige periode	-125	-773	-1 230	-1 230
Vedtak forrige periode	-125	-773	-1 230	-1 230
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	38 423	37 775	37 318	37 318
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	3 167	3 167	3 167	3 167
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	3 167	3 167	3 167	3 167
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-582	-582	-582	-582
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-582	-582	-582	-582
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Næringsetaten	-604	-2 640	-2 676	-3 172
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-604	-2 640	-2 676	-3 172
Endringer	-1 186	-3 222	-3 258	-3 754
Ramme 2025-2028	40 404	37 720	37 227	36 731

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Næringsetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er 0,125 mill. i 2025 og økende til 1,230 mill. i 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Næringsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,604 mill. i 2025 økende til 3,172 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,729 mill. i 2025 økende til 4,402 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	53 383	57 948	60 228
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	14 057	13 765	13 404
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	268	278
Overføringsutgifter	2 978	3 204	3 306
Sum Driftsutgifter	70 417	75 185	77 216
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-35 328	-32 140	-32 140
Refusjoner	-5 325	-4 497	-4 672
Sum Driftsinntekter	-40 654	-36 637	-36 812
Sum	29 764	38 548	40 404

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler på kapitlet.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak på kapitlet.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler på kapitlet.

Kulturtilskudd m.m. (KON)

Ansvarsområde

Kapitlet omfatter tilskudd, avsetninger og andre overføringer til profesjonell kunst og kultur, amatørkultur og frivillighet. Midlene på kapitlet administreres av Kulturetaten.

Kapitlet omfatter også driftsstøtte til Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Tilskudd som gis over dette kapitlet er avgjørende for at kulturlivet og frivilligheten skal ha gode rammevilkår.

I overkant av to tredjedeler av midlene gis som driftstilskudd til kunst- og kulturaktivitet i Oslo. Tilskuddene går blant annet til store etablerte kulturinstitusjoner og festivaler som Oslo Museum, Oslo Nye Teater, Oslo Jazzfestival og Oslo Pix, til små og mellomstore organisasjoner og arrangører. I tillegg tildeles tilskudd til bl.a. konserter, forestillinger, mediestøtte, kor, korps og orkestre. Avsetningene omfatter også kunst- og kulturstipend, kultur i barnehager, den kulturelle spaserstokken, spillemidler til kulturbygg mv.

Byrådet har ambisjon om å øke kulturtilskuddet i inneværende periode, så fremt det økonomiske handlingsrommet tillater det. Gitt kommunens krevende økonomiske situasjon er det nødvendig for byrådet å redusere tilskuddskapitlet for 2025. For å skjerme øvrige tilskuddsmottakere for større kutt, er tilskuddet til Oslo Nye Teater foreslått redusert med 40 mill. Dette er en oppfølging av byrådssak 90/24 *Oslo Nye Teater AS – fremtidig drift*.

Byrådet foreslår at Kloden teater får et investeringstilskudd på 15 mill. til bygging av nytt teater i Hovinbyen. Tilskuddet forutsetter en tilsvarende bevilgning fra staten.

En detaljert fordeling av byrådets forslag til fordeling av tilskudd vil bli gitt i et notat til bystyrets organer.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall søknader om tilskudd og stipend	1 939	1 500	1 855	2 000
Antall tilsagn om tilskudd og stipend	953	793	889	998

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	386 239	386 239	386 239	386 239
Vedtak forrige periode				
Byen vår - byjubileet 2024	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
Drift av atelierer i Myntgata	1 767	1 767	1 767	1 767
Tilskudd Roseslottet	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Tilskuddsmidler bevilget i bystyret	-2 150	-2 150	-2 150	-2 150
Videreføring av tilskuddsramme	-77 000	-77 000	-77 000	-77 000
Sum Vedtak forrige periode	-81 683	-81 683	-81 683	-81 683
Vedtak forrige periode	-81 683	-81 683	-81 683	-81 683
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	304 556	304 556	304 556	304 556
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	9 697	9 697	9 697	9 697
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	9 697	9 697	9 697	9 697
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Kulturtilskudd	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Spesifiserte rammeendringer				
Investeringstilskudd til Kloden Teater	15 000	0	0	0
Kulturtilskudd 2025	40 000	0	0	0
Sum Spesifiserte rammeendringer	55 000	0	0	0
Endringer	54 000	-1 000	-1 000	-1 000
Ramme 2025-2028	368 253	313 253	313 253	313 253

Vedtak forrige periode

Byen vår - byjubileet 2024

Bevilgning til Byjubileet 2024 i årene 2023 og 2024 er ikke videreført.

Drift av atelierer i Myntgata

Engangsoverføring av 1,8 mill. fra kap. 500 til 502 for å finansiere atelierer i Myntgata er ikke videreført i 2025.

Tilskudd Roseslottet

Engangsbevilgning til Roseslottet i 2024 er ikke videreført.

Tilskuddsmidler bevilget i bystyret

Engangsbevilgning til diverse tilskuddsmottakere (tilskuddsmidler bevilget i bystyret) i 2024 er ikke videreført.

Videreføring av tilskuddsramme

Økningen av tilskuddsrammen i budsjettet for 2024 er ikke videreført i 2025.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Kulturtilskudd

Det er innarbeidet et årlig rammekutt på 1 mill. i økonomiplanperioden.

Spesifiserte rammeendringer

Investeringstilskudd til Kloden Teater

Investeringstilskudd på 15 mill. til Kloden teater. Bevilgningen forutsetter tilsvarende tilskuddsmidler fra staten.

Kulturtilskudd 2025

Økning av tilskuddsrammen på 40 mill. sammenliknet med hva som lå inne i økonomiplanen for 2025, vedtatt i 2024. Rammen er likevel 40 mill. lavere enn i 2024, og skyldes reduksjon i tilskudd til Oslo Nye Teater.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	1 700	0	0
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	27 325	0	0
Overføringsutgifter	365 260	393 265	375 553
Finansutgifter	382	0	0
Sum Driftsutgifter	394 667	393 265	375 553
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-3 515	0	0
Refusjoner	-1	0	0
Overføringsinntekter	-21 697	-7 026	-7 300
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-382	0	0
Sum Driftsinntekter	-25 594	-7 026	-7 300
Sum	369 073	386 239	368 253

Tilskuddsmidler

På kapitlet ligger 368,3 mill. i kulturtilskudd mm. I tillegg kommer statlige spillemidler til kulturbygg, foreløpig beregnet til 7,3 mill. Totalt er det 375,6 mill. til fordeling i 2025.

Kap	Avsetning gjelder	Dok 3 2023	Dok 3 2024	Forslag 2025
500	Driftstilskudd kunst og kultur og andre avsetninger	192 269	201 942	203 562
500	Driftstilskudd til Oslo nye Teater	86 885	90 360	52 908
500	Løpende kunst- og kulturtiltak	7 757	8 000	9 000
500	Avsetning støtte byjubileet	3 300	3 300	0
500	Innovasjon innen kultur og kulturnæring	2 800	2 800	2 800
500	Kunst- og kulturstipend, kulturpriser	5 000	5 000	5 205
500	Spillemidler til kulturbygg	6 565	7 018	7 300
500	Mediestøtte i Oslo	3 500	3 500	3 500
500	Konsertstøtte frivillige tiltak	1 500	1 500	2 000
500	Aktivitetskort	300	300	0
500	Filmfond	9 000	8 000	8 500
500	Kultur til barnehagebarn	3 000	3 000	3 000
500	Den kulturelle spaserstokken	4 000	4 000	4 000
500	Frivillighetsmelding, oppfølging	1 000	0	0
500	Besøkgårder/aktivitetshus, byomfattende innhold	10 050	10 050	10 150
500	Frivillige barne- og ungdomsorganisasjoner	10 400	11 000	11 400
500	Skolekor, korps og orkestre	11 500	11 800	15 000
500	Ferieleirer frivillige, barn/unge	8 400	8 564	8 805
500	Musikkråd, råd for ungdom, Unginfo mv.	9 400	9 602	9 872
500	Lokale kulturtiltak via lokale ungdomsråd	2 500	2 500	2 500
500	Samarbeidsrådet for tros- og livssynssamfunn	1 000	1 022	1 051
500	Investeringstilskudd til Kloden teater	0	0	15 000
	SUM	380 126	393 258	375 553

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak på kapitlet.

Øremerkede midler

Øremerkede overførbare kommunale midler

I tabellen under vises kommunale midler øremerket til konkrete formål, til bruk i 2025. Dersom midlene ikke er benyttet i 2025, kan de overføres til neste budsjettår til bruk for samme formål.

Kap. 500 Kulturtilskudd mm.

Prosjektnummer	Prosjektnavn	Beløp i 1 000
2 500 xx	Investeringsstilskudd Kloden teater	15 000

Kulturetaten (KON)

Ansvarsområde

Kulturetaten omfatter Vigelandmuseet med skulpturene i Vigelandsparken, Oslo kulturskole, Byarkivet, Oslo kommunes kunstsamling og kunstordning, Øvingshotellet, Popsenteret, Rommen Scene og Oslo ladegård.

Etaten forvalter kulturbygg, kulturminner og historiske gårdsanlegg og skal skaffe gode lokaler til ulike kunst- og kulturformål. Dette innebærer blant annet tildeling av atelier og produksjonslokaler innen kunst- og kulturfeltet. Til sammen forvalter etaten 43 kultureiendommer med 95 bygninger, Middelalderbyen med store kulturminneareal og ruiner, samt feriekolonien på Hudøy med 64 bygninger. Kulturetaten har også oppfølgingsansvar for deler av frivillighetsfeltet. Kommunens veiledningsfunksjoner for frivillige og for arrangører i Oslo er plassert i Kulturetaten.

Kulturetaten forvalter tilskuddsordningene på kulturfeltet. Byrådet foreslår å tildele 375,6 mill. i 2025. (inkludert statlige spillemidler) Disse er beskrevet under kap. 500 Kulturtilskudd m.m.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Kultureiendommene er en del av Oslos kulturelle infrastruktur, med produksjonslokaler til subsidiert leie til kunstnere, kulturinstitusjoner og organisasjoner. Fra høsten 2024 etableres nye midlertidige atelierer på gamle Romsås sykehjem.

Vedlikeholdsetterslepet er betydelig for deler av bygningsmassen. Det er store rehabiliteringsbehov på eiendommer som Frogner hovedgård, Kirkeristen, Frysja kunstsenter og Lokomotivverkstedet.

Middelalderparken opparbeides etter utbyggingen av Follobanen. Deler av parken åpner høsten 2024.

Oslo kulturskole utvides. Voldsløkka kulturstasjon åpnet i 2023, og det planlegges videre for åpning av kulturstasjoner på Mortensrud og Trosterud.

Kulturetaten legger til rette for frivilligheten som kontaktpunkt for informasjon om lån og leie av lokaler, og om kommunens virkemidler for øvrig. Den pågående piloten for etterbruk av Gamle Munch som flerbrukshus for kultur fortsetter ut 2025.

På grunn av kommunens økonomiske situasjon er alle sektorer pålagt større kutt i budsjettet fra 2025. Etter en helhetlig vurdering av de økonomiske rammene for Popsenteret, og synkende besøkstall de siste årene, foreslår byrådet å legge ned Popsenteret i 2025.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Kultureiendommene: Antall subsidierte leiekontrakter (ny i 2025)	0	0	0	0
Kunstsamlingen: Antall innkjøpte verk (ny i 2025)	0	0	0	0
Kunstsamlingen: Antall kunstnere engasjert (ny i 2025)	0	0	0	0
Kunstsamlingen: Antall kunstprosjekter utført (ny i 2025)	0	0	0	0
Antall kultureiendommer	43	43	43	45
Antall bygninger på kultureiendommene	95	95	95	92
Antall ansatte i kommunen som benytter Byarkivets dokumentsentertjenester	1 014	1 580	3 822	4 217
Antall virksomheter som benytter Byarkivets dokumentssenter	7	12	24	0
Øvingshotellet: Antall brukte øvingstimer	37 819	32 906	48 864	52 289
Øvingshotellet: Antall brukere	12 500	4 498	7 465	10 270
Kulturskolen: Undervisningsplasser som andel av innbyggere i alderen 0-20 år (ny i 2024)	0	0	0	0

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	Bidra til at alle som vokser opp i Oslo får god tilgang til et mangfoldig kulturtilbud av høy kvalitet
		Gi tilgang til og formidle kunst, kultur og historie på attraktive arenaer
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	Gi relevant veiledning til Oslos kunst- og kulturaktører, arrangører og frivillige
		Gi tilskudd og stipend til kulturaktører, kunstnere og frivillige
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte	Legge til rette for vern av historiske bygg og anlegg gjennom aktiv bruk
		Sørge for utleie av subsidierte lokaler til Oslos kulturaktører
	ikke sektormål	Levere en sikker, stabil, effektiv og forutsigbar dokumentsentertjeneste

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	403 132	403 132	403 132	403 132
Vedtak forrige periode				
Ansiennitetsopprykk kulturskolelærere	100	200	200	200
Arrangementsstrøm på Voldsløkka	-1 500	-1 500	-1 500	-1 500
Atelierer på Veterinærhøyskolen - midlertidig	-2 400	-2 190	-1 820	-1 820
Byen vår - byjubileet 2024	-1 700	-1 700	-1 700	-1 700
Drift av atelierer i Myntgata	-1 767	-1 767	-1 767	-1 767
Generell rammeendring Kulturetaten	-622	-1 983	-1 983	-1 983
Generell rammereduksjon Kulturetaten	-126	-126	-126	-126
Kunstordningen	237	-3 463	-3 463	-3 463
Oslo-jubileum 2024	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Pilot etterbruk Gamle Munch	0	-15 900	-15 900	-15 900
Rammereduksjon Kulturetaten	0	-601	-3 318	-3 318
Sum Vedtak forrige periode	-10 778	-32 030	-34 377	-34 377
Vedtak forrige periode	-10 778	-32 030	-34 377	-34 377
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	392 354	371 102	368 755	368 755
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	15 383	15 383	15 383	15 383
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	15 383	15 383	15 383	15 383
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Driftsmidler Voldsløkka og Manglerud kulturstasjoner	3 800	3 800	3 800	3 800
Endring pensjon OPF	-3 630	-3 630	-3 630	-3 630
Samarbeid mellom Kulturskolen og Aktivitetsskolen - overføring av midler fra UTD	6 000	6 000	6 000	6 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	6 170	6 170	6 170	6 170
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Kulturetaten	-3 887	-5 279	-5 648	-7 190
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-3 887	-5 279	-5 648	-7 190
Spesifiserte rammeendringer				
Atelierer på Romsås	9 000	9 000	9 000	9 000
Avvikle Popsenteret	0	-7 812	-7 812	-7 812
Driftsfølgevirkning Trosterudparken	500	500	500	500
Driftsfølgevirkninger Middelalderparken	3 100	3 100	3 100	3 700
Driftsmidler Middelalderparken	5 000	5 000	5 000	5 000
Sum Spesifiserte rammeendringer	17 600	9 788	9 788	10 388
Endringer	19 883	10 679	10 310	9 368
Ramme 2025-2028	427 620	397 164	394 448	393 506

Vedtak forrige periode

Ansiennitetsopprykk kulturskolelærere

Tidligere vedtatt rammeøkning på grunn av ansiennitetsopprykk for kulturskolelærere er videreført.

Arrangementsstrøm på Voldsløkka

Engangsbevilgning til arrangementsstrøm på Voldsløkka er ikke videreført.

Atelierer på Veterinærhøyskolen - midlertidig

Avsetningen til drift av atelierer på Veterinærhøyskolen er redusert sammenliknet med 2024, da det også var satt av midler til istandsetting av lokalene.

Byen vår - byjubileet 2024

Bevilgning til Byjubileet 2024 i årene 2023 og 2024 er ikke videreført.

Drift av atelierer i Myntgata

Engangsoverføring av 1,8 mill. fra kap. 500 til 502 for å finansiere atelierer i Myntgata er ikke videreført i 2025.

Generell rammeendring Kulturetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,3 mill. i 2025 økende til 2 mill. i 2028.

Generell rammereduksjon Kulturetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2025 og ut økonomiplanperioden.

Kunstordningen

Endring i investeringsvolumet påvirker størrelsen på kommunens kunstordning. Se omtale under investeringer på kap. 502 Kulturetaten.

Oslo-jubileum 2024

Engangsbevilgning til Oslo-jubileum 2024 i 2024 er ikke videreført.

Pilot etterbruk Gamle Munch

Midlertidig bevilgning til pilot for etterbruk av Gamle Munch på 15,9 mill. årlig ble vedtatt i budsjett for 2024 for årene 2024 og 2025.

Rammereduksjon Kulturetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,6 mill. i 2026, økende til 3,3 mill. i 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold**Driftsmidler Voldsløkka og Manglerud kulturstasjoner**

Driftsrammene til Voldsløkka og Manglerud kulturstasjoner foreslås oppjustert med totalt 3,8 mill. årlig som følge av høyere husleie enn tidligere beregnet.

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Samarbeid mellom Kulturskolen og Aktivitetsskolen - overføring av midler fra UTD

I vedtatt budsjett for 2024 ble det satt av 10 mill. til samarbeid mellom AKS, kulturskolen og idretten. Av disse, er 6 mill. overført til Kulturetatens budsjett knyttet til samarbeidet mellom AKS og kulturskolen. Overføringen er gjort permanent.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Kulturetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 3,9 mill. i 2025 økende til 7,2 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 4,6 mill. i 2025 økende til 12,6 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Atelierer på Romsås

Det er innarbeidet en årlig rammeøkning på 9 mill. til drift av atelierer på det gamle sykehjemmet på Romsås.

Avvikle Popsenteret

Det er innarbeidet en rammereduksjon på 7,8 mill. årlig fra 2026 som følge av avvikling av Popsenteret.

Driftsfølggevirkning Trosterudparken

Driftsmidler til Trosterudparken.

Driftsfølggevirkninger Middelalderparken

Det er innarbeidet en årlig rammeøkning på 3,1 mill. til drift av Middelalderparken.

Driftsmidler Middelalderparken

Det er innarbeidet en årlig rammeøkning på 5 mill. til drift av Middelalderparken.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	315 433	236 189	242 751
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	218 711	255 854	277 211
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	11 479	21 158	21 983
Overføringsutgifter	17 204	7 574	7 816
Finansutgifter	36 835	0	0
Sum Driftsutgifter	599 661	520 775	549 761
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-154 456	-81 155	-84 320
Refusjoner	-27 833	-24 408	-25 360
Overføringsinntekter	-4 006	-12 080	-12 461
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-35 118	0	0
Sum Driftsinntekter	-221 413	-117 643	-122 141
Sum	378 248	403 132	427 620

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
502	Kulturetaten (KON)	106021	Hudøy, rehabilitering av bygninger	4 000	4 000	4 000	4 000
502	Kulturetaten (KON)	107002	Kultureiendommer - rehabiliteringsrammer	7 000	7 000	7 000	7 000
502	Kulturetaten (KON)	113044	Middelalderbeltet - utviklingsplan	6 500	6 500	6 500	6 500
502	Kulturetaten (KON)	119040	Kunstnerisk utsmykking	91 000	45 400	38 500	0
502	Kulturetaten (KON)	123008	Parkinfrastruktur i middelalderbyen	22 500	0	0	0
Totalsum				131 000	62 900	56 000	17 500

Hudøy, rehabilitering av bygninger

For rehabilitering og utvikling av skjøtselsplan inneholder budsjettet et løpende prosjekt på 4 mill. årlig. Tiltakene gjennomføres i samarbeid med Stiftelsen Hudøy.

Kultureiendommer - rehabiliteringsrammer

Kultureiendommene har regulert leienivå, med en fastsatt subsidiefaktor. Utgifter til rehabilitering utover løpende vedlikehold dekkes derfor i mindre grad inn gjennom husleie. Årlig avsetning er på 7 mill. Midlene skal brukes på rehabilitering og brannsikring. Prioriterte tiltak er brannsikring, tak-, vindu- og fasaderehabilitering og el-sanering, blant annet for fredede og bevaringsverdige eiendommer som Kirkeristen, Frysja kunstsenter og eiendommer i Kvadraturen.

Middelalderbeltet - utviklingsplan

Det ligger inne 6,5 mill. årlig til tiltak i utviklingsplanen for Middelalderbeltet. Prosjektet har løpt siden 2014 og er videreført ut økonomiplanperioden.

Kunstnerisk utsmykking

Ordningen for kunstutsmykking i kommunale bygg og uterom innebærer at 0,4 prosent av kommunens samlede investeringsbudsjett, unntatt avgiftsfinansierte investeringer i VAR-sektoren og Oslo Havn KF, avsettes til kunstprosjekt i 2025. Avsetningen er et løpende prosjekt som skal benyttes til både midlertidige og permanente prosjekter i uterom, skoler, barnehager, sykehjem mv. Ordningen administreres av Kulturetaten etter fastsatt regelverk. Investerings- og driftsvolum for ordningen i 2025 vil fastsettes i byrådets Tilleggsinnstilling til budsjettforslaget.

Parkinfrastruktur i middelalderbyen

Bystyret vedtok i møte 27.04.2022 sak 112/22 en utbyggingsavtale med Bane Nor (BN) om opparbeidelse av Middelalderparken. Avtalen gjelder finansiering og gjennomføring av opparbeidelse av offentlig park i område P1-P3 i Middelalderparken. Avtalen innebærer en helhetlig opparbeidelse av Middelalderparken, og angir ansvarsfordelingen for opparbeidelsen mellom BN og kommunen. Utbyggingsavtalen sikrer at BN finansierer og opparbeider realytelser beskrevet i utbyggingsavtalen. I tillegg beskriver avtalen kommunens ansvar for å opparbeide de delene av Middelalderparken som ikke omfattes av BNs forpliktelser. Kommunen forplikter seg til å drifte og vedlikeholde tiltakene etter ferdigstillelse.

Det er lagt inn 22,5 mill. i 2025 for å innfri kommunens forpliktelser i Landskapsplan 16 for opparbeidelse av parkinfrastruktur i Middelalderparken. Midlene skal nyttes til møbler, beplantning, toaletter, adkomstparti, brygge, rigg og drift m.m.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler på kapitlet.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler på kapitlet.

Munchmuseet (KON)

Ansvarsområde

Munchmuseet, som nå har nærmere 5000 kvadratmeter med utstillingsarealer, forvalter noen av Norges viktigste kunstsamlinger. Den testamentariske gaven etter Edvard Munch omfatter en av verdens største kunstsamlinger fra en og samme kunstner, og inneholder om lag 27 000 kunstverk av Edvard Munch, fordelt på nær 1 200 malerier, over 7 000 tegninger og skisser, mer enn 18 000 grafiske blad og 14 skulpturer. I tillegg forvalter museet Edvard Munchs originale fotografier, hans trykkplater og litografiske steiner, mange tusen tekster og brev, samt rundt 10 000 personlige eiendeler.

Munchmuseet forvalter også kunst donert av Rolf E. Stenersen, og donerte verk av Amaldus Nielsen og Ludvig O. Ravensberg. Dette utgjør nærmere 900 kunstverk, hvorav cirka 600 malerier.

Etaten har ansvar for å forvalte samlingene i Munchmuseet på en best mulig måte gjennom bevaring, forskning og formidling. Samlingene representerer en stor kunstnerisk, museal og økonomisk verdi for Oslo. Edvard Munchs kunst regnes som Norges viktigste bidrag til den internasjonale kunsthistorien.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Munchmuseet tiltrekker seg stadig et nytt publikum, også blant byens innbyggere. Museet er særlig godt besøkt av barn og unge. Museet skal være synlig og relevant i samfunnet og kunstlivet gjennom en sterk satsing på utstillinger basert på Munchs kunst, modernisme og samtidskunst.

Det nye Munchmuseet åpnet i Bjørvika høsten 2021 og har blitt en stor publikumssuksess. Museet har både permanente og skiftende utstillinger, samt liveprogram. Utstillingene *Uendelig*, *Monumental*, *Horisonter*, *Inntil* og *Skygger* vil med små justeringer være permanente de første årene. I tillegg har museet skiftende utstillinger. Munchmuseet ønsker å utvide samlingen med relevante verk fra modernismen i første halvdel av 1900-tallet, for å vise Munchs kunst i en bredere kontekst.

Museet gjør et omfattende utviklingsarbeid for å utvikle en større kunstinteresse i befolkningen, for tiltrekke flere besøkende til museet, og for å gjøre museet mer attraktivt i samfunns- og

kunstlivet. Dette gjøres i samarbeid med andre og i egen regi. Et eksempel er Munch UNG. I tillegg gjennomfører museet aktiviteter som omvisninger, foredrag, kuratorsamtaler, debattprogrammer, sponsortreff, medlemsprogram, verkstedtilbud, Den kulturelle spaserstokken og Den kulturelle skolesekken.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall følgere på sosiale medier	451 516	487 424	501 783	525 766
Antall unge på omvisninger og verksted (inkl. Den kulturelle skolesekken)	7 191	9 035	17 116	20 896
Antall arrangement	0	93	323	228

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	Ha et alderstilpasset tilbud der unge får møte og utforske kunst på egne premisser Tiltrekke nye publikumsgrupper Være et attraktivt museum for et ungt publikum
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	Gjøre samlingene tilgjengelige også utenfor museet Tilby et mangfold av aktiviteter

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	331 557	331 557	331 557	331 557
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Munchmuseet	-620	-2 101	-2 101	-2 101
Generell rammereduksjon Munchmuseet	-198	-198	-198	-198
Rammereduksjon Munchmuseet	0	-526	-2 902	-2 902
Sum Vedtak forrige periode	-818	-2 825	-5 201	-5 201
Vedtak forrige periode	-818	-2 825	-5 201	-5 201
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	330 739	328 732	326 356	326 356
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	12 235	12 235	12 235	12 235
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	12 235	12 235	12 235	12 235
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-2 047	-2 047	-2 047	-2 047

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-2 047	-2 047	-2 047	-2 047
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Munchmuseet	-3 605	-10 392	-10 695	-13 450
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-3 605	-10 392	-10 695	-13 450
Endringer	-5 652	-12 439	-12 742	-15 497
Ramme 2025-2028	337 322	328 528	325 849	323 094

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Munchmuseet

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,6 mill. i 2025, økende til 2,1 mill. i 2028.

Generell rammereduksjon Munchmuseet

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. årlig fra 2025.

Rammereduksjon Munchmuseet

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,5 mill. i 2026, økende til 2,9 mill. i 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Munchmuseet

Det er innarbeidet et rammekutt på 3,6 mill. i 2025 økende til 13,5 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 4,4 mill. i 2025 økende til 18,6 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	179 172	170 680	177 020
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	197 377	200 388	201 354
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	102 118	108 660	112 898
Overføringsutgifter	235	0	0
Finansutgifter	14 917	0	0
Sum Driftsutgifter	493 819	479 728	491 272

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-138 949	-146 459	-152 171
Refusjoner	-5 104	-1 712	-1 779
Overføringsinntekter	-14 645	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-14 917	0	0
Sum Driftsinntekter	-173 616	-148 171	-153 950
Sum	320 203	331 557	337 322

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
504	Munchmuseet (KON)	118018	Applikasjonsprosjektet	7 000	2 559	0	0
Totalsum				7 000	2 559	0	0

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler på kapitlet.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler på kapitlet.

Deichman bibliotek (KON)

Ansvarsområde

Deichman bibliotek er Oslo kommunes folkebibliotek, og landets største kulturinstitusjon.

Deichman bibliotek består av et hovedbibliotek, 14 lokalbibliotek, 3 kombinasjonsbibliotek (ligger i tilknytning til skoler) og to egne bibliotek for barn og ungdom, Biblo Tøyen og Biblo Holmlia. Deichman bibliotek driver også spesialavdelingene Deichman OUS Rikshospitalet, Deichman Oslo fengsel og Deichman Bredtveit, som alle er statlig finansiert. I tillegg leveres bibliotek tjenester til skoler, barnehager og andre offentlige institusjoner.

Folkebiblioteket er en lovpålagt tjeneste som ligger i skjæringspunktet mellom kultur og utdanning, og som er forankret i det demokratiske prinsippet om lik og gratis tilgang på informasjon og kunnskap. Lov om folkebibliotek slår fast at folkebibliotekets oppgave er å «fremme opplysning, utdanning og annen kulturell virksomhet gjennom aktiv formidling.» Videre skal folkebiblioteket «være en uavhengig møteplass og arena for offentlig samtale og debatt». Biblioteket skal legge vekt på «kvalitet, allsidighet og aktualitet.» Deichman har et omfattende tilbud som dekker alle disse oppgavene og funksjonene.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Deichman satte besøksrekorder med 5,4 mill. besøk i 2023, nær 50 000 nye lånere og økt utlån. Driftsrammen økes med 15 mill. årlig som følge av det økte aktivitetsnivået. Barneavdelingen i Deichman Bjørvika utvides ved at tidligere utleide arealer i 1. etasje tas i bruk til bibliotekformål.

Byrådet legger i 2024 fram ny bibliotekplan med videreføring av det gode arbeidet som gjøres, men også økt fokus på leselyst og lesing, med litteratur og kunnskap i sentrum, styrking av demokratiet og ytringsfriheten, og bibliotek som en inkluderende, lokal møteplass, og et sted som skal bidra til å redusere sosial ulikhet.

Byrådet ønsker at Deichman skal ta en enda mer aktiv rolle overfor barn og unge. Bibliotek er særlig viktig i levekårsutsatte områder med et gratis og meningsfullt tilbud for alle. Byrådet har blant annet derfor valgt å skjerme Deichman med et noe lavere rammekutt til tross for kommunens økonomiske situasjon.

Flere nye bibliotekprosjekter pågår, og nye bibliotekmodeller prøves ut. Deichman Mortensrud åpnet i august 2024. I 2025 videreføres et utvidet sommerbibliotek i bydelen St. Hanshaugen.

Deichman viderefører det gode samarbeidet med nettverk av samarbeidspartnere som bidrar til aktiviteter og arrangementer, og med bydelene og andre lokale initiativ.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall barnehagebesøk	201	96	567	740
Antall klassebesøk	778	571	1 562	1 672
Andre arrangement barn og unge	2 333	1 850	4 851	4 538
Antall barn som omfattes av Lesefrø	7 500	7 500	8 407	9 407
Antall besøk per innbygger	3,5	3,9	6,5	7,6

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	Deichman tilbyr oppdatert boksamling på de språkene som snakkes i Oslo
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	Deichman tilbyr et rikt og variert arrangementstilbud til lånere i alle aldre Deichman tilbyr rikt og variert arrangementstilbud til lånere i alle aldre Deichman tilbyr trygge og attraktive rom

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	480 769	480 769	480 769	480 769
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Deichman bibliotek	-725	-2 473	-2 473	-2 473
Generell rammereduksjon Deichman bibliotek	-244	-244	-244	-244
Midlertidige bibliotektilbud Bydel St. Hanshaugen	-3 300	-3 300	-3 300	-3 300
Midlertidige bibliotektilbud: Romsås og Demo Linderud	0	-5 100	-5 100	-5 100
Rammereduksjon Deichman bibliotek	0	-538	-2 971	-2 971
Sum Vedtak forrige periode	-4 269	-11 655	-14 088	-14 088
Vedtak forrige periode	-4 269	-11 655	-14 088	-14 088
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	476 500	469 114	466 681	466 681
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	19 279	19 279	19 279	19 279
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	19 279	19 279	19 279	19 279
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-2 798	-2 798	-2 798	-2 798
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-2 798	-2 798	-2 798	-2 798
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Deichman bibliotek	-3 985	-9 891	-9 114	-10 980
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-3 985	-9 891	-9 114	-10 980
Spesifiserte rammeendringer				
Bibliotek, driftsmidler tilpasset økt aktivitetsnivå	15 000	15 000	15 000	15 000
Driftsmidler bibliotek på St. Hanshaugen	3 300	0	0	0
Sum Spesifiserte rammeendringer	18 300	15 000	15 000	15 000
Endringer	11 517	2 311	3 088	1 222
Ramme 2025-2028	507 296	490 704	489 048	487 182

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Deichman bibliotek

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,7 mill. i 2025, økende til 2,5 mill. i 2028.

Generell rammereduksjon Deichman bibliotek

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2025 og ut økonomiplanperioden.

Midlertidige bibliotektilbud Bydel St. Hanshaugen

Det er lagt inn 3,3 mill. i 2025 til midlertidig bibliotek i Bydel St. Hanshaugen.

Midlertidige bibliotektilbud: Romsås og Demo Linderud

Det er innarbeidet 5,1 mill. i 2025 for videreføring av utvidet bibliotektilbud på Romsås og Demo Linderud.

Rammereduksjon Deichman bibliotek

Tidligere vedtatt rammereduksjoner er på 0,5 mill. i 2026, økende til 3 mill. i 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Deichman bibliotek

Det er innarbeidet et rammekutt på 4 mill. i 2025 økende til 11 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 5 mill. i 2025 økende til 16,7 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Bibliotek, driftsmidler tilpasset økt aktivitetsnivå

Det er innarbeidet en årlig rammeøkning på 15 mill. som følge av stor økning i besøk, aktiviteter og utlån. Barneavdelingen i Deichman Bjørvika utvides ved at tidligere utleide arealer i 1. etasje tas i bruk til bibliotekformål.

Driftsmidler bibliotek på St. Hanshaugen

Driftsmidler til midlertidig bibliotek på St. Hanshaugen i 2025.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	256 341	223 102	246 535
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	164 128	165 765	165 274
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	116 166	127 244	132 207
Overføringsutgifter	25 871	0	0
Finansutgifter	21 092	0	0
Sum Driftsutgifter	583 597	516 111	544 016
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-36 623	-34 852	-36 211
Refusjoner	-38 982	-490	-509
Overføringsinntekter	-7 313	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-20 630	0	0
Sum Driftsinntekter	-103 548	-35 342	-36 720
Sum	480 049	480 769	507 296

Avsetning husleier kulturbygg (KON)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	0	0	0	0
Vedtak forrige periode				
Avsetning husleier kulturbygg - Mortensrud kulturstasjon	-16 300	-36 300	-36 300	-36 300
Drift av nye kulturstasjoner	16 300	16 300	16 300	16 300
Kulturstasjon Mortensrud	0	20 000	20 000	20 000
Sum Vedtak forrige periode	0	0	0	0
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	0	0	0	0
Ramme 2025-2028	0	0	0	0

Vedtak forrige periode

Avsetning husleier kulturbygg - Mortensrud kulturstasjon

Midler til Mortensrud kulturstasjon trekkes inn mot rebevilgning i 2028 grunnet forsinkelse.

Drift av nye kulturstasjoner

Økning på avsetningskapittel for kulturbygg, satt av til drift av Mortensrud kulturstasjon. Midlene er for årene 2025-2027 trukket inn som følge av forsinkelser i prosjektet, se for øvrig beskrivelse under "Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold".

Kulturstasjon Mortensrud

Fremtidige driftmidler til kulturstasjonen på Mortensrud er lagt inn på avsetningskapitlet for kulturbygg fra 2026.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2023	2024	2025
Driftsutgifter			
Sum Driftsutgifter	0	0	0
Sum	0	0	0

Idrett (KON)

Ansvarsområde

Bymiljøetaten har ansvar for planlegging, utvikling og drift av kommunale idrettsanlegg. I tillegg har etaten driftsansvaret for idretts- og badeanlegg og skolenære idrettshaller som forvaltes av Oslobygg KF. Etaten har også et ansvar for forvaltning av tilskudd på idrettsområdet.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Oslo har et stort mangfold av idrettsanlegg og mange deltar i idrett, eller utøver fysisk aktivitet på egenhånd. Oslo vil ikke få større plass, og må tenke smartere både når det gjelder arealbruk for og deling av idrettsanlegg. Det er et stort behov for vedlikehold og rehabilitering av eksisterende kommunale idrettsanlegg, som byrådet ønsker å prioritere.

Byrådet legger frem ny behovsplan for idrett 2025-2034, som vil danne utgangspunkt for anleggsutviklingen på idrettsområdet. I den forbindelse setter byrådet av midler til utredning av nye idrettsanlegg. Midlene skal bidra til å øke kapasiteten på prioriterte anleggstyper og heve kvaliteten på kommunens eksisterende idrettsanlegg. Byrådet setter også av midler til rehabilitering av kunstgressbaner de neste fire årene, for å sørge for at kommunens kunstgressbaner har god standard. I tillegg jobber byrådet for å fase ut bruk av plastholdig løst innfyll i kommunale kunstgressbaner. Det settes derfor av midler til etterfylling av organisk innfyll, for å sørge for at kommunens kunstgressbaner opprettholder god kvalitet.

Etatens utgifter består i første rekke av drifts- og energikutgifter knyttet til idrettsanleggene. Bymiljøetaten drifter og forvalter, samt husleie og FDV-kostnader for idrettsanleggene som forvaltes av Oslobygg og private aktører. Andre større utgifter er blant annet lønnskostnader og tilskudd til idretten. En mindre del av budsjettet gir rom for å dekke variable kostnader som f.eks. nødvendig vedlikehold og utbedring etter hærverk.

Mulighetene for å delta i idrettsaktiviteter er viktig for byens barn og unge, og byrådet har valgt å skjerme idrettskapitlet med et noe lavere rammekutt til tross for kommunens økonomiske situasjon.

Følgende idrettsanlegg er ventet å bli ferdigstilt i 2025:

- Løren aktivitetspark og flerbrukshall
- Dælenenga flerbrukshall
- Rehabilitering av 6 kunstgressbaner

Følgende idrettsanlegg vil være under bygging i 2025:

- Kampen friplass
- Voksentoppen kunstgressbane
- Stovner bad
- Kalbakken servicebygg
- Rehabilitering av Sloreåsen alpinanlegg
- Rehabilitering av Frognerbadet

- Bjørvika flerbrukshall
- Økern Torgvei flerbrukshall

Følgende prosjekter bevilges utredningsmidler i 2025:

- Sophus Bugges plass kunstgress- og kunstisbane
- Klemetsrud kunstgressbane
- Grorud friplass
- Torshovdalen skateanlegg og aktivitetsområde
- Skullerud driftsgarasje og snøproduksjonsanlegg
- Linderudkollen rulleskianlegg, driftsgarasje og vannforsyning

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Antall barn og unge i Oslo per basishall	24 072	24 326	24 498	24 911
Antall barn og unge i Oslo per flerbrukshall	1 416	1 390	1 352	1 374
Antall barn og unge i Oslo per kunstgressbane	1 150	1 162	1 170	1 186
Antall barn og unge i Oslo per kunstisbanlegg	9 170	10 811	10 888	9 490
Antall barn og unge i Oslo per svømmeanlegg	9 629	8 846	8 166	8 306
Antall besøkende ved publikumsbadene	299 992	297 000	729 204	934 770

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	Etablere flere anlegg for egenorganisert fysisk aktivitet
		Heve kvaliteten på anlegg til idrett og egenorganisert fysisk aktivitet
		Sikre gode rammevilkår for Oslo idretten
		Øke kapasiteten på prioriterte idrettsanlegg
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte	Fase ut bruk av plastholdig løst innfyll i kunstgressbaner

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	976 042	976 042	976 042	976 042
Vedtak forrige periode				
Bjøråsen midlertidige garderober	230	230	230	230
Bytte av innfyll på Kringsjø 2 kunstgressbane	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Driftsfølger Kalbakken servicebygg	-500	-500	-500	-500
Driftsfølgevirksomhet diverse idrettsanlegg	-430	-430	-430	-430
Driftsfølgevirksomheter for nye Oslobygg-anlegg	98 500	99 000	99 500	99 500
Forprosjekt halloverbbygg på Valle Hovin	-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Forprosjektmidler - Plast i Holmenkollen	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Garderobe og toaletter ved Bjøråsen kunstgressbane	-230	-230	-230	-230
Generell rammeendring Idrett	-2 127	-6 224	-6 224	-6 224
Generell rammereduksjon Idrett	-40	-40	-40	-40
Merbehov Grefsen basishall	-2 100	-2 100	-2 100	-2 100
Rammereduksjon Idrett	0	-785	-4 335	-4 335
Redusert ramme for tilskudd til realisering av private idrettsanlegg	0	20 000	20 000	20 000
Tøyen midlertidig hall og Økern bad	-4 000	-4 000	-4 000	-4 000
Sum Vedtak forrige periode	70 303	85 921	82 871	82 871
Vedtak forrige periode	70 303	85 921	82 871	82 871
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	1 046 345	1 061 963	1 058 913	1 058 913
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	33 423	33 423	33 423	33 423
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	33 423	33 423	33 423	33 423
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Idrett	-4 657	-6 473	-3 867	-9 702
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-4 657	-6 473	-3 867	-9 702
Spesifiserte rammeendringer				
Drift av kunstgressbaner med organisk innfyll	3 200	6 000	7 800	8 600
Driftsmidler Fokushallen	1 100	1 100	1 100	1 100
Driftsmidler til nye idrettsanlegg	2 200	2 200	2 200	2 200
Nordtvet bad driftes av idretten	0	-1 000	-3 500	-3 500
Utredningsmidler til nye idrettsanlegg	20 300	3 100	0	0
Videre drift av Økern bad	6 500	6 500	6 500	0
Økt husleie for idrettsanlegg til Oslobygg	27 400	27 400	27 400	27 400
Økt husleie HAV for Skur 13	1 000	1 100	0	0
Sum Spesifiserte rammeendringer	61 700	46 400	41 500	35 800
Endringer	57 043	39 927	37 633	26 098
Ramme 2025-2028	1 136 811	1 135 313	1 129 969	1 118 434

Vedtak forrige periode

Bjøråsen midlertidige garderober

I vedtatt budsjett ble Bjøråsen midlertidige garderober vedtatt med en økning fra 2024 til 2025.

Bytte av innfyll på Kringsjø 2 kunstgressbane

Engangsbevilgning til bytte av innfyll på Kringsjø 2 kunstgressbane i år 2024 er ikke videreført.

Driftsfølger Kalbakken servicebygg

I vedtatt budsjett ble driftsfølger Kalbakken servicebygg vedtatt med en reduksjon fra 2024 til 2025.

Driftsfølgevirkning diverse idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble driftsfølgevirkning diverse idrettsanlegg vedtatt med en reduksjon fra 2024 til 2025.

Driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en reduksjon fra 2024 til 2025.

Forprosjekt halloverbygg på Valle Hovin

Engangsbevilgning til forprosjekt halloverbygg på Valle/Hovin i år 2024 er ikke videreført.

Forprosjektmidler - Plast i Holmenkollen

Engangsbevilgning til forprosjektmidler for plast i Holmenkollen i år 2024 er ikke videreført.

Garderobe og toaletter ved Bjøråsen kunstgressbane

I vedtatt budsjett ble garderobe og toaletter ved Bjøråsen kunstgressbane vedtatt med en reduksjon fra 2024 til 2025 grunnet dobbeltbevilgning.

Generell rammeendring Idrett

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 2,127 mill. i 2025 økende til 6,224 mill. i 2028.

Generell rammereduksjon Idrett

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,04 mill.

Merbehov Grefsen basishall

Engangsbevilgning til merbehov Grefsen basishall i år 2024 er ikke videreført.

Rammereduksjon Idrett

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,785 mill. i 2026 økende til 4,335 mill. i 2028.

Redusert ramme for tilskudd til realisering av private idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble tilskudd til realisering av private idrettsanlegg vedtatt med en økning fra 2025 til 2026.

Tøyen midlertidig hall og Økern bad

Engangsbevilgning til Tøyen midlertidig hall og Økern bad i år 2024 er ikke videreført.

Uspesifiserte rammeendringer**Rammereduksjon Idrett**

Det er innarbeidet rammereduksjon på 4,657 mill. i 2025 økende til 9,702 mill. i 2028. Samlet er det innarbeidet rammereduksjon på 6,824 mill. i 2025 økende til 20,301 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Drift av kunstgressbaner med organisk innfyll

Det er innarbeidet 3,2 mill. økende til 8,6 mill. i 2028 til drift av kunstgressbaner uten plastholdig innfyll.

Driftsmidler Fokushallen

Det er innarbeidet justering av budsjettmidler på 1,1 mill. mellom UDE og BYM i forbindelse med drift av Fokushallen ved Høyenhall skole.

Driftsmidler til nye idrettsanlegg

Det er innarbeidet 2,2 mill. årlig til drift av Dælenenga flerbrukshall og Løren flerbrukshall og aktivitetspark.

Nordtvet bad driftes av idretten

Det er innarbeidet rammereduksjon på 1 mill. i 2026 økende til 3,5 mill. i 2028 ved at Nordtvet bad omgjøres til et rent idrettsbad.

Utredningsmidler til nye idrettsanlegg

Det er innarbeidet 20,3 mill. i 2025 og 3,1 mill. i 2026 til å utrede nye idrettsanlegg.

Videre drift av Økern bad

Det er innarbeidet 6,5 mill. årlig til videre drift av Økern bad. Midlene hentes fra kap. 548.

Økt husleie for idrettsanlegg til Oslobygg

Det er innarbeidet 27,4 mill. årlig til økt husleie for Tøyenbadet, Manglerud bad og Mortensrud landhockeybane. Midlene hentes fra kap. 548.

Økt husleie HAV for Skur 13

Det er innarbeidet 1 mill. i 2025 og 1,1 mill. i 2026 til økt husleie for Skur 13. Midlene hentes fra kap. 548.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	101 923	116 293	121 848
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	329 412	535 155	678 950
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	445 275	286 166	297 326
Overføringsutgifter	156 810	177 081	182 748
Finansutgifter	66 110	0	0
Sum Driftsutgifter	1 099 530	1 114 695	1 280 872
Driftsinntekter			

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Salgsinntekter	-77 754	-86 076	-89 433
Refusjoner	-47 242	-52 577	-54 628
Overføringsinntekter	-341	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-66 104	0	0
Sum Driftsinntekter	-191 442	-138 653	-144 061
Sum	908 088	976 042	1 136 811

Brutto investeringsutgifter

Investeringstabell per kap til Sak 1

Beløp i 1000 kr

Orgnivå 3	Orgnivå 3 (T)	Hovedprosjekt	Hovedprosjekt (T)	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
545	Idrett (KON)	117023	Maskiner/biler/utstyr til idrettsanlegg	2 000	2 000	2 000	2 000
545	Idrett (KON)	117024	Rehabilitering av idrettsanlegg	5 000	5 000	5 000	5 000
545	Idrett (KON)	120013	Rehabilitering av kunstgressbaner	112 000	197 700	128 200	71 100
545	Idrett (KON)	123009	Kalbakken servicesenter	30 400	6 000	0	0
545	Idrett (KON)	124030	Rehabilitering av Sloreåsen alpinanlegg	21 200	11 400	0	0
545	Idrett (KON)	125014	Kampen friplass	15 800	30 500	0	0
545	Idrett (KON)	125015	Voksentoppen kunstgressbane	5 000	0	0	0
Totalsum				191 400	252 600	135 200	78 100

Maskiner/biler/utstyr til idrettsanlegg

Det er avsatt 2 mill. årlig i til maskiner og utstyr knyttet til Bymiljøetatens drift av kommunale idrettsanlegg.

Rehabilitering av idrettsanlegg

Det er avsatt 5 mill. årlig til rehabilitering av etatens idrettsanlegg.

Rehabilitering av kunstgressbaner

Det er innarbeidet 112 mill. i 2025, 197,7 mill. i 2026, 128,2 mill. i 2027 og 71,1 mill. i 2028 til rehabilitering av kunstgressbaner.

Kalbakken servicesenter

Det er innarbeidet 6,4 mill. til byggingen av Kalbakken servicebygg, for å dekke inn et oppstått merbehov i prosjektet.

Rehabilitering av Sloreåsen alpinanlegg

I vedtatt budsjett ble rehabilitering av Sloreåsen vedtatt med 21,2 mill. i 2025 og 11,4 mill. i 2026.

Kampen friplass

Det er innarbeidet 15,8 mill. i 2025 og 30,5 mill. i 2026 til bygging av Kampen friplass.

Voksentoppen kunstgressbane

Det er innarbeidet 5 mill. til etablering av ny kunstgressbane på Voksentoppen.

Bymiljøetaten har ansvar for planlegging, utvikling og drift av kommunale idrettsanlegg. I tillegg har etaten driftsansvaret for idretts- og badeanlegg og skolenære idrettshaller som forvaltes av Oslobygg KF. Etaten har også et ansvar for forvaltning av tilskudd på idrettsområdet.

Klimaprofil

Maskiner, biler og utstyr

Med tildelte budsjettmidler anskaffes det nullutslippsalternativer for maskiner, biler og utstyr, der teknologien er tilgjengelig og tilstrekkelig utviklet til å dekke etatens driftsbehov. Etaten benytter biodrivstoff på egne maskiner/kjøretøy der dette er mulig. Det stilles også krav til entreprenørene om bruk av nullutslippsteknologi eller bruk av biodrivstoff.

Plast- og avfallshåndtering

Bymiljøetaten jobber for å fase ut gummigranulat og ved rehabiliteringer av kunstgressbaner vil alternativer uten plastholdig innfyll i hovedsak benyttes. Det er gjennomført tiltak på kommunens kunstgressbaner, for å sikre at gummigranulat ikke kommer på avveie.

Energieffektivisering

I forbindelse med rehabiliteringer av klubbhus og garderobebygg vil det være fokus på tiltak som gjør byggene mer klimaeffektive. Det planlegges også for energimerking av samtlige bygg. Etaten har skiftet ut lysarmaturer på kunstgressbanene til LED-belysning.

Lokal overvannshåndtering på idrettsanlegg

Lokal overvannshåndtering på idrettsanlegg vil kunne fordrøye overvann og dermed bidra til å redusere oversvømmelser.

Tilskuddsmidler

				Beløp i 1000
Kap	Tilskudd til idrettsformål	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Forslag 2025
545	Rammetilskudd OIK	52 000	57 000	59 000
545	Særskilte tiltak OIK	6 000	6 000	6 000
545	Seniorprosjektet OIK	3 050	3 050	3 050
545	Tilskudd til nabolagsklubber	10 000	10 000	10 000
545	Tilskudd til ferieaktiviteter	3 000	3 000	3 000
545	Tilskudd til idrettstiltak	9 661	11 860	10 560
545	Tilskudd til private idrettsanlegg	16 000	0	0
545	Driftstilskudd rideanlegg	1 000	1 200	500
545	Big-Air Wyller	1 850	2 000	2 000
545	Driftstilskudd Nordstrandhallen	1 850	1 850	1 850
545	Driftstilskudd Bogstad Vinterparadis	2 300	2 300	2 300
545	Driftstilskudd Furuset IL	2 100	2 100	2 100
	Sum	92 811	100 360	100 360

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen nye øremerkede midler.

Avsetning til husleier idrettsprosjekter (KON)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	75 550	75 550	75 550	75 550
Vedtak forrige periode				
Avsetning til drift av nye idrettsanlegg	99 800	99 800	99 800	99 800
Driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg	-98 500	-99 000	-99 500	-99 500
Husleiekostnader - Løren ishall, Frognerbadet	22 000	22 000	22 000	22 000
Justering av avsetningskapittel for fremtidige driftsfølgevirkninger	-51 350	-33 870	-33 870	-33 870
Løren aktivitetspark og flerbrukshall - driftsutgifter	7 000	7 000	7 000	7 000
Økt husleie Tøyenbadet	25 000	25 000	25 000	25 000
Sum Vedtak forrige periode	3 950	20 930	20 430	20 430
Vedtak forrige periode	3 950	20 930	20 430	20 430
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	79 500	96 480	95 980	95 980
Spesifiserte rammeendringer				
Frognerbadet etter rehabilitering	0	0	22 200	22 200
Stovner bad	0	50 000	50 000	50 000
Videre drift av Økern bad	-6 500	-6 500	-6 500	0
Økt husleie for idrettsanlegg til Oslobygg	-27 400	-27 400	-27 400	-27 400
Økt husleie HAV for Skur 13	-1 000	-1 100	0	0
Sum Spesifiserte rammeendringer	-34 900	15 000	38 300	44 800
Endringer	-34 900	15 000	38 300	44 800
Ramme 2025-2028	44 600	111 480	134 280	140 780

Vedtak forrige periode

Avsetning til drift av nye idrettsanlegg

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en økning fra 2024 til 2025.

Driftsfølgevirkninger for nye Oslobygg-anlegg

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en reduksjon fra 2024 til 2025.

Husleiekostnader - Løren ishall, Frognerbadet

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en økning fra 2024 til 2025.

Justering av avsetningskapittel for fremtidige driftsfølgevirkninger

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en reduksjon fra 2024 til 2025.

Løren aktivitetspark og flerbrukshall - driftsutgifter

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en økning fra 2024 til 2025.

Økt husleie Tøyenbadet

I vedtatt budsjett ble tiltaket vedtatt med en økning fra 2024 til 2025.

Spesifiserte rammeendringer

Frognerbadet etter rehabilitering

Avsetning for fremtidig driftsfølgevirkning.

Stovner bad

Avsetning for fremtidig driftsfølgevirkning.

Videre drift av Økern bad

Det er innarbeidet 6,5 mill. årlig til videre drift av Økern bad. Midlene hentes fra kap. 548.

Økt husleie for idrettsanlegg til Oslobygg

Det er innarbeidet 27,4 mill. årlig til økt husleie for Tøyenbadet, Manglerud bad og Mortensrud landhockeybane. Midlene hentes fra kap. 548.

Økt husleie HAV for Skur 13

Det er innarbeidet 1 mill. i 2025 og 1,1 mill. i 2026 til økt husleie for Skur 13. Midlene hentes fra kap. 548.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	0	0
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	75 550	44 600
Sum Driftsutgifter	0	75 550	44 600
Sum	0	75 550	44 600

Tilskudd til Den norske kirke (KON)

Ansvarsområde

Oslo kommune utbetaler tilskudd til Den norske kirke iht. trossamfunnsloven § 14, annet ledd. Tilskuddet skal finansiere utgifter til blant annet bygging, drift og vedlikehold av kirker, og fellesrådets og menighetsrådenes administrasjon.

Overføring av tilskuddet til Den norske kirke administreres av Gravplassetaten.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Ved inngangen til 2024 hadde Den norske kirke 299 753 medlemmer i Oslo. Dette tilsvarer i underkant av 42 % av Oslos befolkning.

Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO) ivaretar administrative og økonomiske oppgaver på vegne av menighetene i Oslo, og har ansvar for bygging, drift og vedlikehold av totalt 64 kirker og kapell.

Kirkebyggene er viktig for manges trosutøvelse og er samtidig en sentral del av vår kulturarv. Oslo skal være en livssynsåpen by, og kirkene er åpne for alle. Kirkene er for mange et naturlig samlingspunkt i lokalmiljøet, og brukes også til kulturarrangement og andre aktiviteter. Kirkelig fellesråd i Oslo viser til et stort vedlikeholdsetterslep i kirkene. Prioritering og valg av rehabiliteringsprosjekter foretas av Kirkelig fellesråd etter føringer gitt i bystyrets vedtak om budsjettramme for kirkeinvesteringer. En del av bygningsmassen som fellesrådet har ansvaret for, er gravkapell.

Bystyret behandler høsten 2024 strategien Den livssynsåpne byen - Oslo kommunes strategi for tros- og livssynspolitikk. Strategien er en oppfølging av rapporten Tro det eller ei. Fremtidens tros- og livssynspolitikk i Oslo, som ble avgitt av et uavhengig, kommunalt utvalg ledet av Trond Bakkevig, våren 2020.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Innbyggerne har engasjerende og inkluderende kultur- og idrettstilbud	
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Oslo er en livssynsåpen by	

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	173 895	173 895	173 895	173 895
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	173 895	173 895	173 895	173 895
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	7 947	7 947	7 947	7 947
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	7 947	7 947	7 947	7 947
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Tilskudd til Den norske kirke	-2 000	-2 500	-3 500	-3 500
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-2 000	-2 500	-3 500	-3 500
Endringer	-2 000	-2 500	-3 500	-3 500
Ramme 2025-2028	179 842	179 342	178 342	178 342

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Tilskudd til Den norske kirke

Det er innarbeidet et rammekutt på 2 mill. i 2025 økende til 3,5 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Overføringsutgifter	170 691	173 895	179 842
Sum Driftsutgifter	170 691	173 895	179 842
Sum	170 691	173 895	179 842

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
581	Tilskudd til Den norske kirke (KON)	110005	Rehabilitering kirker	30 000	30 000	30 000	30 000
581	Tilskudd til Den norske kirke (KON)	123048	Rehabilitering av Trefoldighetskirken	15 000	0	0	0
Totalsum				45 000	30 000	30 000	30 000

Rehabilitering kirker

Oslo kommune bevilger årlig 30 mill. i investeringstilskudd til Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO) til rehabilitering av kirker. Midlene fordeles til ulike prosjekter etter KfiOs egen prioritering. Kirkene i Oslo har et svært stort vedlikeholdsetterslep. Som byggherre får KfiO mva.- refusjon, slik at den foreslåtte bevilgningen på 30 mill. blir på totalt 37,5 mill. årlig.

Rehabilitering av Trefoldighetskirken

Det er satt av til sammen 40 mill. til rehabilitering av Trefoldighetskirken. De siste 15 mill. bevilges i 2025.

Tilskuddsmidler

Kap				Tall i 1 000
	Tilskudd til Den norske kirke	Dok 3 2023	Dok 3 2024	Forslag 2025
581	Den norske kirke, driftstilskudd (iht. trossamfunnsloven)	159 066	162 764	168 142
581	Den norske kirke, tilskudd til løpende vedlikehold (iht. trossamfunnsloven)	11 000	11 500	11 700
	SUM	170 066	174 264	179 842

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak på kapitlet.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen nye øremerkinger på kapitlet.

Gravplassetaten (KON)

Ansvarsområde

Gravplassetaten forvalter gravplassmyndighetsansvaret for Oslo kommune og drifter gravplassene. Der Kirkelig fellesråd i Oslo (KfiO) er grunneier, drifter etaten gravplassene iht. avtale mellom KfiO og Oslo kommune.

Gravplassetaten skal gravlegge byens innbyggere med verdighet og respekt for den enkeltes tro eller livssyn.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Gravferdsdriften i Oslo omfatter 20 kirkegårder og gravlunder samt Alfaset krematorium. Museumskirkegården Krist kirkegård er ikke i ordinær bruk.

I tråd med målsetningen om at Oslo skal være en livssynsåpen by, overtok kommunen gravplassmyndighet fra Kirken fra 2024. Med myndighetsoverføringen er kommunen gitt det fulle ansvar for å utarbeide og forvalte lov- og regelverk på gravplassfeltet, og ivareta innbyggernes

rettigheter og plikter i henhold til dette. Gravplassetaten utvikler organisasjonen for å ivareta dette ansvaret på en god måte.

Oslos gravplasser er en vesentlig del av byens overordnede grøntstruktur, med gode urbane grønne byrom med mange bruksområder, og med viktige funksjoner for klima og miljø.

Alle kremasjoner i Oslo foregår i Alfaset krematorium, og er avgiftsfri for Osloborgere. Krematoriet bistår med kremasjon for andre kommuner ved planlagt vedlikehold.

Gravplasskapasiteten er totalt sett god, men ujevnt fordelt. Gravplassetaten fortsetter arbeidet med å utvide gravkapasiteten flere steder i byen.

Gravplassetaten har ansvaret for en bygningsmasse med tilhørende bygningsintegrert kunst med et omfattende vedlikeholdsetterslep, og har økt fokus på areal- og kulturminneforvaltning.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Andel utlyste stillingsannonser tilrettelagt for mangfold (ny i 2025)	0	0	0	0
Antall kommunalt besøgte begravelser	97	81	114	107
Antall retningsbestemte graver (ny i 2025)	0	0	0	0
Antall seremonier i kommunens lokaler (ny i 2025)	0	0	0	0
Reduksjon av vannforbruk på gravplassene (ny i 2025)	0	0	0	0
Antall kremasjoner på Alfaset krematorium	3 721	3 303	3 643	4 214
Antall graver med sommerstell	45 778	44 385	41 940	42 681
Antall graver med høstpynt	42 510	40 916	38 296	39 485
Antall nedsatte kister	693	741	747	734
Antall nedsatte urner	2 079	2 319	2 612	2 994

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.2 Oslo kjennetegnes av pulserende byliv, kulturtilbud av høy kvalitet og små og store arrangementer	Gjøre kultur og historie tilgjengelig for Oslos befolkning gjennom aktiv formidling
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Oslo er en livssynsåpen by	Ha dialog med innbyggergrupper og relevante samfunnsaktører
		Tilrettelegge for utvikling av ulike gravformer og seremonier
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte	Sørge for optimal bruk av gravplassareal og -kapasitet
		Øke gjenbruk av gravminner

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	80 665	80 665	80 665	80 665
Vedtak forrige periode				
Generell rammeendring Gravplassetaten	-238	-812	-812	-812
Generell rammereduksjon Gravplassetaten	-81	-81	-81	-81
Rammereduksjon Gravplassetaten	0	-255	-1 406	-1 406
Sum Vedtak forrige periode	-319	-1 148	-2 299	-2 299
Vedtak forrige periode	-319	-1 148	-2 299	-2 299
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	80 346	79 517	78 366	78 366
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	3 974	3 974	3 974	3 974
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	3 974	3 974	3 974	3 974
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-1 420	-1 420	-1 420	-1 420
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-1 420	-1 420	-1 420	-1 420
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Gravplassetaten	-876	-2 939	-2 013	-3 215
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-876	-2 939	-2 013	-3 215
Spesifiserte rammeendringer				
Redusere årsverk Gravplassetaten	0	-1 785	-1 785	-1 785
Sum Spesifiserte rammeendringer	0	-1 785	-1 785	-1 785
Endringer	-2 296	-6 144	-5 218	-6 420
Ramme 2025-2028	82 024	77 347	77 122	75 920

Vedtak forrige periode

Generell rammeendring Gravplassetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon på 0,2 mill. i 2025 økende til 0,8 mill. i 2028.

Generell rammereduksjon Gravplassetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,2 mill. i 2025 og ut økonomiplanperioden.

Rammereduksjon Gravplassetaten

Tidligere vedtatt rammekutt på 0,3 mill. i 2026 økende til 1,4 mill. i 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Gravplassetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,9 mill. i 2025 økende til 3,2 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,2 mill. i 2025 økende til 5,5 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Redusere årsverk Gravplassetaten

Redusert årsverk i Gravplassetaten fra 2026 pga naturlig avgang

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	140 133	135 274	140 317
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	56 690	40 960	41 025
Overføringsutgifter	7 521	3 148	3 249
Finansutgifter	6 029	0	0
Sum Driftsutgifter	210 373	179 382	184 591
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-97 943	-88 711	-92 171
Refusjoner	-15 429	-9 558	-9 931
Overføringsinntekter	-1 328	-448	-465
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-5 571	0	0
Sum Driftsinntekter	-120 271	-98 717	-102 567
Sum	90 102	80 665	82 024

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
590	Gravplassetaten (KON)	106028	Nye graver på eksisterende gravlunder	3 500	3 500	3 500	3 500
590	Gravplassetaten (KON)	122023	Nullutslipps-maskiner og -kjøretøy	8 500	0	0	0
Totalsum				12 000	3 500	3 500	3 500

Nye graver på eksisterende gravlunder

Midlene benyttes til klargjøring og ferdigstilling av områder på eksisterende kirkegårder/gravlunder i hele Oslo hvor nye graver kan tas i bruk, herunder nødvendig utskifting av leirholdig jord mv. Avsetningen er på 3,5 mill. årlig.

Nullutslipps-maskiner og -kjøretøy

For å oppnå kommunens mål om ha 100% nullutslipp for maskiner og tunge kjøretøy skal Gravplasssetaten skifte ut sitt utstyr. Dette gjelder mindre og mellomstore arbeidsmaskiner, traktorer, anleggsmaskiner og andre tyngre kjøretøy. I tillegg til et eksisterende prosjekt for utslippsfrie maskiner, er det avsatt 38,5 mill. fordelt over årene 2022-2025. Anskaffelsene forutsettes å tilpasses hva markedet kan levere, og for å skape etterspørsel for markedsutvikling og leveranse i økonomiplanperioden.

Kommunale foretak

Sektoransvar

Oslo kommune har tre kommunale foretak: Boligbygg Oslo KF, Oslo Havn KF og Oslobygg KF. Boligbygg forvalter kommunens kommunale boliger. Oslobygg bygger og forvalter de kommunale formålsbyggene. Dette er skole, barnehager, sykehjem, omsorgsboliger, beredskapsbygg, kulturbygg og idrettsanlegg.

Oslo Havn driver effektiv og rasjonell havn for å tilrettelegge for miljøvennlig sjøtransport og fører oppsyn med trafikken i kommunens sjøområde.

Byrådets ambisjoner for sektoren

For å bidra til målet om at «*Oslo er grønn og levende*» vil byrådet være en leder i arbeidet med utslippskutt og utvikling av miljøvennlige løsninger, spesielt innen bygg og sjøtransport. Dette omfatter bærekraftige byggeprosjekter og initiativer som reduserer klimagassutslippene fra byens havn og andre kommunale eiendommer. Kommunens eierskap innebærer stor innkjøpsmakt som kan påvirke den teknologiske utviklingen og klima- og miljøriktige løsninger i markedet. Gjennom næringspolitiske virkemidler, kan kommunen stimulere til en mer sirkulær økonomi og grønne næringer.

For å bidra til målet om at «*Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester*» vil byrådet sikre bærekraftig utvikling, forsvarlig forvaltning av kommunens eiendommer og effektiv drift av eksisterende bygg, som sikrer brukerne gode tjenester.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulere til utvikling av sirkulære verdikjeder	OBF: Andel nullutslippsmaskiner av total maskinpark 5)	0,0 %	0,0 %	100,0 %
		OBF: Andel utslippsfri, inkludert biogassbasert, transport av masser og avfall (i prosent av totalt kjørte km). 5)	0,0 %	0,0 %	100,0 %
		OBF: Andel utslippsfri, inkludert biogassbasert, utførelse av anleggsarbeid (målt som prosent av totalt energibruk) 5)	0,0 %	0,0 %	100,0 %
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte	BBY: Istandsetting ved beboerskifter (antall dager) 3)	53	41	40

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
		BBY: Operativ ledighet er lik eller mindre enn 4%	4,3 %	3,4 %	4,0 %
		OBF: Sluttkostnad delt på samlet styringsramme for samlet portefølje av ferdigstilte bygg 1)	0.97	0.96	≤ 1
		OBF: Andel prosjekter ferdigstilt innen avtalt tid 2)	63,0 %	44,0 %	100,0 %
		OBF: % vis graddagskorrigert reduksjon i energiforbruk per kvm 4)	0	0	3
		OBF: Andel ledighet	4,7 %	3,9 %	2,5 %

Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen

Boligbygg:

3) Istandsetting ved beboerskifte antall dager

Måltallet gjelder tiden foretaket i gjennomsnitt skal bruke på istandsettelse av boliger ved et boligskifte. Måltallet angir antall dager som foretaket anvender ved et beboerskifte og for 2025 foreslås det et gjennomsnitt på maksimalt 40 dager.

Oslobygg:

1) Samlet sluttkostnad for prosjektene skal ikke overstige samlet styringsramme for porteføljen, det vil si at samlet sluttkostnad delt på samlet styringsramme er <1 for porteføljen. Prognose for sluttkostnad benyttes dersom sluttrapport ikke er ferdig utarbeidet. Resultatindikatorene gjelder overleverte prosjekter siste tre år.

2) Det er tatt utgangspunkt i fremdriftsforutsetninger i gjeldende budsjettvedtak og ferdigstilte prosjekter ved beregning av resultatet.

4) Ny indikator fra 2025. Graddagskorrigering er en metode for å korrigere energibruken etter utetemperaturen gjennom fyringssesongen i et bestemt år, til det den ville ha vært i et gjennomsnittså. En slik korreksjon gjør det mulig å sammenligne energibruk i et bygg fra ett år til et annet.

5) Ny indikator fra 2025

Tiltak for å nå sektormålene

Det jobbes strategisk for å nå byrådets ambisjoner og mål. Underliggende virksomheter bidrar med tiltak for å nå målene innenfor sitt ansvarsområde, og disse er nærmere beskrevet under de enkelte budsjettkapitler. Følgende mål er styrende for KON-sektor:

Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulerer til utvikling av sirkulære verdikjeder

Byrådet vil legge til rette for at innbyggerne, frivilligheten og næringslivet kan ta grønne valg gjennom en kombinasjon av innkjøp, veiledning og tilskuddsordninger.

Vi vil også jobbe for å gjøre kommunens anlegg og eiendommer mer bærekraftige, blant annet ved å fokusere på energieffektivisering og bruk av miljøvennlige materialer. I tillegg vil vi utnytte restmaterialer som en ressurs til nye produkter, spesielt innenfor sektorer med stort klimafotavtrykk, for å redusere avfall og fremme sirkulærøkonomi.

Videre vil vi legge til rette for lokal energiproduksjon og energieffektivisering gjennom eierstyring og kunnskapsstimulering. Et sentralt mål er også å bidra til å realisere karbonfangst på Klemetsrudanlegget, som vil være et viktig skritt i arbeidet med å redusere byens totale klimagassutslipp.

Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte

Byrådet vil at kommunens bygningsmasse brukes på en hensiktsmessig måte, og at foretakene forvalter realverdiene som eiendommene representerer og er bransjeledende innenfor bærekraft og miljø.

Boligbygg Oslo KF (KON)

Ansvarsområde

Boligbygg Oslo KF skal på en kostnadseffektiv og verdibevarende måte eie og forvalte kommunale boliger på vegne av Oslo kommune. Foretaket skal ivareta bygningsmassen gjennom forsvarlig drift, forebyggende vedlikehold, kontinuerlig utvikling og god forvaltning. Foretaket har en målrettet satsning på gode driftstjenester og bygg tilpasset beboergruppene.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Boligbygg forvalter ca. 11 700 boliger. Rundt 60 % av boligene er i heleide gårder, og nærmere 40 % er enkeltstående borettslag- og sameieleiligheter. Ordinære utleieboliger til vanskeligstilte utgjør ca. 85 % av leilighetene. Øvrige boliger er Omsorg+ boliger, boliger forbeholdt rus og psykiatri, Ungbo, og boliger til personer med funksjonsnedsettelse og kognitiv svikt.

Boligbygg får sine inntekter hovedsakelig fra leietakerne som betaler husleie. Foretaket har høye kostnader til vedlikehold og til klargjøring av bolig ved beboerskifter. Dette skyldes blant annet stadig mer slitasje på boligene i form av hærverk og feil bruk, samt boligenes alder. Boligbygg klargjør og istandsetter årlig rundt 1350 - 1450 boliger for ny utleie.

Foretakets investeringsramme for rehabiliterings – og utviklingsprosjekter er foreslått til 350 mill. i 2025, samlet 1,4 mrd. i økonomiplanperioden.

Byrådet foreslår å avsette 250 mill. i 2025 og 140 mill. årlig i 2026 og 2027 til fremskaffelse av boliger til vanskeligstilte. Kjøpsrammen vil bidra til bedre behovsdekning og anskaffelse av flere boliger tilpasset bydelenes behov. Avhengig av boligprisutviklingen og det til enhver tid gjeldende behovet for tilpassede boliger, vil avsatte budsjettmidler i økonomiplanperioden kunne gi ca. 90 nye boliger. Samtidig søkes det å oppnå en porteføljeforbedring gjennom at ukurante boliger kan selges mens det kan kjøpes nye boliger tilpasset foretakets behov.

Byrådet foreslår 238,5 mill. i økonomiplanperioden til kommunalt investeringstilskudd ved kjøp av boliger, se kap. 172 Boligbygg Oslo kF - overføring.

Videre foreslår byrådet 20 mill. i økonomiplanperioden til energieffektiviseringstiltak.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Boliger	11 355	11 377	11 679	11 739
Næringslokaler/parkering	2 180	2 301	2 388	2 506
TOTALT ANTALL OBJEKTER	13 681	13 814	14 067	14 379
Tildelte boliger etter boligvedtak	1 649	1 491	1 539	1 697
Kontraktsfornyelser	1 704	1 744	1 864	2 237
Leieinntekt pr m2 bta	1 521	1 499	1 564	1 694
FDV-kostnad pr m2 basert på felles kontoplan	921	1 054	1 170	1 185

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte	Boligbygg skal sørge for god eiendoms forvaltning

Driftsbudsjett 2025-2028

Netto driftsresultat

Boligbygg Oslo KF	Dok 3 2024	2025	2026	2027	2028
Netto driftsresultat	0	0	0	0	0

I henhold til Oslo kommunes økonomireglement skal bystyret stille krav til netto driftsresultat i foretaket og fastsette størrelsen på overføringskravet. For Boligbygg Oslo KF er det innarbeidet et overføringskrav på 314 mill. i 2025. Dette er en netto økning på 25 mill. i overføringskrav fra 2024 og skyldes en ekstraordinær styrking i 2024 som følge av blant annet høye energikostnader som ikke er videreført i 2025. Det vises til kapittel 898 Overføringer fra KF mv. for nærmere angivelse av overføringer fra foretaket til bykassen. Kravet til netto driftsresultat for 2025 settes til 0 kroner.

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
055	Boligbygg Oslo KF (KON)	106600	Rehabiliterings-/utviklingsprosjekter	350 000	350 000	350 000	350 000
055	Boligbygg Oslo KF (KON)	118605	Kjøp av boliger for vanskeligstilte	250 000	140 000	140 000	0
055	Boligbygg Oslo KF (KON)	122600	Klimatiltak	5 000	5 000	5 000	5 000
Totalsum				605 000	495 000	495 000	355 000

Rehabiliterings-/utviklingsprosjekter

Rehabiliterings-/utviklingsprosjekter (prosj. nr. 106600)

Byrådet foreslår 350 mill. årlig i økonomiplanperioden til rehabiliterings-/utviklingsprosjekter av kommunale boliger. Totalt er det foreslått 1,4 mrd. i økonomiplanperioden til rehabilitering av boliger for å redusere vedlikeholdsetterslepet. Det vil blant annet kunne foretas oppgradering av enkelte eiendommer som har store skader og betydelig vedlikeholdsetterslep.

Kjøp av boliger for vanskeligstilte

Det er avsatt 250 mill. i 2025 og 140 mill. årlig i 2026 og 2027 til kjøp av boliger for vanskeligstilte.

Det statlige investeringstilskuddet ble permanent avvirket i 2023, men midlertidig gjeninnført i revidert nasjonalbudsjett 2023. Ordningen er avvirket fra og med 2024. For å kompensere for bortfall av det statlige tilskuddet er det kommunale tilskuddet økt fra 25 % til 45 % av kostnaden pr. kjøp, jf kap. 172 Boligbygg Oslo KF overføring. Avsatte midler i økonomiplanperioden kan gi rundt 90 boliger, forutsatt en gjennomsnittspris på ca. 5,9 mill.

Klimatiltak

Det er innarbeidet 5 mill. inkl. mva. årlig i økonomiplanperioden til Boligbygg til å gjennomføre energieffektiviserende tiltak i forbindelse med rehabiliteringsprosjekter. Dette er energitiltak som effektstyring av varmtvannsberedere, effektivisering av varmesentraler, mer effektiv belysning, oppgradering av bygningsdeler som skal byttes, etterisolering av loft m.m.

Finansiering av investeringer

	Dok 3 2024	2025	2026	2027	2028
Sum investeringsutgifter	700 000	605 000	495 000	495 000	355 000
Kompensasjon for merverdiavgift	-64 000	-40 500	-40 500	-40 500	-40 500
Tilskudd fra eierkommune	-63 000	-116 500	-67 000	-67 000	-4 000
Salg av varige driftsmidler	-66 000	-66 000	-66 000	-66 000	-66 000
Bruk av lån	-507 000	-382 000	-321 500	-321 500	-244 500
Sum finansiering	-700 000	-605 000	-495 000	-495 000	-355 000

Klimaprofil

Boligbygg reduserer energibruken ved å gjennomføre energieffektiviserende tiltak innen områder som SD-anlegg, varmepumper, ventilasjon, varmtvann samt tiltak som etterisolering, energibrønner, fasaderehabilitering og utskifting av vinduer.

Ved større rehabiliteringer eller avhending av bygg skal materialer og bygningsdeler kartlegges for ombruk, og det skal så langt som mulig gjenbrukes i prosjektet eller i andre bygg. Materialer med lavere utslipp og ombruk/gjenbruk er viktige bidrag i veien til sirkulærøkonomi. Miljøvennlige materialer og gjenbruk av brukte materialer inngår i miljøoppfølgingsplaner for aktuelle prosjekter.

Oslo kommunes standard klima- og miljøkrav benyttes i de anskaffelsene der det er relevant. I anskaffelser er det stilt krav til at byggeplasser skal være fossilfrie, og i flere tilfeller benytte utslippsfrie løsninger i tråd med mål om utslippsfrie byggeplasser innen 2025.

Oslo Havn KF (KON)

Ansvarsområde

Oslo Havn KF skal sørge for en effektiv og rasjonell havnedrift, tilrettelegge for miljøvennlig sjøtransport og havnedrift, føre oppsyn med trafikken i havnedistriktet, samt forvalte havnens eiendommer og innretninger på en økonomisk og miljømessig god måte. Virksomheten i Oslo Havn reguleres av lov om havner og farvann, forskrift om bruk av kommunens sjøområde samt vedtekter fastsatt av Oslo bystyre. Oslo Havn har ansvar for at internasjonale krav til havnesikkerhet for godkjente havner og havneavsnitt overholdes.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Oslo Havn KF er Norges største gods- og passasjerhavn. Det er et mål å øke sjøtrafikken til og fra Oslo. Sjøtransport reduserer klimagassutslipp sammenlignet med veitransport. Oslo-regionen og områdene rundt er i vekst og vil trenge stadig mer gods og varer i årene som kommer. Oslo Havns

fremste konkurransefortrinn er den sentrale beliggenheten.

Midler fra byutvikling er nødvendige for å utvikle og effektivere Sydhavna som Oslos fremtidige godshavn. Oslo Havn tar sikte på å bli verdens mest miljøvennlige og arealeffektive havn på stadig mindre areal. Sirkulærøkonomien vil kreve havnearealer når sirkulærøkonomiens produkter skal inn og ut av havna. Eksempler på slike produkter er avfall, stål og overskuddsmasse fra byggeprosjekter.

I fremtiden kan energiformer som naturgass (LNG), hydrogen og ammoniakk bli viktige som drivstoff i skipsnæringen. Nye energiformer vil kreve tilpasninger og areal på land.

De økonomiske forutsetningene for havnevirkksomheten er gitt gjennom havne- og farvannsloven, som fastsetter at havnekapitalen skal holdes regnskapsmessig adskilt fra kommunens øvrige midler. Havne- og farvannsloven åpner for at det kan utbetales utbytte eller utdeling fra havnekapitalen dersom det er avsatt tilstrekkelige midler til drift, vedlikehold og investeringer til havnedriften. Byrådet foreslår i 2025 et utbytte fra foretaket til bykassen på 37,5 mill.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Stykkegods	2 276	2 307	2 398	2 165
Tørrbulk	1 547	1 451	1 682	1 433
Utenriks bil- og passasjerferger	634	565	1 629	1 826
Våtbulk	1 669	1 583	1 816	1 731
Godsomsetning totalt (1000 tonn)	5 492	5 341	5 896	5 329

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulere til utvikling av sirkulære verdikjeder	

Driftsbudsjett 2025-2028

Netto driftsresultat

Oslo Havn KF	Dok 3 2024	2025	2026	2027	2028
Netto driftsresultat	-136 800	-143 640	-150 822	-158 363	-166 281

Disponering av netto driftsresultat

	Dok 3 2024	2025	2026	2027	2028
Overføring til investering	307 750	423 050	45 450	196 250	37 500
Bruk av disposisjonsfond	-179 950	-279 410	0	37 887	0
Avsetning til disposisjonsfond	0	0	105 372	0	128 781
Sum disponering	136 800	143 640	150 822	158 363	166 281

I henhold til Oslo kommunes økonomireglement skal bystyret stille krav til netto driftsresultat i foretaket og fastsette størrelsen på overføringskravet. For Oslo Havn KF er det innarbeidet et overføringskrav på 40,04 mill. i 2025. Utbytte har økt fra 10 mill. til 37,5 mill. og skyldes at Havne- og farvannsloven som trådte i kraft 01.01.2020, åpner for at det kan utbetales utbytte. Videre er det 2,5 mill. til rammefinansiering av UKE. Det vises til kapittel 898 Overføringer fra KF mv. for nærmere angivelse av overføringer fra foretaket til bykassen. Kravet til netto driftsresultat for 2025 settes til 143,64 mill.

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
060	Oslo Havn KF (KON)	123900	Diverse investeringer	573 050	195 450	346 250	187 500
Totalsum				573 050	195 450	346 250	187 500

Finansiering av investeringer

Oslo Havn KF	Dok 3 2024	2025	2026	2027	2028
Investeringer i varige driftsmidler	457 750	528 250	195 450	346 250	187 500
Tilskudd til bykassen	0	44 800	0	0	0
Sum investeringsutgifter	457 750	573 050	195 450	346 250	187 500
Utbytte fra Hav eiendom AS	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000	-150 000
Overføring fra drift	-307 750	-423 050	-45 450	-196 250	-37 500
Sum finansiering	-457 750	-573 050	-195 450	-346 250	-187 500

Klimaprofil

Oslo Havns viktigste oppgave for å bidra til at Oslo blir en utslippsfri by, er å legge til rette for at mer gods kan transporteres sjøveien. Dette alene kan halvere de globale klimautslippene knyttet til transport mellom kontinentet og Oslo som et sentralt knutepunkt for godstrafikk.

I 2017 utarbeidet Oslo Havn en klimastrategi med mål om å redusere utslippene med 50% innen 2030. Bystyret vedtok deretter en "Handlingsplan for Oslo havn som nullutslippshavn" i november 2018, som inneholder 17 tiltak for å oppnå en reduksjon på 85% av klimautslippene innen 2030. Denne handlingsplanen er nå under revidering.

I økonomiplanperioden planlegger Oslo Havn å investere totalt 175 mill. i miljøtiltak i Byhavna og Sydhavna. Prioriteringen vil basere seg på kost-nytte-vurderinger og samarbeid med markedsaktører som skal benytte anleggene. Oslo Havn vil også fortsette å søke støtte fra Enova for landstrømsanlegg og andre miljøinvesteringer.

De største klimautslippene i Oslo havn kommer fra skip og havnedrift utført av private aktører i et konkurranseutsatt marked. Oslo Havn jobber kontinuerlig med å utvikle løsninger i samarbeid med brukerne. Når disse løsningene tas i bruk, gir det miljøgevinster som strekker seg langt utenfor havneområdet. En fremtidig nullutslippshavn kan bidra til transportvekst uten økte utslipp, og dette er avgjørende for at Oslo skal kunne bli en utslippsfri by innen 2030.

Oslo Havns budsjettforslag for økonomiplanperioden innebærer omfattende bygg- og anleggsarbeid. Samtidig stiller Oslo Havn strenge klima- og miljøkrav i alle anleggskontrakter. Det bygges også felles ladeløsninger i Sydhavna, slik at havnekunder, som betongleverandørene, kan levere til nullutslippsbyggeplasser i Oslo. Selv om det nesten alltid er mulig å oppnå fossilfrie løsninger, kan det være en utfordring å oppnå helt utslippsfrie bygg- og anleggsprosjekter innen 2025.

Oslo Havn følger opp Klimastrategien ved å redusere energiforbruket, velge byggematerialer med lavt klimagassutslipp og prioritere rehabilitering av eksisterende bygg fremfor nybygg når det er praktisk mulig og klimamessig gunstig

Oslobygg KF (KON)

Ansvarsområde

Foretakets formål er å eie, forvalte, utvikle og bygge formålsbygg for kommunen slik at de er tilrettelagt for effektiv tjenesteproduksjon. Foretaket skal forvalte realverdiene som eiendommene representerer gjennom kostnadseffektivt vedlikehold, drift, forvaltning og utvikling av eiendommene. Foretaket skal være bransjeledende innenfor områder som bærekraft og miljø, teknologiutvikling og teknisk kvalitet, sambruk og arealeffektivitet.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Oslobygg har ansvar for forvaltning av ca. 2,7 mill. kvadratmeter eiendom og for bygging av nye formålsbygg. Oslobygg forvalter blant annet skoler, barnehager, sykehjem og andre helsebygg, brannstasjoner, kulturbygg og idrettsanlegg. Oslobyggs primære leietakere er kommunale

virksomheter, mens foretakets brukere omfatter alle Oslos innbyggere. Den kommunale tjenesteytingen skal ha gode og veltilpassede bygg. Foretaket skal forvalte, drifte og vedlikeholde kommunens bygg og anlegg på en kostnadseffektiv og verdibevarende måte, og hindre ytterligere vedlikeholdsetterslep. Oslobygg har en viktig rolle i gjennomføring av Oslomodellen og bruker sin innkjøpsposisjon blant annet til å sikre gode arbeidsforhold for arbeidstakere på byggeplass og setter krav til andel lærlinger. Oslobygg bidrar inn i arbeidet til å nå kommunens klimamål. Alle nye bygg vurderes for etablering av solceller og det gjøres et arbeid for å vurdere solceller på eksisterende bygg. Lokalprodusert energi benyttes i driften av eiendommene, samt reduserer etterspørselen etter elektrisitet fra strømmettet.

Teknologisk utvikling fører til krav om mer avanserte bygg. Derfor har Oslobygg etablert kompetansemiljøer som kan bidra til innovasjon og til mer effektiv forvaltning og utvikling. Oslobygg har i 2025 et samlet investeringsbudsjett på 7,2 mrd. og totalt 30,1 mrd. i økonomiplanperioden.

Byrådet foreslår en endring av økonomireglementet som vil gi Oslobygg en mulighet til å omdisponere inntil 30% av rehabiliteringsmidlene som foretaket disponerer innenfor ulike kategorier av formålsbygg. Det foreslås i forbindelse med dette også at Oslobygg skal rapportere årlig på midler brukt på rehabilitering fordelt på formål. Bakgrunnen for forslaget er et behov for å sikre en mer effektiv utnyttelse av midlene, økt fleksibilitet, samt bidra til å øke gjennomføringstakten ettersom man kan prioritere prosjekter som er klare og er mulige å gjennomføre i budsjettåret uavhengig av formål. En delvis overførbar bevilgning til rehabilitering muliggjør også helt nødvendige vedlikeholds- og rehabiliteringstiltak i formålsbygg uten egne rehabiliteringsrammer.

Byrådet foreslår i økonomiplanperioden å innarbeide midler til rehabilitering av Frognerbadet, 372 mill. og gjenoppbygging av Villa Sorgenfri, 101,1 mill. Videre foreslås 31 mill. til energieffektiviseringstiltak og 246 mill. i avsetning til boliger for personer med rus/psykiatri.

Aktivitetsnøkkeltall

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Administrasjonslokaler (antall)	0	5	5	5
Administrasjonslokaler (BTA eid)	0	18 752	18 752	18 752
Administrasjonslokaler (BTA leid)	0	13 162	13 162	13 162
Administrasjonslokaler (BTA totalt)	0	31 914	31 914	31 914
Annet (antall)	0	64	67	67
Annet (BTA eid)	0	62 845	67 207	67 207
Annet (BTA leid)	0	11 949	10 021	10 021
Annet (BTA totalt)	0	74 794	77 228	77 228
Barnehage (antall)	0	405	399	399
Barnehage BTA (eid)	0	297 170	309 638	309 638
Barnehage (BTA leid)	0	17 689	17 639	17 639
Barnehage (BTA totalt)	0	314 859	327 277	327 277
Brannstasjon (antall)	0	11	11	11
Brannstasjon (BTA eid)	0	27 396	32 341	32 341
Idrettsanlegg (antall)	0	77	80	80
Idrettsanlegg (BTA eid)	0	222 520	235 695	235 695
Idrettsanlegg (BTA leid)	0	2 314	2 314	2 314
Idrettsanlegg (BTA totalt)	0	224 834	238 009	238 009
Kulturbygg (antall)	0	17	16	16
Kulturbygg (BTA eid)	0	91 622	76 598	76 598

Indikatornavn	Resultat 2020	Resultat 2021	Resultat 2022	Resultat 2023
Kulturbygg (BTA leid)	0	45	45	45
Kulturbygg (BTA totalt)	0	91 667	76 643	76 643
Omsorgsbolig (antall)	0	45	45	45
Omsorgsbolig (BTA eid)	0	77 874	78 075	78 075
Skole (antall)	0	174	176	176
Skole (BTA eid)	0	1 415 764	1 434 083	1 434 083
Skole (BTA leid)	0	59 889	59 889	59 889
Skole (BTA totalt)	0	1 475 653	1 493 972	1 493 972
Sykehjem (antall)	0	51	50	50
Sykehjem (BTA eid)	0	324 212	331 326	331 506
Sykehjem (BTA leid)	0	180	180	0
Sykehjem (BTA totalt)	0	324 392	331 506	331 506
Totalt (antall)	0	849	849	849
Totalt (BTA eid)	0	2 538 155	2 583 714	2 583 895
Totalt (BTA leid)	0	105 228	103 250	103 070
Totalt (BTA totalt)	0	2 643 383	2 686 964	2 686 695
Vektet samlet tilstandsgrad	0,0	0,0	1,3	1,3
Samlet vedlikeholdsettertlep (mrd. kr)	0,0	0,0	7,7	9,5

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Oslo har løsningene for å redusere utslipp fra bygg, avfall og sjøtransport og stimulere til utvikling av sirkulære verdikjeder	Foretaket skal bidra til at utslippsfrie kjøretøy og maskiner benyttes av virksomheten og på byggeplass
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Oslos bygg og anlegg blir oppført og forvaltet på en kostnadseffektiv og miljøvennlig måte	Oslobygg skal bidra til kostnadseffektive bygge- og anleggsprosjekter
Oslobygg skal sørge for god eiendoms forvaltning		

Driftsbudsjett 2025-2028

Netto driftsresultat

Oslobygg KF	Dok 3 2024	2025	2026	2027	2028
Netto driftsresultat	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000

Disponering av netto driftsresultat

	Dok 3 2024	2025	2026	2027	2028
Overføring til investering	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000
Sum disponering	100 000	100 000	100 000	100 000	100 000

I henhold til Oslo kommunens økonomireglement skal bystyret stille krav til netto driftsresultat i foretaket og fastsette størrelsen på overføringskravet. I 2025 er det innarbeidet et overføringskrav på 1 315,2 mill. Overføringskravet er redusert med 65,7 mill. i forhold til 2024. 9 mill. gjelder bortfall av husleie inntekter, 18 mill. gjelder tilbakebetaling av tilskudd knyttet til utløsning av usikkerhetsavsetning og 38,7 mill. gjelder kapitalkostnader rehabiliteringsmidler. Det vises til kapittel 898 Overføringer fra KF mv. for nærmere angivelse av overføringer fra foretaket til bykassen. Kravet til netto driftsresultat for 2025 for Oslobygg KF settes til 100 mill.

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
063	Oslobygg KF (KON)	106500	Akuttiltak/Generell rehabilitering	550 000	550 000	550 000	500 000
063	Oslobygg KF (KON)	106520	Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.	2 176 367	1 866 570	1 320 487	15 514
063	Oslobygg KF (KON)	106720	Kap.utvidelse/nybygg - barnehager	315 464	158 411	0	0
063	Oslobygg KF (KON)	106730	Rehabilitering/akuttiltak - barnehager	100 000	100 000	100 000	100 000
063	Oslobygg KF (KON)	109500	Investering avsetn - ikke fordelt	491 500	1 517 200	2 520 100	2 443 270
063	Oslobygg KF (KON)	109700	Akuttvedlikehold/rehabilitering sykehjem	70 000	70 000	70 000	70 000
063	Oslobygg KF (KON)	111710	Ufordelt sykehjem	19 500	360 000	620 000	620 000
063	Oslobygg KF (KON)	111711	Ufordelt Omsorg+	140 000	610 000	580 000	234 000
063	Oslobygg KF (KON)	113605	Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte	96 000	102 000	48 000	0
063	Oslobygg KF (KON)	114718	Rehab/nybygg - boliger til vanskeligstilte	38 350	22 150	0	0
063	Oslobygg KF (KON)	114725	Investeringer barnehager - ikke fordelt	344 150	147 542	216 960	5 737
063	Oslobygg KF (KON)	115810	Rehabilitering idrettsanlegg og kulturbygg	72 600	72 600	72 600	72 600
063	Oslobygg KF (KON)	116503	Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak	52 000	343 588	1 261 600	1 864 369
063	Oslobygg KF (KON)	116510	Kapasitetsbevarende tiltak - fordelte prosjekter	1 450 277	892 559	228 264	0
063	Oslobygg KF (KON)	116810	Idrettsanlegg - rehab/nybygg	743 905	426 495	110 000	1 000

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
063	Oslobygg KF (KON)	116820	Idrettsanlegg - ufordelt	4 000	168 000	642 000	755 000
063	Oslobygg KF (KON)	116830	Biler og maskiner	2 904	2 904	2 904	2 904
063	Oslobygg KF (KON)	117700	Ufordelt avsetning lokale omsorgsboliger	76 600	188 600	120 000	0
063	Oslobygg KF (KON)	123403	Kjelsåsveien - Omsorg+ boliger	328 522	83 078	0	0
063	Oslobygg KF (KON)	123405	Villa Sorgenfri - demontering/gjenoppbygging	45 000	50 000	6 066	0
063	Oslobygg KF (KON)	124401	Boliger for flyktninger i Maridalsveien 292	89 900	0	0	0
Totalsum				7 207 039	7 731 697	8 468 981	6 684 394

Akuttiltak/Generell rehabilitering

Prosjektnr. 106500 Rehabilitering skoleanlegg

Det er rebevilget 50 mill. i årene 2024-2027 som følge av mindreforbruk tidligere år. Byrådet foreslår derfor 550 mill. årlig i 2025-2027 og 500 mill. i 2028 til generell rehabilitering av skolebygg, dvs. samlet 2,15 mrd. i økonomiplanperioden. Høyeste prioritet er mangler som innebærer umiddelbar sikkerhets-/helserisiko for elever og lærere/ansatte, dernest forhold som gir følgeskader.

Kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg mv.

Prosjekt 106520 Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg

Prosjektkategorien består av midler til skoleprosjekter som har gjennomført kvalitetssikring, KS2, fått vedtatt kostnadsramme og er i byggefase. Porteføljen består av skoleprosjektene Nordstrand, utvidelse av Edvard Munch vgs (tidligere Kunstindustrimuseet), Bjørvika, Økern, Engebråten og Ellingsrud i tillegg til mindre prosjekter ved Hellerud vgs (byggfag) og Vahl skole. Porteføljen inneholder også et nytt verkstedbygg for Bymiljøetaten i Nordbergveien. Det bygges nytt verkstedbygg fordi eksisterende verksted må flyttes for å gi plass til en kommende utvidelse av Midtstuen skole. Nordstrand forventes ferdigstilt i 2025. Edvard Munch vgs. forventes ferdigstilt i 2026/2027. Økern, Engebråten og Ellingsrud forventes ferdigstilt i 2027. Bjørvika skole forventes ferdigstilt i 2028. Porteføljen har en bevilgning på 2,17 mrd. i 2025 og en samlet bevilgning i økonomiplanperioden på om lag 5,3 mrd.

Beløp i 1 000 kr

Kap. 063, prosjektnr. 106520 Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg	Ferdigstilling	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2024	2025	2026	2027	2028
Nordstrand ungdomsskole - utvidelse (med regulering)	1-25	270 000	314 000	232 300	37 700	0	0	0
Edvard Munch vgs - utvidelse (Kunstindustrimuseet)	2-27	987 000	1 144 000	530 500	376 034	237 466	0	0
Hellerud vgs - byggfag	2-25	61 900	70 000	26 600	35 300	0	0	0

Kap. 063, prosjektnr. 106520 Skoleanlegg - kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg	Ferdigstillelse	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2024	2025	2026	2027	2028
Bjørsvika skole	2-28	2 150 000	2 610 000	199 000	720 000	720 000	511 000	0
Verksted BYM Nordbergveiene / Midtstuen skole	1-26	171 000	192 000	42 800	67 686	45 000	0	15 514
Økern ungdomsskole	2-27	2 340 000	2 650 000	698 162	574 247	558 104	509 487	0
Engebråten ungdomsskole - utvidelse til U9	2-27	405 000	472 000	58 000	145 000	121 000	81 000	0
Ellingsrud ungdomsskole	4-27	634 000	753 000	45 000	185 000	185 000	219 000	0
Vahl skole	3-25	36 400	42 100	1 000	35 400	0	0	0
Spesialplasser Groruddalen ressurs	4-24	173 700	208 500	173 700	0	0	0	0
Bentsebrua skole (Treschowsgate 16)	2-24	752 600	765 200	705 600	0	0	0	0
Sum		7 981 600	9 220 800	2 712 662	2 176 367	1 866 570	1 320 487	15 514

Kap.utvidelse/nybygg – barnehager

106720 Barnehager – kapasitetsutvidelse/nybygg

Kategorien består av prosjektet Sophies Minde barnehage og bydelshus, som forventes ferdigstilt i 2026. Styrings- og kostnadsrammen for prosjektet er endret med 12,5 mill., i revidert budsjett 2024. Kategorien har en samlet bevilgning i økonomiplanperioden på 473,9 mill.

Beløp i 1 000 kr

Kap. 063, prosjektnr. 106720 Barnehager - kapasitetsutvidelse/nybygg	Ferdigstillelse	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2024	2025	2026	2027	2028
Sophies Minde - barnehage og bydelshus	2-26	922 500	1 112 500	448 625	315 464	158 411	0	0
Sum		922 500	1 112 500	448 625	315 464	158 411	0	0

Rehabilitering/akuttiltak – barnehager

Prosjektnr. 106730 Rehabilitering barnehager

Byrådet foreslår å videreføre satsingen på 100 mill. årlig i økonomiplanperioden. Midlene benyttes til reetableringer, oppgraderinger og rehabilitering av barnehagebygg.

Investering avsetn - ikke fordelt

Prosjektnr 109500 Ufordelt skoleanlegg – kapasitetsutvidelse/rehab/nybygg

Prosjektkategorien 109500 angir en overslagsavsetning basert på forventet kostnad. I økonomiplanperioden foreslås en avsetning på om lag 6,9 mrd. til skoleprosjekter, hvorav ca. 492 mill. i 2025. Avsetningen benyttes til nye prosjekter som følger av bystyrevedtatt skolebehovsplan. Blant de største prosjektene kan nevnes skoleprosjekter på Mortensrud, Bryn, Midtstuen og Myntgata. Byrådet kommer tilbake til videre fremdrift for skoleprosjektet i Myntgata 2. Prosjektene innarbeides i budsjettet når kvalitetssikring er gjennomført.

Mortensrud-prosjektet (Prosjektnr. 109500,111710,116820)

Det foreslås en avsetning til utbygging av kommunale formålsbygg på Mortensrud dvs. infrastrukturtiltak, skole, flerbrukshall, sykehjem, omsorgsboliger, friidrettshall, fotballbaner, cricketbane, bibliotek m.m. Fremdriften i utbyggingen er avhengig av fremdriften i arbeidet med nytt planforslag. Prosjektets kostnader er forventet å ligge vesentlig over anbefalte rammer i KS2 fra 2021. Prosjektet må gjennomgå ny ekstern kvalitetssikring, KS2, før kostnadsramme kan legges frem for beslutning. Byrådet kommer tilbake til forslag til kostnadsramme.

Akuttvedlikehold/rehabilitering sykehjem

Prosjektnr. 109700 Rehabilitering sykehjem og omsorgsboliger

Byrådet foreslår å videreføre satsingen på rehabilitering av sykehjem og omsorgsboliger med 70 mill. årlig i økonomiplanperioden, dvs. samlet 280 mill.

Ufordelt sykehjem

Prosjektnr 111710 Ufordelt sykehjem

Kategorien angir en overslagsavsetning basert på forventet kostnad. I økonomiplanperioden foreslår byrådet det å sette av 1,6 milliarder kroner til dette formålet, hvorav 19,5 mill. i 2025. Avsetningen benyttes til nye prosjekter som innarbeides i budsjettet når kvalitetssikring, KS2, er gjennomført, og midler til prosjektene flyttes da fra prosjektnummer 111710 til prosjektnummer 114705. Foreslått avsetning gjelder sykehjem og omsorg+ på Mortensrud.

Ufordelt Omsorg+

Ufordelt Omsorg+ (prosj.nr. 111711)

Prosjektkategorien angir en overslagsavsetning basert på forventet kostnad. I økonomiplanperioden foreslår byrådet å sette av 1,56 mrd. til dette formålet, hvorav 140 mill. i 2025. Avsetningen benyttes til nye prosjekter som innarbeides i budsjettet når kvalitetssikring (KS2) er gjennomført og potensielle kjøp. Foreslått avsetning gjelder Stovner Omsorg+, Hoff Omsorg+ samt et mulig kjøp og tilhørende rehabilitering.

Ufordelt avsetn. boliger til vanskeligstilte

Ufordelt boliger vanskeligstilte (prosj. nr. 113605)

Prosjektkategorien angir en overslagsavsetning basert på forventet kostnad. Etter hvert som nye prosjekter har gjennomgått KS2 og fått vedtatt kostnadsramme blir prosjektene finansiert av denne avsetningen. Det er innarbeidet totalt 246 mill. i økonomiplanperioden.

Rehab/nybygg - boliger til vanskeligstilte

114718 Reab/nybygg boliger vanskeligstilte

Prosjektkategorien består av midler til investeringsprosjekter som har gjennomført kvalitetssikring, vedtatt kostnadsramme og er i byggefase. Dette gjelder prosjektet Hauges vei 9 og Åmots vei 8. Porteføljen har forslag til bevilgning på om lag 38,4 mill. i 2025 og 22,17 mill. i 2026. Det skal bygges 14 boliger med 2 personalbaser til vanskeligstilte fordelt på to tomter.

Beløp i 1 000 kr

Kap. 063, prosjektnr. 114718 Rehab/nybygg boliger vanskeligstilte	Ferdig- stilling	Styrings- ramme P50	Kostnads- ramme P85	Bevilget tom 2024	2025	2026	2027	2028
Hauges vei 9 og Åmot vei 8	3-26	65 000	74 500	4 500	38 350	22 150	0	0
Sum		65 000	74 500	4 500	38 350	22 150	0	0

Investeringer barnehager - ikke fordelt

Prosjektnr. 114725 Ufordelt barnehager

I økonomiplanperioden foreslås det å sette av 715 millioner kroner til barnehager, hvorav 344,2 millioner kroner i 2025. Avsetningen benyttes til nye prosjekter som innarbeides i budsjettet når kvalitetssikring er gjennomført eller når bystyret vedtar gjennomføring av et barnehagekjøp, og midler til prosjektene flyttes da fra prosjektnummer 114725 til prosjektnummer 106720.

Rehabilitering idrettsanlegg og kulturbygg

Prosjektnr. 115810 Rehabilitering idrettsanlegg og kulturbygg

Byrådet foreslår å videreføre satsingen på rehabilitering av idrettsanlegg med 72,6 mill. årlig i økonomiplanperioden, samlet 290,4 mill. Bevilgningen vil bidra til å ta igjen deler av vedlikeholdsetterlepet på idrettsanlegg. Budsjettposten kan også benyttes til rehabilitering av kulturbygg.

Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak

Prosjektnr. 116503 - Ufordelt skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak

Prosjektkategorien angir en overslagsavsetning basert på forventet kostnad. Byrådet foreslår å sette av 3,5 mrd. til formålet hvorav 52 mill. i 2025. Avsetningen benyttes til nye prosjekter som følger av bystyrevedtatt skolebehovsplan. Det er avsatt midler til Haugerud/Trosterud skole, flerbrukshall og kulturstasjon, Etterstad vgs., Lambertseter og Ellingsrudåsen skole. Prosjektene innarbeides i budsjettet når kvalitetssikring, KS2, er gjennomført og midler til prosjektene flyttes da fra prosjektnr. 116503 til prosjektnr. 116510.

Kapasitetsbevarende tiltak - fordelte prosjekter

Prosjektnr. 116510 - Skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak

Prosjektkategorien består av midler til skoleprosjekter som har gjennomgått kvalitetssikring, KS2 og som er i byggefase. Skolene har kort gjenstående levetid og må erstattes av nybygg og/eller totalrehabiliteres. Porteføljen består av Hartvig Nissens vgs. som forventes ferdigstilt i 2025, og skoleprosjektene Haukåsen, Klemetsrud og Stovner som har forventet ferdigstilling senere i økonomiplanperioden. Byrådet foreslår ca. 1,45 mrd. i 2025 og en samlet bevilgning på 2,57 mrd. i økonomiplanperioden til prosjektene.

Kap. 063, prosjektnr. 116510 Skoleanlegg - kapasitetsbevarende tiltak	Ferdig- stilling	Styrings- ramme P50	Kostnads- ramme P85	Bevilget tom 2024	2025	2026	2027	2028
Haukåsen	2-26	865 000	1 006 000	272 100	364 520	228 380		0
Hartvig Nissen	2-25	1 658 200	1 735 300	1 052 700	605 500	0	0	0
Klemetsrud barneskole - nybygg og rehabilitering	4-26	481 000	550 000	86 100	160 265	234 635	0	0
Lilleborg barneskole - totalrehabilitering	4-27	624 000	719 000	210 200	180 000	160 000	73 800	0
Stovner skole - tilbygg	3-27	600 000	760 000	36 000	139 992	269 544	154 464	0
Sum		4 228 200	4 770 300	1 657 100	1 450 277	892 559	228 264	0

Idrettsanlegg - rehab/nybygg

Prosjektnr. 116810 Idrettsanlegg - rehab/nybygg

Prosjektkategorien består av midler til investeringsprosjekter som har gjennomført kvalitetssikring, KS2, fått vedtatt kostnadsramme og er i byggefase. Porteføljen består av prosjektene Dælenenga flerbrukshall, Stovner bad og Løren aktivitetspark og flerbrukshall. I tillegg foreslår byrådet å fremme investeringsbevilgning for rehabilitering av Frognerbadet. Porteføljen har en bevilgning på ca. 743 mill. i 2025 og en samlet bevilgning i økonomiplanperioden på ca. 1,28 mrd.

Rehabilitering av Frognerbadet

Frognerbadet ligger i et verneområde som en del av Vigelandsparken. Badet er et utendørs badeanlegg som har behov for totalrehabilitering. Arbeidene omfatter i hovedsak betongsanering og etablering av ny teknisk kjeller med nytt teknisk utstyr samt oppgradering av svømmebassenget til stålbasseng. Prosjektet inkluderer også totalrehabilitering av driftsbygg og kafeteria mot Middelthunsgate, og etablering av klimatisert gang mellom garderobe og hovedbasseng.

Frognerbadet er fredet etter kulturminneloven og driftsbygningene er oppført på byantikvarens gule liste. Arkitektoniske kvaliteter slik det var da badet ble bygget skal tilbakeføres. Prosjektet har forventet ferdigstilling i 2027. I byggeperioden vil badeanlegget ha nedetid i to sesonger. Prosjektet har gjennomført ekstern kvalitetssikring (KS2) med anbefalte rammer (P85) 443 mill. inkl. mva. og (P50) 372 mill. inkl. mva. Det er lagt til grunn lønns- og prisstigning på 1,9 %. Forventet LPS-sats på 1,9 % i prosjektets byggetid kan synes lavt sammenlignet med faktisk prisutvikling i 2023. Satsen på fremtidig lønns- og prisutvikling er usikker, og utvikling i LPS i prosjektets gjennomføringstid kan derfor senere få konsekvenser for kostnadsrammen.

Beløp i 1 000 kr

Kap. 063, prosjektnr. 116810 Idrettsanlegg – rehab/nybygg	Ferdig- stilling	Styrings- ramme P50	Kostnads- ramme P85	Bevilget tom 2024	2025	2026	2027	2028
Dælenenga flerbrukshall	3-25	541 000	561 000	385 200	155 800	0	0	0
Stovner bad	2-26	1 390 000	1 500 000	709 000	417 505	263 495	0	0
Løren aktivitetspark og flerbrukshall	2-25	268 600	301 600	196 000	72 600	0	0	0
Frognerbadet rehabilitering	2-27	372 000	443 000	0	98 000	163 000	110 000	1 000
Sum		2 571 600	2 805 600	1 290 200	743 905	426 495	110 000	1 000

Idrettsanlegg - ufordelt

Prosjektnr. 116820 - Ufordelt idrettsanlegg

Prosjektkategorien angir en overslagsavsetning basert på forventet kostnad. I økonomiplanperioden foreslår byrådet en avsetning på om lag 1,6 mrd. til idrettsanlegg. Avsetningen benyttes til nye prosjekter som innarbeides i budsjettet når kvalitetssikring er gjennomført. Det er satt av rund-sum midler til idrettsprosjekter på Mortensrud, ishall på Løren og Refstad flerbrukshall.

Biler og maskiner

Biler og maskiner idrett (prosj. nr. 116830)

Byrådet foreslår å videreføre satsingen på vedlikehold av kjøretøy- og maskinparken med 2,9 mill. årlig i økonomiplanperioden, samlet 11,6 mill. Oslobygg har særskilte driftsoppgaver i Holmenkollen nasjonalanlegg som snøproduksjon, løypekjøring og preparering av hoppbakker.

Ufordelt avsetning lokale omsorgsboliger

Prosjektnr. 117700 Ufordelt avsetning lokale omsorgsboliger

Prosjektkategorien angir en overslagsavsetning basert på forventet kostnad. I økonomiplanperioden foreslås det å sette av 385,2 mill. til dette formålet, hvorav 76,6 mill. i 2025. Avsetningen benyttes til nye prosjekter som innarbeides i budsjettet når kvalitetssikring (KS2) er gjennomført. Foreslått avsetning gjelder Thulstrupsgate 4, Montebello Terrasse og Åsbråten PU-boliger.

Kjelsåsveien - Omsorg+ boliger

Prosjektnr. 123403 Kjelsåsveien Omsorg+ boliger

Kategorien består av prosjektet Kjelsåsveien Omsorg+ som er i byggefase. Prosjektet forventes ferdigstilt i 2026. Byrådet foreslår 328,5 mill. til prosjektet i 2025 og 83 mill. i 2026.

Beløp i 1 000 kr

Kap. 063, projektnr. 123403 Kjelsåsveien omsorg+	Ferdigstillelse	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2024	2025	2026	2027	2028
Kjelsåsveien omsorg+	2-26	640 000	740 000	228 400	328 522	83 078	0	0
Sum		640 000	740 000	228 400	328 522	83 078	0	0

Villa Sorgenfri - demontering/gjenoppbygging

Villa Sorgenfri ved Carl Berners plass er tatt ned. Demonteringen er gjort i samarbeid med Byantikvaren og materialer som er vurdert å kunne gjenbrukes er tatt vare på og plassert på lager. Det foreligger et forprosjekt for gjenoppbygging av villaen med en foreløpig kostnadsramme. Den foreløpige kostnadsrammen (P85) er 115 mill. med tilhørende styringsramme (P50) på 101 mill. Det tas forbehold om at det kan komme endring i rammen når usikkerhetsvurdering av kostnadene foreligger. Det er så langt ikke tatt stilling til hva bygget skal brukes til.

Boliger for flyktninger i Maridalsveien 292

Oslobygg skal bygge en ny fløy med boliger til flyktninger på en eiendom som forvaltes av Boligbygg og som er bebygd med en boligblokk med 22 kommunale leiligheter. Prosjektet inkluderer rivning av en gammel fløy som ikke er i utleiebar stand, og oppføring av nytt bygg med 22 leiligheter av ulik størrelse, fordelt på 5 etasjer. Prosjektet skal gjennomføres av Oslobygg, mens fremtidig forvaltning vil ligge hos Boligbygg. Prosjektet fikk investeringsbeslutning i revidert budsjett 2024. Vedtatt kostnadsramme (P85) er 163,5 mill. inkl. mva. og vedtatt styringsramme (P50) er 147,2 mill. inkl. mva. Det er innarbeidet 89,9 mill. i 2025 for å fullfinansiere prosjektet. Det kommunale tilskuddet er 96 mill. Av dette tilskuddet ble 57,3 mill. bevilget i 2024. Resterende tilskudd fra bykassa på 38,7 mill. innarbeides i budsjett 2025. Tilskuddet ligger på kap. 172 Boligbygg Oslo KF - overføring.

Beløp i 1 000 kr

Kap. 063, projektnr. 124401 Boliger for flyktninger i Maridalsveien 292	Ferdigstillelse	Styringsramme P50	Kostnadsramme P85	Bevilget tom 2024	2025	2026	2027	2028
Maridalsveien 292 - flyktningsboliger	2-25	147 200	163 500	57 300	89 900	0	0	0
Sum		147 200	163 500	57 300	89 900	0	0	0

Finansiering av investeringer

Oslobygg KF	Dok 3 2024	2025	2026	2027	2028
Sum investeringsutgifter	7 378 237	7 207 039	7 731 697	8 468 981	6 684 394
Kompensasjon for merverdiavgift	-1 173 167	-1 146 000	-1 229 000	-1 347 000	-1 063 000
Tilskudd fra eierkommune	-109 000	-107 500	-41 000	-5 000	0
Tilskudd fra andre	-250 000	-561 000	0	-140 371	0
Bruk av lån	-5 746 070	-5 292 539	-6 361 697	-6 876 610	-5 521 394
Overføring fra drift	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000	-100 000
Sum finansiering	-7 378 237	-7 207 039	-7 731 697	-8 468 981	-6 684 394

Klimaprofil

Bygging og rehabilitering av eiendommer fører til indirekte klimagassutslipp knyttet til materialer og direkte klimagassutslipp fra byggeplasser. For å redusere indirekte utslipp fra materialer vil det i større grad bli lagt vekt på å rehabilitere eksisterende bygg fremfor riving og nybygg.

Den største klimapåvirkningen er i tidlig planleggingsfase. Mulighetene til å redusere klimautslippene blir mindre etter hvert som prosjektene beveger seg mot og i byggefasen. Klimagassutslipp kan reduseres ved å tidlig planlegge for lavere utslipp ved plassering av bygg på tomt, valg av bærekonstruksjon og valg av materialer. Større grad av ombruk av materialer kan også bidra til reduserte utslipp.

Byrådets mål er utslippsfrie byggeplasser i 2025. I tillegg til utslippsreduksjon gir dette positiv innvirkning på luftkvaliteten i Oslo. Målet om utslippsfrie byggeplasser avhenger blant annet av tilgjengelige elektriske anleggsmaskiner og mobile ladekonteinere og tilgang på tilstrekkelig effekt.

Energibruken i bygningene bidrar til klimagassutslipp. Potensialet for energieffektivisering i bygningsmassen er fortsatt stort. Oslobygg arbeider systematisk med oppfølging og reduksjon av energibruk i porteføljen. I tillegg legges det vekt på mer bruk av solenergi både i nybygg og eksisterende bygg for å redusere behovet for levert energi til foretakets bygg.

Klimatilpasning er et relativt nytt fokus i kommunens byggeprosjekter. Klimaendringene medfører at kommunen i større grad må ta høyde for flomregn, høye temperaturer og sterk vind for sine eiendommer. Oslobygg arbeider med å utvikle et verktøy for å kunne kartlegge klimatilpasningsbehov på foretakets eksisterende eiendommer.

Byrådsleders kontor (BLK)

Sektoransvar

Byrådslederens kontor (BLK) med underliggende etater utgjør BLK-sektor.

BLK har på strategisk nivå det overordnede ansvaret for utvikling av kommunens politiske og administrative styringssystem, virksomhetsstyring og ledelses- og kompetanseutvikling. BLK har et særskilt ansvar for avklaring av roller og ansvar, samt forholdet mellom politikk og administrasjon. Andre strategiske ansvarsområder er samfunnssikkerhet og beredskap, og overordnet kommunikasjonsansvar i kommunen. Innsyn og offentlighet, internrevisjon, rådgivning i topplederrekruttering, og koordinering og utvikling av kommunens deltakelse i internasjonalt og regionalt samarbeid ligger også under BLK.

BLK har en særlig rolle som tilrettelegger og pådriver for gjennomføring av byrådets politikk til beste for byens innbyggere, og for å samordne byrådets arbeid og aktiviteter.

Hovedtall for sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	863,3	887,8	870,6	865,4	860,3
Driftsinntekter	-61,0	-62,9	-63,1	-62,9	-62,9
Totalsum	802,3	824,9	807,4	802,5	797,4

Byrådets ambisjoner for sektoren

For å bidra til målet om at «Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv» er BLK en aktiv pådriver for at innbyggerne mottar koordinerte og treffsikre tjenester.

For å bidra til målet om at «Oslo er grønn og levende» vil BLK legge til rette for god koordinering for å nå klima- og naturmål, og samordne arbeid for utvikling av rammebetingelser og gjensidig deling av miljø- og klimaløsninger regionalt og internasjonalt.

For å bidra til målet om at «Oslo er nyskapende og attraktiv» vil BLK arbeide regionalt og internasjonalt for innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst.

For å bidra til målet om at «Oslo er åpen, inkluderende og trygg» vil BLK legge til rette for at Oslo kommuniserer åpent, med klart og inkluderende språk i de kanalene som egner seg for formålet. BLK er en pådriver for at Oslo jobber systematisk med samfunnssikkerhet, og har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte.

For å bidra til målet om at «Oslo er veldrevet og leverer innbyggerrettede og sammenhengende tjenester» vil BLK legge til rette for at ledere styrer og leder virksomhetene godt, slik at ressursene brukes effektivt i innbyggerrettede tjenester.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1 Innbyggerne mottar godt koordinerte og treffsikre tjenester				
		Ledere styrer og leder virksomhetene godt, slik at ressursene brukes effektivt i utviklingen av innbyggerrettede tjenester.			
2. Oslo er grønn og levende	2 Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert				
		Klima- og naturmål står på agendaen i beslutningsprosesser.			
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3 Oslo lykkes med innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst gjennom regionalt og internasjonalt arbeid				
		Oslo kommune samarbeider med byer utenfor Norge og bruker deltakelser i EU-prosjekter, internasjonale nettverk og organisasjoner som verktøy i innovasjonsarbeidet			
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4 Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte				
		Beredskapssystemet er kommunisert, forstått og implementert			
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig				
		Ledere styrer og leder virksomhetene slik at ressursene brukes effektivt i kommunens tjenesteproduksjon			

Tiltak for å nå sektormålene

1 Innbyggerne mottar godt koordinerte og treffsikre tjenester

BLK vil videreutvikle metodikk og bidra til deling av erfaringer for samordning på tvers av byrådsavdelinger. Dette legger til rette for en god struktur og praksis for gode beslutningsunderlag og samhandling i kommunen som helhet.

2 Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert

Oslos måloppnåelse på klima, miljø og transport er blant annet avhengig av samarbeidet med Akershus fylkeskommune og gjennom Osloregionen interkommunalt politisk råd (IPR). Gjennom dette samarbeidet har Oslo kommune en større mulighet til å påvirke nasjonale rammebetingelser for miljø, klima og transport.

Internasjonalt miljø- og klimaarbeid er et prioritert samarbeidsområde. BLK legger til rette for at arbeidet gir kommunen ny kunnskap og fremmer bærekraftig utvikling gjennom gjensidig deling av gode miljø- og klimaløsninger i internasjonale nettverk og i EU-prosjekter. BLK samordner også kommunens innsats for å skaffe kunnskap og innflytelse over regler og rammebetingelser på miljø- og klimaområdet som besluttes på EU- og overnasjonalt nivå.

3 Oslo lykkes med innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst gjennom regionalt og internasjonalt arbeid

Samfunnsflokene løses mer effektivt gjennom læring, innovasjon og utvikling i samarbeid med andre byer, forskningsmiljøer og næringsliv. BLK samordner kommunens deltakelse i regionale og internasjonale organisasjoner og nettverk, for gjensidig tilgang til kunnskap og erfaringsutveksling.

BLK legger til rette for at kommunen deltar i EU-prosjekter og internasjonale samarbeid som fremmer læring og utvikling. Dette styrker tilbudet til innbyggerne, næringslivets konkurranseevne og det løser felles utfordringer.

BLK bidrar til samarbeid med kommuner, fylker og internasjonale partnere i arbeidet med å fremme Oslo som en attraktiv by og for å tiltrekke talenter, nærings- og kulturetableringer, investeringer og besøkende.

4 Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte

BLK ivaretar og videreutvikler kommunens beredskapssystem slik at kommunens helhetlige og systematiske arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap er effektivt. Arbeidet er kunnskapsbasert og følger de nasjonale beredskapsprinsippene om ansvar, nærhet, likhet og samvirke. Kommunens overordnede risiko- og sårbarhetsanalyse skal revideres i 2025. Alle virksomheter skal følge opp og revidere egne ROS-analyser og planverk. Som en del av arbeidet med utvikling av totalforsvaret vil BLK i 2025 iverksette et arbeid med kartlegging av kritiske funksjoner og infrastruktur for bedre å ivareta kommunens tjensteproduksjon ved en uønsket hendelse.

BLK legger til rette for at Beredskapetsetaten er i stand til å være en sentral og relevant bidragsyter til å forebygge hendelser som kan medføre alvorlige forstyrrelser i kommunens tjensteproduksjon, og redusere konsekvenser for mennesker, miljø, verdier og infrastruktur

dersom en uønsket hendelse skulle inntreffe.

BLK bidrar til at kommunen bruker et klart og inkluderende språk, at den visuelle identiteten blir aktivt brukt og at vi kommuniserer i egnede kanaler både internt og eksternt. Kommunens språkprofil oppdateres og det lages veileder for inkluderende språk. BLK bidrar til at det blir enklere for kommunens virksomheter å få oversatt viktig informasjon til innbyggerne. BLK bidrar til at informasjon er tilgjengelig via kommunens nettsted, nyhetsbrev, sosiale medier og i media.

5 Oslo forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig

Arbeidet med videreutvikling og implementering av god styring og ledelse fortsetter. Det skal preges av en kultur for utvikling, læring, innovasjon og samarbeid. BLK vil videreutvikle virksomhetsstyringen, gode beslutningsgrunnlag og god etisk praksis i kommunen. Utviklingen skal skje i et samspill mellom sentrale og lokale initiativ.

BLK vil videreutvikle arenaer, møteplasser og nettverk for toppledere og ledergrupper på tvers av virksomheter og nivåer med mål om læring, samhandling og erfaringsutveksling på tvers av virksomheter og nivåer. Gjennom tverrsektorielle nettverk vil avdelingen videreføre og utvikle arbeidet med forebygging av korrupsjon og misligheter i virksomhetene.

BLK vil fortsette å videreutvikle risikobasert revisjon av kommunens systemer for virksomhetsstyring og internkontroll.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	802 338	802 338	802 338	802 338
Vedtak forrige periode				
Alternative reaksjoner ved bruk/besittelse av narkotika	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Generell rammereduksjon kap. 150	-309	-986	-1 720	-1 720
Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår	250	0	250	250
Rammereduksjon Beredskapsetaten	-88	-278	-475	-475
Rammereduksjon byrådsavdelingene	-4 689	-8 352	-12 281	-12 281
Rammereduksjon Kommuneadvokaten	-132	-433	-783	-783
Sum Vedtak forrige periode	-6 268	-11 349	-16 309	-16 309
Vedtak forrige periode	-6 268	-11 349	-16 309	-16 309
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	796 070	790 989	786 029	786 029
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	36 456	36 456	36 456	36 456
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	36 456	36 456	36 456	36 456
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-7 028	-7 028	-7 028	-7 028
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-7 028	-7 028	-7 028	-7 028
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Beredskapsetaten	-290	-726	-726	-917
Rammereduksjon Byrådsavdelingene	-615	-9 038	-9 038	-12 744
Rammereduksjon Kommuneadvokaten	-520	-1 300	-1 300	-1 643

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Rammereduksjon Medvirkningsrådene	-95	-237	-237	-300
Rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste	-1 097	-2 742	-2 742	-3 466
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-2 617	-14 043	-14 043	-19 070
Spesifiserte rammeendringer				
Oslo rådhus 75 år i 2025	1 000	0	0	0
Økt åpningstid for sikkerhetskontroll i rådhuset	1 050	1 050	1 050	1 050
Sum Spesifiserte rammeendringer	2 050	1 050	1 050	1 050
Endringer	-7 595	-20 021	-20 021	-25 048
Ramme 2025-2028	824 931	807 424	802 464	797 437

Vedtak forrige periode

Alternative reaksjoner ved bruk/besittelse av narkotika

I forbindelse med behandlingen av revidert budsjett 2024 er midlene inndratt.

Generell rammereduksjon kap. 150

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,309 mill. i 2025, 0,986 mill. i 2026 og 1,720 mill. i 2027 og 2028.

Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår

Etaten kompenseres for inntektsbortfall i valgår.

Rammereduksjon Beredskapsetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,088 mill. i 2025, 0,278 mill. i 2026 og 0,475 mill. i 2027 og 2028.

Rammereduksjon byrådsavdelingene

Rammen for drift av byrådsavdelingene reduseres med 4,689 mill. i 2025, økende til 12,281 mill. i 2028.

Effektiviseringsprogram

I tråd med med Hammersborgerklæringen vil byrådet gjennomføre et effektiviseringsprogram for hele kommunen som skal identifisere unødvendig dobbeltarbeid og anbefale tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester. Blant annet må det tas ut gevinst som følge av at det er innført ny teknologi og nye arbeidsformer. Byrådet vil komme tilbake til dette i kommende budsjettprosesser.

Rammereduksjon Kommuneadvokaten

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på 0,132 i 2025, 0,433 mill. i 2026 og 0,783 mill. i 2027 og 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Beredskapsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,290 mill. i 2025 økende til 0,917 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,378 mill. i 2025 økende til 1,392 mill. i 2028.

Rammereduksjon Byrådsavdelingene

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,615 mill. i 2025 økende til 12,744 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 5,304 mill. i 2025 økende til 25,025 mill. i 2028.

Rammereduksjon Kommuneadvokaten

Det er innarbeidet rammereduksjon på 0,520 mill. i 2025 økende til 1,643 mill. i 2028. Samlet er det innarbeidet rammereduksjon på 0,652 mill. i 2025 økende til 2,426 mill. i 2028.

Rammereduksjon Medvirkningsrådene

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,095 mill. i 2025 økende til 0,3 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,095 mill. i 2025 økende til 0,3 mill. i 2028.

Rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste

Det er innarbeidet et rammekutt på 1,097 mill. i 2025 økende til 3,466 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,406 mill. i 2025 økende til 5,186 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Oslo rådhus 75 år i 2025

Grunnsteinen til Oslo rådhus ble lagt ned i 1931. På grunn av krigen i Norge ble ferdigstillelsen forsinket, og den formelle åpningen av rådhuset fant sted 15. mai 1950.

Det foreslås at det settes av 1 mill. kroner til arrangementer og tiltak i jubileumsåret. RFT prioriterer selv hvordan beløpet disponeres.

Økt åpningstid for sikkerhetskontroll i rådhuset

Ny sikkerhetskontroll i rådhuset ble etablert i mai 2023. Alle besøkende og gjester kontrolleres gjennom scanning, tilsvarende flyplasskontroll.

I rådhuset er det aktivitet ut over normal arbeidstid i form av møter og arrangementer med mange eksterne deltakere. Det er ikke budsjettmidler til sikkerhet til tiltak som foregår etter kl. 16.00 og i helger. Dette må derfor belastes og faktureres arrangørene.

Det foreslås at det legges inn midler for å dekke sikkerhetskontroll i forbindelse med politiske møter som er direkte knyttet til aktiviteter i regi av av bystyret og byrådet, og der det er eksterne deltakere eller publikum til stede. Når det gjelder møter og aktiviteter ut over dette belastes kostnader til sikkerhetstiltak fortsatt arrangørene.

Budsjettbehovet er 1,050 mill.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

Kapittel	Investeringsprosjekter	Økonomiplan			
		2025	2026	2027	2028
	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)				
150 - Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	Rehabilitering av midtbygget Oslo Rådhus	60 844	0	0	0
150 - Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	Rådhuset - diverse rehabilitering	3 858	4 085	4 150	4 300
150 - Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	Tiltak for bedre tilgjengelighet for adkomst til Oslo Rådhus	19 982	0	0	0
150 - Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	Vestre sideinngang	5 054	0	0	0
	Sum Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	89 738	4 085	4 150	4 300

Rehabilitering av midtbygget Oslo Rådhus

Rehabilitering av midtbygget ble lagt inn som et nytt investeringsprosjekt i 2023. Prosjektet er tidligere omtalt i sammenheng med arbeidet med rehabilitering av tårn og fasade, der tiltakene ble forankret i midlertidige tilstandsvurderinger av midtbygget. Tilstandsvurderingen er ferdigstilt. Rehabilitering av midtbygget er en egen budsjettsak, men er i direkte tilknytning til utvendig rehabilitering av øvrige deler av bygningen.

Rådhuset - diverse rehabilitering

RFT hadde i 2024 3,7 mill. i investeringsramme til vedlikehold av rådhuset. Det foreslås å prisregulere denne rammen i økonomiplanperioden.

Tiltak for bedre tilgjengelighet for adkomst til Oslo Rådhus

Det er bevilget 74,0 mill. til tiltak for bedre tilgjengelighet ved adkomst til Oslo rådhus.

Bakgrunnen for bevilgingen er at rådhuset har mangler mht. universell utforming ved adkomst til bygningen. Prosjektet er forankret i bystyresak 239, juni 2018.

Det gjennomføres følgende tilgjengelighetstiltak i 2025 innenfor vedtatt bevilgning:

1. Borggård
2. Heis vest for Borggård.

Planleggingen og prosjekteringen har avdekket at byggets tilstand er dårligere enn først antatt. Dette gjelder særlig trappen fra østre tårninngang til borggården. Utbedringsarbeidene vil bli mer omfattende enn opprinnelig forutsatt. Dette innebærer økte kostnader, og midler innenfor bevilgningen omdisponeres for å dekkes disse kostnadene.

Tiltak som gjelder sjøsiden er kostnadsberegnet til 55,3 mill. Trapp på sjøsiden har tilgang via liten rampe ved Kronprinsesse Märthas plass. Det foreslås etablering av ny rampe ved Kronprinsesse Märthas plass for å bedre adkomst til inngangsparti og park. Det etableres ny rampe fra Hieronymus Heyerdahls gate for å gi adkomst fra østsiden.

Rehabilitering av trapp krever etablering av byggeplass på område foran trapp blant annet for gravearbeider tilknyttet ny fundamentering. I forbindelse med arbeider i nytt regjeringskvartal ble Ring 1 stengt 1. juli 2024. Området foran trappen skal være tilgjengelig som beredskapstrasé. Ved rehabilitering av trapp må områder som inngår i beredskapstrasé disponeres til gravearbeider. Prosjektet kan dermed ikke gjennomføres før senking av Ring 1 er ferdigstilt, og behov for beredskapstrasé bortfaller. Iht plan for ring 1 er prosjektet anslått å ta tre år. Rehabilitering av trapp på sjøsiden med tilrettelegging for bedret tilgjengelighet kan tidligst utføres i 2028 forutsatt at prosjekt for Ring 1 holder sin framdrift.

Vestre sideinngang

Vestre sideinngang - ny personalinngang

Rådhusets forvaltningstjeneste har fått i oppdrag å etablere ytterligere en personalinngang fra Borggårdens vestre side blant annet for å bedre rømningsveier fra rådhuset. Arbeidet er i prosjekteringsfase.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Medvirkningsrådene (BLK)

Ansvarsområde

Det er fem medvirkningsråd i Oslo kommune. Av disse er tre lovfestede, med hjemmel i kommuneloven, og to har status som medvirkningsråd i kommunen. Rådenes funksjonstid følger kommunevalgperioden, med unntak av sentralt ungdomsråd, som oppnevnes for ett år av gangen.

I budsjettet for 2025 er rammen for det respektive medvirkningsrådet indeksregulert med basis i 2024, slik at hvert råd får 930 000 kr til disposisjon. I tillegg har hvert råd en sekretærressurs tilsvarende en hel stiling.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	10 000	10 000	10 000	10 000
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	10 000	10 000	10 000	10 000
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	363	363	363	363
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	363	363	363	363
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Medvirkningsrådene	-95	-237	-237	-300
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-95	-237	-237	-300
Endringer	-95	-237	-237	-300
Ramme 2025-2028	10 268	10 126	10 126	10 063

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Medvirkningsrådene

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,095 mill. i 2025 økende til 0,3 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,095 mill. i 2025 økende til 0,3 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	0	4 450	4 663
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	5 550	5 605
Sum Driftsutgifter	0	10 000	10 268
Sum	0	10 000	10 268

Klimaprofil

Medvirkningsrådene har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Byråd/byrådsavdelingene (BLK)

Ansvarsområde

Byrådet er kommunens utøvende organ og øverste ledelse for kommunens administrasjon. Den enkelte byråd har direkte instruksjonsmyndighet og parlamentarisk ansvar på sitt område, og er den øverste leder av sin byrådsavdeling.

Byrådsavdelingene utgjør kommunens sentrale administrative apparat og har tre hovedfunksjoner:

- Å være faglig sekretariat for politisk ledelse
- Å føre tilsyn, utøve styring og kontrollere underliggende virksomheter
- Å være forvaltningsorgan innenfor definerte ansvarsområder

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

På kapitlet er det budsjettet med midler til lønn og drift av byrådsavdelingene. Det er avsatt midler til enkelte lønns- og driftstiltak som gjelder hele kommunen.

Kapitlet dekker utgifter til utrednings- og evalueringsoppgaver i forbindelse med byrådsavdelingenes arbeid med å gjennomføre byrådets og bystyrets vedtak. Videre dekkes visse formål og fellesfunksjoner som gjelder hele kommunen og som ikke naturlig hører hjemme på

andre kapitler. I tillegg kommer midler til ulike formål som påløper ved avvikling eller omstilling i kommunale virksomheter. Utgifter til leie av lokaler til byrådsavdelingene utenfor rådhuset ligger også her.

Kapitlet dekker medlemskontingent i Osloregionen IPR. Oslo kommune har ansvaret for å drifte sekretariatet for Osloregionen, og utgiftene fordeles mellom de 65 medlemskommunene. Kontingenten til Østlandssamarbeidet bortfaller fra og med 2025 som følge av at bystyret har vedtatt å melde Oslo ut av Østlandssamarbeidet IPR. Fra 2025 vil samarbeid om fylkeskommunale oppgaver skje gjennom økt samhandling med Akershus, en fokusering av samarbeidet med Østlandsfylkene om samferdselsspørsmål og en videreføring av samarbeidet med fylkeskommunene nasjonalt.

Det er avsatt midler til kommunens internasjonale arbeid for å støtte innsatsområdene i internasjonal strategi. Dette inkluderer midler til kontingenter og deltakelse i internasjonale organisasjoner, medfinansiering til deltakelse i EU-prosjekter, internasjonale profileringsprosjekter og støtte til organisasjoner som jobber for fred, demokrati og menneskerettigheter, internasjonalt arbeid i byrådsavdelingene og kommunens støtte til Ukraina.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	2 Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert	Klima- og naturmål er reflektert i relevante beslutningsunderlag
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3 Oslo lykkes med innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst gjennom regionalt og internasjonalt arbeid	Oslo kommune deltar i EU-prosjekter og internasjonale samarbeid som fremmer læring, innovasjon og utvikling for å styrke tilbudet til innbyggerne, næringslivets konkurranseevne og løse samfunnsutfordringer Oslo kommune deltar i internasjonale organisasjoner og nettverk for å få tilgang til informasjon og lære av andres erfaringer
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4 Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte	Koordinering, utvikling og samordning av planverk og øvelser på beredskapshendelser Viktig offentlig informasjon skal være tilgjengelig på flere språk
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	Ta i bruk ny teknologi og nye arbeidsformer med særlig oppmerksomhet på utprøving av kunstig intelligens i forvaltningen

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	606 711	606 711	606 711	606 711
Vedtak forrige periode				
Alternative reaksjoner ved bruk/besittelse av narkotika	-1 300	-1 300	-1 300	-1 300
Rammereduksjon byrådsavdelingene	-4 689	-8 352	-12 281	-12 281
Sum Vedtak forrige periode	-5 989	-9 652	-13 581	-13 581
Vedtak forrige periode	-5 989	-9 652	-13 581	-13 581
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	600 722	597 059	593 130	593 130
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	27 528	27 528	27 528	27 528
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	27 528	27 528	27 528	27 528
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-5 401	-5 401	-5 401	-5 401
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-5 401	-5 401	-5 401	-5 401
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Byrådsavdelingene	-615	-9 038	-9 038	-12 744
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-615	-9 038	-9 038	-12 744
Endringer	-6 016	-14 439	-14 439	-18 145
Ramme 2025-2028	622 234	610 148	606 219	602 513

Vedtak forrige periode

Alternative reaksjoner ved bruk/besittelse av narkotika

I forbindelse med behandlingen av revidert budsjett 2024 er midlene inndratt.

Rammereduksjon byrådsavdelingene

Rammen for drift av byrådsavdelingene reduseres med 4,689 mill. i 2025, økende til 12,281 mill. i 2028.

Effektiviseringsprogram

I tråd med med Hammersborgerklæringen vil byrådet gjennomføre et effektiviseringsprogram for hele kommunen som skal identifisere unødvendig dobbeltarbeid og anbefale tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester. Blant annet må det tas ut gevinst som følge av at det er innført ny teknologi og nye arbeidsformer. Byrådet vil komme tilbake til dette i kommende budsjettprosesser.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Byrådsavdelingene

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,615 mill. i 2025 økende til 12,744 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 5,304 mill. i 2025 økende til 25,025 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	519 254	539 294	559 658
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	111 828	59 538	54 417
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	4 805	17 322	17 998
Overføringsutgifter	39 901	10 853	11 249
Finansutgifter	7	0	0
Sum Driftsutgifter	675 794	627 007	643 322
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-12 900	-1 997	-2 075
Refusjoner	-23 200	-18 299	-19 013
Overføringsinntekter	-31 796	0	0
Sum Driftsinntekter	-67 896	-20 296	-21 088
Sum	607 898	606 711	622 234

Klimaprofil

Byrådsavdelingene har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det fordeles ingen tilskudd over kapitlet.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Kommuneadvokaten (BLK)

Ansvarsområde

Kommuneadvokatens (KAO) oppgaver og organisering framgår av Oslo kommunes rettsinstruks. Kommunale virksomheter som i eller utenfor rettssak trenger advokatbistand, har etter rettsinstruksen som utgangspunkt rett og plikt til å benytte Kommuneadvokaten.

Etaten står i en særstilling i kommunen, idet den organisatorisk både hører inn under bystyret og under byrådet/Byrådslederens kontor, som etaten rapporterer til i administrative spørsmål. I faglige spørsmål har etaten en uavhengig stilling, og er i denne sammenheng ikke underlagt instruksjonsmyndighet.

Det framgår av rettsinstruksen at kommunens brukere og ansatte skal sikres riktig og effektiv myndighets- og tjenesteutøvelse, at enkeltmenneskers lov- eller konvensjonsfestede rettigheter ikke krenkes, samt at kommunens økonomiske og juridiske posisjoner ivaretas best mulig.

Kommuneadvokaten prosederer kommunens rettssaker. Etter anmodning gir Kommuneadvokaten råd og betenknings til bystyrets organer, byrådet og byrådsavdelingene og kommunens virksomheter. Kommuneadvokaten bidrar også til opplæring innenfor det juridiske fagområdet internt i kommunen og engasjeres også tidvis som foredragsholdere på juridiske kurs utenfor kommunen.

Kommuneadvokatens virksomhet reguleres for øvrig av den generelle advokatlovgivningen.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Det vil over tid være noe variasjon i saksmengde og sakstyper. Det har vært en nedadgående trend i antall saker de siste årene, i hovedsak barnevernssaker. Denne nedgangen henger tett sammen med reduksjonen i antallet saker for Barnevern- og helsenemnda. Andre, normalt mer arbeidskrevende rettssaker, har økt det siste året. Stadig flere saker har en slik kompleksitet at det har vært behov for å sette flere advokater på samme sak.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	2 Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert	KAO har oppmerksomhet på klima- og miljømål i sitt arbeid.
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3 Oslo lykkes med innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst gjennom regionalt og internasjonalt arbeid	KAO fremmer samarbeid og utveksler erfaringer med kommuneadvokater i andre kommuner og med Regjeringsadvokaten.
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4 Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte	KAO skal være en aktiv sparringspartner i juridiske problemstillinger på strategisk nivå på beredskapsområdet.
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	KAO tar i bruk og tester ny teknologi og effektiviserer metoder og arbeidsprosesser, med særskilt oppmerksomhet på KI.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	44 699	44 699	44 699	44 699
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Kommuneadvokaten	-132	-433	-783	-783
Sum Vedtak forrige periode	-132	-433	-783	-783
Vedtak forrige periode	-132	-433	-783	-783
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	44 567	44 266	43 916	43 916
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 186	2 186	2 186	2 186
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 186	2 186	2 186	2 186
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-557	-557	-557	-557
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-557	-557	-557	-557
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Kommuneadvokaten	-520	-1 300	-1 300	-1 643
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-520	-1 300	-1 300	-1 643
Endringer	-1 077	-1 857	-1 857	-2 200
Ramme 2025-2028	45 676	44 595	44 245	43 902

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Kommuneadvokaten

Det er innarbeidet en generell rammereduksjon på 0,132 i 2025, 0,433 mill. i 2026 og 0,783 mill. i 2027 og 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Kommuneadvokaten

Det er innarbeidet rammereduksjon på 0,520 mill. i 2025 økende til 1,643 mill. i 2028. Samlet er det innarbeidet rammereduksjon på 0,652 mill. i 2025 økende til 2,426 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	52 366	52 000	53 928
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	7 880	3 016	2 476
Overføringsutgifter	599	1 313	1 355
Sum Driftsutgifter	60 846	56 329	57 759
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-3 456	-6 317	-6 563
Refusjoner	-11 349	-5 313	-5 520
Sum Driftsinntekter	-14 805	-11 630	-12 083
Sum	46 041	44 699	45 676

Klimaprofil

Kommuneadvokaten har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)

Ansvarsområde

Rådhusets forvaltningstjeneste har ansvaret for forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling av Oslo Rådhus (heretter kalt rådhuset) som bygning, herunder sikkerhetsoppgaver, servicefunksjoner i rådhuset og innleide lokaler for byrådsavdelingene og bystyrets sekretariat.

Rådhusets forvaltningstjeneste skal innenfor sitt ansvarsområde yte profesjonell rådgivning, god service og effektive tjenester overfor publikum, rådhusets ansatte og politikere, samt kommunens virksomheter.

Etaten bistår med saksforberedelser og har ansvar for gjennomføring av representasjonsarrangementer og øvrige arrangementer i rådhuset og Heftyevillaen.

Etaten har oppgaver knyttet til flagging, banneroppheng og utsmykking av byen etter oppdrag fra Bystyrets sekretariat. Etaten har også ansvaret for omvisninger i rådhuset.

Oslo kommune har et ansvar for borgerlige velser, og RFT har et ansvar for selve vigselsstjenesten.

Etaten administrerer den vedtatte transportordning for politisk ledelse i rådhuset.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Rådhuset er en viktig kultur- og museal arena, et demokratisk symbol for byens befolkning og et administrativt senter som bygningsmessig må ivaretas med et forsvarlig og bevarende vedlikehold. Dette innebærer at bygget skal holdes i god stand og vedlikeholdes i takt med endrede behov, enten det gjelder sikkerhet, universell utforming, energi eller miljø.

RFT skal ivareta sikkerheten for personer, bygg, kunst og eiendeler, samtidig som Oslo rådhus skal oppleves som åpent og tilgjengelig.

I Oslo rådhus gjennomføres det flere hundre arrangementer i året. RFT skal levere kvalitetstjenester til både gjester og besøkende.

RFT skal drive profesjonell og effektiv forvaltning, drift og vedlikehold av rådhuset, samt av Heftyevillaen.

Videre skal RFT utvikle og tilby digitale tjenester, som strømmetjenester til brukere og kunder i Oslo rådhus. Dette er ment til møter, seminarer, prisutdelinger og pressekonferanser.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	2 Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert	Kommunens miljømål skal forankres i organisasjonen og relevante arbeidsprosesser
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4 Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte	Sikkerhet og beredskap ligger til grunn for forvaltningen av rådhuset
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	Ta i bruk digitale verktøy, med særlig oppmerksomhet på digitale bookingløsninger innenfor vigsler og møtesenter og strømming av møter og pressekonferanser

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	108 673	108 673	108 673	108 673
Vedtak forrige periode				
Generell rammereduksjon kap. 150	-309	-986	-1 720	-1 720
Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår	250	0	250	250
Sum Vedtak forrige periode	-59	-986	-1 470	-1 470
Vedtak forrige periode	-59	-986	-1 470	-1 470
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	108 614	107 687	107 203	107 203
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	5 199	5 199	5 199	5 199
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	5 199	5 199	5 199	5 199
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-853	-853	-853	-853
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-853	-853	-853	-853
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste	-1 097	-2 742	-2 742	-3 466
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-1 097	-2 742	-2 742	-3 466
Spesifiserte rammeendringer				
Oslo rådhus 75 år i 2025	1 000	0	0	0
Økt åpningstid for sikkerhetskontroll i rådhuset	1 050	1 050	1 050	1 050
Sum Spesifiserte rammeendringer	2 050	1 050	1 050	1 050
Endringer	100	-2 545	-2 545	-3 269
Ramme 2025-2028	113 913	110 341	109 857	109 133

Vedtak forrige periode

Generell rammereduksjon kap. 150

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,309 mill. i 2025, 0,986 mill. i 2026 og 1,720 mill. i 2027 og 2028.

Kompensasjon for inntektsbortfall i valgår

Etaten kompenseres for inntektsbortfall i valgår.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Rådhusets forvaltningstjeneste

Det er innarbeidet et rammekutt på 1,097 mill. i 2025 økende til 3,466 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,406 mill. i 2025 økende til 5,186 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Oslo rådhus 75 år i 2025

Grunnsteinen til Oslo rådhus ble lagt ned i 1931. På grunn av krigen i Norge ble ferdigstillelsen forsinket, og den formelle åpningen av rådhuset fant sted 15. mai 1950.

Det foreslås at det settes av 1 mill. kroner til arrangementer og tiltak i jubileumsåret. RFT prioriterer selv hvordan beløpet disponeres.

Økt åpningstid for sikkerhetskontroll i rådhuset

Ny sikkerhetskontroll i rådhuset ble etablert i mai 2023. Alle besøkende og gjester kontrolleres gjennom scanning, tilsvarende flyplasskontroll.

I rådhuset er det aktivitet ut over normal arbeidstid i form av møter og arrangementer med mange eksterne deltakere. Det er ikke budsjettmidler til sikkerhet til tiltak som foregår etter kl. 16.00 og i helger. Dette må derfor belastes og faktureres arrangørene.

Det foreslås at det legges inn midler for å dekke sikkerhetskontroll i forbindelse med politiske møter som er direkte knyttet til aktiviteter i regi av av bystyret og byrådet, og der det er eksterne deltakere eller publikum til stede. Når det gjelder møter og aktiviteter ut over dette belastes kostnader til sikkerhetstiltak fortsatt arrangørene.

Budsjettbehovet er 1,050 mill.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	81 437	84 509	88 796
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	41 780	48 210	49 645
Overføringsutgifter	10 211	5 028	5 189
Finansutgifter	8 963	0	0
Sum Driftsutgifter	142 392	137 747	143 630
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-13 072	-20 423	-20 798
Refusjoner	-13 148	-8 651	-8 919
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-8 947	0	0
Sum Driftsinntekter	-35 167	-29 074	-29 717
Sum	107 225	108 673	113 913

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	113024	Rådhuset - diverse rehabilitering	3 858	4 085	4 150	4 300
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	123027	Rehabilitering av midtbygget Oslo Rådhus	60 844	0	0	0
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	123028	Tiltak for bedre tilgjengelighet for adkomst til Oslo Rådhus	19 982	0	0	0
150	Rådhusets forvaltningstjeneste (BLK)	125003	Vestre sideinngang	5 054	0	0	0
Totalsum				89 738	4 085	4 150	4 300

Rådhuset - diverse rehabilitering

RFT hadde i 2024 3,7 mill. i investeringsramme til vedlikehold av rådhuset. Det foreslås å prisregulere denne rammen i økonomiplanperioden.

Rehabilitering av midtbygget Oslo Rådhus

Rehabilitering av midtbygget ble lagt inn som et nytt investeringsprosjekt i 2023. Prosjektet er tidligere omtalt i sammenheng med arbeidet med rehabilitering av tårn og fasade, der tiltakene ble forankret i midlertidige tilstandsvurderinger av midtbygget. Tilstandsvurderingen er ferdigstilt. Rehabilitering av midtbygget er en egen budsjettsak, men er i direkte tilknytning til utvendig rehabilitering av øvrige deler av bygningen.

Tiltak for bedre tilgjengelighet for adkomst til Oslo Rådhus

Det er bevilget 74,0 mill. til tiltak for bedre tilgjengelighet ved adkomst til Oslo rådhus.

Bakgrunnen for bevilgingen er at rådhuset har mangler mht. universell utforming ved adkomst til bygningen. Prosjektet er forankret i bystyresak 239, juni 2018.

Det gjennomføres følgende tilgjengelighetstiltak i 2025 innenfor vedtatt bevilgning:

1. Borggård
2. Heis vest for Borggård.

Planleggingen og prosjekteringen har avdekket at byggets tilstand er dårligere enn først antatt. Dette gjelder særlig trappen fra østre tårninngang til borggården. Utbedringsarbeidene vil bli mer omfattende enn opprinnelig forutsatt. Dette innebærer økte kostnader, og midler innenfor bevilgningen omdisponeres for å dekke disse kostnadene.

Tiltak som gjelder sjøsiden er kostnadsberegnet til 55,3 mill. Trapp på sjøsiden har tilgang via liten rampe ved Kronprinsesse Märthas plass. Det foreslås etablering av ny rampe ved Kronprinsesse Märthas plass for å bedre adkomst til inngangsparti og park. Det etableres ny rampe fra Hieronymus Heyerdahls gate for å gi adkomst fra østsiden.

Rehabilitering av trapp krever etablering av byggeplass på område foran trapp blant annet for

gravearbeider tilknyttet ny fundamentering. I forbindelse med arbeider i nytt regjeringskvartal ble Ring 1 stengt 1. juli 2024. Området foran trappen skal være tilgjengelig som beredskapstrasé. Ved rehabilitering av trapp må områder som inngår i beredskapstrasé disponeres til gravearbeider. Prosjektet kan dermed ikke gjennomføres før senking av Ring 1 er ferdigstilt, og behov for beredskapstrasé bortfaller. Iht plan for ring 1 er prosjektet anslått å ta tre år. Rehabilitering av trapp på sjøsiden med tilrettelegging for bedret tilgjengelighet kan tidligst utføres i 2028 forutsatt at prosjekt for Ring 1 holder sin framdrift.

Vestre sideinngang

Vestre sideinngang - ny personalinngang

Rådhusets forvaltningstjeneste har fått i oppdrag å etablere ytterligere en personalinngang fra Borggårdsens vestre side blant annet for å bedre rømningsveier fra rådhuset. Arbeidet er i prosjekteringsfase.

Klimaprofil

Rådhusets forvaltningstjeneste har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Beredskapsetaten (BLK)

Ansvarsområde

Beredskap er et linjeansvar i Oslo kommune. Beredskapsetaten (BER) skal være en aktiv pådriver i det helhetlige og kunnskapsbaserte beredskaps- og samfunnssikkerhetsarbeidet i kommunen. Etaten skal bidra til å sikre samvirke internt og mot eksterne aktører.

BERs aktivitet og kompetanse skal bidra til at kommunen er forberedt på å håndtere situasjoner som kan påvirke tjenesteproduksjonen og skade på liv, helse og verdier. BER skal bidra til at kommunen har god beredskap, med omfattende fagkunnskap, erfaring og risikoforståelse, godt planverk og jevnlige øvelser.

BER skal være en strategisk rådgiver og pådriver overfor øvrige kommunale virksomheter på beredskaps- og samfunnssikkerhetsområdet. Etaten skal benytte funn fra tilsyn, etter kravene i sivilbeskyttelsesloven, som kunnskapsgrunnlag inn i det øvrige arbeidet i etaten.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Kommunen har et stort ansvar for befolkningens sikkerhet og trygghet. Kommunen står i dag ikke overfor en enkel trussel, risiko eller sårbarhet, men et mangfold av utfordringer, som krever et

tilsvarende mangfold av forebyggende og skadereduserende tiltak. Koronapandemien, naturhendelser og sikkerhetspolitiske kriser og krig er eksempler på hvordan forskjellige typer risiko raskt kan påvirke kommunens drifts- og kontinuitetsevne, og trygghet for innbyggerne. Virksomhetene innenfor alle sektorer vil måtte arbeide stadig mer med ulike beredskapsmessige prosesser framover og de vil være avhengig av innsikt og kompetanse som Beredskapsetaten besitter som fagetat.

Kunnskapsgrunnlaget fra Kommunalt risikobilde (KRB) 2021 har hatt nytteverdi for både øvelser, håndtering av konkrete hendelser og kriser i kommunen. I arbeidet med revisjon av KRB (KRB 2025) er det nødvendig at Beredskapsetaten fortsetter å utvikle kunnskap om risiko og sårbarheter, og bidrar til at kommunen som helhet benytter oppdatert KRB som grunnlag for å forebygge, dimensjonere beredskap, og sikre effektiv krisehåndtering, herunder kontinuitetsevne. Økt kunnskap som kan legges til grunn for beredskapsarbeidet i kommunen vil også bidra til økt trygghet. Ytterligere kartlegging av kommunenes kapasiteter og hvordan styrke Beredskapsetatens evne til å koordinere disse, vil også måtte stå sentralt framover.

Kommunen spiller en viktig rolle i totalforsvaret. Etaten må innenfor dagens rammer se på hvordan kommunen og etaten skrittvis kan utvikle kommunens koordinerings- og samordningsrolle internt og mot eksterne aktører. Videreutvikling av robuste rutiner for varslings, samhandling og informasjonsdeling vil måtte stå sentralt i etatens arbeid fremover.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
2. Oslo er grønn og levende	2 Innsatsen for å nå klima- og naturmål er godt koordinert	BER har oppmerksomhet på klimatiske problemstillinger i beredskapsarbeidet, ”.
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3 Oslo lykkes med innovasjon, bærekraftig utvikling og vekst gjennom regionalt og internasjonalt arbeid	BER deltar i relevante forsknings-, utviklings- og innovasjonsprosjekter (regionale og EU)
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4 Oslo har beredskap til å håndtere hendelser på en god måte	BER bidrar i utviklingen av relevant og overordnet planverk BER bidrar til å styrke virksomhetenes evne til å håndtere uønskede hendelser
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	BER bidrar til å styrke kommunens helhetlige, systematiske og tverrsektorielle arbeid med samfunnssikkerhet og beredskap

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	30 755	30 755	30 755	30 755
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Beredskapsetaten	-88	-278	-475	-475
Sum Vedtak forrige periode	-88	-278	-475	-475
Vedtak forrige periode	-88	-278	-475	-475
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	30 667	30 477	30 280	30 280
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 180	1 180	1 180	1 180
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 180	1 180	1 180	1 180
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-217	-217	-217	-217
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-217	-217	-217	-217
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Beredskapsetaten	-290	-726	-726	-917
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-290	-726	-726	-917
Endringer	-507	-943	-943	-1 134
Ramme 2025-2028	31 340	30 714	30 517	30 326

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Beredskapsetaten

Tidligere vedtatt rammereduksjon er på 0,088 mill. i 2025, 0,278 mill. i 2026 og 0,475 mill. i 2027 og 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Beredskapsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,290 mill. i 2025 økende til 0,917 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,378 mill. i 2025 økende til 1,392 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	18 827	16 907	17 498
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	21 154	13 848	13 842
Overføringsutgifter	3 747	0	0
Finansutgifter	1	0	0
Sum Driftsutgifter	43 729	30 755	31 340
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-1 860	0	0
Refusjoner	-3 755	0	0
Sum Driftsinntekter	-5 615	0	0
Sum	38 114	30 755	31 340

Klimaprofil

Beredskapssetaten har ingen tiltak som vil påvirke klimagassutslipp eller klimasårbarhet.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Tilf. utg. etter byrådets bestemmelse (BLK)

Ansvarsområde

Avsetningen er uspesifisert og kan benyttes til ulike formål der det oppstår et finansieringsbehov for mindre tiltak i løpet av året. Det er i utgangspunktet ingen begrensninger for hva som kan dekkes av avsetningen, og det er også praksis for at den benyttes til å yte mindre tilskudd til ulike formål og organisasjoner. Sakene behandles enkeltvis og fortløpende gjennom året. Avsetningen anses ikke som en tilskuddsordning som er omfattet av *Regler for tilskuddsforvaltningen*.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	1 500	1 500	1 500	1 500
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	1 500	1 500	1 500	1 500
Ramme 2025-2028	1 500	1 500	1 500	1 500

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap	Budsjett	Økonomiplan
	2023	2024	2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	750	0	0
Overføringsutgifter	400	1 500	1 500
Sum Driftsutgifter	1 150	1 500	1 500
Sum	1 150	1 500	1 500

Finans (FIN)

Sektoransvar

Byrådsavdeling for finans (FIN) med underliggende etater, utgjør FIN sektor. FIN har et sektorovergripende, overordnet ansvar for kommunens økonomistyring, arbeidsgiverområdet, planarbeid og statistikk, anskaffelser og investeringsprosesser, digitalisering, strategisk IKT-styring, informasjonssikkerhet og personvern. I tillegg sørger sektoren for drift og utvikling av digitale innbyggertjenester, lønn og andre fellestjenester, og innkreving av krav kommunen har overfor innbyggere og næringsliv.

Hovedtall for sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	2 199,2	2 262,6	2 229,7	2 211,9	2 197,2
Driftsinntekter	-843,5	-873,2	-873,2	-873,2	-873,2
Totalsum	1 355,7	1 389,3	1 356,4	1 338,6	1 324,0

Byrådets ambisjoner for sektoren

For å nå målet om at Oslo skal gi alle like muligheter til å lære, utvikle seg og leve gode liv vil FIN legge til rette for budsjettprosesser med kunnskapsbaserte beslutningsgrunnlag, slik at ressursene i kommunen brukes mest mulig effektivt. FIN har ansvar for drift og utvikling av bydelenes fordelingssystem som skal sikre at alle bydeler kan gi tjenester av god kvalitet til innbyggerne. FIN har ansvar for digitalisering i kommunen, både overfor ansatte og gjennom innbyggertjenester. FIN koordinerer og har det overordnede ansvaret for økonomistyring, herunder budsjett, rapportering, regnskap og finansiering.

For å nå målet om at Oslo skal være grønn og levende vil vi legge til rette for at kommunen kan gjennomføre bærekraftige anskaffelser og grønn finansiering for å bevare klima og miljø.

For å nå målet om at Oslo er nyskapende og attraktiv vil sektoren bidra til at det skal være spennende og meningsfullt å jobbe i Oslo kommune. Vi skal legge til rette for at kommunen er en trygg arbeidsplass, med en aktiv og oppdatert arbeidsgiverpolitikk.

For å nå målet om at Oslo er åpen, inkluderende og trygg vil FIN ha kontinuerlig oppmerksomhet på personvern og informasjonssikkerhet i alle kommunenes virksomheter. Sektoren vil bidra til å styrke arbeidet med økt mangfold i arbeidslivet gjennom innsats for inkluderende rekrutteringer og reserveverte kontrakter i våre anskaffelser.

For å nå målet om at Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester skal FIN bidra ved å utarbeide gode og faktabaserte beslutningsgrunnlag, og legge til rette for økonomisk ansvarlig styring.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig				
		Antall bydeler som fakturerer via Innkrevingsetaten	5	7	15
		Antall virksomheter som står utenfor felles IKT-plattform	9	7	2
		Reduksjon i kommunens innkjøpskostnader knyttet til drift	N/A	N/A	-1%
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Det er enkelt å ta bærekraftige valg				
		Antall byggeplasskontroller gjennomført og registrert i kommunens mannskapsoppfølgingssystem /HMSREG)	N/A	N/A	200
		Andel av totale antall IKT-enheter (mobil, nettbrett og laptop) som er nykjøp	N/A	N/A	25%
		Andel egnede kjøretøy som deles mellom virksomheter i Oslo kommune	N/A	N/A	5%
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Det er spennende og meningsfullt å jobbe i Oslo kommune				
		Redusert frafall av kandidater med minoritetsbakgrunn i rekrutteringsprosessen	N/A	N/A	-5%
		Redusert sykefravær i Oslo kommune	9,6 %	9,5 %	8,2 %
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Kommunen ivaretar innbyggernes personvern og er rustet mot digitale trusler	Andel av fellessystemer oppdaterte sikkerhetsløsninger	N/A	N/A	95%
		Andelen virksomheter og sektorer som rapporterer et sammenstilt risikobilde for informasjonssikkerhet	N/A	N/A	50%
		Andelen virksomheter og sektorer som har tatt kommunens rammeverk for informasjonssikkerhet i bruk	N/A	N/A	50%
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.1 Innbyggerne får tilgjengelige digitale tjenester gjennom hele livet ;				

Kommunemål	Sektormål	Resultatindikator	2022	Siste måling 2023	Måltall 2025
	5.2 Oslo kommune har kunnskapsbaserte beslutningsgrunnlag, og samhandler på tvers av sektorer	Alle virksomheter har fått tilgang til og gjennomført opplæring i ny løsning for nettpubliserings i løpet av 2025	N/A	N/A	100%
		Kommunale avgifter og eiendomsskatt, andel innbetalt av siste års krav, per årsskifte	99,4 %	99,1 %	99,3 %

Forklaring til resultatindikatorer i måltabellen

Flere av resultatindikatorerne avhenger av at virksomhetene gjennomfører tiltakene, og de tar også ut effektene. FIN sektor sammenstiller resultatindikatorerne. Dette gjelder for eksempel sykefravær og reduserte innkjøpskostnader i Oslo kommune. Resultatindikatorerne i tabellen er et ikke-uttømmende utvalg av ulike måter å måle måloppnåelsen i FIN sektor.

Tiltak for å nå sektormålene

Noen av tiltakene bidrar til å nå flere av sektorens mål. Nedenfor nevner vi noen av de overordnede tiltakene i sektoren. Måloppnåelse kan ikke nødvendigvis måles kvantitativt, men den kan indikere retning. Tiltak i underliggende etat er viktige bidrag for å nå sektormålene.

Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig

Videreutvikling og strategisk bruk av samkjøpsporteføljen vil redusere kostnader, samtidig som det bidrar til å nå målsetningene om bærekraftig forbruk og et ansvarlig arbeidsliv. Ved å videreutvikle veiledningen om innovative og innovasjonsvennlig anskaffelser kan kommunen lykkes med økt innovasjon i kommunens anskaffelser. Samtidig vil FIN bidra til effektiv ressursbruk gjennom å følge opp etterlevelsen av kommunens investeringsinstruks.

FIN vil arbeide for felles mål, prioriteringer og ambisjoner for digitalisering og tjenesteutvikling i kommunen. Dette inkluderer bl.a. risikostyring, å sette premisser og stille krav til sektorovergripende utviklingstiltak og digitalisering. Sikkerhet og personvern skal være innebygget i løsningene. Å redusere antall IKT-driftsmiljøer gjennom konsolidering og standardisering av IKT-drift vil gi betydelig bedre IKT-sikkerhet og mer ressurseffektivitet for kommunen som helhet. I tillegg vil det bli vurdert å se på mulighetene for å standardisere en del av IKT-tjenestene til bydelene. Forbedret livssyklusforvaltning av IKT-systemer bidrar også til å redusere tekniske sårbarheter.

Videre vil FIN jobbe for å overføre flere fakturerings- og innkreivingsrelaterte oppgaver fra virksomheter og bydeler til Innkreivingssetaten, og sørge for at kommunale krav innkreives på en profesjonell og effektiv måte.

Det er enkelt å ta bærekraftige valg

FIN vil videreutvikle og gjennomføre systemer, krav og retningslinjer for å understøtte et mer bærekraftig forbruk i Oslo kommune, herunder øke andelen ombruk, gjenbruk, deling og

reparasjon, særlig for kommunens kjøretøy- og maskinpark og IKT-utstyr. Lengre levetid og økt deling av kommunens innkjøpte eiendeler vil både gi økonomiske gevinster og bidra til å nå kommunens mål om mer bærekraftig forbruk.

Gjennom å tilrettelegge for effektiv oppfølging av Oslomodellen og nye nasjonale krav og føringer, vil FIN også bidra til å understøtte et mer seriøst arbeidsliv og mer systematisk oppfølging av kommunens leverandørkjeder. Dette vil også tilrettelegge for, og styrke, oppfølgingen og kontrollen av leverandørers oppfyllelse av kommunens klima- og miljøkrav. FIN vil øke andelen grønn finansiering og låneopptak mot 100 %.

Det er spennende og meningsfullt å jobbe i Oslo kommune

Oslo kommune skal være en attraktiv arbeidsplass der medarbeiderne skaper verdi for innbyggerne og ansatte, og samtidig opplever faglige utfordringer og utvikling ved for eksempel å ta i bruk ny teknologi. Kommunens systemer og drift skal legge til rette for økt automatisering og bidra til å forenkle og forbedre arbeidshverdagen til de ansatte i kommunen.

Oslo kommune vil forsterke innsatsen for å redusere sykefraværet. Kunnskap om sykefraværet skal innhentes og systematiseres, og basert på kunnskapen skal konkrete tiltak for å redusere sykefravær utarbeides og iverksettes. Det skal etableres tettere kontakt med NAV og relevante fag- og forskningsmiljøer.

Å beskytte de ansattes ytringsfrihet og ivareta en god ytringskultur er viktig for å bidra til at kommunen oppleves som en trygg og forutsigbar arbeidsgiver. En rapport fra Kommunerevisjonen i 2024 viser at de styrende dokumentene på området sender de riktige signalene, men at det er rom for å gjøre disse bedre kjent i kommunen. Byrådet vil arbeide for å stimulere til økt bevissthet om viktigheten av god ytringskultur i kommunens virksomheter.

Kommunen ivaretar innbyggernes personvern og er rustet mot digitale trusler

FIN vil tilrettelegge for ivaretagelse av innbyggernes rettigheter og friheter etter personvernregelverket, og videreføre arbeidet med personvernerklæringer. Gjennom arbeidet med en felles innsynsløsning for hele kommunen vil vi styrke arbeidet for å etterleve lovpålagte krav om innbyggernes rett til innsyn i personopplysninger om seg selv. I arbeidet med å videreføre det helhetlige og standardiserte informasjonssikkerhetsarbeidet i kommunen, vil FIN utarbeide og sammenstille overordnet risikobilde for Oslo kommune basert på risikostyring i byrådsavdelingene og virksomhetene. Det er viktig å styrke kommunens evne til å oppdage og håndtere sårbarheter og uønskede hendelser. I tillegg vil FIN videreutvikle krav og metodikk til relevante anskaffelser for å redusere kommunens informasjonssikkerhetsrisiko.

Oslo kommune har kunnskapsbaserte beslutningsgrunnlag, og samhandler på tvers av sektorer

Kommunens innbyggere, næringsliv og ansatte skal ha tillit til at kommunen leverer tilgjengelige tjenester i tråd med lovpålagte krav til informasjonssikkerhet og personvern. Derfor vil FIN styrke arbeidet med styring og kontroll for å etterleve kravene som følge av nasjonal og internasjonal lovgivning på personvern- og informasjonssikkerhetsområdet.

FIN vil styrke sitt arbeid med strategisk IKT-styring i kommunen, på tvers av sektorene, slik at det legges til rette for mer effektiv tjenesteutvikling ved hjelp av digital teknologi og bedre bruk av data. Som ledd i dette blir kommunens IKT-reglement revidert, og behandlingsansvaret i Oslo

kommune vil bli tydeliggjort. Det arbeides videre med å legge til rette for at digitale løsninger og systemer kan bidra til mer standardisering og automatisering av innbyggertjenestene. Etatenes gevinstrealiseringsmetodikk utvikles videre for å sikre en mer systematisk tilnærming av kommunens digitaliseringsarbeid.

FIN vil i samarbeid med de øvrige sektorene gjennomføre et effektiviseringsprogram for Oslo kommune.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	1 355 696	1 355 696	1 355 696	1 355 696
Vedtak forrige periode				
Driftsmidler nye satsingsområder (Oslo Origo)	3 300	3 300	3 300	3 300
Effektiviseringsgevinst sentrale lønnstjenester	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Midlertidig innsparing 2023-2025	4 000	10 000	10 000	10 000
Oppgradert kontor- og samhandlingsløsningen i kommunen	-4 800	-1 100	-1 100	-1 100
Pilotering av bildeling som tjeneste for kommunens virksomheter	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Pilotprosjekt sekstimersdag/reduisert arbeidstid	171	256	256	256
Prosjekt effektiviseringsprogram for hele kommunen	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Rammereduksjon div. virksomheter og prosjekter under FIN	-263	-959	-1 540	-1 540
Rammereduksjon Innkrevingssetaten	-284	-1 002	-1 881	-1 881
Rammereduksjon Oslo Origo	-1 000	-2 254	-3 090	-3 090
Rammereduksjon Utviklings- og kompetansetaten	-2 698	-10 067	-19 261	-19 261
Styrking av informasjonssikkerhetsarbeidet (Oslo Origo)	1 200	1 200	1 200	1 200
Tilskudd Fair play bygg	-650	-650	-650	-650
Sum Vedtak forrige periode	-14 024	-14 276	-25 766	-25 766
Vedtak forrige periode	-14 024	-14 276	-25 766	-25 766
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	1 341 672	1 341 420	1 329 930	1 329 930
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	47 250	47 250	47 250	47 250
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	47 250	47 250	47 250	47 250
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-9 043	-9 043	-9 043	-9 043
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-9 043	-9 043	-9 043	-9 043
Justering for engangstiltak				
Tilskudd til Fair play bygg	650	0	0	0
Sum Justering for engangstiltak	650	0	0	0
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon div. virksomheter under FIN	-13 667	-5 667	-5 667	-6 107
Rammereduksjon Innkrevingssetaten	-1 187	-2 967	-2 967	-3 750

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Rammereduksjon Oslo Origo	-1 205	-6 013	-6 013	-6 808
Rammereduksjon Utviklings- og kompetanseetaten	-15 222	-44 055	-44 055	-54 102
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-31 281	-58 702	-58 702	-70 767
Spesifiserte rammeendringer				
Altinn - helhetlig forvaltning av kommunale og nasjonale felleskomponenter	7 100	7 500	6 700	7 100
Etablering av felles regnskapstjeneste	5 500	5 500	0	0
HR-systemet – driftsfølggevirkning av ny reise- og utleggsmodul	2 600	2 600	2 600	2 600
Ny taksering til eiendomsskatt	0	3 000	3 000	0
Reduserte driftsutgifter pga. IKT-investeringer bevilget i revidert budsjett	-8 000	-16 000	-16 000	-16 000
Volum og endrede priskomponenter etter overgang fra prissak til rammefinansiering av IKT	32 900	32 900	32 900	32 900
Sum Spesifiserte rammeendringer	40 100	35 500	29 200	26 600
Endringer	426	-32 245	-38 545	-53 210
Ramme 2025-2028	1 389 348	1 356 425	1 338 635	1 323 970

Vedtak forrige periode

Driftsmidler nye satsingsområder (Oslo Origo)

Det er igangsatt flere varige utviklingstiltak som medfører økt aktivitet i løpet av økonomiplanperioden. Dette gjelder blant annet Helsedata Oslo og satsing innen oppvekst.

Effektiviseringsgevinst sentrale lønnstjenester

Effektiviseringskrav ved etablering av felles lønnstjeneste i Oslo kommune.

Midlertidig innsparing 2023-2025

Byrådet reduserte Utviklings- og kompetanseetatens ramme med 10 mill. i 2024 og 6 mill. i 2025. Midlene tilbakeføres fra 2026.

Oppgradert kontor- og samhandlingsløsningen i kommunen

Lisensmodellen for kommunens viktigste kontor- og samhandlingsplattform for alle ansatte (M365) ble endret fra 2023. Overgangen til ny modell medfører variasjon i behovet for driftsmidler i planperioden.

Pilotering av bildeling som tjeneste for kommunens virksomheter

Engangsbevilgning til Pilotering av bildeling som tjeneste for kommunens virksomheter i 2023 og 2024 er ikke videreført.

Pilotprosjekt sekstimersdag/reduisert arbeidstid

Teknisk budsjettkorrigering. Prosjektmidlene ble overført til Byrådsavdeling for utdanning for videre oppfølging i 2023.

Prosjekt effektiviseringsprogram for hele kommunen

Engangsbevilgning til Prosjekt effektiviseringsprogram for hele kommunen i 2024 er ikke videreført.

Rammereduksjon div. virksomheter og prosjekter under FIN

I økonomiplanen for 2024–2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 0,3 mill. i 2025 og 1 mill. i 2026 og 1,5 mill. i 2027 og 2028.

Rammereduksjon Innkrevingsetaten

I økonomiplanen for 2024–2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 0,3 mill. i 2025 og 1 mill. i 2026 og 1,9 mill. i 2027 og 2028.

Rammereduksjon Oslo Origo

I økonomiplanen for 2024–2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 1 mill. i 2025 og 2,3 mill. i 2026 og 3,1 mill. i 2027 og 2028.

Rammereduksjon Utviklings- og kompetanseetaten

I økonomiplanen for 2024–2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 2,7 mill. i 2025 og 10,1 mill. i 2026 og 19,3 mill. i 2027 og 2028.

Styrking av informasjonssikkerhetsarbeidet (Oslo Origo)

Informasjonssikkerhetsarbeidet i Oslo Origo ble styrket med 1,2 mill. i 2024 og styrkes med ytterligere 1,2 mill. fra 2025, til totalt 2,4 mill. årlig.

Tilskudd Fair play bygg

Tilskudd til Fair play bygg er årlig engangsbevilgning.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Justering for engangstiltak

Tilskudd til Fair play bygg

Siden 2019 har Oslo kommune samarbeidet med Fair Play Bygg Oslo og omegn for å motvirke arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. Fair Play Bygg er et samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden som arbeider for å fremme en seriøs byggenæring med like konkurransevilkår, avsløre og fjerne useriøse aktører og bidra til at det skal bli attraktivt å drive seriøst med faste ansatte, faglærte og lærlinger. Oslo kommune har støttet Fair Play Bygg Oslo og omegn årlig siden 2019, og tilskuddet foreslås videreført i 2025.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon div. virksomheter under FIN

Det er innarbeidet et rammekutt på 13,7 mill. i 2025 synkende til 6,1 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 13,9 mill. i 2025 synkende til 7,6 mill. i 2028.

Rammereduksjon Innkrevningsetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 1,2 mill. i 2025 økende til 3,75 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,5 mill. i 2025 økende til 5,6 mill. i 2028.

Rammereduksjon Oslo Origo

Det er innarbeidet et rammekutt på 1,2 mill. i 2025 økende til 6,8 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 2,2 mill. i 2025 økende til 9,9 mill. i 2028.

Rammereduksjon Utviklings- og kompetanseetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 15,2 mill. i 2025 økende til 54,1 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 17,9 mill. i 2025 økende til 73,4 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Altinn - helhetlig forvaltning av kommunale og nasjonale felleskomponenter

En helhetlig forvaltning av kommunale og nasjonale felleskomponenter er nødvendig for å oppnå Hammersborgerklæringens mål om å kunne tilby enhetlige digitale løsninger på tvers, mer effektiv ressursbruk, bruk av åpne standarder og bedre vern av innbyggernes personvern. Det er behov for styrke en slik helhetlig forvaltningsorganisasjon f.o.m. 2025.

Etablering av felles regnskapstjeneste

Hammersborgerklæringens oppfordrer til å "identifisere unødvendig dobbeltarbeid og anbefale tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester". Byrådet foreslår derfor å etablere en obligatorisk felles regnskapstjeneste for kommunen.

Felles regnskapstjeneste skal bidra til økt kvalitet på tjenesten, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse. Dette vil igjen bidra til at kommunen kan bruke regnskapsdata på en bedre måte enn i dag, samtidig som kommunen sparer penger.

HR-systemet – driftsfølgervirkning av ny reise- og utleggsmodul

Bystyret besluttet i Sak 1 for 2022 å anskaffe ny reise- og utleggsmodul. Anskaffelse av ny reise- og utleggsmodul er en forutsetning for å ta ut gevinster ved effektivisering av håndtering av variabel lønn, reiser/utlegg og digitalisering av prosesser for kommunens oppdragstakere. Lønnsbilag og utleggsbilag for denne gruppen håndteres i dag manuelt. Brukervennlige løsninger til dette formålet leveres i dag som skybaserte løsninger med årlig pris basert på transaksjonsvolum, noe som medfører økte driftsutgifter. Anskaffelsen av løsning pågår og årlig driftskostnad forventes å bli 2,6 mill.

Ny taksering til eiendomsskatt

Takseringsperioden for eiendomsskatt utløper i 2026/2027 og bystyret må derfor ta stilling til hva som skal skje med takstene. Da byrådet ønsker å utvikle eiendomsskatt på bolig planlegges det kun for ny alminnelig taksering av næringsseiendom i 2026 og 2027. Kostnadene for prosjektet anslås å bli om lag 6 mill. Størstedelen av kostnaden knytter seg til konsulentbistand og prosjektstøtte for befaring av eiendommer og setting av nye, kvalitetssikrede takster. I tillegg kommer kostnader knyttet til utvikling av fagsystem og ressurser til saks- og klagebehandling.

Reduserte driftsutgifter pga. IKT-investeringer bevilget i revidert budsjett

Det er innarbeidet effektiviseringsgevinst som følge av investeringer på IKT-området.

Volum og endrede priskomponenter etter overgang fra prissak til rammefinansiering av IKT

Ved overgang fra internfakturering av virksomheter (kjent som prissaken) i 2019-2022 til rammefinansiering var det usikkerhet knyttet til fremtidige volumendringer og prisendringer. Det foreslås å bevilge 32,9 mill. årlig i økte driftsmidler for felles IKT-plattform, hvor 26,4 mill. er knyttet til volumendringer og 6,5 mill. er knyttet til unormal prisstigning/endring av priskomponenter.

Brutto investeringsbudsjett

Beløp i 1000

		Økonomiplan			
Kapittel	Investeringsprosjekter	2025	2026	2027	2028
	Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)				
125 - Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	Avsetn. til forvaltning av fellessystemer og felles IKT - infrastruktur	50 000	40 000	40 000	40 000
125 - Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	Ekstraordinære midler til fellessystemer og felles IKT-plattform	15 000	0	0	0
125 - Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	Etablering av felles regnskapstjenester	2 500	2 500	0	0
125 - Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	Felles flåtestyringssystem	1 500	0	0	0
125 - Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	Innrulling av virksomheter til felles IKT-plattform	54 750	0	0	0
125 - Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	Nytt konkurransegjennomførings- og kontraktsadministrasjonsverktøy	14 125	1 625	0	0
	Sum Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)	137 875	44 125	40 000	40 000
	Ufordelte midler for sektor - FIN				
A10 - Ufordelte midler for sektor - FIN	Dummy prosjekt Bykasse	0	0	0	0
	Sum Ufordelte midler for sektor - FIN	0	0	0	0
	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)				
122 - Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	Oppgradering av sentral IKT-infrastruktur	2 650	2 650	2 650	2 650
	Sum Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	2 650	2 650	2 650	2 650
	Oslo Origo (FIN)				
121 - Oslo Origo (FIN)	ORIGO - Digitalisering	282 400	75 000	70 000	65 000
	Sum Oslo Origo (FIN)	282 400	75 000	70 000	65 000

Avsetn. til forvaltning av fellessystemer og felles IKT - infrastruktur

Det er avsatt årlige tildelinger i økonomiplanperioden til forvaltning av fellessystemene og felles IKT-infrastruktur.

Ekstraordinære midler til fellessystemer og felles IKT-plattform

For å opprettholde en stabil og velfungerende drift på kommunens fellessystemer og felles IKT-plattform er det behov for ekstraordinære investeringsmidler til formålet i 2025.

Tilleggsbevilgningen skal bl.a. bidra til å redusere teknisk risiko. Videre må det foretas enkelte ekstraordinære tiltak i eksisterende felles IKT-infrastruktur.

Etablering av felles regnskapstjenester

Hammersborgerklæringens oppfordrer til å "identifisere unødvendig dobbeltarbeid og anbefale tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester". Byrådet foreslår derfor å etablere en obligatorisk felles regnskapstjeneste for kommunen.

Felles regnskapstjeneste skal bidra til økt kvalitet på tjenesten, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse. Dette vil igjen bidra til at kommunen kan bruke regnskapsdata på en bedre måte enn i dag, samtidig som kommunen sparer penger.

Felles flåtestyringssystem

Oslo kommune eier omtrent 1500 kjøretøy og 2000 maskiner. En stor andel av disse brukes lite og det er et stort potensiale for å redusere antall kjøretøy og maskiner dersom det blir enklere å dele på kjøretøyene og maskinene. Dette forutsetter god oversikt over hvilke kjøretøy og maskiner som er i bruk, hvor de befinner seg, mulighet for å booke og tilgang til kjøretøyene og maskinene uten å få overlevert fysisk nøkkel. Et felles flåtestyringssystem for kommunens virksomheter vil tilrettelegge for slik deling. Det er forventet at slik deling vil gi kostnadsbesparelser for kommunen som helhet, da det vil være behov for færre kjøretøy og maskiner, noe som reduserer både innkjøpskostnader og driftsutgifter.

Innrulling av virksomheter til felles IKT-plattform

Som en konsekvens av bystyrets vedtatte "Strategi for kunnskapsbasert utvikling, innovasjon og digital teknologi for Oslo kommune" (sak 272/22), for innsatsområdene muliggjørende IKT-løsninger og digital sikkerhet (innsatsområde 6 og 7), er det nødvendig å samordne virksomheter som har egne IKT-driftsmiljøer inn på felles IKT-plattform.

Som det fremgår i Sak 1 for B2021-B2023 har byrådet styrket den strategiske IKT-styringen for å sikre kommunens innbyggere og ansatte fremtidsrettede, sikre, stabile og kostnadseffektive tjenester på tvers av virksomheter og sektorer. Flytting av virksomheter med egne IKT-driftsmiljøer til felles IKT-plattform er en viktig del av dette. UKE har utført en omfattende kartlegging for innføring av flere virksomheter på felles IKT-plattform. Kartleggingen har også avdekket at enkelte av kommunens virksomheter med egne IKT-driftsmiljøer har et tidskritisk moderniseringsbehov for å kunne opprettholde effektive, sikre og stabile tjenester.

Individuelle moderniseringer av de ulike IKT-miljøene er lite kostnadseffektivt, og det er mer hensiktsmessig for kommunen å innrulle disse virksomhetene inn på felles IKT-plattform for å sikre at kommunen ikke drifter deler av kommunen på utdaterte og usikre plattformer. Utdaterte plattformer vil gjøre kommunen svært sårbar for eksterne angrep, i et stadig økende digitalt trusselbilde.

Det er derfor behov for investeringsmidler på hhv 13,75 mill. som ble bevilget i 2024 og 54,75 mill. i 2025, for å innrullere fire (REG, BBY, PBE og VAV) virksomheter inn på felles IKT-plattform.

Nytt konkurransegjennomførings- og kontraktsadministrasjonsverktøy

Det er behov for å anskaffe nytt konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) og kontraktsadministrasjonsverktøy (KAV), da dagens avtale utløper i august 2025 og alle opsjoner på forlengelse er utløst. Siden 2018 har det vært påbudt for offentlige oppdragsgivere å benytte elektronisk kommunikasjon ved gjennomføring av offentlige anskaffelser med verdi over kr 1,3 mill. Nytt system vil sikre at kommunen oppfyller kravet om elektronisk kommunikasjon. I tillegg vil nytt verktøy sikre at kommunens innkjøpsprosesser og oppfølging av inngåtte kontrakter gjennomføres bedre og mer effektivt, med redusert bruk av manuelle arbeidsprosesser. Dette vil også gi gevinster i form av redusert tidsbruk. Nytt system vil hensynta personvern og sikkerhet, og vil understøtte kommunens digitaliseringsstrategi. Systemet vil bidra til å profesjonalisere innkjøpsprosessen ytterligere, noe som vil bidra til at Oslo kommunen er en attraktiv arbeidsgiver for dyktige innkjøpere i årene fremover.

Oppgradering av sentral IKT-infrastruktur

Videreføring av løpende budsjettbevilgning.

ORIGO - Digitalisering

Midlene brukes til digitaliseringssatsinger som gjennomføres i regi av Oslo Origo.

Tilskuddsmidler

Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Byrådets forslag Sak 1/2025	Sum 2023 -Sak 1/2025
122	Tilskudd Fair Play bygg	1 250	650	650	2 550
Sum		1 250	650	650	2 550

Verbalvedtak

Det foreslås ingen nye verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Oslo Origo (FIN)

Ansvarsområde

Oslo Origo er et sentralt kompetansemiljø for digitalisering og tjenesteutvikling i Oslo kommune. Origo har etablert kompetanse innen store, viktige tjenesteområder i kommunen, og bidrar til å forenkle og forbedre kommunens tjenester ved hjelp av digitalisering og tjenesteutvikling. Origo utvikler, anskaffer og innfører digitale løsninger i samarbeid med tjenesteeiere i etater og bydeler.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

Origo og Byrådsavdeling for Finans er i dialog om etatens samfunnsoppdrag. Etatens prioriteringer skal tydeliggjøres, og det legges opp til samarbeid med bydelene og virksomhetene i Oslo kommune. Etaten skal også jobbe med modernisering av journalsystemer, videreutvikling av økonomisk sosialhjelp, og forbedring av transportlogistikk for hjemmetjenester for å effektivisere kommunens arbeidsprosesser.

Oslo kommune leverer tjenester på områder med komplekse problemstillinger. Origo bistår kommunens virksomheter med spisskompetanse på blant annet systemutvikling, tjenstedesign, organisasjonsutvikling, jus, informasjonssikkerhet og analyse. Etaten samarbeider tett med bydeler og etater for å bidra til å løse deres utfordringer og behov.

Origo jobber for at det skal bli enklere å dele data i kommunen. Målet er at bedre deling av data på tvers av systemer og virksomheter skal bidra til bedre beslutninger, bedre tjenesteutvikling og økt effektivisering. Som digitaliseringsetat skal Origo også øke kompetansen på relevante fagområder i kommunen, som digital tjenesteutvikling og informasjonssikkerhet og personvern. Etaten skal også bidra til økt forståelse for smidige metoder og endringsprosesser for digitalisering.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	Legge til rette for at digitale løsninger og systemer kan bidra til automatisering og kan frigjøre tid for kommunens ansatte og gjøre innbyggerne mer selvbetjent i bruk av løsningene. Legge til rette for et mer fleksibelt systemlandskap innen helse, og sosialområdet, som kan bidra til bedre tilgang til data, bedre integrasjoner med andre systemer, samt bedre tilrettelegging for automatisering av arbeidsprosesser. Videreutvikle etatens gevinstrealiseringsmetodikk for en mer systematisk tilnærming til effektivisering og gevinstrealisering ved hjelp av digitalisering.
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Det er enkelt å ta bærekraftige valg	
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Det er spennende og meningsfullt å jobbe i Oslo kommune	Bidra til å forbedre fagsystemer innen helse- og sosialområdet.
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Kommunen ivaretar innbyggernes personvern og er rustet mot digitale trusler	

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.2 Oslo kommune har kunnskapsbaserte beslutningsgrunnlag, og samhandler på tvers av sektorer	Følge opp tiltak knyttet til målbildet for kommunens portaler og nettløsninger. Videreføre arbeidet med brukerinvolvering ifm kommunens utvikling og anskaffelse av digitale tjenester og løsninger. Videreføre arbeidet med felles mål, prioriteringer og ambisjoner for digitalisering og tjenesteutvikling i kommunen.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	123 772	123 772	123 772	123 772
Vedtak forrige periode				
Driftsmidler nye satsingsområder (Oslo Origo)	3 300	3 300	3 300	3 300
Rammereduksjon Oslo Origo	-1 000	-2 254	-3 090	-3 090
Styrking av informasjonssikkerhetsarbeidet (Oslo Origo)	1 200	1 200	1 200	1 200
Sum Vedtak forrige periode	3 500	2 246	1 410	1 410
Vedtak forrige periode	3 500	2 246	1 410	1 410
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	127 272	126 018	125 182	125 182
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	5 284	5 284	5 284	5 284
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	5 284	5 284	5 284	5 284
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-2 098	-2 098	-2 098	-2 098
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-2 098	-2 098	-2 098	-2 098
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Oslo Origo	-1 205	-6 013	-6 013	-6 808
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-1 205	-6 013	-6 013	-6 808
Endringer	-3 303	-8 111	-8 111	-8 906
Ramme 2025-2028	129 253	123 191	122 355	121 560

Vedtak forrige periode

Driftsmidler nye satsingsområder (Oslo Origo)

Det er igangsatt flere varige utviklingstiltak som medfører økt aktivitet i løpet av økonomiplanperioden. Dette gjelder blant annet Helsedata Oslo og satsing innen oppvekst.

Rammereduksjon Oslo Origo

I økonomiplanen for 2024–2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 1 mill. i 2025 og 2,3 mill. i 2026 og 3,1 mill. i 2027 og 2028.

Styrking av informasjonssikkerhetsarbeidet (Oslo Origo)

Informasjonssikkerhetsarbeidet i Oslo Origo ble styrket med 1,2 mill. i 2024 og styrkes med ytterligere 1,2 mill. fra 2025, til totalt 2,4 mill. årlig.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Oslo Origo

Det er innarbeidet et rammekutt på 1,2 mill. i 2025 økende til 6,8 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 2,2 mill. i 2025 økende til 9,9 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	75 180	84 434	91 085
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	34 511	39 338	38 168
Overføringsutgifter	7 797	0	0
Finansutgifter	53 513	0	0
Sum Driftsutgifter	171 001	123 772	129 253
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-33	0	0
Refusjoner	-11 040	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-53 512	0	0
Sum Driftsinntekter	-64 586	0	0
Sum	106 415	123 772	129 253

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
121	Oslo Origo (FIN)	122049	ORIGO - Digitalisering	282 400	75 000	70 000	65 000
Totalsum				282 400	75 000	70 000	65 000

ORIGO – Digitalisering

Midlene brukes til digitaliseringssatsinger som gjennomføres i regi av Oslo Origo.

Klimaprofil

Virksomheten har ingen klimagassutslipp av betydning.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)

Ansvarsområde

Kapitlet omfatter utgifter til fastlønte tillitsvalgte, Opplærings- og utviklingsfondet (OU-fondet) og Tono/Kopinor avgift. Utgifter til diverse tiltak på IKT-området dekkes også av dette kapitlet.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	97 428	97 428	97 428	97 428
Vedtak forrige periode				
Pilotprosjekt sekstimersdag/reduisert arbeidstid	171	256	256	256
Prosjekt effektiviseringsprogram for hele kommunen	-10 000	-10 000	-10 000	-10 000
Rammereduksjon div. virksomheter og prosjekter under FIN	-263	-959	-1 540	-1 540

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Tilskudd Fair play bygg	-650	-650	-650	-650
Sum Vedtak forrige periode	-10 742	-11 353	-11 934	-11 934
Vedtak forrige periode	-10 742	-11 353	-11 934	-11 934
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	86 686	86 075	85 494	85 494
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	3 129	3 129	3 129	3 129
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	3 129	3 129	3 129	3 129
Justering for engangstiltak				
Tilskudd til Fair play bygg	650	0	0	0
Sum Justering for engangstiltak	650	0	0	0
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon div. virksomheter under FIN	-13 667	-5 667	-5 667	-6 107
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-13 667	-5 667	-5 667	-6 107
Endringer	-13 017	-5 667	-5 667	-6 107
Ramme 2025-2028	76 798	83 537	82 956	82 516

Vedtak forrige periode

Pilotprosjekt sekstimersdag/redusert arbeidstid

Teknisk budsjettkorrigering. Prosjektmidlene ble overført til Byrådsavdeling for utdanning for videre oppfølging i 2023.

Prosjekt effektiviseringsprogram for hele kommunen

Engangsbevilgning til Prosjekt effektiviseringsprogram for hele kommunen i 2024 er ikke videreført.

Rammereduksjon div. virksomheter og prosjekter under FIN

I økonomiplanen for 2024–2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 0,3 mill. i 2025 og 1 mill. i 2026 og 1,5 mill. i 2027 og 2028.

Tilskudd Fair play bygg

Tilskudd til Fair play bygg er årlig engangsbevilgning.

Justering for engangstiltak

Tilskudd til Fair play bygg

Siden 2019 har Oslo kommune samarbeidet med Fair Play Bygg Oslo og omegn for å motvirke arbeidslivskriminalitet i byggebransjen. Fair Play Bygg er et samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden som arbeider for å fremme en seriøs byggenæring med like konkurransevilkår, avsløre og fjerne useriøse aktører og bidra til at det skal bli attraktivt å drive seriøst med faste ansatte, faglærte og lærlinger. Oslo kommune har støttet Fair Play Bygg Oslo og omegn årlig siden 2019, og tilskuddet foreslås videreført i 2025.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon div. virksomheter under FIN

Det er innarbeidet et rammekutt på 13,7 mill. i 2025 synkende til 6,1 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 13,9 mill. i 2025 synkende til 7,6 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	23 644	34 524	36 352
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	14 247	46 600	23 633
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	20 186	0	0
Overføringsutgifter	8 824	18 040	18 617
Finansutgifter	53 857	0	0
Sum Driftsutgifter	120 759	99 164	78 602
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	960	0	0
Refusjoner	-1 614	-1 736	-1 804
Overføringsinntekter	-5 500	0	0
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-53 857	0	0
Sum Driftsinntekter	-60 011	-1 736	-1 804
Sum	60 748	97 428	76 798

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr.	Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
122	Div. virksomheter og prosj. under FIN (FIN)	118011	Oppgradering av sentral IKT-infrastruktur	2 650	2 650	2 650	2 650
Totalsum				2 650	2 650	2 650	2 650

Oppgradering av sentral IKT-infrastruktur

Videreføring av løpende budsjettbevilgning.

Klimaprofil

Virksomheten har ingen klimagassutslipp av betydning.

Tilskuddsmidler

Beløp i 1000				
Kap. nr.	Søknaden gjelder	Vedtak 2023	Vedtak 2024	Forslag 2025
122	Fair Play Bygg	1 250	650	650
Sum		1 250	650	650

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Utviklings- og kompetanseetaten (FIN)

Ansvarsområde

Utviklings- og kompetanseetaten (UKE) er kommunens interne tjenesteleverandør. Etaten ivaretar konsernovergripende utviklings-, forvaltnings- og driftsoppgaver, som støtter Oslo kommunes tjenester til virksomheter, innbyggere og næringsliv. Etaten har fire fagavdelinger; IKT-tjenester, Innkjøpstjenester, Kommunikasjon- og OU-tjenester og Lønns- og regnskapstjenester. En nærmere omtale av etatens rolle og ansvar fremgår av [UKEs samfunnsoppdrag](#).

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

IKT-styring og digitalisering

UKE bidrar til modernisering og effektivisering av kommunens digitale infrastruktur. Etaten har i 2024 hatt fokus på strategisk IKT-styring, informasjonssikkerhet og personvern. Fellessystemer, dataplattform og IKT-infrastruktur skal ivareta virksomhetenes behov, både fra et funksjonelt og sikkerhetsmessig perspektiv. Etaten har arbeidet med å tette vedlikeholdsetterslepet og oppgradert systemer. Etaten vurderer også mulighetsrommet for bedre ressursutnyttelse gjennom økt bruk av teknologier som kunstig intelligens (KI), automatisering og dataplattform.

HR, lønn og regnskap

UKE bidrar til å oppnå kommunens ambisjoner om mangfold og inkludering. Gjennomføringen av *Handlingsplan for å styrke rekruttering av ledere, ansatte og styremedlemmer med minoritetsbakgrunn 2023-2027* vil fortsette i 2025, og er hovedprioritet i UKEs arbeid med mangfold og inkludering.

UKE leverer felles lønns- og regnskapstjenester til kommunen. Etaten har etablert et endringsråd

sammen med virksomhetene for videreutvikling av disse tjenestene.

Anskaffelser og offentlig støtte

UKE fremmer bærekraftige innkjøp og reduserer innkjøpskostnader gjennom samkjøpsavtaler. I 2024 har etaten hatt fokus på det grønne skiftet og sirkulær økonomi. Bekjempelse av arbeidslivskriminalitet gjennom Oslomodellen har også vært sentralt satsingsområde.

Internkommunikasjon og innbyggerdialog

UKE bidrar til en åpen og demokratisk kommune for innbyggerne gjennom kommunikasjon. Klart og inkluderende språk i kommunen sørger for effektiv internkommunikasjon. Etaten sørger for at oslo.kommune.no er hovedkanalen for digitale tjenester og informasjon. UKE forbereder innføringen av et nytt publiseringssystem på kommunens nettsider.

Ledelse, organisering, medarbeiderskap og kompetanseutvikling

UKE er et sentralt kompetansemiljø for ledelse, organisasjonsutvikling, medarbeiderskap og kompetanseutvikling. Gjennom verktøy, kompetansetilbud, nettverk og faglige aktiviteter bidrar UKE til at kommunen fremstår som en seriøs og attraktiv arbeidsgiver. UKE har også ansvar for gjennomføring av 10-faktor medarbeiderundersøkelsen.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	Redusere antall driftsmiljøer gjennom konsolidering av IKT-drift, noe som vil gi betydelig bedre IKT-sikkerhet og mer ressurseffektivitet for kommunen som helhet. Redusere kommunens innkjøpskostnader, blant annet gjennom strategisk bruk av samkjøpsporteføljen, og mer bærekraftig forbruk, herunder lengre brukstid og økt grad av deling. Tilrettelegge for effektiv oppfølging av Oslomodellen og nye nasjonale krav og føringer (Norgesmodellen) for å understøtte et mer seriøst arbeidsliv og mer systematisk oppfølging av kommunens leverandørkjeder.
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Det er enkelt å ta bærekraftige valg	Tilrettelegge for effektiv oppfølging av Oslomodellen og nye nasjonale krav og føringer (Norgesmodellen) for å understøtte et mer seriøst arbeidsliv og mer systematisk oppfølging av kommunens leverandørkjeder. Videreutvikle og innføre systemer, krav og retningslinjer for å understøtte et mer bærekraftig forbruk i Oslo kommune, herunder øke andelen ombruk, gjenbruk, deling og reparasjon, særlig knyttet til kommunens kjøretøy- og maskinpark og IKT-utstyr.
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Det er spennende og meningsfullt å jobbe i Oslo kommune	Det skal være etablert en bedre kultur for god ledelse, nyteknning, læring og samarbeid på tvers. Handlingsplan for å styrke rekruttering av ledere, ansatte og styremedlemmer med minoritetsbakgrunn skal være innført.
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Kommunen ivaretar innbyggernes personvern og er rustet mot digitale trusler	Fellessystemer og felles IKT-infrastruktur moderniseres for å kunne håndtere endringer i det digitale trusselbildet og personvern.

Kommunemål

Sektormål

Tiltak

		UKE gjennomfører årlige beredskapsøvelser sammen med sine leverandører for raskt å kunne gjenopprette normaltilstand etter alvorlige hendelser.
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.2 Oslo kommune har kunnskapsbaserte beslutningsgrunnlag, og samhandler på tvers av sektorer	Alt innhold på nettsidene oslo.kommune.no skal være migrert fra gammel til ny løsning og innhold som ikke skal migreres skal være avviklet.
		Teste ut og pilotere verktøy for organisering av kommunens høringer og medvirkningsprosesser. Tiltaket har som mål å bruke pilotens resultat til en mulig fellestjeneste for alle kommunens virksomheter i 2025.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	1 068 408	1 068 408	1 068 408	1 068 408
Vedtak forrige periode				
Effektiviseringsgevinst sentrale lønnstjenester	-2 000	-2 000	-2 000	-2 000
Midlertidig innsparing 2023-2025	4 000	10 000	10 000	10 000
Oppgradert kontor- og samhandlingsløsningen i kommunen	-4 800	-1 100	-1 100	-1 100
Pilotering av bildeling som tjeneste for kommunens virksomheter	-1 000	-1 000	-1 000	-1 000
Rammereduksjon Utviklings- og kompetanseetaten	-2 698	-10 067	-19 261	-19 261
Sum Vedtak forrige periode	-6 498	-4 167	-13 361	-13 361
Vedtak forrige periode	-6 498	-4 167	-13 361	-13 361
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	1 061 910	1 064 241	1 055 047	1 055 047
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	36 262	36 262	36 262	36 262
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	36 262	36 262	36 262	36 262
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-6 270	-6 270	-6 270	-6 270
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-6 270	-6 270	-6 270	-6 270
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Utviklings- og kompetanseetaten	-15 222	-44 055	-44 055	-54 102
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-15 222	-44 055	-44 055	-54 102
Spesifiserte rammeendringer				
Altinn - helhetlig forvaltning av kommunale og nasjonale felleskomponenter	7 100	7 500	6 700	7 100
Etablering av felles regnskapstjeneste	5 500	5 500	0	0
HR-systemet – driftsfølgevirkning av ny reise- og utleggsmodul	2 600	2 600	2 600	2 600
Reduserte driftsutgifter pga. IKT-investeringer bevilget i revidert budsjett	-8 000	-16 000	-16 000	-16 000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Volum og endrede priskomponenter etter overgang fra prissak til rammefinansiering av IKT	32 900	32 900	32 900	32 900
Sum Spesifiserte rammeendringer	40 100	32 500	26 200	26 600
Endringer	18 608	-17 825	-24 125	-33 772
Ramme 2025-2028	1 116 780	1 082 678	1 067 184	1 057 537

Vedtak forrige periode

Effektiviseringsgevinst sentrale lønnstjenester

Effektiviseringskrav ved etablering av felles lønnstjeneste i Oslo kommune.

Midlertidig innsparing 2023-2025

Byrådet reduserte Utviklings- og kompetanseetatens ramme med 10 mill. i 2024 og 6 mill. i 2025. Midlene tilbakeføres fra 2026.

Oppgradert kontor- og samhandlingsløsningen i kommunen

Lisensmodellen for kommunens viktigste kontor- og samhandlingsplattform for alle ansatte (M365) ble endret fra 2023. Overgangen til ny modell medfører variasjon i behovet for driftsmidler i planperioden.

Pilotering av bildeling som tjeneste for kommunens virksomheter

Engangsbevilgning til Pilotering av bildeling som tjeneste for kommunens virksomheter i 2023 og 2024 er ikke videreført.

Rammereduksjon Utviklings- og kompetanseetaten

I økonomiplanen for 2024–2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 2,7 mill. i 2025 og 10,1 mill. i 2026 og 19,3 mill. i 2027 og 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Utviklings- og kompetanseetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 15,2 mill. i 2025 økende til 54,1 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 17,9 mill. i 2025 økende til 73,4 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Altinn - helhetlig forvaltning av kommunale og nasjonale felleskomponenter

En helhetlig forvaltning av kommunale og nasjonale felleskomponenter er nødvendig for å oppnå Hammersborgerklæringens mål om å kunne tilby enhetlige digitale løsninger på tvers, mer

effektiv ressursbruk, bruk av åpne standarder og bedre vern av innbyggernes personvern. Det er behov for styrke en slik helhetlig forvaltningsorganisasjon f.o.m. 2025.

Etablering av felles regnskapstjeneste

Hammersborgerklæringens oppfordrer til å "identifisere unødvendig dobbeltarbeid og anbefale tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester". Byrådet foreslår derfor å etablere en obligatorisk felles regnskapstjeneste for kommunen.

Felles regnskapstjeneste skal bidra til økt kvalitet på tjenesten, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse. Dette vil igjen bidra til at kommunen kan bruke regnskapsdata på en bedre måte enn i dag, samtidig som kommunen sparer penger.

HR-systemet – driftsfølgervirkning av ny reise- og utleggsmodul

Bystyret besluttet i Sak 1 for 2022 å anskaffe ny reise- og utleggsmodul. Anskaffelse av ny reise- og utleggsmodul er en forutsetning for å ta ut gevinster ved effektivisering av håndtering av variabel lønn, reiser/utlegg og digitalisering av prosesser for kommunens oppdragstakere. Lønnsbilag og utleggsbilag for denne gruppen håndteres i dag manuelt. Brukervennlige løsninger til dette formålet leveres i dag som skybaserte løsninger med årlig pris basert på transaksjonsvolum, noe som medfører økte driftsutgifter. Anskaffelsen av løsning pågår og årlig driftskostnad forventes å bli 2,6 mill.

Reduserte driftsutgifter pga. IKT-investeringer bevilget i revidert budsjett

Det er innarbeidet effektiviseringsgevinst som følge av investeringer på IKT-området.

Volum og endrede priskomponenter etter overgang fra prissak til rammefinansiering av IKT

Ved overgang fra internfakturerings av virksomheter (kjent som prissaken) i 2019-2022 til rammefinansiering var det usikkerhet knyttet til fremtidige volumendringer og prisendringer. Det foreslås å bevilge 32,9 mill. årlig i økte driftsmidler for felles IKT-plattform, hvor 26,4 mill. er knyttet til volumendringer og 6,5 mill. er knyttet til unormal prisstigning/endring av priskomponenter.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	532 180	521 836	547 606
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	1 015 504	1 151 669	1 195 850
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	4 328	4 497
Overføringsutgifter	244 031	161 520	166 689
Finansutgifter	37 827	0	0
Sum Driftsutgifter	1 829 542	1 839 353	1 914 642
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-450 579	-587 666	-607 435
Refusjoner	-300 459	-183 279	-190 427

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-37 624	0	0
Sum Driftsinntekter	-788 662	-770 945	-797 862
Sum	1 040 880	1 068 408	1 116 780

Brutto investeringsutgifter

Brutto investeringsutgifter

Beløp i 1000 kr

Kap.	kapittel	Prosjektnr. Prosjekt	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
125	Utviklings- og kompetanseetaten 122006 (FIN)	Avsetn. til forvaltning av fellessystemer og felles IKT - infrastruktur	50 000	40 000	40 000	40 000
125	Utviklings- og kompetanseetaten 123013 (FIN)	Felles flåtestyringssystem	1 500	0	0	0
125	Utviklings- og kompetanseetaten 124011 (FIN)	Innrulling av virksomheter til felles IKT-plattform	54 750	0	0	0
125	Utviklings- og kompetanseetaten 125011 (FIN)	Etablering av felles regnskapstjenester	2 500	2 500	0	0
125	Utviklings- og kompetanseetaten 125012 (FIN)	Nytt konkurransejennomførings- og kontraktsadministrasjonsverktøy	14 125	1 625	0	0
125	Utviklings- og kompetanseetaten 125013 (FIN)	Ekstraordinære midler til fellessystemer og felles IKT-plattform	15 000	0	0	0
Totalsum			137 875	44 125	40 000	40 000

Avsetn. til forvaltning av fellessystemer og felles IKT - infrastruktur

Det er avsatt årlige tildelinger i økonomiplanperioden til forvaltning av fellessystemene og felles IKT-infrastruktur.

Felles flåtestyringssystem

Oslo kommune eier omtrent 1500 kjøretøy og 2000 maskiner. En stor andel av disse brukes lite og det er et stort potensiale for å redusere antall kjøretøy og maskiner dersom det blir enklere å dele på kjøretøyene og maskinene. Dette forutsetter god oversikt over hvilke kjøretøy og maskiner som er i bruk, hvor de befinner seg, mulighet for å booke og tilgang til kjøretøyene og maskinene uten å få overlevert fysisk nøkkel. Et felles flåtestyringssystem for kommunens virksomheter vil tilrettelegge for slik deling. Det er forventet at slik deling vil gi kostnadsbesparelser for kommunen som helhet, da det vil være behov for færre kjøretøy og maskiner, noe som reduserer både innkjøpskostnader og driftsutgifter.

Innrulling av virksomheter til felles IKT-plattform

Som en konsekvens av bystyrets vedtatte "Strategi for kunnskapsbasert utvikling, innovasjon og digital teknologi for Oslo kommune" (sak 272/22), for innsatsområdene muliggjørende IKT-løsninger og digital sikkerhet (innsatsområde 6 og 7), er det nødvendig å samordne virksomheter som har egne IKT-driftsmiljøer inn på felles IKT-plattform.

Som det fremgår i Sak 1 for B2021-B2023 har byrådet styrket den strategiske IKT-styringen for å sikre kommunens innbyggere og ansatte fremtidsrettede, sikre, stabile og kostnadseffektive tjenester på tvers av virksomheter og sektorer. Flytting av virksomheter med egne IKT-driftsmiljøer til felles IKT-plattform er en viktig del av dette. UKE har utført en omfattende kartlegging for innføring av flere virksomheter på felles IKT-plattform. Kartleggingen har også avdekket at enkelte av kommunens virksomheter med egne IKT-driftsmiljøer har et tidskritisk moderniseringsbehov for å kunne opprettholde effektive, sikre og stabile tjenester.

Individuelle moderniseringer av de ulike IKT-miljøene er lite kostnadseffektivt, og det er mer hensiktsmessig for kommunen å innrullere disse virksomhetene inn på felles IKT-plattform for å sikre at kommunen ikke drifter deler av kommunen på utdaterte og usikre plattformer. Utdaterte plattformer vil gjøre kommunen svært sårbar for eksterne angrep, i et stadig økende digitalt trusselbilde.

Det er derfor behov for investeringsmidler på hhv 13,75 mill. som ble bevilget i 2024 og 54,75 mill. i 2025, for å innrullere fire (REG, BBY, PBE og VAV) virksomheter inn på felles IKT-plattform.

Etablering av felles regnskapstjenester

Hammersborgerklæringens oppfordrer til å "identifisere unødvendig dobbeltarbeid og anbefale tiltak som frigjør ressurser til bedre tjenester". Byrådet foreslår derfor å etablere en obligatorisk felles regnskapstjeneste for kommunen.

Felles regnskapstjeneste skal bidra til økt kvalitet på tjenesten, mer effektiv ressursbruk og styrket kompetanse. Dette vil igjen bidra til at kommunen kan bruke regnskapsdata på en bedre måte enn i dag, samtidig som kommunen sparer penger.

Nytt konkurransegjennomførings- og kontraktsadministrasjonsverktøy

Det er behov for å anskaffe nytt konkurransegjennomføringsverktøy (KGV) og kontraktsadministrasjonsverktøy (KAV), da dagens avtale utløper i august 2025 og alle opsjoner på forlengelse er utløst. Siden 2018 har det vært påbudt for offentlige oppdragsgivere å benytte elektronisk kommunikasjon ved gjennomføring av offentlige anskaffelser med verdi over kr 1,3 mill. Nytt system vil sikre at kommunen oppfyller kravet om elektronisk kommunikasjon. I tillegg vil nytt verktøy sikre at kommunens innkjøpsprosesser og oppfølging av inngåtte kontrakter gjennomføres bedre og mer effektivt, med redusert bruk av manuelle arbeidsprosesser. Dette vil også gi gevinster i form av redusert tidsbruk. Nytt system vil hensynta personvern og sikkerhet, og vil understøtte kommunens digitaliseringsstrategi. Systemet vil bidra til å profesjonalisere innkjøpsprosessen ytterligere, noe som vil bidra til at Oslo kommunen er en attraktiv arbeidsgiver for dyktige innkjøpere i årene fremover.

Ekstraordinære midler til fellessystemer og felles IKT-plattform

For å opprettholde en stabil og velfungerende drift på kommunens fellessystemer og felles IKT-plattform er det behov for ekstraordinære investeringsmidler til formålet i 2025.

Tilleggsbevilgningen skal bl.a. bidra til å redusere teknisk risiko. Videre må det foretas enkelte ekstraordinære tiltak i eksisterende felles IKT-infrastruktur.

Klimaprofil

Utviklings- og kompetanseetaten forvalter og videreutvikler Oslo kommunes standard miljø- og klimakrav til kommunens bygge- og anleggsplasser og til transporten knyttet til kommunens vare- og tjenesteanskaffelser. UKE inngår og forvalter kommunens samkjøpsavtaler og sørger for at klima- og miljøkrav tas inn i alle samkjøpsavtaler. Etaten har ansvar for flere tiltak som fremmer sirkulær økonomi i Oslo kommune, herunder inngåelse av samkjøpsavtaler knyttet til reparasjon, redesign, gjenbruk og ombruk. I tillegg gjennomfører etaten tiltak som skal øke sambruk, deling og ombruk av møbler, tekstiler og andre produkter internt i kommunen, herunder bidra til en utslippsfri og delingsbasert maskin- og kjøretøypark blant kommunens virksomheter.

Virksomheten har i seg selv, ingen klimagassutslipp av betydning.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Innkrevningsetaten (FIN)

Ansvarsområde

Hovedoppgavene til Innkrevningsetaten (INE) er innkreving av ulike krav som kommunen har overfor innbyggere og næringsliv i Oslo. De største kravene omfatter eiendomsskatt, kommunale avgifter og parkeringsgebyrer. Kontantstrømmen som gjelder ansvarsområdene til Innkrevningsetaten var 6,6 mrd. kroner i 2023. De største brukergruppene er eiere/forvaltere av fast eiendom, personlige skyldnere og legatsøkere. INE ivaretar forvaltning og drift av eiendomsskatt i Oslo, herunder utskrivning, innkreving, regnskapsføring og saks- og klagebehandling. Innkrevningsetaten har inkassofunksjonen for Oslo kommune og krever inn ubetalte krav for bydeler, etater, kommunale foretak og byrådsavdelinger. INE forvalter også kommunens 14 legater.

Situasjonsbeskrivelse/utfordringer som skal løses

INE skal være én innkrevningsetat for Oslo kommune, og vil også i 2025 jobbe for økt oppdragsmengde fra bydeler og etater. Et sterkt fagmiljø bidrar til mer profesjonelle og effektive fakturerings- og innkrevingstjenester. Innkreving hos INE kan også føre til raskere innbetaling, som gir redusert kapitalkostnad for kommunen. INE jobber kontinuerlig med forbedring av prosesser og brukertilpassede løsninger for fakturering og betaling. Dette gir bedre oppgaveløsning gjennom spesialisering og økt standardisering. Den samlede effekten av alle INEs tiltak, innebærer at etaten kan overta fakturerings- og purretjenestene fra alle bydelene uten å måtte øke bemanningen. Samtidig er det INEs intensjon å redusere prisen bydelene og etatene betaler for disse tjenestene. INE vil løpende vurdere muligheten for nye oppgaver.

INE viderefører arbeidet med å modernisere systemporteføljen i henhold til anbefalt plan for systemdrift, for å effektivisere arbeidsprosesser og etterleve krav til sikkerhet. Det er for årene 2026 og 2027 foreslått en midlertidig økt bevilgning på 3 mill. årlig for å dekke kostnadene ved en ny alminnelig taksering av eiendom til bruk ved utskriving av eiendomsskatt.

Måltabell

Kommunemål	Sektormål	Tiltak
1. Oslo gir alle like muligheter til å lære, utvikle seg, og leve gode liv	1.1 Oslo kommune forvalter sine ressurser effektivt og ansvarlig	Overta fakturering og betalingsoppfølging for alle bydeler. Overta oppfølging av dødsbo i bydelene, inkl kontrollberegning dødsbo. Utrede muligheten for å overta vederlagsberegning for bydelene.
2. Oslo er grønn og levende	2.1 Det er enkelt å ta bærekraftige valg	Resertifisering av Sykkelvei arbeidsplass med gullstatus og som Miljøfyrtårn.
3. Oslo er nyskapende og attraktiv	3.1 Det er spennende og meningsfullt å jobbe i Oslo kommune	Arrangere Digitaluka internt for å øke interessen for å ta i bruk digitale verktøy i arbeidsoppgaver Bruke det nyeste innen teknologiske verktøy. Systematisk satsing på kompetanseutvikling.
4. Oslo er åpen, inkluderende og trygg	4.1 Kommunen ivaretar innbyggernes personvern og er rustet mot digitale trusler	Plan for overføring av drift til UKE ihht sikkerhetsmodellen. Testing av nye løsninger og eksisterende systemer. Vedlikeholde og oppdatere sikkerhetstiltak mot digitale trusler.
5. Oslo er veldrevet og leverer innbyggerorienterte og sammenhengende tjenester	5.2 Oslo kommune har kunnskapsbaserte beslutningsgrunnlag, og samhandler på tvers av sektorer	Opprettholde høy andel av innbetalte kommunale avgifter og eiendomsskatt og økning for øvrige krav. Tilby fleksibel fakturering (i planperioden). Utrede og benytte KI i saksbehandling og arbeidsprosesser.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	66 088	66 088	66 088	66 088
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Innkrevingsetaten	-284	-1 002	-1 881	-1 881
Sum Vedtak forrige periode	-284	-1 002	-1 881	-1 881
Vedtak forrige periode	-284	-1 002	-1 881	-1 881
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	65 804	65 086	64 207	64 207

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 575	2 575	2 575	2 575
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 575	2 575	2 575	2 575
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-675	-675	-675	-675
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-675	-675	-675	-675
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Innkrevingssetaten	-1 187	-2 967	-2 967	-3 750
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-1 187	-2 967	-2 967	-3 750
Spesifiserte rammeendringer				
Ny taksering til eiendomsskatt	0	3 000	3 000	0
Sum Spesifiserte rammeendringer	0	3 000	3 000	0
Endringer	-1 862	-642	-642	-4 425
Ramme 2025-2028	66 517	67 019	66 140	62 357

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Innkrevingssetaten

I økonomiplanen for 2024–2027 ble det innarbeidet et rammekutt på 0,3 mill. i 2025 og 1 mill. i 2026 og 1,9 mill. i 2027 og 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Innkrevingssetaten

Det er innarbeidet et rammekutt på 1,2 mill. i 2025 økende til 3,75 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,5 mill. i 2025 økende til 5,6 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Ny taksering til eiendomsskatt

Takseringsperioden for eiendomsskatt utløper i 2026/2027 og bystyret må derfor ta stilling til hva som skal skje med takstene. Da byrådet ønsker å avvikle eiendomsskatt på bolig planlegges det kun for ny alminnelig taksering av næringseiendom i 2026 og 2027. Kostnadene for prosjektet anslås å bli om lag 6 mill. Størstedelen av kostnaden knytter seg til konsulentbistand og prosjektstøtte for befaring av eiendommer og setting av nye, kvalitetssikrede takster. I tillegg kommer kostnader knyttet til utvikling av fagsystem og ressurser til saks- og klagebehandling.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	66 883	72 147	74 919
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	50 941	53 434	53 491
Overføringsutgifter	5 215	11 324	11 686
Finansutgifter	1 642	0	0
Sum Driftsutgifter	124 681	136 905	140 096
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-45 759	-58 296	-60 570
Refusjoner	-6 891	-12 521	-13 009
Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 642	0	0
Sum Driftsinntekter	-54 293	-70 817	-73 579
Sum	70 389	66 088	66 517

Klimaprofil

Virksomheten har ingen klimagassutslipp av betydning.

Tilskuddsmidler

Det foreslås ingen tilskuddsmidler.

Verbalvedtak

Det foreslås ingen verbalvedtak.

Øremerkede midler

Det foreslås ingen øremerkede midler.

Bystyrets virksomheter (BYS)

Sektoransvar

Sektorområdet omfatter følgende sentrale folkevalgte styringsorganer og kontrollorganer: Bystyrets sekretariat, Kontrollutvalget, Kommunerevisjonen, Helse-, sosial- og eldreombudet og Barnehage-, skole- og lærlingombud. I tillegg kommer gjennomføring av stortingsvalg og kommunevalg.

Hovedtall for sektoren

Hovedtall for sektoren

Beløp i mill kr

Kontotype (T)	Dok 3/2024	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
Driftsutgifter	279,1	364,4	285,7	358,2	287,6
Driftsinntekter	-36,8	-45,3	-37,9	-45,3	-37,9
Totalsum	242,3	319,1	247,8	312,9	249,7

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	242 298	242 298	242 298	242 298
Vedtak forrige periode				
Midlertidig reduksjon knyttet til innføring av digital saksbehandling	367	367	367	367
Rammereduksjon Bystyret	-396	-1 208	-2 015	-2 015
Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet	-90	-274	-451	-451
Rammereduksjon Kommunerevisjonen	-227	-688	-1 133	-1 133
Rammereduksjon Kontrollutvalget	-15	-48	-79	-79
Tilpasse rammen til valgår	55 200	0	55 200	55 200
Utgifter til todagersvalg	6 000	0	6 000	6 000
Økte kostnader Stortings- og kommunevalg	5 400	0	5 400	5 400
Sum Vedtak forrige periode	66 239	-1 851	63 289	63 289
Vedtak forrige periode	66 239	-1 851	63 289	63 289
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	308 537	240 447	305 587	305 587
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	10 564	10 564	10 564	10 564
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	10 564	10 564	10 564	10 564
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-1 548	-1 548	-1 548	-1 548
Opprettelse av nytt kapittel Barnehage-, skole- og lærlingombud	7 250	7 250	7 250	7 250

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Overføring av midler til barnehage-, skole og lærlingombud fra kap. 210 og 306	2 500	2 500	2 500	2 500
Overføring til nytt kapittel "Barnehage-, skole og læringombud"	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	2 202	2 202	2 202	2 202
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Bystyret	-1 194	-2 984	-2 984	-3 771
Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet	-262	-656	-656	-830
Rammereduksjon Kommunerevisjonen	-660	-1 650	-1 650	-2 086
Rammereduksjon Kontrollutvalget	-48	-120	-120	-151
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-2 164	-5 410	-5 410	-6 838
Spesifiserte rammeendringer				
Tilpasse rammen til valgår	0	0	0	-55 200
Utgifter til todagersvalg	0	0	0	-6 000
Valg av meddommere, året etter kommunevalg	0	0	0	4 800
Økte kostnader til kommune- og stortingsvalg	0	0	0	-5 400
Sum Spesifiserte rammeendringer	0	0	0	-61 800
Endringer	38	-3 208	-3 208	-66 436
Ramme 2025-2028	319 139	247 803	312 943	249 715

Vedtak forrige periode

Midlertidig reduksjon knyttet til innføring av digital saksbehandling

I forbindelse med innføring av digital saksbehandling ble det lagt inn en midlertidig reduksjon av rammen i 2024.

Rammereduksjon Bystyret

Samlet rammereduksjon for kapitlet i økonomiplanperioden er 0,396 mill. i 2025 økende til 2,015 mill. i 2028.

Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet

Samlet rammereduksjon for kapitlet er 0,90 mill. i 2025, økende til 0,451 mill. i 2028.

Rammereduksjon Kommunerevisjonen

Samlet rammereduksjon for kapitlet i økonomiplanperioden er 0,227 mill. i 2025 økende til 1,133 mill. i 2028.

Rammereduksjon Kontrollutvalget

Samlet rammereduksjon for kapitlet i økonomiplanperioden er 0,015 mill. i 2025 økende til 0,079 mill. i 2028.

Tilpasse rammen til valgår

Teknisk korrigering av tidligere vedtatt budsjett. I 2025 og 2027 tilføres budsjettkapittelet midler for å dekke økte kostnader i forbindelse med valgår.

Utgifter til todagersvalg

Økte lønnsutgifter i forbindelse med 2-dagers valg i valgårene 2025 og 2027.

Økte kostnader Stortings- og kommunevalg

Økningen i kostnader er knyttet til nye pensjonsvedtekter, utvidelse av antall stemmesteder og utvidelse av åpningstider. Pensjonskostnader utgjør 4 mill, ekstra stemmested utgjør 0,7 mill. og utvidet åpningstid utgjør 0,7 mill.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Opprettelse av nytt kapittel Barnehage-, skole- og lærlingeombud

Mobbeombudet, elev- og lærlingeombudet og personvernombudet har frem til nå ligget under Bystyrets sekretariat på kapittel 100. Det er foretatt en omorganisering av mobbeombudet og elev- og lærlingeombudet til et barnehage-, skole- og lærlingeombud, og i den forbindelse er det opprettet et eget budsjettkapittel for det nye ombudet fra og med budsjettåret 2025. Det er avsatt 7,25 mill. årlig

Overføring av midler til barnehage-, skole og lærlingombud fra kap. 210 og 306

Det overføres 2,5 mill. fra kap. 210 Grunnskolen og kap. 306 Bydelene - diverse barnehagetiltak til Barnehage-, skole og lærlingeombud for å styrke støtten rundt og kapasiteten til et nytt ombud for barnehage, skole og lærlinger.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Bystyret

Det er innarbeidet et rammekutt på 1,2 mill. i 2025 økende til 3,8 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,6 mill. i 2025 økende til 5,8 mill. i 2028.

Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,26 mill. i 2025 økende til 0,83 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,35 mill. i 2025 økende til 1,28 mill. i 2028.

Rammereduksjon Kommunerevisjonen

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,7 mill. i 2025 økende til 2,1 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,9 mill. i 2025 økende til 3,2 mill. i 2028.

Rammereduksjon Kontrollutvalget

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,048 mill. i 2025 økende til 0,151 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,063 mill. i 2025 økende til 0,230 mill. i 2028.

Spesifiserte rammeendringer

Tilpasse rammen til valgår

Rammen økes i valgårene 2025 og 2027, og reduseres i 2026 og 2028.

Utgifter til todagersvalg

Lønnsutgiftene i forbindelse med todagersvalg reduseres i 2028 da dette ikke er et valgår.

Valg av meddommere, året etter kommunevalg

I året etter kommunevalget 2027 økes rammen med 4,8 mill. til valg av meddommere.

Økte kostnader til kommune- og stortingsvalg

Rammen økes i valgårene 2025 og 2027 for å ta hensyn til økte kostnader, og reduseres tilsvarende i 2028. Økningen i kostnader er knyttet til nye pensjonsvedtekter, utvidelse av antall stemmesteder og utvidelse av åpningstider. Pensjonskostnader utgjør 4 mill, ekstra stemmested utgjør 0,7 mill. og utvidet åpningstid utgjør 0,7 mill.

Bystyret m.v. (BYS)

Ansvarsområde

Bystyret er den øverste myndighet i Oslo kommune. Bystyrets sekretariat (BYS) er bystyrets administrasjon og skal legge forholdene best mulig til rette for saksbehandling, møter og andre aktiviteter i bystyret og bystyrets organer, legge til rette for hovedstadens ordfører og gjennomføre offentlige valg i Oslo.

Bystyrets sekretariat har ansvar for å gi informasjon til offentligheten om virksomheten i bystyret og vedtak i dets organer. Sekretariatet skal legge til rette slik at ordføreren eller den som opptrer på ordførerenes vegne, kan utøve representasjonsoppdrag og profilering av byen på en best mulig måte.

Samfunnsoppdraget til Bystyrets sekretariat er å bidra til tillit til og oppslutning om lokaldemokratiet i Oslo.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	161 902	161 902	161 902	161 902
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Bystyret	-396	-1 208	-2 015	-2 015
Sum Vedtak forrige periode	-396	-1 208	-2 015	-2 015
Vedtak forrige periode	-396	-1 208	-2 015	-2 015
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	161 506	160 694	159 887	159 887
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	6 794	6 794	6 794	6 794

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	6 794	6 794	6 794	6 794
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-710	-710	-710	-710
Overføring av midler til barnehage-, skole og lærlingombud fra kap. 210 og 306	2 500	2 500	2 500	2 500
Overføring til nytt kapittel "Barnehage-, skole og lærlingeombud"	-6 000	-6 000	-6 000	-6 000
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-4 210	-4 210	-4 210	-4 210
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Bystyret	-1 194	-2 984	-2 984	-3 771
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-1 194	-2 984	-2 984	-3 771
Endringer	-5 404	-7 194	-7 194	-7 981
Ramme 2025-2028	162 896	160 294	159 487	158 700

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Bystyret

Samlet rammereduksjon for kapitlet i økonomiplanperioden er 0,396 mill. i 2025 økende til 2,015 mill. i 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Overføring av midler til barnehage-, skole og lærlingombud fra kap. 210 og 306

Det overføres 2,5 mill. fra kap. 210 Grunnskolen og kap. 306 Bydelene - diverse barnehagetiltak til Barnehage-, skole og lærlingeombud for å styrke støtten rundt og kapasiteten til et nytt ombud for barnehage, skole og lærlinger.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Bystyret

Det er innarbeidet et rammekutt på 1,2 mill. i 2025 økende til 3,8 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 1,6 mill. i 2025 økende til 5,8 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	85 350	91 989	95 673
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	30 710	34 419	30 325
Kjøp av varer og tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon	0	18	19
Overføringsutgifter	36 512	39 673	41 220
Finansutgifter	0	0	0
Sum Driftsutgifter	152 572	166 099	167 237
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-107	-18	-19
Refusjoner	-4 478	-3 679	-3 822
Overføringsinntekter	-500	-500	-500
Sum Driftsinntekter	-5 085	-4 197	-4 341
Sum	147 487	161 902	162 896

Kontrollutvalget (BYS)

Ansvarsområde

Kontrollutvalgets ansvar og oppgaver er bestemt i kommuneloven § 23 og er nærmere regulert i forskrift om kontrollutvalg og revisjon fastsatt av Kommunal- og moderniseringsdepartementet 17.06.2019.

Kontrollutvalget skal påse at:

- kommunens regnskaper blir revidert på en betryggende måte
- det føres kontroll med at den økonomiske forvaltning foregår i samsvar med gjeldende bestemmelser og vedtak, og at det blir gjennomført systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, måloppnåelse og virkninger ut fra bystyrets vedtak og forutsetninger (forvaltningsrevisjon)
- det føres kontroll med forvaltningen av kommunens interesser i selskaper m.m.

Kontrollutvalget har ansvar for å føre tilsyn med Kommunerevisjonen.

I forskrift om kontrollutvalg og revisjon § 2 er det bestemt at kontrollutvalgets forslag til budsjetttramme for kontrollutvalget og Kommunerevisjonen skal følge byrådets innstilling til bystyret. Kontrollutvalgets og Kommunerevisjonens budsjettforslag fremmes som separate saker til kontrollutvalget.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	4 699	4 699	4 699	4 699
Vedtak forrige periode				
Midlertidig reduksjon knyttet til innføring av digital saksbehandling	367	367	367	367
Rammereduksjon Kontrollutvalget	-15	-48	-79	-79
Sum Vedtak forrige periode	352	319	288	288
Vedtak forrige periode	352	319	288	288
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	5 051	5 018	4 987	4 987
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	221	221	221	221
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	221	221	221	221
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Kontrollutvalget	-48	-120	-120	-151
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-48	-120	-120	-151
Endringer	-48	-120	-120	-151
Ramme 2025-2028	5 224	5 119	5 088	5 057

Vedtak forrige periode

Midlertidig reduksjon knyttet til innføring av digital saksbehandling

I forbindelse med innføring av digital saksbehandling ble det lagt inn en midlertidig reduksjon av rammen i 2024.

Rammereduksjon Kontrollutvalget

Samlet rammereduksjon for kapitlet i økonomiplanperioden er 0,015 mill. i 2025 økende til 0,079 mill. i 2028.

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Kontrollutvalget

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,048 mill. i 2025 økende til 0,151 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,063 mill. i 2025 økende til 0,230 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	3 896	3 739	4 302
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	959	959	921
Overføringsutgifter	40	11	11
Sum Driftsutgifter	4 895	4 709	5 234
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-5	0	0
Refusjoner	-40	-10	-10
Sum Driftsinntekter	-45	-10	-10
Sum	4 850	4 699	5 224

Kommunerevisjonen (BYS)

Ansvarsområde

Kommunerevisjonen rapporterer til kontrollutvalget og bystyret. Kommunerevisjonen og/eller kontrollutvalget har etter kommuneloven følgende oppgaver: Regnskapsrevisjon, forvaltningsrevisjon, eierskapskontroll og annen kontroll som er bestemt i lov eller i medhold av lov.

Formålet med regnskapsrevisjonen er å gi en bekreftelse i form av revisjonsberetning på at regnskapene ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Angrepsvinkel og omfang av revisjonsarbeid baseres, som de internasjonale revisjonsstandardene angir, på revisors skjønn som har sin basis i kunnskap om virksomhetene og god kommunal revisjonsskikk. Som en del av regnskapsrevisjonen definerer kommuneloven kontroll av at årsberetningen gir dekkende forklaring av vesentlige avvik i bruker av midler, samt en forenklet kontroll av etterlevelse på enkelte områder i økonomiforvaltningen.

Kommunerevisjonen skal også vurdere risiko for misligheter, herunder forebygge, søke å avdekke og deretter rapportere konstaterte forhold, jf. blant annet kommuneloven § 24-7, revisjonsstandardene og kommunens rundskriv 20/2010 (*mislighetsrettede undersøkelser*).

Forvaltningsrevisjonen er i kommuneloven definert som systematiske vurderinger av økonomi, produktivitet, regeletterlevelse, måloppnåelse og virkninger ut fra bystyrets vedtak og gjennomføres i tråd med etablerte standarder og god kommunal revisjonsskikk. Forvaltningsrevisjon kan også gjennomføres i selskap heleid av Oslo kommune eller sammen med andre fylkeskommuner eller kommuner. Kommuneloven åpner også på visse vilkår for forvaltningsrevisjon av private leverandører til kommunen.

Oppgaven eierskapskontroll, jf. kommuneloven § 24-2 innebærer å kontrollere om den som utøver kommunens eller fylkeskommunens eierinteresser, gjør dette i samsvar med lover og forskrifter,

kommunestyrets eller fylkestingets vedtak og anerkjente prinsipper for eierstyring, jf. § 23-4. Oppgaven vil ytterligere konkretiseres gjennom god kommunal revisjonsskikk.

IT-revisjon er en viktig del både av regnskapsrevisjon og forvaltningsrevisjon.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	51 624	51 624	51 624	51 624
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Kommunerevisjonen	-227	-688	-1 133	-1 133
Sum Vedtak forrige periode	-227	-688	-1 133	-1 133
Vedtak forrige periode	-227	-688	-1 133	-1 133
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	51 397	50 936	50 491	50 491
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 377	2 377	2 377	2 377
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	2 377	2 377	2 377	2 377
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-633	-633	-633	-633
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-633	-633	-633	-633
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Kommunerevisjonen	-660	-1 650	-1 650	-2 086
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-660	-1 650	-1 650	-2 086
Endringer	-1 293	-2 283	-2 283	-2 719
Ramme 2025-2028	52 481	51 030	50 585	50 149

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Kommunerevisjonen

Samlet rammereduksjon for kapitlet i økonomiplanperioden er 0,227 mill. i 2025 økende til 1,133 mill. i 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Kommunerevisjonen

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,7 mill. i 2025 økende til 2,1 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,9 mill. i 2025 økende til 3,2 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	56 874	59 357	61 559
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	12 464	10 566	9 959
Overføringsutgifter	2 356	3 361	3 468
Sum Driftsutgifter	71 693	73 284	74 986
Driftsinntekter			
Salgsinntekter	-15 556	-16 049	-16 675
Refusjoner	-4 450	-5 611	-5 830
Sum Driftsinntekter	-20 006	-21 660	-22 505
Sum	51 688	51 624	52 481

Helse-, sosial- og eldreombudet (BYS)

Ansvarsområde

Pasient- og brukerombudet i Oslo og Viken, kontor Oslo/Sosial- og eldreombudet i Oslo skal arbeide for å ivareta pasienter, brukeres og pårørendes behov, interesser og rettsikkerhet overfor den statlige spesialisthelsetjenesten, Fylkeskommunal tannhelsetjeneste og den kommunale helse-, sosial- og barnevernstjenesten, og for å bedre kvaliteten i disse tjenestene. Samt andre offentlige og private helse- og omsorgsinstitusjoner hvor det offentlige dekker driftsutgifter eller kjøper tjenester. For innbyggerne utenfor Oslo omfattes ikke tjenester fra NAV sosialtjenesten eller barnevernet, slik det gjør for Oslos innbyggere. Ombudet tar imot henvendelser og klager fra pasienter, brukere og pårørende og gir veiledning i deres rettigheter, orienterer om eksisterende klageordninger, bistår i klageprosesser, uttaler sin mening om saksforhold og tar opp problemer av prinsipiell art med riktig instans, og med kommunenes og helseforetakenes administrative og politiske ledelse.

Ombudets mandat er todelt. Vi jobber både på individnivå ved å hjelpe den enkelte som henvender seg til vårt kontor, og på systemnivå. Vi jobber med systemsaker på ulike måter, blant annet ved å løfte erfaringer fra enkeltsaker til administrativ og politisk ledelse. Vi jobber også systematisk og grundig med utvalgte problemstillinger. Ombudet avgir høringsuttalelser både på egne vegne og på vegne av alle Pasient- og brukerombudene i landet i saker som berører våre saksområder. Dette er arbeid vi gjør for å påvirke til ønskede endringer basert på våre erfaringer. I tillegg bidrar vi i den offentlige debatten gjennom avisinnlegg og intervjuer.

Kunnskapen om ulike pasient- og brukerrettigheter, og om Ombudets virksomhet varierer i befolkningen og blant ansatte på tjenestestedene. Informasjonsarbeid som når flere enn de som selv henvender seg til Ombudet er derfor avgjørende for å oppfylle en av våre viktigste oppgaver som er å være en stemme for de som ikke selv klarer å ivareta sine pasientrettigheter.

Arbeidet utføres i tråd med den instruks som er gitt om Ombudets virksomhet av Oslo bystyre 23.9.2015 og Pasient- og brukerrettighetsloven kapittel 8.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	18 892	18 892	18 892	18 892
Vedtak forrige periode				
Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet	-90	-274	-451	-451
Sum Vedtak forrige periode	-90	-274	-451	-451
Vedtak forrige periode	-90	-274	-451	-451
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	18 802	18 618	18 441	18 441
Sum Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 172	1 172	1 172	1 172
Kompensasjon for forventet lønns- og prisutvikling	1 172	1 172	1 172	1 172
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Endring pensjon OPF	-205	-205	-205	-205
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	-205	-205	-205	-205
Uspesifiserte rammeendringer				
Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet	-262	-656	-656	-830
Sum Uspesifiserte rammeendringer	-262	-656	-656	-830
Endringer	-467	-861	-861	-1 035
Ramme 2025-2028	19 507	18 929	18 752	18 578

Vedtak forrige periode

Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet

Samlet rammereduksjon for kapitlet er 0,90 mill. i 2025, økende til 0,451 mill. i 2028.

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Endring pensjon OPF

Brutto pensjonskostnadssats foreslås redusert fra 20,3 % til 19,1 % i Sak 1 2025

Uspesifiserte rammeendringer

Rammereduksjon Helse-, sosial- og eldreombudet

Det er innarbeidet et rammekutt på 0,26 mill. i 2025 økende til 0,83 mill. i 2028. Samlet rammekutt er 0,35 mill. i 2025 økende til 1,28 mill. i 2028.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	20 320	21 616	22 443
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	5 397	6 173	5 986
Overføringsutgifter	1 003	1 321	1 363
Sum Driftsutgifter	26 720	29 110	29 792
Driftsinntekter			
Refusjoner	-1 559	-1 722	-1 789
Overføringsinntekter	-8 497	-8 496	-8 496
Sum Driftsinntekter	-10 056	-10 218	-10 285
Sum	16 664	18 892	19 507

Storingsvalg og kommunevalg (BYS)

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

	Økonomiplan			
Beskrivelse tiltak	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	5 181	5 181	5 181	5 181
Vedtak forrige periode				
Tilpasse rammen til valgår	55 200	0	55 200	55 200
Utgifter til todagersvalg	6 000	0	6 000	6 000
Økte kostnader Storings- og kommunevalg	5 400	0	5 400	5 400
Sum Vedtak forrige periode	66 600	0	66 600	66 600
Vedtak forrige periode	66 600	0	66 600	66 600
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	71 781	5 181	71 781	71 781
Spesifiserte rammeendringer				
Tilpasse rammen til valgår	0	0	0	-55 200
Utgifter til todagersvalg	0	0	0	-6 000
Valg av meddommere, året etter kommunevalg	0	0	0	4 800
Økte kostnader til kommune- og storingsvalg	0	0	0	-5 400
Sum Spesifiserte rammeendringer	0	0	0	-61 800
Endringer	0	0	0	-61 800
Ramme 2025-2028	71 781	5 181	71 781	9 981

Vedtak forrige periode

Tilpasse rammen til valgår

Teknisk korrigerende av tidligere vedtatt budsjett. I 2025 og 2027 tilføres budsjettkapittelet midler for å dekke økte kostnader i forbindelse med valgår.

Utgifter til todagersvalg

Økte lønnsutgifter i forbindelse med 2-dagers valg i valgårene 2025 og 2027.

Økte kostnader Stortings- og kommunevalg

Økningen i kostnader er knyttet til nye pensjonsvedtekter, utvidelse av antall stemmesteder og utvidelse av åpningstider. Pensjonskostnader utgjør 4 mill, ekstra stemmested utgjør 0,7 mill. og utvidet åpningstid utgjør 0,7 mill.

Spesifiserte rammeendringer

Tilpasse rammen til valgår

Rammen økes i valgårene 2025 og 2027, og reduseres i 2026 og 2028.

Utgifter til todagersvalg

Lønnsutgiftene i forbindelse med todagersvalg reduseres i 2028 da dette ikke er et valgår.

Valg av meddommere, året etter kommunevalg

I året etter kommunevalget 2027 økes rammen med 4,8 mill. til valg av meddommere.

Økte kostnader til kommune- og stortingsvalg

Rammen økes i valgårene 2025 og 2027 for å ta hensyn til økte kostnader, og reduseres tilsvarende i 2028. Økningen i kostnader er knyttet til nye pensjonsvedtekter, utvidelse av antall stemmesteder og utvidelse av åpningstider. Pensjonskostnader utgjør 4 mill, ekstra stemmested utgjør 0,7 mill. og utvidet åpningstid utgjør 0,7 mill.

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Lønn	36 493	128	35 828
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	35 173	5 600	35 853
Overføringsutgifter	5 388	217	8 217
Sum Driftsutgifter	77 055	5 945	79 898
Driftsinntekter			
Refusjoner	-5 388	-764	-8 117
Sum Driftsinntekter	-5 388	-764	-8 117
Sum	71 667	5 181	71 781

Barnehage-, skole - og lærlingombud (BYS)

Ansvarsområde

Barnehage-, skole- og lærlingombudet i Oslo er bystyrets ombud for barn og unge i barnehage, grunnskole, videregående opplæring i skole og lærebedrift fram til utgangen av det året de fyller 24 år.

Barnehage-, skole- og lærlingombudet omfatter offentlige og private barnehager, offentlige grunnskoler, videregående skoler og lærlinger, samt grunnskoler og videregående skoler godkjent etter friskoleloven. Barnehage-, skole- og lærlingombudet skal legge FNs barnekonvensjon til grunn og sikre at alle barn i Oslo får oppfylt sine rettigheter. Ombudets virksomhet dekker ikke hele oppvekstfeltet, men omfatter barnehageloven og opplæringsloven. Ombudets virksomhet omfatter ikke voksenopplæringen eller fagskolen, men skal ivareta utvidede rettigheter for elever under 24 år som tar videregående opplæring etter kapittel 18.

Barnehage-, skole- og lærlingombudet i Oslo er organisert som en egen enhet og utfører sitt arbeid på fritt og selvstendig grunnlag, uavhengig av administrativ og politisk ledelse i kommunen. Organisatorisk er ombudet plassert under bystyret.

Driftsbudsjett med endringer

Beløp i 1000

Beskrivelse tiltak	Økonomiplan			
	2025	2026	2027	2028
Vedtatt budsjett 2024 videreført	0	0	0	0
Vedtatt økonomiplan 2024-2027	0	0	0	0
Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold				
Opprettelse av nytt kapittel Barnehage-, skole- og lærlingeombud	7 250	7 250	7 250	7 250
Sum Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold	7 250	7 250	7 250	7 250
Endringer	7 250	7 250	7 250	7 250
Ramme 2025-2028	7 250	7 250	7 250	7 250

Justering for andre aktivitetsnøytrale forhold

Opprettelse av nytt kapittel Barnehage-, skole- og lærlingeombud

Mobbeombudet, elev- og lærlingeombudet og personvernombudet har frem til nå ligget under Bystyrets sekretariat på kapittel 100. Det er foretatt en omorganisering av mobbeombudet og elev- og lærlingeombudet til et barnehage-, skole- og lærlingeombud, og i den forbindelse er det opprettet et eget budsjettkapittel for det nye ombudet fra og med budsjettåret 2025. Det er avsatt 7,25 mill. årlig

Driftsbudsjett etter hovedart

Fordeling på hovedart

Beløp i 1000

	Regnskap 2023	Budsjett 2024	Økonomiplan 2025
Driftsutgifter			
Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	0	0	7 250
Sum Driftsutgifter	0	0	7 250
Sum	0	0	7 250

Felles inntekter og utgifter

Frie inntekter

Frie inntekter samlet

Frie inntekter består av rammetilskudd og skatt på inntekt og formue, og utgjør om lag to tredjedeler av kommunens driftsinntekter. I mange sammenhenger regnes også eiendomsskatt som frie inntekter.

Regjeringen gir i mai signaler om inntektsutviklingen for kommende budsjettår i kommuneproposisjonen. Regjeringen varslet i år en realvekst i kommunesektorens frie inntekter på 6,4 mrd. 3,6 mrd. av veksten er begrunnet i økte kostnader fordi befolkningen som trenger kommunale tjenester øker mens 200 mill. er knyttet til økte pensjonskostnader. 1,6 mrd. av veksten er i tillegg skjevfordelt til fordel for kommuner med lavt inntektsnivå og kommuner som taper på enkelte elementer i inntektssystemet. Oslo får lite av den skjevfordelte veksten.

Regjeringen foreslo i kommuneproposisjonen for 2025 en rekke endringer i inntektssystemet og hvilke skatteinntekter som skal gå til kommunene og skatteutjevningen. Stortinget støttet forslaget. Endringene i utgiftsutjevningen vinner Oslo på samlet sett. Endringer knyttet til hvilke skatteinntekter som skal gå til kommunesektoren, og økt skatteutjevning, taper Oslo på, mye mer enn gevinsten gjennom utgiftsutjevningen. Nettovirkningen av alle endringene ble i kommuneproposisjonen anslått til nesten 0,5 mrd. årlig fra 2026. Disse beregningene tok utgangspunkt i skatteinntekter fra 2020. Skatteetaten og KS har laget nye beregninger med utgangspunkt i skatteinntekter fra 2022. Utfra disse nye anslagene taper Oslo nesten 0,6 mrd. årlig fra 2026.

Regjeringen tar som hovedregel utgangspunkt i inntektsnivået slik det er anslått i revidert nasjonalbudsjett inneværende år når de skal fastsette rammene for kommunesektoren påfølgende år. Det betyr at endringer som skjer etter revidert nasjonalbudsjett ikke skal påvirke rammene for påfølgende år (lønns- og prisvekst, skatteutvikling osv.). Kommunesektoren har dermed et fast nivå å beregne veksten i frie inntekter fra 2024 til 2025, men det vil være forskjellig fordeling mellom kommunene og mellom fylkeskommunene.

Regjeringen legger 7. oktober 2024 fram statsbudsjettet for 2025. Der vil størrelsen på rammetilskuddet og den kommunale skattøren justeres for å oppnå regjeringens ønskede inntektsnivå for kommunesektoren for 2025. Regjeringens forslag til skatteopplegg, inntektsrammer og fordelingen av rammetilskudd vil påvirke kommunens frie inntekter i 2025 på måter som ikke er innarbeidet i Oslo kommunes budsjettforslag. I statsbudsjettet kan det også komme bindinger eller føringer på veksten i frie inntekter. Konsekvenser for Oslo kommune av regjeringens forslag til statsbudsjett vil bli innarbeidet i Tilleggsinnstillingen.

Tabell Skatt på inntekt og formue og rammetilskudd fra forrige økonomiplan til byrådets budsjettframlegg.

Tall i 1 000 kr

	2025	2026	2027	2028
Dok 3/2024 - Vedtatt økonomiplan	-59 700 000	-59 846 000	-59 993 000	-59 993 000
Demografi år 4				-180 000
Realvekst til 2025	-600 000	-600 000	-600 000	-600 000
Inne i økonomiplanperioden (demografi)	180 000	180 000	180 000	180 000
Helårsvirkning av gratis SFO fra 3. klasse	-205 000	-205 000	-205 000	-205 000
Minstesats i kvalifiseringsprogrammet	-3 000	-3 000	-3 000	-3 000
Tannhelse til eldre	-27 000	-27 000	-27 000	-27 000
Tannhelse 25-26 år - red. egenandel	-40 000	-40 000	-40 000	-40 000
Redusert skatt nytt inntektssystem	2 412 000	3 550 000	3 550 000	3 550 000
Økt rammetilskudd nytt inntektssystem	-2 259 000	-3 024 000	-3 024 000	-3 024 000
Prisjustering fra 2024-kr til 2025-kr	-2 350 000	-2 350 000	-2 350 000	-2 350 000
Salderingskonferansen i 2025-priser	-62 592 000	-62 365 000	-62 512 000	-62 692 000
Endring fra vedtatt økonomiplan	-2 892 000	-2 519 000	-2 519 000	

Nærmere omtale av punktene i tabellen

Demografikompensasjon gjennom frie inntekter

Veksten i frie inntekter fra et år til det neste har vanligvis kompensert for kommunesektorens kostnader ved den demografiske utviklingen. Til tross for at regjeringen ikke har gitt direkte signaler for de tre siste årene i ny økonomiplanperiode, er en kompensasjon for demografisk utvikling sjablongmessig lagt inn på inntektssiden de tre siste årene i økonomiplanperioden for Oslo. I vedtatt økonomiplan for Oslo er det forutsatt at kommunen får en årlig vekst i frie inntekter som følge av befolkningsendring med 180 mill. Samlet ligger det nå akkumulert 180 mill., 360 mill. og 540 mill. i årene 2026-2028 i forventet vekst som følge av demografi.

Realvekst i inntekter

Basert på signalene i kommuneproposisjonen om analyser av inntektsutviklingen i Oslo er det forventet en vekst på 600 mill. i frie inntekter fra 2024 til 2025. 180 mill. av dette er demografivekst som allerede er lagt inn, og samlet blir det da 420 mill. høyere enn i vedtatt økonomiplan. Økte inntekter knyttet til oppgaveendringer og tap knyttet til omlegging av inntektssystemet fra 2025, er omtalt nedenfor.

Gratis kjernetid SFO for tredjeklassinger

Stortinget har vedtatt å innføre gratis kjernetid i SFO for alle tredjeklassinger fra høsten 2024. Det anslås at dette vil utgjøre 205 mil. i økte inntekter fra 2025.

Økt minstesats til deltagere i kvalifiseringsprogrammet

Stortinget har ved behandling av statsbudsjettet for 2024 bevilget 3 mill. til økt minstesats til deltakere i kvalifiseringsprogrammet. Det er lagt inn 3 mill. årlig i ny økonomiplanperiode.

Tannhelse – styrking av tilbudet til eldre

Stortinget har ved behandling av statsbudsjettet for 2024 bevilget midler til styrke tannhelsetilbudet til eldre. 27 mill. til Oslo legges inn i ny økonomiplanperiode.

Tannhelse – redusert pris for 25- og 26-åringer

Ved behandlingen av revidert nasjonalbudsjett i Stortinget ble det bevilget 20 mill. til redusert pris for 25- og 26-åringer fra 1. juli. Dette er lagt inn med helårsvirkning på 40 mill. årlig fra 2025 og utover i ny økonomiplanperiode.

Redusert skatt og økt rammetilskudd - nytt inntektssystemet fra 2025

I kommuneproposisjonen for 2025 ble det foreslått store endringer i inntektssystemet for kommuner, og samtidig ble det foreslått endringer i hvilke skatteinntekter som skal gå til kommuner og fylkeskommuner. Stortinget sluttet seg til de foreslåtte endringene.

Skatteinntekter fra aksjeutbytte og andre eierinntekter skal fra inntektsåret 2025 i sin helhet gå til staten. Kommunene og fylkeskommunene får inntektstapet kompensert gjennom økt inntektsskatt. Skattyterne i Oslo betaler relativt mer skatt knyttet til eierinntekter enn skatt knyttet til andre inntekter og vil tape på endringen. I tallmaterialet er det lagt til grunn et nettotap for Oslo på 153 mill. i 2025, og deretter et årlig nettotap på 526 mill. på endringene knyttet til skatt og rammetilskudd. Se også omtale under skatteinntekter.

Prisjustering

For å ta høyde for lønns- og prisveksten i kommunesektoren blir kommunenes frie inntekter (utenom eiendomsskatt) hvert år justert med forventet vekst i kommunale lønninger og prisvekst i varer og tjenester kommende år. Denne sammenvektingen av lønnsvekst og prisvekst i kommunesektoren kalles kommunal deflator. På inntektssiden får kommunesektoren kompensert for deflatoren slik den ligger i anslagene til statsbudsjettet for det kommende året. Til revidert nasjonalbudsjett gjøres det en ny vurdering av lønns- og prisutviklingen. Ofte har dette vært sett i sammenheng med økte skatteinntekter. De siste årene har det vært prisvekst siste halvår som ikke blir hensyntatt i neste års budsjett. Dermed har kommunesektoren dratt med seg en høy deflator som spiser av sektorens handlingsrom framover.

Byrådet har i Sak 1 for 2025 lagt til grunn en deflator på 3,9 % fra 2024 til 2025 for å prisjustere rammetilskuddet og inntekts- og formuesskatten, og de frie inntektene økes med 2 350 mill.

Prisjusteringsfaktoren (deflator) kunngjøres i statsbudsjettet 7. oktober. Ved større avvik mellom innarbeidet deflator i Sak 1/2025 og det som ligger til grunn i statsbudsjettet vil det bli vurdert å justere inntektene og utgiftene frem til Tilleggsinnstillingen.

Skatt på inntekt og formue (kap. 800)

Skatt på inntekt og formue

Beløp i 1000 kr

Kontotype	Kontogruppe Kontogruppe (T)		Dok 3 2024	Forslag 2025
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-46 580 000	-47 235 000
Totalsum			-46 580 000	-47 235 000

Fra 2025 endres hvilke skatter som går til kommunene, og hvordan disse fordeles mellom kommunene. Fram til 2024 har kommuner og fylkeskommuner fått en del av skatt på eierinntekter (skatt på utbytte mv.). Fra inntektsåret 2025 vil disse skatteinntektene i sin helhet tilfalle staten. Samtidig skal kommunenes inntekter fra formuesskatt reduseres fra 2025 med 25 % av dagens nivå og fra 2026 ytterligere slik at formuesskatten fra 2026 er halvparten av det den var i 2024. Kommunene samlet vil bli kompensert gjennom økt inntektsskatt. Oslo kommune har en større andel av skatt på eierinntekter og inntekter fra formuesskatt enn fra annen skatt og vil derfor tape på denne omfordelingen. Fylkeskommunene har ingen formuesskatt.

Endringen av formuesskatten innføres over to år. Det samme gjør skatteutjevningen som øker fra 60 % i 2024 til 62 % i 2025 og videre til 64 % i 2026. I tillegg kommer en forsinkelse gjennom skatteoppgjørene (restskatt, til gode m.v.) for inntektsåret 2024 som gir pengestrøm i 2025. Tilsvarende vil skatteoppgjørene (restskatt, til gode m.v.) for inntektsåret 2025 gi pengestrøm i 2026. Først i 2027 vil Oslo kommunes skatteinntekter være beregnet med utgangspunkt i den nye modellen. Det er vanskelig å budsjettere skatteinntektene framover da vi ikke har erfaring med den nye modellen, og illustrasjonsberegningene er gjort på skatteinntekter i 2020 og i 2022. Det er derfor større usikkerhet rundt skatteanslaget i den kommende økonomiplanperioden enn det som er normalt for kommunesektoren. Usikkerheten i Oslo er dessuten større enn i de fleste andre kommuner da vi påvirkes mer av endringene i skatt enn gjennomsnittet av kommuner.

Fra og med 2027 vil det være jevnere skatteinntekter ettersom de postene som varierer mye fra år til år i stor grad vil gå til staten. Mangelen av ferske erfaringstall betyr at det i 2024 er vanskelig å fastsette hvor nivået fra 2027 og framover vil ligge.

Maksimalsatsen for kommunesektorens skattører i 2025 vil bli fastsatt ved Stortingets behandling av statsbudsjettet for 2025. Siden 1979 har alle kommuner benyttet den høyeste tillatte satsen når det gjelder skatt på inntekt. Fra 2020 har én kommune redusert satsen på formuesskatten, og fra 2022 er det to kommuner som har redusert satsen på formuesskatten.

Anslaget for inntekts- og formuesskatten for 2025 og resten av økonomiplanperioden bygger på en vurdering av skatteinngangen i Oslo så langt i 2024, og illustrasjonsberegninger knyttet til omleggingen i 2025 og i 2026. Signaler gitt i revidert nasjonalbudsjett for 2024 og i kommuneproposisjonen for 2025 er innarbeidet, men mange av signalene gjelder kommunesektoren samlet. Det er også vurdert om det er andre forhold som kan påvirke skatteinngangen i Oslo i årene framover. Analyser av konjunktursituasjonen fra Statistisk sentralbyrå, Norges Bank og Finansdepartementet benyttes som bakgrunnsinformasjon når skatteanslagene lages.

Tabellen som er vist under teksten frie inntekter samlet er fordelt mellom inntekts- og

formuesskatt og rammetilskudd. For 2025 – 2028 foreslås følgende inntekts- og formuesskatt:

Inntekts- og formuesskatt.

Tall i 1 000 kr

	2025	2026	2027	2028
800 Skatt på inntekt og formue	-47 235 000	-46 183 000	-46 283 000	-46 383 000

Rammetilskudd fra staten (kap. 840)

Kap. 840 Rammetilskudd fra staten

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	Dok 3 - 2024	Forslag 2025
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-12 996 000	-15 357 000
Totalsum			-12 996 000	-15 357 000

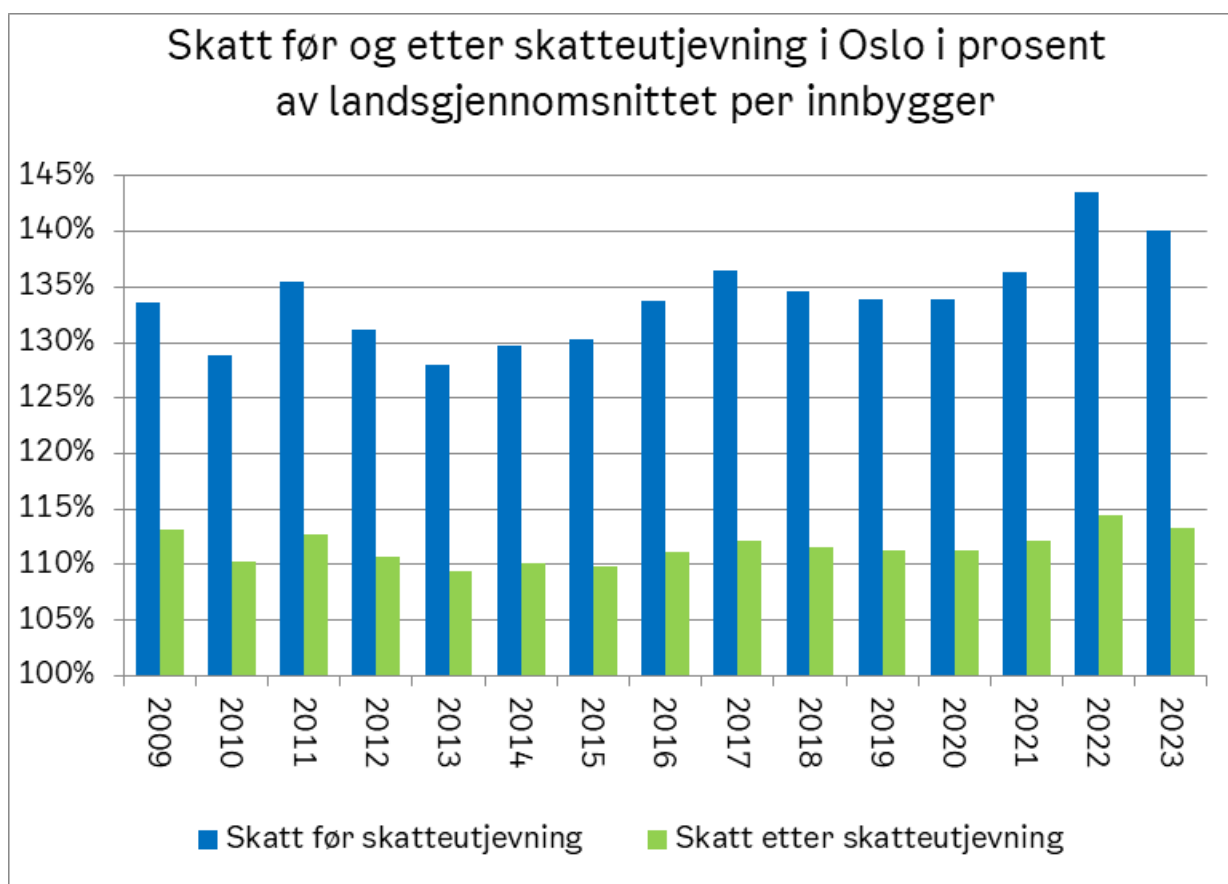
Rammetilskuddet til Oslo består av midler som fordeles etter inntektssystemets kriterier, storbytilskudd og midler med særskilt fordeling. I tillegg er det i inntektssystemet for kommuner og fylkeskommuner en delvis utjevning av skatteinntektene mellom kommunene og mellom fylkeskommunene, og omfordelingen gjøres gjennom trekk eller tillegg i rammetilskuddet.

I dagens ordning vil Oslo og andre kommuner med skatteinntekter over landsgjennomsnittet trekkes 60 % av skatteinntektene som ligger over landsgjennomsnittet. Kommuner under gjennomsnittet får et tilsvarende tillegg. Kommuner under 90 % får i tillegg kompensert 35 % av differansen opp til 90 % og dette finansieres ved et likt trekk per innbygger for alle kommuner. Fra 2025 øker trekket for skatteinntekter over landsgjennomsnittet fra 60 % til 62 %, og fra 2026 ytterligere til 64 %. Oslo taper på endringene i skatteutjevningen. Størrelsen på tapet i dette budsjettet er basert på illustrasjonsberegninger fra Skatteetaten, og er beheftet med stor usikkerhet.

For fylkeskommunene omfordeles 87,5 % av skatteinntekter over og under landsgjennomsnittet mellom fylkeskommunene. Det er ikke foreslått endringer i skatteutjevningen for fylkeskommunene.

Skatteutjevningen foretas på grunnlag av løpende skatteinngang og endelig trekk i rammetilskuddet blir først kjent etter årets slutt. Ved budsjetteringen benyttes anslag på rammetilskuddet etter skatteutjevning. For Oslo gir skatteutjevningen en betydelig reduksjon i rammetilskuddet. I 2023 ble Oslos rammetilskudd redusert med 8,7 mrd. for å finansiere skattesvake kommuner og fylkeskommuner.

Figuren illustrerer hvordan skattenivå per innbygger i prosent av landet endrer seg etter skatteutjevningen. I 2023 hadde Oslo skatteinntekter på 140 % av landsgjennomsnittet, men etter skatteutjevning var Oslo på 113 % av landsgjennomsnittet. Her er kommuner og fylkeskommuner sett samlet.

Nivået på frie inntekter er vist i tabell under overskriften frie inntekter samlet. For 2025 – 2028 foreslås det å budsjettere med følgende rammetilskudd fra staten:

Tabell Rammetilskudd.

Tall i 1 000 kr

Rammetilskudd fra staten kap. 840

Beløp i 1000 kr

Kapittel	Kapittel (T)	Øk.plan 2025	Øk.plan 2026	Øk.plan 2027	Øk.plan 2028
840	Rammetilskudd fra staten (FIN)	-15 357 000	-16 182 000	-16 229 000	-16 309 000
Totalsum		-15 357 000	-16 182 000	-16 229 000	-16 309 000

Eiendomsskatt (kap. 810)

Driftsbudsjett Eiendomsskatt kap. 810

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	Dok 3 - 2024	Forslag 2025
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-2 095 000	-1 940 113
Totalsum			-2 095 000	-1 940 113

Utviklingen i inntektene fra eiendomsskatt på bolig avhenger av to ting, utviklingen i skattegrunnlaget og de politiske valgene som tas om skattesats og bunnfradrag. Skattegrunnlaget for bolig påvirkes primært av utviklingen i boligprisene, men også av endringer i boligmassen. Oslo kommune har valgt å benytte boligverdi fra Skatteetaten der disse er gjort tilgjengelig for kommunen, mens tomter og boliger som mangler verdier fra Skatteetaten har kommunal taksering som ligger fast i takseringsperioden (normalt 10 år). Til utskrivningen i 2025 benyttes boligverdier fra skatteoppgjørene fra 2023. I gjennomsnitt har disse boligverdiene blitt reduserte fra 2022 til 2023, noe som gir lavere skattegrunnlag i 2025 enn i 2024. Boliger som har kommunal takst beholder samme verdi som året før, men dette skattegrunnlaget påvirkes av nybygg og hvilke eiendommer som mangler verdi fra Skatteetaten. Samlet er skattegrunnlaget for boliger lavere i 2025 enn i 2024.

Byrådet ønsker å avskaffe eiendomsskatt på folks hjem. Etter den kraftige økningen i bunnfradrag og reduksjonen i skattefradrag fra 2023 til 2024 foreslår byrådet nå en ytterligere reduksjon i skattesatsen for eiendomsskatt på bolig. Skattesatsen foreslås satt ned fra 2,8 promille i 2024 til 2,5 promille i 2025. Prisutviklingen samt andre endringer i skattegrunnlaget reduserer inntektene med 75 mill. Redusert skattesats medfører at budsjetterte inntekter fra eiendomsskatt på bolig reduseres med 80 mill. Til sammen er eiendomsskatt på bolig nominelt 155 mill. lavere enn det som lå til grunn for 2025 i vedtatt økonomiplan 2024 – 2027.

Tabell Eiendomsskatt på bolig mv.

Tall i mill.

Bolig og fritidsbolig	2025	2026	2027	2028
Dok. 3/2024-Vedtatt økonomiplan	-820 000	-820 000	-820 000	
Prisutvikling samt utskrivningen for 2024	75 000	75 000	75 000	75 000
Redusert skattesats	80 000	80 000	80 000	80 000
Eiendomsskatt på bolig mv. ny økonomiplan	-665 000	-665 000	-665 000	-665 000

For næringseiendom ligger takstene fast i 10 år. Utviklingen i skattegrunnlaget kommer derfor primært gjennom endring i bygningsmassen gjennom nybygg, transformasjon og rivning. Endringene i skattegrunnlaget for næringseiendom er relativt små fra år til år, så skattesatsen er det viktigste premisset for utvikling i inntektene. Gitt dagens skattesats forventes en årlig økning i inntektene på nominelt 10 mill. i økonomiplanperioden som følge av endringer i skattegrunnlaget. Byrådet foreslår å holde skattesatsen for næringseiendom uendret på 3,7

promille. For næring er derfor inntektsanslaget for 2025 -2027 nominelt uendret fra vedtatt økonomiplan, mens budsjettet for 2028 er satt 10 mill. høyere enn budsjettet for 2027.

Tabell Eiendomsskatt på næring mv.

Tall i mill.

Næring mv.	2025	2026	2027	2028
Dok 3/2024 - Vedtatt økonomiplan	-1 275 113	-1 285 113	-1 295 113	
Eiendomsskatt på næring mv. - ny økonomiplanperiode	-1 275 113	-1 285 113	-1 295 113	-1 305 113

Ny alminnelig taksering til eiendomsskatt

Ifølge eiendomsskatteloven skal det være en alminnelig taksering hvert 10. år. Gjeldende takster ble vedtatt i 2016 og 2017, så bystyret må ta stilling til hva som skjer når tiårsperioden er utløpt. Ifølge eiendomsskatteloven er det tillatt å utsette ny alminnelig taksering noe, men en ny alminnelig taksering må inkludere alle skattbare eiendommer.

Oslo kommune har siden gjeninnføringen av eiendomsskatt i 2016 benyttet Skatteetatens boligverdier som grunnlag for utskrivning av eiendomsskatt for de eiendommene der slik verdi foreligger, alle andre eiendommer er taksert av kommunen. Dette gjelder både næringseiendom, fritidseiendommer og boliger som mangler boligverdi mm.

De første tre årene etter utløp av den ordinære takseringsperioden på 10 år kan bystyret velge å fortsette å skrive ut med det samme takstgrunnlaget. Det betyr at takstene kan bli stående uendret til og med 2029. Fra og med 2030 er kommunen pålagt å kontorjustere eller ha gjennomført en ny alminnelig taksering. Kontorjustering betyr en prosentvis økning i alle takster på inntil 10 % hvert år og har samme effekt som en økning i skattesatsen. Skattesatsen i Oslo er både på bolig og på næringseiendom lavere enn høyeste lovlige sats. Dersom byrådet ønsker å øke inntektene fra eiendomsskatt er det mulig å gjøre dette ved å justere skattesatsen i stedet for å justere takstene. Det er derfor få argumenter som tilsier at en kontorjustering er hensiktsmessig.

En ny alminnelig taksering hvor takstene vil bli tatt i bruk allerede i 2027 vil omfatte både næringseiendommer og boligeiendommer, med de kostnader det medfører. Byrådet ønsker å avskaffe eiendomsskatt på folks hjem i løpet av denne bystyreperioden, noe som kan bety at det om få år ikke vil bli skrevet ut skatt på boligeiendommer og at kommunen derfor ikke vil ha behov for takster for disse eiendommene. De nye takstene på bolig vil da kunne bli benyttet i få år, eller aldri benyttes.

For å sikre en mest mulig effektiv forvaltning av eiendomsskatt, og forutsigbarhet for eierne foreslår byrådet at kommunen forlenger gjeldende takstperiode til å gjelde ut 2027 slik at det tas sikte på ny alminnelig taksering i tide til utskrivningen av eiendomsskatt for 2028. Innkrevingsetaten tilføres midler i 2026 og 2027 for å gjennomføre ny alminnelig taksering slik at de er klare til bruk i utskrivningen for 2028.

I tallgrunnlaget er det tatt utgangspunkt i at effekten på skattegrunnlaget av ny alminnelig

taksering motvirkes av endring i skattesats, det er derfor ikke lagt inn en økning i inntektene fra næringseiendom i 2028 ut over nybygg mm.

Øvrige statstilskudd

Øvrige generelle statstilskudd (kap. 845)

Driftsbudsjett: Kap. 845 Øvrige generelle statstilskudd

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	Dok 3 - 2024	Øk.plan 2025
Driftsutgifter	14	Overføringsutgifter	1 530	1 530
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-84 730	-75 630
Totalsum			-83 200	-74 100

På dette kapitlet inntektsføres statlige kompensasjonstilskudd for investeringer under ulike statlige ordninger. Kompensasjonen blir beregnet med basis i et serielån med avdragstid på 20 år med 5 års avdragsfrihet.

For de fleste ordningene følger rentesatsen Husbankens flytende rente, og vil derfor variere i tråd med renteutviklingen. Rentesatsen fastsettes årlig i forbindelse med statsbudsjettet.

Samlet statlig kompensasjonstilskudd til skoler, omsorgsboliger, sykehjem og kirkebygg forventes å utgjøre 75,6 mill. i 2025. På kapitlet er det også innarbeidet rentekompensasjon på 1,5 mill. til St. Sunniva for en investering på 60 mill. For å redusere private skolars finanskostnader til investeringer, er det også åpnet for at skolene kan søke kommunal garanti.

Generelle statstilskudd vedr. flyktninger m.v. (kap. 850)

Driftsbudsjett: kap. 850 Generelt statstilskudd vedr. flyktn. mv.

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3 - 2024	Øk.plan 2025
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-1 290 000	-1 265 746
Totalsum			-1 290 000	-1 265 746

Statlig integreringstilskudd for å dekke utgifter relatert til flyktninger

Oslo kommune tar imot og bosetter flyktninger i tråd med IMDIs anmodning.

Det foreslås budsjettet med 1 266 mill. i statlig integreringstilskudd for 2025. Dette er basert på en forutsetning om at Oslo bosetter 1 000 nye flyktninger i 2025, og at flyktningene som er bosatt blir boende i tilskuddperioden (5 år). I tillegg er det lagt til grunn at 160 personer bosettes ved familiegjenforening eller ved selvbosetting.

Tilskudd til bosetting av flyktninger

Kommunene mottar et statlig integreringstilskudd de fem første årene etter bosetting som er ment å dekke kommunens utgifter til bosetting av flyktninger. I Oslo fordeles tilskudd for førsteårsbosatte flyktninger med kr 150 000 til bydelene og kr 25 000 til Utdanningsetaten per person. På kap. 302 avsettes bosettingstilskudd til bydelene og til Utdanningsetaten for år 1. De øvrige fire årene fordeles integreringstilskuddet i tråd med kriteriesystemet.

For nærmere omtale av kommunens arbeid med å motta og integrere flyktninger vises det til Sosiale tjenester under headingen «Mottak og integrering av flyktninger».

Renter og avdrag

Renter (kap. 900)

Driftsbudsjett: kap. 900 Renter

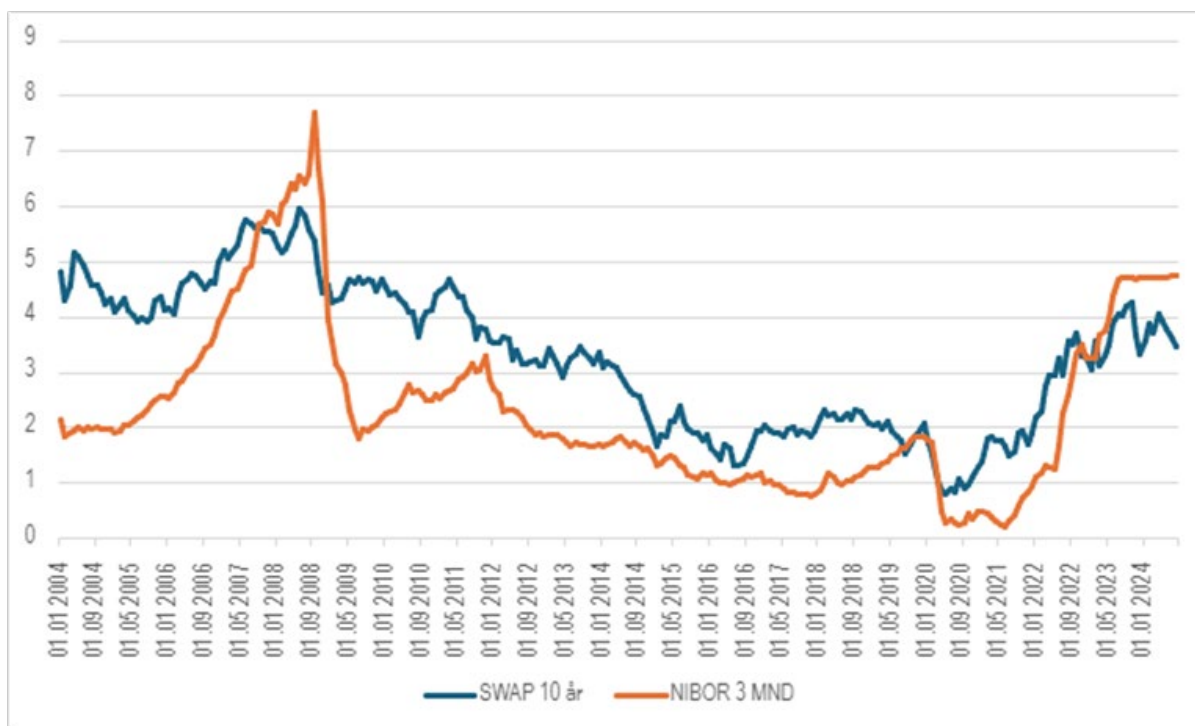
Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	Dok 3 - 2024	Øk.plan 2025
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	738 100	924 000
Driftsinntekter	19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-559 000	-688 994
Totalsum			179 100	235 006

Kap. 900 omfatter bykassens renteutgifter og renteinntekter eksklusiv renter knyttet til videreutlånsordningen av Husbankmidler (Startlån) som budsjetteres på kap. 927 Betjening av videreutlån.

Kommunens finansieringsutgifter/-inntekter er på sikt følsom for renteendringer. Renteendringer vil få virkninger for store deler av kommunens balanse (aktiva og passiva). Selv om prognosen for renteutviklingen er usikker, vil endringer her i mindre grad påvirke kapitlet i 2025 på grunn av de rentebindingstider som er valgt. Uforutsette endringer i gjelds- og likviditetsnivået vil imidlertid kunne lede til budsjettavvik. Etterslep i investeringer og avvik i driftsfinansieringsgrad påvirker tilgjengelig likviditet og bruk av lån.

Historisk utvikling lang og kort rente

Budsjettrenter

	Innskudd/trekk	3 mnd. NIBOR	Lånefondets innlån	10 års SWAP
Vedtatt øk.plan	4,85 %/4,95%	4,85 %	4,43 %	4,13 %
Forslag ny øk.plan	4,52 %/4,60%	4,10 %	3,79 %	3,49 %

Refinansiering

Refinansiering av lån i planperioden forutsettes gjort i samsvar med langsiktig rente på 3,79 %.

Rentegrunnlaget

Det er tatt utgangspunkt i balanseregnskapet pr. 31.12.2023 (inkludert overførte bevilgninger fra tidligere år).

Det er for utviklingen i likviditet og lånegjeld forutsatt at prognostisert etterslep i investeringer og udekket finansiering fra 2024 er avvirket innen utgangen av 2028

Renteberegning

Det er forutsatt årlig etterskuddsvis rente- og avdragsbetjening på nye lån.

Nærmere om renteutgiftene og renteinntektene

På kapitlets utgiftsside føres bykassens andel av låneomkostninger i lånefondet og ordinære renteutgifter på lang- og kortsiktig ekstern gjeld, rente på mellomregningskonti med kommunale foretak og renter til fond. Totalt foreslås det ført opp 924 mill. som er 186 mill. høyere enn budsjettet (Dok. 3) i 2024. Økningen skyldes i hovedsak Bykassens forventede opptak av lån i Lånefondet i 2024 samt høyere rentenivå.

Bykassens renteinntekter foreslås ført opp med 689 mill. Beløpet er 130 mill. Høyere enn budsjettet for 2024 (Dok 3). Av dette utgjør 484 mill. renteinntekter av utlån til aksjeselskaper. Økningen skyldes i hovedsak økt utlån til aksjeselskaper og høyere rentenivå.

Prognose fordeling mellom låntakerne pr 31.12.2024, med budsjetterte renteinntekter i 2025

Låntaker	Lånebeløp	Renter
CCS Finansiering AS	3 718,6	201,5
Oslo Konserthus AS	13,1	0,5
Sporveien AS/ Vognmateriell AS	7 047,3	282,0
	10 779,0	484,0

Avdrag på lån (kap. 910)

Driftsbudsjett: kap. 910 Avdrag på lån

Beløp i 1000 kr

Kontotype	Kontogruppe	Dok 3 - 2024	Øk.plan 2025
Driftsutgifter 15	Finansutgifter	1 798 700	2 020 719
Totalsum		1 798 700	2 020 719

Her budsjetteres bykassens avdragsutgifter på langsiktig investeringsgjeld. Det foreslås avsatt 2 020,7 mill. i avdragsutgifter for 2025.

Dette er en økning på ca. 222 mill. fra Dok 3/2024. Endring på avdrag skyldes økte investeringer.

Utbytte fra aksjeselskaper (kap. 901)

Driftsbudsjett - kap. 901 Utbytte

Beløp i 1000 kr

Kontotype	Kontogruppe	Dok 3 - 2024	Øk.plan 2025
Driftsinntekter 19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 600 000	-1 950 000
Totalsum		-1 600 000	-1 950 000

Oslo kommune eier alle aksjene i Hafslund AS. Eierskapet i Hafslund er viktig for å skape langsiktige verdier for kommunens innbyggere. Hafslund er Norges nest største kraftkonsern og er en viktig pådriver og aktør i den grønne omstillingen i Oslo og nasjonalt.

I 2024 ble det utbetalt et ordinært utbytte på 2,6 mrd., der styret presiserte at 1,6 mrd. representerte et langsiktig robust utbyttelnivå og 1,0 mrd. reflekterte svært sterke resultater i 2023. I forhold til vedtatt økonomiplan 2024 - 2027 er det lagt til grunn et økt ordinært utbyttelnivå med 250 mill. årlig i perioden 2025 - 2027 og 300 mill. i 2028.

Tabellen nedenfor viser forslag til forventet utbytte fra Hafslund AS i økonomiplanperioden 2025-2028:

Tall i mill.

Aksjeutbytte (kap. 901)	2025	2026	2027	2028
Vedtatt øk.plan 2024 - 2027	1 700	1 750	1 800	1 800
Endring øk.plan. 2025 - 2028	250	250	250	300
Forslag til utbytte øk.plan 2025 - 2028	1 950	2 000	2 050	2 100

Det knytter seg generelt alltid usikkerhet til utbytteneivå, og det er flere faktorer som påvirker fremtidige utbytteneivåer hvor bl.a. strømprisen er en viktig faktor som påvirker resultatet og utbyttekapasiteten til Hafslund. Byrådet understreker at dette er basert på egne utbytteprognoser og tabellen representerer beste estimat per i dag. Det er en forutsetning at styret vurderer utbytteneivået som forsvarlig, og Hafslund vil følgelig ikke kunne garantere at målet om utbytteneivået nås fullt ut i økonomiplanperioden. Det endelige utbyttet kan derfor endre seg.

Pensjon (kap. 193)

Driftsbudsjett: kap. 193 Avsetning pensjon

Beløp i 1000 kr

Kontotype	Kontogruppe	Dok 3 - 2024	Øk.plan 2025
Driftsutgifter	10 Lønn	241 473	45 045
Totalsum		241 473	45 045

Forutsetninger for utviklingen i pensjonsutgiftene

For å beregne fremtidige pensjonskostnader til ordningen i Oslo Pensjonsforsikring (OPF) gjøres det en rekke generelle forutsetninger:

- Det foretas ingen vesentlige endringer i offentlig tjenestepensjon eller i Folketrygden.
- KDDs beregningsparametere benyttes for å estimere avkastning, diskonteringsrate, lønns- og G-regulering.
- Det benyttes faste tariffer for frivillig avgang og AFP-uttak
- Premieavvik skal amortiseres over de etterfølgende 7 årene.
- Nyansatte genererer gjennomsnittlig like høye pensjonskostnader som de som slutter, dvs. at nyansatte og personer som slutter har en pensjonskostnad lik gjennomsnittet av ansatte
- Det ligger ikke inne forutsetninger om vekst i antall medlemmer i modellen.

Virksomhetenes driftsbudsjett til Sak 1 inkluderer forventede pensjonskostnader til tjenestepensjonsordningen i OPF. Gjenstående avsetninger skal dekke avsluttede avtaler i KLP og

pensjonsordningen for enkelte sykehjem som har driftsavtale med SYE.

Kostnaden fordeles på kommunens virksomheter ved at deres utbetaling av pensjonsgivende lønn genererer pensjonskostnadsbelastning etter en fastsatt prosentsats. Kostnadssatsen for 2025 reduseres fra 20,3 % i 2024 til 19,1 % av pensjonsgivende lønn.

Tabell Avsetning pensjon

	2025
Avsetning reguleringspremie KLP + AFP 62-64	6
Avsetning SYE-pensjon inkl. prisvekst	30
Avsetning diverse pensjon (OPF)	9
Sum kapittel 193	45

Budsjettforslaget for 2025

Tabell Pensjon OPF

Pensjon OPF	Regnskap 2023	Dok3 2024	Forslag 2025
Årets kostnad inkl. arbeidsgiveravgift	4 676	5 031	5 143
Herav amortisering inkl. arbeidsgiveravgift	1 668	1 952	1 908

Det er i budsjettet for 2025 forutsatt en vekst i pensjonskostnaden på 112 mill. sammenlignet med vedtatt budsjett for 2024, dette inkluderer lønnsvekst mellom 2024 og 2025.

Amortiseringen er den delen av tidligere års premieavvik som kostnadsføres i respektive år.

Kostnaden fordeles på kommunens virksomheter ved at deres utbetaling av pensjonsgivende lønn genererer 19,1 % pensjonskostnadsbelastning. Byrådet vil til Tilleggsinnstillingen komme tilbake med korrigert kostnadssats for de virksomhetene som skal belastes egenandel for AFP 62-64.

Fordeling av pensjonsutgifter til Oslo Pensjonsforsikring (OPF)

Pensjonskostnaden til Oslo Pensjonsforsikring (OPF) er høyere i 2025 enn i 2024. Samtidig er det pensjonsgivende lønnsgrunnlaget som pensjonskostnaden fordeles ut over økt som følge av et sterkt lønns-, trygde-, og pensjonsoppgjør i 2024. Det fremtidige nivået på det pensjonsgivende lønnsgrunnlaget vil avhenge av den videre lønnsutviklingen og bemanningssituasjonen i kommunen.

Brutto pensjonskostnadssats reduseres fra 20,3 % i SAK1 2024 til 19,1 % i SAK1 2025. I Sak 1 er virksomhetenes driftsramme redusert for å svare denne pensjonskostnadssatsen gjennom den lønns- og prisomregnede budsjettrammen i 2025. Reduksjonen skyldes at pensjonskostnaden utvikler seg svakere relativt til de ansattes pensjonsgrunnlag. Dette følger blant annet av utfallet av årets lønns-, trygde-, og pensjonsoppgjør som fører til at inneværende års premieinnbetaling er redusert med 601 mill. kroner sammenlignet med prognosen ved starten av 2024. Lavere

premieinnbetaling i 2024 fører til reduserte amortiseringskostnader for de etterfølgende syv årene og påvirker hele økonomiplanperioden 2025-2028.

Når det betales ut pensjonsgivende lønn til en ansatt vil kostnadsstedet vedkommende tilhører automatisk bli belastet i regnskapet med et påslag for pensjonskostnad i OPF på 19,1 %. Er arbeidstakeren innmeldt i annen pensjonskasse som f.eks. Statens pensjonskasse, vil den prosentsats som gjelder for denne ordningen bli benyttet.

Fra og med 2020 ble ordningen med egenandeler for uføretillfeller avviklet. Det vil fortsatt være egenandelsbelastning for førtidspensjonister (AFP) for virksomheter med mer enn 50 ansatte. Virksomheter som omfattes av ordningen får en kompensasjon gjennom lavere beregnet pensjonskostnad. Dette vil bli innarbeidet til Tilleggsinnstillingen.

Se også kapittel Økonomiplan 2025-2028 hvor pensjonskostnader er nærmere omtalt.

Forsikringer

Forsikringer (kap. 124)

Driftsbudsjett: kap. 124 Forsikringer

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	Dok 3 - 2024	Øk.plan 2025
Driftsutgifter	10	Lønn	491	491
Driftsutgifter	11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	194 312	194 312
Sum Driftsutgifter			194 803	194 803
Driftsinntekter	17	Refusjoner	-180 823	-180 823
Sum Driftsinntekter			-180 823	-180 823
Totalsum			13 980	13 980

1 Hovedmål

Kommunens hovedmålsetning er å sikre en optimal risikostyring ved blant annet å anskaffe kvalitativt dekkende forsikringsordninger til en lavest mulig kostnad.

2 Ansvarsområde

Oslo kommunes forsikringer omfatter personalforsikring, barne- og elevulykkesforsikring, tingskadeforsikring (brann- og katastrofeforsikring på eiendommer), kriminalitetsforsikring, motorvognforsikring og ansvarsforsikring.

3 Situasjonsbeskrivelse og aktivitetsplan

I medhold av vedtatt forsikringsstrategi er Oslo kommune selvassurandør, med mindre man er pålagt forsikring som følge av lov eller avtale. Operativt er det Oslo Pensjonsforsikring AS og datterselskapet Oslo Forsikring AS som ivaretar forsikringsansvaret. Dette ved at alle erstatninger på kommunens forsikringer, som selskapene ikke har reassurert, vil måtte belastes

dem. Som 100 % eier av Oslo Pensjonsforsikring AS vil Oslo kommune være indirekte selvvassurandør.

En viktig del av selskapenes virksomhet er skadeforebyggende arbeid og risikostyring overfor kommunens virksomheter. Dette arbeidet bidrar i stor grad til å holde skadefrekvensen og forsikringspremiene nede.

I tråd med bystyrets vedtak i sak 335/94 er det innført lokale egenandeler for kommunens virksomheter. Den lokale egenandelen for skader under brann- og katastrofeforsikringen og kriminalitetsforsikringen er kr. 300 000,- pr. skadetilfelle. For skader meldt under ansvarsdelen av motorvognforsikringen er egenandelen kr. 15 000,- pr. skadetilfelle med mulighet for virksomhetsspesifikke avvik.

4 Merknader til driftsbudsjettet

Det er i 2025 lagt til grunn tilsvarende forsikringsordninger og egenandeler som i 2024. Utgiftene dekker personalforsikringer, barne- og elevulykkesforsikringer, eiendomsforsikringer, kriminalitetsforsikringer og ansvarsforsikringer. Premie for motorvognforsikring belastes virksomhetene direkte.

Forsikringspremiene, unntatt tingskadepremien på eiendom fordeles fullt ut på foretak, etater og bydeler. Premien for tingskade fordeles på foretakene, bykassen sentralt og selvfinansierende miljøetater. Det enkelte foretaks premie beregnes på grunnlag av skadehistorikk, samt opplysninger om bygningstekniske forhold, sikringstiltak mv. i henhold til Oslo Forsikring AS' database for kommunens eiendommer.

I 2025 er premieandelen som dekkes av bykassen sentralt beregnet til 16,2 mill. Samme nivå foreslås videreført i økonomiplanperioden.

Diverse avsetninger og tilfældige inntekter

Diverse avsetninger og tilfældige inntekter (kap. 192)

Driftsbudsjett: kap. 192 Diverse avsetninger og tilfældige inntekter

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	Dok 3 - 2024	Øk.plan 2025
Driftsutgifter	11	Kjøp av varer og tjenester som inngår i kommunal egenproduksjon	264 600	598 600
Driftsutgifter	14	Overføringsutgifter	0	0
Sum Driftsutgifter			264 600	598 600
Driftsinntekter	16	Salgsinntekter	-4 014	-4 014
Sum Driftsinntekter			-4 014	-4 014
Totalsum			260 586	594 586

Tall i mill.

Spesifisering av avsetninger på kap. 192	2025
Demografiendring	3
Avsetning rentekostnader ved strategisk eiendomskjøp	186,6
Avsetning - adm. av beredskapslager smittevernutstyr (normalsituasjon)	1,7
Bufferavsetning - redusert mva-refusjon Boligbygg	50
Avsetning - øke Oslostøtta fra 8 til 11 % (bostøtte)	4
Usikkerhetsavsetning sosialhjelp	200
Avset. kollektivtrafikk (håndtere busskrise)	120
Avsetning ressurskrevende tjenestemottakere	42
Støtte til bedriftsidrettslaget Oslo kommune	0,3
Intern låneordning sak/arkiv - forskuttering av avdrag	-9
Diverse tilfeldige inntekter	-4
Sum netto utgifter kap. 192	594,6

Mottatte overføringer fra KF (kap. 898)

Driftsbudsjett: kap. 898 Overføringer fra KF mv.

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	Dok 3- 2024	Øk.plan 2025
Driftsutgifter	14	Overføringsutgifter	0	0
Driftsinntekter	18	Overføringsinntekter	-1 700 269	-1 687 107
Totalsum			-1 700 269	-1 687 107

Tabell: Overføringer fra foretak

Beløp i 1 000 kr	2025	2026	2027	2028
Oslobygg KF				
Overføringer til bykassa	-1 314 645	-1 279 123	-1 236 967	-1 194 067
Overføring - andel underdekning pensjonslån	-600	-600	-600	-600
Sum overføringer til bykassa	-1 315 245	-1 279 723	-1 237 567	-1 194 667
Boligbygg Oslo KF				
Overføringer	-312 918	-312 918	-312 918	-312 918

Beløp i 1 000 kr	2025	2026	2027	2028
Overføring - andel underdekning pensjonslån	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Sum overføringer til bykassa	-314 018	-314 018	-314 018	-314 018
Oslo Havn KF				
Overføringer	-40 037	-37 537	-72 537	-72 537
Sum overføringer til bykassa	-40 037	-37 537	-72 537	-72 537
Bymiljøetaten				
Overføring - økt leieinntekt haller	-17 807	-17 807	-17 807	-17 807
Sum overføringer	-1 687 107	-1 649 085	-1 641 929	-1 599 029

Oslobygg KF

Oslobygg KF har fått redusert overføringskravet i 2028 pga. at løpende bevilgninger til rehabilitering av diverse formålsbygg er videreført i 2028. Dette gjelder følgende formålsbygg:

2. Rehabilitering av skoler er videreført med 500 mill. i 2028, noe som innebærer et redusert overføringskrav på 28,888 mill.
3. Rehabilitering av barnehager er videreført med 100 mill. i 2028, noe som innebærer et redusert overføringskrav på 5,778 mill.
4. Rehabilitering av sykehjem og omsorgsboliger er videreført med 70 mill. i 2028, noe som innebærer et redusert overføringskrav på 4,044 mill.
5. Rehabilitering av idretts- og kulturanlegg er videreført med 72,6 mill. i 2028, noe som innebærer et redusert overføringskrav på 4,195 mill.

Overføringskravet er redusert med 12,661 mill. i 2025 og 6,827 mill. årlig i perioden 2026 - 2028 grunnet bortfall av husleieinntekter for Villa Enerhaugen, Waldermar Thranes gate 70, Ilahjemmet og Storåsveien 35.

Oslobyggs overføringskrav er redusert med 18 mill. årlig i økonomiplanperioden knyttet til tilbakebetaling av utløst usikkerhetsavsetning.

Boligbygg Oslo KF

Det er ikke innarbeidet endringer av foretakets overføringskrav.

Oslo Havn KF

Oslo Havn KF har fått et økt overføringskrav med 35 mill. årlig i 2027 og 2028 på grunn av høyere forventet utbytte enn tidligere forutsatt.

Fond

Fond i driftsbudsjettet

I driftsbudsjettet benyttes disposisjonsfond (ubundne driftsfond) og bundne driftsfond.

Etter ny budsjett- og regnskapsforskrift gjeldende fra 2020 skal midler fra driftsfond som skal benyttes til investeringer gå via posten for overføring fra drift til investering, jf omtale av kap. 980 Overføring mellom drifts og investering nedenfor. Før 2020 ble midler fra driftsfond til investeringer benyttet direkte i investeringsbudsjettet.

Ubundne og bundne investeringsfond benyttes bare i investeringsbudsjettet.

For samlet oversikt over avsetning til og bruk av samtlige bykassefond i økonomiplanperioden 2025-2028 vises det til egen oppstilling under Hovedoversikter.

Disposisjonsfond (ubundne driftsfond) (kap. 940)

Driftsbudsjett: kap. 940 Disposisjonsfond (FIN)

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	DOK 3- 2024	Øk.plan 2025
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	695 795	320 615
Driftsinntekter	19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-1 492 426	-867 143
Totalsum			-796 631	-546 528

Det foreslås avsatt til sammen 320,6 mill. til disposisjonsfond (ubundne driftsfond) i 2025. Det foreslås bruk av disposisjonsfond for til sammen 867,1 mill. i 2025 hvorav 590,7 mill. på drift og 276,4 mill. til investeringer. Nedenfor er det redegjort nærmere for de ulike disposisjonsfondene dette gjelder i budsjettet for 2025.

Avsetning til og bruk av fond for samferdselsformål

Det foreslås avsatt 261,6 mill. til fondet i 2025. Det foreslås å bruke 261,6 mill. av fondet i 2025 for å finansiere samferdselsprosjekter på Bymiljøetatens investeringsbudsjett.

Avsetning til fond for tap på lånegarantier

Det foreslås avsatt 9 mill. til fondet i 2025. Det vises til nærmere omtale under kap. 426 Tap på lånegarantier.

Avsetning til vintervedlikeholdsfondet

Det foreslås avsatt 50 mill. til fondet i 2025.

Bruk av generelt disposisjonsfond

Det foreslås bruk av disposisjonsfond på 268,7 mill. i 2025 for å finansiere driftsutgifter.

Bruk av fond avsetning driftsmidler

Det foreslås brukt 72 mill. av fondet i 2025 for å finansiere driftsutgifter. Midlene er knyttet til

budsjettjusteringssak høsten 2022 hvor det ble avsatt 1,7 mrd. til fondet. Fondsmidlene disponeres i perioden 2023-2026 for å dekke opp for redusert aksjeutbytte knyttet til økt skattelegging av energiselskapene.

Bruk av fond driftsmidler

Fondsbruken skyldes et ekstraordinært aksjeutbytte i 2023 på 600 mill. som ble avsatt til fondet. 250 mill. av fondet er disponert i vedtatt budsjett 2024. Resterende fondsmidler foreslås disponert med 250 mill. i 2025 og med 100 mill. i 2026. Alle fondsmidlene finansierer utgifter i driftsbudsjettet.

Bundne driftsfond (kap. 950)

Driftsbudsjett - kap. 950 Bundne driftsfond (FIN)

Beløp i 1000 kr

Kontotype		Kontogruppe	Dok 3- 2024	Øk.plan 2025
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	386 300	266 800
Driftsinntekter	19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-309 708	-292 495
Totalsum			76 592	-25 695

Det foreslås avsatt til sammen 266,8 mill. til bundne driftsfond i 2025. Det foreslås bruk av bundne driftsfond med til sammen 292,5 mill. hvorav 84,9 mill. på drift og 207,68 mill. til investeringer i 2025. Nedenfor er det redegjort nærmere for de ulike bundne driftsfondene dette gjelder i driftsbudsjettet i 2025.

Avsetning til og bruk av Skogavgiftsfondet

Avsetning til og forbruk av skogavgiftsfondet skjer i henhold til Lov av 21.5.1965 om skogproduksjon og skogsvern. Avsetningen er på 20 % av fakturabeløpet ved tømmer salg og belastes tømmerkjøperne. Skogplanting og utbedring av driftsveier finansieres av fondet. Det foreslås en avsetning i 2025 med 0,30 mill. Det foreslås å bruke 0,32 mill. av fondet i 2025 til skogplanting og utbedring av driftsveier på Bymiljøetatens investeringsbudsjett.

Avsetning til og bruk av klima- og energifondet

Det foreslås avsatt 13 mill. til fondet i 2025. Det foreslås å bruke 71,6 mill. av fondet i driftsbudsjettet i 2025 for å finansiere netto driftsutgifter på kap. 770 Tilskudd til klima- og energiltak med 69,6 mill. og 2 mill. til Futurebuilt på kap. 609 Plan- og bygningsetaten.

Avsetning til Tapsfondet

Tapsfondet skal dekke reelle tap knyttet til videreutlån av husbankmidler. Det foreslås avsatt 33 mill. til fondet i 2025. Det er ikke budsjettert med bruk av fondet i 2025. Fondsbeholdning pr. 31.12.2023 var 585 mill. mens saldo for samlede utlån på samme tidspunkt var ca. 11,2 mrd. Tapsfondet utgjør således ca. 5,2 % av samlede utlån i videreutlånsordningen. I økonomiplanperioden foreslås det videreutlån av husbankmidler (startlån) med 1,8 mrd. årlig. Det vises til budsjettering av videreutlånsordningen på kapitlene 926 og 927 i drifts- og investeringsbudsjettet.

Avsetning til selvkostfond for vann og avløp

Driftsresultat basert på selvkostberegninger for kap. 620 Vann- og avløpsetaten-selvkost avregnes mot selvkostfondet for vann- og avløp. Etter de statlige retningslinjer for selvkost skal gebyrinntektene justeres slik at det innenfor en 5-årsperiode skal gå i balanse. For 2025 foreslås det ingen bruk eller avsetning til fondet. Det vises til nærmere omtale av beregningsgrunnlag for gebyrer under MOS-sektor.

Avsetning til selvkostfond for renovasjon

Driftsresultat basert på selvkostberegninger for kap. 648 Renovasjons- og gjenvinningsetaten-selvkost avregnes mot selvkostfondet for renovasjon. Etter de statlige retningslinjer for selvkost skal gebyrinntektene justeres slik at det innenfor en 5-årsperiode skal gå i balanse. For 2025 foreslås det ingen bruk eller avsetning til fondet. Det vises til nærmere omtale av beregningsgrunnlag for gebyrer under MOS-sektor.

Avsetning til og bruk av fond for Oslopakke 3

Bompenger fra Oslopakke 3 budsjetteres som inntekt på kap. 542 Bymiljøetaten og avsettes til fondet for Oslopakke 3. For 2025 foreslås det avsatt 220,5 mill. til fondet. Det foreslås å bruke 220,5 mill. av fondet i 2025 hvorav 13,2 mill. for å finansiere utgifter i driftsbudsjettet på kap. 542 Bymiljøetaten og kap. 761 Sykkelprosjektet. Resterende 207,3 mill. foreslås brukt til å finansiere samferdselsprosjekter i investeringsbudsjettet.

Fond i investeringsbudsjettet

Bundne investeringsfond (kap. 959)

For samlet oversikt over all avsetning til og bruk av fond vises til egen oppstilling under Hovedoversikter.

Tabell: Investeringsbudsjett – Bundne investeringsfond

959	Bundne investeringsfond (FIN)	Dok 3 -2024	Forslag 2025
5	Finansutgifter og finanstransaksjoner	15 740	380
	Sum utgifter	15 740	380
9	Finansinntekter og finanstransaksjoner		-44 342
	Sum inntekter	0	- 44 342
	Netto	15 740	- 43 962

Avsetning til Fond for offentlig tilfluktsrom

Det foreslås avsatt 0,38 mill. til fondet i 2025.

Bruk av bundet investeringsfond - grunneierbidrag

Det forslås å bruke 44,3 mill. av fondet i 2025.

Overføring fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet

Overføring fra driftsbudsjettet (kap. 980)

Driftsbudsjett: kap. 980 Overføring mellom drift og investering (FIN)

Overføring til investering kap. 980

Beløp i 1000 kr

Kontotype (T)	Kontogruppe	Kontogruppe (T)	Dok 3 2024	Forslag 2025
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	528 625	685 044
Totalsum			528 625	685 044

Det foreslås å overføre 201,1 mill. fra årets drift for å finansiere investeringer i investeringsbudsjettet i 2025. I tillegg foreslås det å overføre fondsmidler til å finansiere investeringer med 483,9 mill. Etter ny budsjett- og regnskapsforskrift gjeldende fra 2020 skal midler fra driftsfond som skal benyttes til investeringer gå via posten for overføring fra drift til investering. Før 2020 ble midler fra driftsfond til investeringer benyttet direkte i investeringsbudsjettet. Overføring av midler fra driftsfond under bykassen gjelder følgende fond i 2025:

Overførte midler fra driftsfond til investeringsbudsjettet-bykassen

Bykassen	Tall i tusen
Ubudne driftsbond	
Fond investering MOS	14 800
Fond for samferdselsformål	261 615
Bundne driftsfond	
Skogavgiftsfondet	320
Fond for Oslopakke 3	207 250
Sum overførte fondsmidler til investering	483 985

Samlet overføring fra drift til investering for bykassen i 2025, inklusiv fondsmidler, blir etter dette 685,0 mill.

For KF-ene foreslås det i 2025 å overføre 243,6 mill. fra foretakenes drift for å finansiere investeringer (Oslobygg KF med 100 mill. og 143,6 mill. for Oslo Havn KF). I tillegg foreslås det å overføre midler fra driftsfond med 279,4 mill.

Overførte midler fra driftsfond til investeringsbudsjettet – KF

KF	Tall i tusen
Oslo havn KF	
Ubundet driftsfond	279 410
Sum overførte fondsmidler til investering	274 410

Samlet overføring fra drift til investering for KF-ene i 2025, inklusiv fondsmidler, blir etter dette 523,0 mill.

Overføring til investeringsbudsjettet (kap. 980)

Investeringsbudsjett - overføring fra driftsbudsjettet kap. 980

Beløp i 1000 kr

980	Overføring mellom drift og investering (FIN)	Dok 3 -2024	Forslag 2025
9	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-528 625	-685 044
	Sum inntekter	-528 625	-685 044

For bykassen foreslås det på kap. 980 i investeringsbudsjettet 685,0 mill. i overføring fra driften for å finansiere investeringer i investeringsbudsjettet hvorav 483,9 mill. er overføring av midler fra driftsfond.

Videreutlån (kap. 926)

926	Videreutlån (SET)	Dok 3 - 2024	Forslag 2025
5	Finansutgifter og finanstransaksjoner	2 006 000	1 806 000
	Sum utgifter	2 006 000	1 806 000
9	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-2 000 000	-1 800 000
	Sum inntekter	-2 000 000	-1 800 000
	Netto utgifter	6 000	6 000

Videreutlånsordningen består av innlån fra Husbanken for videre utlån til privatpersoner for boligformål. Den eksisterende låneordningen heter Startlån. Lån kan gis som fullfinansiering eller i kombinasjon med boligtilskudd. Lån kan også gis som toppfinansiering. Videreutlånene til privatpersoner administreres av Velferdsetaten. Bydelene saksbehandler søknader om lån.

Pr 31.08.2024 hadde Oslo kommune en låneportefølje på ca.12 mrd. som fordelte seg på 6 533 lån.

Byrådet foreslår innlån fra Husbanken med 1 800 mill. i 2025. Videreutlån av husbankmidlene foreslås budsjettet med 1 806 mill. inkl. 6 mill. i tillagte renterestanser.

Betjening av videreutlån (kap. 927)

Betjening av videreutlån - drift

Tabell: Driftsbudsjett – Betjening av videreutlån

Betjening av videreutlån drift

Beløp i 1000 kr

Kontotype (T)	Kontogruppe	Kontogruppe (T)	Dok 3 2024	Forslag 2025
Driftsutgifter	15	Finansutgifter	171 500	436 187
Sum Driftsutgifter			171 500	436 187
Driftsinntekter	19	Finansinntekter og finansieringstransaksjoner	-266 000	-420 000
Sum Driftsinntekter			-266 000	-420 000
Totalsum			-94 500	16 187

Det foreslås avsatt 436,187 mill. i 2025 til å betale renter på kommunens lån i Husbanken. Renteinntekter fra videreutlån av husbankmidler foreslås budsjettert med 420 mill. i 2025. I henhold til regnskapsforskriften skal renter og gebyrer for videreutlånsordningen føres i driftsregnskapet mens avdrag skal føres i investeringsregnskapet. Det vises til investeringsbudsjettet kap. 927 for budsjettering av avdragsinntekter og avdragsutgifter for videreutlånsordningen, samt kap. 926 hvor innlån fra Husbanken og utlån av Husbankmidler føres.

Tap på utlån (avsatt beløp i driftsbudsjettet gjelder rente- og gebyrfordringer eldre enn 90 dager for videreutlån av husbankmidler mens avsatt beløp i investeringsbudsjettet gjelder avdragsfordringer eldre enn 90 dager) budsjetteres på kap. 427 under sektor Byrådsavdeling for sosiale tjenester. Bruk- og avsetning til Tapsfondet, som skal dekke reelle tap på videreutlån av husbankmidler, budsjetteres på kap. 950 Bundne driftsfond under Felles inntekter og utgifter.

Betjening av videreutlån - investering

Tabell: Investeringsbudsjett – Betjening av videreutlån

Beløp i 1000

Kap/artsgr		Dok 3 2024	Forslag 2025
927	Betjening av videreutlån (SET)		
5	Finansutgifter og finanstransaksjoner	975 000	968 326
	Sum utgifter	975 000	968 326
9	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-915 000	-861 000
	Sum inntekter	-915 000	-861 000
	Netto utgifter	60 000	107 326

Det foreslås i 2025 avsatt 968,6 mill. til avdragsbetjening av kommunens lån i Husbanken.

Avdragsinntekter fra låntakerne av videreutlån foreslås budsjettert med 861 mill. i 2025. Ekstraordinære innbetalte avdrag fra låntakerne skal benyttes til tilsvarende ekstraordinære avdrag på kommunens lån i Husbanken.

Utgiftene knyttet til videreutlånsordningen består av:

Tabell utgifter videreutlånsordningen	Tall i 1000
Tillagte renterestanser på kapittel 926 investering	6 000
Renteutgifter på kapittel 927 drift	436 187
Ordinære avdragsutgifter på kapittel 927 investering	468 326
Ekstraordinære avdragsutgifter på kapittel 927 investering	500 000

Inntektene fra låntakerne består av følgende:

Tabell Inntekter videreutlånsordningen	Beløp i 1000 kr
Renteinntekter på kapittel 927 drift	416 000
0,25 % tilleggsrente på kapittel 927 drift	4 000
Ordinære avdragsinntekter på kapittel 927 investering	361 000
Ekstraordinære avdragsinntekter på kapittel 927 investering	500 000

I henhold til retningslinjene for Startlån fra Husbanken har kommunene adgang til å påplusse husbankrenten med inntil 0,25 prosentpoeng til dekning av administrative kostnader. Dette har vært budsjettert med 3 mill. i 2008 og deretter 4 mill. fra 2009. Inntekter fra administrasjonsgebyret er overført bydelene, som saksbehandler videreutlånsordningen.

Tap på lånegarantier

Tap på lånegarantier (kap. 426)

Driftsbudsjett: kap. 426 Tap på lånegarantier (FIN)

Beløp i 1000 kr

Kontotype	Kontogruppe	Dok 3 - 2024	Øk.plan 2025
Driftsutgifter	14 Overføringsutgifter	0	0
Totalsum		0	0

Kommunenes og fylkeskommunenes adgang til å stille garanti for lån er regulert i kommuneloven av 07.06.2018 § 14-19, samt forskrift gitt med hjemmel i denne. Bystyret vedtok i 1993 (sakene 755 og 1141) prinsipper for kommunale garantistillelser, som gir ytterligere innskrenkninger i forhold til lovverket. Bystyret vedtok i sak 190/15 Realisering av idrettsanlegg gjennom samarbeid med idrettslag å kunne stille kommunal garanti til idrettsanlegg.

Det er ikke registrert noen tap de siste årene. Dette viser at virksomhetene kommunen garanterer for har klart å betjene sine forpliktelser. Det foreslås ingen avsetning til tap på lånegarantier på

kap. 426 i 2025.

Oslo kommunens garantiansvar pr. 31.12.23 utgjorde 1 300 mill. I tillegg foreligger det garantivedtak for ytterligere 450 mill. som var ubenyttet ved utgangen av 2023.

Fond for tap på lånegarantier var pr 31.12.23 på 144 mill., som utgjør 8,25 % av totalt garantiansvar (inkludert ubenyttede garantier). Statsforvalteren har tidligere anbefalt at Fond for lånegarantier bør utgjøre mellom 5 % og 10 % av totalt garantiansvar.

Lån

Finansiering av investeringer og avsetninger

Bruk av lån (kap. 910)

Tabell: Investeringsbudsjett – Bruk av lån kap. 910 (beløp i 1000)

910	Lån (FIN)	Dok 3 -2024	Forslag 2025
9	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-10 298 407	-11 208 406
	Sum inntekter	-10 298 407	-11 208 406

Det foreslås bruk av lån i 2025 på kap. 910 med 11 208,4 mill. Dette gjelder lån fra Lånefondet for å finansiere investeringer i bykassen.

I tillegg kommer bruk av lån med 1 800 mill. (fra Husbanken) på kap. 926 til videreutlån. Bykassens samlede bruk av lån i 2025 blir dermed 13 008,4 mill.

For KF-ene foreslår byrådet et samlet låneopptak på 5 674,5 mill. i 2025, det vises til nærmere detaljer om foretakenes investeringsbudsjett med finansiering under sektoromtalen.

Samlet bruk av lån for Oslo kommune i 2025 blir etter dette 18 682,9 mill.

Utlån egne midler (kap. 920)

Tabell: Investeringsbudsjett – Utlån egne midler kap. 920 (beløp i 1000)

920	Utlån egne midler (FIN)	Dok 3 -2024	Forslag 2025
5	Finansutgifter og finanstransaksjoner	943 000	1 643 000
	Sum utgifter	943 000	1 643 000
9	Finansinntekter og finanstransaksjoner	-210 000	-275 000
	Sum inntekter	-210 000	-275 000
	Netto utgifter	733 000	1 368 000

Det foreslås budsjettert med 1 643 mill. i utlån av egne midler på kap. 920 til Sporveien i 2025. Utlån gjelder anskaffelse av nye trikker med 1 243 mill. og anskaffelse av nye vogner til Fornebubanen med 400 mill.

Det foreslås budsjettert med avdragsinntekter fra utlån av egne midler med til sammen 277 mill. i 2025. Dette gjelder avdrag på tidligere utlån til Sporveien.

Lånefondet (kap. 080)

Lånefondet er kommunens egen «interne bank». Det tas hovedsakelig opp obligasjonslån. Disse midlene lånes ut til selvkost til bykassen og kommunale foretak. Dette gjelder både langsiktige lån til investeringsvirksomhet og kortsiktige likviditetslån. Lån som tas opp, inntektsføres ved opplåningstidspunktet og utgiftsføres ved utlånstidspunktet.

Kommunen oppnår en rekke fordeler ved å ha et lånefond. Siden innlånene og utlånene delvis er uavhengig av hverandre, står man friere til å velge tidspunkt for låneopptak, lånestruktur, rentebindings-tid, avdragstid osv. Dette innebærer at man lettere kan styre Lånefondets, og derved Oslo kommunes, rente- og refinansieringsrisiko. Det gir også forhandlingsstyrke og stordriftsfordeler å ta opp større lån.

Lånefondets eksterne gjeld pr 31.12.2023 var på 65 735 mrd. og var lånt ut slik:

Utlån til:	Beløp i mill.
Bykassen	19 274
Oslo Havn KF	4
Oslobygg KF	42 802
Boligbygg Oslo KF	3 655
Sum utlån	65 735

Budsjettforslag for kap. 080 Lånefondet i 2025

Driftsbudsjettet

Artsgruppe		Dok 3 2024	Budsjettforslag 2025
100-599	Omkostninger og renteutgifter	2 501,30	2 681,90
510-519	Avdrag på eksterne lån	2 823,90	3 217,90
	Sum eksterne finansutgifter	5 325,20	5 809,80
690-909	Refunderte omkostninger og renter	2 501,30	2 681,90
692	Mottatte avdrag på utlån	2 823,90	3 217,90
	Sum interne finansinntekter	5 325,20	5 809,80

100-509 Renteutgifter og låneomkostninger

Lånefondets stipulerte forbruk i 2025 når det gjelder renter på innlån samt diverse låne- og

administrasjonskostnader foreslås budsjettert med 2 681,9 mill. Lånefondet låner hovedsakelig opp lån med årlig, etterskuddsvis renteforfall.

510-519 Avdrag på eksterne lån

Lånefondets ordinære avdrag i 2025 foreslås budsjettert med 3 127,9 mill.

690-909 refunderte omkostninger og renter

Lånefondets nettokostnader som gjelder renter og øvrige lånekostnader fordeles hvert år etter låntakernes andel av Lånefondet og kommer frem av tabellen nedenfor, under beskrivelsen av artsgruppe 690-909

692 Mottatte avdrag på utlån

Interne avdrag på lån består av låntakernes avdragsbetjening av respektives lån i Lånefondet og fordeles i henhold til fastsatt nedbetalingsplan.

Økonomiplan 2025-2028 – Drift

	2025	2026	2027	2028
100-509 Omkostninger og renter	2 681,90	3 272,00	3 735,70	4 218,00
510-519 Avdrag på eksterne lån	3 217,90	3 765,40	4 023,40	4 054,00
Sum eksterne finansutgifter	5 809,80	7 037,40	7 759,10	8 272,00
780-909 Refunderte omkostninger og renter				
Bykassen	924	1 259,10	1 427,70	1 579,10
Oslo Havn KF	0,1	0,1	0	0
Boligbygg Oslo KF	141,6	160,5	172,8	186
Oslobygg KF	1 616,20	1 852,30	2 135,20	2 452,90
692 Mottatte avdrag på utlån				
Bykassen	2 020,70	2 513,60	2 609,80	2 596,60
Oslo Havn KF	1	1	1	0
Boligbygg Oslo KF	170,5	187,4	201,8	215,7
Oslobygg KF	935,7	1 063,40	1 210,80	1 241,70
Sum interne finansinntekter	5 809,80	7 037,40	7 759,10	8 272,00

Investeringsbudsjettet

Artsgruppe		Dok 3 2024	Budsjettforslag 2025
520-529	Utlån	16 551,50	16 882,90
	Sum interne utlån	16 551,50	16 882,90
910-919	Bruk av lån	16 551,50	16 882,90
	Sum bruk av lån	16 551,50	16 882,90

791 Interne utlån

Samlet foreslås at det lånes ut 16,88 mrd. i interne utlån i 2025 og utlånene er fordelt i henhold til nedenstående økonomiplanoversikt:

910-919 Bruk av lån

Nye låneopptak anslås i 2024 til 16,88 mrd.

Økonomiplan 2025-2028 – investering

	2025	2026	2027	2028
520-529 Utlån				
Utlån Bykassen	11 208,40	5 822,60	4 378,40	2 513,30
Utlån Boligbygg Oslo KF	382	321,5	321,5	244,5
Utlån Oslobygg KF	5 292,50	6 361,70	6 876,60	5 521,40
Sum interne utlån	16 882,90	12 505,80	11 476,50	8 279,20
910-919 Bruk av lån	16 882,90	12 505,80	11 476,50	8 279,20
Sum bruk av lån	16 882,90	12 505,80	11 476,50	8 279,20

Lånevedtak:

Bruk av lån 16 882,9 mill. + konverterings gap (refinansiering av eldre lån) 1 607,1 mill. = 18 494,0 mill.

Økonomireglementet

Endringer fra tidligere år:

Nytt punkt 4.1 g) Omdisponering av rehabiliteringsmidler i Oslobygg KF:

«Styret i Oslobygg KF gis fullmakt til å omdisponere inntil 30% av rehabiliteringsmidlene som foretaket disponerer innenfor ulike kategorier av rehabilitering av formålsbygg».

Bakgrunnen for forslaget er et behov for å sikre en mer effektiv utnyttelse av midlene, økt fleksibilitet, samt bidra til å øke gjennomføringstakten ettersom man kan prioritere prosjekter som er klare og er mulige å gjennomføre i budsjettåret uavhengig av formål. En delvis overførbar bevilgning til rehabilitering muliggjør også helt nødvendige vedlikeholds- og rehabiliteringstiltak i formålsbygg uten egne rehabiliteringsrammer. Det felles målet er en bedre og mer effektiv ivaretagelse av kommunens samlede eiendomsportefølje.

Nytt punkt 2.6.10 Fullmakt til konkurranseutsette tjenester/tjenestesteder:

«Byrådet gis fullmakt til å konkurranseutsette tjenester/tjenestesteder som utføres med kommunalt ansatte. Kommunale og nasjonale regler og føringer må følges».

All myndighet i kommunen ligger i utgangspunktet til bystyret, jf. kommuneloven § 5-3. Bystyret kan delegere myndighet, så fremt det ikke er satt skranker for videredelegering i lov eller forskrift, jf. kommuneloven § 5-4. Det innebærer at bystyret har anledning til å delegere myndighet til å beslutte konkurranseutsetting til byrådet og bydelsutvalgene.

Bystyret kan imidlertid be om få seg forelagt en sak til avgjørelse. I alle tilfeller må det vurderes om det foreligger begrensninger som gjør at byrådet ikke har fullmakt til konkurranseutsetting i det enkelte tilfellet. Det gjelder blant annet begrensninger i tidligere bystyrevedtak, samt i lover og forskrifter.

Nytt punkt 1.1 h) og presisering av overførbare og ikke-overførbare øremerkede midler

Under punkt 1.1 er det lagt inn et nytt punkt h) som skiller ut «øremerkede ikke-overførbare kommunale midler». I punkt g) og i) er det presisert at «øremerkede budsjettmidler» og «øremerkede overførbare kommunale midler» er overførbare til neste budsjettår.

g) Med «øremerkede budsjettmidler» menes midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale reservert til særskilte formål. Denne kategorien av øremerkede midler er overførbare.

h) Med «øremerkede ikke-overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål.

i) Med «øremerkede overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål og som er overførbare til neste budsjettår.

Endringen fra punkt 1.1 g) – i) innarbeides i punkt 5.5 og 6.4 om beregning av mer-/mindreforbruk:

«Ubrukte øremerkede midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale og ubrukte øremerkede overførbare kommunale midler skal holdes utenfor beregningen av fremført mer-/mindreforbruk».

Nytt punkt k) under punkt 2.2 Justering av vedtatt investeringsbudsjett – kapittel 550:

«Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 550 Usikkerhetsavsetning investering MOSS i tråd med formålsbeskrivelsen for kapittelet».

Nytt punkt l) under punkt 2.2 Justering av vedtatt investeringsbudsjett – kapittel 660:

«Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 660 Usikkerhetsavsetning investering MOSS i tråd med formålsbeskrivelsen for kapittelet».

Vedtakskompetanse

Kommunestyret skal selv vedta regler for økonomiforvaltningen (økonomireglement) etter kommuneloven § 14-2 bokstav d) og regler for finans- og gjeldsforvaltningen (finansreglement) etter kommuneloven § 14-2 bokstav e).

1. Budsjettfullmakter

1.1 Definisjoner og avgrensninger

- a) Med årsbudsjett menes oppstilling av forventede inntekter, innbetalinger og bruk av avsetninger, og utgifter, utbetalinger og avsetninger.
- b) Med bevilgning (i årsbudsjettet) menes den økonomiske ramme som bystyret har gitt underordnet organ til disponering i budsjettåret.
- c) Driftsbudsjettet er bystyrets vedtak for et kapittel fastsatt som sum utgifter, sum inntekter og netto utgifter.
- d) Investeringsbudsjettet er bystyrets vedtak for et kapittel fastsatt som sum utgifter, sum inntekter og netto utgifter.
- e) Bystyret vil innskjerpe bestemmelsen om at tilleggsbevilgning bare må gis når det er nødvendig, og at det ikke må gis tilleggsbevilgning det ikke er dekning for. Inntil vedtak er fattet, må det disponeres som om tilleggsbevilgning ikke er gitt.
- f) Med budsjettjustering forstås disponering/ omdisponering innenfor bystyrets vedtatte budsjett.
- g) Med «øremerkede budsjettmidler» menes midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale reservert til særskilte formål. Denne kategorien av øremerkede midler er overførbare.
- h) Med «øremerkede ikke-overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål.
- i) Med «øremerkede overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål og som er overførbare til neste budsjettår.
- j) Kostnadsramme må vedtas spesifikt for:

- Alle investeringsprosjekter over 5 mill. som er fullfinansiert i årsbudsjettet.
- Alle investeringsprosjekter som er planlagt gjennomført over mer enn ett budsjettår, og som derfor ikke er fullfinansiert i årsbudsjettet.

k) Med «kommunalt foretak» forstås virksomhet med eget styre, som er etablert i medhold av kapittel 9 i kommuneloven. Bystyret vedtar i økonomireglementet budsjettfullmakter og instruks for økonomiforvaltningen som gjelder for foretakets styre.

Bystyret vil understreke at budsjettfullmaktene er basert på at kommunens øvrige regelverk blir fulgt og vil spesielt peke på intern kontroll i økonomiforvaltningen, anskaffelsesreglene og kommunens etiske retningslinjer.

1.2 Prinsipper for delegering

Bystyrets bevilgninger i årsbudsjettet er basert på rammebudsjetteringsprinsipper og knyttet til fastsetting av de samlede økonomiske rammer for kommunen i budsjettåret og hovedtrekkene i bruk av ressursene. Bystyret delegerer myndighet til henholdsvis byrådet, bydelsutvalgene og styre i foretak å fatte vedtak i saker slik det følger av økonomireglementet. Vedtak i saker som ikke er nevnt særskilt, må fattes av bystyret.

Bystyret fastsetter budsjettfullmakter for kommunale foretak i økonomireglementet. Økonomibestemmelsene utgjør en presisering og innskrenking av den normalkompetansen som følger av lov, forskrift og foretakets formål. Prinsippene for delegering er annerledes enn for byrådet og bydelsutvalgene, og betyr at for saker som ikke er nevnt særskilt i økonomireglementet, er budsjettfullmaktene for styret i foretaket kun begrenset av det som følger av lov, forskrift og bestemmelser i foretakets vedtekter og styreinstruks.

Bystyret forutsetter at den instruks som byrådet utarbeider for økonomiforvaltningen i etater også gjøres gjeldende for bystyrets organer med mindre annet fremkommer av lov, tidligere bystyreverdtak mv.

De budsjettfullmakter byrådet videredelegerer til sine underordnede virksomheter, gjøres også gjeldende for virksomheter underlagt bystyret.

1.3 Budsjettstruktur og avgrensinger i budsjettfullmakter

Bystyret vedtar budsjettet i henhold til kommunens interne kapittelgruppering.

Budsjettjusteringer som omfatter følgende kapitler i driftsbudsjettet må vedtas av bystyret:

- Fellesutgifter og finansposter: 800, 810 og 901
- Bystyrets organer: 100, 109, 110, 111, 112 og 113.

Budsjettjusteringer som omfatter følgende kapitler i investeringsbudsjettet må vedtas av bystyret:

- 425 - Øke inntektsanslag for salg av fast eiendom utover 50 mill. på årsbasis
- Fellesutgifter og finansposter: 910, 926 og 929

Forretningsutvalget gis fullmakt til å foreta budsjettjusteringer mellom kapitlene 100, 109, 110, 111, 112 og 113.

Byrådet gis fullmakt til å fastsette det nærmere innhold i de obligatoriske hovedoversikter som skal benyttes i budsjett og regnskapsoppstillinger innenfor rammene av forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 07.06.2019.

2. Budsjettfullmakter delegert til byrådet

2.1 Justering av vedtatt driftsbudsjett

Bystyrets budsjettvedtak for et kapittel i driftsbudsjettet vedtas som sum utgifter, sum inntekter og netto utgifter. Fullmaktene i punkt b) og c) kommer i tillegg til rammen på 400 mill. i pkt. a).

a) Byrådet gis i driftsbudsjettet fullmakt til å foreta budsjettjusteringer innenfor et budsjettkapittel og mellom alle budsjettkapitler. Byrådet gis en samlet ramme for budsjettjusteringer mellom budsjettkapitler på 400 mill.

b) Byrådet gis i driftsbudsjettet fullmakt til å fordele avsetninger på kapitlene 302, 303, 305, 306, 307 og 308 i tråd med de spesifikasjoner og konkrete formålsbeskrivelser bystyret knytter til avsetningene

c) Byrådet gis fullmakt til å fordele de sentralt avsatte midlene på kap. 485 Områdesatsinger og kap. 490 Mer byliv, i tråd med de spesifikasjoner og formålsbeskrivelser som er knyttet til avsetningene.

d) Byrådet gis i driftsbudsjettet fullmakt til å fordele statlige øremerkede tilskudd til kapitler og tiltak i tråd med de forutsetninger som ligger til grunn for den enkelte bevilgning

e) Byrådet gis fullmakt til å foreta budsjettjusteringer som følge av endret arbeidsfordeling mellom byråder.

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a–e:

- Justeringene må ikke berøre bevilgninger som etter bystyrets budsjettvedtak er ført opp til spesielle angitte formål
- Justeringene må ikke medføre vesentlige avvik fra de premisser som ligger til grunn for bystyrets budsjettvedtak - herunder måltall og aktivitetsplaner for de enkelte virksomheter
- Omdisponeringene må skje med finansiell dekning innen bystyrets budsjettvedtak for vedkommende år.

2.2 Justering av vedtatt investeringsbudsjett

Bystyrets budsjettvedtak for et kapittel i investeringsbudsjettet vedtas som sum utgifter, sum inntekter og netto utgifter. Fullmaktene i punktene i) – l) kommer i tillegg til rammen på 300 mill. i pkt. a).

- a) Byrådet gis i investeringsbudsjettet fullmakt til å foreta budsjettjusteringer innenfor hvert budsjettkapittel og mellom alle budsjettkapitler. Byrådet gis en samlet ramme for budsjettjusteringer mellom budsjettkapitler på 300 mill.
- b) Byrådet gis fullmakt til å foreta budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer som helt eller delvis skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet og som planlegges gjennomført i løpet av budsjettåret.
- c) Byrådet gis fullmakt til å vedta og senere justere kostnadsramme og finansieringsplan for investeringsprosjekter med en brutto kostnadsramme på inntil 30 mill. pr. prosjekt, og som er fullfinansiert i årsbudsjettet For virksomheter under VAR-sektor er denne grensen 70 mill.
- d) Byrådet gis fullmakt til å justere kostnadsramme og finansieringsplan for investeringsprosjekter vedtatt i bystyret, med inntil 15 % og maksimalt 30 mill. pr. prosjekt i forhold til bystyrets vedtatte kostnadsramme For virksomheter under VAR-sektor er denne grensen 70 mill. Byrådet kan justere kostnadsramme uten nærmere prosentvis avgrensning når justeringen er under 2,0 mill. pr. prosjekt. Justeringene må være fullfinansiert i årsbudsjettet.
- e) Byrådet gis i investeringsbudsjettet fullmakt til å overføre bevilgninger fra ett investeringsprosjekt til bruk for planlegging, prosjektering eller gjennomføring av andre investeringsprosjekter, når beløpet som overføres til og fra hvert enkelt prosjekt ikke overstiger 30 mill. For virksomheter under VAR-sektor er denne grensen 70 mill.
- f) Byrådet gis i investeringsbudsjettet fullmakt til å fordele uspesifiserte avsetninger til inventar og utstyr, og til investeringer i fast eiendom på budsjettkapitler, prosjekter og konkrete anskaffelser. Fullmakt gjelder fordeling av midler til enkeltprosjekter/-tiltak med brutto kostnadsramme opp til 30 mill. For virksomheter under VAR-sektor er denne grensen 70 mill.
- g) Byrådet gis fullmakt til å slutte de nødvendige kontrakter innenfor rammen av det av bystyret godkjente kostnadsramme når bystyret har vedtatt igangsetting av et investeringsprosjekt.
- h) Byrådet gis fullmakt til å foreta budsjettjusteringer som følge av endret arbeidsfordeling mellom byråder.
- i) Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 180 Usikkerhetsavsetning investering i tråd med formålsbeskrivelsen for kapittelet.
- j) Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 185 Forskjellige utbedringstiltak i tråd med de spesifikasjoner og formålsbeskrivelser bystyret knytter til bevilgningen.
- k) Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 550 Usikkerhetsavsetning investering MOSM i tråd med formålsbeskrivelsen for kapittelet.
- l) Byrådet gis fullmakt til å fordele bevilgningen på kapittel 660 Usikkerhetsavsetning investering MOSS i tråd med formålsbeskrivelsen for kapittelet.

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a-l:

- Justeringene må ikke medføre vesentlige avvik fra de premisser som ligger til grunn for bystyrets budsjettvedtak
- Omdisponeringene må ikke føre til at bystyrets vedtatte kostnadsrammer overskrides
- Omdisponeringene må ikke føre til at bystyrets vedtatte prosjekter ikke blir gjennomført eller vesentlig utsatt.
- Omdisponeringene må skje med finansiell dekning innen bystyrets budsjettvedtak for vedkommende budsjettår

2.3 Fordeling av budsjetttrammer for byomfattende tiltak

Byrådet gis fullmakt til å fordele budsjetttrammene for kapitlene for de byomfattende oppgaver på enkelttiltak med utgangspunkt i bystyrets budsjettvedtak.

2.4 Fordeling av tilskuddsbevilgninger og fordeling av rammen for videreutlån til bydelene

Byrådet gis med utgangspunkt i bystyrets budsjettvedtak fullmakt til å fordele bevilgninger på budsjettkapitler som omfatter tilskudd til organisasjoner og enkelttiltak. Fullmakten omfatter også fordeling av midler til private og offentlige aktører som følge av statlige tilskudd, herunder også fordeling av spillemidler.

Byrådets fullmakt betinger at det som vilkår for kommunalt tilskudd under dette punktet skal stilles krav om fremleggelse av skatteattest for merverdiavgift og skatt som ikke er eldre enn seks måneder på søknadstidspunktet. Det gjøres unntak fra dette vilkåret for tilskuddsmottakere, herunder idrettslag m.v. og nyetablerere, som dokumenterer at de ikke er skatte- og merverdiavgiftspliktige.

Byrådet gis fullmakt til å fordele avsetningen på kapittel 926 Videreutlån, til bydelene og til Velferdsetaten. Midlene som fordeles Velferdsetaten forbeholdes startlån i refinansieringssaker.

2.5 Budsjettekniske korreksjoner

Byrådet gis fullmakt til å foreta budsjettekniske korreksjoner.

2.6 Øvrige fullmakter delegert til byrådet

2.6.1 Priser for kommunale ytelser

Byrådet gis fullmakt til å vedta nye priser på kommunale ytelser som ikke er hjemlet i lov. De retningslinjer for prisjusteringer bystyret vedtar som en del av budsjettbehandlingen skal legges til grunn for den konkrete prisfastsetting.

Byrådet gis fullmakt til å fastsette priser på interne leveranser/tjenester i Oslo kommune når slike ikke er fastsatt av bystyret.

Styret for Oslo Havn KF fastsetter de kommunale forskrifter etter Havne- og farvannsloven, herunder avgifter, med unntak av Havne- og farvannslovens § 14, siste ledd og § 15.

2.6.2 Økonomifullmakter overfor private institusjoner

Byrådet gis fullmakt til å fastsette budsjetter, eventuelt inngå driftsavtaler, samt godkjenne regnskaper for private institusjoner som får driftstilskudd fra Oslo kommune. Dette gjelder dog ikke for private bydelsspesifikke institusjoner som mottar driftstilskudd som følge av vedtak fattet av de enkelte bydelsutvalg.

2.6.3 Oppretting og inndragning av stillinger

Byrådet gis fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett.

2.6.4 Instrukser for økonomiforvaltningen

Byrådet gis fullmakt til å utarbeide instrukser for økonomiforvaltningen i etater innenfor de retningslinjer som ligger i fullmaktene vedtatt av bystyret.

2.6.5 Videre delegering av fullmakter

Byrådet gis fullmakt til å videre delegere avgjørelsesmyndighet i saker som byrådet i medhold av økonomireglementet er gitt myndighet til å fatte vedtak i.

2.6.6 Udekket i investeringsregnskapet

Byrådet gis fullmakt til å belaste foretakene med den til enhver tid gjeldende innlånsrente i lånefondet inneværende regnskapsår for det udekkede beløpet.

2.6.7 Endringskostnader ved kjøp av barnehager fra private utbyggere

Byrådet gis fullmakt til å binde Oslo kommune økonomisk for endringskostnader ved kjøp av barnehage-seksjoner fra private utbyggere før kjøpekontrakt godkjennes av bystyret.

2.6.8 Rekkefølgen i strykninger av budsjettdisposisjoner

Byrådet gis fullmakt til å bestemme rekkefølgen i strykninger av egenkapitaldisposisjoner etter bestemmelsene i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner kapittel 4.

2.6.9 Inngå leiekontrakter

Byrådet gis fullmakt til å inngå leiekontrakter for lokaler med en leietid på til og med 20 år og som har en samlet verdi på til og med 50 mill. eks. felleskostnader, energiutgifter o.l. som avregnes hvert år etter regnskap.

2.6.10 Konkurransetsette tjenester/tjenestesteder

Byrådet gis fullmakt til å konkurransetsette tjenester/tjenestesteder som utføres med kommunalt ansatte. Kommunale og nasjonale regler og føringer må følges.

3. Budsjettfullmakter delegert til bydelsutvalgene

Bystyrets vedtak om nettoramme for bydelene er fordelt som driftsramme og sosialhjelpsramme.

3.1 Budsjettfordeling

Bydelsutvalget skal før budsjettåret vedta et budsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fastsetter i sitt budsjettvedtak. Vedtaket skal umiddelbart sendes byrådet til orientering.

Bydelsutvalget skal vedta et driftsbudsjett for bydelen fordelt på henholdsvis:

- Funksjonsområde, definert gjennom kriteriesystemet
- KOSTRA-funksjoner
- Resultatenhet, definert som det organisasjonsnivå som samsvarer med rapporteringsansvar til bydelsdirektør

Sammenhengen mellom disse vedtaksnivåene skal fremgå av budsjettokumentene (både budsjettforslag og bydelsutvalgets budsjettvedtak).

Budsjettet skal for bydelen totalt og for hvert funksjonsområde spesifiseres på artsgrupper. Både brutto utgifter, brutto inntekter og netto inntekter skal fremkomme i oppstillingen.

Inndelingen i funksjonsområder er basert på funksjonene i KOSTRA. Nedenstående inndeling i funksjonsområder skal benyttes i bydelsutvalgets vedtak:

- Funksjonsområde1: Administrasjon og fellestjenester
- Funksjonsområde 2A: Barnehager
- Funksjonsområde 2B: Barnevern
- Funksjonsområde 2C: Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste
- Funksjonsområde 3: Helse og omsorg
- Funksjonsområde 4: Sosialtjenester og ytelser
 - FO4A: Sosiale tjenester
 - FO4B: Kvalifiseringsprogram
 - FO4C: Økonomisk sosialhjelp

Budsjettvedtaket pr KOSTRA-funksjon og resultatenhet skal vise henholdsvis brutto utgifter, brutto inntekter og netto inntekter.

Bydelsutvalget kan eventuelt vedta et investeringsbudsjett for inventar, transportmidler og utstyr med en økonomisk levetid på minst tre år og innkjøpspris over kr. 100 000. Summen av netto driftsutgifter i driftsbudsjettet og netto forslag til kapitalutgifter i investeringsbudsjettet skal for den enkelte bydel være identisk med bystyrets vedtatte budsjett for netto driftsutgifter.

3.2 Budsjettforutsetninger/-regler

a) Bydelsutvalgets budsjett skal til enhver tid holdes innenfor de rammer og overordnede mål som er vedtatt av bystyret. Det gis ikke anledning til å justere drifts- eller investeringsbudsjettet ved mer-/mindreinntekter i forhold til budsjettert statstilskudd som kompenserer for merverdiavgift fra investeringsregnskapet. Dette omfatter ikke kompensasjon fra investeringer som er finansiert av virksomheten selv ved overføring av egne driftsmidler til investeringsbudsjettet

b) Bydelsutvalget skal i sitt budsjettvedtak ta utgangspunkt i et netto sosialhjelpsbudsjett tilsvarende den sosialhjelpsramme bydelen får bevilget fra bystyret. Bydelsutvalget gis fullmakt til å foreta omdisponeringer fra bystyrets vedtatte sosialhjelpsramme, artsgruppe 14 til bydelens ordinære driftsramme, artsgruppe 11. Omdisponeringer i forhold til tildelt sosialhjelpsramme skal gjøres eksplisitt, med henvisning til hvilke tiltak som blir finansiert ved en slik omdisponering. Bydelsutvalget gis fullmakt til å foreta omdisponeringer fra bydelens ordinære driftsramme,

artsgruppe 11, til styrking av sosialhjelpsrammen utover vedtatt eksternbudsjett på artsgruppe 14. Bydelene skal rapportere disse tiltakene, og sannsynliggjøre effektene i forhold til sosialhjelpsutgiftene i tertial- og årsberetningene til bystyret

c) Bydelsutvalget kan vedta budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i inventar, transportmidler og utstyr, som i sin helhet skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet

d) Bydelsutvalget kan fremme innstilling overfor byrådet om budsjettjustering mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet for investeringer i fast eiendom som helt eller delvis skal finansieres gjennom overføring fra driftsbudsjettet.

e) Bydelsutvalget gis fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett. Fullmakt til å opprette stillinger innenfor denne rammen gjelder kun for stillingskategorier under saksområder hvor bydelsutvalget har fått delegert avgjørelsesmyndighet. Bydelsutvalget har ansvar for å sikre at driftsutgifter som følger av vedtak om opprettelse av nye stillinger på årsbasis kan dekkes innenfor bydelens budsjett-ramme.

f) Bydelsutvalget gis fullmakt til å fastsette budsjetter, eventuelt inngå driftsavtaler, samt godkjenne regnskaper for private bydelsspesifikke institusjoner som mottar driftstilskudd fra Oslo kommune

g) Bydelsutvalget gis fullmakt til å videredelegere avgjørelsesmyndighet til bydelsdirektøren i saker som bydelsutvalget i medhold av økonomireglementet er gitt myndighet til å fatte vedtak i, men innenfor de rammer som fremgår av punkt 2.3.

3.3 Rammer for videredelegering

Adgangen til videredelegering til bydelsdirektøren er begrenset til:

a) Fullmakt til å foreta den detaljerte budsjettfordeling innenfor rammen av bydelsutvalgets vedtak (jf. punkt 2.1)

b) Fullmakt til å foreta budsjettjusteringer for alle artsgrupper på driftsbudsjettets utgifts- og inntektsside og innenfor følgende funksjonsområder:

- Funksjonsområde1: Administrasjon og fellestjenester
- Funksjonsområde 2A: Barnehager
- Funksjonsområde 2B: Barnevern
- Funksjonsområde 2C: Aktivitetstilbud for barn og unge, helsestasjon og skolehelsetjeneste
- Funksjonsområde 3: Helse og omsorg
- Funksjonsområde 4: Sosialtjenester og ytelser
 - FO4A: Sosiale tjenester
 - FO4B: Kvalifiseringsprogram
 - FO4C: Økonomisk sosialhjelp

c) Fullmakt til å opprette og inndra stillinger innenfor rammen av vedtatt budsjett.

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a-c:

- Justeringene må ikke føre til endringer i aktivitetsforutsetningene i forhold til bydelsutvalgets vedtak, herunder vedtatte måltall og aktivitetsplaner
- Justeringene må i sum, i løpet av budsjettåret, ikke overstige 10 % av bydelsutvalgets opprinnelig vedtatte bruttobudsjett for det enkelte funksjonsområde.
- Justeringene må ikke berøre bevilgninger som etter bystyrets budsjettvedtak er ført opp til spesielle angitte formål

4. Budsjettfullmakter for kommunale foretak

4.1 Generelt

Budsjettfullmaktene omfatter kommunale foretak etablert etter kapittel 9 i KommuneLoven, og utgjør en presisering og innskrenking av den normalkompetansen som følger av lov, forskrift og foretakets formål. Prinsippene for delegering er annerledes enn for byrådet og bydelsutvalgene, og betyr at for saker som ikke er nevnt særskilt i økonomireglementet, er budsjettfullmaktene for styret i foretaket kun begrenset av det som følger av lov, forskrift og bestemmelser i foretakets vedtekter og instruks.

De kommunale foretakene har i all hovedsak bykassen som kunde, og defineres dermed ikke som foretak som driver næringsvirksomhet ut fra forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner av 07.06.2019. Det innebærer at alle foretakene skal følge budsjett- og regnskapsregler etter kommunelovens bestemmelser.

I medhold av kommuneloven og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner av 07.06.2019 gjelder følgende prinsipper for årsbudsjettet:

a) Bystyret selv må innen årets utgang fastsette bindende økonomiske rammer for foretakets drift og investering for kommende kalenderår. Bystyret vedtar også økonomiplan for foretaket, jf. kommunelovens § 14-2. Styret foretar den nærmere fordeling av årsbudsjettet og basert på prinsipper i kommuneloven med forskrifter. Det fullstendige årsbudsjettet skal bestå av et driftsbudsjett og investeringsbudsjett slik de framkommer for bykassen.

b) Driftsbudsjettet kan vedtas som en nettoramme, men det er krav til budsjettbalanse. Styret kan foreta endringer i driftsbudsjettet innenfor bystyrets bindende rammer. Styret kan også omdisponere fra drift til gjennomføring av investeringer i budsjettåret.

c) Med unntak av øremerkede midler skal det ikke legges opp fond fra driftsrammen. Ubrukte øremerkede midler skal anvendes i det påfølgende års budsjett.

d) Mindreforbruk som ikke dekker inn et merforbruk som fremkommer etter kapittel 4 i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner av 07.06.2019 714 skal disponeres året etter regnskapsåret.

e) Bystyrets budsjettvedtak for investeringsbudsjettet må som et minimum spesifiseres på sum

investering og sum finansiering, herav lån. Styret for foretaket kan ikke selv vedta låneopptak. Bystyret kan vedta en kostnadsramme for et enkeltprosjekt eller som en sum for en gruppe av enkeltprosjekter. Oppjustering av kostnadsrammen for slike investeringsprosjekter kan ikke skje uten fullfinansiering i årsbudsjettet. For investeringer som er fullfinansiert i budsjettåret er det tilstrekkelig for bystyret å angi rammebevilgninger.

f) Styret for foretaket gis fullmakt til å slutte de nødvendige kontrakter innenfor tilhørende styringsramme av den av bystyrets godkjente kostnadsramme når bystyret har vedtatt igangsetting av et investeringsprosjekt.

g) Styret i Oslobygg KF gis fullmakt til å omdisponere inntil 30% av rehabiliteringsmidlene som foretaket disponerer innenfor ulike kategorier av rehabilitering av formålsbygg.

4.2 Bystyrets budsjettvedtak

I det følgende foretas ytterligere presiseringer og innskrenkninger i budsjettfullmaktene for kommunale foretak. Bystyret vedtar bindende rammer for foretakets økonomiske drift og investering i budsjettåret og med følgende detaljering:

- Driftsbudsjettet fastsettes som en nettoramme (netto driftsresultat)
- Investeringene fastsettes som en bruttoramme med sum investering og sum finansiering.
- Budsjettfullmakter for investeringer gjelder for anleggsmidler som er tatt inn i foretakets balanse.
- Dersom bystyret vedtar samlet kostnadsramme for en gruppe prosjekter, må styret vedta kostnadsramme pr. prosjekt etter samme regler som gjelder for bykasseinvesteringer. Styret må også fordele de fastsatte investeringsrammene i årsbudsjettet og økonomiplanen på investeringsprosjektene. Eventuell særskilt finansiering skal knyttes til vedkommende prosjekt.

4.3 Budsjettfordeling

Styret for foretaket skal innen før budsjettåret vedta et fullstendig årsbudsjett, og i samsvar med kommuneloven og forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv. av 07.06.2019 nr. 714. Foretakene skal benytte kommunens felles valgte økonomisystem, herunder bruken av konto- og kodeplaner samt konteringsdimensjoner.

Investeringsbudsjettet

Styret skal foreta en ytterligere fordeling med tilhørende finansiering på de enkelte investeringsprosjektene.

Byrådet gis fullmakt til å gi nærmere retningslinjer.

4.4 Budsjettjustering

a) Foretakets budsjett skal til enhver tid holdes innenfor de rammer og overordnede mål som er vedtatt av bystyret

b) For salg av aksjer/andeler/fast eiendom gis styret for eiendomsforetaket fullmakt til å øke

beløpet med inntil 50 mill. i forhold til bystyrets opprinnelige budsjettvedtak. Salg av aksjer/andeler/fast eiendom utover 50 mill. årlig i forhold til bystyrets opprinnelige budsjettvedtak vedtas av bystyret.

c) Inntekter i investeringsbudsjettet som ikke omfattes av b, vedtas av bystyret

d) Styret kan ikke foreta budsjettjustering mellom de enkelte prosjektporteføljer slik de fremkommer av bystyrets vedtak. Hvis bystyret har vedtatt en kostnadsramme for enkeltprosjekter, kan ikke styret foreta endringer av denne

Følgende forutsetninger legges til grunn for fullmaktene under punktene a-d:

- Justeringsfullmakter for investeringer gjelder for anleggsmidler som er tatt inn i foretakets balanse.
- Justeringene må ikke medføre vesentlige avvik fra de premisser som ligger til grunn for bystyrets budsjettvedtak.

Omdisponeringene må skje med finansiell dekning innen bystyrets budsjettvedtak for årsbudsjettet.

Foretaket skal meddele byrådsavdelingen som foretaket sorterer inn under og Byrådsavdeling for finans fortløpende og senest innen en uke etter at vedtaket er fattet i følgende tilfeller:

1. Justering i netto driftsutgift på et kapittel som ikke skyldes økt bevilgning sentralt, inkludert overføring mellom driftsbudsjettet og investeringsbudsjettet.
2. Justering av kostnadsramme eller justering av årets bevilgning til et investeringsprosjekt.
3. Justering for salg av aksjer/andeler/fast eiendom jf. punkt 4.4 b).

5. Instruks for økonomiforvaltningen

5.1 Instruks for økonomiforvaltningen i byrådet

Bystyret vil understreke at budsjettfullmaktene er basert på at kommunens øvrige regelverk blir fulgt og vil spesielt peke på intern kontroll i økonomiforvaltningen, anskaffelsesreglene og kommunens etiske retningslinjer.

5.2 Årsbudsjett

Byrådet skal legge frem et forslag til årsbudsjett og skattevedtak for kommunen. Årsbudsjettet skal inneholde en oversikt over inntekter og utgifter for kommunens virksomheter kommende år.

Det skal utarbeides konkrete måltall for den enkelte virksomhets aktivitet. Aktivitetsplanene skal gjøre det lettere å se sammenhengen mellom ressursinnsats og forventet resultat, samtidig som de skal bidra til å legge forholdene til rette for å vurdere graden av måloppnåelse i kommunen.

Bystyret presiserer at tallbudsjettet er det overordnede styringselement i budsjettet, og understreker at vedtatt tallbudsjett skal overholdes. Uventede merutgifter og/eller

inntektsbortfall må dekkes innenfor virksomhetenes ansvarsområder.

Byrådets forslag til tallbudsjett skal bygge på aktivitetsplaner for det kommende år. Planene skal vise hvilke tiltak som skal gjennomføres og omfanget av tiltakene.

Dersom det i løpet av året oppstår vesentlige avvik i forhold til vedtatt tallbudsjett og/eller aktivitetsplaner, skal nødvendige tiltak iverksettes straks. Dersom avvikene er av en slik karakter at premissene for bystyrets budsjettvedtak må anses å være endret, skal dette legges frem for bystyret snarest mulig. Som hovedregel skal varsling skje i forbindelse med kvartals- og tertialrapporteringen. Inntil et eventuelt nytt vedtak er fattet, skal tallbudsjettet overholdes.

Bystyret understreker at de bevilgninger som gis til organisasjoner o.l., er ment som et driftstilskudd for hele året. Driften må tilpasses etter tilskuddets størrelse.

5.3 Ansvar

Byrådet har ansvar for å føre tilsyn med kommunens økonomiforvaltning, herunder:

- Holde seg løpende orientert om utviklingen i de enkelte virksomheter
- Påse at bystyrets vedtak blir iverksatt
- Påse at det ikke skjer overskridelser i forhold til vedtatt budsjett
- Sørge for at ressursene anvendes optimalt og i tråd med kommunens overordnede mål og aktivitetsplaner.

5.4 Rapportering

For 1. kvartal og 2. tertial i året skal byrådet utarbeide rapporter med regnskapsoversikter og års-prognoser for den enkelte etat, bydel, foretak og for bykassen samlet. Kvartals- og tertialrapportene skal beskrive den økonomiske utvikling og utviklingen i tjenesteproduksjonen i forhold til tallbudsjett og aktivitetsplaner. Rapportene skal inneholde en sammenstilling av periodisert budsjett, akkumulert regnskap og prognose for året.

Dersom det ligger an til avvik skal dette forklares, og forslag til nødvendige mottiltak skal fremkomme.

Kvartals- og tertialrapportene skal også gi en oversikt over regnskap, budsjett og prognose for investeringene.

Kvartalsrapportene fremmes for bystyrebehandling i juni, og tertialrapportene i oktober hvert år.

5.5 Beregning av fremført mer-/mindreforbruk

Hvis ikke bystyret vedtar noe annet, gis det adgang til å styrke neste års budsjett med besparelser i driftsbudsjettet begrenset til 4 % av budsjetterte utgifter for artsgruppene 10-14 som lå til grunn for bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3). For praktisering av denne bestemmelse, tas det forbehold om at driftsregnskapet for kommunen totalt sett ved regnskapsavslutningen viser et resultat som gir adgang til å overføre midler.

For kommunale foretak fastsettes ingen maksimalgrense for slik adgang til styrking av neste års budsjett.

Merforbruk i driftsbudsjettet begrenset til 4 % av budsjetterte brutto driftsutgifter i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3), skal dekkes inn på neste års budsjett.

For kommunale foretak fastsettes ingen maksimalgrense for slikt krav om inndekking på neste års budsjett.

Øremerkede overførbare kommunale bevilgninger gitt i Dok. 3 skal trekkes ut før beregning av maksimalgrensen gjøres.

Ubrukte øremerkede midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale og ubrukte øremerkede overførbare kommunale midler skal holdes utenfor beregningen av fremført mer-/mindreforbruk.

Definisjonen av øremerkede midler er presisert i punkt 1.1 g) - i):

g) Med «øremerkede budsjettmidler» menes midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale reservert til særskilte formål. Denne kategorien av øremerkede midler er overførbare.

h) Med «øremerkede ikke-overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål.

i) Med «øremerkede overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål og overførbare til neste budsjettår.

Beregningene foretas for hvert enkelt budsjettkapittel.

Det utarbeides egne retningslinjer i forbindelse med den årlige regnskapsavslutningen.

Byrådet gis som et ledd i gjennomføring av årsavslutningen fullmakt til å foreta delvise strykninger i driftsregnskapet.

5.6 Årsregnskap og årsberetning

Byrådet skal ved regnskapsårets slutt avgi et årsregnskap i henhold til Kommunal- og distriktsdepartementets [forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner mv.](#) som viser årets regnskapstall i forhold til bystyrets opprinnelige budsjettvedtak (Dok. 3), justert årsbudsjett og foregående års regnskapstall.

Årsberetningen skal redegjøre for kommunens virksomhet og resultater i året i forhold til overordnede mål og aktivitetsplaner. Det skal videre gis en vurdering av den økonomiske situasjonen ved årets slutt. Beretningen skal vise hvordan tjenester og tiltak er tilpasset behovene blant kommunens innbyggere. Årsberetningen skal utformes slik at den gir et dekkende bilde av kommunens utvikling, resultat og stilling.

6. Instruks for økonomiforvaltningen i bydeler

Bystyret vil understreke at budsjettfullmaktene er basert på at kommunens øvrige regelverk blir fulgt og vil spesielt peke på intern kontroll i økonomiforvaltningen, anskaffelsesreglene og kommunens etiske retningslinjer.

6.1 Bydelsutvalgets ansvar for årsbudsjettet

Bydelsutvalget skal vedta et budsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fast-setter i sitt budsjettvedtak. Bydelsutvalgets budsjett skal til enhver tid holdes innenfor de rammer og overordnede mål som er vedtatt av bystyret.

Bydelens budsjett skal gi en oversikt over utgifter og inntekter knyttet til funksjonsområdene bydelen har ansvar for. Det skal, i tråd med bystyrets overordnede mål for bydelenes virksomhet, utarbeides måltall for bydelens aktivitet det kommende år. Av bydelsutvalgets budsjettvedtak skal det fremgå hvilke aktivitetsendringer som forutsettes gjennomført i løpet av budsjettåret. Vedtaket skal umiddelbart sendes byrådet til orientering.

Bystyret understreker at de budsjetter som er vedtatt skal overholdes. Det skal ikke legges opp fond fra driftsrammen. Bydelsutvalget har ansvar for den økonomiske utviklingen i løpet av året, og for å iverksette nødvendige tiltak for å hindre merforbruk i forhold til tildelt budsjetttramme. Dersom det i løpet av året oppstår vesentlige negative avvik i forhold til budsjettet, skal dette snarest mulig varsles overfor byrådet og bystyret. Som hovedregel skal varsling skje som ledd i tertialrapporteringen.

Dersom bydelsutvalget ikke har vedtatt et saldert budsjett, skal bydelsdirektøren i henhold til bydelsreglementet anke saken inn for byrådet/ bystyret. Dersom bydelsutvalget ikke har vedtatt et saldert budsjett innen to måneder etter en varslet anke, legges bydelsdirektørens forslag til budsjett til grunn for bydelens aktivitet i påvente av ankebehandlingen.

Dersom bydelsutvalget vedtar permanent avvikling av større deler av bydelens virksomhet, skal et slikt vedtak sendes byrådet til orientering.

6.2 Bydelsdirektørens ansvar for årsbudsjettet

Bydelsdirektøren har ansvar for å fremlegge et saldert budsjettforslag for behandling i bydelsutvalget, og for å holde bydelsutvalget orientert om utviklingen i løpet av året, herunder også foreslå nødvendige justeringer innenfor tildelt budsjetttramme, eller aktivitetsnivå.

Dersom bydelsutvalget ikke har vedtatt et saldert årsbudsjett innen den frist som bystyret har fastsatt, har bydelsdirektøren plikt til omgående å fremme ankesak for byrådet. Byrådet plikter å legge frem sak for bystyret innen tre uker etter mottatt anke.

Bydelsdirektøren har ansvar for å holde bydelsutvalget orientert om utviklingen i løpet av året. Dersom det i løpet av året oppstår vesentlige avvik i forhold til vedtatt tallbudsjett og/eller aktivitetsplaner, skal bydelsdirektøren straks iverksettes nødvendige tiltak. Dersom forutsetningene for å holde vedtatt budsjetttramme eller aktivitetsnivå ikke lenger er til stede skal bydelsdirektøren fremme forslag om nødvendige budsjettjusteringer.

Bydelsdirektøren har ansvar for at godt og effektivt lederskap av bydelens forvaltning utøves, og for at bydelsutvalgets vedtak gjennomføres.

6.3 Rapportering

For 1. kvartal og 2. tertial i året skal det utarbeides en rapport som gir en beskrivelse av den økonomiske utviklingen og av utviklingen i tjenesteproduksjonen i forhold til tallbudsjett og aktivitetsplaner. Kvartals- og tertialrapportene skal inneholde en sammenstilling av periodisert budsjett, akkumulert regnskap og prognose for året. Rapportene skal legges frem for bydelsutvalget og oversendes byrådet. Byrådet fastsetter nærmere retningslinjer for kvartals- og tertialrapportenes innhold og form, samt frister.

Til hvert møte i bydelsutvalget skal bydelsdirektøren utarbeide en rapport for utvikling i tjenesteproduksjon og økonomi. Statusrapporten skal vise utviklingen sortert på henholdsvis funksjonsområde, KOSTRA-funksjon og resultatenheter.

Det forutsettes at bydelen har etablert måleindikatorer i bydelens løpende månedsoppfølging, som viser i hvor stor grad mål, strategier, aktivitetsplaner og tiltak blir gjennomført med de effekter som er forutsatt.

Budsjettavvik hittil i år og årsprognose skal som et minimum fremstilles på samme detaljeringsnivå som bydelsutvalgets budsjettvedtak. Bydelsutvalget velger selv om hovedinndelingen av den tekstlige fremstillingen skal være basert på KOSTRA eller resultatenheter. Uansett fremstillingsmåte må sammenhengen mellom KOSTRA og intern ansvarsstruktur komme tydelig frem.

6.4 Årsavslutning

Hvis ikke bystyret vedtar noe annet, gis det adgang til å styrke neste års budsjett med besparelser for netto driftsramme og rammen for økonomisk sosialhjelp i forhold til justert budsjett, begrenset til 4 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3). Hvis bydelsutvalget har vedtatt å omdisponere midler fra driftsbudsjettet til investeringsbudsjettet som ikke fullt ut er blitt benyttet til å finansiere årets investeringer, skal ikke denne besparelsen og besparelsen i drift samlet sett utgjøre mer enn 4%-grensen. Fremføringsbeløpet i drift skal i så fall reduseres med det overskytende.

For praktisering av bestemmelsen tas det forbehold om at driftsregnskapet for kommunen totalt sett ved regnskapsavslutningen gir et resultat som gir adgang til å styrke neste års budsjett.

Merforbruk for netto driftsramme og rammen for økonomisk sosialhjelp i forhold til justert budsjett, begrenset til 4 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3), skal dekkes inn på neste års budsjett. Bydelen kan vedta å dekke merforbruket over en toårsperiode, men slik at minimum 2 % av budsjetterte utgifter for artsgruppe 11 i bystyrets budsjettvedtak (Dok. 3), dekkes inn påfølgende budsjettår og resten i år to.

Øremerkede overførbare kommunale bevilgninger gitt i Dok. 3 skal trekkes ut før beregning av maksimalgrensen gjøres.

Ubrukte øremerkede midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale og ubrukte øremerkede

overførbare kommunale midler skal holdes utenfor beregningen av fremført mer-/mindreforbruk.

Definisjonen av øremerkede midler er presisert i punkt 1.1 g) - i):

g) Med «øremerkede budsjettmidler» menes midler gitt i medhold av lov, forskrift eller avtale reservert til særskilte formål. Denne kategorien av øremerkede midler er overførbare.

h) Med «øremerkede ikke-overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål.

i) Med «øremerkede overførbare kommunale midler» menes midler øremerket av bystyret eller byrådet i egne saker til et bestemt formål og overførbare til neste budsjettår.

Det utarbeides egne retningslinjer i forbindelse med den årlige regnskapsavslutningen.

6.5 Årsregnskap og årsberetning

Bydelsutvalget skal behandle bydelens regnskap. Som grunnlag for bydelsutvalgets behandling fremlegger bydelsdirektøren regnskapet med den spesifikasjon som ble brukt i bydelsutvalgets budsjettvedtak. Avvik i forhold til opprinnelig vedtatt og justert budsjett skal fremgå av regnskapets oversikter og kommentarer.

I tilknytning til årsregnskapet er bydelsutvalget ansvarlig for å utarbeide, behandle og vedta en årsberetning. Årsberetningen skal, etter byrådets nærmere retningslinjer, redegjøre for hvordan bydelen har disponert sine ressurser i forhold til bystyrets målsettinger. Betydelige avvik i forhold til budsjetttrammen skal forklares. Årsberetningen skal videre gi byrådet et grunnlag for å foreslå ressursdimensjonering og fordeling til bydelene i neste års budsjett.

6.6 Inngrep ved brudd på forutsetninger

Dersom bydelens disponeringer i løpet av året har vist store avvik i forhold til bystyrets forutsetninger, enten i form av mer-/mindreforbruk, eller i form av manglende oppfølging av bystyrets mål, skal byrådet vurdere å innstille overfor bystyret at bydelens budsjett med detaljert fordeling må vedtas av bystyret. Bystyret vil i slike tilfeller også bestemme hvordan og hvor lenge bydelens løpende virksomhet skal følges opp.

7. Instruks for økonomiforvaltningen i kommunale foretak

Bystyret vil understreke at budsjettfullmaktene er basert på at kommunens øvrige regelverk blir fulgt og vil spesielt peke på intern kontroll i økonomiforvaltningen, anskaffelsesreglene og kommunens etiske retningslinjer.

7.1 Foretakets ansvar for årsbudsjettet

Styret for foretaket skal vedta et årsbudsjett innenfor de rammer, retningslinjer og frister som bystyret fastsetter i sitt budsjettvedtak.

Bystyret understreker at de budsjetter som er vedtatt skal overholdes. Styret har ansvar for den økonomiske utviklingen i løpet av året, og for å iverksette nødvendige tiltak for å hindre merforbruk i forhold til tildelt budsjetttramme.

Dersom det i løpet av året oppstår vesentlige negative avvik i forhold til budsjettet, skal dette snarest mulig varsles overfor byrådet og bystyret. Som hovedregel skal varsling skje som ledd i kvartals- og tertialrapporteringen.

7.2 Rapportering

For 1. kvartal og 2. tertial i året skal det utarbeides en rapport som gir en beskrivelse av den økonomiske utviklingen og av utviklingen i investeringsaktivitet og i tjenesteproduksjon i forhold til tallbudsjett og aktivitetsplaner, samt sykefravær og HMS-arbeid. Foretakene har plikt til å levere informasjon i samsvar med det opplegg byrådet har for utforming av byrådets kvartals- og tertialrapport til bystyret.

Byrådet kan i tillegg fastlegge særskilt rapporteringer for å følge utviklingen for tjenesteproduksjon og/eller den økonomiske utviklingen.

7.3 Årsavslutning

Hvis driftsregnskapet viser et mindreforbruk etter at disposisjonene i forskrift om økonomiplan, årsbudsjett, årsregnskap og årsberetning for kommuner og fylkeskommuner § 4-3, skal mindreforbruket disponeres av bystyret i det budsjettår hvor årsregnskapet legges frem.

Et regnskapsmessig merforbruk (underskudd) i årsregnskapet for foretaket inndeckes av bystyret i det budsjettår hvor årsregnskapet legges frem.

For Oslo Havn KF bestemmer havnestyret i hvilken utstrekning ubenyttede bevilgninger kan overføres fra et år til et annet, jfr. Fiskeri- og kystdepartementets forskrift av 19.06.07, II.

7.4 Budsjett, årsregnskap og årsberetning

Bystyret presiserer at utover krav til særbudsjett, særregnskap og årsberetning i statlige forskrifter og standarder fra foreningen for god kommunal regnskapsskikk, fastsetter byrådet nærmere retningslinjer for innhold, form og frister for årsbudsjett og økonomiplan, årsregnskap og årsberetning.

7.5 Udekket i investeringsregnskapet

Dersom foretakets investeringsregnskap forrige år ble avsluttet med udekket, vil det medføre at innværende års avdragsutgifter i driftsregnskapet blir lavere enn budsjettert. Den besparelsen foretaket får i forhold til budsjetterte avdragsutgifter skal brukes til å øke budsjettert overføring fra driftsregnskapet til investeringsregnskapet. Økningen i overføring fra driftsregnskapet skal brukes til å redusere årets bruk av lån.

8. Instruks for investeringer

8.1 Kvalitetssikring av investeringsprosjekter

For alle investeringsprosjekter, både bykasseinvesteringer og investeringer i regi av et kommunalt foretak, skal det foreligge et beslutningsgrunnlag som er tilstrekkelig kvalitetssikret før prosjektet vedtas. Kravet til beslutningsgrunnlag vil kunne variere ut fra type investering, kompleksitet/usikkerhet og økonomisk omfang.

Alle investeringsprosjekter skal kvalitetssikres. Byrådet skal pre-kvalifisere og inngå rammeavtaler med noen eksterne fagmiljøer som kan engasjeres til å forestå kvalitetssikringen.

Byrådet skal tilpasse kravene til ekstern eller intern kvalitetssikring for et investeringsprosjekt til et nivå hvor man anser at beslutningsgrunnlaget vil være kvalitetsmessig tilfredsstillende.

8.2 Generell prosessbeskrivelse for større investeringsprosjekter

Det skal først utarbeides en behovsanalyse. Hovedkravene til prosjektet skal defineres, og alternative løsninger utredes. Kostnadsanslag for investeringen og forventede kostnader gjennom investeringsens levetid for aktuelle alternativer og gjennomføringsmodeller skal beregnes. Dette beslutningsunderlaget skal kvalitetssikres.

Dersom kvalitetssikringen konkluderer med at beslutningsgrunnlaget er kvalitetsmessig godt nok til at Oslo kommune kan vurdere å gå videre med prosjektet, avgjør byrådet hvilket alternativ som skal planlegges for gjennomføring.

Deretter gjennomføres et forprosjekt for å fremskaffe gjennomarbeidede kostnadsanslag og plan for fremdrift, organisering mv. Dette materialet skal kvalitetssikres før det avgjøres om prosjektet skal foreslås gjennomført. Det skal legges en styringsramme (P50) til grunn ved budsjettering av nye investeringsprosjekter. 20 % av prosjektenes usikkerhetsavsetning som er differansen mellom kostnadsrammen (P85) og styringsrammen (P50) avsettes sentralt.

Byrådet gis fullmakt til å definere nærmere kravene til den dokumentasjonen som skal foreligge, også kravene til beslutningsgrunnlag og kvalitetssikring for mindre investeringsprosjekter.

Investeringsprosjektene forutsettes gjennomført innenfor den styringsrammen virksomheten får seg tildelt. Byrådet gis fullmakt til, etter anmodning fra etatsledelsen eller fra styret i et foretak, å frigje hele eller deler av den sentralt avsatte usikkerhetsavsetningen som inngår i den kostnadsrammen bystyret har satt for prosjektet.

For prosjekter gjennomført i regi av et kommunalt foretak, utarbeides det en bindende husleieavtale mellom bestiller og utfører før prosjektet igangsettes. Ansvar og risikoen for at prosjektet holder seg innenfor vedtatte rammebetingelser, vil deretter ligge hos foretaket.

Når det er gitt bevilgning til et prosjekt må det sikres at den etterfølgende detaljplanleggingen er kvalitetsmessig tilfredsstillende før prosjektet igangsettes. Ved gjennomføringen må det sikres tilfredsstillende rutiner for å ha løpende oversikt over utviklingen i kostnader og i fremdrift samt rutiner for rapportering.

Prisjustering av kostnadsramme i investeringsprosjekter som strekker seg over flere år

For store investeringsprosjekter skal det årlig etterskuddsvis foretas en regulering av prisvekst for store investeringsprosjekter. Følgende prinsipper skal gjelde for ordningen:

- a) Alle investeringsprosjekter i Oslo kommune skal vedtas med en kostnads- og styringsramme basert på estimerte reelle kostnader for å få fullført prosjektet. Antatt prisvekst for hele prosjektperioden skal være innarbeidet i kostnadsrammen.
- b) Store investeringsprosjekter kan få prisjustert den vedtatte kostnads- og styringsrammen etterskuddsvis når det i løpet av prosjektperioden skjer en prisutvikling som avviker fra den forutsatte prisveksten som kostnadsrammen er basert på. Prisjusteringen foretas årlig i forbindelse med revidert budsjett, og skal bygge på den faktiske prisutviklingen i foregående år.
- c) Ved endringer i kostnadsrammen for et investeringsprosjekt som spilles inn til revidert budsjett skal det også opplyses om hva dette medfører av endringer knyttet til finansieringen av prosjektet.
- d) Ordningen med årlig prisjustering av styrings- og kostnadsramme gjelder for investeringsprosjekter med kostnadsramme på over 3 mrd.
- e) Prisomregningen skal skje i samsvar med en etterprøvbar prisindeks fra Statistisk sentralbyrå. Det skal fastsettes en relevant prisindeks på forhånd som er dekkende for det aktuelle prosjektet.
- f) Endring i kostnadsrammen og finansiering av prosjektene vedtas av bystyret i forbindelse med behandlingen av revidert budsjett. Denne prosessen gjentas hvert år i gjennomføringsfasen av prosjektet.
- g) I revidert budsjett for det året prosjektet er planlagt ferdigstilt skal det settes en prognose for forventet prisstigning fram til ferdigstillelsesdato, hvor dette skal anses som endelig prisjustering av kostnadsrammen.
- h) De budsjettmessige konsekvensene av eventuelle endringer i kostnadsrammer som blir vedtatt i revidert budsjett innarbeides deretter i Sak 1 for kommende år.

8.3 Kommunalt engasjement i private investeringsprosjekter

- a) Bystyret forutsetter at kommunen ikke engasjerer seg i byggeprosjekter der finansieringsplanene er urealistiske. Prosjekteringskostnader som måtte påløpe for ikke-finansierte prosjekter i privat regi, er kommunen uvedkommende
- b) Private investeringsprosjekter hvor det er forutsatt lån fra kommunen og/eller kommunal lånegaranti, og/eller hvor kommunen skal betale renter, avdrag og/eller driftsutgifter, kan ikke settes i gang før finansieringsforutsetningene er oppfylt
- c) Kommunalt investeringstilskudd til private investeringsprosjekter utbetales ikke før prosjektet er dokumentert fullfinansiert.
- d) Oslo kommune stiller normalt ikke garantier, med mindre dette er lovpålagt. Garantier kan også vurderes for høyt prioriterte formål. Bestemmelsene i kommunelovens §14-19 fastslår at kommunen *«ikke kan stille kausjon eller annen økonomisk garanti hvis garantien innebærer*

vesentlig økonomisk risiko eller er stilt for næringsvirksomhet». Vesentlig økonomisk risiko er ikke en konkret sum eller prosent, men må forstås etter en økonomisk helhetsvurdering. Elementene vil være både prosjektet (garantisum/løpetid, prosjektbudsjett/risiko, soliditet/egenkapital etc.) og kommunens økonomiske situasjon og garantiportefølje. Konsekvensene ved både utstedelse (avsetning av andel av garantisummen til kommunens tapsfond; driftskostnad) og potensiell innløsning (driftskostnad) må identifiseres. Ved behov må det gjøres en juridisk vurdering av mulig regulering, nødvendig notifikasjon, vurdering av næringsvirksomhet med mer. Det er ikke etablert en øvre sum for kommunale garantier, men som en indikasjon må garantisøknader over p.t. 10 millioner kroner godkjennes av Statsforvalteren. Bystyret forutsetter at det ikke gis garantier utover bestemmelsene i kommuneloven. Byrådet gis fullmakt til å gi nærmere retningslinjer innenfor kommunelovens rammer og i henhold til føringer fra gjeldende bystyrevedtak.

8.4 Finansforvaltning

I henhold til Kommunal- og moderniseringsdepartementets forskrift om kommuners og fylkeskommuners finansforvaltning av 18.11.2019 nr. 1520 skal bystyrets selv gi regler for kommunen eller fylkeskommunens finans- og gjeldsforvaltning. Regler for finansforvaltningen i Oslo kommune er gitt i byrådssak 263/21 og vedtatt av bystyret i sak 34/22.

Budsjettekniske merknader

Pris- og lønnskompensasjon

Pris- og lønnskompensasjon i 2025-budsjettet

For bydelene benyttes det 85 % lønnsandel i deflator og 15 % forventet utvikling i kommunale driftsutgifter. Denne deflatoren benyttes også for Sykehjemsetaten og Tilskudd til Den norske kirke.

For artsgruppe 13 Kjøp av tjenester som erstatter kommunal egenproduksjon, er kommunal deflator benyttet. Sosialhjelpsrammen kompenseres med ordinær kommunal deflator. For artsgruppe 14 Overføringer, er det som tidligere brukt KPI.

Korrigerer pga. ny forventet lønns- og prisvekst enn forutsatt i 2024

Ved beregning av lønns- og prisvekst i budsjettet for 2025 korrigeres det for avvik mellom det som var forutsatt av lønnsvekst i inneværende år og hva som ble resultatet av årets lønnsoppgjør. Det korrigeres også for ny forventet prisvekst for 2024.

I tabellen nedenfor sammenstilles forventet lønns- og prisvekst for 2024 med forutsetningene for lønns- og prisvekst i vedtatt budsjett for 2024 (Dok 3.)

Forventet lønns- og prisvekst for 2024	Ny forventet vekst i 2024	Forutsatt vekst i vedtatt budsjett 2024	Avvik 2024
Kommunale lønnsutgifter	5,20 %	4,90 %	0,30 %
Kommunale driftsutgifter for øvrig	3,00 %	3,40 %	-0,40 %
Kommunal deflator	4,30 %	4,30 %	0,00 %
Konsumprisindeks (KPI)	3,90 %	3,80 %	0,10 %
Diverse inntekter, herunder brukerbetalinger		4,30 %	-
Inntekts- og formueskatt ,og statlige rammetilskudd		4,30 %	-
Tjenester med 85 % lønnsandel	4,870 %	4,675 %	0,195 %

I vedtatt budsjett for 2024 (Dok. 3) er det forutsatt en lønnsvekst på 4,9 %. Resultatet fra årets lønnsoppgjør ga en lønnsvekst på 5,2 % i 2024, dvs. 0,3 p.p. høyere enn forutsatt i budsjettet. Endelig prisvekst for 2024 er ikke kjent, men det forventes at veksten på kommunale driftsutgifter blir på 3,0 % i 2024, mens det i vedtatt budsjett var forutsatt en vekst på 3,4 %.

Den økte lønnsveksten i 2024 gir også økte utgifter i kommende økonomiplanperiode, som det korrigeres for. Samtidig korrigeres det for forventet lavere prisvekst i 2024 enn forutsatt.

I tabellen nedenfor fremkommer forventet lønns- og prisvekst for 2025 og forutsatt lønns- og prisvekst i budsjettet for 2025, justert for endringen i kompensasjonen for 2024.

Forventet vekst i budsjett 2025 korrigert for forventet vekst i 2024	Forventet vekst i 2025	Justert kompensert i 2024 fra vedtatt økonomiplan	Forutsatt vekst i budsjettet for 2025
Kommunale lønnsutgifter	4,60 %	0,30 %	4,90 %
Kommunale driftsutgifter for øvrig	3,10 %	-0,40 %	2,70 %
Kommunal deflator	3,90 %	0,00 %	3,90 %
Konsumprisindeks (KPI)	3,10 %	0,10 %	3,20 %
Diverse inntekter, herunder brukerbetalinger	3,90 %		3,90 %
Inntekts- og formueskatt ,og statlige rammetilskudd	3,90 %		3,90 %
Tjenester med 85 % lønnsandel	4,375 %	0,195 %	4,570 %

Resultat av tariffoppgjøret 2024

Resultat av tariffoppgjøret i % for 2024

Elementer	Helår	Ramme	Overheng 2025
Overheng*	1,98	1,98	
Glidning**	0,10	0,10	
Tabelltillegg pr 01.05	3,56	2,38	1,19
Dok 25***	0,19	0,13	0,06
Lokale tillegg pr 1.7	1,30	0,65	0,65
Resultat	7,13	5,23	1,90

*Overheng er konsekvensen av fjorårets lønnsoppgjør som får full virkning året etter.

**Glidning er effekten av ulike lokale lønnsendringer.

***Oslo kommunes overenskomster med arbeidstakerorganisasjonene vedrørende lønns- og arbeidsvilkår for arbeidstakere i Oslo kommune

Kompensasjon for befolkningsutvikling

For bydelene er det innarbeidet kompensasjon i kommende økonomiplanperiode tilsvarende 80 % av gjennomsnittskostnaden for økt befolkningsvekst. For skolekapitlene er demografikompensasjonen 100 %.

Merverdiavgift og investeringer

Alle investeringer som faller inn under mva-kompensasjonsordningen budsjetteres inklusiv mva. Det budsjetteres med tilsvarende moms-kompensasjon i finansieringen av disse investeringene.

Kommunens investeringstilskudd til rehabilitering av kirker er budsjettet eksklusiv mva da det er

Kirkelig fellesråd selv som krever inn mva-refusjonen. Alle investeringsavsetninger til kjøp av tomter faller utenom mva-kompensasjonsordningen.

Alle investeringer som faller inn under den ordinære merverdiavgiftsordningen budsjetteres eksklusiv mva. Dette gjelder primært for investeringer i regi av Oslo Havn KF, Vann- og avløpsetaten og Renovasjons- og gjenvinningsetaten.

Prisforutsetninger investeringsprosjekter

Prisforutsetninger som skal legges til grunn for investeringsprosjekter for formålsbygg og lignende bygg

For prosjekter som er i planleggingsfasen og hvor det ikke er vedtatt noen kostnadsramme skal det i økonomiplanperioden legges til grunn en årlig prisjustering på 2,8 % av projektkostnaden for investeringsprosjekter for formålsbygg og lignende. Prisjusteringen er i basert på Prognosesenteret AS sine analyser pr. mai 2024 av forventede byggekostnadsutvikling frem til og med 2025. Den unormale prisveksten som har funnet sted de senere årene har resultert i mye usikkerhet i markedet., og det vil fortsatt være stor usikkerhet med hvordan prisutviklingen vil være i tiden fremover.

Prisjustering av kostnadsramme for store investeringsprosjekter som strekker seg over flere år
For store investeringsprosjekter med kostnadsramme på over 3 mrd. skal det årlig etterskuddsvis foretas en regulering av prisvekst, jf. Økonomireglementets pkt. 8.2.

KOSTRA

KOSTRA (rapportering for kommunesektoren til staten)

KOSTRA-indikatorer gir mulighet til å kunne sammenligne Oslo kommunes resultater med andre (øvrige storbyer/landsgjennomsnitt). I tillegg betyr økt bruk av KOSTRA-indikatorer at man reduserer/fjerner dobbeltrapportering.

For lettere å kunne sammenligne bydelenes budsjetter/ressursbruk skal bydelsbudsjettene spesifiseres på KOSTRA-funksjoner. Bydelene vedtar sine budsjetter i etterkant av bystyrets budsjettvedtak. Bydelenes budsjett for 2025 fordelt på KOSTRA-funksjoner vil bli innarbeidet i Dok. 3 for 2025.

Hele kommunens budsjett blir fordelt pr. KOSTRA-funksjon i eget vedlegg til Dok. 3 for 2025.

Tallene som var innarbeidet i byrådets årsberetning for 2023 var foreløpige tall fra Statistisk sentralbyrå (SSB). SSB oppdaterer alle tidligere offentliggjorte tall ved hver ny publisering. Dette gjør at det kan være avvik mellom de resultattallene som presenteres i Sak 1 og de tall som tidligere har vært presentert i byrådets årsberetninger og SSBs KOSTRA-publikasjoner.

Endringer i kapittelinnndelingen

Sektortilhørighet

BYD	Bydelene (HLS, SET og UTD)
BLK	Byrådslederens kontor
BYS	Bystyrets virksomheter
BYU	Byrådsavdeling for byutvikling
HLS	Byrådsavdeling for helse
FIN	Byrådsavdeling for finans
FIN	Felles inntekter og utgifter
KON	Byrådsavdeling for kultur og næring
MOSM	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel - miljø
MOSS	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel - selvfinansierende
SET	Byrådsavdeling for sosiale tjenester
UTD	Byrådsavdeling for utdanning

Diverse endringer

Nye budsjettkapitler

113 Barnehage-, skole- og lærlingeombud (BYS)

302 Bosetting og integrering av flyktninger - avsetninger (SET)

485 Områdesatsinger (BYU)

550 Usikkerhetsavsetning investering MOSM

660 Usikkerhetsavsetning investering MOSS

Utgåtte/ikke aktive budsjettkapitler

481 Oslo sør-satsingen (BYU)

482 Groruddalsatsingen (BYU)

483 Oslo indre øst-satsingen (BYU)

Budsjettkapitler som har fått nye benevnelser/ny tilhørighet

Gammel betegnelse	Ny betegnelse
490 Bilfritt byliv (BYU)	490 Mer byliv (BYU)
319 Tilskudd til helse-, sosial og mangfold, krim.forebygging og arbeid (SET)	319 Tilskudd til helse-, sosial og mangfold og krim.forebygging (SET)

Vedlegg

Prosedyre for bemanningsreduksjon

Følgende prosedyre for bemanningsreduksjon gjøres gjeldende for perioden 01.01 til 31.12.2025:

Stillinger som ikke kan forsvares opprettholdt med basis i vedtatt budsjett inndras og de ansatte registreres som overtallige. Ansatte som innehar stillinger som bortfaller, søkes omplassert. Når overtallige er identifisert, registreres overtallige i kommunens HR-system og meldes Utviklings- og kompetanseetaten. Arbeidsgiveransvaret for den overtallige ligger fortsatt hos virksomhetene. Overtallige kan benyttes i midlertidige ansettelsesforhold i virksomhetsapparatet inntil ordinær omplassering kan skje. Det påligger således virksomhetslederne (etatsjefene/ bydelsdirektørene), med bakgrunn i budsjettforslaget å utarbeide en oversikt over hvilket personell som er overtallig og som skal registreres i kommunens HR-system og meldes Utviklings- og kompetanseetaten. Arbeidsmiljøloven, avtale om omplassering av overtallige og øvrige avtaler med de ansattes organisasjoner samt sentrale retningslinjer skal følges i forbindelse med behandling av disse sakene.

Følgende prosedyre følges for behandling av overtallige i virksomhetene:

1. Med bakgrunn i vedtatt budsjett avklarer virksomhetene hvem som skal erklæres som overtallige. Disse registreres i kommunens lønns- og personalsystem og søkes omplassert lokalt.
2. Det påligger virksomheten å melde overtallige ansatte inn til Utviklings- og kompetanseetaten. Inntil fast omplassering kan foretas, skal den enkelte overtallige som er meldt inn i Utviklings- og kompetanseetaten kunne benyttes i midlertidige ansettelsesforhold i virksomheten eller kommunen for øvrig der slikt behov er til stede.
3. Ved omstillingsprosesser og etter beslutning om overtallighet kan virksomheten selv vurdere å gi overtallige tilbud om inntil 12 måneders etterlønn dersom de selv sier opp sin stilling med øyeblikkelig virkning. Den enkelte overtallige kan også selv søke sin virksomhet om etterlønn. De ansatte som benytter seg av denne ordningen kan ikke de 12 etterfølgende måneder gis ny ansettelse i kommunen eller i kommunens selskaper uten at det foretas reduksjon av lønnsutbetalingene i ny stilling i forhold til utbetalt etterlønn. Ved eventuell ny tilsetting i Oslo kommune, gjøres det forholdsmessig avkorting av tidligere etterlønn. "Modervirksomheten" bærer det økonomiske ansvar ved tilståelse av etterlønn.
4. Ledige stillinger i Oslo kommune kunngjøres samtidig internt og eksternt. Det understrekes at virksomhetene har en ufravikelig plikt til å registrere ledige stillinger i kommunens lønns- og personalsystem. Dette må gjøres for å kunne ivareta kommunens arbeidsgiveransvar for omplassering av overtallige arbeidstakere på en forsvarlig måte.

5. For at nødvendig og forutsatt besparelse i forhold til budsjettet skal oppnås, må overtallige arbeidstakere gis tilbud om eller skaffes nytt arbeid snarest mulig. Dersom dette ikke er mulig, må det kunne dokumenteres at det er foretatt det som med rimelighet må kunne forventes for å tilby vedkommende annet passende arbeid i kommunen, jf. arbeidsmiljølovens § 15-7 (2). Både av hensyn til den overtallige og til kommunen skal behandlingstiden i forbindelse med en enkelt sak skje raskest mulig. Dersom en arbeidstaker anses som kvalifisert til en stilling (ikke nødvendigvis best kvalifisert), skal vedkommende gis et skriftlig tilbud om stillingen. Den overtallige må deretter enten takke ja eller nei til stillingen, jf. omplasseringsavtalens § 4.2.1. Byrådet vil aktivt bruke sin rett etter omplasseringsavtalen til å kunne tilsette en søker som skal omplasseres fra en annen stilling i kommunen i de tilfeller hvor den ordinære ansettelsesmyndighet ikke finner å kunne gjøre dette. Arbeidstaker som ikke godtar tilbud om passende arbeid, vil bli sagt opp fra kommunen, jf. Arbeidsmiljølovens § 15-7 og omplasseringsavtalens § 4.2.1.
6. Byrådet gis fullmakt til å foreta beordringer av personell (grupper) på tvers av etats- eller bydelsgrenser dersom dette anses nødvendig for å kunne sysselsette overtallige arbeidstakere på en for kommunen formålstjenlig måte.
7. Virksomhetene står ansvarlig for å dekke lønnskostnadene for overtallig personell inntil vedkommende ansatte enten er omplassert i fast stilling, er benyttet i midlertidig stilling i annen virksomhet eller vedkommendes ansettelsesforhold opphører. Dersom vedkommende ikke er skaffet annet passende arbeid etter endt midlertidig ansettelsesforhold, tilbakeføres vedkommende til "modervirksomheten".
8. Byrådet gis fullmakt innenfor en ramme på 5 millioner av kap. 125 Utviklings- og kompetanseetaten til å innvilge søknad om hel eller delvis refusjon av lønns- og etterlønnskostnader ved bemanningsreduksjoner i henhold til disse retningslinjene i forbindelse med omstrukturingsprosesser i virksomhetene. Midlene kan også benyttes til å dekke andre utgifter i forbindelse med overtallighet og til kompetanse- og omstillingstiltak for overtallige.
9. Byrådet gis fullmakt til å gi utfyllende retningslinjer for bruk av bevilgningen i punkt 8 foran. Byrådet gis fullmakt til å overføre arbeidsgiveransvaret for den enkelte overtallige til Utviklings- og kompetanseetaten.

Forkortelser

Listen under viser forkortelser brukt i budsjettdokumentet.

Forkortelse	Fullt navn
AAN	Amathea, tidligere Alternativ til abort Norge
AAP	Arbeidsavklaringspenger
AB	Arbeid med bistand
ABLU	Arbeidsplassbasert barnehagelærerutdanning
AFP	Avtalefestet pensjon
AKS	Aktivitetsskolen
AMU	Arbeidsmiljøutvalg
A-ordning	A-ordningen er rapporteringsordningen til Skatteetaten, Arbeids- og velferdsetaten (NAV) og Statistisk sentralbyrå (SSB)
APS	Arbeidspraksis i skjermet virksomhet
AS	Aksjeselskap
ASA	Allmennaksjeselskap
ASSS	ASSS-kommunene er de 12 største kommunene i Norge som samarbeider om å sammenligne aggregerte styringsdata
B	Bydel
BBY	Boligbygg Oslo KF
BER	Beredskapsetaten
BFE	Barne- og familieetaten
BKB	Boligkommunal bostøtte
BLK	Byrådslederens kontor
BOB	Behovsbasert bemanning (kompetansestyringssystem)
BRE	Brann- og redningsetaten
Bufdir	Barne- ungdoms- og familiedirektoratet
Bufetat	Barne-, ungdoms- og familieetaten
BUFF	Barne- og ungdomsfaglig forum
BYD	Bydelene
BYM	Bymiljøetaten
BYMIF	Byomfattende senter for mindreårige enslige flyktninger
BYS	Bystyrets organer
BYU	Byrådsavdeling for byutvikling
CSIRT	Computer Security Incident Response Team
DIXI	Ressurssenter for voldtatte kvinner
Dok.3	Bystyrets vedtatte budsjett
DSB	Direktorat for samfunnssikkerhet og beredskap
EBITDA	Earnings before interests, taxes, depreciations and amortizations
EBY	Eiendoms- og byfornyelseetaten
ECAD	European cities against drugs
EGC	European Green Capital Er ikke omtalt i BLKs tekst i 2025, utgår hvis ingen andre omtaler Europeisk miljøhovedstad
EHF	Elektronisk handelsformat
EMI	Enhet for mangfold og integrering
EMM	Enterprise mobility
ENØK	Energiøkonomisering
Esktl	Lov om eideomsskatt til kommunane
EU	Den europeiske union
EØS	Det europeiske økonomiske samarbeidsområde
FACT	Fleksibel aktiv oppsøkende behandling – rus
FAFO	Institutt for arbeidslivs- og velferdsforskning
FDV	Forvaltning, drift og vedlikehold
FDVU	Forvaltning, drift, vedlikehold og utvikling

Forkortelse	Fullt navn
FIN	Byrådsavdeling for finans
FN	Forente Nasjoner
FO	Funksjonsområde
FoU	Forsknings- og utviklingsarbeid
FRA	Forsterket rehabilitering
FRIGO	Friluftssenter i Bydel gamle Oslo
G	Grunnbeløpet i folketrygden
Gat	Tids- og timeregistreringssystem/turnussystem
GERICA	IKT-system for pleie- og omsorgstjenesten
GFE	Gravplassetaten
GPS	Global Positioning System (sporingsteknologi)
GWh	Gigawatt-timer
HEL	Helseetaten
HF	Helseforetak
HFU	Helsestasjon for ungdom
HINN	Høgskolen i Innlandet
HKS	Helsestasjon for kjønn og seksualitet
HLS	Byrådsavdeling for helse
HMS	Helse, miljø og sikkerhet
HR	Human Resource
IA	Inkluderende arbeidsliv
ICLEI	International Council for Local Environmental Initiatives
IGA/IDA	Identitets- og tilgangssystem
IKM	Internasjonalt Kultursenter og Museum
IKT	Informasjons- og kommunikasjonsteknologi
IMDi	Integrerings- og mangfoldsdirektoratet
INE	Innkrevningsetaten
IPLOS	Individbasert pleie- og omsorgsstatistikk
IPR	Interkommunalt politisk råd
IPS	Individual Placement and Support – metodikk for sysselsetting
ISO	International Organization for Standardization
IT	Informasjonsteknologi
JURK	Juridisk Rådgivningskontor for kvinner
KAD	Kommunal akutt døgnenhet
KAO	Kommuneadvokaten
KDD	Kommunal- og distriktsdepartementet
KEF	Tilskudd til klima- og energiltak
KF	Kommunalt foretak
KfiO	Kirkelig fellesråd i Oslo
Kgl.res.	Kongelig resolusjon
KIFT	Kunnskapsmessig forretningsmessig tjenesteyting
KLI	Klimaetaten
KLP	Kommunal Landspensjonskasse
KOFA	Klagenemnda for offentlige anskaffelser
Komm.prp.	Kommuneproposisjon
KommIT	Program for samordning av IKT i kommunesektoren
KON	Byrådsavdeling for kultur og næring
KoRus	Oslo Kompetansesenter – rus
KOSS	Kommunenes koordineringssentral
KOSTRA	Kommune-Stat-Rapportering
KPI	Konsumprisindeks
KRB	Kommunalt risikobilde
KRV	Kommunerevisjonen
KS	Kommunesektorens organisasjon
KS1	Ekstern kvalitetssikring av konseptvalgutredning for investeringsprosjekter
KS2	Ekstern kvalitetssikring av forprosjekter og styringsdokument for investeringsprosjekter

Forkortelse	Fullt navn
KSS	Kvalitetssikringssystem
KTP AS	Kollektivtransportproduksjon AS
Kv	Kvartal
KVP	Kvalifiseringsprogram
KVU	Konseptvalgutredning
LAR	Legemiddelassistert rehabilitering
LCC	Livssykluskostnader
LEAN	Metodikk for forbedringsprosesser
LG/IDA	Ledelsens gjennomgang/Virksomhetsleders egenerklæring
LHBTIQ	Lesbiske, homofile, bifile trans, interkjønn eller queer
LUR	Lokale ungdomsråd
MAR	Medikamentassistert rehabilitering
Meld. St.	Stortingsmelding
Metrex	The network of European Metropolitan Regions and Areas
Mill.	Million
MIPIM	Marché international des professionnels d'immobilier Er ikke omtalt i BLKs tekst i 2025, utgår hvis ingen andre omtaler organisasjonen
MMR	Meslinger, kusma og røde hunder
Mnd.	Måneder
MO	Kuben videregående skoles avdeling for minoritetsspråklig opplæring
MOS	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel
MOSM	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel etater
MOSS	Byrådsavdeling for miljø og samferdsel selvfinansierende etater
Mrd.	Milliard
MRSA	Meticillinresistente staphylococcus aureus (multiresistente gule stafylokokker)
MUN	Munchmuseet
Mva	Merverdiavgift
NAE	Næringsetaten
NAV	Arbeids- og velferdsetaten
NFP	Nurse-Family Partnership
NHO	Næringslivets Hovedorganisasjon
NIBOR	Norwegian interbank offered rate
NKI	Fornøyd kunde indeks
NOU	Norges Offentlige Utredninger
NPE	Norsk pasientskadeerstatning
NTP	Nasjonal transportplan
OBf	Oslobygg KF
OBR	Oslo Business Region
OftP	Offentlig tjenestepensjon
OHO	Opplysningskontoret for helse- og oppvekstfag
OIK	Oslo Idrettskrets
OKER	Oslo kommunes eiendomsregister
OPF	Oslo Pensjonsforsikring AS
OPS	Offentlig privat samarbeid
Oslo VO	Oslo Voksenopplæring
OT	Oppfølgingstjenesten
OU-fondet	Opplærings- og utviklingsfondet
OXLO	Oslo Extra Large, en kampanje for en romsligere by
P50	Forventet kostnadsramme for investeringsprosjekter, også kalt styringsramme
P85	Budsjettert kostnadsramme for investeringsprosjekter, inklusive usikkerhetsavsetning tilsvarende sikkerhetsnivå P85, dvs. at risikoen for overskridelser er begrenset til 15 %
PBE	Plan- og bygningsetaten
PCAM	Prinds Christian Augusts Minde
PCB	Polyklorerte bifenyler
PDA	Personlig digital assistent (håndholdt PC)
PLIS	Psykisk helse, lavterskel, i skolehelsetjensten

Forkortelse	Fullt navn
PPT	Pedagogisk – psykologisk tjeneste
PRO-base	Pleie-, rehabiliterings- og omsorgsbaser
PUH	Psykisk utviklingshemmede
REG	Renovasjon- og gjenvinningsetaten
RFT	Rådhusets forvaltningstjeneste
RHF	Regionalt helseforetak
RNB	Revidert nasjonalbudsjett
ROS-analyse	Risiko- og sårbarhetsanalyse
RPA	Robotic Process Automation
RUP	Regionalt utviklingsprogram
RVTS	Regionalt ressurscenter om vold, traumatisk stress og selvmordsforebygging
SAFH	Statens autorisasjonskontor for helsepersonell
Sak 1	Byrådsforslag til budsjett
SalTo	Sammen lager vi et trygt Oslo
SALUTT	Sammen lager vi utelivet tryggere
Seif	Selvhjelp for innvandrere og flyktninger
SERAF	Senter for rus og avhengighetsforskning
SET	Byrådsavdeling for sosiale tjenester
SFO	Skolefritidsordning
SFT	Statens forurensingstilsyn
SIRUS	Statens institutt for rusmiddelforskning
SKATE	Styring og koordinering av tjenester i e-forvaltning
SKOK	Standard kravspesifikasjoner for formålsbygg
SPK	Statens Pensjonskasse
SSB	Statistisk Sentralbyrå
SUR	Sentralt ungdomsråd
SYE	Sykehjemsetaten
SAA	Sosial og ambulant akuttjeneste
TISK+V	Covid-smitteverntiltak (testing, isolasjon, smittesporing, karantene, vaksiner)
TRiO	Trygg i Oslo
TSB	Tverrfaglig spesialisert rusbehandling
TT	Transporttjenesten for funksjonshemmede
UBM	Ungdommens bystyremøte
UBW	Unit 4 Business World (Oslo kommunes økonomi- og budsjettssystem)
UDA	Utdanningsadministrasjonen
UDE	Utdanningsetaten
UDI	Utlendingsdirektoratet
UiO	Universitetet i Oslo
UKE	Utviklings- og kompetanseetaten
UTD	Byrådsavdeling for utdanning
VAR-sektoren	Vann-, avløp og renovasjonssektoren
VAV	Vann- og avløpsetaten
Veas	Vestfjordens avløpsselskap - omgjort til Veas AS i 2023
VEL	Velferdsetaten
VGS	Videregående skole
VIS	Velferdsteknologi i sentrum
VTa	Varig tilrettelagt arbeid
WHO	World Health Organization
WinTid	Tids- og timeregistreringssystem
YNO	Yrkesrettet norskopplæring
YSI	Young sustainable impact